

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İÇİNDEKİLER

Sunuş 7

BİRİNCİ BÖLÜM

Ölümü Bekleyen Adam	9
Ölümü Haber Veren Telefon	13
Ölüm	13
Sorgudaki Kadın	16
Zehebi İle İlk Tartışma	19
Zehebi, Dostları ve Hostes Kızlar	20
Polisin Merak Ettiği Genç	21
Ölüm Emrini Duydum	23
Öldürün O Gazeteciyi	23
Emeç'i Uyarmak İstedim	24
Öldür Emrini Alan Mehmet Kim?	25
İlk Sorgu	25
Zehebi Suriye Ajanı mı?	26
Polise Beni Tanımadığınızı Söyleyin	27
Polisin Gösterdiği Resimler	28

İKİNCİ BÖLÜM

Uluslararası Aranılan Adam: Zehebi	30
Asala	41
Zehebi Nasıl Türk Vatandaşı Oldu?	48

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Zehebi Sıkı Takipte	52
Arı Kovanına Çomak Sokanlar	59
Polis Ararsa	61
Interpol Zabıtları Zehebi'nin Elinde	61
Amansız Takip	63
Öldürün Diye Kızgınlıkla Söyledim	64
Yüzleştirme	79
Avcı Anlatıyor	87
Eylemi Yaptırdılar	90

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İslami Terör	92
İslami Hareket Örgütü	93

BEŞİNCİ BÖLÜM

Zehebi DGM Bağlantıları	103
Faili Meçhul Cinayet Komisyonu	120
MİT Uzmanından Değerlendirme	167
Çetin Emeç'in Kaleminden Yaşam Öyküsü	170
Kanlıcada Bir Öyle Sonu	170
Parlo ve Hitler Amca	172
Dumanaltı	173
Üzüm Yemek veya Bağcıyı Dövmek Meselesi	173
Davetiye	175
İlk Aşk	176

Öfkenin Uçurumları 177

Nikah 178

Ücret 179

Hürriyetin Işıkları 181

EK 1 182

EK 2 193

EK 3 214

EK 4 216

BİRİNCİ BÖLÜM

BELGELERDEN

TOPLANMA YERİ

Tanrı, İsrail'e Sur Borusunu üflemeyi emrettiğinde dünyanın bir yarısındaki kızılık, öte yarısındaki karanlıkla her zamanki gibi kovalamaca oynamaya hazırlanıyordu. İsrail aldığı emri duraksamadan yerine getirdi. Dünya karardı, ay bir toz bulutu oluverdi. Artık göz kırpan yıldızlar yoktu. Evrende dümdüz ve karanlık ova gibi duran, yalnız ve soğuk dünyaydı. Yeryüzündekilerin başlarına gelen ölmek ya da yok olmak değildi. Kıyamet kopmuştu.

Et ve kemiklerinden ayrılan ruhlar, sorgu için mahşer meydanında toplanmaya çağrılıyordu. Her ulus kendisine ayrılan bölümde beklemeye başladı. Bir ses durmadan aynı şeyleri tekrarlıyordu:

"Bugün her ulus dizi üstüne çökmüş varır

Her ulus kendi amel kitabına çağrılır

Bugün neler işledi neler yaptınızsa siz

Bunların karşılığını tamam göreceksiniz"1

Tozlu puslu bir karanlık içinde herkes, birbirinin konuştuğunu anlıyordu.

İnsanların büyük bir kısmı henüz bir televizyon şakası sandıkları durumu

kavrayamamanın şokuyla sağa sola saldırırken, o ses duyuldu:

"Kıyamet mahkemesinin duruşmalarına başlıyoruz."

Beklenen gün gelmişti!..

YARGILAMA

Böyle bir güne neden "mahşer" denildiğini anlamamak mümkün değildi. Üzerinde durulan zeminin adı karanlıklar ülkesiydi. Dünya çok eski bir zaman diliminde kalmıştı. Puslu bir aydınlık içinde gözlenen mekênlarda işlenen suçların hesabı soruluyordu.

"Kıyamet Mahkemesi" yargılamalarına başlamadan önce, olaylar konusunda kıyamet savcılarının yaptıkları hazırlıklar okunuyor, herkesin suçu yüzüne söyleniyordu. Savunması alınıyordu. Dünya üzerinde ne kadar insan, ne kadar ulus varsa, hepsi için tutulan kayıtlar bir bir açılıyordu.

Bütün bu yargılamalar arasında her ülke içinde ilgi çeken pek çok dava vardı.

Melekler ve cennete gön-derilmek üzere sırada bekleyenler bu davaları ilgiyle izliyorlardı.

HAYAL ÜLKESİNİN HAYALİCİLERİ

Bunlardan bir tanesi de alacakaranlık Türkiye düzlüğünde görülen bir davaydı.

İlginçliği ülkenin hemen bütün yöneticilerinin bu davayla ilgili olarak

suçlanmasından kaynaklanıyordu. Bunlar arasında yaşamı boyunca ne yaptıysa

mahşer günü için yaptığını iddia edenlerin sayısındaki fazlalık dikkat çekiciydi.

Davanın adı: "HAYALİ İHRACAT"tı. Sanıkların sayısı yüzlerle ölçülüyordu. Savaş suçlularından sonra en çok insanın bir arada yargılandığı düzlüklerden birinde kurulmuştu mahkeme. Soğuk rüzgërlara ve korkunun acımasızlığına açıktı.

Duruşmalar için sadece Türkler değil, pek çok ulusun insanları ya sanık, ya da tanık olarak yargılama yerinde bulunuyorlardı. Cennet ve cehennem arasındaki kıldan ince seçenek, bu insanlara davanın sonucuna göre bildirilecekti. Puslu karanlıkta çengellerde asılı gibi duran, suçlananlar, savcıların ve kıyamet yargıcının düzlüğün üzerinde pembe aydınlıktaki yerlerini almalarından sonra başları önde dinlemeye başladılar.

Kıyamet yargıcı elinin altında bulunan kalın dosyaya göz attı. "Başıma ne işler açacak bu dosya kim bilir? Bu kadar adam, hem hepsi de kalburüstü sınıftan. İnşallah derecemi etkilemez" diye iç geçirdikten sonra, savcıdan iddianameyi okumasını istedi.

Meleklerin taşıdığı defterler açıldı ve iyi bir hazırlık yaptığına inanan kıyamet savcısı, şöyle bir yargıcın yüzüne bakıp gırtlığını temizledikten sonra, okumaya başladı:

KIYAMET MAHKEMESİ İDDİANAMESİ

SUÇ: HAYALİ İHRACAT YAPMAK, YAPTIRMAK VE

YAPILMASINA GÖZ YUMMAK

DAVACI: İNSANLIK

MÜDAHİL: İYİLİK MELEKLERİ

SANIKLAR: Turgut Özal, Semra Özal, Efe Özal, Yusuf Bozkurt Özal, Süleyman Demirel, Yahya Demirel, Kaya Erdem, Cüneyt Canver, Ertan Sert, Turan Çevik, Mahmut Öztürk, Tansu Çiller, Bülent Öztürkmen, Kutlu Savaş, Uğur Süzer...

Gözler kamaştıran aydınlığın içinden "Yeter!" dedi yargıç. "Yeter okumayın arkasını..."

İçinden, "İşimiz var bu adamlarla" diye geçirdi.

"Nasıl olsa ifadeleri alınırken tek ek tanıyacağız onları. Siz iddianamenize geçin. Bana önce anlatın bakalım nedir bu HAYALİ İHRACAT?"

Savcı, elindeki defterden okumaya başladı;

SOYGUNUN DİĞER ADI

"Burada anlatacaklarım bir talanın, bir soygunun öyküsüdür. Hak etmediği halde, fazlasını isteyen, aldıklarıyla bir türlü doyamayan, isteklerine ulaşmak için kan ve gözyaşı dökmekten bile kaçınmayan ve kendilerine hiçbir zaman yaptıklarının hesabının sorulmayacağına inanan bir avuç aymazı ve onlara göz yumup yataklık edenleri burada sizlere açıklayacağım. Kimse sanmasın ki onlara karşı duyduğum öfke veya acıma duygusu, olayı objektif açıdan ortaya koymamda bana engel olacaktır. Asla...

Hayali ihracat 'Yasadışı yollardan sağlanan kaynağı belirsiz dövizlerle, olmayan bir malı, gerçekten ihraç edilmiş gibi göstererek, ihracatta vergi iadesi, katma değer vergisi iadesi ve diğer girdilerden yararlanma'dır.²

Bu işleri yapan kişiler namuslu insanların susturulduğu, hırsızların korunduğu bir dönemde her türlü kolaylıktan yararlandılar. Vergi dairesi kayıtlarıyla oynadılar, hazineden ihracat ruhsatı çıkardılar, ihracatçılar birliğine üye oldular. Buralara kabul edilirken hiç sıkıntı çekmediler. Çünkü devir, onların devriydi. Çalışmak, alın teriyle kazanmak o günün moda deyimleriyle 'out', devleti soymak, hayali ihracat yapmak 'In' olmuştu. Çalmak, çabucak zengin olup köşe dönmek 'resmi ideoloji'nin bir başka adıydı. Hayali ihracatçılar resmi başvurulardan sonra kurdukları onlarca paracan şirket aracılığıyla sadece

Türkiye'de kalmayıp yurtdışı büroları da açtılar. Aralarında imalat, pazarlama, ticaret ve ihraç görevini yüklenecek şekilde örgütlenip bu yolla hayali ihracat için piyasada gerek duydukları bütün belgeleri sağlama kolaylığına kavuştular. O kadar dayanıştılar ki birbirleriyle, naylon faturalar bile sattılar. Büyük ve organize bir şebeke halinde çalıştılar.

Geriye sadece Merkez Bankasından yapmadıkları ihracatın parasını almak kalmıştı.

Onu da kurdukları ilişkiler sonucunda parayla kendilerine bağladıkları yöneticiler aracılığıyla sağladılar. Etraflarını bir yasalar zırhıyla çevirdiler, korundular. İşçinin, memurun alın terinden emeğinden toplanan vergilerin üzerine oturup sömürdüler.

Türkiye'de 1960'lı yıllardan itibaren uygulanan 'ihracat teşvikleri'nden yolsuzlukla yararlananlar oldu. Onlar da bugün buradalar. Ancak o dönemde yapılan uygulamalar 'ihracatta vergi iadesi' ile sınırlı olduğu için, bunu 1980 sonrasının büyük yolsuzlukları gibi kullanmak hem zor, hem de o kadar kârlı bir iş değildi. Ancak 1964'te vergi iade oranları yüzde 75'e yükseltildi. Bundan yararlanmak isteyen bir 'Yeğen' çocukluk yıllarının bitiminde 1975'te kendini hemen gösterdi.

O, ilk suçu işledi, diğerlerine önayak oldu.

Adı, Yahya Kemal Demirel'di."

Savcının parmağını kendine, yargıcın bakışlarını üzerinde hissedен Yahya Demirel oturduğu yerden "Ben cezamı ödedim!" diye bağırdı. Ancak kararlı savcının sesi karşısında, suskun dinlemeye devam etti. Savcı ürküten bir ses tonuyla: "Sen ilksin ve uslanmayansın. Korunan ve kollanansın. İlksin ve cezasını ödemeyensin" diye haykırdı.

YEĞEN YAHYA, DEVLETEN GÖTÜRMEYE

DEFKUR'LA DEVAM ETTİ

Kıyamet savcısı iddianamesine devam ederken Yahya Demirel'e "DEFKUR senin ve ortaklarının şirketi değil mi?" diye sordu. Yahya Demirel ve ortakları sessizce başlarını salladılar. Savcı okumaya devam etti:

"Yahya Demirel, Sunta olayının ardından boş durmadı. 1980 sonrasında pek çok şey yaptı. Bunlardan bir tanesi yine hayali ihracattı. Demirel 1985'te ortakları Pahap Karaosmanoğlu, A. Oğuz Güneş, Doğan Ünver, Ahmet Baş (Yahya Demirel'in isteği üzerine DYP-SHP hükümeti tarafından daha sonra Adana'da bir KİT'e Genel Müdür yapıldı) ile kurduğu ve Yönetim Kurulu Başkanı olduğu DEFKUR İç ve Dış Ticaret AP yoluyla eski alışkanlığını devam ettirmekten kaçınmadı. Yahya Demirel mucidi olduğu yolla trilyonları 'götüren'leri görünce dayanamadı. Sonuçta yurtdışına mal gönderiyormuş gibi yapıp vergi iadesi aldı. Hem de tam 37 milyar 444 milyon 527 bin lira.

Demirel'in şirketi Aralık 1986, Ocak 1987, Pubat 1987 dönemlerinde maliye müfettişi İsmet Ortan tarafından incelemeye alındı. Pirketle ilgili olarak 30 Ocak 1989-1 tarih numaralı bir rapor düzenleyen Ortan, şirketin devletten aldığı 37 milyar liranın 'haksız' verildiğini, hayali ihracat kapsamına giren eylem sonucu devletin uğradığı zararın faiziyle birlikte geri alınması gerektiğini bildirdi. Bunun için düzenlediği raporun bir örneğini ilgili vergi dairesi olan Mithatpaşa Vergi Dairesine, diğerini de işlem yapılması için Maliye Bakanlığı Teftiş Kuruluna gönderdi. Teftiş Kurulu da bilgi için durumu Gelirler Genel Müdürlüğüne aktardı.

Devletin uğradığı zararın tüm bu yazışmalar ve incelemelerden sonra geri alınacağını veya bir sonuç çıkacağını bekleyen herkes yanıldı. Siyasi iktidarda Yahya Demirel'in amcası Süleyman Demirel'in 'can düşmanlarının' bulunması dahi olayın üstüne gidilmesini sağlayamadı. Çünkü Yahya her dönemde gemisini yürüten bir 'başarılı kaptan'dı. Kaç kez yakalandı, ancak her seferinde siyasi nüfuzla kurtulmayı başardı.

O kadar ki, hayali ihracatı araştırmakla görevli TBMM komisyonunda belgelerin bulunmasına karşın, ne DEFKUR'un adı hayalîcilerin listelerine geçti, ne de Yahya Demirel'in adı... Komisyonun DYP'li Başkanı Mahmut Öztürk siyasi lideri, DYP Genel Başkanı ve sonradan Cumhurbaşkanı olan Süleyman Demirel'in yeğenini ve şirketini hayali ihracat dosyalarına, hayali ihracat yaptığını saptadığı şirketlerin arasına koymadı.³

Dönemin ANAP iktidarı, Yahya'dan hiçbir şeyin hesabını sormadı. ANAP kendi iktidar döneminde ortaya çıkartılan yolsuzlukla ilgili olarak müfettişlerin başlattıkları soruşturmaları da sonuçlandıramadı. Ne Turgut Özal, ne Yıldırım Akbulut, ne de Mesut Yılmaz, Yahya Demirel'in yaptıklarının üstüne gidebildiler. Aksine o dönemde her fırsatta suçladıkları Süleyman Demirel'in yeğeninin bu vurgununu kapattılar. Yahya Demirel'in dosyası, zamanında davalar açılmadığı için, cezai yönden zaman aşımına uğrayarak ortadan kalktı...

Yahya Demirel DEFKUR ile o kadar çok iş yaptı ki...

PEKERBANK'ı yine ANAP iktidarı sırasında 20 milyon 50 bin dolar dolandırmak suçundan 1 yıl 3 ay 16 gün hapis cezasına çarptırıldı. Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi geçmişinde yaptıklarını gözönüne alarak bu cezanın ertelenemez ve paraya çevrilemez olduğuna karar verdi. Mahkeme kararında, o sıralar amcası Süleyman Demirel'in Cumhurbaşkanı seçilebilmesi için sauna ve kumarhanelerde milletvekili avı düzenleyen Yahya Demirel için şunlar söylendi:

'Sanığın geçmişteki hali, ahlaki temayüllerine göre, cezasının ertelenmesi

halinde suç işlemekten çekinmeyeceğine dair, mahkememize tam bir vicdani kanaat geldiğinden, cezasının ertelenmesi ve paraya çevrilmesine yer olmadığına karar verildi.'

Yahya Demirel bir yanda DEFKUR ile hayali ihracat yaparken, öte yanda da DEFKUR'u kullanarak PEKERBANK Dış İlişkiler Müdürü olarak görev yapan Mehmet Cemil Özdöl'ü kandırmayı başardı. Özdöl'e 3 milyar liralık çek verip bankanın şifrelerini kullandırarak 8 adet teminat mektubu ve para sağladı. Sonuçta yine Yahya kazandı. Amcasının iktidarda olduğu zamanlar tayin ve terfi işleriyle uğraşıp dinlenen Yahya, muhalefet dönemlerinde devletin parasıyla har vurup harman savurdu."

AMCA DEMİREL'İN, YEĞENİ SAVUNMASI

Süleyman Demirel "Olmadı!" diye bağırdı karanlığın ortasında. Fötr şapkası yoktu elinde. Daha doğrusu şapkasını takabileceği bir başı da yoktu. "Olmadı Sayın savcı. Benim ne alakam var?.. Koyun kendi bacağından, keçi kendi bacağından asılacaktı hani?" diye sürdürdü konuşmasını:

"Ama yıllarca bu Yahya olayını bana karşı kullandılar. Evet, herkesin olduğu gibi benim de yakınlarım var. Ben burada bir savunma içinde falan değilim. Ama geçen seneler boyunca ihtilaller oldu Türkiye'de. Hükümetler değişti. Hatta, Yahya olayını ayyuka çıkaran iddialar oldu. Bunların hiçbirisinden bana bulaştırılacak bir şey çıkmadı. Açık söylüyorum Yahya'nın bir suçu varsa... Yahya'nın diğer Türk vatandaşlarından hiçbir farkı yoktur. Ayrıca 1975 senesinde yapılan ithamlar karşısında Yahya'yı Zonguldak hapisanesine koyan savcı benden en ufak bir azar işitmedi. En ufak bir laf işitmedi. Ben Başbakanım, amcasıydım; Yahya Zonguldak hapisanesinde 9 ay mevkıtu. Binaenaleyh, bu Yahya

kuyusundan su çıkmaz. Açık söyleyeyim; ama şimdi diyeceksiniz ki, Yahya'yı savunuyorsun... Hayır efendim, Yahya'yı falan savunmuyorum. Yahya'nın bir kusurunu bulsalardı, Türkiye'nin savcılar, hekimleri ne güne duruyorlardı?.. Yahya'nın kusurundan bana bulaşabilecek bir şeyler bulabilirlerse gayet tabii ki, işte yakam -yakayı da bulamadık- yakam burada gelin yapışın. Bu kadar basit."4

Demirel'in sözlerini bitirmesinin ardından savcı, Komisyon Başkanı Mahmut Öztürk'e baktı. Öztürk, "Benim babamın oğlu değil ki koymayayım listelere adını. Bana, borcunu ödedi sonradan diye Gelirler Genel Müdürlüğünden Mahir Barutçu bilgi verdi" dedi.5

Bu sözler üzerine komisyonun bir başka üyesi, SHP Tunceli Milletvekili Kamer Genç yerinden fırladı. "Ben o zaman da söyledim bu adam yanıls ve yanıls soruşturma yapıyor dedim, dinlemediler. Yahya Demirel babamın oğlu değil diyorsun ama, siyasi babanın yeğeni olduğunu gizliyorsun" diye bağırdı. Genç ile Öztürk arasındaki tartışmayı yatıştıran savcı, Demirel'e "Keşke bu sözlerinize inanacak bir şeyler olsaydı" diye karşılık verdi.

TURGUT ÖZAL SAHNEYE ÇIKIYOR

Savcı puslu karanlığın içinde yorgun ve bitkin görünen Turgut Özal'a döndü ve "Biliyorum diğer davaların seni oldukça yordu" dedi.

Özal, "Benim burada bulunmam bir hata. Burada olmamam gerekiyordu, hata ediyorsunuz" diye konuştu. "Ona biz karar verimiz" dedi savcı. Sözlerini sürdürerek "Sen ülke yönetimine geldikten sonra bu işler patladı. Hayalîcilerin işine yarayacak pek çok yasal düzenlemeyi gerçekleştirdin. Neden?" diye sordu.6 Özal, "Ben ne yaptımsa ülkem için yaptım. Ülkeme döviz girdi. Borçlar ödendi"

diye yanıt verdi.

Savcı kafasını iki yana sallayarak,

"Öyle değil. Tam 256 firma, pek çoğunun ANAP'a yakın işadamlarının oluşturduğu firmalar bunlar, sizin getirdiğiniz düzenlemelerden yararlanarak 1993 rakamlarıyla 50 trilyon liraya varan devlet parasını haksız ve karşılıksız işlerle harcadılar" dedi.

Özal, "Yalan!" diye bağırды. "Hayali ihracatın toplam ihracattaki oranı yüzde 2-4 arasında bir şeydir."

Sinirlenen savcı, "Yalan söyleyen ben değilim. Yalan olmadığını senin başbakan olduğun dönemde yapılan soruşturmalardan örneklerle kanıtlayacağım. Sonra o dönemde yapılan ihracatın yüzde 55'e yakın kısmının hayali olduğu ortaya çıktı. Burada anlatacaklarımı dinledikten sonra karar vereceğiz yalancının kim olduğuna?"

Savcı elindeki defterden peş peşe okumaya başladı:

Menteşoğlu'nun Hayali Soruşturmasını

ANAP Hükümetinin Kararı Önledi

1) Menteshoğlu Kardeşler Topluluğu ve Menteshoğlu İhracat ve Pazarlama AP'nin hayali ihracat yaptığını tır şoförlerinden Osman Ergin, Kütahya Emniyet Müdürlüğüne ihbar etti. Salyangoz ve sümüklüböcek kralı olarak adlandırılan, bol para harcamaya meraklı Hasbi Menteshoğlu (Hasbi Ağa) ile ünlenen firma, bir anda ortaya çıkan zenginliğiyle kamuoyunun dikkatlerini üzerinde topladı. Hayali ihracat soruşturmasını hesap uzmanı Serdar Koryürek yaptı. Koryürek, hazırladığı raporda 11237 sayılı ihracatta vergi iadesi kararı çerçevesinde, Menteshoğlu'na hiçbir işlem yapılmayacağını belirterek soruşturmayı kapatmak zorunda kaldığını bildirdi.

1986'da çıkartılan ve hayali ihracatı kolaylaştıran en önemli mevzuatlardan 11237 sayılı bakanlar kurulu kararının 12. maddesi gereğince haksız vergi iadelerinin geri alınması durduruldu çünkü. Buna göre, ANAP hükümeti tarafından, ihracatta vergi iadesi uygulamasında Vergi Usul Kanununun ceza hükümlerinin uygulanmaması karara bağlandı. Bu yolla haksız yere yapılan vergi iadesi ödemelerinin vergi mevzuatı çerçevesinde geri alınması olanağı da ortadan kaldırılıyordu. Haksız demeler "vergi ziyayı" sayıldı. Hayali ihracatın önemli bir boyutu olan vergi iadeleri konusunda, vergi cezalarına ilişkin Vergi Usul Kanununun 344., 345., 359. maddelerine göre Cumhuriyet Savcılıklarına "suç duyurusunda bulunma" koşulu uygulanamaz hale getirildi, alınan kararla. Bu ayrıca, soruşturması yapılan pek çok hayali ihracatçının soruşurmalarının durdurulmasına da yol açtı. Bundan sadece Menteşoğlu firmaları değil, Yahya Demirel'in DEFKUR firması da yararlandı. Belki ANAP hükümetinin içinde herkes bu kararla yapılanların farkında değildi ama, kararları çıkartanlar ne yaptıklarını çok iyi biliyorlardı.

Burada zararlı çıkan, ihbarcı Osman Ergin oldu. Ne ihbarından bir sonuç alındı, ne de söz verilen dl alabildi. Yaşamını kurtarmak için sürekli kaçar oldu.⁷

DPT Uytup Unutturdu

2) Samsun Emniyet Müdürlüğünce 8 Aralık 1987 tarihinde alınan bir istihbaratta ÖZBEK Dış Ticaret adlı şirketin KAGİ adlı firma aracılığıyla hayali ihracat yaptığı öğrenildi. Konu, Emniyet Genel Müdürlüğüne iletildi. Merkezden uzman bir ekip istendi. İstenen ekip verilmedi. Samsun emniyeti olayı DPT'ye bildirdi. Çünkü kendi üstlerinden olayla ilgilenen kimse yoktu. Aksine olay kapatılmaya çalışılıyordu. Ancak DPT, Emniyet Genel Müdürlüğünden de beterdi bu konuda. nce bir şeyler yapıyor-muş gibi davrandılar. DPT yetkililerinin bu konuda hiçbir

işlem yapmadıkları ortaya çıktı daha sonra. DPT olayı "uyutup" unutturdu. Sümen altı edilen Samsun Emniyet Müdürlüğünün yazısına rağmen, şirket işlemlerini sürdürdü.8

MİT'çi, Hayalici Mafya Babalarının Emrinde

3) Marmaris limanında ortaya çıkartılan hayali ihracat olayı sanıklarından Ertan Sert'in sekreteri Oya Demir, 28 Mayıs 1988 tarihli ifadesinde, olay sanıklarından eski MİT görevlisi Mustafa Necati Ercan'ın, Ertan Sert ve Turan Çevik'in yaptıkları hayali ihracat işlerini takip ettiğini açıkladı. Aslında bazı MİT'çilerin hayali ihracat işinde yer aldıkları iddiaları sürekli dile getiriliyordu. Ancak bu konunun da üzerine gidilmiyordu. Bir kere gidilip ünlü MİT raporu yazıldı, içinde yalan yanlış bilgiler olmasına karşın, ortalık birbirine girdi.

Yeraltı dünyasının bu karanlık dehlizlerinde bir eski MİT'çinin ne işi olduğu, görevinin başındayken bu kişilerle girdiği ilişkilerinin boyutunun ne olduğu hiç araştırılmadı. Hatta bu ve benzeri olaylarda kaç MİT yöneticisinin bulunduğu veya bulunmadığı konularında da soruşturma yapılmadı. Bu yüzden de eskisiyle yenisiyle pek çok güvenlik ve istihbarat adamı bu kanlı, karanlık oyunlarda rol almaya devam etti.

Olaylar o kadar boyutlandı ki, bazı MİT görevlilerinin yaptıkları, MİT'in başka bazı görevlilerinin raporlarına konu oldu. Bunlara göre MİT eski İstanbul sorumlusu Nuri Gündeş, BAPAK grubunun sahipleri olan Necdet Ulucan ile Turan Çevik'i korumak için 60 milyon lira aldı. Ayrıca Gündeş eski MİT Müsteşar Yardımcısı Nihat Yıldız'ı, BAPAK HOLDİNG'e soktu. 10 Kasım 1987 tarihli MİT

raporunda, ayrıca sonradan Emniyet Genel Müdürlüğüne yükselen Mehmet Ağar'ın da Çevik ile iş yaptığı ve şoförü Necdet aracılığıyla Ankara'da Bülent Öztürkmen'i kullanarak bu işleri takip ettirdiği iddiaları yer aldı.9

Marmaris gümrüğünden yapılan hayali ihracatta, malları taşıyan NORSUN gemisinin kayıtlarda 6.881 m3 yük taşıyabilecek kapasiteye sahip olduğunun belirtilmesine rağmen, konçimentolarda kayıtlı yük miktarının 11.903.32 m3 ve 333.368.2 kg olduğu beyan edildi. Dolayısıyla geminin bu yükü taşımış olmasının fiziksel açıdan mümkün olmadığı saptandı. İthalatçı firmalardan ERTA, MERONİKS, KAMEL, USMAL, SARKO, ELDA, MARS, YOPAN, ERCAN firmalarının kimlere ait olduğu araştırıldı. Resmi belgeler üzerinde başka kişiler adına kayıtlı bulunmasına karşın, firmaların gerçek sahiplerinin, yeraltı dünyasının, güvenlik birimleriyle içli dışlı babaları, Ertan Sert ile Necdet Ulucan oldukları saptandı. Ancak o kadar açgözlü davranmışlardı ki, geminin taşıma kapasitesinin üzerinde bildirilen yük nedeniyle ele geçirildiler. O kadar pervasızlaşmışlardı ki, gözlerini para hırsı kör etmişti.

Olayda rol üstlenen ATLAS adlı firmanın da resmi belgelerde Burak Sağman (olaydan dolayı yargıtayca kesinleşmiş 9 yıl hapis cezasına hükümlü olup halen İngiltere'de firarda) ve H. Akın Yılmaz'a ait olduğu gözükmesine rağmen, gerçek sahibinin Turan Çevik olduğu saptandı. Turan Çevik'in işlerini ise bazı ANAP'lı milletvekillerinin takip ettiği, bunlar arasında Turgut Özal'a yakın olduğu bilinen bazı eski bakanlarla birlikte, MDP'den ANAP'a geçen eski bürokratlardan, 17. dönem İçel ANAP milletvekili ve ANAP Çankaya İlçe Başkanı Mehmet Kocabaş'ın da bulunduğu ortaya çıktı. Yeraltı dünyasından MiT'e, oradan ülke yönetiminin ve partilerin en tepelerine kadar uzanan bir zincirdi hayali ihracat... Her bir halkasını ya bir politikacı, ya MiT mensubu veya bürokrat, ya da yeraltı dünyasının karanlık adları oluşturuyordu.

Turan Çevik, arkasındaki ünlü babalardan kendisine düşen hayali ihracat payını, son model Mercedes otomobillere, ayağında halhal taşıyan sahne dünyasının yapma bebeklerinden Nazan Poray'a yedirdi.

Sonradan arkasına baktığında, Malatya'dan İstanbul'a uzanan serüveninde, otomobil yıkayarak hayatını kazandığı dönemlerde daha mutlu olduğunu çokça düşündü. Ama iş işten geçmişti. Kendi ipini kendi eliyle başkalarına teslim edip ne olduğunu anlamadan yok olmuştu. Kapasitesini aşan işlerin altında imzası vardı. Bunlardan biri de İngiltere'de hayali ihracatı organize etmek için kurulan şirketlerdi. Oysa Çevik'in iplerinin sahipleri bunların başına güvindikleri bir ismi, Nil Schultz'u getirmeyi ihmal etmemişlerdi. Bu arada Çevik, tutsağı olduğu kokain yüzünden de güç anlar yaşadı.¹⁰

Dev-Yol'cu Hayali İhracatçı

4) 1986'da Antalya Güllük Limanından PAFAK-1 adlı gemiyle (ilgili şirketler; HASAL DIP TİCARET AP, ATLAS ULUSLARARASI PAZARLAMA AP, MESA DIP TİCARET AP, İSTANBUL DIP TİCARET AP, MENTEKS DIP TİCARET AP, BOĞAZİÇİ BİLGİSAYAR SANAYİ, HÜRPA İHRACAT İTHALAT PAZARLAMA LİMİTED PİRKETİ, MEPA MERKEZİ PAZARLAMA AP, TEKPA DIP TİCARET AP (eski bakan Mehmet Ali Yılmaz'ın şirketi), ÖZAY DIP TİCARET LİMİTED PİRKETİ, ÇEVİK DIP TİCARET LİMİTEN PİRKETİ) yapılmak istenilen hayali ihracat olayında Turan Çevik'e ait ÇEVİK DIP TİCARET LİMİTED PİRKETİ'nin hayali ihracat işlemlerini gümrüklerden takip eden kişinin kimliği ortaya çıktığında çok ilginç bir bulguyla karşılaşıldı. Çevik ve arkasındaki yeraltı dünyasının ve politik merkezlerin adına işlemleri takip eden Pevket Başgelen adlı şahıs, bir DEV-YOL üyesiydi.

Başgelen'in polis kayıtlarındaki dosyalarında ilk bilgi, 30 Mayıs 1980 günü saat 22.00 sıralarında Kırklareli il merkezinde muhtelif yerlere TÜRKİYE HALK

KURTULUP PARTİSİ/CEPHESİ-DEVİRİMCİ YOL imzalı afişleri yapıştırarak, duvarlara örgüt adına siyasi içerikli yazılar yazarken yakalandığı şeklindeydi. Başgelen hakkında DEV-YOL örgüt elemanı olmak, afiş yapıştırıp yazı yazmak suçlarından davalar açıldı.¹¹

Bu olayda kullanılan şirketlerden TEKPA'nın Mehmet Ali Yılmaz'a ait olması, Özallara yakın bir hayali ihracatçı olan Turan Çevik'in şirketinde işlerin bir DEV-YOL'cu tarafından takip edilmesi, Çevik'in arkasındaki gücün Necdet Ulucan olması, hayali ihracat olaylarında hangi çevrelerin etkin olduğunun en güzel örneklerinden biridir.¹²

Hükümet Adına Madalya Verip

Mafya'nın Dövizini Akladılar

5) Hayali ihracat olaylarında hükümet artık o kadar kontrolsüz ilerlemekteydi ki, şaşkınlık ötesi olaylara rastlanıldı. Diyarbakır Gümrük İdare Memurluğundan 1987 içerisinde hayali ihracat yaptığı saptanan EMEF DIP TİCARET AP'nin resmi belgeler üzerinde Yönetim Kurulu Başkanı olan Bilal YILDIZ'a, şirketi yeni liberal düzende en başarılı ihracat yapmasından dolayı dönemin Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin tarafından İstanbul'da düzenlenen bir törenle "Başarı Belgesi" ve "Altın Madalya" verildi.

Hükümet, yasal yollardan yapamadığını, madalya ve başarı belgesi vererek yaptı.

Hayalîciler birbirlerin girdiler. Çünkü belge ve plaket onlar için o kadar önemliydi ki, bunlara kâğıt üzerindeki patronlar mı, yoksa perde gerisindekiler mi sahip olacaktı? İşte bunun için kızılca kıyamet koptu.

Hayali ihracatçılar arasında geçen amansız bir mücadelenin ardından şirketin gerçek sahibi olan, perde arkasındaki gizli yüz, Ender Oskay belge ve madalyayı, olayın dublörü Bilal Yıldız'dan geri aldı.

Pirketlere ilişkin yapılan araştırmalar daha büyük sonuçlara yol açtı. Söz konusu şirketin (şirket sadece kēēit üzerinde var), hayali ihracat karřılıēı dövizlerini "Çilo Mehmet" lakabıyla bilinen yeraltı dünyasının ünlü uyuşturucu ve döviz kaçakçısı, Mehmet Yıldırım'ın sağladığı belirlendi. Kardeşi de uyuşturucu kaçakçısı olan Yıldırım, Suriye asıllı Muhammet Celal Zehebi ve Mehmet Çelikel ile sıkı ilişkiler geliştirdi. Zehebi, aynı zamanda grubun önderliğini yaptı. Suriye'den tahta bavuluyla geldiēi Türkiye'de kaçakçılık geliriyle zengin oldu. Bir kuruş vergi vermedi. Adı Çetin Emeç suikastinin öldür emrini veren kişi olarak polis kayıtlarına geçti. ZEHEBİ DIP TİCARET adında kurduēu firmayla ihracatla yakından ilgilendi ve Turan çevik ile birlikte iş yaptı.¹³

12 Eylül sonrası yurtdışına kaçan ve Zürih'te yaşayan Murat Sanlıçelikel adlı şahıstan, İstanbul'daki 9 ayrı bankaya, Çilo Mehmet'in döviz getirttiēi, gelen dövizleri kardeşi ve yanında çalışan kişilere, şirketin yetkilisiymiş gibi tahsil ettirdiēi, bu hayali ihracat hizmetleri karřılıēı devletten alınan vergi iadesinin de yarısını kendisi için alıkoyduēu saptandı.¹⁴

Olayla ilgili olarak ifadeleri alınan gümrük memurları, gümrük çıkış beyannameleri üzerindeki imza ve kaşelerin kendilerine ait olmadığını, tamamen sahte olarak düzenlendiēini bildirdiler.

Bunun üzerine Diyarbakır Gümrük Pefi Pahin Kaya'nın ifadesine başvuruldu. Kaya, 21 Eylül 1989 tarihli ifadesinde, belgelerin tamamen sahte olarak düzenlendiēini, kendisinin de mal sevkiyatı yapılmış gibi belgeleri imzaladıēını ve karřılıēında çıkar sağladığını ifade etti.

Pahin Kaya'nın sicili ve göreviyle ilgili dosyasına bakıldıēında daha büyük bir sürpriz ile karşılaşıldı. Kaya, Diyarbakır'a neredeyse hayali ihracat olaylarında koordinatörlük için terfian atanmıştı. Pahin Kaya'nın Diyarbakır gümrüğünde şef olarak atanmasını dönemin ANAP'lı Adalate Bakanı Necat Eldem'in

ricası üzerine Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin yapmıştı.15

PKK da Hayali İhracat Yaptı

6) Bir hükümet düşünün ki yok etmeye çalıştığı, amansız bir savaşa girdiği terör örgütünü finanse etsin... Böyle şey olmaz demeyin. Böyle bir hükümet Türkiye'de yönetimde uzun yıllar kaldı. ANAP iktidarı hayali ihracatı kolaylaştıran düzenlemeleri yaparken belki bunları düşünmemişti ama yaptığı düzenlemelerden başını ağrıtan terör örgütü PKK da yararlandı ve hayali ihracattan aldığı devlet parasını, Güneydoğu'da devlete kurşun olarak geri yolladı.

Diyarbakır Gümrük İdaresinden BİAT İç ve Dış Ticaret AP ve TAMAK Makine Sanayi ve Ticaret Limited Pirketi adlı ihracatçı firmaların yapmış olduğu hayali ihracat olayında, belgelerden bu işin nakliyeciliğini yaptığı saptanan Mersin Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı ERENTUR TRANSPORT ve Ticaret Limited Pirketi kurucusu ve ortaklarından olan Nusaybin doğumlu Abdülhakim Eren'in adına rastlanıldı. Eren ile ilgili araştırma sonucunda PKK örgütü üyesi olmak suçundan 3 Pubat 1986 tarihinde yakalanıp tutuklandığı ortaya çıktı.

Eren'in ayrıca Mersin Emniyet Müdürlüğüne 20 Ekim 1987 tarihinde 1918 sayılı yasaya muhalefet, kaçak bakır almak, bulundurmak, nakletmek ve satmak suçlarından yakalanarak adli makamlara sevk edildiği ve tutuklandığı saptandı. Abdülhakim Eren'in PKK örgüt üyesi olmak ve örgüt adına çeşitli eylemlerde bulunmak suçundan 16 Ekim 1990 tarihinde bir kez daha Mersin Emniyet Müdürlüğüne yakalandığı, 24 Ekim 1990 tarihinde adli makamlara sevk edildiği ve tutuklandığı da anlaşıldı.16

Uyuşturucunun Kara Parasını

Devlet Döviziiyle Akladılar

7) Türk Dışışleri Bakanlığı Almanya'dan ulaşan bilgileri aldığında pek de şaşırmadı. Böylesi pek çok olayla ilgili olarak sadece Almanlardan değil, birçok ülkeden yüzlerce bilgi geliyordu. Dışışleri Bakanlığında, gelen yazıya 13 Ekim 1992 tarih ve 7942 sayı verildi. Dosyanın üzerine, "Hayali ihracat ve uyuşturucu ticaretiyle kara paranın aklanmasına dair" diye yazıldı. Arasına Düsseldorf'taki Alman Gümrük Takip Dairesince Maliye ve Gümrük Bakanlığı Dışilişkiler Dairesine gönderildiği anlaşılan 21 Haziran 1991 tarihli yazı da eklendi. Bu yazı ve ekler aslında hiç de içaçıcı değildi.

Düsseldorf Gümrük Araştırma Bürosu görevlilerince yürütölen araştırma ve soruştırma sonucunda, hayali ihracat yaptıkları saptanan DELTA Dış Ticaret AP (Ortakları arasında eski Genelkurmay Başkanı Necdet Üruğ'un oğlu Hadi Üruğ da var), ARMASAN Armatör Sanayi ve Ticaret AP, BA-Gİ Bayan Giyim AP, CAN-EK Dış Ticaret AP, CEBİTAP Dış Ticaret AP, GSD Dış Ticaret AP, İMPO BEYNELMİNEL MUHAYA Pazarlama Organizasyon AP, KİBAR Dış Ticaret AP, KOÇMAR Dış Ticaret AP, ME-AS Dış Ticaret AP, SÖNMEZ BUTİK Faik Sönmez Tekstil Ticaret Sanayi AP TİRA Dış Ticaret AP, YAVUZLAR GIDA AP, adlı 13 şirkete uyuşturucudan kaynaklanan kara paranın transfer edildiği belirtiliyordu. Bu şirketlerin devletten aldıkları hayali ihracat karşılığı toplam 80.059.511.11 DM paranın, halen Almanya'da uyuşturucu kaçakçılığı suçundan tutuklu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Arif Temel ile MÖNPENGLADBAH firmasının sahibi olan Alman vatandaşı Peter Dirim adlı şahışlar tarafından, Almanya ve Zürih'teki "SHAKARCO" kargo şirketleri kanalıyla ve bu şahışların talimatlarıyla, bu 13 şirkete transferi yapılmak suretiyle aklandığı kaydediliyordu. Transfer edilen bu paranın yapılan ihracat karşılığı olmayıp (ünkü ihracatlar hayali) uyuşturucu kaçakçılığından elde edilen para

olabileceği, böylece kara paranın bu şekilde hayali ihracat yoluyla aklanıldığı anlatılıyordu. Bu bulgular Türk makamlarınca da doğrulanıyordu. Almanlar uyarıyordu, ama Türk yetkililer hayali ihracatın önüne geçmeyi bir türlü istemiyorlardı.

O dönemin Başbakanı Turgut Özal, 1987'de gittiği bir Davos toplantısında aralarında SHAKARCO şirketinin sahibi Muhammet Pekerci'nin de bulunduğu ve ana görevleri kara para aklamak olan pek çok işadamı ve banka yöneticisini Türkiye'ye iş yapmaya çağırıldı. Ne garip tesadüftür ki, bu işadamlarına götürülen teklif, gelip Türkiye'de banka açmalarıydı.

Aynı dönemde Muhammet Pekerci ile görüşenler arasında dönemin Başbakanı Turgut Özal'ın oğlu Ahmet Özal ile ünlü hayali ihracatçı Uğur Süzer'in yakın arkadaşı ANAP Milletvekili Mehmet Perçin de yer aldı. Süzer, Perçin ile olan ilişkisini seçim dönemlerinde Perçin'e sunduğu helikopter ve Mercedes arabalar ile de göstermeyi ihmal etmedi. Ne de olsa arkadaşlardı ve arkadaşların birbirlerine işi her zaman düşerdi. Perçin, bu arkadaşlık sırasında Süzer'in Bulgar yetkilileri ile arasındaki ilişkilerin sıcaklığından haberi yoktu tabii. Bunları bilse milliyetçi bir ANAP milletvekili olarak bu arkadaşlığa derhal son verirdi17...

Faize Haram Diye Diye

Hayali İhracatı Helal Saydılar

8) Türkiye'de 12 Eylül 1980 askeri darbesinin ardından iktidarı eline alan ANAP'ın ilk işlerinden bir tanesi de kendilerini İslamcı sermaye olarak adlandıran bazı çıkar gruplarını Türkiye'ye taşımak oldu. ANAP iktidarının başında bulunan Turgut Özal bu kesime olağanüstü teşvik ve kolaylıklar sağlayan bir dizi kararnameyi yürürlüğe koymakta gecikmedi. Bunun üzerine Türkiye'ye

gelen İslamcı sermaye korunup kollanmanın ve Özallara yakın olmanın bütün avantajlarını kullandı. "Faiz haramdır, k r payı dağıtıyoruz" diye yola çıkan bu ideoloji ve para simsarları arasında en  nl s  FAİSAL FİNANS'tı. Yönetici kadrolarında çoğunlukla Nak i tarikatının  nde gelenlerinin bulunduğu bu kuruluşta etkin olan adlar arasında Turgut  zal'ın kardeşi Korkut  zal da vardı. Korkut Özal İslami bankerlik kuruluşlarının dışında bir bütün olarak İslami siyasetin Türkiye'ye gelmesinde önemli bir işlev görüyordu. Zaten i lerinin büyük bir bölümünü de kendisini destekleyen Suudi Arabistan ve Amerika gibi ülkelerde yürütüyordu.

İ te bütün bu ilişkiler ağının güçlendirip hoyratça Türkiye'ye salıverdiği İslamcı bankerlik kurulu u FAİSAL FİNANS, dönemin modasına uymakta geç kalmadı. İslami  ğretide faiz haramdı. Kuran'da, hayali ihracat haramdır denmiyordu ki... Onlar da bu düşünceden yola çıkararak Atatürk Havaalanının gümrüğüne hayali mallar yolladılar. Yaptıkları hayali ihracatın karşılığı olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin 1986 rakamlarıyla 300 milyon lirasını vicdan ve inanç muhasabesi yapmadan ceplerine indirdiler. FAİSAL DIP T CARET AP, yaptığı hayali ihracattan elde ettiği k rı faizsiz veya bir başka deyişle haramsız para olarak dağıtmayı ihmal etmedi.¹⁸

Talana Gelen Ak "Baba"lar

9) İzmir Emniyet Müdürlüğünün başlattığı hayali ihracat soru tırmaları sonucunda da, bir dizi skandallar yaşandı. Turan  evik'i yakaladığını açıklayan Emniyet Müdürü Lütfü Tombu  daha sonra "Paka yaptım" diyerek bu yakalama olayını yalanladı. Bu sırada İstanbul Emniyet Müdürlüğünün altın ve uyuşturucu kaçakçılığı ile İzmir Emniyetinin altın ve döviz kaçakçılığı operasyonları birleştirildi. Sonuçta ortaya çıkan tablo, mafyanın bütün kaçakçılık

organizasyonlarını hayali ihracat ile birleştirdiği yolundaydı.

Yaşar Aktürk (Beber Yaşar), Ertan Sert, Necdet Ulucan, Varujan Kumdagezer, Yaşar Avni Musullu (Sarı Avni), Osman Mirza Asilsoy, Mehmet Saruhan (Altın Mercedes'li müteahhit) gibi yeraltı dünyasının bütün ünlüleri, hep birden uluslararası kaçakçılık örgütleriyle birlikte Türk devletinin kendilerine sağladığı bütün kolaylıklardan yararlanmaya geldiler. Yaptıklarından Ermeni terör örgütü ASALA'yı, PKK'yı ve Suriye istihbarat örgütü El Muhaberat'ı yararlandırmayı da ihmal etmediler.

Herkes devletin halktan topladığı vergiden payına düşeni alıyordu. Bunun adı kimi zaman hayali ihracat, kimi zaman altın, uyuşturucu, silah kaçakçılığı oluyordu. Ama kimse sesini çıkarmadan, bu adamlar yapacaklarının azamisini yapıyorlardı.

Yaşar Aktürk, polisin üzerine geleceği tiyosunu aldığında, hemen İsviçre'nin Zug kantonunda aldı soluğu. Takvimler 1988'in Ekimini gösteriyordu. Kilit adam oydu. Ama polis elinden kaçırmıştı bir kere. Yakaladığında da yapacak bir şey yoktu artık. SHAKARCO'nun Türkiye temsilcisi olan Aktürk'ün hesaplarında yapılan incelemelerde, ekim ayının sonu ile kasım başında İsviçre'den 9 gün içinde 6 milyar liralık dövizin transfer edildiği görüldü. Bu paranın hayali ihracat işlemlerinin yürütölmesinde kullanıldığı saptandı. Olayın bu aşamasında Suriye gizli servisi El Muhabarat devredeydi. Çünkü SHAKARCO AP'nin sahibi Muhammet Pekerci, Suriye uyrukluysa ve ilişkileri arasında El Muhabarat da vardı. Pekerci'nin uluslararası kaçakçılık işlerindeki rolü, döviz transfer işlemlerini gerçekleştirmektir.

Yaşar Aktürk İsviçre'de 6 bin frank aylığa çalışıyor gözükiyordu. Bu arada Avrupa'da yaşayan uluslararası silah ve uyuşturucu kaçakçısı Yaşar Avni Musullu (Sarı Avni) ile ilişkileri geliştirdi. Olayları koordine ediyordu. Bu ilişkilere ait banka dekontları da ele geçirildi. Bu ikiliyle ilişkili olarak İstanbul'da

silah kaçakçısı Hacı Mirza ve Osman Asilsoy (Mirza, olan soyadını kötü şöhretten dolayı Asilsoy yaptı) tutuklandı. Asilsoy ANAP'ın bayan bakanı İmren Aykut'un da arkadaşıydı. Gerçi İmren Aykut Asilsoy'u tanımadığını söylediye de, Asilsoy ile çekilen fotoğrafları bunu yalanladı. Aykut, Osman Mirza ile Asilsoy arasındaki değişiklikten etkilenmişti. Bir başka ANAP milletvekili Mehmet Perçin, Uğur Süzer ile birlikte yine bu ilişkiler ağının içinde yerini almıştı. Bu kişilerden Osman Asilsoy'un Fikri Kocakerim, Hacı Mirza ve Doğan Çelik'in Zürih'te ortak işler yaptıkları saptandı. Olay sadece hayali ihracat değildi. O sacayağının biriydi. Diğerleri silah ve uyuşturucu-altın-döviz-kaçakçılığıydı.

Olayların üzerine gidildikçe ASALA, PKK ve Ebu Nidal gibi terör örgütleriyle, Türk yeraltı dünyasının ilişkileri açığa çıkıyordu. Tabii Arap gizli servisleri ellerini hiç çekmiyorlardı bu ilişkiler yumağından. İşin ilginç yanı bu örgütlerle ilişkileri ayarlayan da bir Ermeni olan Varujan Kumdagezer idi. Kumdagezer'in de öncülüğünde Türkiye'den toplanan paralar Mahmutpaşa'dan Ermeniler adına Amerika'da ASALA için açılan hesaba gönderiliyordu. Tabii bunların içinde, aralarında hayali ihracatın da bulunduğu kaçakçılık olaylarından elde edilen gelirler yoktu. Onlar ayrı bir taksimat ve işlem den geçerek pay ediliyor, kimi zaman uyuşturucu, kimi zaman silah olarak karşılık görüyorlardı.

İzmir polisi bu olayların üzerine giderken Turan Çevik'in bürosunda Mehmet Saruhan'ı (Altın Mercedes'li müteahhidi) yakaladılar. Daha sonra yapılan soruşturmalarda Saruhan'ın Varujan ile olan ilişkileri bir bir gözler önüne serildi. Saruhan 1987'de İstanbul'da 3 tabanca, 733 mermi, çelik yelek ve 4 uzun mesafeli el telsizi ile 43 kilo eroinin ele geçirildiği olayda da yakalanmıştı. Turan Çevik ile birlikte çalışıyordu. Gerçi Çevik ile çalışan sadece o değildi. MİT'çiler, politikacılar, yabancı istihbarat birimlerinin Türkiye'deki adamları ve kaçakçılar oluşmaya başlayan "Liberal Çiftlik"de hep eleleydiler. Bu

çiftliğin tohumlarını atan 12 Eylül paşaları, semirten ise ANAP'ın ekonomi politikaları oldu.¹⁹

Olaylar öylesine gelişti ki gözünü karartan İranlılar bile hayali ihracat yaparak Türkiye Cumhuriyeti'nin yağmalanan parasından pay alma mücadelesi verdiler. Bun-lardan Asad ve Muhammed Golzari NEPA DIP TİCARET AP ile hayali ihracata soyundular ve 25 milyarlık bir hayali ihracat işinde yakalandılar.²⁰

Polisi, Anap Hükümeti Engelledi

Savcı sustu... Herkes soluğunu tutmuş onu bekliyordu. Kızgın bir ses tonuyla Özal'a seslendi:

"Sen bunların hepsini biliyorsun. Biliyorsun, çünkü bu olaylar senin Başbakanlığın zamanında oldu. Senin Başbakanlığın döneminde ayrıca 1985'te 4 olay; 1986'da 2 olay; 1987'de 2 olay; 1988'de 2 olay; 1989'da 3 olay olmak üzere toplam 13 ayrı hayali ihracat olayı emniyetçe soruşturuldu. Bunlardan haberin olmadı mı? Menteşoğlu Kardeşler Topluluğu ve Menteşoğlu İhracat ve Pazarlama AP ile ilgili hayali ihracat olayının soruşturmaları emniyetçe yapılamadı. Neden? Soruşturma Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın müfetişlerine yaptırıldı. Ancak bu dosyalar senin başında olduğun Bakanlar kurulunun çıkardığı 11237 sayılı kararname hükümleri nedeniyle ilgili hesap uzmanları tarafından incelenemedi. Dosyalar kapatılmak zorunda kaldı.

Sonuç; Türk insanının tam 50 trilyon lirası çalındı. Bu halka karşı bir suçtur. Bunlarla da yetinmediniz. O dönemde 84/8859 sayılı ihracat rejimi kararınının birinci maddesini değiştirdiniz, polisin çalışmasını engellediniz. Emniyet Genel Müdürünüz Saffet Arıkan Bedük'ün İl Emniyet Müdürlerine verdiği 20 Aralık 1985 tarih ve 990189 sayılı talimatıyla polis çalışamaz hale getirildi, hayalicilerin üzerine gidilemedi.

Turgut Özal imzasıyla 12 Ekim 1987 tarihinde 38678 sayı numarasıyla yayımlanan Başbakanlık genelgesiyle hayali ihracat konusunda emniyet teşkilatının ve diğer birimlerin görevlerini kısıtladın. Hayali ihracatçıları korudun. Bunların soruşturmalarını polisin yapmasını engelledin ve dosyaları DPT'de toplayıp bekleterek zaman aşımına sokulmasına neden oldun. Sonra hayali ihracatın 1985-1990 arasında ihracattaki oranı yüzde 2 değil yüzde 55 dolayındadır."21

Kardeş Özal, Ağabeyini Savunuyor

Kıyamet savcısı sözünü bitirmeden Yusuf Bozkurt Özal bağırdı:

"Yalan! çamur atıyorlar."

Savcı karşılık vermeden, Yusuf Özal devam etti: "Görevinizi ihmal ettiniz deniyor. Hayali ihracat yapmış denilen kişilerin mahkemelerinde çoğu beraat etti, bir kısmının daha mahkeme kararı verilmemişti, bunların daha suçlu olduğu belli değildi. Yani ortaya daha bir suç çıkmadan bürokratlara, yalnız benim için değil, halen davası görülen bürokratlar vardı. Onlar siyasi karşıtlarının üzerine gidiyorlardı. Esasen Turgut Beyin üzerine gitmek istiyorlardı. Ağabeyime, bir yerden çamur sürmek istiyorlardı. Bütün yapılan budur. Bürokratların üzerine gidiyor-lardı. Aslında bunların hiçbir suçu yoktu. Hiçbir suçu olamazdı. Yani bugün adam hırsızlık yaptı diye polis mi suçludur? Adam vergi kaçırdı diye vergi memuru mu suçludur? Adam hayali ihracat yaptı diye, DPT'deki adamlar mı suçludur? Böyle nasıl mantıktır bu? Yani bu kadar kötü olmamıştı hiç. Bakın açık sebebini tekrar ifade ediyorum. Siyaseten karşımıza çıkamadıkları için, fikirlerimize fikirle karşı duramadıkları için yapılan işleri ve bizi kötölemeye çalışıyorlardı. Bunlara alet olmamak gerek. Bunlar Mahmut Öztürk'ün yalanları. Bizden sonrakilerden neden hesap sorulmuyor, onlar da aynı şeyleri yaptılar."22

Özal yerine oturduğunda, savcı yanıt vermek için hazırlanırken Mahmut Öztürk atıldı:

"Bunlar beni suçluyorlar" diyerek, konuşmasına devam etti:

"Ben kimseye karşı peşin hükümle davranmadım. Kime başvurduysak bize bu işin Turgut Özal'ın bilgisi dahilinde olduğunu söyledi. Bakın ihracatı artırmak bahanesiyle çıkartılan 7/10624 sayılı Bakanlar Kurulu kararında belirtilen esasları, kanunsuz emir ve talimatlarla değiştiren, bunların uygulanmasını sağlayarak hazineyi büyük oranlarda zarara uğratan; dönemin bir kısım yetkili siyasileri ve bürokratlarıyla, sonradan yapılan bütün yasal prosedürden yoksun işlemleri Bakanlar Kurulu kararlarıyla yasal hale getirmeye çalışanlar, ihracat işlemlerinden sorumlu dönemin bakanları ve Başbakanıdır. Sorumlu onlardır. Yalan mı? İşte Kaya Erdem, işte Yusuf Bozkurt Özal; neden o dönemde bu kararlara imza attınız? Yusuf Özal neden soruşturma dosyalarını zamanında savcılıklara göndermediniz? Bunları açıklayın."23

Öztürk'ün konuşmasıyla mahkeme salonunu kaplayan uğultuyu, kıyamet yargıcı kesti. "Dünyadaki gibi birbirinizi yemeyin burada. Bildiklerinizi anlatın yeter!" dedi.

Uzun boylu bir adam yerinden kalkıp kendini tanıttı. "Ben Faik Altun." dedi.

"Antalya milletvekili idim. Hayali İhracat Komisyonunda da çalıştım. O zamanlar, 1993'te çok söyledim kimse dinlemedi. Bari burada dinleyin."

Yargıç, "Ne anlatmak istiyorsun? Anlat" dedi.

Sarışın Başbakanın Hayali Bombası Patlıyor

Faik Altun anlatmaya başladı:

"Ben komisyonda görev yaparken 16 Mart 1993 günü komisyonun ANAP'lı üyelerinden

Ekrem Pakdemirli'yi eski Maliye Bakanı olarak dinledik. Kendisiyle ilgili bazı iddialar da vardı, onları da sorduk. Pakdemirli ile komisyonda aramızda şöyle bir konuşma geçti:

MAHMUT ÖZTÜRK- Bu RAKS ile, daha doğrusu TEKPA ile bir alakanız var mı?

PAKDEMİRLİ- Hiçbir alakam yok. 1980'e kadar 25 bin lira, 10 bin lira en babayiğit olarak bir şirketten 150 bin liralık hissem vardı. Teşvik ve uygulamaya gelince hepsini sattım. ERCANOĞLU hissem vardı, KOÇ'ta vardı, özel sektörde çalışırken tasarruflarımı böyle şirketlere yatırmıştım. 1980'de geldiğim zaman hepsini çıkardım. Hiçbir zaman RAKS ile İZMİR DEMİR ÇELİK ile ortaklığım olmadı. Esas orada RAKS değil ÇUKUROVA'nın çok büyük akreditifi vardı. Ben olayları bildiğim için söylüyorum. ÇUKUROVA'nın 250 milyon dolar civarında akreditifi vardı. Bu kısmı zabitlara geçmesin Sayın başkan.

MAHMUT ÖZTÜRK- O zaman mikrofonu kapatalım ve bu kısmı zapta geçmeyelim (Konuşmaların bu kısmı banta alınmadı, zapta geçmedi).

Burada Pakdemirli bize hayali ihracat yoluyla elde edilen bu paraların ödenmesine ilişkin talimatların, ilgili müsteşar ve genel müdür tarafından imzalanmazken, dönemin ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Tansu Çiller tarafından imzalandığını ve durdurulan ödemelerin yapıldığını anlattı. Biz de uzun uzun tartıştıktan sonra Çiller'in en azından bir yazılı ifade vererek duruma açıklık getirmesini istedik. Biz bunda ısrar ederken nedense Sayın Ekrem Pakdemirli bunlara bile gerek olmadığını savundu durdu. Bunu da pek anladığımı söyleyemeyeceğim. Ona, o zaman Mahmut Öztürk de katıldı. Ancak biz bastırınca yazılı ifade vermesi kararlaştırıldı.²⁴

Komisyonun aldığı karar gereğince, Tansu Çiller bu ödeme talimatlarıyla ilgili olarak bize yazılı ifade gönderecekti. Ama böyle olmadı. Daha sonra öğrendim ki, Komisyonun Başkanı Mahmut Öztürk, Çiller'in yazılı ifadesini de almamış. Ben o

zaman DYP kongresinde Genel Başkanlığa ve dolayısıyla Başbakanlığa hazırlanan Tansu Çiller'in bu hayali ihracat pisliğini temizlemesi gerektiğini söyledim.

Çünkü Çiller, RAKS ve ÇUKUROVA şirketlerinin durdurulan hayali ithalat ve ihracat ödemelerinin 300 milyon dolar kadarını, müsteşar ve genel müdür, ödeme için emri imzalamamışken, kendi imzasıyla ödetti. Ama ne ifade verdi, ne de sorduklarıma yanıt. Olayı kapattı gitti. Sonra da ülkenin Başbakanı oldu. Hayali ihracatçıları kolladı, ama işçileri televizyondan halka şikâyet etti.²⁵

Altun'un sözünü kesen Öztürk; "Biz çok büyük iş yaptık. Benim çalışmalarım sayesinde hayali ihracatın gerçek yüzü açığa çıktı. Pimdi burada beni suçlayamazsınız. Ben yargıç değildim ki. Sadece Araştırma Komisyonu Başkanıyım. Bütün bunlar ortada iken suçu olmayan insanları ne diye komisyona çağırıp ifadelerini alayım. Ben öcü gibi, suçsuz insanların ardına takılamazdım" dedi.²⁶

Öztürk'ün sözlerine komisyonun bir başka üyesi Kamer Genç tepki gösterdi; "Sen komisyonda alınan kararı nasıl yerine getirmezsın? Madem yargıç değilsin, Tansu Çiller'in suçsuzluğuna nasıl karar verdin? Neden Çiller'in yazılı ifadesi yok? Zaten komisyon çalışırken de belgeleri sakladın. Tek yanlı, olayların arkasına inmeyen bir çalışma yaptın. Öylesine yanlı ve kendi şovuna malzeme yapacak şekilde davrandın ki, senin partinden olan komisyon üyesi Sadık Avundukoğlu dayanamayıp istifa etti. Hayali ihracatçılar trilyonlarca lira rüşvet verseydi bu kadar kötü bir araştırma yaptıramazlardı" diye konuştu.

Yargıç, ne yapacağını bir süre düşünüp yeniden araya girdi. Milletvekillerini susturdu. "Burayı Meclis kürsüsüne çevirdiniz" diye çıkışıp savcıya sordu: "Peki hangi firmalar hayali ihracat yapmış, ne kadar haksız para almışlar?"

Bunun üzerine savcı elindeki bir dosyayı açıp hayali ihracat yapan firmalar ile bunların sermaye yapıları hakkında hazırlanan bir listeyi okumaya başladı:

HAYALİCİLER 1993 SONU RAKAMLARIYLA

TAM 50 TRİLYON LİRA ÇALDILAR

Bu tablonun bir ilginç yanı da; Menteşoğlu grubuna ait iki firmaya toplam 68.494.597.247 lira teşvik ödemesi yapılmasıdır. Bu hayali ihracatçılara yapılan toplam ödemenin yüzde 21'ini oluşturmuştur. Turan Çevik grubuna dahil 12 firmaya toplam 33.478.564.574 lira teşvik ödemesi yapıldı. Bu toplam ödemeler içinde yüzde 10.3'tür. Uğur Süzer grubuna dahil üç firmaya toplam 25.838.117.165 lira teşvik ödemesi yapıldı. Bu toplam ödemenin yüzde 7.9'udur. Bu üç firmaya yapılan 127 milyar 911 milyon 278 bin 989 liranın toplam içindeki payı yüzde 39.2'dir.

Bu rakamlar, ödemelerin yapıldığı tarihleri içermektedir. Sonraki faiz oranlarını bu hesaplara katmadık.

İncelemeler sonucunda hayali ihracat yaptığı saptanan firmalara ödenen 325 milyar 868 milyon 609 bin 777 liralık gerçekdışı prim tutarının, 31 Aralık 1992 iç borç yıllık ortalama faiz oranları esas alınarak yapılan hesaplamasına göre 1993 başındaki ulaştığı değer 6 trilyon 337 milyar 568 milyon 355 liradır.

Toplam teşvik primleri tutarı olan 2 trilyon 510 milyar 216 milyon 823 bin 862 liranın aynı dönemler içinde iç borç faiziyle yapılan hesaplamasında bugün ulaştığı rakam 30 trilyon 918 milyar 085 milyon 017 bin 693 bin liradır. Diğer ödemeler ve denetim kaçakları göz önüne alındığında bu rakamların 1993 sonu itibariyle ulaşacağı toplam değer 50 trilyon lirayı aşacağını hesapladık.

Evine ekmek götürme derdindeki memur ve işçinin vergisinden, alın terinden kesilenler, hayali ihracatçıların zevkine harcandı. Hiç kimse de bunlardan hesap

sormadı, sormadı.

HAYALİ İHRACATIN DÖRT ATLISI:

MENTEPOĞLU, ÇEVİK, SÜZER VE ÇUKUROVA

Savcı hayali ihracatın yüzde 50.2'sinin Menteşoğlu, Turan çevik, Uğur Süzer ve Çukurova firmaları tarafından gerçekleştirildiğini dile getirerek "Burada size hayali ihracatın bu dört büyüğü ve geri kalan 10 firmasına ilişkin bazı bilgiler vermek istiyorum" dedi ve olayın ürkütücü ekonomik tablosunu anlatmaya devam etti:

Yargıç, duydukları karşısında hayretler içinde, savcının sözünü bitirmesini bekleyerek, "Bu kadar hayali ihracatı nerelerden yapmış bunlar?" diye sordu. Savcı, hayali ihracatların Marmaris, Haydarpaşa, Habur gümrük kapıları ile İstanbul Atatürk Hava Limanı çıkış gümrüğü, İzmir, Panlurfa, İstanbul, Ankara, Bursa, Çankırı, Antalya ve Diyarbakır gümrük idare memurluklarının sorumluluk bölgelerinde meydana geldiğini anlattı. Hayalîcilerin zaman zaman limanı olmayan Ünye, Fatsa gibi yerlerden bile ihracat yapmış gibi göstererek devletten para aldıklarının da saptandığını belirten savcı, hayali ihracatın yapıış yöntemleri konusunda da bilgiler verdi.

HAYALİCİLERİN İHRAÇ YÖNTEMLERİ

Malın çok kaliteli gösterilerek fiyatın şişirilmesi: Bu yöntemi kullanan hayali ihracatçı, gerçekten ihracat yapmaktaydı. Ancak ihraç ettiğı malın ticari değeri düşükken, yüksek göstererek fazla vergi iadesi alma yoluna gitti. Örneğın normal halıların ipek halı, ince bakır kablo tellerin altın kablo şeklinde ihraç edilerek, vergi iadesi alınması gibi Türkiye'de bu yöntemi kullanarak hayali ihracat yapan firmalar topluluğunun başında Süzerler geldi. Uğur Süzer, şirketleri aracılığıyla bakır veya daha kalitesiz telleri, altın kablo gibi ihraç ederek milyarlarca lira haksız kazanç sağladı.

Miktarın fazla gösterilmesi: Bu yöntemi kullanan hayali ihracatçı da özellikle

parça başı ihraç iadesi olan mallarda, malın miktarını fazla beyan etti. Örneğin 10 bin adet deri ceket, 100 bin adet olarak beyan edildi. Bu yolla hayali soygununa katılan firmaların en önemlisini Menteş-oğlu şirketler topluluğu oluşturdu. Menteşoğulları bu yolla hayali ihracattan aslan payını almayı başardılar.

İhraç edilen malın farklı gösterilmesi: Bu yöntemi kullanan hayali ihracatçı da ihraç ettiği mal yerine başka bir mal ihracı gösterdi. Bunun nedenlerinden en önemlisi uygulanan politikalar olmuştur. Örneğin geleneksel ihraç ürünü fındık o dönemde dış piyasalarda 4 bin liraya dış alıcı bulurken taban fiyat 2 bin lira civarında belirlenmiş, aradaki farkın bir kısmını ihraç sırasında ihracatçı tarafından fon hesabına yatırılması istenmişti. İhracatçı bunun üzerine fon hesabına yüksek tutarda para yatırmak yerine malını bir başka ürünü ihraç ediyormuş gibi göstererek ayrıca vergi iadesi alma yoluna gitti. Bu uygulamayla hem ilgili kişilere haksız ödeme yapılmış, hem de satış miktarı dış piyasada sabit olan mal, hayali ihracatçıların ucuz fiyatla dış piyasaya girmeleri, başka bir deyişle 2 bin liradan itibaren her fiyatla kârlı olarak satış yapabilme olanaklarından dolayı malları birbirleri arasında rekabete soktu ve gerçekte gelmesi gereken dövizleri kaçırdı. Türkiye'de bu yöntemi yine Menteşoğlu firmaları ile birlikte pek çok şirket kullandı.

Ticari değer ifade etmeyen mal ihracı: Bu yöntemde de taş, toprak, hurda, kırpıntı mallar sanayi malları olarak ihraç ediliyormuş gibi gösterilmek suretiyle hayali ihracat yapıldı. Bu yöntemle Turan Çevik ve arkasındaki karanlık güçler yüzlerce firma aracılığıyla milyarlarca liralık devlet parası çaldı.

Sahte İhracat: Hayali ihracatçılara işi daha da ileri götürdükleri bu yöntemde firmalar gümrükten hiçbir mal geçirmeden sadece sahte evrak bularak ve bunları rüşvetle onaylatarak olmayan firmalara, olmayan malları ihraç ettikleri için

döviz ve Türk lirası ödemeleri yapıldı. Türkiye'de bu yöntemi yeraltı dünyası kullandı. Çilo Mehmet bu yolla yurtdışından sağlanan kara parayı devlet dövizleriyle akladı. Aklama operasyonunda devletten aldığı teşvik ve vergi iadesinin yarısını komisyon olarak kendisine kesti.

Hayali İthalatı Görmezden Geldiler

Hayali ithalat: Bu yöntemde hayali ihracatçılar ithalat tutarı yüksek gösterilerek yurtdışına transfer ettikleri resmi dövizleri, yine hayali ihracatın finansmanında kullandılar. Burada ihraç edilmek kaydıyla, işlenmek üzere bedelsiz olarak ithal edilen ham maddelerin bedellerinin ödenmesi için gönderilen para trafiği, Türkiye'deki hayali ihracat incelemelerinde ne yazık ki üzerinde durulmayan bir konu oldu. Genellikle hayali ihracat yoluyla ülkeye sabah gelen döviz, öğleden sonra bedelsiz ithalatın karşılığı olarak geldiği yere geri gönderildi. Böylece aynı döviz, yapılan hayali ihracatın karşılığı olarak ülkeye sokuldu. Bunun için vergi iadesi alındı, öğleden sonra bedelsiz ithalatın karşılığı olarak gönderilip ertesi gün yeniden, yeni bir hayali ihracatın karşılığı olarak ülkeye getirildi ve tekrar vergi iadesi alındı. _deta bir koyundan 50 post çıkartırcasına, aynı dövizden defalarca vergi iadesi alındı. Bu hayali ihracatın çok önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Bu işlere aracılık eden bir kısım özel bankalar da, denetimler yapılmadığı için gözden kaçtılar. Bu yolla ÇUKUROVA ve RAKS firmaları milyonlarca dolar kazandılar. Bu şirketlerin son hayali ithalat işlemlerinden doğan alacaklarının ödenmesi emrini Tansu Çiller Devlet Bakanlığı döneminde verdi.

Hayali ihracatçılar bu işlemleri karşılığında, Türk devletinin tanıdığı kolaylık ve avantajları paraya çevirmeyi en iyi şekilde başardılar. Bu arada özel

bankaların döviz kuru farklılıklarını da kendi menfaatlerine kullandılar. Hayali ihracat uygulamaları karşılığında devletten vergi iadesi, destekleme ve fiyat istisar fonu, kaynak kullanımı destekleme primi, KDV iadesi, ucuz kredi, gümrüksüz ithalat hakkı gibi menfaatler elde ettiler. Hayali ihracatçılar ayrıca turizm gelirleri, işçi dövizleri ile her türlü kaçakçılıktan gelen parayı kendilerine sermaye yaptılar.

Hiçbir zaman kendilerini ön plana çıkarmayan hayali ihracatçılar firmalarına mezarlıklar gibi hayali adresler uydurmuşlar ve yanlarında çalıştırdıkları çaycı, fedai gibi vasıfsız işçilerinden aldıkları genel vekâletnamelerle firmaları kurup işlerini takip edip onları da kâğıt üzerinde firma sahibi gibi göstermişlerdir.

Soruşturmalar Nasıl

Zaman Aşımına Uğratıldı?

Hayalîciler Nasıl Kurtarıldı?

Yargıç şaşkın, "Bu ülkede hiç soruşturulmamış mı?" dedi.

Savcı, "Soruşturma yapılmış ancak bekletilerek mali ve cezai açıdan zaman aşımına uğramaları sağlanmış" diyerek sözlerine devam etti:

"Efendim burada size bir rapor okumak istiyorum. Bu rapor hayali ihracatçıların soruşturma dosyalarının tam 5 yıl nasıl ortada bırakılarak cezai ve mali zaman aşımına sokulduğunu gösteriyor. Bu raporu TBMM Hayali İhracatı Araştırma Komisyonu tutanaklarından aldık. Pimdi size bunu eksiksiz okuyacağım."

Raporların Beklettirilmesi Ve

Zaman Aşımı Süreci

1) 7/10624 SAYILI İHRACATTA VERGİ İADESİ KARARI ÇERÇEVESİNDE ZAMAN APIMINA

UĞRAYAN RAPORLARIN BEKLEME SAFHALARI (1987 Yılına Kadar Olan Dönem)

1) Raporların Hazine Kontrolörler Kurulu'ndan İhracat Genel Müdürlüğü'ne ulaşma süreci:

a) 1983, 19..84 yıllarının tamamı ve 1985 yılının bir döneminde Hazine Kontrolörlerince hazırlanan İhracatta Vergi İadesi ve diğer teşviklerle ilgili raporların sonuç kısmında istenen hususlar ile ilgili olarak gereği yapılmak üzere (ki bunlar; haksız olarak ödenen vergi iadelerinin ve diğer teşvik primlerinin 6183'e göre geri alınması, evrakta sahtekârlık suçu nedeniyle firmalar hakkında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulması, ihracatçı firmaların gerçeğe aykırı beyannameleri nedeni ile ihracattan ve ithalattan men edilmesi, uğranılan hazine zararının bir misli ile ihracatçı firmalardan geri alınması, ayrıca yine 1615 ve 1918 sayılı kanunlar yönünden işlem yapılmak üzere raporların birer örneğinin Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilmesi, yine teşvik belgeli ihracatçılar hakkında ilgili teşvik mevzuatı yönünden işlem yapılmak üzere raporun bir örneğinin DPT'ye gönderilmesi gibi işlemlerdir). İhracat Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

b) Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünde Yapılan İşlemler: Hazine Kontrolörler Kurulunca gereği yapılmak için Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'na intikal ettirilen 1983, 1984 ve 1985 yılının bir kısmına ait raporlar, İhracat Genel Müdürlüğünce rapor sonucunda istenen hususlar doğrultusunda hiçbir işlem yapılmadan İ. Kaya Erdem imzalı, DPT'den Hazineye gönderilen ve bu raporların DPT'ye gönderilmesini isteyen 2 Ekim 1985 tarih ve 35478 sayılı yazının gelmesine kadar bekletilmiştir.

c) Raporların Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünden DPT'ye gitmelerinin Sağlanması:

İ. Kaya Erdem'in yukarıda belirtilen yazısı üzerine, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünde bekleyen rapor, rapor örnekleri ile

diğer bilgi ve belgeler 11 Ekim 1985 tarihinden, 7 Mart 1986 tarihine kadar 14 ayrı yazı ile DPT'ye gönderilmiştir.

2) Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığından Gelen Raporlarla İlgili Olarak DPT'ye

Yapılan Usulsüz İşlemler (Raporların İlk Defa DPT'ye Gönderilmesi):

DPT, kendisine gelen bu raporları 6 aylık bir süre içinde hiçbir işlem yapmadan bekletmiş (İhracata Vergi İadesinin geri alınması, diğer teşvik primlerinin istenmesi, teşvik belgelerinin iptali Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulması gibi konularda işlem yapmadan), daha sonra 24 Ocak 1986 tarih, 2222 sayılı ve 28 Mart 1986 tarih, 10994 sayılı yazılarla bazı dosyaları tekrar Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına göndermiştir.

Bu arada hakkında rapor düzenlenen, DPT'ye gereği için gönderilen bu raporlarda adı geçen hayalici firmaların İhracatta Vergi İadesi ödemeleri devam etmiş, bu firmalar diğer teşviklerden de yararlanmıştır.

3) DPT'den Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına İade Edilen Dosyalar Üzerinde

Yapılan İşlemler:

Fahrettin Kunak imzalı ve raporların kanuni gereğinin Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığınca yerine getirilmesi istenilen 28 Mart 1986 tarih 10994 sayılı yazı üzerine, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü:

a) 7 Nisan 1986 tarihinde bir yazı hazırlayarak, DPT'den gelen yazılarda istenen hususların yerine getirilebilmesi için konuyu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'e iletilmesini teminen Müsteşar Yardımcısı Mahir Barutçu'ya arz etmiştir.

Konuyu arz eden Müsteşar Yardımcısı Mahir Barutçu, Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'den, "dosyaların bekletilmesi" talimatını almış ve durumu 7 Nisan 1986 tarihinde İhracat Genel Müdürü Uğur Ercan'a bildirmiştir.

b) 3 ay sonra İhracat Genel Müdürü Uğur Ercan, İhracat Genel Müdürlüğünde bekleyen toplam 41 adet raporun kanuni gereğini yapmak üzere bir onay

hazırlayarak, bu defa konuyu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı'na iletmek üzere Müsteşar Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli'ye sunmuş, Müsteşar da 17 Temmuz 1986 tarihinde bu hususu onaylamıştır.

c) 17 Temmuz 1986 tarihli onay konusunun bizzat İhracat Genel Müdürü Uğur Ercan tarafından Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'e 26 Temmuz 1986 günü arz edildiği anlaşılmıştır.

İhracat Genel Müdürü Uğur Ercan yukarıda bahsi geçen onayı Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'e arz ettikten sonra aldığı cevabı kendi antetli kâğıdına not etmiştir. Bu notta, aynen "Sayın Erdem, Maliye Bakanı Sayın Kurtcebe Alptemoçin ile görüştü. Konunun Sayın Maliye Bakanının Rusya dönüşü, Maliye Bakanlığı, DPT ve Müsteşarlığımız yetkilileri ile birlikte değerlendirilerek sonuçlandırılmasına talimat verdi" denilmektedir.

Buradan da gereği hususunda hiçbir işlem yapılmayarak raporların 26 Temmuz 1986 tarihine kadar 4 ay daha İhracat Genel Müdürlüğünde bekletildiği anlaşılmaktadır. Yine bu beklemler sırasında raporlarda belirtilen önemli hususlardan hükümetin Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısının da haberdar olduğu ortaya çıkmaktadır. Buna rağmen hayali ihracatı önleyici mahiyette olmak üzere ihracatta haksız olarak ödenmiş bulunan vergi iadeleri ve diğer teşvik primlerinin geri alınması yoluna gidilmemiş ve raporların düzenlenmiş bulunduğu tarihten (1983, 1984, 1985) 1985 Temmuz ayına kadar geçen süre içerisinde haksız ödemelerin yapılmasına devam olunmuştur.

DPT'ce Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına iade edilen ve kanuni gereğinin yerine getirilmesi istenen raporlarla ilgili olarak, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkililerinin konuyu bağlı bulundukları Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'e iki kez ilettikleri, ancak bu çabalarından sonuç alamadıkları anlaşılmıştır. Buradan da hükümetin konunun her safhasından haberdar olduğu,

ancak kamu görevlilerinin istediği tedbirleri zamanında almadığı ortaya çıkmaktadır.

d) Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilileri, Ekim 1985 tarihinden Mart 1986 tarihine kadar DPT'ye gönderdikleri 41 adet raporun kendilerine eksik iade edildiğini belirterek bu kez DPT Müsteşarlığından, 12 Ağustos 1986 tarih 76106 sayılı ve 2 Eylül 1986 tarih 81213 sayılı yazılarla raporların tamamının kendilerine gönderilmesini istemişlerdir.

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı raporları ikinci kez DPT'den istedikleri yazılarda, bu raporları Maliye ve Gümrük Bakanlığına ve Merkez Bankasına göndereceklerini belirtmişlerdir. Burada dikkati çeken husus İ. Kaya Erdem'in söz konusu 2 Ekim 1985 tarihli yazısı; Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Merkez Bankasındaki raporların DPT'de toplanmasının istenilmesine yönelik olmasına rağmen, İ. Kaya Erdem'in bu yazısına ilgi kuran Yener Dinçmen imzalı ve DPT'ye gönderilen 12 Ağustos 1986 tarih 76106 sayılı ve 2 Eylül 1986 tarih 81213 sayılı yazılarla DPT'deki raporların tam tersine başka kuruluşlara gönderilmek üzere Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına iadesinin istenmesidir.

e) DPT, kendisine ulaşan 12 Ağustos 1986 tarih, İHR.76106 sayılı Yener Dinçmen imzalı yazı üzerine, bu yazının gerekçesine (İ. Kaya Erdem'in 2 Ekim 1985 tarih ve TUB 35478 sayılı yazısına bakmadan) 75 adet dosyayı Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na 10 Eylül 1986 gün ve İTD.28138 sayılı yazı ile iade etmiştir.

DPT yetkililerinin bütün bilgi ve belgelerin DPT'de toplanmasını isteyen 2 Ekim 1985 tarihli yazıyı tam olarak incelemedikleri, bu nedenle anılan raporları Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderdikleri ortaya çıkmaktadır.

İade edilen bu raporların, Yener Dinçmen'in göndermiş olduğu yazıda gerekçe olarak belirttiği gibi Maliye ve Gümrük Bakanlığına ve Merkez Bankasına gönderilmediği, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığında bekletildiği, bünye içerisinde de kanuni gereğinin yapılmadığı tesbit edilmiştir. Böylece hayali

ihracata karışan firmalara bu arada da ödemelerin devam ettiği görülmüş, ayrıca Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığınca ihracat ve ithalattan men müeyyidelerinin uygulanmadığı ve savcılıklara suç duyurusunda bulunulmadığı anlaşılmıştır. Buradan da anlaşılağı gibi denetimlerin yaptırıldığı, ancak sonuçlarının uygulattırılmadığı görölmektedir.

7/10624 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince kendisine görev verilen Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bu yetkilerini 1984 yılından 1987 yılı başına kadar kullanmadığı veya kendisine kullandırılmadığı tesbit edilmiştir.

II- 86/11237 ve 7/11509 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARLARI ÇERÇEVESİNDE DPT'DE TOPLANAN RAPORLARIN ZAMAN APIMINA UĞRATILMASI SEYRİ (1987 ve Sonraki Dönem):

Raporların 28 Mart 1986 tarihinde DPT tarafından Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına iadesinden sonra ikinci kez yine Fahrettin Kunak imzalı 10 Eylül 1986 gün ve 28138 sayılı yazı ile 75 adet rapor Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na iade olunmuştur. Bu defa 19 Pubat 1987 tarih ve 87/11509 sayılı Kararname gereğı Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan daha önce istenip üzerinde hiçbir işlem yapılmadan bekletilip daha sonra iade edilen ve Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığınca da üzerinde hiçbir işlem yapılmayan raporların ikinci defa DPT'ye gönderilmesinin istendiğı tespit edilmiştir. Ayrıca anılan kararname gereğince yine, Maliye ve Gümrük Bakanlığındaki raporlarda işlem yapılmak üzere DPT'ye istenmiştir.

Söz konusu kararname ile yetinilmeyip hayali ihracatla ilgili raporların DPT'de toplanması için bu kez aynı mahiyette Merkez Bankası, Maliye ve Gümrük Bakanlığına Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem imzalı 17 Nisan 1987 ve 22 Nisan 1987 tarihli yazılar gönderilmiştir.

Ayrıca DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen imzalı, 24 Eylül 1987 tarih 32084 sayılı yazı ile hayali ihracatla ilgili bütün raporların hiçbir işlem yapılmaksızın DPT'de toplanması üçüncü defa istenmiştir.

Yukarıda anılan kararnameler, Başbakan Yardımcısı ve DPT Müsteşar Yardımcısı tarafından yazılan yazılar, bütün raporların DPT'de toplanmasında yetersiz kalmış, daha sonra Başbakan Turgut Özal tarafından aynı mahiyette tüm ilgili kuruluşlara gönderilen 12 Kasım 1987 tarihli yazıda bu raporların mutlak surette DPT'de toplanması dördüncü defa istenmiş, ayrıca bu yazıda aksine davrananlar hakkında yasal işlem yapılacağı açıkça belirtilerek kuruluşlar, siyasi otorite tarafından tehdit edilmiştir.

Anılan kararname, genelge ve talimatlar gereği, DPT'de yeniden toplanması ısrarla istenilen raporlar Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığınca 2 Mart 1987 tarihinden itibaren DPT'ye gönderilmiş (ki, bu raporlar üzerinde yaklaşık 7 ay İhracat Genel Müdürlüğünce hiçbir işlem yapılmamıştır), ancak bu raporlardan 162 adedinin DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen tarafından işlem yapılmak üzere ilgili uzmanlara havale edilmeden kendisinde beklettiği anlaşılmış, Bülent Öztürkmen'in görevi devrederken raporları gönderdiği İhracat Teşvik Daire Başkanının da Bülent Öztürkmen gibi raporları hiçbir işlem yapılmadan beklettiği görülmüştür. Böylece anılan 162 adet raporun nihayet Devlet Bakanı Yusuf Bozkurt Özal'ın bu raporlar hakkında DPT uzmanlarınca işlem yapılması için Başbakandan onay aldığı 6 temmuz 1988 tarihine kadar DPT'de yaklaşık 16 ay hiçbir işlem görmeden durdurulduğu öğrenilmiştir. Bu meyanda, bekletilen raporlardan 40 adedinin de Menteşoğlu Grubuna ait olduğu hususu ayrıca anlaşılmıştır. 162 adet raporun dışında kalan bir kısım raporların da, DPT yetkililerince ne yönde bir işlem yapılacağı hususunda DPT görevlilerine yönelik bir açıklama getirilmediğinden dolayı, hiçbir işlem yapılmadan uzmanlarda beklediği anlaşılmaktadır.

2 Mart 1987 tarihinden itibaren bir kısmı ikinci defa olmak üzere DPT'ye gönderilen bu raporlar hakkında nihayet DPT elemanlarınca, ancak 16 ay sonra

Başbakanlık Makamının 6 Temmuz 1988 tarihli olurlarıyla işlem yapılmaya başlanılmıştır.

Fakat, Başbakanın 6 Temmuz 1988 tarihli olurundan önce, 1988 yılı üçüncü ayından itibaren DPT uzmanlarının makamdan kendilerine gönderilmiş olan raporları değerlendirmeye başladıkları ve gereği yapılmak üzere durumu üst makama arz ettikleri, ancak DPT yetkililerinin bunları 4 ay imzalamadan beklettikleri de tespitlerimiz arasındadır.

DPT'deki, bu tespitlerimizden, sonuç olarak; raporların 16 ay bekletilmesi ve bekletilen raporların hiçbir işlem yapılmadan ilgili kuruluşlara tekrar iade edilmesi, ilgili kuruluşların raporların gereğini zamanında yapamamasına neden olmuş, bu aradaki büyük zaman kaybı nedeniyle raporların bir kısmı zaman aşımına uğramıştır. Yani raporların DPT'de bekletilmesi zaman aşımına büyük oranda etki etmiş, DPT'de yapılan, daha doğrusu yapılması gerekip de yapılmayan işlemler dolayısıyla, bir taraftan haksız kanazcın boyutları olağanüstü şekilde büyürken, diğer taraftan da zaman aşımı dolayısıyla haksız kazanca tevessül edenlerin bir kısmının devlet ve kanunların pençesinden kurtulması sağlanmıştır.

İşin başka bir ilginç yanı, bu raporların daha önce DPT'ye geldiği sırada DPT'de Müsteşar olarak görev yapan ve raporların gereği yapılsın diye ilgili uzmanlara talimat çıkarmayan ve yine bu durumları müsteşar iken de ilgili bakanına iletmeyen, DPT Müsteşarı Yusuf Bozkurt Özal'ın, DPT'den sorumlu Devlet Bakanı olunca, kendi müsteşarlığı döneminde bekleyen raporların değerlendirilmesi ve işleme konulması için dönemin Başbakanı, ağabeyi Turgut Özal'dan olur istemesidir.

Bu davranışı, "kendisi siyasi olduktan sonra hem DPT Müsteşarlığı dönemindeki sorumluluklardan, hem de ilgili bakan olarak sorumluluklarından kurtulmak istemesi" şeklinde yorumlanmıştır.

DPT, 6 Temmuz 1988 tarihli onay üzerine daha önce 86/11237 ve 87/11509 sayılı

kararlarla kendisinde toplanan ve üzerinde hiçbir işlem yapılmayan rapor ve dosyaları, 8 Temmuz 1988 tarihinden itibaren Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına göndererek sonuçlandırılmasını istemiştir.

Bunun üzerine İhracat Genel Müdürlüğü yetkilileri müsteşarlık makamından 23 Temmuz 1988 tarih, 88/489 sayılı makam onayı almış bu onay üzerine bünye içinde bir komisyon kurulmuştur.

Bu komisyon, söz konusu onay kapsamında incelenmesi gerektiğini düşündüğü dosyaları tespit ederek, tamamlanmak üzere Hazine Kontrolörler Kuruluna bildirmiştir.

İ. Kaya Erdem'in 2 Ekim 1985 tarih, 35478 sayılı yazısı ile başlatılan ve raporların 8 Temmuz 1988 tarihine kadar DPT ve Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı arasında gidip gelmesi şeklinde devam eden, yaklaşık 33 aylık süre içerisinde, her iki müsteşarlık tarafından yapılması gereken diğer işlemlerle birlikte, Türk Ceza Kanunu yönünden de hiçbir işlem yapılmaması 1983-1985 yılları için düzenlenen raporların zaman aşımına uğramasında büyük etken olmuştur. DPT sadece kendisinde bulunan kesin raporları vergi iadesi açısından değerlendirmekte ve sonuçlandırmakta olduğunu belirterek, haksız ödenen vergi iadelerinin geri alınmasını teminen Merkez Bankasına, raporlar da belirtilen diğer hususlar yönünden işlem yapılmak üzere Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı ile maliye ve Gümrük Bakanlığına Kasım 1988 tarihinden itibaren yazılar gönderilmeye başlanmıştır.

Nihayet; Başbakan Turgut Özal'ın 6 Temmuz 1988 tarihli oluru üzerine kendilerini ilgilendiren hususlar yönünden ilgili kuruluşlar (Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı, maliye ve Gümrük Bakanlığı, Merkez Bankası) işlem yapmaya başlamışlardır.

Burada önemli sonuç olarak;

2 Ekim 1985 tarihinden itibaren DPT'de işlem yapılmak üzere gelen ve toplanan raporların 6 Temmuz 1988 tarihine kadar yaklaşık 4 yıl bekletilmiş olduğu ve gereği için Başbakan'ın "olur"una kadar hiç kimsenin işlem yapmadığı veya yapamadığı ortaya çıkmaktadır.

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü İhracat Genel Müdür Yardımcısı Münir Aksoy imzalı, DPT'ye muhatap 26 Aralık 1988 tarih ve 96913 sayılı yazıdan;

DPT'de bekleyen Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına ait raporların asıl ve eklerinin, Türk Ceza Kanunu yönünden Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmak üzere Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmesinin talep edildiği anlaşılmaktadır.

Durum böyle iken, DPT yetkililerinin 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988 ve 1989 yılları içerisinde çeşitli mevzuat ve yazışmalarla kendilerine intikal etmiş raporlardan 51 adedini bu kez, aslı ve ekleri ile birlikte Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına göndermek yerine 21 Pubat 1989 gün ve 9834 sayılı yazı ile 1989 yılı Bütçe Kanununun 44. maddesi ve 6183 sayılı kanun uyarınca gereğinin yapılamış için Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderdikleri anlaşılmıştır.

87/3 sayılı İhracatta Vergi İadesi Tebliğine göre haksız olarak ödenen vergi iadelerinin geri alınması işleminin ilk aşamada Merkez Bankası tarafından yapılması gerektiği bilindiği ve Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından bu raporlar istenildiği halde raporların asıl ve eklerinin DPT'ce Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilmesinin sebebi anlaşılamamıştır.

Aradan geçen 3 aylık bir süreden sonra DPT, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına muhatap 3 Mart 1989 tarih İTD.12590 sayılı yazı ile, söz konusu 51 adet rapor asıl ve eklerini, 21 Pubat 1989 tarih ve 9834 sayılı yazı ile 1989 yılı Bütçe Kanununun 44. maddesi ve 6183 sayılı Kanun uyarınca gereğinin yapılması için Maliye ve Gümrük Bakanlığı'na gönderildiğini belirtmiştir.

Bu kez Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın (İhracat Genel Müdürlüğü antetli ve Devlet Bakanı Güneş Taner imzalı) Maliye ve Gümrük Bakanlığına hitaben yazdığı, 29 Haziran 1989 tarih 46547 sayılı yazıda; DPT Müsteşarlığınca Maliye ve Gümrük Bakanlığına 21 Pubat 1989 tarih ve 9834 sayılı yazı ile gönderilmiş bulunan rapor asıl ve eklerinin gereğinin yapılmış olacağının umulduğunu belirttiği, ancak Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmamışsa bu raporların gereğinin Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yapılmasını istediği anlaşılmıştır.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Devlet Bakanı Güneş Taner imzalı 29 Haziran 1989 tarih, 46547 sayılı yazıya 6 ay sonra 25 Aralık 1989 tarih ve 96771 sayılı (Maliye Gümrük Bakanı Ekrem Pakdemirli imzalı) yazıyla cevap vererek; Hazine Kontrolörleri tarafından yazılan raporlar için Maliye ve Gümrük Bakanlığınca adli mercilere başvurulamayacağı, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına ait ve DPT tarafından kendilerine gönderilmiş bulunan raporlar hakkında Bakanlığın 6183 sayılı Kanun çerçevesinde gereğini yaptığını ancak gerek uyulması halinde bu raporlara ait bilgilerin (raporu düzenleyen Denetim elemanlarının adı, soyadı, raporun tarih ve numarası, rapor konusu firmanın ismi) Bakanlıklarına bildirilmesi halinde bu rapor asıllarının en kısa sürede Hazine Dış ticaret Müsteşarlığına gönderileceğini bildirmiştir.

Halbuki, Güneş Taner tarafından 29 Haziran tarihinde Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilen yazıda her şey açık olarak belirtilmiştir. Buna rağmen Maliye ve Gümrük Bakanlığının bu konuda ayrıca bilgi istemesinin nedeni anlaşılamamıştır. Bu arada 6 aylık bir süre daha geçerek zaman aşımı işlemeye devam etmiştir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, 8 Ocak 1990 tarih ve 1635 sayılı yazı ile, daha önce kendilerine intikal eden 20 adet rapor aslı ve ekini Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına göndermiştir.

Raporların Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından 26 Aralık 1988 tarih,

96913 sayılı yazı ile DPT'den istenmesi üzerine DPT'ce Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmesi gerekirken, 21 Pubat 1989 tarih ve 9834 sayılı yazı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilmesi ve daha sonra 3 Mart 1989 tarih ve 12590 sayılı yazı ile raporların Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderildiğinin Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na bildirilmesi, bunun üzerine (Devlet Bakanı Güneş Taner imzalı) İhracat Genel Müdürlüğünün 29 Haziran 1989 tarih ve 46547 sayılı yazısı ile raporların gereğinin yapılmasının Maliye ve Gümrük Bakanlığından istenmesi, Maliye Gümrük Bakanı Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli tarafından ise 25 Aralık 1989 tarih ve 9677 sayılı yazı ile raporlar hakkında ayrıntılı bilgi verilmesi halinde Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına intikal ettirilebileceğinin belirtilmesi dikkat çekici hususlar olarak ortaya çıkmaktadır.

Sonuç olarak; raporların istenmesinden tam 13 ay sonra Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına ulaştığı anlaşılmaktadır.

1 Mayıs 1990 ve 44510 sayılı yazı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığının 51 adet rapordan 27 adedini daha Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderdiği tespit edilmiştir. Ancak bu tarihlerde 1983, 1984 ve 1985 tarihleri ile ilgili olarak düzenlenen raporlar zaman aşımına uğramış bulunmaktadır.

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı Hazine Kontrolörleri Kurulu Müsteşarlıktan 30 Mayıs 1988 tarihinde bir onayla, raporları Cumhuriyet Savcılıklarına gönderme yetkisini almıştır.

1983 yılından 30 Mayıs 1988 tarihine kadar hayali ihracatla ilgili raporların Hazine uhdesinde bulunduğu dönemlerde Cumhuriyet Savcılıklarına hangi birim tarafından gönderileceği hususunun Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı kuruluş kanununda yer almaması ve böyle olduğu halde bu derece önem arz eden bir konunun Müsteşarlıkça 5 yıllık bir zaman içerisinde ele alınıp bünye içerisinde

halledilmemiş olması hayli dikkat çekici bulunmuştur.

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığında "suç teşkil eden bir konuda hangi birim tarafından Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunacağı hususunun" (1983 yılından 30 Mayıs 1988 tarihine kadar) halledilmemiş olması, raporların ceza zaman aşımına uğratılması konusundaki en büyük etkenlerden birisi olarak ortaya çıkmıştır.

Hazine Kontrolörler Kurulu ihracat yılları 1983-1984 olan ve 1983-1989 yılları arasında düzenlenen raporların asıllarını Müsteşarlık bünyesi içerisinde ancak 27 Aralık 1990 tarihinde elde etmiş, söz konusu raporları 1991 yılı Ocak ayı içerisinde Savcılıklara intikal ettirilmiştir. Ancak bu rapordardan 1983-1985 yılları ile ilgili olarak düzenlenen raporlar Türk Ceza Kanunu yönünden zaman aşımına uğramıştır.

1985 ve bu tarihten önce düzenlenerek DPT Müsteşarlığına gönderilen, DPT'ce de uzun süre bekletildikten sonra Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilen, buradan da gecikmeli olarak Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na geri gelen rapordardan 31 adedinin zaman aşımına uğradığı belirlenmiş ve Savcılık, Türk Ceza Kanunu dava açma yönünden bu raporların 5 yıllık zaman aşımına uğradığını gerekçe göstererek, raporları Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına iade etmiştir.

SONUÇ OLARAK:

"Gereği için ilgili birim ve mercilere gönderilen bu raporlar 5-7 yıl (asgari 60 ay) Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı, DPT Müsteşarlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı arasında dolaştırılmış ve bu arada ilgili birim ve mercilerce hiçbir işlem yapılmayarak tekrar Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na gönderilmiş, böylece edeta gizli bir el tarafından ısrarlı bir oyalama ve kurumların bu işlemin yapılmasını birbirine bırakması sonucu firma sahipleri evrakta

sahtek rl k ve diğ r suçlar dolayısıyla zaman aşımından faydalanarak Ceza Davasından kurtarıldıkları anlaşılmıştır."

Savcı, şaşkın bakan yargıca, bu raporların işlem görmediği dönemde hayali ihracat lara yapılan haksız  demeler konusunda da bir şeyler söylemek istediğini bildirdi. Yargıç dilini yutmuş gibi başıyla onayladı. Savcı devam etti.

RAPORLAR İPLEM G RMEĞEN BEKLERKEN

YAPILAN HAKSIZ ÖDEMELER

İhracatta Vergi İadesi ve diğ r teşviklerle ilgili 230 adet denetim raporu, hazırlayan kamu kuruluşları ve DPT'de çeşitli mazeretlerle 4 aydan 66 aya kadar bekletildi. Teşvik ödemelerini yapmakla görevli Merkez Bankası uyarılmadığından ve raporlar zamanında işleme konulmadığından, bu firmalarla ilgili ihracatta vergi iadesi ve diğ r teşvik ödemelerinin yapılması devam ettirildi ve böylece haksız olarak devletin milyarlarca lirasının heba olmasına yol açıldı.

Bekletilen dosyalar arasında zamanın h k metine ve Başbakana yakınlığıyla tanınan firmalar vardı. Bunlara  rnek olarak  zal ve ANAP'a yakınlığıyla bilinen ENKA gösterilebilir. Ayrıca SÜZERLER ile ANAP'a yakınlığıyla bilinen AKFA bunlar arasında dikkat çekicidir. Bu konuda bazı örnekler şöyle sıralanabilir:

Raporlar bekletilirken hakkında rapor olan firmalardan 76 adedi için DPT'nin Merkez Bankasına  deme talimatı verdiği, bu raporların bir kısmının firmaların imalatçı olmadığı, bir kısmının da hakkında soruşturma yapıldığı şeklinde olduğu, DPT'nin verdiği ödeme talimatları içerisinde hakkında kesinlikle vergi iadesi ödenmemesi şeklinde karara bağlanmış olan firmaların da bulunduğu saptandı.

Bütün bunlara karşın yapılan usulsüzlüklere akıl erdirmek mümkün değildi.

Dönemin, hayali ihracat ları için ne kadar elverişli olduğu ortadaydı.

Örneğin Kemal Horzum 12 Eylül sonrası kurulan ve iktadara gelmesine kesin

gözüyle bakılan MDP'ye büyük para bağışlarında bulundu. Ayrıca ANAP Ankara İl Başkanı olan ve daha sonra Milli Savunma Bakanlığı da yapan Barlas Doğu aracılığıyla Altındağ seçim bölgesinde halka dağıtılmak üzere bavullarla para verdi. Daha sonra verilen paranın 100 milyon lira olduğu ortaya çıktı. Ayrıca EMLAK BANK'a olan borçlarının ertelenmesi ve sorunun ortadan kaldırılması için yine ANAP'ın bakanlarından Ahmet Karaevli'ye de para vermeyi ihmal etmediğini Horzum hep anlattı. Hatta Horzum İsviçre'de Karaevli ile görüşmeler de yaptı. Savcının sözünü Ahmet Karaevli kesti:

"Ben kimsenin sorununu falan halletmedim" dedi.

Bunun üzerine Kemal Horzum, "Evet" dedi "paraları verdim, ama işimi halletmediler"

Savcı, "Neyse" dedi. "O paralar da zaten senin değildi. Sen o paraları ya hayali ihracattan, ya da geri ödemediğin, usulsüz kredilerden almıştın."

TURGUT ÖZAL'IN KAYIP MEKTUBU

Savcı konuşmasını bitirdiğinde Turgut Özal söz istedi. Yargıcın onayını alan Özal, raporu yazan komisyonun başkanı Öztürk'e, "Sen kendi çıkarına kullandın o komisyonu. Benim için ifade vermeye çağırdım, ama gelmedi dedin. Peki, benim sana gönderdiğim mektup nerede? İki sayfa mektup yolladım sana. Hayali ihracat ile ilgili olarak düşüncelerimi anlattım. Mektubum nerede? Ne yaptın? Komisyonun sonuç raporunda da mektuptan hiç söz etmedin. Neden? Oysa o mektup benim ifadem gibiydi" dedi.

Öztürk bunun üzerine, "Ben senin mektubunu yemedim. Devletin arşivinde duruyordu. Sen imzanla yayınladığın genelgenin hesabını ver!" yanıtını verdi.²⁸

Savcı tam zamanı diye düşünerek, Öztürk'e, "Genelgenin bu kadar üzerinde

duruyordun, neden zaman aşımına soktun?" dedi. Öztürk'ün şaşkın bakışları arasında savcı devam etti.

ÖZAL'IN SUÇU DA ZAMAN APIMINA GİRDİ

"Hayali ihracat raporunun birçok yerinde 12 Kasım 1987 tarihli, Başbakan Turgut Özal imzalı genelgenin yasalara ve hakkaniyete aykırı olduğunu, bu genelge sonucu devlet memurlarının elinin kolunun bağlandığını yazdın. Bu genelgeyi imzalayanlardan, dönemin Başbakanı Turgut, Özal ile Başbakan Yardımcısı İ.Kaya Erdem görevleri sırasında, görevlerinden doğan ve görevleri ile ilgili işlemiş oldukları suçlarından ötürü Türk Ceza Kanunun 279. maddesine göre diğer memurlar gibi sorumluydular. Dönemin DPT müsteşar yardımcısı ve genelgede imzası bulunanlardan biri olan Bülent Öztürkmen de memur olduğundan memurların tabii oldukları hukuk kurullarına göre yargılanırdı. Bu kişiler hakkında hazineyi zarara sokmak suçundan açılan kamu davasının zaman aşımı 5 yıldır. Yani 12 Kasım 1987'den sonraki 5 yıl içerisinde cezai soruşturmaya tabii tutulmaları gerekmekteydi. Cezai soruşturma yapılmadığı için, bu kişilerin komisyonca suç teşkil ettiği ileri sürülen fiilleri zaman aşımına uğradı. Tarihlere bakıldığında da görüldüğü gibi 12 Kasım 1987 tarihli genelgeyi imzalayanlar hakkında cezai soruşturma zaman aşımı 12 Kasım 1992 tarihinde, yani komisyonun görev süresi içerisinde doldu. Hayali ihracatın sorumlularını araştıran komisyon sorumluluğunu ilan ettiği kişilerin eylemlerinin zaman aşımına uğramasına yol açan bir komisyona dönüştü. Komisyonun görevini devamlı uzatmasından dolayı, sorumlu olarak ilan edilen kişileri cezalandırmak, haklarında ceza davası açıp yargılamak mümkün olmadı. Komisyon çalışırken genelgeden doğan suçlarla ilgili zaman aşımının dolması Turgut Özal, İ.Kaya Erdem, Bülent Öztürkmen'in yargılanma

koşullarını ortadan kaldırdı."

Öztürk, itiraz için atılırken yargıç, "Kaldığınız yerden devam edin!" dedi savcıya.

USULSÜZ ÖDEMELERİN EMRİNİ

BÜLENT ÖZTÜRKMEN VERDİ

Savcı; DPT, Hazine, Gelirler Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığında bekletilen dosyaların ardından hayali ihracatçılara nasıl olup da ödeme yapıldığını belge örneklerle anlatmak istediğini söyledi.

"Toplam 230 soruşturma raporu, ilgili kuruluşlar ve DPT'de bulunmasına karşın hiçbir işlem yapılmadı. Bu raporlar, 4 ile 66 ay arasında bürokrat masalarında bekledi. Raporlar beklerken Merkez Bankası uyarılmadı. Bu firmalar milyarlarca lira haksız teşvik ödemesi aldı. DPT de, 1986-1987 yıllarında verilen usulsüz ödeme talimatlarının bazı bürokratlarca paraf edilmediğini biliyoruz. Buna karşın bu tür talimatları bazen daire başkanı, bazen teşvik uygulama başkanı, bazen de müsteşar yardımcısı imzaladı. Hakkında rapor düzenlenmiş çeşitli firmaların vergi iadelerinin ödenmesi konusunda müsteşar yardımcısı Bülent Öztürkmen'in imzaladığı 58 adet ödeme emri Merkez Bankasına gönderildi. Ayrıca sümen altı edilen bu raporların yanı sıra 69 adet ihbar ve evrak uzun zaman hiçbir işlem yapılmadan bekletildi. Bunda da öztürkmen etkili oldu. Bülent Öztürkmen eksi MİT çalışanı olarak DPT müsteşar yardımcılığındaki etkinliğini hayali ihracatçılardan yana kullandı.²⁹

Zaten hep en pahalıyı ve süslüsünü sevdi. Bu merakı onu dünyanın en meşhur modaevlerinden biri olan Bijan'a kadar götürdü. Bijan imzasını taşımayan kıravat takmadı. Turgut Özal'ın da müşterileri arasında bulunduğu bu modaevi, her yıl müşteri katologları listesinde, Öztürkmen'e de yer verdi.

İşte size DPT'den, çoğu Öztürkmen'in imzasıyla 1 Ocak 1987 ile 31 Ekim 1988 tarihleri arasında Merkez Bankasına gönderilen usulsüz ödeme emirlerinden birkaç örnek belge:

Ñ YE-DA Dış Ticaret AP'nin ihracatının hayali olduğuna dair Maliye ve Gümrük Bakanlığı denetim elemanlarınca düzenlenmiş 2 Mart 1987 tarihli rapor olmasına rağmen, 15 Nisan 1987 tarihinde vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından merkez bankasına ödeme emri gönderildi. YE-DA bu talimatla 2.611.327.542 liralık vergi iadesi aldı. Ödeme talimatı hayali soruşturmasına rağmen Bülent Öztürkmen tarafından Merkez Bankasına gönderildi.

Ñ AKFA Pazarlamanın ihracatının hayali olduğuna dair Maliye ve Gümrük Bakanlığı denetim elemanlarınca düzenlenmiş 5 Aralık 1986 tarihli rapor ve ihracat genel müdürlüğünün listesinde yer almasına karşın, bu firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından 8 Mayıs 1987 ve 15 Ekim 1987 tarihlerinde Merkez Bankası'na ödeme emri gönderildi. AKFA 4.248.749.912 lira haksız para aldı ve ödeme emrini soruşturmaya karşın Bülent Öztürkmen verdi.

Ñ EK End. Tarım Ür. A.P. ile ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından 27 Mart 1987 tarihli ve Cumhuriyet Savcılığına gönderilmesi istenilen rapor düzenlenmiş olmasına rağmen, adı geçen firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından 16 Nisan 1987 tarihinde Merkez Bankasına ödeme emri gönderildi.

Ñ Marmaris Gümrüğü olaylarının firmaları olan İMGE Gemi İn.Tic, OMAK Hazır Giyim, ÖZDEP Dış Ticaret, YOPAM B.T., ÖZLEM Pl.De.Teks. Çağ. Dış Ticaret, ERCAN Tr. İhr. İth., KEMAL METAL Sanayi, USMAL Sanayi, Ma., SARKO Sin.Ür., ELDA Dış Ticaret, MARS Dış Ticaret, Atlas Pazarlama AP, MERONİKS Dış Ticaret, ERTA Ül.

Pazarlama, ÖZLEM Dış Ticaret, ÖZNUR İth.İhr., GİTPA firmalarının bir kısmı hakkında oluşturulan raporlar mevcut iken firmalara Marmaris Gümrüğü dışındaki ihracatlarına vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından 7 Nisan 1987 tarihinde Merkez Bankasına ödeme emri gönderildi.

Ñ PERPEMBELER Kollektif Pirketiyle ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından düzenlenmiş 23 Mart 1987 tarihli rapor mevcut olduğu halde adı geçen firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından Merkez Bankasına 7 Aralık 1987 tarihinde ödeme emri gönderildi.

Ñ BESA Tekstil Ürünleri İhracat ve Ticaret A.P ile ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünün vergi iadelerinin 24 Haziran 1985 tarihinde kısmi durdurma koymuş olduğu, aynı firmayla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığının 14 Eylül 1987 tarihli raporu bulunduğu halde 4 Mayıs 1987 tarihinde vergi iadesi için ödeme emri gönderildi.

Ñ Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından vergi iadesi ödemesi 20 Eylül 1985 tarihinden itibaren durdurulmuş olan GÜNAL Dış Ticaret AP'ye, DPT tarafından 15 Ekim 1987 ve 8 Mayıs 1987 tarihlerinde, vergi iadesi ödemesi yapılması için Merkez Bankasına ödeme emri gönderildi. CAN-EK firması için de aynı işlemler uygulandı.

Ñ Maliye ve Gümrük Bakanlığı müfettişlerinin 12 A-ralık 1986 tarih ve 94/39 sayılı teftiş raporu, Antalya Emniyet Müdürlüğü'nün 30 Temmuz 1986 tarihli tutanağına istinaden İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 4 Haziran 1987 tarih ve 1986/59 sayılı kararı ile sahipleri hakkında hayali ihracat suçundan mahkPmiyet kararı verilmiş olmasına rağmen BOĞAZİÇİ Bilgisayar ve Dış Ticaret AP'ye 26 Ağustos 1987 tarihli, MENTEKS Dış Ticaret AP'ye 9 Nisan 1987 tarihli, MEZA Dış Ticaret AP'ye 26 Ağustos 1987 tarihli, ATLAS Uluslararası Pazarlama AP'ye 27 Mayıs 1987 ve 7 Nisan 1987 tarihli ödeme emirleriyle, ihracata vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından Merkez Bankasına talimat yazılmıştır. (İzmir Devlet

Güvenlik Mahkemesinin 989/59 esas sayılı dava dosyası).

Ñ-Menteşoğlu Pirketler Topluluğuyla ilgili olarak, İnterpol Dahil birçok kuruluşça hayali ihracat yapıldığına dair birçok rapor ve bilgiler gönderilmesi ve ödeme yapılmaması istenmiş olmasına rağmen, DPT yetkilileri tarafından bu isteklerin dikkate alınmaması sonucu, gruba ait firmalara Merkez Bankasınca 1987-1988 yılında 34 milyar liralık ödeme yapıldı.

HAYALİ İHRACATI KOLAYLAPTIRAN

DÜZENLEMELER

Yargıç, "Vay canına" diye geçirdi içinden. "Savcı da açık vermiyor. Bakalım bu işin sonu ne olacak" diye düşündü.

Savcı anlatımının bu bölümünde hayali ihracata olanak sağlayan yasal düzenlemelere ilişkin bilgi vereceğini açıklayarak şunları dile getirdi:

"Hayali ihracat olayıyla ilgili düzenlemelerin Türkiye'de 12 Eylül askeri darbesinin hemen ardından yapıldığı görülmektedir. Bu olayı oluşturan çevreler ile bankerlik faciasına yol açanların hemen hemen aynı kişiler olmaları dikkat çekicidir. Hayali ihracat ile ilgili olarak yapılan ya-sal düzenlemeleri kronolojik olarak ele aldığımızda karşımıza çıkan tablo oldukça ilginçtir. İlk düzenleme 12 Eylül askeri rejiminin ardından oluşturulan hükümete aittir. A-NAP iktidarı göreve gelir gelmez yaptığı ilk düzenlemeler hayali ihracata olanak sağlayacak kararları almak şeklinde olmuştur. İlk uygulama 29 Aralık 1983'te yapıldı ve 8/7540 sayılı ihracat rejimini düzenleyen kararla yürürlüğe girdi. Düzenlemelere göz atarsak karşımıza şunlar çıkıyor."

ANAP Kurucusunu Kurtardılar

29 Aralık 1983 tarihli Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu hakkındaki 20 sayılı karara ilişkin tebliğ. Bu tebliğle, özellikle altın ve döviz kaçakçılıklarındaki suç vasıfları yeniden düzenlenerek kaçakçılar lehine iyileştirmeler gerçekleştirildi. Bundan ANAP'ın kurucuları arasında yer alan bazı işadamları ve bankacılar da (Örneğin; Erol Aksoy) yararlandılar. Bunlarla ilgili olarak devam eden davalar düştü.

Ñ12 Ocak 1984 tarih 84/7557 sayılı ihracatı teşvik kararı.

Ñ13 Aralık 1984 tarih 84/8859 sayılı ihracat rejimi kararı.

Ñ 2 Ekim 1985 tarih 35476 sayılı İ.Kaya Erdem imzalı, soruşturmaların DPT'de toplanacağına ilişkin genelge. Bu genelge soruşturmaların durdurulmasında en önemli belgelerden birini oluşturdu.

Ñ13 Kasım 1985 tarih 40226 sayılı Bülent Öztürkmen imzalı DPT genelgesi.

Öztürkmen, bu genelgede ödemeleri durdurulan firmaların paralarını almalarını sağlarken, ilgili vergi iadelerinin teminat mektubu aranmaksızın ödenmesi talimatını verdi. Ayrıca soruşturma altındaki hayali ihracat firmalarının soruşturma kapsamı dışındaki işlemlerinden doğan ihracat bedellerinin ödenmesini istedi.

Ñ20 Kasım 1985 tarihli DPT ile Merkez Bankası arasında imzalanan, ancak imzalandığı gizlenerek "elaltından" uygulanan ve hayali ihracatçılara ödeme kolaylıkları getiren, daha sonra imzalayanların da reddettikleri gizli protokol.

Protokolde imzası bulunanlar; Yavuz Canevi, Bülent Öztürkmen, Ethem Külhan, Zekeriye Yıldırım, Hüseyin Aslan, Necdet Kaya Sezer, Selahattin Altıer'di.

Protokol hayali ihracatçılar tarafından kamuoyuna açıklanırken, dönemin ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem böyle bir protokolden haberi olmadığını söyledi. Öztürkmen ise Erdem'in bilgisi dahilinde bu protokolü imzaladıklarını ileri sürdü. Protokolde açıkça belirtildiği üzere ihracatta

vergi iadeleri işlemleriyle ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tamamen devre dışı bırakıldı. Merkez Bankası'na vergi iadeleri ödemeleriyle ilgili olarak ihracat işlemlerinin denetimi konusunda öteden beri sürdürülmekte olan şüpheli dosya ve işlemlerin gelirler kontrolörlerine inceletilmesi uygulamasına fiilen son verildi.

20 Aralık 1985 tarihli, Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük imzalı, emniyet müdürlüklerine gönderilen talimat. Bu talimatla polisin elindeki hayali ihracat soruşturma ve araştırmalarının DPT'ye devri istenilerek hayalîcilerin üzerindeki polis baskısı ortadan kaldırıldı.

HAYALİCİLERE CEZA DAVASI AÇILMASINI

HÜKÜMET ENGELLEDİ

86/11237 sayılı ihracatta vergi iadesi ile ilgili Bakanlar Kurulu kararı. Bu kararla hayali ihracatçılara Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca ceza davası açılarak aldıkları paranın tahsili engellendi. Bu karardan sonra Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunma yolu kapandı. Hayalîcilere verilen vergi iadeleri "vergi zayı" sayıldı. Ayrıca hayalîcilerin yararlandıkları pek çok kolaylık getirildi.

87/11509 sayılı ihracatta vergi iadesiyle ilgili Bakanlar Kurulu kararı.

1 Aralık 1986 tarih 87/3 sayılı ihracatta vergi iadesi tebliği.

7 Mart 1987 tarih 19355 sayılı Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Aptemoçin imzalı Defterliklere gönderilen genelge

2 Nisan 1987 tarihli DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen imzalı iç genelge.

Ñ17 Nisan 1987 tarih 11560 sayılı İ.Kaya Erdem imzalı DPT yazısı.

Ñ24 Eylül 1987 tarih 32084 sayılı Bülent Öztürkmen imzalı soruşturma dosyalarının DPT'de toplanmasına ilişkin bir yazı daha.

Ñ12 Kasım 1987 tarih 38676 sayılı Başbakan Turgut Özal imzalı genelge.

Genelgeyle bütün kamu kuruluşlarındaki hayali ihracat soruşturmalarının durdurularak dosyalarının DPT'ye devri isteniyordu. Bu yapılmadığı takdirde yasal işlem yapılacağı kaydediliyordu.

ÑDPT'den Merkez Bankasına gönderilen ve değişik tarihleri içeren 100'e yakın usulsüz ödeme talimatı.

DYP'Lİ BAKAN DA HAYALİCİ ÇIKTI

Yargıç, savcıya, "Bu ülkede bu olaylara karışmayan kalmamış galiba!" dedi.

Kıyamet savcısı başını iki yana sallayarak, "Üzülerek söylüyorum efendim, yönetim kademelerinde çok az insan kalmış. Bu, o kadar boyutlanmış ki, ülkede bir de hayali ihracatçıyı bakan yapmışlar. Yargıç merakla, "Anlat bakalım şu bakanın öyküsünü.." dedi. Savcı anlatmaya başladı:

"Bu bakanın adı Mehmet Ali Yılmaz. DYP'nin 1989 seçimleri öncesindeki para kaynaklarından biri olarak biliniyordu. Yılmaz, TEKPA adlı şirketi aracılığıyla hayali ihracat yaptı. TEKPA, hayali ihracattan gelen 250 milyar liralık ödemeyi Merkez Bankasından aldıktan bir ay sonra Mehmet Ali Yılmaz tarafından satıldı.

(Savcı bu arada Merkez Bankasının Yılmaz'a ait imza sirkülerini, olayla ilgili MİT raporunu, Yılmaz'ın TEKPA da ortak olduğu Necmettin Yılmaz, Fahrettin Cebeci, Hasan Bahri Eres ile birlikte kurduğu ERES İnşaat Malzemeleri AP'ye ait 9 Aralık 1982 gün ve 645 sayılı Ticaret sicili gazetesini gösterdi.)." 30

Mehmet Ali Yılmaz'ın hayali ihracat yapan şirketi TEKPA'ya ait müfettiş

raporlarının DPT'de beklediğini, bu nedenle müfettişlerce soruşturma açılmasına ilişkin taleplerin uygulanmadığını da dile getiren savcı devam etti:

"DYP-SHP koalisyonu sırasında da bu raporlar hakkında işlem yapılmadı. Hayali ihracatçıyı bakan yapmaktan ve bakan olarak tutmaktan çekinmediler. Maalesef bu bakanın dosyası da zaman aşımına uğratıldığı için dava açılmadı."

Yargıç bir an kendini kaybederek, "Bütün bunlara nasıl göz yumulmuş?" diye bağırdı.

Kıyamet savcısı, "Herkes susmuş" diye yanıt verdi. "Bundan dolayı, herkes sorumlu. Ülkenin 50 milyarını hayali ihracat yoluyla cebine indirenleri bakan yapanlar, bunlarla ilgili müfettiş raporlarını bekletenler, işleme koymayanlar, olayları bildikleri halde susanlar, göz yumanlar ve hesap sormayanlar hepsi, hepsi sorumlu. Bu arada olayların üzerine gittiği için öldürülen, sürülen insanlar da var" dedi.

Savcı bu aşamadan sonra hayali ihracat olayından sorumlu tutulan veya bu konuda mücadele veren bürokratları dinletmek ve soru yanıt şeklinde yargılamaya devam etmek istediğini söyledi.

Yargıç, başıyla sessizce onayladı.

İKİNCİ BÖLÜM

AYTEK: "İKİ BAKAN DÜPÜRDÜK!"

Zaman diye bir kavram yoktu olayların yaşandığı mekânda. Her şey akıp gidiyordu.

Ancak saatler susmuştu.

Savcı ilk olarak bir güvenlik görevlisini dinletmek istiyorum diyerek eski

Kaçakçılık Daire Başkanı Atilla Aytek'e seslendi. Aytek soruları yanıtlamaya

hazır olduğunu söyledi.

SAVCI: Siz Kapıkule operasyonunu gerçekleştirdiğinizdeki genel durumu anlatır mısınız?

AYTEK: 1985'ten sonra, mafya ile ilgili 4200 adam toplayıp 4 numaralı

mahkemelere sevk etmişiz. Hep manuel suçlar. Yani evrak sahtekârlığı yok. Bir

anda polisin girmediği yerler nerelerdi diye tetkik ederseniz, buraların

gümrükler olduğunu görürsünüz. Buralar polisin uzmanlık alanı dışındadır. Neden?

Bugün ben size bir hayali ihracatın yapılma tarzını arz edeyim. Adam kamyonla

tuğlayı yüklüyor, gümrük sınırına kadar geliyor. Türkiye'nin yollarında kamyonla

tuğla taşımak suç değil. Gümrüğü girene kadar da suç değil. Gümrüğün içine girip

polis pasaporta damgayı vurduğu ve adam da gümrük memuruna evrakı verdiği andan

itibaren suç başlıyor. Gümrük sınırına biz bir kere girdik. Kapıkule operasyonu

oldu ve iki bakan indi. Biri Maliye Bakanımız Vural Arıkan'dı, biri de İçişleri

Bakanımız Ali Tanrıyar'dı. 24 saat arayla kisi de emekli oldular.

Hayali ihracatın Türkiye'de ilk çıkış konusu Menteşoğlu ile başlamıştır.

Menteşoğlu'ndan çıkana kadar iki hayali ihracat olayı daha var. Bunlara Hazine

Dış Ticaret Müsteşarlığı baktı. Menteşoğlu'nun olayı da bir muhbirin polise

müracaatıyla kamuoyuna çıktı.

SORUPTURMAYI DURDURMAK İÇİN

SİLOPİ SAVCISINI SÜRDÜLER

SAVCI: Hayali ihracatla ilgili bize aktarmak istediğiniz bilgiler var mı?

AYTEK: Hayali ihracatla ilgili bizim illere yazdığımız 500-1000'e yakın yazışma vardır. Ama ne oldu? Mesala Silopi savcısı bizden yardım talep etti. Biz oraya acele dört ekip gönderdik. Tahkikatlara başladık. Silopi savcısının 48 saat sonra tayini çıktı. Biz Adalet Bakanından rica ettik. Dedik, yahu tahkikat yapıyoruz adamlar, hayali ihracat; ki elinizdeki 40'ı aşkın dosya oradan. Habur kapısı oraya bağlı. Polis yapamaz, savcı tahkikatı yürütüyor. Gelen savcının ne yapacağını bilemiyoruz tabii. Bu olaylar 1987'nin başında oluyor. Bana göre biz polis olarak görevimizi yaptık. Ancak suçun tekniği itibariyle bu konuyla ilgili bizim yasalarla tanınan görevimiz yoktu. Ama biz bunun eğitimini vererek uzman personel yetiştirdik bu konuda. Türkiye'de dönem suçları vardı. Uyuşturucu, silah, altın kaçakçılığı gibi. Arkadan hayali ihracat çıktı. Çek senet çıktı. Tapu çıktı. Hayali ihracat yapanlar borsalar çalıştırdılar. Altın ithalatına girdiler. Hükümetler gelip geçti ama bu adamlar değişmedi. Bir tanesi Borsacılar Genel Kurulunda çıkıp konuştu ve dedi ki "Ben Türkiye'nin ve dünyanın gelmiş geçmiş en iyi kaçakçısıyım." Adamın adı Ceyhan Bektaş. Bu adam daha sonra bana geldi. Bizi tehdit etti. Dedi ki: "Türkiye'de bir günde dönen kaçak para sirkülasyonu 9-11 milyar dolar arasındadır. Sizin buna güç olarak karşı durmanız mümkün değil." Adam bize, "Benim elimden bu işi alırsanız, otomatikman yerime aşağıdan bir kişi gelir" dedi. Adamların yurtdışında, Türkiye'ye ait bulundurdıkları para miktarı o zaman 59 milyar dolardı. Dikkat ederseniz Türkiye'de hayali ihracat suçunu yaratan grup size anlattığım bu kişilerdi. Kapıkule operasyonu çok önemliydi. Bizim operasyonu bitirdiğimizde, adamların ellerinde korkunç derecede yurtdışında tutulan para vardı. Aynı adamlar, aynı

grup, altın kaçakçılığını yapanlar hayali ihracata döndüler. Aynı grup borsayı çalıştırdı. Altın rafinerisine ve ithalatına girmeye çalıştı. Bu adamlar her seferinde dönemleri kullandılar. Çok özür dileyerek söylüyorum, Türkiye'de ilk defa uyuşturucu ve silah kaçakçılığı başladığı zaman Maliye ve Gümrük Bakanlığında, Gümrük Başmüfettişi olan Necati Can 70 sayfalık bir rapor yazdı. Adam canını zor kurtardı. Geldi bana nasihat etti. "Ben bu işi bırakıyorum, bununla baş etmem mümkün değil" dedi. Namuslu olduğu için bıraktı, çekildi gitti.

HAYALİ İHRACATÇILAR

EMNİYET MÜDÜRÜNÜ ÖLDÜRDÜ

SAVCI: Bu suçlarla nasıl mücadele edildi?

AYTEK: Suç her dakika gelişir. Ama bunun karşısında mücadele edebilecek aktif sistemimiz yoktu. 1988'de tayin edildim. Sebep ve gerekçe olarak MİT raporunu yazdığım söylendi. Bırakın MİT'in raporunu yazmak, beni kapısından içeri sokmazlardı. MİT ayrı bir konu, ben ayrı bir konu. MİT raporunda da hayali ihracat ile ilgili konular vardı. Benimle birlikte iki gecede Emniyet Genel Müdürlüğü, Kaçakçılık Dairesinin bütün personeli dağıtıldı. Ben ikaz ettim, dedim ki, "Bunlar yetişmiş personel. Eğer bunlar gönderilirse Türkiye'de bir iş yapılıyor zihniyetinin bir kısmı ortadan kalkar. Türkiye'de gelişen olayların altından kalkamayız."

SAVCI: Kaçakçılar ortak mı çalıştı diyorsunuz?

AYTEK: Uyuşturucu kaçakçıları ile hayali ihracatı organize edenler aynı adamlar.

Evvela altını organize ediyorlardı. Daha sonra hayali ihracatı organize ettiler.

Bunlara akıl veren grup, beyin grubu İsviçre ve yurtdışındaki Türkiye'nin parasını kontrol altında tutan adamlardı. Hayali ihracatçılar bir de şube müdürümüzü öldürmek istediler. Adı Halil Sultan'dı. Bir de Kapıkule operasyonunda görev alan bir emniyet amirini öldürdüler.

SAVCI: Bir de Lübnanlı Ferit İntiba adlı bir şahısla ilgili olayınız vardı. Bunu anlatır mısınız?

AYTEK: Biz İzmir'e yazmışız, hayali ihracatı nasıl önleyelim, diye. Lübnanlı geliyor ve bir şirket açıyor. Damızlık yumurta satacağım, diyor. Günlük yumurta, mesala 10 lira. Damızlık olanı 100 lira. Gümrükçü nasıl kontrol edecek?

Yumurtanın teker teker embriyosuna mı bakacak? Bir laboratuvar kurmak lazım.

Yumurtanın hepsini adam damızlık diye yazıyor. Damızlık ile yemeklik arasında 90 lira oynuyor. Tamamen Lübnan ve uyuşturucu madde ile ilgili kara paranın aklanması konusudur orada çıkan ferit İntiba konusu.

Savcı, kıyamet yargıcından Aytek'e soracağı bir şey olup olmadığını sordu.

Yargıç, "Yok" dedi.

ARIKAN: KAPIKULE OLAYINDA POLİS

DEVLETİN MÜSTEPARINI SOYUP KIÇINDAN

ELEKTRİK VERDİ!...

Bu sırada eski Maliye Bakanı Vural Arıkan'ın söz isteyen sesi duyuldu. Arıkan, Aytek'in sözlerinin bir kısmına itiraz ettiğini söyledi. Yargıç konuşması için izin verdi.

Arıkan, "Benim görevimden azledilmem, Kapıkule operasyonu ile ilgili değil" diye başladı sözlerine ve şöyle devam etti:

"Ben bir yabancı sigara şirketinin Türkiye'de fabrika açmasına izin vermediğim için görevimden azledildim. Kapıkule olayında İçişleri Bakanlığı tek başına davrandı. Emniyet Genel Müdürlüğünden emirle polis, gümrük müdürü ile yolcu salonu müdürünün de aralarında bulunduğu pek çok gümrük çalışanını gözaltına aldı. Dövdü, sövdü, işkence yaptı. Yolcu salonu müdürünü, 8-10 saat emniyette tuttu Sayın Aytek. Olayı duyunca araştırma yaptım. Aytek benim muhatabım değildi. Turgut Özal ile konuştum "Nasıl olur, böyle bilgisiz yapıyorsunuz" dedim. Bana, "Nasıl da bir şey çıkmaz" diye yanıt verince, "Niye insanlara zulüm yapıyorsunuz?" dedim. Hiçbir şey söylemedi. İşkence meselesinin tetkik edilmesini söyledim. Ama sessiz kaldı.

Bu olayda usul meselesi vardı. Hukukun çiğnenmesi söz konusuydu. Devletin Müsteşarını alıp çırılçıplak soyup kışından elektrik verdiler. Kadını alıp çırılçıplak soyup ıslatarak lastiğin içine oturtuyorlar ve elektirik veriyorlar Ayıp yani! Ben bu nedenle karşı çıktım."

Arıkan: "Özal beni, Marlboro Fabrikasına izin vermedim diye azletti"

ARIKAN: Özal, sonra özel kalem müdürü vasıtasıyla haber göndererek beni makamına çağırdı. Ben bu sırada TBMM'de bir konuşma yaparak olayı kınadım. Özal bana "Meclisteki konuşmandan sonra seninle çalışamam. İstifa et" dedi. "Hayır" yanıtını verdim. İçişleri Bakanının da istifasını aldığını tek başıma istifa etmeyeceğimi söyledi. Çünkü Cumhurbaşkanı Kenan Evren "Arıkan'ı alırsan, Ali Tanrıyar'ı da al" demiş. Biliyorsunuz, Tanrıyar, Özal'ın bacanağı idi. Kendisine "İstiyorsanız, azledin" dedim. Daha sonra Kapıkule operasyonunu bahane ederek, beni 27 Ekim 1984'te görevden azletti.

YARGIÇ: Peki, sizin asıl neden olarak söylediğiniz sigara işi nedir?

ARIKAN: Kapıkule olayı bahane. Bu olay benim azledilmemden 5-6 ay önce oldu.

Azledilmemin asıl gerekçesi, PHILIP MORRIS şirketidir. Onlar burada Marlboro'nun fabrikasını kurmak istiyordu. Müsaade etmedim. İşte asıl neden buydu. Bu olay, uluslararası bir şirketin Türkiye Cumhuriyeti'ne etkisini gösterir.

SAVCI: Sizin bakanlığınız döneminde de hayali ihracat var.

ARIKAN: Benim dönemimde hayali ihracatı önleyebilmek için Maliye Bakanlığı bünyesinde genelge yayımladım. Haksız vergi iadesi aldığı saptananlara üç katı ceza kesilmesini istedim. Ancak firmalar danıştaya giderek bu uygulamayı durdurdular. Danıştay "Bu sübvansiyondur. Bu vergi değildir. Vergi Kanunu hükümlerini uygulamak mümkün değildir" dedi. Uygulama kalktı.

Savcı, Arıkan'a "Ancak, Danıştayın kararına gerekçe olan tebliğleri ANAP iktidarının hükümetleri çıkardı. Siz de o partinin kurucusuydunuz" dedi. Arıkan, daha sonra partiden koptuğunu anlattı. 32

YAVUZ CANEVİ: "GÖREVİNİ YAPMAYAN VARSA

SORUMLU BENİM"

Kıyamet savcısı sorularına yanıt vermesi için Merkez Bankası eski başkanlarından

Yavuz Canevi'ye seslendi. Canevi hazır olduğunu belirtti. Savcı ilk olarak,

"Elimizde 20 Ekim 1985 tarihinde TC Merkez Bankası ile DPT'ce hazırlanan bir protokol var. Bunda, zannederseniz, Sayın Zekeriya Yıldırım'ın, Necdet Kaya Sezer'in ve Selahattin Altier'in imzası var. Pimdi, sizce bu protokolün hukuki değeri nedir? Bu protokolü imzaladıktan sonra bütün kambiyo müdürlüklerine gönderdiniz mi? "sorusunu yöneltti. Canevi soruya yanıt verdi:

Tam hatırlamıyorum efendim. Protokolü kavram olarak çok iyi hatırlıyorum. Merkez Bankasının icra ile ilgili bir karar alma yetkisi yoktu. İhracat olayında da,

benim hatırladığım kadarıyla, daha başından itibaren DPT ve Teşvik Uygulama Dairesi, özellikle o zamanlar TUD dediğimiz Planlamanın bir bölümü olan ve daha vergi iadesi kavramı çıktığı andan itibaren görevli kuruluş, devletin görevli kuruluşu DPT ve Teşvik Uygulama Dairesidir. Buradan yayımlanan her türlü talimatı Merkez Bankası, Planlama ve devlet adına uygulamıştır 1984 ile 1986 yılı arasında, yani protokolün imzalanması aşamasında neler oldu ve böyle bir protokolün imzalanma ihtiyacı doğdu?

İstanbul şubeme giden bir ihracatçı, vergi iadesinin ödenmediğini öğrenip "Niye ödenmedi?" diye sorunca, "Hakkınızda inceleme var, Maliye ve Gümrük Bakanlığının talimatıyla" dendiği zaman, "O senin işin değil kardeşim, sen ödemeni yap tahkikat devam etsin" gibi birtakım ihtilaflar doğmuştu. Bunun üzerine ben de, kurumun başkanı olarak arkadaşımın bir durum muhakemesi yaptım, ne yapabiliriz, diye. Zannediyorum, dendi ki "Bu işin yetkilisi kimse bir esasa bağlasın."

Burada Merkez Bankası, yine bir danışman olarak Planlamaya, bu maddelerin yazılmasına yardımcı olmuştur. Aslında, hukuki değerini sordunuz, protokol diyorsanız, protokol tabiri burada tam oturmuyor.

Çünkü protokol dediğiniz olay, birbirine eşit iki karşılıklı muhatab arasında imzalanan bir belgedir. Planlamanın, izin verdiğiniz teknik bilgilerle bu işin nasıl yürütülmesi gerektiğine dair verdiği karar, bize ilettiği talimattır.

Bizler bir anlamda onların altını imzalamakla, "Tamam, bundan böyle bu işi böyle yapacağız diye bu talimatı tebellüğ ettik" diyor.

Hayalcilere Hayali Protokol

CANEVİ: Bir hukukçuya sorsanız, idare hukuku açısından bir protokol olmadığı da ortaya çıkar.

YARGIÇ: Peki, siz bir inceleme yapmadan, ilgili vergi inceleme elemanlarına bunu göndermeden, bunun hayali olduğuna karar vererek bunu nasıl ödediniz?

CANEVİ: Öyle bir şey yok efendim.

YARGIÇ: Ama protokolde öyle yazıyor. Bakın, şöyle yazıyor: "TC. Merkez Bankası İdare Merkezince özel olarak bildirilmedikçe, TC Merkez Bankası şubelerince vergi iadesine ilişkin talimatta belirtilen belgeler dışında ayrıca herhangi bir belge istenmeyecektir."

CANEVİ: Pimdi efendim, bir olaydan şube müdürü şüphelendiği zaman, "Tamam, burada hayali ihracat var, senin paranı ödemiyorum" diyemeyecektir. "Bu senin işin değil" diyoruz. Siz şube müdürüsünüz, siz idare merkezinin verdiği talimatı uygularsınız. İdare merkezi talimatı nereden alır? DPT'den alır, dolayısıyla herkes rolünü bilsin.

Çünkü büyük bir karmaşa doğdu. Teminat kavramları, Merkez Bankasının uyarısıyla olmuştur. Yoksa, Planlamadaki veya diğer taraftaki arkadaşın bir teminat mektubu kavramı yoktur.

YARGIÇ: Bu teminat mektubunu aldınız. Nasıl iade ediyorsunuz?

CANEVİ: İnceleme yapılmıyor veya yıpılıyor, hiçbir şey çıkmıyor...

YARGIÇ: Ama yapılan incelemede hayali ihracat yaptığı tespit edildiği halde teminat mektubu iade edilenler var.

CANEVİ: Yoktur, olmaması lazım.

YARGIÇ: Mesela Süzer Elektrik ve Top Dış Ticaret. Mesela bunlar, savcının bize bildirdikleri arasında var.

CANEVİ: Bu protokol çerçevesinde olduğunu zannetmiyorum. O protokolde söylenen olay, eğer inceleme çerçevesinde bir vergi iadesi yapılıyorsa, bunun mutlaka teminat mektubuna bağlanarak yapılması öngörülmüştü ve biz de bu talimatı uygulamışızdır.

SAVCI: Biz kime sorduysak sorumluluğu üzerine almıyor. Bu olayın sorumlusu kim?

Canevi kızgın bir ifadeyle yanıt verdi:

"Sayın savcı, meseleyi oraya kadar götürmeyin, eğer onlar görevini yapmadıysa

bunun sorumlusu benim."

SAVCI: Yapılmamış.

CANEVİ: Tamam, benim o zaman, daha ne sorumlu arıyorsunuz?

SAVCI: Siz o dönemin müsteşarisiniz, tabii ki sorumluluk sizin.

CANEVİ: Hayır, yani benim genel müdürümün sorumlu olduğu yerde elbette ben de sorumlu olacağım.

Yargıç; savcı ile Canevi'nin sertleşen konuşmalarının arasına girerek

"Raporlarınızın bazı bölümleri uygulanmamış. Savcılıklara suç duyurusunda bulunulmamış ve zaman aşımına uğramış" dedi.

Soruşturmalarla ilgili işlemler

Bir Siyasi Karardır

CANEVİ: Bu bir siyasi karardı efendim. Bir kararneme vardı ortada. Ben size söylüyorum: İhracatta vergi iadesi, başından itibaren DPT Teşvik Uygulama Dairesiyle başladı. Sonra bu yavaş yavaş yayıldı, sonra tekrar toparlanma eğilimine girdi. Dolayısıyla bu bir siyasi karardı. Bence doğru da bir karardı. Çünkü gözden kaçırdığımız bir nokta var; o günün bürokratları vergi kaçırانlarla değil, vergi kaçırmayanlarla daha çok meşgul oluyordu. Daha doğrusu hileli yollarla vergi iadesi almak için çabalayanlar yüzde 5-10 ise, biz yüzde 90'ın peşideydik. Onun için biz onlarla ilgilenmiyorduk bile başlangıçta. Biz yüzde 90'ı koşturmaya çalışıyorduk. O yüzde 90'ı koşturmak için de yetkinin bir merkezde toplanması gerekiyorsa memnuniyetle destek olduk. Yani neyin doğru, neyin doğru olmadığına bakma yetkisi bir yerde olmalıdır. Bir şeyi dağıttığınız anda, yüzde 90'ın peşinde olan bir idare, bu tür yetkileri bir yerde merkezileştirmek istedi. Bence bu doğaldı. Ama orada söylediğiniz gibi kanunsuz bir işlem olmuş mudur, olmamış mıdır onu hiç düşünmedim.

ALİ TİGREL: BİZ SORUPTURMA

DOSYALARINI KUCAĞIMIZDA BULDUK

Savcı, Canevi'nin ardından DPT Müsteşarlarından Ali Tigrel'e Seslendi. Tigrel

"Hazırım" dedi. Savı ilk sorusunu yöneltti.

SAVCI: Siz göreve geldiğinizde 1988'in Temmuz ayında Başbakan'dan bir onay aldınız ve bu onayla sizde bekleyen raporların yürürlüğe konması için, yani göreve geldikten 7-8 ay sonra onay aldınız; acaba göreve geldiğinizde DPT'ye gelmiş bu kadar rapordan bilginiz var mıydı? 7-8 ay sonra mı haberdar oldunuz?

TİGREL: Sayın Savcı, kafamdaki düşünceleri sizlere derli toplu sunmak ve olayın bir makro perspektifini çizmek istiyorum. Bu konu beni rahatsız ediyor. Hatta bir ölçüde rencide ediyor. Basında çıkan ve bazı müfettiş raporlarına dayandırıldığı iddia edilen yazılarda ihracatla ilgili bazı dosyaların işleme konulmasında veya işlem yapılmak üzere gönderilmesinde teşkilatımın ihmali ileri sürüldü. Pahsen bunun son derece haksız ve mesnetsiz bir iddia olmaktan öteye gidemeyeceği düşüncesindeyim.

SAVCI: Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın raporunda, raporların bekletilmesinden siz sorumlu tutuluyorsunuz.

TİGREL: Tabii ihmalimin nelerden ibaret olduğunu henüz anlayabilmiş değilim.

Fakat takdir edersiniz ki, DPT müsteşarlığı zor ve büyük sorumluluk isteyen önemli, hatta kilit bir devlet görevidir. 1988 Ocak ayı içinde göreve geldikten sonra bu geniş sorumluluk yelpazesi içinde bir önceki yönetimden bize intikal eden ve içeriğini o ana kadar bilmediğim ihracatla ilgili 300-350 civarında dosya ile karşı karşıya kaldık. Bunlarla vakit geçirmeden ilgilendik. Pöyle yaptık. Bu dosyalar önce bir ön incelemeye tabi tutuldu.

Aynı şeyi şimdi olsam yine yaparım. Onu da arz edeyim. Daha sonra en hızlı şekilde ve diğer işleri aksatmadan, fazla mesai yaparak bu dosyaları sınıflandırdık.

SAVCI: Sayın müsteşar, siz göreve geldiğinizde bu dosyaları bekler vaziyette buldunuz değil mi?

TİGREL: Önümüzde, kucağımızda bulduk. Siyasal otoritenin de olurunı aldık.

Gücümüze göre gerekliydi. Ondan sonra da işlemleri yapılmak üzere ilgili mercilere peyderpey gönderildi. Ülkemizde basit bir hukuk davası bile mahkemelerimizde 2-3 yıl sürebilirken bu sayıda dosyanın 10-11 aylık süre zarfında teşkilattan gönderilmesi bile bana göre yabana atılmayacak bir başarıdır. Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporunda belirttiği gibi DPT'nin benim müsteşarlık dönemimde görev ihmali bulunduğu yolundaki suçlamaları kesinlikle kabul etmiyorum.

Tigrel'in Dosya Dökümü

Sizlere, bana arkadaşlarım tarafından verilen 6 Aralık 1988 tarihli bilgi notunu aynen okuyacağım:

İhracatta vergi iadesiyle ilgili inceleme raporları hakkında bilgi notu:

25 Pubat 1987 tarihli 11509 sayılı kararname ile ihracatta vergi iadesiyle

ilgili tüm işlemleri yürütmeye DPT müsteşarlığı yetkili kılınmıştır. Bu

kararnameden sonra ilgili kurumlarca dosyalar incelemeye alınmış ve incelemesi

bitmiş ihracatlarla ilgili soruşturma dosyaları DPT'ye gönderilmiştir. Hazine ve

Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Maliye ve Gümrük Bakanlığından, DPT müsteşarlığına

gönderilen ihracatla ilgili soruşturma evrakı 346 adettir. Yaklaşık 99 inceleme,

yarım kalan raporların tamamlanabil-mesi için ilgili kurumlara gönderilmiştir.

Bu incelemelerden 62 adedi Maliye ve Gümrük Bakanlığına, 37 adedi ise Hazine ve

Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmiş olup raporların tamamlanmasından sonra gerekli işlemler yapılacaktır. 1987 yılı içinde yaklaşık 50 firmayla ilgili olarak Merkez Bankasına vergi iadeleri için ödeme talimatı verilmiştir. Bu 50 firmadan bir kısmına ödeme yapılmış, bir kısmına ise çeşitli nedenlerden dolayı Merkez Bankasınca ödeme yapılmamıştır. DPT müsteşarlığınca incelenmesi bitmiş 211 dosya raporları ise gereği yapılmak üzere ilgili kurumlara intikal ettirilmiş ve firmalara ödenen vergi iadelerinin geri alınması veya ödenmemesi için Merkez Bankasına talimat verilmiştir.

21 firmanın döviz tahsislerini kötüye kullanması veya sahte evrak tanzimi nedeniyle söz konusu firmaların toplam 35 adet ihracatı teşvik belgesi iptal edilmiş ve gerekli müeyyideler uygulanmıştır. Bu firmalardan 21 adedi ise sahte evrak tanziminden savcılığa verilmiştir. Benim zamanımda 211 firmanın ödenen vergi iadelerinin geri alınması için talimat verilmiştir. Toplam vergi iadesi ve diğer teşvikler 120 milyar 51 milyon liradır. 1987 tarihli meşhur Başbakanlık genelgesi, bunu Turgut Özal imzalamıştır. İmalatçı faturanın olmaması veya sahte olması durumunda ise birinci olarak kararname gereği, imalatçı faturasının olmaması, işlem yapılmamasını gerektirmiyor. DPT'nin bu yetkisi kararnameden gelmektedir ve bazı durumlara bağlı olarak duyulan ihtiyaç neticesinde ki, bunun gerekçeleri olurda ayrıntılı bir şekilde yer alıyor.

Bu olur siyasal otoriteye bilgi verilerek alınmıştır ve kanaatimce bu olur DPT içindeki ilgili bürokrasiyi rahatlatmış ve önemli bir uygulama kolaylığı getirmiş ve DPT'den bir önceki yönetimde toplanan dosyaların tasfiyesi veya mercilere intikalini sağlamıştır.

Özetle müsteşarlığım döneminde; DPT'nin görev alanına giren tüm diğer konularda olduğu gibi ihracatla ilgili konularda da gereken hassasiyet gösterilmiş, devletimizin zarara uğramaması, eğer varsa haksız kazançların önlenmesi fakat aynı zamanda ekonomimizin sağlıklı gelişmesinde hayati önemi olan ihracatımızın

da aksamaması için gerekli görülen her şey üstün bir görev anlayışı içinde yerine getirilmiştir.

SELAHATTİN YENERSOY: "MERKEZ BANKASININ
DURDURDUĞU HAYALİ İHRACAT ÖDEMELERİ
TURGUT ÖZAL'I TELAPLANDIRDI."

Savcı, yargıca çok önemli bir tanık dinleteceğini söyledi. Merkez Bankasının İstanbul Kambyo Müdürü olan ve hayali ihracatçıların para ödemelerinin yapıldığı bu birimin başında bulunan selahattin Yenersoy... Savcı sorusunu yöneltmeden Yenersoy, "Buyurun sorularınızı yanıtlamaya hazırım." dedi. Savcı, Yenersoy'un hayali ihracatla ilgili önemli bilgilerinin bulunduğunu, bir dönem de Merkez Bankasının Paris temsilciliğini yaptığını kaydederek ilk sorusunu "Hayali ihracat olayı Türk ekonomisine ne kazandırdı, bir uzman olarak yanıtlar mısınız? Ayrıca, siz hayalcilere parayı ödeyen bankanın bir yetkilisi olarak, hayali ihracat olayının sizin cephenizden görüntüsünü anlatır mısınız?" şeklinde yöneltti. Yenersoy yanıt verdi:

"Hayali ihracat, Türk lirasının değerinin düşmesi ve ihracat potansiyelimizin zayıflaması pahasına olmuştu. Fiktif ihracata mevzu teşkil eden mallar, hurda mallardı; paçavralar, deri kırıntıları, yedek parça diye uyduruk şeyler.

Sübvansiyonlar maalesef yatırım yapmayacak kişilerin eline geçmişti. İmalatçı faturasını arıyoruz, verilen adres boş arsa çıkıyor. Alakasız isimler çıkıyor.

Biz bunu DPT'ye yazdık. Bakın biz bunları ödemiyoruz dedik. Bu kontrolümüz DPT'yi 1984-1986 arasında çok rahatsız etti. Hatta hükümeti de rahatsız etti.

Fakat biz kendimizi şöyle savunuyorduk:

'Mademki bu belgeler üzerinden ödeme yapıyoruz. Belgenin sıhhatinden sorumluyuz.'

Bu kontrolümüzden kurtulmak için, tebliği değiştirmek lüzumunu hissettiler. 1986 sonunda vergi iadesi ödemelerinde imalatçı faturası aranmayacaktır, alış faturası aranmayacaktır, sadece gümrük çıkış beyannamesi ve döviz alım bordrosu yeterlidir, dediler. Böyle bir tebliğ yayımladılar. Ve bizim kontrol enstürümanlarından bir tanesi elimizden alındı. Dediler ki, ne Merkez Bankası, ne gümrükler, ne mali polis, hiçbir hiçbir merci vergi iadesi denetiminde yetkili değildir. Tek DPT yetkilidir.

Bu konuda, o zamanki Sayın Başbakanın (Turgut Özal) gayet sarıh talimatı vardır. Halbuki bu kararnamenin kanunlardan üstün olmaması gerekir benim kanımça; çünkü, maliye müfettişine verilen denetim yetkisi onların yasasından gelmiştir. Ama bir genelgenin Sayın Başbakan Turgut Özal tarafından yorumlanmasıyla yazılı bir talimat şeklinde bütün bu yetkiler alınıp DPT'ye devredildi. Bizim hiçbir kontrol olanağımız kalmadı. Ama görüyoruz, bir yandan da basın devamlı bunu işledi. Amme vicdanında bir rahatsızlık vardı. Ödemeyi biz yapıyorduk. Biz rahatsız oluyorduk. Fakat bir şey yapmıyorduk. Yani, ne tahrifatı vardı, ne başka yerde yapılmıştı; bu, bizzat gümrüklerde düzenlenmiş, gümrük memurları şu veya bu şekilde ikna edilmiş olarak belgeler geliyordu. Püphelenecek bir durum yoktu. Ama akıl var. Mümkün değildi böyle bir ihracat. DPT'ye mektup yazıp diyorduk ki.

'Bunu durdurduk, ne yapalım?' DPT'den bize çok ağır yazılar geliyordu, 'Efendim, siz nasıl durdurursunuz?' şeklinde. İmza, müsteşar yerine Arif Özmen; sadece bu değil bunun gibi, bundan evvel pek çok ağır yazılar aldık biz."

ÖZAL'DAN, SARAÇOĞLU'NA HAYALİ FIRÇASI

"Bundan da netice alamayınca şöyle düşünüyorduk: Kuşkulandığımız hususlarda

gümrüğe yazalım. Gümrük bize derse ki, 'Evet bu mükerrerdir, bu biraz sahtedir' o zaman bunu alır planlamaya belge olarak göndeririz. Belki durdurulur. Fakat buna da hakkımız yoktu. Nitekim Başbakanın tamimi ile bu da yasaklanmıştı. Bunu da yapmaya yetkimiz yoktu. Hiçbir merciye ihbarda bulunamıyorduk. Hatta bir ara Kaş ve Kalkan'dan bir ihracat olayı oldu. Merkez Bankası İstanbul Kambiyo Pubesinin ihbarı ve araştırmasıyla ortaya çıkarıldı.

Bunun üzerine Sayın Başbakan Turgut Özal, Merkez Bankası Başkanı Rüştü Saraçoğlu'nu çağırıp niçin böyle bir şey olduğunu, niçin Merkez Bankasının böyle bir araştırma yaptığını soruyor. Sayın Rüştü Saraçoğlu bana diyor ki, 'Selahattin Bey, sizin isminizi vermişler Başbakana; ama sizi savundum, bundan sonra da savunacağım' Yani Sa-raçoğlu da katlanamıyordu hayali ihracat işine. 1984-1986'da devamlı DPT'ye karşı itirazlarımız oldu. Punu söylüyordum; bir gün bunların hesabı sorulur, biz bankamızı bundan kurtaralım. Onun için mümkün olduğu kadar dikkat edelim. Amacımız buydu. Fakat biz bu kontrolleri yaptıkça çok ağır şekilde muaheze edildik."

YARGIÇ: Kim tarafından?

YENERSOY: DPT'den bana gelen yazılar. Bu özel olarak kurulmuş bir ekipti. İzmir DGM'ye yazdığım bir mektup var. Onlar bizden sordular. Firmanın Antalya hayali ihracat olayında, suçüstü yapılmış. DGM el koymuş. Bunları mahkPm etmiş. Biz DGM'nin bu kararını DPT'ye gönderdik. Planlama buna rağmen bize talimat verdi. "Bu vergi iadelerini ödeyin" diye. Dedik ki: "Bir mahkeme bunları arıyor. Bunlar hayali ihracattan mahkPm olmuşlar, nasıl öderiz?" Hayır ödeyeceksiniz, dediler.

Onlar yazdılar biz reddettik. Sonunda bazılarını ödemek durumunda kaldık.

Yapacak bir şeyimiz yoktu. Dedik ki "Bunlar vergi iadelerini almak için bankalara geldikleri zaman yakalanmaları kaydıyla ödeyelim." Bunu lütfen kabul ettiler sonunda. O derece baskı vardı. O zaman bunlardan bir ikisi yakalandı.

Tabii bu baskılar sadece DPT'nin bize "Yapın, ödeyin yazılarında" değildi.

Bizzat bu iş, bir mafya işiydi. Bunu bilmeyen de yoktu. Nitekim onların ileri gelenleri de bana çok gelip gitmişti. Kapıda kimisi belinde tabancalarla, bilmem nelerle... Onlardan da ağır baskılar ve tehdit gördüm.

Evde huzurumuz kalmadı. Telefonların fişlerini çekiyorduk. Savcılığa gidiyorduk "Aman bunları bulun" diye. "Sülalenizi kurutacağız" gibi birtakım tehditler ve gelip şunu söylüyorlardı; "Selahattin Bey, siz burada durduruyorsunuz, biz DPT'ye gidiyoruz. DPT'den talimatı getiriyoruz, ama siz ödemiyorsunuz. O arada biz mağdur oluyoruz. Niçin böyle yapıyorsunuz?". Hatta bazı hikâyeler anlatılıyordu. Ama bunları ispat olanağım olmadığı için burada söylemek istemiyorum tabii.

TALİMATLAR ÖZTÜRKMEN'DEN

SAVCI: Bunlardan örnekler varsa anlatın burada.

YENERSOY: Bir firmanın vergi iadesini ödedik. Teminat mektubunu aldık. Bir hafta sonra DPT'den bir yazı: "Teminat mektubunu bankaya iade ediniz." Ama niçin iade edeceğiz? "İade ediniz." Mecburduk. Tabii raporun neticesini de bilmiyorduk.

Banka teminat mektubunu iade ettik. Bir iki ay sonra rapor neticelenmiş DPT'den bir yazı: "Bu paraları geri alın." Nereden geri alıyorsunuz? Firma yok ki ortada...

O zamanki DPT Müsteşarı Yusuf Özal'dı. Fakat bütün talimatları veren de dönemin DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen'di. Ama üzerinde müsteşar adına kaydı vardı. Bütün gelen talimatlar o imzayla idi. Daha sonraki eski DPT Müsteşarı Ali Tigrel Bey geldikten sonra, bana bir gün şunu söylemiştir "Selahattin Bey, bu böyle devam edemez. Ya her şey biter veya hayali ihracat devam eder." Yani bunun tam karşısında olan bir kişiydi. Ama bu süre içerisinde dosyaları ne yaptığı

bizim bilgimiz dışında bir husustu. Ama biz bütün muaheze edilen yazıları Müsteşar Yusuf Özal veya yardımcısı Bülent Öztürkmen zamanında aldık. Zorla ödetme talimatlarının hepsi o dönemde çıkmış talimatlardır.

SAVCI: Tehdit alıyor muydunuz?

YENERSOY: Çok oluyordu. O kadar ki, isim olarak hatırlamam mümkün değil şimdi.

GENEL KOORDİNATÖRÜ EFE ÖZAL OLAN

HAYALİCİ İPADAMI UĞUR SÜZER, ÖNCE RÜPVET

TEKLİF ETTİ ARDINDAN TEHDİT ETTİ

SAVCI: Bu kişiler size arkalarında devlet gücü olduğunu hissettiriyorlar mıydı?

YENERSOY: Uğur Süzer... Belki o, yüzlerce bir tanesi; ama onun gibi kaç kişi tehdit etmiştir ve birtakım telefonlar gelmiştir. Ama o telefonları yapanlar o bakanın özel kalem müdürü müdür, yoksa o millet... Bilemiyorum. Onun için telefonla gelen emirlere ben itibar etmezdim. Ben falanım diye Ankara'dan açıyordu. Bilmem ne bakanının özel kalem müdürüyüm... Onlara itibar etmezdim. Ama firmalardan bu şekilde tehditler çok olmuştur. "Yaptırıma, ettiririm" diye.

Bir gün Uğur Süzer geldi bana dedi ki "Müdür Bey, ben yeniden ihracata başlayacağım." Daha önceden durdurmuştuk, onun şeylerini. Bir süre ihracatı terk etmiş. Dedi ki: "Sayın Başbakan Turgut Özal beni havaalanında gördü, 'Uğur niçin ihracat yapmıyorsun?' dedi. Ben de 'İşte Merkez Bankası engelliyor' dedim. 'Aman sen devam et' dedi. Pimdi ben yeniden başlayacağım" İyi hayırlı olsun, dedim.

"Ama siz tekrar güçlük çıkaracak ve vergi iadelerini ödemeyecekseniz, ben ihracat yapmam" dedi. Dedim ki, niçin güçlük çıkaralım? Ama fiktif ihracata yönelirsen ve biz de bunu sezinlersek mevcut dahilinde yapabileceğimiz engellemeyi gayet tabii yaparız. Sen bunları biliyorsun. "Ama ben bunu nasıl

yaparım? Benim Genel Koordinatörüm Sayın Başbakanın oğlu" dedi. Kim, dedim. "Efe Özal" dedi. Efe Özal, belki o zaman daha talebe. Tabii ben buna gülüp geçtim. Arkasından bir gün yine geldi. Tabii bunları söylemem belki hoş değil, ama bana birtakım tekliflerde bulundu. "Efendim, size işte villa vereyim, vereyim demiyor. Size villa satayım, şunu yapayım, bunu yapayım, işte biliyorum ödeme gücünüz yok, taksitle alırım" falan. Tabii ben ona, Teşekkür ederim. Böyle bir şey söz konusu olmasın, konuşmamış dahi oluruz, dedim. "Yok Sayın müdürüm, biliyorum sizin endişenizi, siz ne zaman emekli olacaksınız, bu daireyi, işte Silivri'deki bir daireyi, yazlığı o zaman sizin üzerinize kaydettireceğim." dedi. Teşekkür ederim, dedim, çıktı.

SÜZER: "BEN BAPBAKANLIKTAN İSTEDİĞİM
KARARI ÇIKARTTIRIRIM" DEDİ VE
DURDURULAN HAYALİ İHRACATI İÇİN ÖDEME
EMRİ ÇIKARTTI

Ertesi günü dosyaları geldi. Baktık ki fecaat. Eskisinden daha kötü. Yine altın kaplı ihracat. Tabii durdurduk. Bana iki gün evvel, işte size bu şeyi emekli olduğunuzda, bu daireyi vereceğim diyen kişi, iki gün sonra dosyaları durdurulduğu zaman telefonda şunu söyledi:

"Selahattin Bey, siz beni tanıyorsunuz, ben Başbakanlıktan istediğimi çıkartırım, yaptırırım, Göreceksiniz tükürdüğünüzü yalatacağım."

Aynen böyle söyleyip kapattı. İki üç gün sonra da DPT'den talimat geldi:

"Paraları ödeyiniz" diye. Bu tür şeyler olmuştur. Ama gerçekten arkasında onlar olduğu için mi yoksa her gidene zaten DPT bunu yapıyordu, ödeyin diyordu, onların telakkisi öyleydi, ödenilsin, döviz geliyordu ya, başkasına karışmayın diyorlardı. Bu hava vardı. Bu gibi belki pek çok olay var. Ama şu anda hemen

hatırladığım bu. O dönemde kimler bu işe bulaşmadı; KOÇ'un RAM Dış Ticaretinden tutunuz da ENKA'sı, TEKFEN'i, DOĞUP Holding'in şirketleri, YAPAR HOLDİNG'in şirketleri, islamcı FAİSAL FİNANS'tan tutunuz da hepsi bulaştı buna.

ANAP MİLLETVEKİLİ,

TURAN ÇEVİK İÇİN RİCACI OLDU

SAVCI: Bize bir de Turan Çevik'in ödemelerini nasıl yaptığınız konusunda bilgi verir misiniz?

YENERSOY: Zaman zaman pek çok işlemini durdurduk onun. Fakat öyle bir organizasyon yapmış ki, biz firma adına durduruyoruz, birini durduruyoruz yüzlerce firma geliyor. Yüzlerce firma kurmuştu adam. Başka bir isim, başka bir ortak. Ama bir zaman geçince bakıyorduk ki altından Turan Çevik çıkmış. DPT ödeme emirlerini, firma adına gönderiyordu. Çevik diye bir şey yok. Buna paraları ödemek zorunda kaldık. Turan Çevik bir Milletvekiliyle birlikte benim büroma geldi. Milletvekilini içeriye aldım ama yanında Çevik'i sokmadım. Benim odama girememiştir.

Kıyamet yargıcı savıdan önce atıldı, "Kimdi o milletvekili?"

YENERSOY: 17. dönem ANAP İçel Milletvekili Mehmet Kocabaş'tı. Ben randevu verdim. Sekreterim, "İşte Milletvekili Mehmet Bey geldi, yanında Turan Çevik de var" dedi. Bunun üzerine dedim ki, Lütfen milletvekiline söyleyiniz, ben ona randevu verdim. Turan Beyi alamam. Mehmet Bey geldi Turan Çevik orada bekledi.

Turan Çevik'i almadım, hiçbir zaman da bankaya muhatap yapmak istemedim. Ama o kadar çok firma kurmuş ki, affedersiniz, uydurduğu kişiler ne olduğunu bilmeyen ipsiz sapsızlar. Biz bunların ödemelerini durduruyoruz, gidip DPT'den ödeme talimatı getiriyorlar.

SAVCI: Kocabaş olayını biraz açar mısınız?

YENERSOY: Efendim, Mehmet Kocabaş Beyin başka kanalla benim için şey yaptığını duydum. O zaman Başbakanlıkta görevliydi. Milletvekili değildi daha. Ama bana açıkça pek çok kişi dedi ki: "Mehmet Kocabaş Bey niye sana kızıyor, niçin?" Tanımadığımı söyledim. "Sen bu vergi iadeleri konusunda zorluk çıkarıyormuşsun, onun için sana kızıyormuş" falan gibi şeyler kulağıma geldi.

PAPATYALAR DA HAYALİCİ ÇIKTI

SAVCI: Bir de bizim araştırmalarımızda, 7-8 firmanın sahiplerinin eşleri Türk Kadını Güçlendirme Vakfında kurucu üye çıkıyor. Biliyorsunuz bu vakıf Turgut Özal'ın eşi Semra Özal'ın kurup başında olduğu ve papatyalar diye bilinen kişilerin oluşturduğu bir vakıf. Size bu konuda bir şey geldi mi?

YENERSOY: Hayır, böyle bir şey hatırlamıyorum. Zaten o vakfın ticari faaliyeti yoktu, bizimle de alakası yoktu. Ama bir müşahhas olay, isim var mı?

SAVCI: Pöyle. 7-8 firma araştırmalarımız sonucu bu vakfın üyeleri çıktı. Bunlar da hayali ihracattan yüklüce para almışlar. Bu hayali ihracat ortaya çıktı, ki bir nevi devlet destekli ihracat.

YENERSOY: Bu bir gerçek. Belki de siyasal bir tercihti. Öyle demek lazım.

SEMRA ÖZAL SAVUNUYOR

Savcı, Yenersoy'a teşekkür etti. Bu arada Türk Kadını Güçlendirme Vakfı Başkanı Semra Özal "Benim vakfımda böyle bir olay olmadı. Her yerde bu tür insanlar vardır. Bunların bizimle bir ilgisi yok. Beni komisyona ifade vermeye çağırdılar, hem de tatil gününde, bayram gününde. Gitmedim. Saçma bunlar" diye bağırdı. Diğer sanık ve tanıklar sessizce dinliyorlardı duruşmayı.

Mahmut Öztürk, "Yalan diye bağırdı" Biz kendisine tam 15 gün süre verdik. Sürenin sonu bayramdı, o gün bile gelip bilgi verebilirsiniz dedik. Ama ne o, ne Turgut Özal, ne de oğlu Efe Özal gelip haklarındaki iddialarla ilgili bilgi vermediler. Komisyona onların dışında gelmeyen bir başka Özal da Yusuf Bozkurt'tur. Bir de Diyarbakır gümrüğünde görevli olan ve hayali ihracattan görevden el çektirilen Pahin Kaya gelmedi. Bunların dışında herkes gelip ifade verdi" dedi.

KUTLU SAVAP: "ÖZAL'IN GENELGESİ

TEHDİT DOLUYDU 25 YILLIK MEMURİYET

HAYATIMDA BÖYLESİNİ GÖRMEDİM

Yargıç, sanıklara ve tanık olarak dinlenenlere dönerek bağırdı:

"Yeter söz verilince konuşun, kendi aranızda uğultu yapmayın."

Savcı, "Efendim izin verirseniz hayali ihracat olayıyla ilgili olarak ilk raporu hazırlayan kişiyi Başbakanlık Teftiş kurulu Başkanlarından Kutlu Savaş'ı çağırmak istiyorum" dedi.

Yargıcı, "Çağır da her konuşana bir başkası müdahale etmeyecek, herkes ona göre davransın" diye uyarıda bulundu.

Savcı, Kutlu Savaş'ın hazır olduğunu görünce şunları söyledi:

SAVCI: Efendim Kutlu Savaş raporunda belirttiği hayali ihracat olaylarını

Türkiye'de ünlü MİT raporu olayıyla ilgili incelemesini yaparken hazırlamış.

Biliyorsunuz o davanın duruşmaları da devam ediyor. Savaş, MİT raporunda

belirtilen bazı hayali ihracat olaylarını MİT raporuyla ilgili çalışmaları

sırasında inceleyince doğru olduklarını görmüş ve bununla ilgili çalışmasını

yapmış. Bu sırada bir de bakmış ki Başbakan Turgut Özal'ın 12 Kasım 1987

genelgesi bu hayali ihracat olaylarında en çok kullanılan ve soruşturmaları

durduran hukuki metin. Bunun iptali ve hayali ihracatın işlenmesi için bir

soruşturma yürütmüş. Pimdi izninizle ben kendisine ilk sorumu yöneltmek

istiyorum:

Teftiş Kurulu Başkanı olarak hazırladığınız dosyada, 343 adet firmayla ilgili

DPT'deki sorunları belirtmişsiniz. Ancak, müsteşarlar sorumlu tutulmamış. Bu

konuda bilginize ihtiyacım var.

SAVAP: O çalışmada hayali ihracat denen hadisenin bir başbakan genelgesine

dayandırıldığını, Türk bürokrasisinde 1987 tarihli bir başbakan genelgesinin

ağırlıklı olarak gündemde olduğunu, tartışıldığını, her şeyin ona fatura

edildiğini tespit edince, o genelgeyi aldık. Böyle tehdit ihtiva eden bir

genelge, ben 25 yıllık memuriyet hayatımda hiç görmedim.

Bu genelgeyi ben Başbakana (Turgut Özal) götürdüm. Efendim dedim, yazışmayı,

bürokrasiyi benden daha iyi bilirsiniz. Ama rica ederim, dedikten sonra, 'bir

tehdit cümlesi ihtiva eden bu genelge', Başbakanın ilk reaksiyonu şu oldu: Pöyle

uzaktan baktı, "Yahu onun daktilo puntosu da değişik" dedi. Neticede o

genelgenin iptal edilmesi gereğine ilişkin kanaatimi söyledim. O genelgeyi iptal

ettik. Daha doğrusu, bir yazıyla o genelgenin iptal edildiğini ilgili mercilere

duyurdu. "Başbakanlık Teftiş Kurulu bu konuda bir değerlendirme yapacaktır" denildi.

SAVCI: O zamanın Müsteşarı Yusuf Bozkurt Özal'ın bu genelgeden haberi var mıydı?

SAVAP: Hayır efendim. Onu Sayın Yusuf Özal'a sormadım.

SAVCI: O zamanın müsteşarı idi ama.

SAVAP: Kendisine herhangi bir sual tevcih etmedik. Biz doğrudan, zamanın müsteşarına bu genelgeyi siz biliyorsunuz, siz gördünüz mü, haberiniz var mıydı diye sual tevcih etmedik.

SAVCI: Peki etme ihtiyacı?..

SAVAP: Hayır duymadık efendim.

SAVCI: Bu hazırladığınız raporda, hayali ihracatla ilgili sorumlular hakkında da, bu 343 adet firmanın sorumluları hakkında yani bürokratik sorumluları hakkında da yasal işlem yapılmasını istemişsiniz. Pimdi, siz bunu Sayın Başbakana arz etmişsiniz. Siz böyle bir teklifi Sayın Başbakana arz edince, Sayın Başbakanın bu konuya bir tepkisi oldu mu?

SAVAP: Bu raporla ilgili olarak, bir talimatı olup almayacağını kendisine ben sordum ve Sayın Başbakan, bu konuda "Benim DPT'ye bir onayım var" dedi. "Hayali ihracatla ilgili olarak denetim birimlerinde hazırlanan raporlar DPT'de birikmişti. Bu raporların suç isnat eden veya suçu ortaya çıkaranların ilgili birimlerce, hazırlayan birimlerce işleme konulması yönünde benim DPT'ye talimatım olmuştu" dedi. Biz de raporumuzda şu fikre yer verdiğimizizi hatırlıyorum.

Hangi tarihten beri Türkiye'de kanunlara aykırı olan işlemlerin faaliyetlerin gereğinin yapılması için Başbakandan izin alınıyor. Bunun otomatik olması lazım.

Bu konuyu Sayın Başbakanla konuştuğumu çok iyi hatırlıyorum. "Ne var bunda, niye öyle yorumluyorsun?" dedi. "Onlar bir onay istediler, ben de onay verdim."

Efendim, keşke vermeseydiniz onayı, dedim. Çünkü, suç teşkil eden, suç olduğunu

iddia eden bir müfettiş raporu, işleme konmak için herhangi bir merci, veya makamdan izin almaya muhtaç değildir.

SAVAP: "HAYALİ İHRACATÇILARDAN,
ÇOCUKLARIMIZIN PARASINI ÇALANLARDAN
HESAP SORULAMADI".

YARGIÇ: Raporun 35. sayfasında olayın siyasi boyutlarının da olduğunu belirtiyorsunuz. Bu siyasi boyutlardan bahsedebilir misiniz?

SAVAP: O günleri hatırlarsanız veya hep hatırlayabilirsek; şimdi, Türkiye'de Bakanlar Kurulu bir karar alıyor, Bakanlar Kurulunun aldığı kararlar bakıyorsunuz, DPT'de, Maliyede, Hazineye veya Ulaştırma Bakanlığında bir daireden tahrik edilmiş. Bir ihracat olayı veya 1980'li yılların ihracat olayı, büyük ölçüde bir siyasi tercih haline dönüştü. İhracat en büyük, en önemli meselemiz olarak vaaz edildik, buna samimiyetle de inanıyorum, gerçekten öyle, ihracat olayı bir siyasi tercih, ama bu siyasi tercihin yapılması ekibin yetkisinde, uhdesinde, kanaat tatbikat bizde, yani bürokratlarda. Bunun üstüne gidip gitmemek, bir siyasi olay gibi göründü bize. Yüksek komisyonunuz çalışıyor, ama bir Turan Çevik, veya emsali Menteşoğlu Grubu devletin 100 milyar lirasını çalan adamlara şu ana kadar Türkiye'de hiçbir makam ve merci "Gel bakalım, sen şu paraları nasıl aldın? Hesabını ver ve evini, barkını, köşkünü, arabanı satarak bu paraları sana ödeteceğiz" demedi. Siyasi tercihi yanlıştı, doğruydu, bürokrasi yanlıştı, doğruydu, tamam, ama bir de hırsızlık yapan var. Türk devletinin parasını, çocuklarımızın parasını çalan adamlar var, onlar nerede?

YARGIÇ: Siz onları tespit etmişsiniz ama...

SAVAP: Bütün çalışmalarımıza rağmen, devletin bütün gücüne rağmen parayı

alanların üstüne gidilmedi. Onu arz etmeye çalışıyorum. Bu siyasi tercih bir yerde. Merkez Bankasını sigaya çekmedik. Merkez Bankası, Türkiye için önemli bir kuruluş. Merkez Bankaları dünyanın her yanında önemli, bizde de önemli. Merkez Bankasından bunun hesabını sormadık.

SAVCI: Raporunuzda Yusuf Bozkurt zal'ın adı geçmiyor

SAVAP: Yusuf Beyin hayali denen olayla irtibatını tespit etmemiştik. Yusuf Özal Bey, uygulamalarının eylemlerinden, bendenize göre, bilgi sahibi olmamıştır büyük ölçüde.

Gelelim Ali Tigrel (eski DPT Mşteşarı) dönemine. Tigrel ile telefonda ben konuştum. Benim verdiğim rnekleri Ali Tigrel de zikretmiştir. Teşvik uygulamanın veya teşvik uygulama da cereyan eden bu olaylardan herhalde muzdarip olduğu için, çünkü Ali Tigrel namuslu bir kişidir, olayların tümünü biliyor, olayları öğrenmiş, Başbakandan onay almış. Artık o safhada, Mşteşarın devrede olduğunu varsaymak zorundayım. Başbakandan onay alan, Haziran 1988'de onay alıp evrakları diğer dairelerde Ali Tigrel Bey olayları biliyor. Tedbir? Tedbir yok. Uzmanlar müracaat ediyorlar, birtakım şeyler yapılsın, bu dosyalar karşımızda kaldı, diyorlar. Mşteşarlık katından ses yok. Ama Yusuf Özal Bey döneminde durum öyle değil, bunu tespit ettiğimiz için, buna inandığımız için o raporda, Yusuf Özal Beyin adını tahkikat kapsamında olması gereken bir kişi olarak zikretmedik.

KUTLU SAVAP YUSUF ÖZAL'I SAVUNUYOR

SAVCI: Yusuf Bey olaylara vakıf değil mi?

SAVAP: Olaylar cereyan etmiş, ortaya çıkmış, Müşteşar muttali, soruşturma kapsamında olması gerekir dedi. Yusuf Özal Beyin döneminde olaylar teşvik uygulamanın içinde özellikle dönüyor, cereyan ediyor. Mşteşarın haberdar

olduğuna dair hiçbir belge yok. Tam tersine Müsteşarın devrede olmadığına dair elimizdeki genelge var, önemli bir belge. Müsteşar Yardımcısı, Başbakan Yardımcısı, Başbakan, Müsteşarın ne parafı var, ne imzası var. Müsteşara gitmediği de sabit. Bu bizim kanaatimiz.

TBMM HAYALİ KOMİSYONU

KUTLU SAVAPI'DA SUÇLU BULDU

Savaş'ın sözlerinin bitmesinin ardından savcı, yargıca dönerek, "Pimdi, Savaş tarafından hazırlanan rapor üzerine bir değerlendirme yapmak üzere Mahmut ztrk'e birkaç soru sormak istiyorum" dedi. Yargıç bunu olumlu karşıladığını belirtince savcı, ztrk'e döndü:

"Sayın ztrk, TBMM Hayali İhracatı Araştırma Komisyonunun Başkanlığını yaptınız. Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş, Adalet Baş Müfettişi Hikmet etin, Mülkiye Baş Müfettişi Ömer Türk'ten oluşan heyet tarafından kaleme alınan 6 Nisan 1989 tarih 1989/I-I sayılı Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun hayali ihracat ve Başbakan Turgut zal'ın 12 Kasım 1987 tarihli genelgesiyle ilgili olarak hazırlanan raporunu komisyonunuz nasıl değerlendirdi?"

ÖZTÜRK: Çok teşekkür ederim. Bakın biz bu raporu çok inceledik. Hemen her gelene sorduk. Bu o ana kadar hazırlanan tek çalışmaydı hemen hemen. Biz bu raporu değerlendirmemizde şu noktalara dikkat çektik:

1) Bu raporu hazırlayan heyetin çalışmalarının hayali ihracat olayının değerlendirilmesine ve bu mekanizmanın inceleme ve soruşturmasına yönelmediği, bu nedenle eksik bir araştırma neticesinde, yanlış değerlendir-meler ve yanlış sonuçlar ortaya koyduğunu saptadık.

KUTLU SAVAP ÖZALLARI SAVUNUP

KÜÇÜK MEMURU YAKIYOR

2) Raporda Başbakanlık makamını zoraki de olsa aklamak için aşırı bir gayret sarfedildiği, 12 Kasım 1987 tarihli ve Başbakan Turgut Özal imzasıyla yayımlanan genelgenin hukuka aykırı bir şekilde muhtelif yasalardaki yetkileri ortadan kaldırmaya çalıştığı, kamu denetim elemanları, emniyet teşkilatı ve Merkez Bankası elemanlarına açıkça gözdağı verdiği, bu genelgenin bir hukuk devletinde açıkça suç sayılacağı bilinmesine ve bu durum muğlak ifadelerle de olsa raporda yer almasına, Başbakanlık genelgesinin yasalara ve hakkaniyete aykırılığı belirtilmesi ve bu talimat neticesinde milyarlarca liralık haksız ödemelere yol açıldığı ifade edilmesine rağmen, genelgeyi imzalayanın sorumluluğunun irdelenmediği, raporda sadece, sorumlu bulunmadığının belirtildiğini gözledik.

3) Sadece genelgeyi uygulamak zorunda kalan bazı kurum ve kuruluş mensuplarının suçlanması yoluna gidildiği, böylece genelgeyi hazırlayanların değil, "Aksine davrananlar hakkında yasal işlem yapılacaktır" şeklindeki bir ifadeyle belirtilen Başbakan imzalı genelgeyi uygulamak zorunda kalanların suçlanmaya çalışıldığını gördük.

4) Hayali ihracatın en yaygın olduğu 1987 yılı içerisinde DPT tarafından yönetim elemanları ve Merkez Bankasına en ağır baskıların yapıldığı, hayali olduğu müfettiş raporları ve ihbarlarla kesinlik kazanan ihracatlarla ilgili vergi iadelerinin ödenmesi için Merkez Bankasına verilen haksız ödeme emirlerinin hemen hepsinin 1987 tarihini taşıdığı, verilen talimatların hepsinde "Müsteşar Adına" ibaresinin bulunduğu, olayın başında olan kişinin (Yusuf Bozkurt Özal) sorumluluğundan hiç bahsedilmemiş olmasının hayli dikkat çekici bulunduğu, böylece raporun belirli kişileri koruma gayreti içinde yazıldığının ortaya

çıktığını saptadık.

5) Hayali ihracatı denetlemenin en sağlam vasıtalarından olan imalatçı faturasının aranılacak belgeler arasından çıkarılmasının hayali ihracatı denetletmemek ve hayali ihracatçılara kolaylık sağlamak için yapılan kasti bir düzenleme olduğu açıkça ortada iken ve anılan raporda; ihracatta vergi iadesi ödenebilmesi için imal edilmiş bir mal bulunması gerektiği, imalatçı faturasından hareketle malın imal edilmediği, dolayısıyla ihracatçının üretilmemiş bir malı üretilmiş gibi gösterip vergi iadesi almak istediği veya aldığıın müfettiş raporuyla ispatlanması halinde ihracatta vergi iadesine hak kazanmamış sayıl-masının icap ettiği belirtilmiş olmasına rağmen yine adı geçen raporda "imalatçı" faturalarının vergi iadelerinde aranılacak belgeler arasında sayılmamasının vergi iadesinin ödenmesinde ihracatçıya sağlanan bir kırtasiye kolaylığıdır şeklinde yorumlanmasının raporun kendi içinde çelişkili olduğunu ve ayrıca bu yorumun kararname, Başbakanlık genelgesi ve uygulamalar gözönüne alındığında tamamen gerçek dışı olduğunu görmek lazımdı.

KUTLU SAVAP'IN RAPORU GERÇEKLERİ

YANSITMIYOR

6) Raporda "İlgili kuruluşlarda bir terör havasının estirildiği tarafımızdan ve hayretle müşahade edilmiştir" denilmesine ve emniyet teşkilatı dahil ilgili kuruluşlar üzerindeki DPT terörünün ilgili kurum ve kuruluşlarda görev yapan ve devlete sahip çıkmak isteyen kişileri son derece bunaltacak seviyelere ulaştığının anlaşılmasına rağmen DPT'nin bu terör gücünü aldığı Başbakanlık genelgesinden sadece "Yanlış yorumlandığı şeklinde" bahsedildiğini gördük. Dolayısıyla bu değerlendirmenin gerçekleri yansıttığını söylemek mümkün değildi.

7) Raporda milyarlarca liralık ödemelere yol açıldığı, bürokratların hatalı uygulama ve ödemelere bilerek göz yumdukları, işin mali cephesinin 300 milyar lira civarında bulunduğu, soruşturma yapılmasının yasaların emri olduğu, suç ve kusuru aşîkër olanların saptandığı, kanuna açıkça aykırı işlemler yapıldığı, olayın bütün vehametiyle patlak verdiği, kanunsuzluğa göz yumulduğu, devlet hazinesinden büyük meblağların haksız olarak hayali ihracatçılara ödenmesini temin eden DPT yetkililerinin görevlerini süüistimal ettikleri gibi hususlar açıkça belirtilmesine rağmen, yine aynı raporda; bu kadar kapsamlı bir soruşturmanın iç ve dış ekonomik ilişkilerimize yapacağı etkinin de değerlendirilmesi gerektiği vurgulanıyor. Bu hususta kamu yararı-kamu zararının dikkatle analize muhtaç olduğu, soruşturma açılmasının kamu yararına hizmet etmeyeceği, cezalandırmanın çoğu kere hiçbir kamu yararı hasıl etmediği dile getiriliyor. Soruşturma yapılmasının kamu zararına sebep olmayacağına inanıldığı belirtilerek kendi içinde büyük çelişkiye düşüldüğü ve böylece raporun sonuç kısmında açıkça bilinmesine rağmen net ve tek alternatif olarak soruşturma istenmemesi neticesinde bir çok raporun ve bir kısım bürokratin zaman aşımına uğratılmasına yol açıldığı belirlenmişti.

YARGIÇ: Sonuçta bu raporu beğenmediğini mi söylüyorsun?

ÖZTÜRK: Anılan raporun işlenmesi gereken bazı önemli konuları içermediğini söylüyoruz. Gerçekçilikten uzak, kendi içinde tutarsız, mevzuatı uygulamak zorunda kalan pek çok kamu görevlisini haksız yere suçlarken, mevzuatı hazırlayan bir kızım belirli kişileri korumaya çalışıyorlardı bu raporda.

Tarafsız bir gözle kaleme alınmamıştı. Net öneriler getirmedeği için olayı ortada bırakıyordu. Bu rapor bir kısım firma sihibi ve suçlu bürokratin zaman aşımı nedeniyle cezalandırılmamasında etkili oldu. Tüm bu saptamalar nedeniyle bir bütün olarak yeniden değerlendirmeye muhtaç bir rapor olduğu anlaşıldı.

HAYALCİLERİN HAMİSİ BÜLENT ÖZTÜRKMEN

KENDİNİ SAVUNUYOR:

KUTLU BENİ İPE GÖTÜRÜYOR.

Savcı Öztürk'e teşekkür etti. Başını hayali ihracat olayının kilit adı Bülent Öztürkmen'den yana çevirdi. Öztürkmen kendisine sorular yöneltileceğini anlayarak doğruldu.

Savcı, Öztürkmen'e "Hakkınızdaki iddialara ne diyorsunuz?" diye sordu. Öztürkmen öncelikle Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporuyla başlamak istediğini dile getirdi.

ÖZTÜRKMEN: Kutlu Savaş'ın raporunda özellikle, bazı kişiler korunmaya çalışılıyor. Mesela, orada öyle bir yer var ki, Merkez Bankası Başkanını...

Merkez Bankası bir anonim şirket bunun başındaki başkanın haberi olmadan kambiyo müdürlüğü ayrı bir bölüm mü? Orayı itham etmiyor, öbür tarafı itham ediyor.

Böyle bir tutarsızlık var. Adam beni itham ediyor, kararını vermiş, kafasında peşin hüküm var; Kutlu beni ipe götürüyor. Adam kararını vermiş.

Onu bırakın, kendisi bu kadar raporu yazmış, madem öyle, bir suç vardı da ne diye Başbakana veya kendisi re'sen lüzumu muhakeme kararı için Danıştay'a göndermedi?"

SAVCI: Onun savunması şu oluyor: "Ben Teftiş Kurulu Başkanımı Benim lüzumu mahkemeye gitmem için Başbakanın olur vermesi lazım, o vermeden ben gidemem" diyor.

ÖZTÜRKMEN: Allahtan korksun, herkesin ifadesini almış, Bülent Öztürkmen'in ifadesi yok. Ne demek yahu... Tekrar aynı görevde olsam, aynı mevzuatla yapardım ve ben, o sene, ihracattan dolayı yılın bürokrati seçildim. Adam geliyor, tahkikatını yapıyor, bakın göreceksiniz, raporunun 10. sayfasıyla 20. sayfasındaki birbirini tutmuyor. Kendisini şikâyet ettikten sonra Başbakana,

tamamen herkesi birden suçluyor.

Bu durum, yukarıda da açıkladığım üzere Başbakan Turgut Özal'ın, 12 Kasım 1987 gün ve 38680 sayılı genelgesinde de açıklanarak imalatçı faturası aranmaksızın ihracatcının faturasıyla işlem yapılması yeterli kabul edilmiştir. Bir ihracatçı firma hakkında müfettişlerce soruş-turma yapılarak imalatçı faturasının sahte olduğunun, hiç ihracat yapılmadığının raporda iddia edilmesi kesinleşmiş bir mahkeme hükmü niteliğinde değildi.

ÖZTÜRKMEN ÖZAL'IN SAHDECİLİK

İDDİASINI REDDEDİYOR

SAVCI: İddia şu: Başbakan bu imzayı attıktan sonra bu genelgeye, sizin bu yazıyı yazdığınız iddia ediliyor. Böyle bir şey var mı?

ÖZTÜRKMEN: Kesinlikle.

SAVCI: Bu çok önemli bir konu da onun için. İkincisi, Sayın Başbakan nihayet onu öğrenmiş. Bunu niçin araştırma gereği duymadı? Çünkü, bir Başbakanın attığı imzanın altına değişik klavyeli bir yazıyla yazı yazmak herkesin yapabileceği bir iş değildir. Bunu yapsa, bir tek Cumhurbaşkanı cesaret eder, başka da kimse edemez, ama bunun, sizin tarafınızdan yazıldığı iddia ediliyor. Bu konuda bilginizi alalım.

ÖZTÜRKMEN: Bu yazı, Başbakana imzaya gitmeden önce yazılmıştır ve orası genel olarak yazıldıktan sonra, sonradan ilavesinde daktilo değişmişti. Bir kısmı fotokopi olarak yazılarak getirilmişti.

SAVCI: Başbakanın o yazıdan haberi var mı?

ÖZTÜRKMEN: Gayet tahi efendim.

SAVCI: Ama raporda "Bundan Başkanın haberi yok" diyor, "Son cümleden haberi yok" diyor.

ÖZTÜRKMEN: Bir defa şu var. O cümle, o yazının altında olsa ne yazar, olmasa ne yazar? Bu, Başbakanın bir genelgesidir. Genelge, idare hukukunda da diğer kanunlarda da uyulması, memurların uyması gereken hususlardır. Aksi takdirde, TCK'ye göre, memurlar sorumlu olurlar. Yani, Başbakanın yazdığı genelgenin altında o yazı olmasa da işlem yapılacaktır. Bu, fazlanın fazlası olarak yazılmıştır. Bu bizim yazımızın, ondan evvelki çıkan yazımızın bir etki yapmadığı görüldüğünden bu şekilde bir yazı yazılmıştır ve diyor ki, bu oraya... Peki, benim onu oraya yazmam da ne şeyim olacak? Başbakanlık genelgelerinin altında mutlaka ona benzer ifadeler kullanılır. Bir de bunu pekiştirmek bakımından ifade ediyor ki Kaya Bey, 'Ben onu imzalamadım da Bülent Bey gidip Turgut Beyi Sayın Başbakanı ikna etmiş, ondan sonra...' Peki, Kaya Beyin kendisi ikna olmadıysa, ne diye parafı var orada? Pimdi, Kutlu Savaş'ın şeyine göre ben, kiralık adam olarak getirildim, benim aklımda bir şey yok, aklımı peynir ekmekle yemedim, ondan sonra ben bu işlerde taşeron olarak kullanılıyorum!... Bunu, bu şekilde düşünmesi bile demek ki, kendileri bu kanaatte... Kendileri demek ki o tiğnette... Yok böyle bir şey. Kaldı ki o ibare var. Sayın Başbakan onu imzalarken o da oradaydı.

SAVCI: Peki Sayın Öztürkmen, Sayın Başbakan -tabii o dönemin Başbakanı- neden daha sonra bu genelgenin altına bu yazıyı da ilave etmişler gibi bir ünlem işareti getirecek, soru işareti getirecek bir ifade kullanılıyor?

ÖZTÜRKMEN: Bu çok önemliyse Turgut Beyle konuşulur.

SAVCI: Yani bunu siz kendiniz de okudunuz, orada var.

ÖZTÜRKMEN: Onun için ben savunma yapıyorum. Arkadaşlar bir defa, tahkikat yaparlarken genelgenin ne manaya geldiğini bilmiyorlar. Başbakanın imzasında önce yer alan "Aykırı davrananlar hakkında yasal işlem yapılacaktır" ibaresinin,

Başbakanın genelgeyi imzaladıktan sonra eklendiği iddiası herhangi bir dayanaktan yoksun olduğu gibi hukuken de bir değer taşımaktan uzaktır.

SAVCI: Pimdi ortada bir hadise var. Bunu çok açık ve net bir şekilde öğrenmek istiyoruz. Pimdi siz çıtasınız. Çıtanın üstündekiler, altındakiler. Sizin Müsteşarınız (Yusuf Bozkurt Özal) ekonomiyle ilgili bakan oluyor.

ÖZTÜRKMEN: O bakan olduğunda ben oradan ayrıldım.

SAVCI: Ayrıldınız ama bakan aynı, Başbakan aynı kişiler. Başbakanlığa bağlı teftiş kurulu başkanı, "Hayali ihracat tespit ettik" diyor. "Sorumluları şunlardır" diyor ve kilit adam olarak da sizi gösteriyor. Pimdi, en sonunda da Başbakana, "Soruşturma açılması lazımdır" diyor. O dönemin Başbakanı da soruşturma açmıyor ve 10 Nisan 1989'da; özellikle, 1984, 1985 ve 1986'da hazırlanan raporların mürürü zamanının dolma süresi bitiyor. Pimdi Sayın Öztürkmen, neden siz? Biz bunu öğrenmek istiyoruz.

ÖZTÜRKMEN: Bizim müsteşarımız rastgele bir müsteşar değildi; Başbakanın kardeşi... Ona haber vermeden iş yapmak, yani burada Başbakanın kardeşini atlayarak bir işlem yapın, affedersiniz, biz burada illegal örgüt kurup da illegal çalışma yapmıyoruz ki, hakuka uygun olarak yapıyoruz ve yapılan genelgeler de ona göredir.

ÖZAL, ÖZTÜRKMEN'İ YANITLIYOR

Savcı Öztürkmen sözünü bitirince Turgut Özal'a baktı. Özal,

"Ben o genelgedeki son kısmı hatırlamıyorum. O yazı da değişiktir diğerinden.

Olay Kutlu Beyin anlattığı gibi gelişti" dedi.

Öztürkmen, "Yalan" diye bağırdı.

Yargıç ve savcının gösterdiği tepkiler üzerine susup yerine oturdu. Yargıç

"Kimsenin sözüyle burada kimse sorumluluktan kurtulmaz veya suçlanamaz. Hepiniz

sakin olun" dedi.

CÜNEYT CANVER VE FİKRİ SAĞLAR HAYALİ

ARAPTIRMASINDA MAFYANIN İÇİNDE

Savcı hayali olaylarının en yakınına ve hayalîcilerin içine girerek çalışmalar yapan bir eski milletvekilini Cüneyt Canver'i çağırdı.

SAVCI: Sayın Canver, 1986 yılında Marmaris Limanında yapıldığı tespit edilen hayali ihracat olayının bir numaralı planlayıcısı ve uygulayıcısı olduğu anlaşılan Ertan Sert ve ortağı Necdet Ulucan şahısların adı geçiyor. Pimdi burada, bir sekreterin verdiği ifadede isminiz de, bugün bakan olan bir başka arkadaşınızın ismi de geçiyor. Tabii olay nedir, bilemiyoruz. Necdet Ulucan kim, Ertan Sert kim, bunlarla ilgili tanışmalarınız nasıl oldu, anlatır mısınız?

CÜNEYT CANVER: Olay şu; biz arkadaşım Fikri Sağlar ile birlikte hayali ihracat araştırmasını gazete haberlerinden sonra kamuoyu gündeminde Meclis vasıtasıyla taşıdık. Fikri Sağlar birinci imza idi, ben ikinci imza idim ve ikimiz konuşuyorduk... Bu çerçevede önce Kaya Erdem'den randevu istedik. Kaya Erdem bize randevu vermedi. Turgut Özal'a rica ettik, Başbakan bize randevu aldı. Biz Kaya Erdem'e gittik, konuştuk. Kaya Erdem bu işi küçümsedi, "Üç beş milyar liralık bir kaçak var, bu işte" dedi. Oradan çıktık Fikri Sağlar'la İmdat Akmermer'e gittik. Akmermer de bize doğru dürüst bilgi vermedi ve biz ikinci araştırma önergesini verme hazırlıklarına giriştik. Bu arada benim bir arkadaşım vasıtasıyla ben Ertan Sert'e ulaşmaya başladım.

Anadolu Bankasının o sıradaki Genel Müdürü Halil Ata'nın Ertan Sert'in Başak Grubu'nun iflas halindeki şirketine 22 milyar lira kredi verdiğini duyuyoruz. Zaman zaman gazetelerde de adı geçiyor. Ertan Sert'e gitmek istedik. İlk kez

Ertan Sert'e gazeteci arkadaşım, şimdi Hürriyet gazetesinden Nurcan Akad beni götürdü. O ara Nokta'da çalışıyordu. Gittik beraber. Bir sürü şey anlattı bana.

Sonra Fikri Sağlar'ı bir kez ben götürdüm. Fikri Sağlar ile bana Ertan Sert, ünlü altın kaçakçılığı dosyasını anlattı. Bu, Erol Aksoyları falan, zaman zaman Star Televizyonunda duyuyoruz, yeniden o dosyayı kaşıyorlar ve Türkiye'nin de ilk hayali ihracat operasyonu da odur. Fikri Sağlar'ın işlevi bu kadardır. Yani, ben götürdüm, iki üç saat bize bilgi verdi, kendi istediği konularda genellikle ve Fikri bir daha gitmedi, ben devam ettim, ben ilişki kurdum... Oya Demir Hanımefendi Ertan Beyin sekreteri idi, onu tanıyorum, sonradan olay açığa çıktı ve şu hale dönüştürülmek istendi:

Benle Fikri Sağlar'ın, Ertan Sert ve Necdet Ulucan'ın üzerine gitmediğimiz, gitmemek için onlarla pazarlık yaptığımız biçiminde basında yorumlar çıktı. Sonradan sanıklar DGM'ye çıktılar, en sonunda da Altan Öymen yazdı, İzmir Emniyet Müdürlüğünde 11 gün süreyle sorgulandım. Emniyet Müdürü Lütfü Tomuş, Oya Demir'e sürekli olarak Cüneyt Canver, Fikri Sağlar, Ertan Sert ve Necdet Ulucan'ın uyuşturucu kaçakçılığı yaptıklarını anlatmasını istemiş. Tomuş bu yolda savcı beyle birlikte hayatlarını ortaya koyduklarını söyledi...

SAVCI: Buradaki olay şu: Emniyetin raporunda Sağlar'ın, Demirel'in, Çevik'in, Sert'in, Ulucan'ın ve sizin isimleriniz geçiyor. Siz de bir araştırmayla gittiğinizi ifade ediyorsunuz, olayı detayı ile araştırmak istediğinizi ve bunun karşılığında dostluklar kurduğunuzu belirtiyorsunuz. Bir olay var; bu Turan Çevik'ten para alınması için Ertan Sert ve Necdet Ulucan'la teklif götürdünüz mü? Böyle bir olay var mı?

CANVER: Hayır, sadece bir şey söyledim. "Punu bana çağırın da görüşeyim" dedim. Turan Çevik ile daha sonra görüştük, "Sen bu işi nasıl yapıyorsun" dedim, güldü. "Başkan, biz yapıyoruz" dedi. Kendisiyle görüştüm, hiçbir şey söylemedi, küçümser ifadeler kullandı, yani bir şey söylemek eğiliminde değildi. O sırada

iş, İstanbul polisine kadar ilişkiliydi, onları bile kulağımla duydum. Kuşkusuz onları burada söyleme gereği yoktur.

Hayalîciler Devletle ilişkiliydi

SAVCI: Onlar devletle ilişkili miydi diyorsunuz?

CANVER: Bir hayali ihracat, eğer siz gümrüklerden hiç kimseyi tanıımıyorsanız, emniyetten hiç kimseyi tanıımıyorsanız, bürokraside kimseyi tanıımıyorsanız, siz hayali ihracat yapacaksınız öyle mi? Yapamazsınız. Bu bir ağıdır. O yüzden şimdi bazı bürokratlar diye düzelttiğinize sevindim. Bürokratların haberi olmadan kuş uçmaz. Marmaris'teki gümrük ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Emniyet ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Bu adamlar, böyle hayali ihracat yaparlar. Bunlardan hükümetin haberi yoktur, yani böyle düşünürseniz. Bir bakanın haberi olur mu bundan; diyelim ki göz yumulur sonradan işte bu protokolde olduğu gibi, şu tarihe kadar olan hayali ihracat dosyalarını yok saydık, yani hedefi doğru seçmek lazım. Hedef belli. Adam gelsin de, bedeli ne olursa olsun diye hükümet karar alır. Pimdi bunlarda bir sürü namuslu adam da, namussuz adam da yararlanacaktır.

SAVCI: Seçim gezileri için Oya Demir üzerine kayıtlı şirkete ait, yani Ertan Sert'in şirketine ait oto alıp almadığınız, oto ile kaza yapıp yapmadığınız, yaptıysanız bu kaza nerede yapıldı? Kaza sigortası alabilmek için Oya Demir'den noter vekâletnamesi isteyip istemediğinizi de lütfen açıklama getiriniz.

Canver Hayalıcının Arabasıyla Kaza Yapıyor

CANVER: Sayın savcı bu doğrudur. İzmir yakınlarında bir kaza yaptım. Ertan Sert'e, "Sen arabanı bana ver, Adana'ya gidiyorum" dedim. Cumhurbaşkanlığı Köşkünün yanında kaza yaptım. Ertan Sert'in değil, kayınbiraderinin arabasıydı, kazadan sonra %100 suçsuz çıktım, adam U dönüşü yapıyordu. Arabasını yaptırdım ve iade ettim. Dostluk kurdum, beraber gezdim, saklamıyorum ki. Bu iş böyle. Başka türlü bir şey öğrenemezsiniz, kimse ifade veremez. Ertan Sert'de bana işine gelenleri anlattı, ama bana anlatılan bölümler ise doğru idi. Hiçbiri yalan çıkmadı, ne gizli protokol yalan çıktı, ne de ünlü altın kaçakçılığı dosyası yalan çıktı.

SAVCI: Protokolden Sert'in haberi var mıydı?

CANVER: Vardı. O söyledi.

HAZİNE MÜSTEPARLIĞI DPT'DEN GELEN

DOSYALARI SAVCILığA İLETMEDİ

Yargıç, "Bir de Hazineci çağırın da onu dinleyelim. Benim de soracaklarım var" dedi.

Savcı, "Ben de öyle yapacaktım efendim" diyerek Mahir Barutçu'yu çağırdı.

Barutçu'ya "Müsteşar yardımcılığı yaptığınız dönemde müsteşarlığınız denetim birimlerinden (Hazine Kontrolörleri Kurulu) intikal eden hayali ihracatla ilgili raporlar, 'Savcılığa gönderilsin' diye size geldi mi? diye sordu.

BARUTÇU: Hatırlamıyorum. Eğer, rapor gelmişse ve sonucu savcılığa intikal ettirilsin deniyorsa, yüzde yüz oraya talimatla gereği yapılsın deyi yazmışızdır.

YARGIÇ: Bir de dosyalarda intikal eden şeylerde şöyle bir şey var: DPT'ce size 28.3.1986 gün ve 10994, yine 41.1.1986 tarih ve 2222 sayılı yazılarıyla hayali ihracat raporları gönderilmiş ve savcılıklara suç duyurunda bulunulması istenmiş. Fakat, bu raporlar savcılığa bildirilmemiş.

BARUTÇU: Planlamadan bir şey geldiğini sanmıyorum. Olsa olsa biz planlamaya göndermişizdir. Çünkü, tüm işleri planlamanın yapacağı, bu nedenle dosyaların planlamaya gönderileceğine dair zamanın Başbakanının yazısı var.

YARGIÇ: Hayır. O yazıdan sonra değil, önce. Birisi 28.3.1986 diğeri de 24.1.1986 tarihli iki yazı göndermişler size.

BARUTÇU: DPT'nin bir teftiş kurulu yok ki, bir rapor hazırlamış olsun. Hangi raporu gönderiyor?

YARGIÇ: Hayır, raporlar sizden gidiyor Planlamaya. Planlama size iade ediyor, diyor ki: Bu firmalarla ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunulsun. Fakat bu iki yazı ekinde gelen raporlar savcılığa intikal ettirilmemiş.

BARUTÇU: Sanmıyorum, gelmişse gereği neyse o yapılmıştır. Yani parası alınmıştır, ihracattan men edilmiştir, ki hani biz o konuda bile adamlar belki daha sonuçlanmadan nasıl bu işi yaparsın derler. Benim hatırladığım, görevi olmadığı halde Hazine bu işin üzerine giden bir organdır. Çünkü, ne teşviki o veriyor, ne sonunda para onun cebinden çıkıyor. Ama en çok üzerine giden olmuştur.

SAVCI: Hazine Kontrolörleri 160, 170 tane rapor düzenlemiş ve bu raporlarda, ticaretten men, sahte belge düzenlemekten dolayı savcılıklara suç duyurusu ve bir iki şey daha var. Fakat bu raporlarla ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunulmamış. Gerçi sizin döneminizde daha zaman aşımı dolmamış ama, sizin

döneminizde de bize intikal eden olaylara göre savcılığa hiç bildirilmemiş.

BARUTÇU: Hatırlıyorum, o zaman bu işi hep duyuyoruz, rahatsız oluyoruz, elimizde çok somut bir delil de yok. Pakdemirli ile zaman zaman oturur, istatistiklere bakardık. Doğrudur yalandır da bilmiyoruz, ama bir rakam rahatsız ediyor. Hadi bu incelensin derdik. Hiç kimse bize ne bir ihbar yapmış, ne bir şey. Biz hakikaten o zaman bir sürü maddeyi kayda almak ihtiyacını hissettik, ihracatı azaltmak pahasına. Püphemelenilen her duyduğumuz konuda kayıt alsın birlikler. Hazine, ihracatın azalması pahasına bu işin üzerine en sıkı giden yer olmuştur.

HAYALİ İHRACATÇIYI TERFİAN

ORGANİZATÖR ATADILAR

Savcı, yargıca "Size bir garip öykü daha sunacağım efendim, bu öykü bir hayali ihracatçının terfian nasıl organizatör atandığına ilişkin" dedi ve eski Adalet Bakanı Necat Eldem'i çağırdı. Eldem, savcının "Siz hayali ihracatçı Pahin Kaya'yı nasıl olupta Diyarbakır gümrüğüne terfi ettirerek atadınız" sorusuna, yanıt verdi:

"Benimle ilgili iddia şu: Diyarbakır gümrüğüne atanmış Pahin Kaya adlı birinin, hayali ihracat işini ayarlaması, organize etmesi için tarafımdan oraya tayin ettirilmiş; bu işten ben de epey menfaat sağlamışım, bu söyleniyor. Doğrusu şaşırdım, Pahin Kaya kim? Sordum soruşturdum, bana anlattılar. Mardin'in, o zaman ki seçim bölgem Gürcüş ilçesinden biriymiş. Benim bir huyum vardır. Bakanlığım zamanında yazdığım, intikal ettirdiğim yazıların birer örneğini dosyama koyardım. Karıştırdım şeyimi ve hakikaten böyle bir ad var. Bu arada da Fikri Beye sordum, personel genel müdürüne.

Alptemoçin'e Yazıyı Ben Göndermişim

Bakanlık antetli, Adalet Bakanlığı, bakan antetli, 30.10.1985 tarihli. Sayın

Bakan Ahmet Kurtcebe Alptemoçin'e hitaben yazılmış, yazı aynen şöyle:

Bakanlığınızın İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığında şef olarak görev yapan

8314 sicil nolu Pahin Kaya, Mersin, Taşucu, Batman, Diyarbakır, Karadeniz

Ereğli, Gelibolu ve Enez gümrüklerinde birine başmemur veya idari memur olarak

atanması hususunda, yardım ve tavassutumu rica etmiştir. Mevzuat ve idari

gerekler çerçevesinde takdirlerinize arz ederim, saygılarımla demişim. Bu

yazının kaynağını aradım yine dosyamda, şöyle bir not buldum, elle yazılmış:

Pahin Kaya, diyor, 8314 sicilli, Maliye ve Gümrük Bakanlığında şef, 17 yıl

hizmet vermiş, 1.5 yıl ayrıca İlimler Akademisi mezunu, istek, demin okuduğum

bakan yazısındaki yerler, Mersin, Taşucu, şu şu şu.

İşte aynı, Mersin, Taşucu, Gelibolu, Enez gümrüklerinden, zannediyorum yedi tane

yer, birinden birine başmemur veya idare memuru olarak tayini. Eşi Mardin Gercüş

Merkez Sağlık Ocağında görevli.

Bunu da bana getiren, bu notu bana getiren soyadı Aydemir olan biri, ama şu an

da ve o zaman da hatırlayamadım, şimdi de hatırlamıyorum, birkaç tane Aydemir

var. Bizim ilçe başkanımızın akrabaları, Gercüş Anavatan Partisi İlçe başkanının

akrabaları bunlar, öyle olsa gerek. Ben de bunun üzerine şunu yazmışım, arzu

ederseniz takdim de edebilirim. Sayın Bakana arz ederim demişim ve bu yazıyla

göndermişiz. Bu adamı görmedim, tanımıyorum, sicili nedir, iyi midir, kötü müdür

hiç bilmem, yani adamı şu anda da görsem tanımam, bilmem.

Eldem: Mit'e de Sordum

Mevzuat müsaitse yapar, mevzuat müsait olur da idari gerekler bakımından

atanması sakıncalı olabilir, tamamen takdire bırakmışımdır ve bakanlık, Maliye ve Gümrük Bakanlığımız bu zatı tayin etmiş. Bana verilen buradaki şey, yerler ve istenilen unvan aynen bana verilen nottakiler, bunu yazmışım. Beni köşeyi dönmüş, milyarları vurmuş vesaire, orada bir Başaran otobüsleri vardı.

Mardin'de, onun sahibiyle birlikte bu işi organize etmişiz ve şeyde diyor ki, emniyet ve istihbarat birimlerince hazırlanan raporda bu işlemler, demin arz ettiğim hususlar belirtiliyor ve benim böyle bir ilgin kuruluyor. Başbakanlığa sordum, istihbarat deyince benim hatırıma, emniyet ve istihbarat birimleri deyince, MİT teşkilatı geldi. MİT'ten böyle bir rapor, MİT teşkilatınca böyle bir rapor düzenlenmiş olabilir düşüncesiyle Başbakanlığa dilekçe verdim.

Başbakanlıktan aldığım yazı da burada; Başbakanlıkla ilgisi bulunmadığı yüksek malumlardır diyor, bu sebeple bir işlem yapılmamıştır diyor Sayın Başbakanlık. Ben bununla da yetinmedim; İstanbul Savcılığını, savcılık makamını harekete geçirdim ve İstanbul Savcılığı 23.1. 1989 gün ve basın hazırlık 1789/11 sayılı ile, Başbakanlığa benim hakkımda düzenlediği iddia edilen raporu sormuş; 2937 sayılı kanunun 27. maddesine göre de takikat başlatmış, olaya el koymuş basın savcılığı.

Ne olduğunu, sonucun ne olduğunu bilmiyorum. Olay budur; soracağınız bir şey varsa memnuniyetle arz edeyim.

SAVCI: Ama bu olay bir devlet adamını tümüyle saran bir olay olmanın kabullenmesiyle MİT'ten, savcılıktan bu kadar girişimleriniz var. Bir ilçe başkanı veya o şahıs kimse, bu olaydan sonra onunla bir görüşme yapıp bu nedir, bu olayın mahiyeti neden böyle olduğu gibi bir sorunuz oldu mu o insana?

ELDEM: Efendim, ilçe başkanı bana gelmedi; demin okuduğum pusulanın üzerine, Aydemir diye yazmışım.

Sonradan ben bu olay meydana çıkınca, benim ağabeyim il başkanıydı, yeğenim de partiliydi, onlara sordum, kim bu Aydemir diye. İlçe başkanımız Abdulkadir

Erpolat'ın akrabalarından biri olabileceğini söylediler, yani ilçe başkanı bizzat doğrudan doğruya bana gelmiş değil, gelseydi Abdulkadir Erpolat diye not alırdım ben o pusulanın üzerine. Bu kadar.

Yargıç " Tamam anladık Sayın Eldem" dedi.

Savcı, "Pimdi size bir başka siyasiyi dinleterek olayların daha sağlıklı algılanmasına katkıda bulunmak istiyorum" diyerek dönemin Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem'i çağırdı.

KAYA ERDEM: ÖZAL'IN GENELGESİNİ
İMZALAMAK İSTEMEDİM

Erdem, ürkek, titreyen bir ses tonuyla soruları yanıtlamaya hazır olduğunu ifade etti. Savcı ilk sorusunu yöneltti:

"Sizin döneminizde hayali ihracat oldukça fazla gözlendi. Hayali ihracat olayıyla ilgili olarak o dönemin en etkili bakanı olarak bize hayali ihracat olayını anlatır mısınız?"

ERDEM: Bir döviz krizi içindeydik. Acaba bu krizden nasıl geçilecek, diye düşünüyorduk. Bir gün bütün teknisyenler gitti. Odamda düşünüyordum. Ulus'u gören bir pencereden bakarak düşünüyordum. Nasıl bu işin içinden çıkacağız diyordum. Bir arkadaş dedi ki "Pu geçen mercedesler kimindir?" Ne demek istediğini anlamıştım. O Mercedesler ithalatçılara aitti. Gerçekten bir milyon dolar ithalat hakkı kazanan büyük olanaklar sağlıyor. Malı getiriyor istediği fiyata satabiliyor. Türkiye'nin kurtuluşu ne zaman ki, siz ihracatçınıza kazandırırsınız, onlara sahip olan ihracatçınız olur. Türkiye o zaman kurtulur. Tabii bu fikri kamuoyuna intikal edip yerleştirmek, gerçekten zaman almıştır, ama Türkiye kanaatimce epey mesafe almıştır. Hepimizin kabul etmesi gerekir ki,

ihracatı teşvik için getirilen kolaylık ve teşviklerden haksız ve kanundışı yollardan kazanç temin etmeye teşebbüs edenler olmuştur. Hayali ihracat bunlardan birisidir. Hepiniz biliyorsunuz; hayali ihracat ülkemizden bir malın ya hiç gönderilmeden veya bir miktar gönderilerek, daha fazla ihraç edilmiş gibi gösterilerek, ihraç bedelinin yurtdışındaki bir banka aracılığıyla Türkiye'ye göndermek ve karşılığında ihracatçılara verilen vergi iadesiyle ihracat kredisinden yararlanma olanağıdır. Döviz darboğazı olduğu dönemlerde yurtdışına döviz çıkarmak için hayali ithalat yoluna başvurulduğu da olmuştur. Biz 1985 yılında ilk hayali ihracat olayını saptadık. Tedbirler aldık. Bunun sonucu hayali ihracat ortadan kalktı. Eskiden yapılanlar kaldı.

SAVCI: Biz 1985 yılından sonra da yapılan çok sayıda hayali ihracat olayı saptadık ama.. Neyse... Sizin ile dönemin Başkanı Turgut Özal arasında bir genelge imzalama olayı var. Bu konuda bilgi verir misiniz?

ERDEM: Ben bunu Sayın Kutlu Savaş'ın raporunda ortaya koyduğu bilgilerden gördüm. Bu konu 12 Kasım 1987 de imzalanmıştır. 15 gün sonra milletvekili seçimleri olmuştur. O dönemde bunu bana planlamadaki yetkililer imzalamam için bana getirdiler. İmzalamıyorum, dedim. İlgili arkadaş bana "Bunu Sayın Başbakan bekliyorlar, arzu ediyorlar" dedi. Çünkü imza için benim imza yerim var. O zaman parafe edip Başbakanla konuşurum dedim. Telefon açtım. Görüşüm şu idi: Böyle bir kararın şimdi acelesi yoktu. 15 gün sonra milletvekili seçimlere vardı. Gelen hükümet ekonomik politikaları tespit edecek. 15 gün için buna ihtiyaç yoktu. Bürokraside hepimiz biliriz ki, imza etmekle parafe etmek farklı şeylerdir. İmza etmek esasta kendisinin imza ederek göndermesidir. Parefe etmek paraf edip üst makama göndermektir. Benim Başbakan Turgut Özal'a giden metinde parafım var. Bu karar için bir de şunu söyleyeceğim; ben İzmir'e seçim bölgeme gitmiştim, seçimlerden sonra geldim. O genelgenin imza edilip yürürlüğe girip girmediğinden haberim de yok. Ne zaman ki Kutlu Savaş bana gelip de, "Bunu Başbakan kaldırmak

istiyor siz ne dersiniz" dediği zaman genelgenin uygulamaya konulduğunu gördük.

Bu genelgenin uygulanmasında da en ufak bir görevim ve alakam yok.

SAVCI: Özellikle 1984 ve 1987 yılları arasında DPT Müsteşarının devre dışı bırakıldığı ve her şeyle müsteşar yardımcısının ilgilendiği, müsteşar yardımcısının da hayali ihracat işini koordine için getirildiği söyleniyor. Siz ne diyorsunuz?

ERDEM: Planlama Müsteşarının devre dışı bırakıldığı bir dönemi sureti katiyede kabul edemiyorum. Neden? O dönemde çok ciddi ekonomik kararlar alınmıştır. Bütün ekonomik kararların alınmasında sürekli olarak Yusuf Bozkurt Özal ile konuşuyorduk. Müsteşardı. Onun dışında kimseyi zaten kabul etmezdik. Puna inanıyorum bir müsteşar devre dışı kalmaz. O zaman görevini bırakması lazımdı. Yusuf bey çok kıymetli, zeki, değerli ve işleri layıkıyla yapan bir arkadaşı.

SAVCI: Müsteşar Yardımcısı bu iş için mi getirilmişti?

ERDEM: Benim böyle bir şeyle hiçbir alakam yoktu. Böyle bir şeyi kabul etmem.

Dönemin Ekonomiden Sorumlu Başbakan

Yardımcısından Habersiz Protokol İmzaladılar

SAVCI: Elimizde bir protokol var. 1985 yılında hazırlanmış. Bu protokol Hazine, Merkez Bankası ve DPT'yi doğrudan ilgilendiriyor. Hayali ihracat olaylarında Hazine devre dışı kalıyor ve Merkez Bankasıyla DPT arasındaki ilişkileri düzenleyen bir protokol. Bundan bilginiz var mı?

ERDEM: İlk defa bu tarz bir protokol bana söyleniyor. Kimler iştirak etmiş?

SAVCI: Bülent Öztürkmen, Ethem Külhan, Hüseyin Aslan, Yavuz Canevi, Zekeriya Yıldırım, Necdet Kaya, Kaya Sezer, Selahattin Altier. Bu protokol ile hayali ihracat üzerindeki bütün işlemler 7 Ekim 1985 tarihine kadar durdurulmuş.

ERDEM: Efendim gerek Hazinesinin, gerek DPT'nin yasaları bunlara oldukça geniş

yetkiler vermiştir. Bunların başındakilere sandalyesiz bakan tabiri

kullanılmaktadır. Pu protokol konusunu ben ilk kez burada duydum. Yusuf Bozkurt

Özal bu gibi bir protokolden bana bahsetmedi.

YARGIÇ: Siz sorumlu bakansınız. Peki sizin nasıl haberiniz olmuyor?

ERDEM: Size şunu söyleyebilirim; böyle bir protokol ile devletin hiç bir makamı yetkisiz bir kararı uygulayamaz.

YARGIÇ: Uygulanmış ve para ödenmiş.

ERDEM: Benim hafzalam almaz. Bir başka yerde görevli olsam, senin yaptığın bir protokol ile ben yetkimi sana devretmem. Kanunen kendi görevim neyse yaparım.

Burada bir hukuki dayanağı olmadan yapılan bir protokol bizim devlet

bürokrasisinde değil Merkez Bankası ve DPT gibi ciddi müesseselerde, başka yerlerde dahi yapılsa bile uygulanmaz. O hükümsüzdür.

YARGIÇ: Bu kadar kanunsuz hareket eden bir Müşteşar Yardımcısı sizin tarafınızdan da görevde tutuluyor.. Bu yetkisiz ise Merkez Bankası Başkanıyla nasıl anlaşılıyor?

ERDEM: Sizin söylediklerinizi burada öğreniyorum ilk defa efendim. Bu adamlar bu protokolü neye göre, neye istinaden imzalamışlar? Mevzuatını öğrenir ona göre hareket edersiniz. Hiçbir hukuki dayanağı olmadan dairenizi müşkül durumda bırakacak bir karara imza atamazsınız. Bunun hesabı işte bugün sorulur. İşte buradalar lütfen sorun...

ÖZTÜRKMEN KAYA ERDEMİ YALANLIYOR

Yargıç Bülent Öztürkmen'e seslendi:

"Sen, anlat bakalım şu protokol olayını. Alt ve üst kademelerin bundan haberi var mı? Kaya Erdem'in bundan haberi var mı?"

ÖZTÜRKMEN: Bu uygulamayla ilgili olarak Kaya Beyin yazdığı bir yazıdan sonra yapılan bir protokoldür.

YARGIÇ: Uzatma, bana Kaya Erdem'in bilgisi vardır mı diyorsun?

ÖZTÜRKMEN: Gayet tabii efendim. Unuttularsa onu bilmem. Biz kendisinin yazısına göre uygulama esaslarını oraya koyduk. Sonra da kendilerine arz ettik. Alt kademelerin de haberi oldu. Yani affedersiniz biz kimin malını kimden kaçıırıyoruz. Haberi olmayacak..

SAVCI: Müsteşar Yusuf Bozkurt Özal'ın da haberi var mıydı?

ÖZTÜRKMEN: Gayet tabii.

DİĞERLERİ VE GÖREVLERİ

Savcı, yargıcın dayanabildiği kadar çok sayıda sanık ve tanığı tek tek dinletti.

Yargıç "Yeter artık!" deyince durdu, sanıkları ve tanıkları okuduğu elindeki listeyi yargıca uzattı.

Yargıç, listeyi incelerken yeraltı dünyası ve işadamlarından bir grubu atlayıp "amma çok adam var yahu!" dedi.

Listede yer alanların bürokrat ve politikacı olanlarını, şöyle bir mırıldanarak tekrar gözden geçirdi;

SONSÖZ

Yargıç, kara kara düşünüp için için hesaplaşıyordu kendisiyle:

"Pu sanıklara bak... Hepsi kıs kıs gülüyordur halime. Dünyada da böyleydi, kıyamette de böyle olacak. Bizden kimse hesap soramaz diyorlardır. Dünyada hesap sorulmasın, burada hesap sorulmasın... Olacak iş mi? Bu davaya dikkat et demişlerdi. Nereden düştü bana?"

Bir dostu, "Sicil defterini gördüm, amirin önündeydi, üzerinde 'hayali ihracat davası sonucuna göre not verilecek' diye yazıyordu" uyarısında bulunmuştu.

Ne yapacağını şaşırın yargıç, bir ara duruşmanın izleyicilerine baktı:

"Cennetlikler... Dünyada kazığı yerken susanlar... Acısını burada biz çekiyoruz.

Neden sormadınız dünyadayken bunlardan hesap? Neden? Korktunuz değil mi? 'Bana dokunmayan yılan bin yaşasın' sanki benim sözüm. Adamlar dokuna dokuna yaşamış, keyfini çıkarmışlar, bunlar da susmuş. Buradaki bakışlarını gören de gönüllerini rahatlatmışlar sanır. Üstlerindeki yükü buraya atınca rahatladıklarını sanıyorlar. Onca belgeye karşın siz dünyada hesap sormayın, adamları başınızda gezdirin, sonra hesap işini bana havale edin. Sanki burası oradan çok farklı.

Nasıl isterdim şunların yüzüne bağıra bağıra, 'Vicdanlarınız rahat olmasın korkanlar ve susanlar, üzerinizdeki sorumluluğu atamazsınız' demeyi. Savcının yerinde olsam bir de bunlar için dava açarım. Ama adamlar cennete gidiyor yahu.

Neyse orada da başlarına gelecekler var nasıl olsa! Belki o zaman anlarlar...

Peki ben bunlara ne ceza vereceğim? Belgelere göre cezalandırırsam, hepsi doğru cehenneme. Ama o zaman demezler mi, bunca adam içinde hiç mi kimse yoktu aklanacak diye? Aslında yok. Hepsi bir yerinden bulaşmış bu işlere. Ama bir kısmı dünyada bizimkilerle iyi geçinmiş. Oradaki nüfuzlarını da getirmişler buraya. Ne yapmalı acaba?"

KARAR

Yargıç, kara kara düşünürken bir ara savcıyla göz göze geldiler. Birbirlerinin kafalarından geçenleri okumuşlardı sanki. Savcı anlamıştı olacakları. Yargıç mahçup, savcı pişman gülümsediler birbirlerine. Tam bu sırada karanlıkların ortasından bir beyaz ışık kümesinin yaklaştığı görüldü. Bir haberci melekti gelen. Doğruca yargıca gidip kulağına eğildi. Bir şeyler söyleyip çekildi. Yargıç yutkundu.

Savcı başını önüne eğdi:

"Kimse bana dava öncesinde bir şey söylemedi. Söyleselerdi bulurdum bir yolunu yüklenmezdim bu kadar. Anlamalıydım oysa dünyada neden bunlardan hesap sorulamadığını. Çünkü bu işi yapanlar cesur, dürüst olanlar korkak ve kandırılıp aldatılmaya müsaitler. Hayalîciler burada da paçayı kurtardılar demek ki" diye geçirdi içinden.

Yargıç en asık suratını takınıp "Kararımı açıklıyorum." diye bağırdı birden:

"Kararım, yüksek huzurun da onayını almıştır. Bu dava yeniden görülecektir. Karar vermek çok güçtür. Davanın ne zaman ve kimler aleyhine yeniden ele alınacağını belirleyip biz yeniden buluruz sizleri. Dağılabilirsiniz.

Savcı da huzura gelsin, konuşacaklarım var."

18 Ağustos 1993

Ankara

EK: 1

MİT RAPORU

10 KASIM 1987

KONU:

BANKER BAKO OLAYI

POLİS İÇİNDEKİ ÇEKİPME VE
YERALTİ-POLİS-KAMU GÖREVLİLERİ
İLİPKİLERİ.

1- 12 Eylül 1980'den sonra araştırmalar, kaçakçılığın terörün başlıca unsurlarından biri olduğu kanaatini yaratmış ve bu nedenle 23 Aralık 1982 tarihinde Genel Kurmay Başkanlığında Orgeneral Nejdettin ÖZTORUN'un başkanlığında Korgeneral Recep ERGUN, Korgeneral Nevzat BÖLÜĞİRAY, Korgeneral Burhanettin BİĞALİ, Koramiral İrfan TINAZ, Tuğgeneral Doğan SOLMAN, Emniyet Genel Müdürü Fahrettin GÖRGÜLÜ, MİT Daire Başkanı Galip TUĞCU'nun katıldığı Kaçakçılık ve Rüşvet'le ilgili bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıda o güne kadar kaçakçılık konularının dışında kalan MİT Müsteşarlığına da görev verilmiş ve Milli İstihbarat Teşkilatının buna yapılanması kararı alınmıştır. Aynı toplantıda bilgilerin MİT arşivlerinde toplanması ve MİT'in KİHBİ ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile yakın koordinasyon içinde olayların üzerine gitmesine karar verilmiştir.

6 Mart 1983'te Genel Kurmay'da 2 nci Başkanın başkanlığında diğer bir toplantı yapılmış ve DÜNDAR KILIÇ'la iltisaklı silah, sahte para ve elektronik kaçakçısı ZEKİ İNAL'ın işbirliği yaptığı ve ilişkili olduğu şahısların durumu değerlendirilmiştir. Bu toplantıda konunun Emniyet Genel Müdürlüğü ve MİT Müsteşarlığınca ele alınıp sonuçlandırılması talimatı verilmiştir.

HAZİRAN 1983'te MİT Müsteşarlığı bünyesinde Kaçakçılık Pubesi kurulmuş ve başına Pube Müdürü olarak bu konuda birikimleri olan Mehmet EYMÜR getirilmiştir. Kaçakçılık konusunda Atilla AYTEK'in başında olduğu Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat ve Hareket Daire Başkanlığı ile çok yakın koordinasyona başlayan MİT Kaçakçılık Pubesi 9 Ocak 1984'te terörle yakın ilişkisi bulunduğu

anlaşılan DÜNDAR ALİ KILIÇ, BEHÇET CANTÜRK ve ABUZER UĞURLU'nun sorguya alınarak, tecrim edilmelerine çalışılması teklifini Genel Kurmay Başkanlığına yapmış, teklifin uygun karşılanması üzerine ilk önce DÜNDAR ALİ KILIÇ, bilêhare de BEHÇET CANTÜRK alınarak sorgulanmış ve ANKARA Sıkıyönetim Mahkemesine tevdi edilmişlerdir.

Göztaltına alınmaları ve yargılanmaları büyük tepkiler yaratan ve ifadeleri ile yüzlerce kişinin daha tevkif edilmesini sağlayan, birçok görevli ve idareci ile ilişkileri su yüzüne çıkaran DÜNDAR KILIÇ ve BEHÇET CANTÜRK'ten sonra yeraltı dünyasından bu görevi yürüten kişilere karşı sistemli bir yıpratma faaliyeti başlamış, bu faaliyetin en ziyade hedefi MİT'e nazaran daha legal bir şekilde çalışan Emniyet Kaçakçılık Dairesi ve bu Dairenin Başkanı Atillê AYTEK olmuştur. Günümüze kadar süren ve özellikle basın yoluyla yapılan bu yıpratma ve yıldırma faaliyetine, yeraltı dünyası ile menfaat ilişkileri içinde bulunan çeşitli kamu görevlileri de yardımcı ve alet olmuşlardır.

Son günlerde BANKER BAKO olayı ile bazı gizli ilişkilerin yeniden su yüzüne çıkmasından tedirgin olan yeraltı dünyası ve işbirlikçileri, bu kez olayların arkasında MİT'in bulunduğu varsayımından hareketle Atilla AYTEK'in yanı sıra MİT'e de yüklenmeye başlamışlardır.

Bunun en iyi misali uzun yıllardan beri sadakatle MİT Müsteşarlığına hizmet eden, teröristler dahil birçok kişinin yakalanmasını sağlayan, MİT kanalıyla Emniyet Genel Müdürlüğüne aktarılan bilgilerle silah ve uyuşturuu kaçakçılarının yurtdışında kullandıkları sahte kimlik ve pasaportların tespitini sağlayan doküman sahtekêrınla ilgili olarak Hürriyet Gazetesinde yapılan 4-5-7 Kasım 1987 tarihli yayınlarıdır.

BANKER BAKO olayı ile Yeraltı-Kamu Görevlileri ile ilgili istihbari bilgiler müteakip maddede sunulmuştur. İstihbari mahiyetteki bilgileri ihtiva etmesine rağmen bu bilgilerin etüdü, günümüzde yeraltı dünyasının kollarını nerelere adar

uzattığı hakkında yeterli bir bilgi verecek, tehlikenin önemini anlatacaktır.

2- a) BANKER BAKO olayında bağlantılar şöyledir:

b) BANKER BAKO'nun arkasındaki esas kuvvet DÜNDAR KILIÇ'ın kardeşi İBRAHİM KILIÇ ve adamı ERDOĞAN ARSLAN'dır. Bu grup BANKER BAKO ve 1980'li yılların başından beri bu işi yaptırmaktadırlar. BANKER BAKO bunların elinde bir oyuncaktır.

İBRAHİM KILIÇ ve ERDOĞAN ARSLAN 1984'te Çaybank'a ait çok miktarda sahte seneti BANKER BAKO kanalıyla piyasaya sürmüşler ve bu işten milyarlar kazanmışlardır.

Halen Pamukbank Nişantası Pubesinde TÜLİN KUTLU (Tel: 146 26 48) bu konuda bilgi sahibidir. TÜLİN KUTLU'nun 1984'te Garanti Bankası Kurtuluş Pubesi Müdürü olduğu devrelerde BANKER BAKO çok miktardaki sahte Çaybank senedini bankaya tevdi ederek kredi almış, TÜLİN KUTLU senetlerinin sahte olduğunu sonradan anlamıştır.

c) ERDOĞAN ARSLAN, DYP İl Başkanı YAPAR KEÇELİ'nin yeğeni PEREF KEÇELİ'nin kirvesidir. YAPAR KEÇELİ'nin diğer yeğeni HİKMET KEÇELİ ise İstanbul Emniyet Mali Pube Müdürü CEVDET SARAL ve İstanbul Polis Pefleri ile yakın itribatlıdır. Esasında DÜNDAR KILIÇ ve yakınları, DÜNDAR KILIÇ'ın cezaevinde bulunmasını Başbakan ÖZAL ve PARIK TARA'ya bağlamakta ve ÖZAL Hükümetinin gitmesini

özellikle istemektedir. KILIÇ ailesinin BANKER BAKO kanalıyla piyasaya sürdüğü para miktarı 12 milyar dolayında olup, sahte tahvillerin bir kısmı halen İstanbul'un Hacı Hüsrev semtinde piyasaya sürülmektedir.

ç) Yeraltı dünyasının avukatlığını ve bu meyanda Of'luların (OSMAN CEVAHİROĞLU) ve DÜNDAR KILIÇ'ın avukatlığını yapmış olan Karadenizli (SAMSUN) HÜSAMETTİN CİNDORUK, eski Ortaköy Pifayurdu sahibi Banker FİKRİ ERDÖP(Ölü) ile de iltisaklıdır. H. CİNDORUK'un BAKO ilişkisi Avukat-Sanık münasebet- lerinden olmayıp, H. CİNDORUK'un yeraltı ilişkilerinden kaynaklanmaktadır.

FİKRİ ERDÖP'ün 1981-82 yıllarında Kuruçeşme'de kendine ait gümrük depoları mevcut olup bu depolara DÜNDAR KILIÇve OF'lu OSMAN da ortaklırlar.

O zamanki MİT İstanbul Daire Başkanı olan NURİ GÜNDEP'in de HÜSAMETTİN CİNDORUK ve DÜNDAR KILIÇ'la yakın irtibatı bulunmaktadır. NURİ GÜNDEP zaman zaman Teşkilatın imkanlarıyla HÜSAMETTİN CİNDORUK'un özel korumasını da yaptırtmıştır.

1982'de HÜSAMETTİN CİNDORUK, FİKRİ ERDÖP' ün Kuruçeşme'deki depolarına bir geminin mal boşaltması gerektiğini, ancak İstanbul Gümrüğünün buna izin vermediğini ve zorluk çıkarttıklarını söylemiştir.

Bunun üzerine NURİ GÜNDEP İstanbul Limanında görevli Gümrük Amiri ERKAN KILIÇAY'a bir personel yollayarak konunun halledilmesini istemiştir. ERKAN KILIÇAY, FİKRİ ERDÖP hakkında kalın bir dosyanın bulunduğunu ve bu sebeple gümrük muayenesinin F. ER-DÖP'e ait depoda yapılamayacağını bildirmiş, NURİ GÜNDEP ise, İstanbul MİT'de kaçakçılık konularına bakan CENGİZ ABAOĞLU'nu İstanbul Gümrük Başmüdürü OKTAY'a göndermiştir. OKTAY'ın da zorluk çıkarması üzerine C. ABAOĞLU, OKTAY'a F. ERDÖP'ün Konsey üyelerinden birinin (İsmi hatırlanmıyor) yakını olduğunu belirtmiş, bu baskılar üzerine İstanbul Gümrük Müdürü OKTAY, geminin Kuruçeşme'deki depoya yanaşmasına izin vermiştir. İzni elde eden NURİ GÜNDEP, HÜSAMETTİN CİNDORUK'a işin halledildiği müjdesini vermiştir.

BANKER BAKO 1980 Harek tından sonra iflas edince D  NDAR KILIÇ'a sığınmış ve böylece hem borçlarının zorlamalarla ödenmemesini tein etmiş hem de elindeki  ek ve senetlerin D  NDAR KILIÇ ve adamları vasıtası ile zoraki tahsilini sağlamıştır. BAKO bu arada F KR  ERD P' n FAHRETT N ASLAN kanalıyla KASTELL 'den aldığı Kuzguncuk'taki Yalı'ya D  NDAR KILIÇ ve H SAMETT N C NDORUK kanalıyla yerleştirilmiş, 1984 Ağustos ayından itibaren de D  NDAR KILIÇ ve adamlarının bastırđı sahte Çaybank senetlerinin piyasaya s r lmesinde kullanılmıştır.

BAKO'nun iflasından sonra da ERD P-KILIÇ ortaklığı devam etmiş, F KR  ERD P, D  NDAR KILIÇ, YAHUD  MENA M (MET N) FUTS , yurtdışında bulunan İSMA L HACIS LEYMANOğLU (Ofly), YAPAR YAMAK ve OSMAN isimli bir şahıs yurtdışından sa -demir ve  elik boru getirmişlerdir. Bir hesap meselesinden D  NDAR KILIÇ'la arası açılan F KR  ERD P yurtdışına kaçınca D  NDAR KILIÇ Kuruçeşme'deki depoları bir müddet çalıştırmıştır.

SÜLEYMAN DEM REL'e yakınlığı olan F KR  ERD P, zamanında bu yakınlıktan istifade ile Yapı Kredi ve İş Bankası'ndan büyük krediler almış, BAKO'nun da oturduğu yalı İş Bankası kanalıyla satılmıştır.

d) C NDORUK ve D  NDAR KILIÇ'la yakınlığına değinilen NUR  GÜNDEP M T'den emekli olup halen EM N CANKURTARAN'a ait Taksim Stadyum Palas Kat-3 17/5 adresi ve 1557048 no.lu telefonda ticaretle uğraşmaktadır. Daha önce görevde olduğu tarihte damadı da EM N CANKURTARAN'ın yanında  alışan NUR  GÜNDEP'le birlikte, D  NDAR KILIÇ ve YAPAR YAMAK'la (TOPAL YAPAR) ilişkilerinden dolayı M T'den ayrılmaya mecbur edilen ve M T'de iken kaçakçılık konularına bakan CENG Z ABAOğLU  alışmaktadır. CENG Z ABAOğLU aynı zamanda PEHMUZ TATLICI'nın Kadıköy'deki PETAT isimli bir kuruluşunda da görevlidir.

NUR  GÜNDEP'in, D  NDAR KILIÇ'la ilgili soruşturma sırasında P KR  BALCI, İstanbül Valisi NEVZAT AYAZ ve FAHRETT N ASLAN'la birlikte gayrimüslimlerden k llyetli miktarda haraç alınması olayına adı karışmış, ancak bu konu bil hare

çeşitli gerekçelerle örtbas edilmiştir. Bu olaya CENGİZ ABAOĞLU, NURİ GÜNDEP'in akrabası HACI ALİ ASLAN ve diğer birkaç MİT mensubunun da adı karışmıştır.

Aynı tarihlerde intikal eden bilgilere göre NURİ GÜNDEP'in;

(1) Başak Grubu sahipleri ERTAN SERT ve TURAN ÇEVİK'ten himaye edilmelerine karşı 60 milyon TL aldığı,

(2) Aynı tarihlerde eski MİT Müsteşar Yardımcısı NİHAT YILDIZ'ı Başak Holding'e soktuğu,

(3) Başak Holding'in 300 milyonluk bir borcunu banka müdürüne baskı yapıp ertelettiği,

(4) ERDOĞAN DEMİRÖREN'in Arşimidis işini kapattırdığı,

(5) EMİN CANKURTARAN'ın gümrük işlerine yardım ettiği ve bu meyanda EMİN CANKURTARAN'ın Edirne'de takılan bir TIR'ını Kapıkule Gümrük Müdürü BİROL KALKAN kanalıyla kurtardığı, BİROL KALKAN'ın bu iyiliklerine karşılık MATARACI davasında korunduğu,

(6) DÜNDAR KILIÇ ve FAHRETTİN ASLAN'dan hediye aldığı ve menfaat temin ettiği hususları yer almaktadır. Bu ilişkilerde CENGİZ ABAOĞLU daima yer almıştır.

e) Esasen BANKER BAKO hayatından endişelendiği için konuşmamakta, cezaevinde vurulmaktan korkmaktadır. ERDOĞAN ASLAN ve diğerleri alındığı takdirde BANKER BAKO'nun da konuşması ve bazı itiraflarda bulunması mümkündür.

f) BANKER BAKO olayının arkasındaki diğer güçler ise, İstanbul Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN, Yardımcısı MEHMET AĞAR, Mali Pube Müdürü CEVDET SARAL ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün diğer üst düzeydeki yöneticileridir. Olayın ortaya çıkması ve Mali Pube Müdürünün telsiz emri ile tayin edilmesi üzerine aynı akşam ÜNAL ERKAN, MEHMET AĞAR, CEVDET SARAL, Narkotik Pube Müdürü SARPER BALTACIOĞLU, İkinci Pube Müdürü ÖMER TÜZEL, Personel Pube Müdürü SEFER VURUCU ve diğerleri Beylerbeyi'ndeki Polis Evi'nde toplanmışlar ve durum değerlendirmesi yaparak Hürriyet Gazetesinden KASIM GENCE'ye, Emniyet Genel Müdürlüğü ve İçişleri

Bakanlığı yetkililerini "Takunyali" olarak niteleyen, hükümeti suçlayan ve olayı kapatan Mali Pube Müdürünü öven yazıyı yazdırtmışlardı. Ertesi akşam İstanbul Valisi ile aynı yerde yemek yiyen ÜNAL ERKAN ve Yardımcıları yemekten sonra Çevik Kuvvet Pube Müdürü NECATİ ALTUNTAP'ı, KASIM GENCE'yi bulup gazeteye gitmesi ve Anadolu baskısını alıp gelmesi için görevlendirmişler, NECATİ ALTUNTAP da görevi yerine getirmiştir.

Hürriyet Gazetesine KASIM GENCE ile birlikte gidip gazeteyi alan N. ALTUNTAP, "Neler yazmışsınız, başımız belaya girecek" demiş, KASIM GENCE ise gülerek "Dün akşam sizinkilerle birlikte yazdık. Onlarla birlikte kaleme aldık" şeklinde cevap vermiştir. Gazeteyi ÜNAL ERKAN'a götüren NECATİ ALTUNTAP "Müdürüm, bu yazı başımı ağrıtır" demiş, ÜNAL ERKAN ise "Merak etme, hiçbir şey olmaz" şeklinde cevaplamıştır. NECATİ ALTUNTAP'ın Hürriyet Gazetesine gidişi Emniyet Genel Müdürü SAFFET ARIKAN BEDÜK tarafından öğrenilmiş, neticede N. ALTUNTAP'ın Urfa'ya tayini çıkmıştır. ÜNAL ERKAN ve MEHMET AĞAR ise Emniyet Genel Müdürüne İstanbul Valisi NEVZAT AYAZ'ı şahit göstermek ve yemin etmek suretiyle olayla ilgileri olmadığını söylemişler ve Genel Müdürü kandırmışlardı. N. ALTUNTAP bir tertibe kurban gittiğini söylemekte ve ÜNAL ERKAN ile MEHMET AĞAR'a çok kızmaktadır.

g) Esasen, ÜNAL ERKAN başkanlığındaki İstanbul Emniyet Müdürlüğü üst düzey kadrosu, İstanbul'daki yeraltı dünyası ile yakın ilişki içindedir. Bu ilişkinin en büyük koordinatörü emekli Cinayet Masası Pefi AHMET ATEPLİ ve Müdür Yardımcısı MEHMET AĞAR'dır. AHMET ATEPLİ 1 Kasım seçimleri için DYP'den aday olmuş, MEHMET AĞAR da aynı partiden milletvekili olmayı düşünürken bilêhare bundan vazgeçmiştir.

ğ) BANKER BAKO olayındaki gelişmeler ve İstanbul Emniyet Müdürlüğündeki tayinler üzerine Gayrettepe Emniyet Müdürlüğünde 8 Ekim 1987 akşamı geç saatte İBRAHİM KILIÇ'ın da katıldığı bir durum değlerlen- dirmesi ve izlenecek strateji

toplantısı yapılmış, toplantıya DÜNDAR KILIÇ'tan para aldığı için bir ara açığa alınan Polis Memuru TUNCAY KATIRCIOĞLU ile gelen İBRAHİM KILIÇ saat 01.30'a kadar Gayrettepe'de kalmış ve bu saatte Mercedes otosu ile gitmişlerdir.

Toplantı MEHMET AĞAR'ın odasında yapılmıştır.

h) BANKER BAKO olayının açığa çıkmasından sonra DÜNDAR KILIÇ'ın kızı ve damadı UĞUR (ikisi de aynı isimde) ile kızkardeşi (aynı zamanda Of'lu İSMAİL'in eşi) Türkiye'yi terketmişler ve İspanya'ya yerleşmişlerdir.

i) İstanbul Emniyetinde ve yeraltı camiasında BAKO olayı ve bu olaya bağlı olarak diğer yolsuzlukların meydana çıkmasından büyük tedirginlik duyulmakta, özellikle BAKO olayının aldığı "Politik" şekil rahatsızlık vermektedir.

3- a) Yeraltı dünyasının ünlü isimleri 12 Eylül 1980'den sonra gözaltına alınmaları, aranmaları ve birçok faaliyetlerinin ortaya çıkması neticesinde rahatsız olmuşlar ve özellikle Anavatan Partisi'nin, aldığı ekonomik tedbirlerle illegal gelir kaynaklarını kurutması karşısında bu hükümete karşı bir tavır alarak muhalif partilere yanaşmışlardır.

Menfaat ilişkilerini herşeyin üzerinde tutan bu grup bir yandan eski işçileri Bakanı HASAN FEHMİ GÜNEP kanalıyla SHP'ye sızmaya çalışmış, diğer taraftan DYP İl Başkanı YAPAR KEÇELİ ve HÜSAMETTİN CİNDORUK kanalıyla DYP ile mevcut yakınlığını pekleştirmiştir. Bu meyanda SHP'nin İstanbul Vatan Caddesindeki bir toplantısına İBRAHİM CEVAHİROĞLU (Of'lu OSMAN'ın yakını) katılarak FEHMİ GÜNEP'le birlikte oturmuş, aynı toplantıya Ankara Mamak Cezaevinde bulunan DÜNDAR KILIÇ büyük bir çelenk yollamıştır.

b) Yeraltı dünyasından DYP'ye sızma ve destek ise irtibatların fazlalığı nedeniyle daha çok olmuştur. Buna misal olarak, partiye Fatih'ten kaydolan Emekli Başkomiser AHMET ATEPLİ, Emekli İstanbul Mali Pube Müdürü CEVDET SARAL'ın yanısıra Emekli İstihkam Albay ALİ İHSAN CESUR'da gösterilebilir.

1984 yılında yakalanan Ermeni asıllı anneden doğma Lice'li uyuşturucu ve silah

kaçakçısı BEHÇET CANTÜRK'ün ifadelerine istinaden gözaltına alınan ve ifadelerden, BEHÇET CANTÜRK'ün uyuşturucu kaçakçılığına askeri kamyonlarla destek sağladığı anlaşılan Emekli Albay ALİ İHSAN CESUR bütün dünyaca aranan SARI AVNİ (AVNİ KARADURMUP) ile dünürdür. ALİ İHSAN CESUR Mamak Cezaevinden tahliye edildikten sonra bir müddet Besler Sucuklarının Müdürlüğünü yapmış, daha sonra DYP'ye katılarak Kêğıthane ve Beykoz ilçelerinde faaliyet göstermiştir.

(EK-1 Resim)

c) DYP-Yeraltı ilişkilerine bir diğer örnek SADETTİN BİLGİÇ- Kêğıthane'li KÜRT HASAN ilişkisidir. Bu çok samimi ilişkinin yanı sıra YAHYA DEMİREL'in bir ucu SELEFYAN'a diğer ucu ENİS KARADUMAN'a uzanan ve sayısız irtibatları kapsayan yeraltı ilişkileri sayılabilir.

ç) DYP-Yeraltı ilişkilerinde diğer bir hat ise İl Başkanı YAPAR KEÇELİ'nin yeğenleri vasıtasıyladır. Petrol Ürünleri A.P. ortaklarından olan HİKMET KEÇELİ'nin AYTEKİN KOTİL ve Sovyetlerle de ilişkisi olup, HİKMET ve AYTEKİN KOTİL'in 22 Mayıs 1981 günü 34 RF 777 plëkalı oto ile İstanbul SSCB Konsolosluğuna gittiği tespit edilmiştir.

Kaçakçı armatörler ZİYA ve HALİS KALKAVAN' lar, altın kaçakçısı NASRULLAH AYAN, uyuşturucu ve silah kaçakçısı BEHÇET CANTÜRK ile yakın irtibatları olan HİKMET KEÇELİ, eski tarihlerde BEHÇET CANTÜRK'ten 300 milyon TL borç almış, bu borcun senedi Yapı Kredi Bankası-MECİDİYEKÖY Pubesinden muhafaza edilmiştir. NASRULLAH AYAN'la hayali ihracat işlerinde ortaklık yapan HİKMET KEÇELİ'nin tespit edilen bir görüşmede 30-35 bin T-Shirt aldığı, bunları NASRULLAH AYAN'ın istediği yere gönderebileceğini söylediği, NASRULLAH AYAN'ın da mal yüklü kamyonla ilgili EDİRNE'de bir sorun çıktı ise, ANKARA'dan gelecek arkadaşı ile bunu halledebileceğini bildirdiği anlaşılmaktadır.

HİKMET KEÇELİ'nin ortağı NASRULLAH AYAN, SARP KURAY'ın lideri olduğu PARTİZAN YOLU'nun uzun yıllar finansörlüğünü yapmıştır.

4- YERALTI DÜNYASI ile BÜROKRATLAR ve ÜST KADEME'deki yöneticiler ve bunların

yakınları arasında özellikle İstanbul'dan kaynaklanan önemli irtibatlar

bulunmaktadır. Bu ilişkilerin kurulmasında her zaman öncülüğü İstanbul

Polisi'nin üst düzey yöneticileri çekmişlerdir. Genellikle tesadüfi gibi görünen

tanıştır- malar, küçük ve zararsız hediyeler, kadın, gece

hayatı bu irtibatların başlangıcı olmaktadır.

Bu tip irtibatlara misal vermek gerekirse şunlar sayılabilir:

(1) TAHSİN PAHİNKAYA:

TAHSİN PAHİNKAYA; SARI AVNİ (AVNİ MUSULLULU-KARADURMUP), BEHÇET CANTÜRK, DÜNDAR

KILIÇ, FAHRETTİN ASLAN ile inşaat ve ihale mafyasıyla ilişkilidir. PAHİNKAYA'nın

bu alandaki ilişkilerine ait, Ankara Sıkıyönetim 4 no.lu Mahkeme Başkanlığında

ifadeler, teyp tapeleri ve teyp bantları bulunmakta olup, SELAHATTİN DELİDERE

isimli bir silah ve uyuşturucu madde kaçakçısının konuştuğu (Diyarbakır'da) bir

teyp bandında adı geçen SARI AVNİ' nin yurtdışında bir villa aldığından

bahsedilmektedir. TAHSİN PAHİNKAYA'nın İstanbul Emniyet Müdür Muavini MEHMET

AĞAR ile yakın irtibatı olup, MEHMET AĞAR adı geçen Terzi-Elbise temizliği

dahil her nevi özel işiyle uğraşmaktadır. Ayrıca DÜNDAR KILIÇ'ın avukatlığını

yapmış olan MÜMİN KAVALALI'nın TAHSİN PAHİNKAYA'nın akrabası olduğu

söylenmektedir.

(2) ESKİ GENEL KURMAY BAPKANI

NEJDET ÜRUĞ:

Adıgeçenin İstanbul 1 inci Ordu Komutanı olduğu devrede PÜKRÜ BALCI-FAHRETTİN

ASLAN-HAMSİ FUAT lakabıyla tanınan Beşiktaş Askerlik Pubesi Başkanı Alb. FUAT

DİNÇER ve eski MİT görevlisi NURİ GÜNDEP kanalıyla bazı irtibatları olmuştur.

İrtibatları arasında TOPAL YAPAR lakabıyla tanınan silah-uyuşturucu kaçakçısı YAPAR YAMAK bulunmakta olup, bu şahıs bilêhare N. ÜRUĞ'un tavsiyesiyle MİT tarafından eleman olarak kullanılmıştır. Ancak herhangi bir faydası olmamıştır.

Nitekim 15 Kasım 1981'de Papila isimli turistik bir otelde Hopa Emniyet Amiri'nin de bulunduğu içkili toplantıda YAPAR YAMAK İstanbul'da tutuklandığını ancak çok şey bildiğinden ve üst düzeydeki birçok kişinin başını yakacağını söylediğinden serbest bırakıldığını, TUNCAY MATARACI'ya da çok haraç verdiğini söylemiştir.

HAMSİ FUAT ismiyle tanınan Emekli Albay FUAT DİNÇER bütün yeraltı dünyası ile çok yakın ilişkiler içindedir. Üsteğmenliğinde battaniye ve askeri kıyafet satarken yakalanan bu Albay, Genel Kurmay Başkanı iken N.ÜRUĞ'un evine gelip kalan ve senli benli konuşan ender insanlardan biridir.

N. ÜRUĞ, yolsuzlukları kamuoyuna aksetmiş olan PÜKRÜ BALCI'ya ve eski İstanbul Blg.D. Bşk. NURİ GÜNDEP'i devamlı himaye etmiş ve PÜKRÜ BALCI'yı adeta kahraman gibi empoze ederek Sn. Cumhurbaşkanımız tarafından mükafatlandırılması sağlanmıştır. PÜKRÜ BALCI ile ilgili yolsuzluk soruşturmalarının da kapatılmasını sağlayan N. ÜRUĞ'dur.

N. ÜRUĞ'un yeraltı dünyası ile diğer bağlantıları İst. Synt. K.lığı Adli Müşaviri FAHRETTİN AKSOY (DEVE FAHRİ) ve Hakim Albay PEVKET KAYIRAN vasıtasıyladır. PEVKET KAYIRAN, TUNCAY MATARACI'nın Gümrük Müdürü ALİ GALİP KAYIRAN'ın ağabeysidir.

N. ÜRUĞ'un oğlu HEDİ ÜRUĞ yıllarca İstanbul yeraltı mafyası ile içiçe olmuş, DÜNDAR KILIÇ'ın maden işlerine girmiş, yeraltı dünyasının işlerini takip etmiştir. Nitekim İR 405 ruhsat ve 668 sicil numaralı Balıkesir İli Dursunbey İlçesi Odaköy civarındaki maden ocağının satış ve işletilmesi ile ilgili

mukavelelerde HADİ ÜRUĞ'un ismi yer almaktadır.

NEVZAT NAS (Mardinli-Kürtçülük Faaliyeti), MEHMET HADDAT (Giresunlu) ATIF KEÇECİ (İst. En. Md.lüğünde AFFAN KEÇECİ'nin ağabeyi), FEHİM AYANOĞLU, KENAN NEHRAZOĞLU (Shell'de çalıştı), SELAHATTİN BABÜROĞLU, HAKKI MERT, TEKİN ALKAN (Mardinli Süryani), ALAATTİN TÜYLÜOĞLU (DÜNDAR KILIÇ'ın adamı), Emekli Süvari Albay ZİYA AZAK, İPIK Finansman (İPIK KAMİL ÖNOL), AZİZ GÜÇLÜ (İzmir'de yeraltı dünyasından), ÖZNUR TAYLAN (İnci Baba ve ABİDİN NECİMOĞLU'nun avukatı), ÇETİN GÜVEN (DİSK davasına bakan eski Hakim Bnb.), MUZAFFER ATILGAN ve DÜNDAR KILIÇ'ın isimlerinin geçtiği bu çok karışık maden işinde HADİ ÜRUĞ- OĞUZ KANTAROĞLU'ndan madeni satın alan şahıs olarak gözükmemektedir.

Diğer taraftan bir zamanlar İstanbul'da Pişli'de Günaydın Apartmanındaki "Randevucu MÜKÜ'ye ait evde sermaye olarak çalışan GÜLSER BAYER (GÜL-GÜLSER HASTAN) kendisini N. ÜRUĞ'un yeğeni olarak tanıtmaktadır (Dayısı). Uyuşturucu madde kaçakçılığı yapan SEDAT BAYER isimli şahısla evlenen ve Londra'da 01.6258381 telefonlu 10 Casterbridge Abbey Road, ... 6 London adresinde oturan ve bilêhare kocasından ayrılan GÜLSER'in bütün yeraltı dünyası ile ilişkisi mevcuttur. G. BAYER, N. ÜRUĞ'un Genel Kurmay Başkanı olduğu devrelerde ANKARA'ya gelmiş ve N. ÜRUĞ ile telefonla konuştuktan sonra gece ziyaretine gitmiştir. G. BAYER'in annesi İZMİR'de oturmakta olup telefonu 111733'dir. G. BAYER İstanbul'da AHMET ATEPLİ'nin basın toplantısı yaptığı SUADİYE OTELİ'nde kalmaktadır.

N. ÜRUĞ'un kadınlara düşkün olduğu ve 1981 yılında FAHRETTİN ASLAN'ın İstanbul Sherton Otelinde özel bir odada kalan N. ÜRUĞ'a EMEL SAYIN'ı getirdiği, bu tarihte EMEL SAYIN'ın FAHRETTİN ASLAN'ın oğlu ile evli olduğu söylentiler arasındadır.

(3) VALİ NEVZAT AYAZ:

Polislikten gelme Nevzat AYZ, Başkomiser olduğu tarihte İstanbul Emniyetinde tescil amirliğine bakmış, bu sebeple gazino, kahvehane ve benzeri yerlerin ruhsatlarının verilmesinde FAHRETTİN ASLAN ve diğer yeraltı adamlarıyla ilişkiler kurmuştur. Birçok olayın arkasında olan VALİ AYZ, PÜKRÜ BALCI ile de sınıf arkadaşı ve yakın dosttur. FAHRETTİN ASLAN'la ilgili uyuşturucu madde kaçakçılığı soruşturması sürdüğü tarihte, FAHRETTİN ASLAN'a plaket vermek ve bunu basın aracılığı ile yansıtarak F. ASLAN'ı onurlandırmak suretiyle himaye eden VALİ AYZ, eski Genel Kurmay Başkanının Sayın Cumhurbaşkanımıza müspet empozeleri ile bugüne kadar yerini muhafaza etmiştir.

PÜKRÜ BALCI'nın gayri müslimlerden baskı suretiyle para toplama işinde de adı geçen VALİ AYZ'ın, kendisini bu görevden almak istediğini bildiği ÖZAL Hükümeti'ne sempatisi yokur.

BANKER BAKO olayının da içinde bulunan VALİ AYZ, BAKO olayının ortaya çıkmasının emareleri gözüktüğü tarihte HÜSAMETTİN CİNDORUK, Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN ve CEVDET SARAL'la birlikte toplanarak, durum değerlendirmesi yapmıştır. Nitekim Temmuz ayı ortalarında yapılan bu toplantıdan sonra Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN, basında çıkan yazılarla ilgili olarak Emniyet Müdürlüğünü arayan ADNAN KAHVECI'nin ve diğer üst kademe yöneticilerin kayda geçirilmesi hususunda Güvenlik Pube Müdürüne talimat vermiştir. Amaç bu kayıtların ileride ANAP aleyhinde kullanılmasıdır. Olayın ortaya çıkmasından önce Mali Pube ekipleri Kurtuluş'ta bulunan BAKO'ya ait BESA Pirketine gidip gelmeye başlamışlar, olayın soruşturmasının Savcı OKTAY ÇAKIR'a tevdi edilmesinden sonra da İstanbul Emniyetine ait özel ekipler Savcı OKTAY ÇAKIR'ın hareketlerini kontrol altında tutmaya başlamışlardır. Savcı OKTAY ÇAKIR, BAKO ve yeraltı dünyası ile ilişkili BANKER ENGİN CAN'ın bürosunda arama yaparken İstanbul Emniyet Müdürlüğünce görevlendirilen özel ekipler yakın gözetlemede bulunmuşlardır.

VALİ AYAZ, BAKO olayında Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN ve Yardımcısı MEHMET AĞAR'ı korumuş, Hürriyet Gazetesinde çıkan ve ANKARA'daki yöneticileri "TAKUNYALILAR" olarak niteleyen yazı ile hiçbir ilgilerinin olmadığını ve yayının hazırlandığı gece birlikte yemekte olduklarını İçişleri Bakanı ev Emniyet Genel Müdürüne ifade etmiştir. Esasen İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün çeşitli irtibatları arasında aşırı sağcı unsurlar da bulunmaktadır. Emniyet Müdür Yardımcısı MEHMET AĞAR, Süleymanlı KEMAL KAÇAR'ın koordinatörlük yaptığı şirketin sahipleri İBRAHİM ARSLAN ve MAHMUT PAHİN ile yakın temas halinde olup, bu şahıslara gizli kalması icab eden soruşturma ve tahkikatlarla ilgili bilgi vermektedir. İBRAHİM ASLAN'a ait ASLAN Nakliyat TIR taşımacılığı yapmakta 150 TIR'a sahip bulunmaktadır. İBRAHİM ASLAN Malatya Vali Poförlüğü sırasında uyuşturucu ve silah ticareti yapmıştır. MAHMUT PAHİN'e ait PAHLAN Nakliyat, Deniz Ticareti ile iştiğal etmektedir. Hira I-II-III gemileri bilinmektedir. SAPHLAN ve ASLAN Nakliyat firmalarının genel koordinatörü Süleymanlı lider KEMAL KAÇAR'dır. Yukarıda bahalgeçen isimlerin dışında Yeraltı-Güvenlik görevlisi Bürokrat-İşadamı ilişkileri yönünden önemli isimlere rastlamak mümkündür. Menfaate dayalı bu çok yönlü ve karışık ilişkileri bir ayrı etüdle tahlil etmek mümkün olabilir. Yeraltı dünyasının çeşitli kesimlerle ilişkilerine dair ilginç örnekler müteakip maddelerdedir:

5- İstanbul Mali Pube Müdürünün alınması ve Narkotik Pube Müdürü SARPER BALTACIOĞLU'nun da alınacağını gazetelerde çıkması üzerine İstanbul'da yakalanan uyuşturucu madde miktarında bariz bir artış meydana gelmiştir. Yakın tarihte GEBZE'de yakalanan ve İstanbul Valisi ile Emniyet Genel Müdürünün mükafatlandırıldığı olayda tahkikatlar tam olarak yapılmamış olayda İran'dan baz morfini taşıyan ve imalatı yapan kişiler yakalanmış, olayın içinde bizzat bulunan ve esas organizasyonu ve finansmanı yapan çiftlik sahibi ve uyuşturucunun Avrupa'daki organizasyonunu yürüten VOLKAN isimli şahıslar

alınmamış, çiftlik sahibinin suçu üstlenen ağabeyi alınmıştır. 3-4 yıldan beri imalat yapılan bu çiftlik İstanbul polisince bilinmekte ve imalata göz yumulmaktadır. BAKO olayından alınan yara üzerine organizasyonun bir bölümü yakalanarak olay büyük bir muvaffakiyet olarak takdim edilmiştir. Organizasyonda bulunan ve yakalanmayanlar için HOLLANDA'dan İstanbul Polisine külliyetli miktarda para gönderilmiş ve bunun organizasını de VOLKAN isimli şahıs yapmıştır. Uyuşturcu organizasyonunun arkasındaki isimler arasında Of'lu OSMAN (OSMAN CEVAHİROĞLU) ve Of'lu İSMAİL (İSMAİL HACİSÜLEYMANOĞLU) ve KALKAVAN'lar bulunmaktadır.

6- İstanbul polisi ile MAFİA bağlantısını kuran kişi emekli Cinayet Masası Amiri AHMET ATEPLİ olup, AHMET ATEPLİ'nin halen İstanbul Polisi üzerinde Emniyet Müdüründen fazla bir etkinliği bulunmaktadır. Bu etkinlik İstanbul İkinci Pube'de bariz bir şekildedir. İstanbul Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN ve Yardımcıları AHMET ATEPLİ'ye "BABA", "AĞABEY" şeklinde hitab etmektedirler. ÜNAL ERKAN daha önce Emniyet Müdür Yardımcılığı yaptığı dönemde, MEHMET AĞAR ise, İkinci Pube Müdürlüğü döneminde ATEPLİ İLE YAKINLAPMALAR VE BÖYLECE Polis-Yeraltı ilişkileri pekleşmiştir. Esasen ANKARA'da bulunduğu dönemde KÜRT AHMET ve KEMAL HORZUM'la yakın münasebeti dikkati çeken ÜNAL ERKAN'ın İstanbul'a tayini bir hayli polemiklere sebep olmuş ve Sn. Başbakan ÖZAL'a iyi bir şekilde takdim edilmesi ve Başbakanca desteklenmesi üzerine kadrosu ile birlikte İstanbul Emniyet Müdürlüğüne verilmiştir. ÜNAL ERKAN'ın AHMET TURGUT ve KEMAL HORZUM ile ilişkileri ve bunun mahiyeti hakkında kayıtlarımızı da, KASIM 1987 ayı içinde HAYDAR KOÇ tarafından yapılan açıklamalar paralelinde bilgiler bulunmakta olup, bu bilgiler eski tarihlerde Cumhurbaşkanlığına ve Başbakanlığa not olarak da sunulmuştur. ÜNAL ERKAN'ın ekibine ayak uyduramayan KEMAL YAZICIOĞLU kadrodan dışlanmış ve ANKARA'ya Teftiş Kurulu'na verilmiştir. Kadro dışındaki MEHMET AĞAR ise ÜNAL ERKAN'ın en yakın mesai arkadaşı haline gelmiştir.

İfade edildiğine göre son 20 yıl içinde bu dönem kadar İstanbul'un kanunsuz ve kontrolsüz kaldığı, yeraltı dünyasının bu kadar himaye gördüğü dönem görülmemiştir.

Adıgeçenler kendilerine en büyük destek olan üst makamlarına karşı dahi, politik olarak zayıfladıklarını tahmin ettikleri ve menfaatleri ağır bastığı zaman oyunlara girme ve çok yönlü hareket etme temayülündedirler.

7- İstanbul Emniyeti emekli olan AHMET ATEPLİ'ye İkinci Pubeye ait 75 model bir Mercedes tahsis etmiş ve bir koruma ile şoför vermiştir. Poförlüğünü halen İkinci Pube Birinci Kısımda 4451 kodlu ekipte görevli Karadenizli MUSTAFA isimli polis memuru yapmıştır. Bu aracın çok dedikodusunun yapılması üzerine 1 ay kadar önce Mercedes ve görevliler alınmış, bunun yerine yeni bir zeytuni renkli 131 otomobil verilmiştir. İstanbul'da mafia tarafından işlenen birçok cinayetin "Faili Meçhul" şekilde kapanmasını veya faillerinin değiştirilmesini sağlayan AHMET ATEPLİ'nin yakın tarihte GÜNDÜZ KAPTANOĞLU tarafından öldürülen "TİLKİ SELİM"in olayını da faili meçhuller arasına soktuğu belirtilmektedir.

AHMET ATEPLİ'nin aşağıdaki olaylarda kilit rol oynadığı bildirilmektedir:

- (1) Savcı Marlon KEMAL'in öldürülmesi olayı,
- (2) Parkıcı ESENGÜL'ün ölüm olayı,
- (3) OF'lu İSMAİL'in yurtdışına kaçırılması,
- (4) Kaybolan BANKER SERVET olayı,
- (5) KÜRT İDRİS'in Boğaz Köprüsünde eroinle yakalanıp salıverilmesi olayı,
- (6) Beyoğlu İtalyan Otelindeki Kesikbaş Cinayeti olayı,
- (7) Telemen olayı,
- (8) DÜNDAR KILIÇ'ın yazıhanesinde vurulan Bahriyeli lakaplı şahsın ölümü olayı,
- (9) Eroinci BAPBAP'İN'in vurduğu İBRAHİM ÇALIPKAN olayı,
- (10) ZİYA KALKAVAN'ın kızının ölümü olayı,
- (11) Ocak pastanesi sahibinin yaralanması olayı,

(12) TARIK ÜMİT'in vurulması olayı.

1979'da SELEFYAN'ın teneke ihalesi DÜNDAR KILIÇ, PADAN KALKAVAN ve GÜNDÜZ KAPTANOĞLU ile katılan ve hisse alan ATEPLİ bu tarihten sonra KALKAVANLAR'a ortak olmuş ve PADAN KALKAVAN'ın silahını taşımaya başlamıştır.

KALKAVANLAR'ın Gebze Dil İskelesinde bulunan SEDEF GEMİ İNPAAT Pti.ne AHMET ATEPLİ de ortaktır. 5 inci maddede bahsi geçen çiftliğe yakın olan yerden

KALKAVANLAR'ın uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığına dair duyumlar mevcuttur.

Diğer bir duyuma göre AHMET ATEPLİ'nin SUADIYE Bağdat Cad. Öncü Sokak Özlem Apt.

No:1 Kat: 5 adresindeki dairesini OF'lu OSMAN (OSMAN CEVAHİROĞLU) hediye almıştır.

8- MEHMET AĞAR'ın hemşehrisi Kebapçı SET KEMAL'in geçen kış KÜRT İDRİS'in yeğeni

NİHAT'ı vurma hadisesi ile KEMAL'in ağabeyi KENAN'ın 'ta 1

kişiyi öldürme hadisesi İstanbul Polisince kapatılmıştır.

Yakın tarihte öldürülen FEVZİ ÖZ'ün şoförünün olayı da faili meçhul cinayetler

arasına girmiş ve FEVZİ ÖZ'ün ifadesi bile alınmamıştır. Ayrıca silah ve

uyuşturucu kaçakçısı ZİHNİ İPEK, hükümlü LOKMAN KUNDAKÇI, uyuşturucu kaçakçısı

ENİS KARADUMAN gibi aranan yüzlerce şahıs İstanbul'da rahatlıkla gezmekte hatta

bazıları gece kulüplerinde ve umuma mahsus yerlerde polisle oturup gazetelerde

yer almaktadır.

MEHMET AĞAR, Fındık Kralı diye bilinen LOKMAN KUNDAKÇI'yı bir yeraltı grubuna

dövdürmek ve sonra himayesine almak suretiyle LOKMAN'la yakınlık kurmuş, keza

hayali ihracatın büyük isimlerinden TURAN ÇEVİK'e de baskı kurdurarak aynı

yakınlığı sağlamıştır.

Yeraltı dünyasını ANKARA'daki üst düzey bürokratlara da MEHMET AĞAR empoze

etmekte ve TURAN ÇEVİK, FEVZİ ÖZ, NECDET ULUCAN gibi ünlü isimleri üst düzey

bürokratlarla ve hatta Bakanlarla tanıştırmakla bağlantılarını sağlamlaştırmakta,

faaliyetini legalize etmektedir.

9- MEHMET AĞAR, NİHAT CAMADAN, İSMAİL TAPKAFA, ZİVER ÖKTEM ve NECATİ ALTUNTAP'ın gayrimeşru paraları MEHMET AĞAR'ın dayısı YILMAZ AKÇADAĞ ve ortağı EKREM GOCAY'a verilmekte, bu şahıslar da paraları büyük iş adamlarına vererek faiz almaktadırlar. Perşembe Pazarında otomobil yıkayıcılığı yaparken kısa zamanda demir ticareti ve faizcilikle milarder olan EKREM GOCAY ve ortağı YILMAZ AKÇADAĞ'ın Kabataş Set üstünde yazıhaneleri vardır.

MEHMET AĞAR'a ait 18 adet ev ve arsa tapusu dayısı YILMAZ AKÇADAĞ'ın boşanmış olan eşi PÜKRAN AKÇADAĞ'ın üzerindedir. Dayısının eski eşi bu tapuların üzerinde gözükmemesinden rahatsızdır.

10- 12 Eylül'den sonra DÜNDAR KILIÇ'ın Bandırma'da gözaltına alındığı tarihlerde bir DEV-SOL mensubu İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına, 12 Eylül'den önce ve sonra DÜNDAR KILIÇ ve kardeşi İBRAHİM KILIÇ'la zaman zaman buluştuklarını, her buluşmada adı geçenlerden 200 bin TL para ve 20 kutu mermi aldıklarını ihbar etmiş, ihbarın tahkiki İstanbul Birinci Pube Müdürlüğüne verilmiştir. Olaya Elazığ'lı Kebapçı SET KEMAL'in tavassutu ile o tarihte İkinci Pube Müdürü olan MEHMET AĞAR ve Birinci Pube Müdürü TAYYAR SEVER müdahale etmişler ve Birinci Pube Müdür Muavini METE ALTAN, Müdür Muavini Alican ÖZGENLER ve Başkomiser CELAL ALTINTAP'ın muhalefetlerine rağmen olayı kapattırmışlar, soruşturmayı Başkomiser CELAL'den alarak başkasına vermişlerdir. Sorgulamada İBRAHİM KILIÇ'ın ifadesine başvurulmuş, DÜNDAR KILIÇ'ın evi ve işyeri usulen aranmış ve İBRAHİM KILIÇ'ın ihbarcayı cezaevinden tanıdığı ve hastası olduğu için para verdiği şeklindeki beyanına itibar edilerek ve ihbarcıya baskı yapılarak olay kapatılmıştır. Olaydan sonra Başkomiser CELAL ve ALİCAN ÖZGENLER pasif görevlere alınmışlar, her ikisi de İBRAHİM KILIÇ'ın kendilerine renkli TV hediye etme teklifini reddetmişlerdir.

DÜNDAR KILIÇ ve kardeşi İBRAHİM KILIÇ İLE DEV-SOL'dan PAPA GÜVEN, HÜSEYİN

SOLGUN, DURSUN KARATAP ve MLSPD'den HASAN PENSOY'un yakın irtibat ve işbirliği olmuştur.

11- ÜNAL ERKAN ve MEHMET AĞAR'ın gizli ve önemli buluşmalarını yaptıkları Etiler Ulus Mahallesi ve Kadıköy-Bostancı'da iki ev vardır. Ulus mahallesiindeki ev Diyarbakır'lı VEKİN AKTAN'ın üzerine olup, parası BEHÇET CANTÜRK tarafından ödenmektedir.

12- MEHMET AĞAR'ın yurtdışı bazı bağlantılarını özellikle Arap ülkelerinde dansözlük yapan dostu YONCA YÜCEL yürütmektedir. YONCA YÜCEL'in İstanbul adresi: Teşvikiye Caddesi 66/8 Celâl Apt. olup, Telefonu 141 70 08'dir.

MEHMET AĞAR Ankara'ya geldiğinde YONCA YÜCEL ile 127 58 82 telefonlu konsomatris NUR'un evinde buluşmakta ve kalmaktadır.

TURAN ÇEVİK 3 yıl kadar önce MEHMET AĞAR'a 5 milyon değerinde bir saat, Lunaparkçı OSMAN KAVRAN 86 Yılbaşında 5 adet beşibiryerde ve APICIOĞLU Grubunun adamı, Kaçakçı ve Kuyumcu CAVİT de MEHMET AĞAR'ın eşi EMEL'e bir RENO 5 almıştır.

MEHMET AĞAR İstanbul'da 131 19 10 no.lu telefonda bulunan PINAR isimli bir kadını Emniyet Genel Müdürlüğünde üst rütbede bir kişiye sürmüş ve bu şahsın PINAR ile olan ilişkileri ve fotoğrafları İstanbul Emniyetince şantaj olarak kullanılmıştır.

MEHMET AĞAR'ın TURAN ÇEVİK, BURAK SAĞMAN ve bazı bürokratlarla ortak hayali ihracat işleri vardır. MEHMET AĞAR'ın bu işlerini ANKARA'ya sık sık gelip giden Poförü Polis Memuru NECDET takip etmektedir. NECDET'in, hakkındaki söylentilerin açığa çıkması karşısında yakın tarihte polislikten ayrıldığı ve AYVALIK'ta Belediyeye ait 160 yataklı bir oteli kiraladığı belirtilmektedir.

13- TURAN ÇEVİK, BURAK SAĞMAN, bazı bürokratlar ve Artist NAZAN PORAY 1986 sonlarında Ankara Başkent Gazinosu birlikte görülmüşler, Bunu takip eden günlerde BURAK SAĞMAN'ın yönetim kurulu başkanı olduğu ATLAS A.P.'nin ANTALYA'da

bir gemi de yakalanan 80 milyarlık hayali ihracat olayı meydana çıkmıştır.

Olayın kapanması için MEHMET AĞAR ve TURAN ÇEVİK'e yakın bir Devlet Bakanı teşebbüslerde bulunmuştur.

14- BAKO Olayı dolayısıyla tayini çıkan ve DYP'den adaylık için müracatta bulunan Mali Pube Müdürü CEVDET SARAL 1987 içinde FEVZİ ÖZ, NECDET ULUCAN, BERBER YAPAR, EMİN GÖRPE ve MEHMET ALİ YILMAZ isimli yeraltı dünyasının tanınmış isimleri ile ortak olarak 17 milyarlık hayali ihracat işi yapmıştır.

CEVDET SARAL ve MEHMET ALİ YILMAZ aday listelerinin belli olacağı tarihte Ankara'ya gelmiş ve birlikte Büyük Ankara Otelinde kalmışlardır.

CEVDET SARAL'ın bir arkadaşı ile kaleme aldığı belirtilen KALIN KARA İNCE BEYAZ isimli ve AYCEVREN imzalı, Bilmen Basımevi tarafından basılan bir kitabın AP'ce finanse edildiği söylenmektedir.

15- Yüksel KAZANCI isimli bir şahıs ile İstanbul Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN arasındaki ilişkilerle ilgili bir ihbarda aynen şöyle denilmektedir. (ihbarı yapan şahısla temas kurulması mümkündür.)

YÜKSEL KAZANCI:

Yaptığı iş: Yurtdışındaki otelcilik, Genelev İşletmeciliği, Sancak Bar (büfe), beyaz kadın ticareti vs. ve beyaz işi.

Bu konuda HOLLANDA polisinin bilgisi var. Beyazla ilgili daha önce İstanbul'da vuracaklardı, başaramadılar. Devreye Müdür girdi, durumu Pişli Emniyet Amirliği biliyor. Pu anda İstanbul'da bir fabrika açtı, müdür veya bir yakınının hissesi olduğu biliniyor. YÜKSEL KAZANCI ve tüm çevresindeki beyaz işi yapanlar Müdürle bağlantı içindeler, gelişlerinde ve gidişlerinde Müdür Özel araba gönderiyor, Müdür ilişkisini, tanıdığım HOLLANDA'daki bazı polis yetkilileri biliyor. YÜKSEL KAZANCI, Müdür İstanbul'a atandıktan sonra tüm bağlantıları İstanbul'da yapmaktadır. İstanbul görüşmelerinin büyük bir kısmı Divan Otel'de yapılmaktadır. Müdürle bağlantıları konusunda daha geniş açıklama yapabilirim.

Durumu Genel Müdüre, Galip Bey'e, Bakana gerekirse Başbakanımıza istenildiği şekilde intikal ettiririm."

16- 5 Ağustos 1985 tarihinde Milano'da Bülent GÖKBEN, MEHMET SERDAR ALPAN, FİKRİ PARPAROĞLU, FAHRETTİN ÖZDEMİR isimli şahıslar 10 kilo 230 gram eroinle yakalanmışlardır. İtalya Polisi yakalananların üzerinde bulunan telefon numaraları meyanında İstanbul 528 28 14 ve 172 08 08 telefonlarını vermişlerdir. Kaçakçılık Daire Başkanlığı bu telefonların nerelere ait olduğunu İstanbul Emniyet Müdürlüğünden sormuş, İstanbul Emniyet Müdürlüğü ise genel bir cevap ile olayı geçiştirmiştir. Esasında her iki telefon da İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı MEHMET AĞAR'ın makam telefonlarıdır. (SİRKECİ VE GAYRETTEPE'deki). MEHMET AĞAR'ı bu telefonlardan arayanlardan bir diğer şahıs ise LONDRA 360 44 84 no.lu telefonda bulunan HALİL PERİL'dir. Kulüpçülük ve uyuşturucu kaçakçılığı yapan HALİL PERİL, Kıbrıs'ta CON AZİZ adıyla bilinen yeraltı dünyasına mensup AZİZ MEHMET KENT'in adamıdır ve OFLU OSMAN (OSMAN CEVAHİROĞLU) ile irtibatlıdır.

17- İstanbul Emniyetinde genelev, fuhuş yeri ve kumarhanelerden paraları İkinci Pube Ahlâk Kısmının Ekip Amiri Komiser FİKRİ toplamakta ve bu paralar ahlak kısım amiri HASAN CEYHAN ve İkinci Pube Müdürü ÖMER TÜZEL vasıtasıyla İstanbul Emniyetinde üst makamlara aktarılıp bölüşülmektedir.

Tahtakale ve Kapalı Çarşı'daki döviz ve para işlerini ise İkinci Pube Müdür Yardımcısı CAVİT OKÇUOĞLU organize etmektedir. Eminönü Emniyet Amiri HALUK GÖZEN de bu işlere yardımcıdır. Ancak HALUK GÖZEN bu işlerden rahatsızlık da duymaktadır.

CAVİT OKÇUOĞLU'nun Sirkeci Doğu Bank İş Hanında kuyumculuk yapan BEKTAP isimli ortağı vardır.

18- CEVDET SARAL'ın Hürriyet Gazetesinden KASIM GENCE ile ortak,.....HASANPAPA KUPDİLİ'ne giderken sağ kolda, Söğütlüçeşme Camii altında EVREN ELEKTRONİK

isimli bir dükkanı olduğu ve kaçak elektronik eşya satan bu dükkanın bilêhare Doğu Bank İş hanına taşındığı bildirilmektedir. Ümraniye'deki NETAP telefon firmasının süpermarketinin % 97 hissesi de EVREN ELEKTRONİK Pirketine aittir.

19- Jaguar'ın Türkiye Temsilcisi ZEKİ BERBEROĞLU, İSMAİL HACISÜLEYMANOĞLU (Ofly) ile ortaktır. Jaguar'ın eski yıkılan Tarabya Çamlık'taki yeri de OFLU İSMAİL'e aittir. Bu yerde daha önce DÜNDAR KILIÇ'ın "CEM BOYA" fabrikası bulunuyordu. GÜNERİ CİVAOĞLU Jaguar olayından dolayı Güneş Gazetesinden ayrılmak zorunda kalmıştır. Zira bu yayın hem olayın arkasında OFLU İSMAİL'in ve yeraltı dünyasının olduğunu açığa çıkartmış, hem de OFLU İSMAİL'in mülkünün yıkılıp elinden alınmasına sebep olmuştur. Diğer önemli bir husus ise yayının MEHMET ALİ YILMAZ'ın ihalelerini tehlikeye düşürmesidir.

ZEKİ BERBEROĞLU bilêhare İZMİT'te OF'lu İSMAİL'in yeğeni HIZIR HACISÜLEYMANOĞLU ile ortak bir büro açmıştır. Bu büronun açılışı DERİNCE RO-RO seferlerinin başlaması tarihine tekabül ettiğinden, amacın kaçakçılık faaliyetine yönelik olduğu değerlendirilmektedir.

20. Kamu kesiminde birçok kişinin tanıdığı Terzi MUALLA 3 yıldan beri DÜNDAR KILIÇ'ın dostu (Gayrimeşru karısı) ile birlikte ortak konfeksiyon işi yapmaktadır. Terzi MUALLA'nın aktör KADİR İNANIR'la (Karadenizliyle uzun zamandan beri yaşayan kızı CANAN ÖZBEK'in DÜNDAR KILIÇ'ın kızı ve damadı UĞUR (Her ikisi de UĞUR) ile yakın ilişkileri mevcuttur. Yeraltı dünyası yakınları Terzi MUALLA ve CANAN kanalıyla bazı ilişkiler kurmak çabalarında. Terzi MUALLA ve CANAN'la, Parkıcı HÜLYA SÜER Emniyet Müdür Muavini MEHMET AĞAR ve Gazeteci RAUF TAMER de yakın ilişki içindedirler.

21- BAKO olayının ortaya çıkmasından birkaç ay önce SELÇUK KURT isimli bir Rizeli şahıs ile İZMİR'de Demir Ticareti ile uğraşan TOPRAK soyadlı bir şahıs, yeraltı dünyasının ölkücü kesiminden bir şahsa 1 bavul dolusu sahte devlet tahvili ile giderek bunların piyasaya sürülmesinde ortaklık teklif etmişlerdir.

SELÇUK KURT'un aşırı solcu olduğunu ve Yugoslav Komünist Partisi'nden üst düzeydeki şahıslarla irtibatının olduğunu öğrenen ülkücü şahıs bu teklifi kabul etmemiş ve olayı yakını olan kaynağa iletmiştir.

Kaynak, senetlerin Yugoslavya'da bastırıldığını ve kâğıdının İtalya'dan temin edildiğini, organizasyonun içinde Yugoslav komünist Partisinden üst düzeyde bir şahsın bulunduğunu ve SELÇUK KURT ile TOPRAK'ın, İBRAHİM KILIÇ, ERDOĞAN ARSLAN ve BANKER BAKO ile iltisaklı olduğunu kendisine haber veren arkadaşına atfen bildirmiştir.

22- İSTANBUL'da yeraltı dünyası ile ilgili bütün olaylar Pişli Adliyesine intikal etmektedir. Bu adliyedeki Savcılardan üçü TRABZON'lu olup, DÜNDAR KILIÇ ve OF'lu grubuyla yakın ilişkileri vardır. Yeraltı dünyasıyla ilgili davalara da hep aynı ağır ceza mahkemeleri bakmaktadır.

23- Yeni Mali Pube Müdürü ORHAN UZELER daha önce BEHÇET CANTÜRK'ten rüşvet almaktan soruşturma geçirmiştir. Elazığ'lı olan ORHAN UZELER'in hemşehrisi MEHMET AĞAR ve Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN müfettişlere karşı hi.. etmişler ve aklanmasını sağlamışlardır. O. UZELER, P. BALCI leyhinde tanıklık yapmıştır. ORHAN UZELER'in Mali Pubesindeki odasında ORHAN UZELER, PÜKRÜ BALCI, TAYYAR SEVEN, CEVDET SARAL, Gazeteci İRFAN ÜLKÜ ve KASIM GENCE toplanarak, ATILLA AYTEK ve MİT'e karşı yapılacak yayımları planlamaktadırlar. (Böyle bir toplantı 3 Kasım 1987 günü akşamüstü meskür yerde yapılmıştır.).

24- Güvenlik Kuvvetlerinin Kanuni görevlerinin ifası sırasında zaman zaman çeşitli teknik dinleme yoluna başvurduğu bilinmektedir. Bu cümleden olarak Em. Gn. Md.lüğünün ilgili birimlerinin ve İst. Em. Md.nün telefon dinleme çalışmaları yaptığı, bu amaçla belirli bir organizasyonun bulunduğu da bilinen hususlardandır. Ancak özellikle İst. Em. Md.lüğündeki dinlemelere ilişkin uygulamaların görevin iifasından çok, kişisel amaçlarla kullanıldığına ilişkin duyumlar intikal etmektedir. Bu durumun çeşitli açılardan komplikasyonlara yol

açacağı izahtan varestedir.

25- Yukarıda yer alan ve özellikle İstanbul Emn. Md.lüğü mensuplarının faaliyetleri ile ilgili olan iddiaların bir kısmının Emniyet Genel Müdürünün bilgisine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Buna rağmen Emniyet Genel Müdürünün, iddiaların üzerine gittiğine ilişkin hiçbir emarenin bulunmaması, bunun yanı sıra, İstanbul Emniyet Müdürü ile ilgili bir sabıkalının açıklaması üzerine, mahietini korumanın ötesine geçecek şekilde gösterdiği tepkinin üzerinde düşünölmeye değer hususlardan olduğu değerlendirilmektedir.

26- Mayıs 1987 tarihinde yazılan PAHİN imzalı bir ihbar mektubu ile AHMET ATEPLİ'nin kapattığı cinayetlerle ilgili bir ihbar sureti ilişikte sunulmuştur.

İhbarda "Amir Bey" diye bahsedilen AHMET ATEPLİ'dir.

Ayrıca İstanbul İkinci Pube'de 1967'den beri görevli olan ve 5 yıl AHMET ATEPLİ'nin şoförlüğünü yapmış bulunan MÜMİN MANDİL'le yapılan bir görüşmenin band tapesi ekte sunulmuştur. Kimliği afişe edilmediği ve kendisine bir zarar gelmediği takdirde Sayın İçişleri Bakanına da daha teferruatlı açıklama yapabileceğini ifade eden MANDİL'in anlattıkları, İstanbul'da polisin himayesinde ve kontrolünde yapılan kanunsuz faaliyeti bariz bir şekilde sergilemektedir.

MANDİL, AHMET ATEPLİ'nin Suadiye'deki 356 37 68 no.lu ev telefonu ile PADAN KALKAVANLAR'ın Karaköy'deki yazıhanesi ve bazı önemli isimlerin telefonlarının dinlenmesi halinde bütün faaliyetin ve kanunsuz işlerin ortaya çıkabileceğini beyan etmektedir. MANDİL'in görüşmesinin ikinci sayfasında bahsettiği Orgeneral muhtemelen ULUSOY'larla yakınlığı olan eski Genel Kurmay Başkanı Necdet ÜRUĞ'dur. Vali NEVZAT AYAZ'ın da ULUSOY'larla yakın ilişkisi olup, Sinagog baskını olayını, Vali NEVZAT AYAZ, CEMAL ULUSOY'un yatı ile Fethiye'de bulunduğu zaman haber almıştır.

27- NETİCE VE KANAAT:

Netice olarak şunu belirtmekte fayda vardır: Kaçakçılık örgütlerinin asıl amacı kolay yollardan kazanç elde etmektir.

Kaçakçılık yoluyla bir ülkenin otoritesinin sarsılması rejimin çökmesi, ekonomisinin yok olması, insanların güçsüz ve amaçsız yetişmesi ülke içerisindeki kaçakçı örgütlerini pek etkilememektedir. Kaldı ki bu sonuçlara ulaşmak uluslararası kaçakçılığın amaçları içindedir.

Yurtiçinde ve yurtdışında her türlü kaçakçılık faaliyetinde bulundukları bilinen kişilerin maddi durumlarının ve sosyal yaşantılarının çok yüksek düzeyde olması kamuoyunda özendirici bir etki yaratmakta, ekonomik durumları bu denli iyi olan kaçakçı örgüt patronları, sahne ve sinema sanatçılarıyla, yetkili ve etkili kişilerle dostluk kurabilmekte, basının kendilerinden övgü ile bahsetmelerini sağlayarak, toplumun çeşitli kesimleri üzerinde psikolojik etki yaratabilmektedir. Özellikle siyasi partilerde ve bürokraside söz sahibi kilit kişileri etkileyerek yasal engelleri aşabilen bu kişiler, genellikle sosyokültürel alanda çağdaş çizginin altında kalmış kaçakçılığı, gayrimeşru kazancı, bir suç niteliğinde dahi görmeyen ve adeta meslek kabul eden kişilerdir.

Tabiatıyla zamanla devlet organlarının çeşitli kademelerine sızabilen bu kişileri suçlamak kolay kolay mümkün olmamakta suç sadece zincirin ucunda bulunan piyon elemanlara yüklenebilmektedir.

Günümüzde, kamu görevlileri ve güvenlikle vazifeli kişiler kaçakçılığı somut bir kanunsuz ekonomik kazanç şekli olarak değerlendirmemeli, belli bir ideolojik görüş taşımasalar bile, yıkıcı ve bölücü güçlerin ideolojisine hizmet eden düşman devletlerin hasmane politikalarına yarayan, bu faaliyete müsaade ve müsamaha etmemelidir.

Zamanında birçok olayın "Müesseseler yıpranmasın" felsefesi ile üzerine gidilmemesi, faillerinin saklanıp olayların kapatılması, müesseseleri kurtarmış

ancak zaman içinde bundan zarar gören devlet olmuştur.

Olayların üzerine gidilirken müesseselerin devlet için var olduğu unutulmamalı, yeraltı dünyası ve devlet düşmanları ile mücadele eden görevliler yalnız bırakılmamalıdır.

Arz ederim.

EKLER: 1- Em. Alb. Ali İhsan CESUR'a ait fotoğraf sureti,

2- GÜLSER BAYER (HASTAN) ve randevucu MÜKÜ'nün resmi,

3- MAYIS 1987'de gönderilen Pahin imzalı ihbar mektubu sureti,

4- AHMET ATEPLİ ile ilgili bir ihbar mektubu sureti,

5- Mümin MANDİL'le yapılan görüşmenin tapesi,

6- PÜKRÜ BALCI ile ilgili dosya özeti,

7- Kaçakçılık ve Devletin güvenliğine etkileri isimli bir konferans notunun ilgili bölümleri.

İSTİHBARİ NİTELİKTE OLAN BU BİLGİLER HUKUKİ BİR DELİL OLARAK KULLANILMAZ,

DOKÜMANTE EDİLEREK KULLANILMAK İSTENDİĞİNDE, METİNDE BAHİS KONUSU EDİLEN

HUSUSLAR KAYNAK GÖSTERİLMEDEN İLGİLİ KURUM VE KURULUPLARDAN SORULARAK

BELGELENİR.

Em. Alb. Ali İhsan CESUR'un 11.6.1980'de Süleyman DEMİREL ile çekilmiş olan

resmi.

GÜLSER BAYER (HASTAN) ve randevucu MÜKÜ'nün (MÜKERREM)'in resmi.

DEĞERLENDİRME RAPORU

KONU:

Kamuoyunda "MİT Raporu" olarak bilinen etüdle alakalı tahkikat esnasında, bu etüdde yer alan konular arasında bulunan ve "Hayali İhracat" olarak tanınan bazı işlemlerin değerlendirilmesi sırasında olayların odak noktasının Başbakanlık Makamının 12 Kasım 1987 tarih ve DPT Teşvik Uygulama Başkanlığı 38676-82 sayılı Genelge olarak takdim edildiği tesbit olunmuştur.

İlk değerlendirmeler, işlemlerin bu genelgenin aşırı şekilde zorlanarak yorumlandığı ve uygulandığı sonucunu vermiştir.

Durum Başbakanlık Makamına arzedilmiş ve 21 Ekim 1988 tarih TEFTİP. 06-06021 Sayılı Genelge ile 12 Kasım 1987 tarihli Genelge yürürlükten kaldırılmıştır. Sn. Başbakan 12 Kasım 1987 tarihli Genelge kapsamında yapılmış işlemler ve bu Genelgenin uygulanmasıyla ilgili bir değerlendirmenin yapılması talimatını da vermişlerdir. (Ek: 1)

Bu rapor; 12 Kasım 1987 tarihli Genelge kapsamında yapılmış işlemlerin değerlendirilmesini ve tesbitler ışığında alınabilecek tedbirler konusunda Başbakanlık Makamına sunulan tavsiyeleri ihtiva etmektedir.

Heyetimiz çalışmaları, kamuoyunda hayali ihracat olarak bilinen olayların değerlendirilmesine ve ihracat işlemlerinin veya teşvik mekanizmasının irdelenmesine yönelmemiş, sadece 12 Kasım 1987 tarihli Genelge'nin bürokratik kademelerde nasıl işlem gördüğünü, muhtelif iş ve işlemlerde ne yönde anlaşıp, hangi sonuçları ortaya çıkardığını tesbite dönük olmuştur. (Ek: 1,2)

EK: 2

KUTLU SAVAP'IN RAPORU

BİRİNCİ BÖLÜM

İNCELEME

1) Sayın Başbakanın 12 Kasım 1987 tarihli Genelgesi Maliye ve Gümrük Bakanlığına, İçişleri Bakanlığına (Emniyet Genel Müdürlüğü), Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına ve Merkez Bankası İdare Merkezine gönderilmiştir.

Genelge Özetle; 1 Ocak 1987 tarihinde yürürlüğe gi-ren 7/11237 sayılı kararnamesinin ana esprisini açıklayarak "Dış ticaret firmalarımızın rekabet gücünü arttırmak, ihracatımızı geliştirmek, yurdumuza daha fazla dövizin girmesini sağlamak, ihracat işlemlerinde bir takım yanlış değerlendirmeleri önlemek" olduğunu vurgulamaktadır.

Genelge; Vergi iadesinden faydalanabilmek için kararnamenin, "Gümrük çıkış beyannamesi, döviz alım belgesi ve satış faturası belgelerinin" ibrazını yeterli saydığını, bu belgelerin tamam olması halinde ihracatçıya vergi iadesinin ödenmesi gerektiği hükümünü ihtiva ettiği,

Malların ihracında devletin yapacağı dikkatli ve sıkı kontrolün gümrük safhasında yapılması esasının getirildiği,

Gümrük safhasında gerçeğe ve ihracat belgesine uymayan işlemlerin yasalar çerçevesinde ele alınacağı,

Belirtilerek, yasalara göre ihracatı yapılmış malların, döviz gelmiş ve belgeleri tamamlanmış ise ihracatçılara vergi iadelerinin ödenmesi gerektiği kaydedilmiştir.

Böylece ihracat işlemlerinin sür'atle ve bürokrasinin yavaş işleyen çarklarından azade kılınarak devlet kontrolünün gümrükleme safhasında etkin şekilde

yürütülmesi ile ikmal edilmesi öngörülmüş, imalatçılarla alâkalı olarak tesbit edilecek herhangi bir olayın, ihracatçının iradesi dışında ve ihracat işlemini durduracak, yavaşlatacak veya geciktirecek şekilde tesirler yapması önlenmiştir. Bu sebeple genelge'de "İmalatçı faturası nedeni ile ihracatçı hakkında herhangi bir işlem" yapılmaması emredilmiştir. Keza vergi iadesinin kesin veya geçici olarak yalnız Devlet PlanlamaTeşkilatı talimatına istinaden geciktirilebileceği veya durdurulacağının kararnamenin 15. maddesinde açıkca belirtildiği de hatırlatılmış, tereddüt edilen durumlarda hiçbir işlem yapılmaksızın konunun DPT'ye intikal ettirilmesi ve talimat alınması, yapılmış veya yapılmakta olan soruşturmaların 1.1.1987 tarihi esas alınarak yine DPT'ye intikali öngörülmüştür.

Maliye Bakanlığının, K.D.V incelemeleri ve diğer vergi denetlemelerini mer'i mevzuat çerçevesinde yürüteceği, bu işlemler ile ihracatta vergi iadesi sisteminin karıştırılmaması ve bu iki sistemin birbiriyle ilişkisi olmadığı da hatırlatılmakta, vergi mevzuatına aykırı bir işlemi olan ihracatçının, usulüne göre tahakkuk etmiş vergi iadesiyle ilgili işleminin farklılığına açıklık getirilerek "İhracatta vergi iadesinin 86/11237 sayılı kararname esaslarına göre yürütülmesi gerektiğinin bilinmesi" talimatı verilmiştir. (Ek:2)

2) Bu genelgeden 7 ay önce Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Kaya ERDEM'de 22 Nisan 1987 DPT.TUB-11666 sayılı bir genelge yayınlamış ve kararnamenin önemli maddelerini aynen tekrarlayarak ihracatta vergi iadesi ile ilgili olan denetim raporlarının incelenmesi devam edenler ve incelemeye başlanmamış olanlarla birlikte DPT'ye intikal ettirilmesini istemiştir (Ek:4)

3) Sn. ERDEM'in genelgesinden sonra (Sn. Başbakanın Genelgesinden önce) 24 Eylül 1987 tarihinde DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN Merkez Bankasına yazdığı yazıda; İhracatta vergi iadesi ile katma değer vergisi iadesi ve vergi usul kanununa aykırı işlemlerin birbirine karıştırıldığını, ihracatta vergi iadesinde

aranacak belgeler, yapılacak soruşturmalar, imalatçı faturası konuları ve

DPT'nin yetkileri hususunu açıklayarak diğerk iki genelgede yer alan konulara bu yazısında da yer vermiştir (Ek:5).

4) Maliye ve Gümrük Bakanı ise 7 Mart 1987 tarih GEL: UYC-2490630-41 sayılı Genelgesinde,

- Denetim elemanlarınca incelemeye alınan ihracatta vergi iadesi dosyalarından tamamlanmış veya inceleme safısında bulunanların hiç bir işlem yapılmaksızın DPT Müsteşarlığına intikal ettirilmesini,

- DPT'nin talebi olmaksızın hiç bir suretle ihracatta vergi iadesi incelemelerine başlanmamasını,

- İncelemelerde ihracatta vergi iadesine ilişkin tesbitlerin hiç bir işlem yapılmaksızın DPT'ye iletilmesini,

- DPT'nin talebi üzerine ve 1.1.1987'den önce gerçekleştirilmiş ihracatlarla ilgili incelemelerde ise vergi usul kanunu hükümlerine göre bir ceza talep edilmemesi 6183 sayılı kanun ve ihracat rejimi kararlarının öngördüğü müeyyidelerin uygulanmasıyla yetinilmesini,

- Gereksiz olarak ödendiğı tesbit edilen ihracatta vergi iadeleri için ödendikleri tarihten itibaren 6183 sayılı kanun'a göre gecikme zammının hesaplanmasını,

- DPT'nin talebi üzerine yapılacak bu incelemeler sonucunda İhracat Rejimi Kararlarının öngördüğü müeyyidelerin uygulanabilmesi için raporların bir örneğinin Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmesini, emretmiştir (Ek:3).

5) DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN ise Teşvik Uygulama Başkanlığına ve ilgili elemanlarına yayınladığı 2.4.1987 tarih MYU 168 sayılı İç Genelgesiyle yeni kararnamenin önemli maddelerini özellikle getirilmiş değişiklikleri aktararak, Teşkilata verilen "son derece önemli ve mesuliyetli" görevin dikkatle

iflasını, ilgili merciler tarafından intikal ettirilecek dosyaların denetim organlarına göre ve tahkikatı tamamlanan ve tamamlanmayan dosyalar şeklinde tasnif edileceğini ve "Müsteşar Yardımcılığına bilgi sunulduktan sonra verilecek talimat çerçevesinde işlem yapılacak, talimat dışı hiçbir işlem yapılmayacaktır" emrini vererek, genel ve objektif bir uygulama yapılmasını, "konu ile ilgili olarak firma müracaatlarının öncelikle incelemeye alınmasını" istemiştir (Ek:6).

6) Mart 1987 den itibaren önce Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Yavuz CANEVİ imzası ile 3 liste 14 sayfada isimleri yer alan 162 adet rapor DPT'ye intikal etmiş daha sonra guruplar halinde veya tek tek gelen rapor sayısı 345'ya ulaşmıştır (Ek.7, 7/1,7/2).

7) Bu raporların uzunca bir süre ilgili Müsteşar Yardımcısı tarafından muhafaza edildiği ve yukarıda 5. maddede açıklanan talimat sebebiyle uzmanlar ve ilgili daire sorumlularınca işleme tabi tutulmadığı anlaşılmıştır.

Teşvik Uygulama Başkanlığında mevcut "vergi iadesi gurubu" kendilerine intikal ettirilen raporlar üzerinde çalışmışlar, inceleme ve tasnif yapıp listeler talimat için Müsteşar Yardımcısına intikal ettirilmişse de herhangi bir talimat verilmediği için herhangi bir işlem yapılamamıştır. (Ek.7/3).

DPT Uzmanları, muhtelif tarihlerde Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı denetim elemanlarınca DPT'na daha evvel gönderilmiş yarım kalmış raporların ikmal edilmesi için, raporların Maliye ve Gümrük Bakanlığına ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına geri gönderilmesi ve raporlar sonuçlanıncaya kadar Merkez Bankasınca firmalara vergi iadesi ödenmemesi için yazılar hazırlamış, ancak bu yazılar DPT üst yönetimi tarafından imzalanmadığı için gönderilmemiştir (Ek:7/4).

Bu yazıların bir kısmı, ancak 8.7.1988 tarihinde Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmiştir (Ek:7/5).

Denetim elemanlarınca DPT'na intikal ettirilen bu inceleme raporlarının yasal

gereğine tevessül edilmesine müsaade edilmesi şeklinde 10.6.1988 tarihinde Devlet Bakanından, 6.7.1988 tarihinde ise Başbakan'dan birer Olur alınmıştır (Ek:7/6,7/7) (*)

8) Bu arada hakkında raporlar tanzim edilmiş muhtelif firmaların vergi iadelerinin ödenmesi hususunda Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN'in imzası ile 58 adet ödeme emri T.C. Merkez Bankasına intikal etmiştir (Ek:8)

İlgili uzmanlar tarafından hazırlanmış bu yazılar 1987 yılı boyunca Teşvik Uygulama Başkanı Fahrettin KUNAK tarafından imza edilmediği gibi Müsteşar Yardımcısına intikal etmeden önce Paraf'ta edilmemiştir. Fahrettin KUNAK şifahi soruya karşılık yasal bir takım tereddütlerinin mevcudiyetinden bahsetmiştir.

Daire Başkanı Arif ÖZMEN ise Müsteşar Yardımcısının 5. Maddemizde yer alan yazılı talimatını hukukçularla tartıştığını ve kendisi için bu genelgenin herhangi bir mes'uliyet doğmasını önlediği kanaatine vardığını, dolayısıyla tüm işlemleri eski Müsteşar Yardımcısının talimatına göre yapmakta bir mahzur görmediğini ifade etmiştir.

9) Daha sonra üst yönetimde değişiklik olmuş, Teşvik Uygulama Başkanlığına Fahrettin KUNAK Yerine Mustafa VURUPKANER, Müsteşar Yardımcılığına Bülent ÖZTÜRKMEN yerine Ünal ALTINTAP getirilmişlerdir.

Yine 1988 yılı başında vergi iadesi gurup Başkanı ve Uzmanların bir kısmı da değişmiştir.

10) Vergi iadesi gurubu elindeki rapor sayısının yavaş yavaş artmakta olmasına rağmen raporları intacetmek üzere yazdıkları yazıların yeni yönetimce de haftalar boyu imzalanmaması üzerine çeşitli teşebbüslerde bulunmuşlar, rahatsızlıklarını dile getirmeye başlamışlardır (Ek:10).

Teşvik Gurubundan İbrahim OKUR'un ifadesiyle "Raporların işleme konulmaması ve yeni raporların gelmesi nedeniyle raporlar birikmiş ve uzman arkadaşlar arasında huzursuzluk ve tedirginlik yaratmış, bu hususlar çeşitli toplantılarda gündeme

getirilmiş ve bilgi notları gönderilmiş, ancak yetkililer tarafından ihracatın önemli olduğu, alınacak kararların ihracata olumsuz etki yapabileceği, bunun ekonomik ve politik bir mesele olduğu ve üst düzeyde karar beklendiği ifade edilmiştir" (Ek: 7/3).

11) Daire Başkanı Arif ÖZMEN ise Başbakanlıktaki görüşmemizde; "1.1.1987'den sonra bir taraftan Gümrük, Maliye, Toplu halde Hazineden Müfettiş raporları gelmeye başladı, bir taraftanda Gümrük Memurunun tasdik ettiği ve Gümrük Kolcusunun onayladığı ve ihraç malının yüklendiğini ifade ettikleri Gümrük Çıkış Beyannameleriyle firma müracaatları başladı. Bu arada fiat tesbiti yetkisinde DPT'ye verildi. Ancak Gümrükten bir ihbar geldiğinde fiat tesbit çalışmaları yapılmıştır.

Dövizi gelmiş ve Gümrük çıkış Beyannamesi tanzim edilmiş dosyalarla ilgili olarak yapılacak işlemler konusunda Daire olarak tereddütte kaldık. Konu Müsteşar Yardımcısına intikal edince kesin ve net bir talimat aldık; Kime ödeme yapılacağına ben karar vereceğim buna göre işlem yapılacaktır dedi. Bu konuda bir onayı vardır. (B.Ö.nin iç yazısı) Ancak dosyalar sıra ile ele alınmadı.

Talimat üzere ele alındı ve dosyalar talimat üzere dağıtıldı veya çelik dolapta bekletildi.

Bazı ödeme emirlerinden ciddi şekilde rahatsız olmuşumdur. Mesela Turan ÇEVİK'in 30 civarında şirketi olduğunu sanıyorum. Turan ÇEVİK olayı bir aysberg halindedir.

Top Dış Ticarete yapılan ödemeler, (Bilahare geri alındı) 50 civarında bu tip kişi ve firmalarına yapılan ödemeler var. Bunlara Başkan Fahrettin KUNAK paraf veya imza atmadı. Ben veya çoğunlukla Müsteşar Yardımcısının imzası vardır. Müsteşar Yardımcısı bu olaylarda Başkan değil Daire Başkanı seviyesine inerek çalışmıştır" demiş anlattığı konuları (Ek.18)de yazıyla bildirmiştir.

12) DPT Teşvik Uygulamadan ihracat Gurup Başkanı Mehmet TEKİN, 3.11.1988 tarihli bilgi notunda (Ek:9) "Pubat 1988'de göreve getirildiğimde 73 adet kesin rapor 69 adet de mevcut bilgilerle üzerinde işlem yapılması mümkün olmayan bilgi ve belge vardı. Gurubumuz önce mevzuatı ve dosyaları inceledi ve yapılacak işlemi belirledi. Müşterek görüşümüzü sürekli olarak her toplantıda anlattık" diyerek yapılan toplantılara alınmadıkları için hazırlanan bir bilgi notunun, Uygulama Müsteşar Yardımcısına, Teşvik Uygulama Başkanına ve ihracatı Teşvik Daire Başkanına resmi bir yazıyla 13.6.1988 tarihinde verildiğini ifade etmektedir.

13) Uzmanlar bu notta (Ek: 10) yapılan hatalı işlemlere atıf yapmakta ve konunun DPT dışında bir çözüme kavuşturulmasını gerekçeli olarak nakletmekte ve "Herşeye rağmen bu göreve DPT devam edecek ise Teşkilatımızca yapılacak iş sözkonusu raporları, raporların sonuç bölümünde belirtilen doğrultuda işleme koymaktır" demektedirler.

Ancak (Ek: 11) de örnekleri görüleceği üzere grubun hazırladığı ve Mart 1988 tarihinden itibaren imzaya sonduğı yazılar imzalanmayarak uzmanlara iade edilmiştir.

14) Bu arada Müsteşar Yardımcısı Ünal ALTINTAP 13.5.1988 tarihli el yazısı talimat notunda "Bu ve benzeri tesbitlerde vergi iadesinin ödenip ödenmeyeceğine biz karar veririz. İncelemeyi yapan kuruluşlar durumu T?C. Merkez Bankası dahil ilgili kuruluşlara bildirirler, ancak DPT ödeme yapılın veya yapılmasın der.

Bu konuda bir yazı hazırlanıyordu sizde, onu çabuklaştıralım. Zira yetki tedahülleri başlamış durumda" demekte idi (Ek: 12) (*)

15) DPT Müsteşarı Ali TİGREL ise Başkanlığımıza muhatap 25 Ekim 1988 tarih 39786 sayılı yazıda (Ek:13) "DPT Mevuat düzenlemelerini yaptıktan sonra, Vergi İadesi ödemesi sistemine müdahalede bulunmamaktadır. Ancak, ihraç edilen malın hangi listelerde yer aldığı konusunda tereddüt hasıl olduğı ve DPT den yorum sorulduğı

takdirde konum tesbiti yapılmaktadır. Ayrıca, ihrac edilen mal bedelinin ilgili Gümrük Müdürlüklerince yüksek bulunması durumunda, ihracat muamelesi kesintiye uğratılmadan, bir numune ve faturalarla birlikte Teşkilatımıza intikal eden ihracatlar için, meslek kuruluşları ve araştırma merkezlerinin görüşü alınmak suretiyle fiyat tesbiti yapılarak, ilgili kurumlara bildirilmektedir. İhracat işlemleri ile ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına bağlı kontrolör ve Müfettişler tarafından hazırlanan ve Teşkilatımıza intikal ettirilen raporlar incelenerek, gereği için ilgili kurumlara talimat verilmektedir" denilmektedir.

16) Sorumluluk alanı DPT Müsteşarınca bu şekilde belirlenmekte ise de, uygulamada işlemler farklı boyutta cereyan etmiş ve DPT Müsteşarının ifadesi yönetime geldiği 1988 yılı için de doğru olmaktan uzaklaşmıştır.

Müsteşar Ali TİĞREL'in muhtelif açıklamalarında olayın boyutlarını bildiğinin işaretleri vardır.

Sn. Başbakan'a şifahi bilgi arzettiğimiz tarihte (Pu-bat-Mart 1988) "bu konuları Ali TİĞREL'e anlat. Onunda bilgisi olsun. Ve kendisiyle görüşeceğimi söyle" şeklindeki talimatı üzerine Müsteşar TİĞREL'le yaptığımız telefon görüşmesinde " İnanılmaz işlemlerin yapılmış olduğunu ve insanın havsalasını aşan yazıların yazılmış bulunduğunu" ifade ederek bunların örneklerinden bahsetmiştir.

Dolayısıyla, bir önceki bölümde yer alan ve masumane işlemlere delalet eden ifadeler doğru değildir.

Meselâ DPT Uzmanlarının hayali ihracat yaptığı sabit olan firmaların diğer ihracat işlemlerinin de incelenmesi ve vergi iadelerinin ödenmesinde acele edilmemesi şeklindeki tavsiyeleri Teşvik Uygulama Yönetimince tasvip görmemiş ve tam aksi yönde bir talimat Merkez Bankasına gönderilmiştir.

Gümrük Müfettişlerince soruşturması yapılan bir olayda milyarlarca liralık vergi iadesine konu olan bir hayali ihracat olayına karışan Turan ÇEVİK'e ait Sanpa

Pirketinin de dahil olduğu işlemler DGM'ye intikal etmiştir.

Sanpa Pirketiyle ilgili tartışmalarda DPT, bir suçlu olan firmanın diğer ihracatlarda da suçlu sayılamayacağı varsayımı ile 1988 yılı içinde firmaların vergi iadelerinin ödenmesi talimatını vermişse de, ödemeler Merkez Bankasında yapılmamıştır.

Suç izafesinde ihtiyatlı olmak gerektiği uygun bir tavrısa da, pek çok suç ve kusuru olan firmalar lehine bu toleransı göstermenin hiçbir gerekçesi yoktur. (Nitekim bu konuyla ilgili uzun bir haber Cumhuriyet Gazetesinin 25 Ocak 1989 tarihli nüshasında yer almıştır.

17) Müsteşar Yardımcısı ve Başbakan Yardımcısı (Ek:4 ve 6) talimatlarında uzmanların talimat almadan dosyaları işleme koyamayacakları, ilgili kuruluşların ise incelemesi bitmiş veya devam eden tüm dosyaları DPT'ye intikal ettirecekleri, talimatını vermişlerdir. (Ek:14).

DPT'nin 24 Eylül 1987 tarihli Genelgesinde (Ek:5) "1.1.1987 tarihinden itibaren Müsteşarlığımızdan izin alınmadan yapılan soruşturmalar ile 1.1.1987 den önce başlamış fakat bu tarihe kadar raporu yazılmamış soruşturmalar izin alınmaması halinde HUKUKİ DAYANAKTAN YOKSUNDUR.

1.1.1987 tarihinden önce raporu tanzim edilenler hakkında ise mukteza tayini Müsteşarlığımızın yetkisi dahilinde bulunmaktadır"

Hazine Müsteşarı Yavuz CENEVİ Mart 1987 de 3 liste 14 sayfa muhteviyatı 162 adet raporu DPT'ye göndermiştir. Bu liste dışında gelen raporlar uzun süre 1987 ve 1988 de ele alınmamış, İhracatı Teşvik Daire Başkanı Arif ÖZMEN kendisi ile görüşmemizin ertesi günü (26.10.1988)de 150 civarında dosyayı değerlendirmek üzere ilgili gurup elemanlarına dağıtmıştır.

18) DPT sadece kararnamenin sınırları içinde kalmamış Merkez Bankasına 4 Kasım 1987 de (Ek: 5) Para Kredi Kurulu Tebliğini yorumlayıp "Tabii deriden mamul dış giysi (Etek) parçalı" mamullere 5 Dolar prim ödenmesi talimatını verebilmiştir.

Daha sonra 18 Aralık 1987 tarihli (Ek:16) yazıyla tabii deriden mamul palto, pardesü, kadın elbisesi ihracında 14 Dolarlık fiyatla; etek, çeket, pantolon ve mont ihracında 10 Dolarlık fiyatla satış yapılması halinde 7 ve 5 Dolarlık prim ödenmesi talimatını vermiştir.

Daire Başkanı Arif ÖZMEN bu iki yazının kendisini aşırı derecede rahatsız ettiğini, deri ihracatçıların kırpıntı deri fiyatlarının aşırı derecede arttığından şikayet etmeye başladığını, bu iki talimatın tüm 1987 yılına teşmil edildiğini, bazı firma ve kişilerin 2-3 Doları bulmayan değersiz mamullerine 5 veya 7 Dolar prim ödendiğini, talimatın çıktığı tarihte Lederka, Güney Orman, Der-Tep firmalarının %50 nisbetinde Destekleme ve Fiat İstikrar Fonundan prim iadesi elde ettiklerini el yazısı ile evraka not ettiğini (Ek:15 ve 17)

Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN'e her türlü izahatı vermesine rağmen kendisini ikna edemediğini Başbakanlıkta yaptığımız görüşmede heyetimize ifade etmiştir.

Nitekim Para ve Kredi Kurulu kararı çerçevesinde böyle bir uygulamaya geçilmesi üzerine Merkez Bankası İstanbul Kambiyo Müdürlüğü yaptığı değerlendirmelerde olayın sakıncalarına işaret etmişse de DPT'nin sert reaksiyonuna maruz kalınca ve Merkez Bankası İdare Merkezi Müdürlük işlemlerine sahip çıkmadığı için bir tek olayda Mehmet Ali YILMAZ'ın firmasına 13.5 Milyar TL. prim ödenmiştir.

Bu şekilde yapılmış pek çok işlem vardır. Konu vergi iadesi olmadığı için bu hususta tanzim edilmiş müfettiş raporları da yoktur. Ancak tesbit edilmiş vergi iadesi ödemelerindeki suistimalin yanısıra münferit karar ve uygulamalarla çok geniş bir çerçevede cereyan ettirilen olayların boyutu derine inildikçe genişlemekte ve DPT tarafından, çizilen çerçevenin dışına çıkmış olduğunun delileri elde edilmektedir.

19) İçişleri Bakanlığı ise 12.11.1987 tarihli Genelge sebebiyle Emniyet Genel Müdürlüğü birimlerine intikal eden ihracatta haksız vergi iadesi konularında

alınan tüm ihbar, şikâyet ve yapılan çalışmalarda elde edilen tüm bilgiler

DPT'ye intikal ettirilmişdir demektedir (Ek:19) Emniyet Genel Müdürlüğünün bu konudaki müracaatlarına ise DPT cevap dahi vermemiştir.

Meselâ Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı 14.12.1987 tarihli Gizli yazısında

Emniyet Genel Müdürlüğünün Belçika ile Alman Entropolünün yazılarını DPT ye iletmiş ancak herhangi bir cevap alamamıştır. (Ek: 20) DPT uzmanları, dosyaları incelemişler ilgili kuruluşlara gerekli ve uygun yazıları yazmışlar ancak.

3.3.1988 tarihini taşıyan parafı muhtevi bu yazılar, Müsteşar Yardımcısı Ünal ALTINTAP tarafından aylar sonra uzmanlara iade edilmiştir (Ek:21).

20) Uzmanlar Maliye, Hazine ve Emniyet Genel Müdürlüğünün Menteşoğlu Gurubu hakkındaki suçlamalarını değerlendirmişler bilgi notu hazırlamışlar ilgililere sunmuşlar, yapılmış vergi iadelerinin geri alınmasını talep etmişler ancak 1984 ve 85'e ait 22,5 Milyar TL.lik iade ve primin geri alınması yenilerinin ödenmemesi konusunda DPT üst yönetimi sessiz kalmakta devam etmiştir (Ek: 22)

Bu dosyaların 1988 yılı ortalarına kadar gündeme alınması da engellenmiştir.

Öte yandan DPT üst yönetimi, Uzmanların Budak Dış Ticaret Pti.'nin Antakya Gümrük Müdürlüğünce tescil edilmiş Gümrük Çıkış Beyannamelerinin 6.11.1987 tarihini taşıdığı ve sahte olduğu (Ek:23) Tekpar şirketinin ihracatçı Çetin SAVAP Pirketine düzenlediği sahte faturalarla kaçakçılık fiiline iştirak ettiği, 1987 yılı başlarında Nateks, Plan Güler firmalarına ait G.Ç.B'de Tır karnelerinde gümrük mühürlerinde tahrifat yapıldığı, kısaca adı zikredilmemiş muhtelif firmaların G.Ç.B'nin sahte olduğunu tesbit etmelerine rağmen herhangi bir işlem yapılmasını önlemiştir. Uzmanların yazıları yine "Kaçakçılık Fiiline" rağmen imzalanmamış, dosyaları (Ek:24) bekletilmiştir.

21) Oysa yine 1987 yılında 7.5.1987 tarihinde İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi ilgi çekici bir karar vermiştir.

Mahkeme sanıkların, "İhraç konusu malın, miktar, menşe, değer ve gönderileceği

yer yönünden yanlış beyanda bulundukları, bu suretlerde teşekkül oluşturarak ihracat kaçakçılığı yaptıkları" iddiasını incelemiş ve "Sanıkların ihracat yapmak üzere gerek yurt içinde paravan şirket kurarak onun aracılığındaki sun'i faturalar ve gerçekten olmadığı halde, varmış gibi yurtdışında firma ve alıcı gösterilerek olmayan ihracı olmuş gibi göstermek anlamında zuhur eden eylemlerin" mevcudiyetini kabul etmiştir. Kısaca sanıkların yasal olmayan yollardan temin edilen kaynağı belirsiz dövizlerle, olmayan bir malın gerçekten yurtdışına ihraç yapılmadığı halde ihraç yapılmış gibi göstererek bunu sonucu ihracatta vergi iadesi ve KDV iadesi ile diğer lehdeki girdilerden yararlanma amacını sağlamak hedefini 1918 sayılı kanun kapsamında mütalaa etmiştir. Mahkeme; sanıkların "Teşekkül oluşturarak kaçakçılık yaptıkları" gerekçesiyle, 1918 sayılı Kanunun 45. maddesi yoluyla 27/1 maddesi gereğince 10 ar yıl hapislerine, bazı tali suçluların muhtelif cezalara çarptırılmasına, malların müsaderesine karar vermiş, bu Hüküm Yargıtay 7. Ceza Dairesinin 5.11.1987 günlü onama kararı ile kesinleşmiştir.

22) Böylece kamuoyunun hayali ihracat olarak bildiği ve mahkeme ilamında da aynı tabirin izah edildiği olayların 1918 sayılı Kanun kapsamında ve ihbarı zaruri suçlar arasında bulunduğu hususunda yasal zemin teşekkül etmiş, içtiham oluşmuştur.

DPT Uzmanların hazırladığı bir talimat taslağında;

"86/11237 sayılı Bakanlar kurulu kararının 13. Maddesine göre raporda tespit edilen diğer hususlarla ilgili olarak ise Raporun Cumhuriyet Savcılığına intikali dahil, raporu düzenliyen üst makamca ilgili mevzuatlar çerçevesinde işlem yapılacaktır.

Netice itibarıyla; ilgi (a) ve (b) de belirtilen Bakanlar Kurulu Kararı ile ilgili Sn. Başbakanımızın ilgi (c) yazısı ve bu yazımızda ifade edilen

uygulamadan gaye, firmaların ve ihracatçıların yasal incelenmesi sırasında vergi iadesi ödemelerinin durdurulması veya durdurulmamasına, inceleme sonuçlandıktan sonra sonuca göre vergi iadelerinin geri alınıp alınmamasına teşilatımızca karar verilmesidir" denilmektedir. (*)

23) Maliye Bakanlığı, Hazine ve Merkez Bankası ise bu yargı kararına rağmen eski uygulamaya devam etmişler, raporların bir nüshasını suçluların ihbarı zamanında ilgili C. Savcılıklarına teydi etmemişlerdir. Halbuki (Ek: 25)'deki uygulamaya konulmamış talimatta da açıklandığı üzere 86/11237 sayılı Bakanlar kurulu kararının 13. Maddesi ile TCK'nın 235. Maddesi bu ihbar hususunu zorunlu kılmaktadır.

i) İmalatçı Faturası Konusu;

1.1.1987 tarihinden itibaren yürürlüğe konulan 86/11237 Sayılı İhracatta Vergi İadesi Kararının 9. Maddesinde vergi iadesi ödemelerinde aranılacak belgeler arasında imalatçı faturası sayılmamıştır.

Bu husus 12.11.1987 ve 38680 Sayılı, Sayın Başbakan Turgut ÖZAL tarafından imzalı talimatta aşağıdaki şekilde izah edilmiştir.

"İmalatçı faturası aranmaksızın, ihracatçının faturası ile işlem yapılması yeterli kabul edilmiştir"

"86/11237 Sayılı Kararnamenin Ek:1 maddesinde belgeler yönünden lehte olan hükümlerin uygulanacağı açıklanmıştır. Bundan kasıt daha önce ihracatçıdan aranan imalatçı faturasının ihracatçının kendi iradesi dışındaki hatalardan mesul tutulmamasının sağlanmasıdır. Buna göre 01.01.1987 tarihinden önce yapılan ihracatlarda da ihracatçı faturası ile yetinilmesi gerekmektedir. Herhangi bir soruşturmaya başlanmamış olaylarda vergi iadesi açısından imalatçı faturası nedeni ile ihracatçı hakkında herhangi bir işlem yapılmayacaktır. İmalatçı

faturası nedeni ile başlamış soruşturmalar ihracatçı açısından hukuki sebebi kalmadığından durdurulacak, sonuçlandırılanlar hakkında ise, Vergi İadesi Mevzuatı bakımından ihracatçılar hakkında hiçbir işleme tabi tutulmayacaktır" 86/11237 Sayılı Karar ile 12.11.1987 tarih ve 38680 Sayılı Talimat, Vergi Usul Kanununun 232. Maddesinde ve diğer Kanunlarda yeralan, mükelleflerin fatura alma ve verme mecburiyetini ortadan kaldırmaya yönelik değildir.

Kaldığı Bakanlar Kurulu Kararı veya bir talimatla yasaların koyduğu fatura alma ve verme mecburiyetinin ortadan kaldırılamayacağı malumdur.

Kararın 9. Maddesinde, imalatçı faturasının, vergi iadeleri ödemelerinde aranılacak belgeler arasında sayılmaması vergi iadesinin ödenmesinde ihracatçıya sağlanan bir kırtasiye kolaylığıdır. İhracatçıdan bu safhada fatura aranmaması, onun fatura, alıp verme mecburiyetinin ortadan kaldırıldığı anlamına gelmemektedir. İhracatçı, ihraç ettiği malın menşei gerektği zaman ilgili kurumlara bildirmek için imalatçı faturasını malı imal edenden alarak muhafaza etme zorunluluğu 86/11237 sayılı Karar ve 12.11.1987 tarih ve 36680 sayılı talimatla ortadan kaldırılmış değildir.

Nitekim 86/11237 sayılı Kararın 1. Maddesi ve 12.11.1987 tarih ve 38680 sayılı talimatta ihracatta vergi iadesi tarif edilirken; "İhraç edilen malların maliyetine girmiş bulunan... vergi, resim ve harçlar ile benzeri etki yapan yükümlerin ihracattan sonra ihracatçısına ödenmesidir" denilmektedir.

Demek oluyor ki ihracatta vergi iadesi ödenebilmesi için "İmal edilmiş bir mal" bulunması gerekmektedir.

İmal edilmiş bir mal bulunması zorunlu olduğuna göre bu malı imal eden imalatçı bunu ihracatçıya satarken fatura tanzim edecektir. Ancak DPT İhracatçıya "İhracatta Vergi İadesi" ödetirken imalatçının ihracatçıya kesmiş olduğu bu faturayı aramayacaktır.

86/11237 Sayılı Kararın Ek:1 Maddesi ile ilgili olarak 12.11.1987 tarih ve 38680

Sayıli talimatta yeralan açıklamada, "İmalatçı faturası nedeniyle ihracatçı hakkında soruşturma yapılmaması" gerektiği vurgulanmakta ise de aynı paragrafta, "Bundan kasıt daha önce ihracatçıdan aranan imalatçı faturasının, ihracatçının kendi iradesi dışındaki hatalardan mesul tutulmamasının sağlanmasıdır", denilmektedir.

Dolayısıyla ihracatçı hakkında, kendi iradesi dışındaki hatalardan dolayı imalatçı faturası nedeniyle soruşturma yapılmayacaktır. İhracatçı kendi iradesi ile imalatçı faturası konusunda bir suç işlerse yasaların bu konudaki ceza hükümlerinin ihracatçıya uygulanmasına bu karar ve talimat engel değildir.

Bunu bir misalle açıklayalım, 1918 sayılı konunun 45. maddesinde "Gümrüklere verilen beyannamelerine bilerek yanlış beyanda bulunarak hiç imal edilmemiş bir malı ihraç ediyor veya etmiş gibi göstermesi halinde, burada ihracatçının kendi iradesi ile imalatçı faturası konusunda hata işlediği açıktır.

Nitekim 1918 Sayılı Kanunun 45. Maddesine muhalefetten hüküm giymiş ihracatçılar mevcuttur.

Sonuç olarak 86/11237 sayılı Karar ve 12.11.1987 tarih ve 38680 Sayılı talimat, ihraç edilen mal ile ilgili olarak imalatçı ile ihracatçı arasında vergi mevzuatı açısından teati edilmesi gereken imalatçı faturası zorunluluğunu ortadan kaldırmamıştır (Ek:10/10)

İhracatçının, ihraç ettiği ve etmek istediği malın menşei (İmalatçı/faturasını tazammum eder) hakkında 1918 Sayılı Kanunun 45. Maddesinde belirtilen suçu işlemesi halinde, ihracatçı hakkında da bu konuda yasal işlem yapılacağı kanun hükmüdür, ayrıca bu husus hem 86/11237 sayılı kararın 13 Maddesinde hem de 12.11.1987 Tarih ve 38680 Sayılı talimatta açıklanmıştır. 38680 sayılı talimatta sadece "İhracatçının kendi iradesi dışındaki hatalardan dolayı imalatçı faturası konusunda mesul tutulması" istisna edilmiştir.

İmalatçı faturasından hareketle, malın imal edilmediği, dolayısı ile

ihracatçının üretilmemiş bir malı üretilmiş gibi gösterip vergi iadesi almak istediği veya aldığı müfettiş raporu ile ispatlanmış olması halinde, ihracatçının 86/11237 sayılı Karar ve 12.11.1987 tarih ve 38680 sayılı talimatta yeralan belgeleri tamamlamış olarak DPT'ye Müracaat etmiş olsa dahi, mal hiç üretilmemiş ve ihraç da edilmemiş olduğundan ihracatta vergi iadesine hak kazanmamış sayılması icabeder. Karar ve talimatın bu şekilde anlaşılması icabederdi.

Ancak DPT aşağıda izah edildiği üzere müfettiş raporlarına rağmen hayali ihracatçılara da sırf belgeleri tamam olduğu gerekçesi ile ihracatta vergi iadesi ödenmesi için Merkez Bankasına ödeme talimatı göndermiştir.

Ayrıca denetim elemanlarınca DPT'ine gönderilen raporlarda, yalnızca imalatçı faturası olmaması sebebiyle düzenlenmiş raporların bulunmadığı, buradan yola çıkılmakla beraber sonuçta firmanın bulunmadığı, malın hiç satın alınmadığı, malın hiç üretilmemiş olduğu, faturanın sahte olduğu gibi tespitlerin bulunduğu hususunda DPT uzmanlarınca DPT üst kademeleri ikaz edilmiştir (Ek:10/1)

Bu durumları tespit edilen ihracatçının 86/11237 sayılı karar ve 12.11.1987 tarih ve 38680 sayılı talimatın kapsamında mütalaa edilerek korunması mümkün olmasa gerektir.

Ancak DPT Uzmanlarının bu uyarılarına rağmen 70 civarında denetim dosyasına konu firmaya, ihracatta vergi iadesi ödenmesi için talimat verilmiştir (Ek:10 ve 11)

ii) Denetim elemanları raporları:

86/11237 Sayılı ihracatta vergi iadesi kararı gereğince, 1.1.1987 tarihinden itibaren kamu kuruluşları tarafından ihracatla ilgili müfettiş raporları ve diğer dosyalar DPT'tina gönderilmiştir. Bu dosyaların sayısının 9.6.1988 tarihi itibarıyla 346 adet olduğu belirtilmektedir.

Bu müfettiş raporlarının gereklerine göre işlem yapılmamış, 1987 yılı içinde muhtelif firmalara ödeme yapılması için DPT tarafından Merkez Bankasına talimat verilmiştir. Halbuki bu raporlarda ihracatlarının hayali olduğuna dair tespitler mevcuttu. 10.6.1988 tarihine kadar bu raporlar hiç kale alınmamıştır.

Ancak 10.6.1988 tarih ve 16574 sayılı bir onayla bu raporların doğrultusunda işlem yapılması gündeme getirilmiştir.

6.7.1988 tarihli ikinci bir Onay daha alınmıştır (Ek:7/))

1.1.1987-9.6.1988 tarihleri arasında Müfettiş raporlarına rağmen yapılan ihracatta vergi iadeleri ödeme talimatlarının, ihracatcuya haksız bazı ödemelerin yapılmasını temin ettiği aşağıda izah edilecektir.

(Ek: 7/6) da yeralan iki Onay'daki "Mezkûr raporlar doğrultusunda işlem yapılması" hususu doğru olan bir husustur. Ancak DPT st yönetiminin 18 ay gecikme ile bu sonuca varması manidardır. 18 ay içinde müfettiş raporlarına rağmen yapılan ödemelerin sorumluluğu kime aittir?

Bu Olur'lardan sonra DPT'deki raporların gereğine tevessül edilmesine ancak Eylül 1988'den itibaren başlanmış olduğu ifade edilmiştir (Ek: 7/3).

31.10.1988 tarihi itibarıyla, DPT'deki müfettiş raporları ile ilgili durum;

a) Natamam olarak DPT'ye intikal ettirilmiş olan 91 adet rapordan (55) adedi Maliye ve Gümrük Bakanlığına, 36 Adedi Hazine ve D.T.Müsteşarlığına, ikmal edilmeleri için gönderilmiştir (Ek: 26, 7/5).

b) 76 Rapor da adı geçen firmalara denmiş olan vergi iadelerinin geri alınması veya ödenmemiş olanların ise ödenmemesi için Merkez Bankasına talimat verilmiştir.

c) 18 Adet firma ile ilgili olan dosyalar vergi iadesi ile ilgili olmadığı için ilgili kurumlara geri gönderilmiştir.

) 9 Adet firma ile ilgili olarak Merkez Bankasından bilgi istenmiştir.

d) 124 Adet firmanın durumunun incelenmesi için Maliye ve Gümrük Bakanlığına yazı yazılmış, ödemelerin durdurulması için Merkez Bankasına talimat verilmiştir. Bu firmalar ile ilgili incelemelerin devam etmekte olduğu beyan edilmektedir.

e) 21 Firmanın ihracatı Teşvik Belgesi iptal edilmiş, bu firmalardan 18 adedi sahte evrak tanziminden Savcılığa verilmiştir.

f) İçişleri Bakanlığından alınan yazılar ve diğer sebeplerle haklarında soruşturma açılan toplam 44 firmanın ödemelerinin durdurulması için Merkez Bankasına, gerekli incelemelerin yapılması için de Maliye ve Gümrük Bakanlığına yazı yazılmıştır.

g) Denetim elemanlarınca DPT'ine gönderilen ve teşkilatça Eylül 1988'den itibaren ödenmemesi veya geri alınması için Merkez Bankasına yazılan 76 denetim raporundaki vergi iade tutarı 72.371.000.000.-TL.dir.

ğ) Halen incelenmekte olan 125 dosyaya konu vergi iade tutarı 47.680.000.000.-TL.dir (Ek:26)

D.P.T. Uzmanlarının, denetim elemanlarının hazırlamış olduğu bu raporların bir uzmanlık alanı olduğu, kendilerinin yetiştirme tarzları itibariyle bu konularda bilgi ve uzmanlıklarının yetersiz olduğunu, bu raporları inceleyerek bir sonuca varamayacaklarını belirttikten sonra;

"Raporlara uyulmaması veya aksine işlem yapılması halinde mevcut mevzuatımıza göre savunması güç görülmektedir" demektedirler. Bu görüşlerini bir bilgi notu halinde DPT. Üst yönetimine iletmışlerdir (Ek:10)

Bu uzmanların görüşü DPT. Üst yönetimince ancak 6.7.1988 tarihinde benimsenmiş (Ek:7/7) ve 31.10.1988 tarihinde uygulamaya konulmuştur.

Ancak 1.1.1987-31.10.1988 tarihleri arasında Müfettiş raporlarına rağmen aşağıdaki firmalara ihracatta vergi iadesi ödenmesi için Merkez Bankasına talimat verilmiştir. Elimizdeki belgelerde mevcut bilgilere göre firmalar ve

ödeme emirlerinin bir kısmı aşağıya çıkarılmıştır:

a) YE-DA Dış Ticaret A.P'nin ihracatının hayali olduğuna dair Maliye ve Gümrük Bakanlığı Denetim elemanlarınca düzenlenmiş 2.3.1987 tarihli rapor olmasına rağmen (Ek:7/1, Sahife, 6), 15.4.1987 tarihinde vergi iadesi, ödenmesi için DPT. tarafından Merkez Bankasına ödeme emri gönderilmiştir (Ek:8,17 Sıra)

b) AKFA Pazarlama'nın ihracatının hayali olduğuna dair Maliye ve Gümrük Bakanlığı denetim elemanlarınca tanzim edilmiş 5.12.1986 tarihli rapor'a (Ek:7/1, Sahife. 10) ve ihracat Genel Müdürlüğünün (Ek:7) de sunulan (Ek:5) deki listedi yeralmasına rağmen, bu firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT. tarafından 8.5.1987 ve 15.10.1987 tarihlerinde Merkez Bankasına ödeme emri gönderilmiştir (Ek:8, Sıra 29 ve 48)

c) End. Tarım Ü. A.P. ile ilgili olarak Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından 27.3.1987 tarihli ve C. Savcılığına intikali istenen rapor tanzim edilmiş olmasına rağmen (Ek:)61, Sahife. 15 Adı geçen firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT. tarafından 16.4.1987 tarihinde Merkez Bankasına ödeme emri gönderilmiştir (Ek:8, Sıra 19).

ç) Marmaris Gümrüğü Firmaları olan, imgegem i İn.Tic. Omak hazır giyim, Ödeş Dış Ticaret, Yopam B.T, Özlem pl. ve D. Teks Çağ D.T, Ercan Tr.İhr.İth, Kemal Metal San, Usmal San.Ma, Sarko Pin Ur. Elda Dış Tic, Mars Dış Tic, Atlas P.A.P, Meroniks Dış Ticaret, Erta Ul.Paz, Özlem Dış Dicaret, Öznur İth.İhr, Gitpa İth.İhr. Pazarlama haklarında Maliye ve Gümrük Bakanlığı Denetim elemanlarınca tanzim edilmiş 26.8.1986 tarihli bir rapor mevcut iken (Ek:7/1, sahife.16) bu firmalara vergi iadesi ödenmesi için DPT. tarafından 7.4.1987 tarihinde Merkez Bankasına ödeme emri gönderilmiştir (Ek:6, Sıra013).

d) Perşembeler Koll.P.ti ile ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından tanzim edilmiş 23.3.1987 tarihli rapor mevcut olduğu halde, (Ek:7/1, Sh.4.ve 15) adı geçen firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT. tarafından Merkez

Bankasına 7.12.1988 tarihinde ödeme emri gönderilmiştir (Ek:8, sıra.55).

e) Besa Tekstil Ür.İhr. ve Tic.A.ş. ile ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret

Müşteşarlığı ihracat Genel Müdürünün (Ek:7) de ki yazısının (Ek:5) in 5.

sırasında vergi iadelerinin 24.6.1985 tarihinde kısmi durdurma koymuş olduğu,

aynı firma ile ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığının 14.9.1987 tarihli

raporu bulunduğu halde, (Ek:7/1. Sh.20) 4.5.1988 tarihinde vergi iadesi için

ödeme emri gönderilmiştir (Ek:8, Sıra 22).

f) Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından vergi

iadesi ödemesi 20.9.1985 tarihinden itibaren durdurulmuş olan Günel Dış Tic.A.P.

tine (Ek:7, sıra 6.), DPT. tarafından 15.10.1987 ve 8.5.1987) tarihlerinde,

vergi iadesi ödemesi yapılması için Merkez Bankasına ödeme emri gönderilmiştir

(Ek: 8, sıra 30 ve 49).

g) Can-Ek Dış Ticaret A.P. için (Ek:7, sıra 11) ile vergi iadesi için durdurma

kararı varken 8.12.1987 tarihinde vergi iadesi ödenmesi için DPT. ödeme emri

vermiştir (Ek:8, sıra 57).

ğ) Maliye ve Gümrük Bakanlığı Müfettişlerinin 12.12.1986 tarih ve 94/39 sayılı

Teftiş Raporu, Antalya Emniyet Müdürlüğünün 30.7.1986 tarihli tutanağına

istinaden İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 4.6.1987 tarih ve 1986/59 sayılı

kararı ile sahipleri hakkında hayali ihracat suçundan mahkPmiyet kararı verilmiş

olmasına rağmen, Boğaziçi Bilgisayar ve Dış Ticaret Anonim Pirketine 26.8.1987

tarihli, Menteks Dış Ticaret A.P. tine 9.4.1987 tarihli, Mesa Dış Ticaret A.P.

tine 26.4.1987 tarihli, Atlas Uluslar Arası Paz. AP.'tine27.5.1987 ve 7.4.1987

tarihli ödeme emirleri ile ihracatta vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından

Merkez Bankasına talimat yazılmıştır. (İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 986/59

Esas Sayılı Dava Dosyası).

Müfettiş raporlarına rağmen yapılmış olan ödemeler bundan ibaret değildir. Çünkü

raporların tamamı tetkik edilmediğinden mevcutlardan bulunanlar yazılmıştır.

Bu ödeme emirlerinin Merkez Bankası Kambiyo Pubelerinde çok ciddi tereddütlere yol açtığından DPT ilgilileri hasıl olan direnci kırmak için Başbakanlık Makamından yazılı bir talimat istihsalı için harekete geçmişler, Müsteşar Yusuf ÖZAL'ın görerden ayrıldığı tarihin hemen akabinde 12. Kasım 1987'de bu talimatın imzalanmasını sağlamışlardır. (Bkz: değerlendirme Bölümünün ilk 2 sh.si)

23) Konuların ele alınması ve incelenmesi safhasında ortaya çıkan ve ilgi çekici boyutları olan bir başka ve ilk nazarda incelenen konuyla ilişkisiz gibi görünen bir farklı olayla karşılaşılmıştır.

İran'dan kaçan bir kısım İran Uyrukluların ülkemize sığındıkları, bazılarının başta ABD olmak üzere muhtelif ülkelere gidebilmek için vize almaya çalıştıkları, bir kısmının Türkiye'de çalışma ve ikamet için müracaat ettikleri, bu imkânı sağlayamayan bazılarının ise yabancı sermaye mevzuatının öngördüğü kolaylıklardan istifade yolunu seçtiği, bu konuda yasadışı bazı organizasyonların devreye girdiği, bazı firmaların hiç bir özelliği olmayan İranlıları çalıştırmak için DPT Uygulama Müsteşar Yardımcısına bağlı Yabancı Sermaye Dairesinden izinaldıkları, bazı şirketlerin bu izinlerin kamufle edilmesi için kullanıldığı, bu şekilde istihdam edilenlerin bazılarının uyuşturucu madde kaçakçılığının elemanı olduğu, bu faaliyetin ihracat ve hayali ihracat olayları ile irtibatlı olarak geliştiği, bazı bürokratların bu işlerle irtibatlı olduğu, DPT'nin bu sebeple Emniyet Genel Müdürlüğüne bir kaç kere ikaz edildiği hususu gündeme gelmiştir.

Konunun hassasiyeti sebebiyle iddialar bir yazıya dökülmüş fakat gayriresmi olarak DPT Müsteşar Yardımcısı Fahrettin KUNAK'a elden teslim edilmiş aynı şekilde gayriresmi bir cevap alınmıştır (Ek:27-28).

Cevapta izin verilmesine ilişkin prensipler zikredilerek, "çalışma izinlerinin İçişleri Bakanlığınca ikamet izni verilmesi halinde geçerlilik kazandığı, aksi halde çalışma izninin iptal edildiği" belirtilmiş ve durumdan MİT ve Emniyet

Genel Müdürlüğünün haberdar edildiği, 1984-1988 arasında 3857 kişiye izin verildiği bunlardan 400 adedinin İran uyruklu olduğu yasadışı herhangi bir ilişkiye rastlanmadığı izah edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü ise 5.000 ABD Doları getirerek izin alma yolunun "Organize ve geniş insan gücü gerektiren kanunsuz iş yapacaklar tarafından tercih edilen yol olduğu" kanaatindedir.

Çalışma izninin ise DPT tarafından incelemeden ve işbirliği yapılmadan verildiği, ikamet izninin verilmemesi halinde Genel Müdürlüğün hırpalandığı ve Bakan seviyesine intikal eden sürtüşmelere yol açıldığı anlatılmıştır.

Ek (29)'da sunulan yazıda 1985 den sonra bu izin taleplerinin sayısının arttığı DPT ve çalışma izni verilenler arasında "Oturma izni verilmemesi gerekenler bulunduğu" DPT'nin "1987 yılı sonundan itibaren yeni kararname çıkmadığı halde (Eski mevzuata rağmen) hassas bölgelerde izin vermeye devam" ettiği, "DPT ile koordine sağlanmadığından bazan ülke güvenliği için tehlike yaratabilecek kimselere izin" verildiği izah edilmektedir. Emniyet ilgilileri görüşmelerimizde DPT'yi çok ağır biçimde suçlar ifadelerle tenkit etmişlerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

DEĞERLENDİRME

1) Başbakanlık Makamının yazılı emirleriyle kamuoyunda MİT raporu olarak bilinen etüdün değerlendirilmesi sırasında ve etüdde yer alan iddialardan "Hayali İhracatla" ilgili olanının incelenmesi esnasında bürokrasi'nin yapması gereken bazı işlemleri yapmadığı ve ciddi bazı aksaklıkların husule geldiği tesbit edilmiştir.

Maliye, Hazine, Merkez Bankası ve Emniyet ilgililerinin bu konuda işlem yapma yetkisini DPT'ye aktaran Kararnameye ve özellikle 12 Kasım tarihli Başbakan Genelgesine atıfta bulundukları tesbit edilmiştir.

Bunun üzerine konu bu yönüyle incelemeye alınmış ve ilgi çekici yorumlarla karşılaşılmıştır.

Emniyet ilgilileri ihracatta sahtecilik olaylarını Başbakanın Genelgesi sebebiyle ele almadıklarını ifade etmiş, Merkez Bankasının bir yetkilisi "Sn. Başbakanın Genelgesi Bankamızın en üst yetkilisinden en uç memuruna kadar hepimiz için muhtelif tehditler içermektedir" tabirini kullanmış, Maliye Bakanlığı ilgilileri "Kararname ve Genelgenin yanlışlığını dile getirmemize rağmen ilgilileri ikna edemedik" görüşünü nakletmişlerdir.

Netice de Kanuna ve arzulanana açıkca aykırı işlemler sebebiyle fuzulen ödenen milyarlarca TL. lik prim ve vergi iadesinin ortada kaldığı tesbit olunmuştur. Bu tesbitte Sn. Başbakan'a durum arzedilmiş ve mezkPr Genelgenin yürürlükten kaldırılması tavsiye olunmuştur.

Sn. Başbakan 21 Ekim 1988 Tarih TEFTİP. 06-06021 sayılı yazıyı imzalamadan önce ilk Genelgeyi inceleyerek; Başbakan Yardımcısının parafı olması sebebiyle "bu talimatıda önce Sn. Kaya ERDEM'in görmesini ve paraf etmesini" istemişlerdir. Görüşme esnasında Sn. Başbakan "1987 ve daha öncesinde denetim elemanlarının ihracat safhasında malları gümrük hattında tutukları veya vergi iadelerinin ödenmesini soruşturmalar sebebiyle aylar boyunca geciktirdiklerini, olayların ihracat hamlemizi yavaşlatıcı bir karektere büründüğü şeklindeki yoğun şikâyetlerin kendisine aktarılması sebebiyle bu Genelgeyi bir Cumartesi günü imzaladığını" nakletmiştir. (Not:1 Konuşmanın seyrinden Genelgeyi Sn. Başbakan Yardımcısının kendisine sunduğu izlenimi edinilmiştir. Not:2 Arif ÖZMEN'de Ek:18

deki ifadesinde bu şikayetleri tekrarlamıştır). Sn. Başbakan'a Genelgenin dosya nüshasının fotokopisi sunularak DPT Müsteşar Yardımcısının ilk parafından sonra Müsteşarın parafının bulunmadığı (Not: Ek.4 de sunulan Başbakan Yardımcısının Genelgesinde de Müsteşar Yusuf ÖZAL'ın parafı mevcut değildir) ve Başbakan Yardımcısının parafının yer almasının dikkat çekici olduğu, "... rica ederim" şeklinde biten son cümleden sonra "Aksine davrananlar hakkında yasal işlem yapılacaktır" ibaresinin resmi yazışma teamülüne uymadığı hatırlatıldığında Sn. Başbakanın reaksiyonu "O satırın daktilo puntosuda değişik" cümlesi olmuştur. Kendilerine ön sahifelerde de ilgi çekici cümle ve ifedeler bulunduğu arzedilmiş ve tüm metni okuyup okumadıkları hususu hatırlatılmıştır. Sn. Başbakan metni sür'atle gözden geçirerek Sn. Kaya ERDEM'i telefonla arayıp "Kaya bey, hani denetim elemanlarının ihracatçılara çıkardığı zorluklar sebebiyle yayınladığımız bir Genelge vardı ya, Kutlu onun yanlış uygulandığını ve yürürlükten kaldırılmasını tavsiye ediyor. Konuşun da ben sonra imzalayayım" demiştir. Sn. Kaya ERDEM'le yapılan görüşmede 12 Kasım 1987 tarihli Genelgenin son satırı kendilerine de sözle nakledilmiş, genelgenin yanlış uygulana geldiği izah edilince Sn. Başbakan Yardımcısı "Bülent o genelgeyi bana imzalatmak istedi ama reddettim. Genelgenin yanlış olduğunu telefonla Sn. Başbakan'ada arzettim ama Bülent kendisine imzalattı. Bende yürürlükten kaldırılması gerektiği kanaatindeyim" diyerek 21 Ekim 1988 tarihli talimatı paraf etmişlerdir. (Ek:1). Sn. Başbakan Yardımcısına ilk Genelgedeki paraflarının gerekçesi elbette sorulmamıştır.

2) DPT elemanları ittifak halinde, Müfettiş Raporlarının işleme konmamasından ve haksız vergi iadesi ödeme talimatlarından Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN'i sorumlu tutmaktadırlar. Diğer tüm ilgililer ise DPT sorumluluğuna atıf yaparak kurumlarının talimat üzere hareket ettiğini ve sorumlu tutulmayacakları hususunu belirtmektedirler. Ancak hiç kimse bu kadar geniş boyutlu bir olayın bir

genelge, bir kararname ve her ikisini suniyetle yorumlayan bir Müsteşar Yardımcısı olsa dahi nasıl tahakkuk edeceği hususunda ikna edici bir izahat yapmamaktadır.

3 Kasım 1988 tarihinde Başbakanlıkta bu konuda yapılan bir toplantıya, Maliye ve Gümrük ile Hazine Denetim birimleri yetkilileri ve temsilcileri, DPT, Merkez Bankası ve Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilileri katılmıştır.

Toplantıyı açarken; Başbakanımız 12 Kasım 1987 tarihli Genelgesini yanlış uygulandığı gerekçesiyle yürürlükten kaldırdığını ifade etmekte ve bizden bir değerlendirme yapmamızı istemektedir.

Biz sadece devlet arşivlerinde bulunan bilgileri tasnif etmek istiyoruz.

Önemli olan; İhracatçıyı, dürüst işadamını tedirgin etmeden çalışmalarını engellemeden ve konuyu, gereğinden fazla abartmadan, ilgili memurlara tereddüte sevk etmeden geçmişte yapılanları sıhhatle tesbit edip Sn. Başbakan'a doğru bilgi sunmaktır. Bazı işlemlere başlanmıştır. Bunların hangi safhada olduğunu da öğrenmek istiyoruz." Cümleleriyle konuyu açıklamamıza rağmen 16 Kasım 1988'de Sn. Başbakanla görüşmemizde ilgililerin konuyu kendilerine "Kutlu SAVAP ihracat olayının niçin üzerine gidilmediğini soruyor ve denetim birimlerini ihracatı daha sık takibetmek üzere sıkıştırıyor" şeklinde takdim ettikleri anlaşılmıştır.

Sn. Başbakan "Türkiye içinde mal satmanın zorlukları vardır. Avrupa'da, Amerika'da satış yapmanın zorlukları ise pek çoktur. İhracat olayının üzerine gelişi güzel gidilmesinin ihracatçı üzerindeki caydırıcı etkisi düşünülmelidir" diyerek ihracat durursa ülkenin katlanacağı sıkıntının sayılamayacak kadar çok olduğunu bilmemiz gerektiğini, suçluların elbette takip edileceğini ama her ihracatçıya suçlu muamelesi yapma anlayışımızı kabul edemeyeceğini ifade edince olay, toplantı ve görüşlerimiz kendisine arz edilmiş ve toplantıyı yanlış takdim edenleri, kendilerinin değerlendirmesi gerektiği belirlenince, Sn. Başbakandan çalışmalarımıza devam etmeye izni olup olmadığı sorulmuştur. Kendileri konuyu bu

şekilde anlatanların bazı sıkıntıları olacağını tahmin ettiğini ifade ederek" çalışmaya devam etmemiz" talimatını vermişlerdir.

Bu olay dahi mali bürokrasimizin sıkıntısını açıklamaya yeterlidir.

3) Gümrük Müfettişleri daha 1985 yılında Turan ÇEVİK ve işlemleri hakkında soruşturma açılmasını teklif etmişlerdir. Üzerine yeterince gidilmediği için olay 1988 sonunda bütün vahametiyle ve büyüyerek patlak vermiştir.

12 Kasım 1987 tarihine kadar Maliye ve Gümrük Bakanlığı sayısız olayı belirlemiş, suçluları tatat etmiş, ama olayların üzerine veya milyarlarca liranın fuzulen ödenmesine sessiz kalmıştır. Halbuki Maliye Bakanlığı denetim birimleri, herhangi bir bürokratin sehven yarattığı 20 TL. lik açık için memuru mahkemeye sevkettikleri bir anlayıştan, 400.-TL. lik KDV fişini kesmeyen esnafa ceza tarhetme noktasına gelmelerine rağmen, kararname, özellikle Genelge sebebiyle sessizliği tercih etmişlerdir. Bu anlayış kabul edilebilir nitelikte değildir.

Kaldıki 1.1.1987 tarihine kadar "Hayali ihracat olayı biliniyor, yazılıyor, dedikodusu yapılıyor ve en önemlisi denetim raporlarına geçiriliyor" idi. Bakanlığın sessizliğinin hükümet politikası olduğu söylenemez. Bürokratik kademelerin sorumluluğunun doğduğu ve yasal gereğince tevessül edilmesi gerektiği mütalaa olunmaktadır.

Özellikle Bakanlığın Gümrük Teşkilâtı çok ciddi şekilde değerlendirilmeli, onbinlerce ton ve on milyonlarca dolarlık sahte ihracatın gümrük hattından nasıl olupta geçebildiğinin soruşturması yapılmalıdır.

Çünkü 86/11237 sayılı Kararname olsun Sn. Başbakanın talimatı olsun ihraç mallarının tüm denetiminin Gümrük hattında yapılmasını amirdir. Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gümrük teşkilâtının başarısızlığı hatta suç'a iştiraki müfettiş raporlarıyla tescil edilmiştir.

Yurtdışından gelen vatandaşın tek valizindeki el radyosunun hesabını soran, giden işçimizin tarhana torbasını araştıran gümrük teşkilatımızın, İstanbul'dan Diyarbakır'a sevk edilen ve orada gümrüklenen TIR'lar dolusu eşyanın Kapıkule'den yurtdışına çıkışındaki garabeti farketmemesinin sebebi herhalde 1987 de uygulanan kararname ve 12 Kasım 1987 tarihli Genelge olamaz.

Ayrıca Ek. 3. de sunulan Maliye ve Gümrük Bakanının 7.3.1987 tarihli ve denetim birim ve elemanları için talimat mahiyetindeki Genelgesi Başbakan Genelgesinden farklı değildir ve tüm raporların bir suretinin Hazineye gönderilmesini amirdir.

Dolayısıyla Bakan Genelgesi için hazırlık yapan Maliye Bakanlığı bürokrasisi olayın gelişme çizgisi hususunda hem net fikirlere sahip olmuş, hemde denetim raporlarının hazırlanması sonucunda Hazine Müsteşarlığının gelişmelerden haberdar olmasına imkân hazırlamıştır.

Maliye Bakanlığı temsilcilerinin "Vergi iadesi mevcut uygulama biçimiyle gerçek ve vergi iadesi olmaktan çıkmış bir sübvansiyon haline dönmüştü. Bu sebeple bu konudaki olayları vergi usul kanunu hükümlerine göre ele almamamız emredilmiş olduğundan, konu bütünüyle ilgi ve yetki alanımızdan çıkarılmıştır" savunmalarında kabul edilebilir nitelikte görülmemektedir. Gümrük denetim birimleri bu konuyu 1918 sayılı kanun kapsamındaki olaylar halinde ele almaya devam eder, yargı kararları oluşurken Maliye bürokrasisinin tavrını ve yorumunu anlamaya imkan yoktur. O kadar ki, 86/11237 sayılı kararname 1. maddesinde vergi iadesini "ihraç edilen malların maliyetine girmiş bulunan... vergi, resim ve harçlar ile benzeri etki yapan yüklerin ihracattan sonra ihracatçısına ödenmesidir" cümlesiyle izah ederken, Maliye bürokrasisinin bu yorumu hukuki ve gerçekçi olmaktan da uzaklaşmakta, Maliye ve Gümrük Bakanının imzasına sunulmuş 7. Mart 1987 tarihli Denetim elemanlarına talimat Genelgesi de kararname çerçevesinde, ancak yoruma, açık şekilde hazırlanarak yayınlanmış ve yürürlüğe konmuştur.

4) Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının durumu da Maliyeden farklı değildir.

Devlet Hazinesinin bekçiliğini de üstlenmiş olan Müsteşarlık en hafif tabiriyle görevini ifa edememiştir.

Muhtelif yazışmalar, Müsteşarlığın koruyu detayı ile bildiğini göstermektedir.

Uluslararası fiatın 4,5-5 dolar olmasına rağmen, sözkonusu bir mal ihracatının

35 dolardan yapılmakta oluşunu DPT'nin "Bilgilerine arz" eden Hazine

Müsteşarlığı bu tavırları ve sessizliği tercih edip kendini emniyete alan

uygulamaları itibariyle soruşturma kapsamına alınmalıdır.

5) T.C. Merkez Bankası İdare Merkezi Kambiyo ilgililerinin söz ve uygulamaları

calibi dikkattir. Hayali ihracata ödenen milyarlarca liranın farkındadırlar.

Başbakanın Genelgesinin "Tüm Merkez Bankası Memurları için taşıdığı tehdit" ten

bahsetmekte ama 12 Kasım 1987 den önceki tehdidin nereden geldiği

cevaplanamamaktadır.

DPT'den gelen ödeme emirlerinin bir kısmı hemen icra olunurken bir kısmının

ödenmemesindeki "Sübjektif tutumun" sabebi sorulduğunda da cevap alınamamıştır.

Toplantıda "Merkez Bankası işine gelen vergi iadesini ödemiş işine gelmeyeni

ödememiştir. DPT'de ödetmemiştir. DPT'yi suçlayarak işin içinden

sıyrılamazsınız" dediğimizde konu ortada kalmıştır.

Nitekim ek (16) da sunulan DPT yazısı ile Para Kredi Kurulu Kararına yorum

getirilmiştir. DPT'nin bu yetkisi elbette yoktur. Merkez Bankası idare Merkezi

bu konuda alt birimlerinden gelen itirazı değerlendirmek ve hiç değilse problemi

Para ve Kredi Kuruluna götürmek zorundaydı. Oysa İdare Merkezi Kambiyo Pubesinin

itirazını DPT'ye bildirmekle yetinmiş, aldığı sert cevabı şubeye intikal

ettirerek nötr bir rol oynamış ve şubenin prim ödemelerini yerine getirmesini

sağlamıştır. Sadece bir ihracat olayında Para ve Kredi Kurulu Kararının yanlış

yorumu ve Merkez Bankasının sessiz kalışı ile Mehmet Ali YILMAZ'a 13.5 Milyar

TL. Destekleme ve Fiat İstikrar Fonu Primi ödenmesine yol açılmıştır.

Bu uygulamalarla ilgili olarak hiç bir denetim raporu hazırlanmamıştır. Ve milyarlarca liralık prim iadelerinin sebebi Müsteşar Yardımcısının tartışmalı bir yorumundan neşet etmiş, kırpıntı derinin iç piyasadaki fiatının artması ve bulunmaması gibi bir sonuca varılmıştır.

Banka İdare Merkezinin yakinen bildiği bu uygulamadaki sorumluluğu bir soruşturma kapsamında ele alınmalıdır.

Bu itibarla eğer bir soruşturma açılacak ise, Merkez Bankası ilgileri de kapsam dahiline alınmak mecburiyetindedir.

6) Son olarak Devlet Plönlama Teşkilatı Uygulama Müsteşar Yardımcılığı Ocak 1988 öncesi ve sonrası işlemleri itibariyle kusurludur ve Memurin Muhakematı Hakkında Kanun Kapsamında açılacak bir soruşturmanın odak noktasıdır.

Sadece ihracatta vergi iadesi konusu itibariyle değil, ithalêt işlemleri, ihracat taahhütlerinin kapatılması, Para ve Kredi Kurulu Kararları kapsamında yapılan prim ödemeleri ve diğer işlemleri itibariyle denetlenmeye muhtaçtır. Söz konusu denetlemenin inceleme bölümünde ve 23. Maddede izah edildiği üzere Yabancı Sermaye Dairesinin işlemlerini asgaride yabancı personel izinlerini de kapsamaması tavsiye edilecektir. Ancak böylelikle hassas bölgelerdeki çalışma izinlerinin sebebi ve olaylar ortaya çıkacaktır. Bu araştırmaya ihtiyaç vardır, çünkü hayali ihracat yoluyla sağlanan külliyetli meblağların bir bölümünün uyuşturucu trafiğine aktığı ve uyuşturucu tarafığinden elde edilmiş meblağların hayali ihracat yoluyla aklandığı ifade edilebilir.

Bu sebeple ki ihracatta vergi iadesi konusu, çok geniş boyutlu bir olay halini alabilmiş işin içinde ilknazarda görünen DPT bürokratlarının çapını ve plönlama gücünü çok aşan boyutlara ulaşabilmiştir.

Hal böyle olmasa DPT'den izin alan bir İran'lı 500 kg. eroin ve eroin imalatı olayından ötürü ekibiyle birlikte yakalanmaz, Emniyetin itirazları bu kadar kolaylıkla bertaraf edilemez, ayrı kamu kuruluşlarında işler ve işlemler,

tesadüflerle değil etkin müdahaleler ve itiraz edeni yerinden oynatacak kesin ve kararlı düzenlemelerle yürütülemezdi.

İlgili kuruluşlarda bir terör havasının estirilebildiği tarafımızdan ve hayretle müşahade edilmiştir.

İlk düzenleme ve planlamanın nasıl başladığı şu anda belli olmamakla birlikte, DPT'de işin sorumlusu olarak Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN müdafaasız bir şekilde ortadadır. Diğer kuruluşlarda böyle bir hedef isim yoktur.

Sadece bu durum DPT'nin bir kişi kanalıyla ve nasıl safiyane bir şekilde çukura itildiğini, diğer kuruluşların çok daha dikkatli ve planlı şekilde devreye girdiğini, tecrübeleri yoluyla kendilerini koruyacak tedbirleri aldıklarını, asgaride gerçek suçluların şimdilik kalabalığa karışabildiğini göstermektedir. DPT'de ise önce fütursuzluk zannettiğimiz, ancak daha sonra tecrübesizlik, acemilik, bilgisizlik, kamu yönetiminden habersizlik olduğunu anladığımız bir seri işlem yapılmış ve daha ilk temaslarda herkesin kendini koruma kaygısına düştüğü bir durumda, olayların komayca ortaya çıktığı tesbit edilmiştir. Hemde DPT'ye gitmeden, kimseyi suçlamadan, dosyaları karıştırıp ilgilileri sorguya çekmeden ve çalışmamızı sadece konuşma ve sohbetle sınırlı tutan bir yol takip etmemize rağmen, Mesela Teşvik Uygulama Başkanı, sonunda Müsteşar Yardımcısının imzaladığı işlemleri aylar boyu paraf etmeyi reddetmekte, suç olduğunu bildiği olaylar karşısında sessiz kalmakta, Daire Başkanı kendini hukuken emniyete aldığına inanarak işlemleri yapmakta, Ocak 1988'den sonra yeni Müsteşar ve Müsteşar Yardımcısı, beyanları ile olayların her yönünü bilmelerine rağmen yasanın gereğini yerine getirmek için izin istemekte, buna rağmen dosyalarla ilgili işlemleri aylar boyu yapmamaktadırlar.

Kamu otoritesini üstlenmek, devlet memurluğunun ve yöneticiliğin her avantajını, karar mercii olmanın prestijini özenle taşıyıp, sorumluluk ve yasal gerek noktasında ayak sürümek ve daha yukarılara pas vermek... Kamu Yönetiminin en

iptidai yönü Ocak 1988 den sonra da DPT'de sergilenmiş, kanunsuzluğa göz yumulmuştur.

Hem de açıkça ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Yöneticilerine sorumluluk havale edilerek,

Devlet Bakanı Yusuf ÖZAL, Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN'i görevden almak için ikna olduğu tarihten itibaren harekete geçtiğini anlatmıştır. Olayların kendisine iletilmediği, aksine gizlendiği, inancındayız. Görüştüğümüz her ilgili özellikle DPT elemanları bu kanaati izhar etmişler olayların, dosyaların, karar ve işlemlerin Müsteşarlık döneminde Yusuf ÖZAL'dan gizlendiğine ilişkin kanaatimizi teyit etmişlerdir. Nitekim DPT'de değişiklik kendisinin sorumluluğu altında cereyan etmiştir. Ancak Müsteşar Ali TİĞREL için aynı sözler geçerli değildir. Kendi beyanı ve gazete beyanatları, olayları bildiği ama sessiz kaldığını ispat etmektedir. Dolayısıyla ilk incelemeden en hafifinden ihmali vardır. Müsteşar Yardımcıları Bülent ÖZTÜRKMEN, Ünal ALTINTAP ve Fahrettin KUNAK suçlu ve sorumludurlar.

Fahrettin KUNAK Teşvik Uygulama Başkanı olarak da; Arif ÖZMEN ve bir kısım uzman ile aynı kategori içinde yer almaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ:

Bu "Değerlendirme Raporu"nın amacı Sn. Başbakan'ın 21 Ekim 1988 tarihli talimatı ile emrettikleri ve kendilerinin 12 Kasım 1987 tarihli Genelgelerinin uygulamasıyla alakalı bir tesbit yapmaktır.

Dolayısıyla yeri geldikçe Sn. Başbakanın Genelgesiyle uygulama arasındaki çarpıcı görüntülere atıf yapılmıştır.

Heyetimiz, Başbakanlık Makamından sadır olan talimatlara Bürokrasinin uyması gerektiği hususunda hem fikirdir. Başbakan talimatının yasal dayanağı olmasa dahi bu talimata uyulması gerektiği de kabul edilmelidir. Ancak herhangi bir Başbakanlık talimatının herhangi bir noktada yasaya, hakkaniyete aykırılık arzettiği gibi bir tesbite varılırsa ne yapılacaktır? Başbakan talimatı neticesinde uygulamalar milyarlarca liralık gereksiz ödemelere, (Bazılarının ihmali, kusuru ve suistimali neticesinde) yol açıyorsa ne yapılmalıdır? Bu noktada Devlet Memurlarının elinde güçlü bir yorum imkanı vardır; Kamu yararı yerine kamu zararı doğuyorsa memurun her kademede teşebbüse geçmesi, üst kademeleri ikz etmesi mümkündür. Bunu yapmamak Türk Ceza Kanunu kapsamında suç işmeye sebebiyet verdiği için kişilerin, memurların zaten alternatifi kalmamaktadır. Emirlerle riayet etmeme veya suç işlemiş olma açmazında memurlar hangi şıkkı tercih edeceklerdir? İkinci şık kişisel tercihtir ve hafifletici unsurları taşıdığı iddia edilmez. Hele olayımızda emrin ikazlara rağmen yanlış yorumlanarak tercihte bulunulmuş olması belki ağırlaştırıcı sebeptir. Sadece emrin yanlışlığı düşünülse, alternatif kalmadığı kabul edilse dahi tecrübeli bürokratin önünde sayısız "bürokratik manevra" imkanı vardır. Olayımızda ise bu hususların hiç biri varit değildir. Bürokrasi üst makamları yanıltmıştır. Nitekim Sn. Başbakan kendisine yaptığımız basit bir ikz üzerine Genelgelerini derhal yürürlükten kaldırmışlardır.

Sn. Başbakan'a "İhracatı baltalamak isteyen Başbakanlık Teftiş Heyeti hakkındaki" isnadı iki gün içinde iletebilen bürokratlar, aylarca hatalı uygulamalara-ödemelere bilerek göz yummuşlar, raporlara dökülen tesbitlerin neticesinde doğacak mesuliyetten kurtulmanın yolunu arayarak, DPT kanalıyla Sn. Başbakanı hedef alan, suçlayan bir mekanizma geliştirmişlerdir.

Olayın siyasi boyutu olduğunu akla getiren tesbitlerimiz de olmasına rağmen bu noktanın heyetimiz yetki ve ilgi alanı dışında kaldığı düşüncesindeyiz. Ancak bu

kadar geniş kapsamlı bir olayda her şeyin DPT ve neticede Sn. Başbakan'ın şahsında düğümlenen bir sonuca ulaştırılmasındaki aşırı gayretler, heyetimizi ciddi şekilde düşündürmüştür.

Bu sebeple başta DPT olmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, T.C. Merkez Bankası ilgilileri hakkında soruşturma açılmasının uygun olacağı mutalâa edilmektedir.

Ancak bu kadar kapsamlı bir soruşturmanın iç ve dış ekonomik ilişkilerimize yapacağı etkinin de ne olacağı değerlendirmeye muhtaçtır. Yasaların emri olsa dahi yukarıda bir nebze tem edilen "Kamu Yararı-Kamu Zararı" dikkatle analiz edilmeye muhtaçtır.

Suç veya kusuru aşikâr olanlar hakkında çeşitli tecziye usulleri kullanılabileceği gibi yapılmış yanlış iş ve işlemleri düzeltilmesi için de farklı uygulamalara tevessül edilebilir.

Oysa soruşturma açılması, kamu yararı gibi geniş bir kavramın çeşitli boyutlarına eğilmek yerine, doğrudan kişileri cezalandırma hedefine yönelir. Çok kere de kişileri cezalandırma; caydırıcı etkisi, adalet duygusunu takviye edici yönü dışında hiçbir kamu yararı hasıl etmeyebilir.

Bu sebeple maddeten doğmuş kamu zararını telafi çalışmaları yanısıra bürokratik tasarruflar yoluyla kapsamlı işlemlere girişmek ve ciddi kusuru görülenleri tasfiye ve tecziye etmek de bir yoldur.

Buradaki tercihin; devlet yönetimine ait ve kamu yararının hangi noktada belirtildiğine ilişkin üst seviyede bir tercih olduğuna inanılmaktadır.

Heyetimiz; klasik yolu takibederek soruşturma talebedecektir. Ancak olayın boyutları gözönüne alındığında, aksine bir tercihin kamu zararı tevlit etmeyeceğine de inanmaktayız.

Bu açıklamaları ışığında;

86/11237 sayılı ihracatta vergi iadesi kararı ve bu karara açıklık getirilmesi

için çıkarılan 12 Kasım 1987 tarih ve 38680 sayılı Başbakan talimatı hatalı yorumlanmış ve uygulanmıştır.

Bu hatalı yorum sonucunda 76 denetim elemanı teftiş raporu 1.1.1987-31.10.1988 tarihleri arasında DPT'de bekletilerek uygulamaya konulmamış, ancak bu raporlarda adı geçen firmalara bu zaman içinde 72.371.000.000.-TL. haksız yere ihracatta vergi iadesi ödenmiştir.

Yine aynı şekilde 1.1.1987-31.10.1988 tarihleri arasında incelenmesi gereken 125 dosya incelenmemiş, ancak 31.10.1988 tarihinden sonra incelemeye alınmıştır. Bu dosyalardaki vergi iadelerinin ne kadarının haksız ödeme olduğu inceleme sonucu anlaşılabacaktır.

91 Tamamlanmamış rapor, ikmalî için ilgili kurumlara gönderilmiştir. Ancak bu dosyalarda 1.1.1987-31.10.1988 tarihleri arasında Devlet Planlama Teşkilatından bekletilmiştir.

Bu nataman raporlardaki firmalara ödenmiş olan haksız ihracatta vergi iade tutarı raporların ikmalinden sonra anlaşılabacaktır. (Ek:26).

Karar ve talimatları, bütün uyarılara rağmen yanlış tefsir ederek devlet hazinesinden büyük meblağların haksız olarak hayali ihracatçılara ödenmesini temin eden DPT yetkilileri görevlerini suistimal etmişlerdir.

(Ek:7) de yeralan bazı müfettiş raporlarının sonuç bölümlerinde bu raporların ilgili adli yargı merciine intikal ettirilmesi gerektiği yazılı olmasına rağmen (18) adet firmanın suç duyurusunun 31.10.1988 tarihinde yapıldığı ifade edilmektedir. (Ek:26)

Halbuki bu raporlar ile ilgili olarak DPT Uzmanları, üst yönetimi şöyle uyarmakta idi;

"Ayrıca raporlarda vergi iadesi dışında tespit edilen haksız KDV(ödemeleri)i sahtekarlık sebebi ile C. Savcılığına intikal etmemiş, kambiyo, 1918,1615 sayılı kanunlara aykırı hareketten dolayı tespit edilen sonuçlar içinde hiçbir işlem

yapılmamıştır.

Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilmesi gereken bir sonucun iki yıl içerisinde intikal ettirilmemesi halinde sorumluların suçlu olacağı ilgili mevzuatta ifade edilmektedir.

Bu işin mali cephesi ise yaklaşık 300 Milyar TL. civarındadır" Ek: (10/1)

Bu dosyaların adli merciye intikal ettirilmemesi T.C.K 235 maddesinin ihlali niteliğindedir.

Ayrıca adli merciye tevdi edilecek bir sonuca varan raporun sahibi denetim elemanı veya bağlı olduğu denetim veya Teftiş Kurulunun da dosyaların bir suretini ilgili adli yargıya tevdi etmesi T.C.K 235 Maddesi gereği olsa gerektir. Bu noktada denetim elemanlarının bağlı olduğu kurullar da hatalı yorum yapmışlardır.

Çünkü 86/11237 sayılı Karar ve 17.11.1987 Tarih ve 38680 sayılı talimat, denetim elemanlarına ve kurullarına yasaların vermiş olduğu yetkileri kaldırmamıştır.

Hukuken de kaldırması mümkün değildir.

Bu sebeplerle de açılır ise soruşturmanın geniş kapsamlı olması neticesine varılmaktadır.

Bu durumda;

1) Başta DPT, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı,

T.C Merkez Bankası yetkilileri hakkında soruşturma açılması,

2) Soruşturmaya olayın boyutlarını bilerek sessiz kalan ve işlemlerin devamına sebebiyet veren DPT ilgilileri,

Müsteşar Ali TİGREL, Yardımcılar Bülent ÖZTÜRKMEN, Ünal ALTINTAP, Fahrettin KUNAK, Daire Başkanları Mustafa VURUPKAN, Arif ÖZMEN ve Refik CABİ ile bir kısım uzmanlar dahil edilmeli,

3) Maliye ve Gümrük Bakanlığı denetim birimleri yetkilileri ve bir kısım elemanları,

- 4) Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkili ve denetim elemanları ile,
- 5) T.C Merkez Bankası Kambiyo Genel Müdürlüğü yetkilileri,
- 6) Gümrük Genel Müdürlüğü yetkilileri ve Gümrük Kapıları elemanlarının da bir bölümü ile,
- 7) İlgisi tesbit edilen diğer kamu görevlileri dahil edilmelidir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde heyetimiz; yukarıda zikredilen birimler görevlilerine ait bir listeyi ayrıca hazırlayıp Makama arz edilmesinin çalışmaları kolaylaştıracağını düşünmektedir.

Ayrıca "Mit Raporunda" 17 Sahifede yer alan iddiaların kontrolüde bu vesileyle yapılmış olmaktadır.

Önemle belirtilmelidir ki bu konudaki iddiaların mesnedi vardır ve MİT ilgilileri bu konuyu etütlerine dercederken genel olarak konu hakkında doğru enformasyona dayanmışlardır.

Bu konu, bu raporumuzun tekliflerinin değerlendirilmesi çerçevesinde ele alınacağından etüdün 17 sahifesindeki iddialar ayrıca ele alınmayacak ve kesin bir ihtiyaç belirlemedikçe bir başka rapora konu teşkil etmeyecektir.

Sn. Başbakanın ilgi ve tetkiklerine saygılarımızla arz ederiz.

Başbakanlık Teftiş

Kurulu Başkanı

Kutlu Savaş

ADIM ADIM HAYALİ İHRACAT PEMASI

İSTANBUL:

Kapalıçarşı da mafya tarafından toplanan kara para altına çevriliyor. Buradan İzmir'e yollanıyor.

İZMİR:

İzmir de altın, zeytinyağı veya diğer sanayi ürünüyümüş gibi hazırlanıp ambalajlanarak yurtdışına çıkartılıyor.

ZÜRİH:

Altın Zürih de veya Freiburg'da dövize çevrilip aklanıyor ve Conversinal Bank'a bloke ediliyor. Bu sırada Türkiye'den gelen talep üzerine ihracat işlemlerinde kullanılmak üzere kuru bakliyat getirtiliyor. Bakliyat ithalinde sağlanan vergi muafiyeti ve teşvikler işletilerek devlet daha işin başında zarara sokuluyor.

MERSİN:

Zürih'ten Mersin Serbest Bölgesine getirilen bakliyat burada satılıp peşin para elde ediliyor. Bununla da yetinilmeyip ürünler ihraç ediliyormuş gibi gösterilip hayali ihracat yoluyla teşvik ve vergi iadesi alınıyor. Diğer muafiyetlerden yararlanılıyor.

VOLEYBOL YÖNTEMİ:

Yapılan hayali ihracat yoluyla Türkiye döviz kazanmış gibi gözüktüğü için, ihracattan hayalîciler yüzde 10 prim alıyorlar. Ancak bunu keşfettikleri VOLEYBOL yöntemini kullanarak daha da arttırmayı başarıyorlar. Bu yöntemle, ihraç ettik denilen maldan kazanılan para, önce Türkiye'ye ilgili şirketler

kanalıyla gönderiliyor. Pirket yetkilileri bu parayı alarak şahıslar adına yeniden yurtdışına gönderiyorlar. Günde 3-5 kere gerçekleştirilen bu yöntemle, şirketlerin Türkiye'ye soktuğu döviz miktarları 20 katına kadar fazla gösterilebiliyor. Sonunda voleybol topu gibi Türkiye'ye bir sokulup bir çıkartılan paranın döviz girdi dekontları toplanıp, devletten, toplam döviz girdisi üzerinden prim alınıyor.

Kıyamet gününe ilişkin senaryolar faarklı farklıdır.Ama genelde aynı sonla başlar.Tanrı, İsrail'e Sur Borusunu üflemeı emrettiğinde o korkunç gün gelecektir. Peki cennette, cehennemde dünyadadır diyen Papa 2. Jan Paul için kıyamet ne demektir?Cenneti ve cehennemi dünyada aramayı öğütleyen bir din adamının aklında başka senaryoların olması gerekir.İyilikle kötülüğün kavgasında varılacak hedefi belirleyen senaryolar...Batı dünyası demokrasisisindeki gelişmeler ve ekonomisindeki patlamalar yoluyla zenginliklerini olabildiğince arttırdığı için cennet ve cehennem tartışmalarına yeni boyutlar katabilmektedir. Peki ama biz ne yapacağız? Cennet ve cehenneme bırakılacak hesaplaşmalardan biz ne elde edebiliriz? Dünya bir sabredenler ve katlananlar için bekleme yeriye bundan sonra sı için bir şey yapmaya değecek midir?

"Burada anlatacaklarım bir talanın, bir soygunun öyküsüdür. Hak etmediğı halde, fazlasını isteyen, aldıklarıyla bir türlü doyamayan, isteklerine ulaşmak için kan ve gözyaşı dökmekten bile kaçınmayan ve kendilerine hiçbir zaman yaptıklarının hesabının sorulmayacağına inanan bir avuç aymazı ve onlara göz yumup yataklık edenleri burada sizlere açıklayacağım. Kimse sanmasın ki onlara

karşı duyduğum öfke veya acıma duygusu, olayı objektif açıdan ortaya koymamda bana engel olacaktır. Asla...

Hayali ihracat 'Yasadışı yollardan sağlanan kaynağı belirsiz dövizlerle, olmayan bir malı, gerçekten ihraç edilmiş gibi göstererek, ihracatta vergi iadesi, katma değer vergisi iadesi ve diğer girdilerden yararlanma'dır.²

Bu işleri yapan kişiler namuslu insanların susturulduğu, hırsızların korunduğu bir dönemde her türlü kolaylıktan yararlandılar. Vergi dairesi kayıtlarıyla oynadılar, hazineden ihracat ruhsatı çıkardılar, ihracatçılar birliğine üye oldular. Buralara kabul edilirken hiç sıkıntı çekmediler. Çünkü devir, onların devriydi. Çalışmak, alın teriyle kazanmak o günün moda deyimleriyle 'out', devleti soymak, hayali ihracat yapmak 'In' olmuştu. Çalmak, çabucak zengin olup köşe dönmek 'resmi ideoloji'nin bir başka adıydı. Hayali ihracatçılar resmi başvurulardan sonra kurdukları onlarca paracan şirket aracılığıyla sadece Türkiye'de kalmayıp yurtdışı büroları da açtılar. Aralarında imalat, pazarlama, ticaret ve ihraç görevini yüklenecek şekilde örgütlenip bu yolla hayali ihracat için piyasada gerek duydukları bütün belgeleri sağlama kolaylığına kavuştular. O kadar dayanıştılar ki birbirleriyle, naylon faturalar bile sattılar. Büyük ve organize bir şebeke halinde çalıştılar.

Geriye sadece Merkez Bankasından yapmadıkları ihracatın parasını almak kalmıştı.

Onu da kurdukları ilişkiler sonucunda parayla kendilerine bağladıkları yöneticiler aracılığıyla sağladılar. Etraflarını bir yasalar zırhıyla çevirdiler, korundular. İşçinin, memurun alın terinden emeğinden toplanan vergilerin üzerine oturup sömürdüler.

Türkiye'de 1960'lı yıllardan itibaren uygulanan 'ihracat teşvikleri'nden yolsuzlukla yararlananlar oldu. Onlar da bugün buradalar. Ancak o dönemde yapılan uygulamalar 'ihracatta vergi iadesi' ile sınırlı olduğu için, bunu 1980 sonrasında büyük yolsuzlukları gibi kullanmak hem zor, hem de o kadar kârlı bir

iş değildi. Ancak 1964'te vergi iade oranları yüzde 75'e yükseltildi. Bundan yararlanmak isteyen bir 'Yeğen' çocukluk yıllarının bitiminde 1975'te kendini hemen gösterdi.

O, ilk suçu işledi, diğerlerine önyak oldu.

Adı, Yahya Kemal Demirel'di."

Savcının parmağını kendine, yargıcın bakışlarını üzerinde hissedен Yahya Demirel oturduğu yerden "Ben cezamı ödedim!" diye bağırdı. Ancak kararlı savcının sesi karşısında, suskun dinlemeye devam etti. Savcı ürküten bir ses tonuyla: "Sen ilksin ve uslanmayansın. Korunan ve kollanansın. İlksin ve cezasını ödemeyensin" diye haykırdı.

YEĞEN YAHYA, DEVLETEN GÖTÜRMEYE

DEFKUR'LA DEVAM ETTİ

Kıyamet savcısı iddianamesine devam ederken Yahya Demirel'e "DEFKUR senin ve ortaklarının şirketi değil mi?" diye sordu. Yahya Demirel ve ortakları sessizce başlarını salladılar. Savcı okumaya devam etti:

"Yahya Demirel, Sunta olayının ardından boş durmadı. 1980 sonrasında pek çok şey yaptı. Bunlardan bir tanesi yine hayali ihracattı. Demirel 1985'te ortakları Pahap Karaosmanoğlu, A. Oğuz Güneş, Doğan Ünver, Ahmet Baş (Yahya Demirel'in isteği üzerine DYP-SHP hükümeti tarafından daha sonra Adana'da bir KİT'e Genel Müdür yapıldı) ile kurduğu ve Yönetim Kurulu Başkanı olduğu DEFKUR İç ve Dış Ticaret AP yoluyla eski alışkanlığını devam ettirmekten kaçınmadı. Yahya Demirel

mucidi olduğu yolla trilyonları 'götüren'leri görünce dayanamadı. Sonuçta yurtdışına mal gönderiyormuş gibi yapıp vergi iadesi aldı. Hem de tam 37 milyar 444 milyon 527 bin lira.

Demirel'in şirketi Aralık 1986, Ocak 1987, Pubat 1987 dönemlerinde maliye müfettişı İsmet Ortan tarafından incelemeye alındı. Pirketle ilgili olarak 30 Ocak 1989-1 tarih numaralı bir rapor düzenleyen Ortan, şirketin devletten aldığı 37 milyar liranın 'haksız' verildiğini, hayali ihracat kapsamına giren eylem sonucu devletin uğradığı zararın faiziyle birlikte geri alınması gerektiğini bildirdi. Bunun için düzenlediği raporun bir örneğini ilgili vergi dairesi olan Mithatpaşa Vergi Dairesine, diğerini de işlem yapılması için Maliye Bakanlığı Teftiş Kuruluna gönderdi. Teftiş Kurulu da bilgi için durumu Gelirler Genel Müdürlüğüne aktardı.

Devletin uğradığı zararın tüm bu yazışmalar ve incelemelerden sonra geri alınacağını veya bir sonuç çıkacağını bekleyen herkes yanıldı. Siyasi iktidarda Yahya Demirel'in amcası Süleyman Demirel'in 'can düşmanlarının' bulunması dahi olayın üstüne gidilmesini sağlayamadı. Çünkü Yahya her dönemde gemisini yürüten bir 'başarılı kaptan'dı. Kaç kez yakalandı, ancak her seferinde siyasi nüfuzla kurtulmayı başardı.

O kadar ki, hayali ihracatı araştırmakla görevli TBMM komisyonunda belgelerin bulunmasına karşın, ne DEFKUR'un adı hayalîcilerin listelerine geçti, ne de Yahya Demirel'in adı... Komisyonun DYP'li Başkanı Mahmut Öztürk siyasi lideri, DYP Genel Başkanı ve sonradan Cumhurbaşkanı olan Süleyman Demirel'in yeğenini ve şirketini hayali ihracat dosyalarına, hayali ihracat yaptığını saptadığı şirketlerin arasına koymadı.³

Dönemin ANAP iktidarı, Yahya'dan hiçbir şeyin hesabını sormadı. ANAP kendi iktidar döneminde ortaya çıkartılan yolsuzlukla ilgili olarak müfettişlerin

başlattıkları soruşturmaları da sonuçlandıramadı. Ne Turgut Özal, ne Yıldırım Akbulut, ne de Mesut Yılmaz, Yahya Demirel'in yaptıklarının üstüne gidebildiler. Aksine o dönemde her fırsatta suçladıkları Süleyman Demirel'in yeğeninin bu vurgununu kapattılar. Yahya Demirel'in dosyası, zamanında davalar açılmadığı için, cezai yönden zaman aşımına uğrayarak ortadan kalktı...

Yahya Demirel DEFKUR ile o kadar çok iş yaptı ki...

PEKERBANK'ı yine ANAP iktidarı sırasında 20 milyon 50 bin dolar dolandırmak suçundan 1 yıl 3 ay 16 gün hapis cezasına çarptırıldı. Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi geçmişinde yaptıklarını gözönüne alarak bu cezanın ertelenemez ve paraya çevrilemez olduğuna karar verdi. Mahkeme kararında, o sıralar amcası Süleyman Demirel'in Cumhurbaşkanı seçilebilmesi için sauna ve kumarhanelerde milletvekili avı düzenleyen Yahya Demirel için şunlar söylendi:

'Sanığın geçmişteki hali, ahlaki temayüllerine göre, cezasının ertelenmesi halinde suç işlemekten çekinmeyeceğine dair, mahkememize tam bir vicdani kanaat geldiğinden, cezasının ertelenmesi ve paraya çevrilmesine yer olmadığına karar verildi.'

Yahya Demirel bir yanda DEFKUR ile hayali ihracat yaparken, öte yanda da DEFKUR'u kullanarak PEKERBANK Dış İlişkiler Müdürü olarak görev yapan Mehmet Cemil Özdöl'ü kandırmayı başardı. Özdöl'e 3 milyar liralık çek verip bankanın şifrelerini kullandırarak 8 adet teminat mektubu ve para sağladı. Sonuçta yine Yahya kazandı. Amcasının iktidarda olduğu zamanlar tayin ve terfi işleriyle uğraşıp dinlenen Yahya, muhalefet dönemlerinde devletin parasıyla har vurup harman savurdu."

AMCA DEMİREL'İN, YEĞENİ SAVUNMASI

Süleyman Demirel "Olmadı!" diye bağırdı karanlığın ortasında. Fötr şapkası yoktu elinde. Daha doğrusu şapkasını takabileceği bir başı da yoktu. "Olmadı Sayın savcı. Benim ne alakam var?.. Koyun kendi bacağından, keçi kendi bacağından asılacaktı hani?" diye sürdürdü konuşmasını:

"Ama yıllarca bu Yahya olayını bana karşı kullandılar. Evet, herkesin olduğu gibi benim de yakınlarım var. Ben burada bir savunma içinde falan değilim. Ama geçen seneler boyunca ihtilaller oldu Türkiye'de. Hükümetler değişti. Hatta, Yahya olayını ayyuka çıkaran iddialar oldu. Bunların hiçbirisinden bana bulaştırılacak bir şey çıkmadı. Açık söylüyorum Yahya'nın bir suçu varsa...

Yahya'nın diğer Türk vatandaşlarından hiçbir farkı yoktur. Ayrıca 1975 senesinde yapılan ithamlar karşısında Yahya'yı Zonguldak hapishanesine koyan savcı benden en ufak bir azar işitmedi. En ufak bir laf işitmedi. Ben Başbakanıydım, amcasıydım; Yahya Zonguldak hapishanesinde 9 ay mevkıftı. Binaenaleyh, bu Yahya kuyusundan su çıkmaz. Açık söyleyeyim; ama şimdi diyeceksiniz ki, Yahya'yı savunuyorsun... Hayır efendim, Yahya'yı falan savunmuyorum. Yahya'nın bir kusurunu bulsalardı, Türkiye'nin savcıları, hekimleri ne güne duruyorlardı?.. Yahya'nın kusurundan bana bulaşabilecek bir şeyler bulabilirlerse gayet tabii ki, işte yakam -yakayı da bulamadık- yakam burada gelin yapışın. Bu kadar basit."4

Demirel'in sözlerini bitirmesinin ardından savcı, Komisyon Başkanı Mahmut Öztürk'e baktı. Öztürk, "Benim babamın oğlu değil ki koymayayım listelere adını. Bana, borcunu ödedi sonradan diye Gelirler Genel Müdürlüğünden Mahir Barutçu bilgi verdi" dedi.5

Bu sözler üzerine komisyonun bir başka üyesi, SHP Tunceli Milletvekili Kamer Genç yerinden fırladı. "Ben o zaman da söyledim bu adam yanıls ve yanıls soruşturma yapıyor dedim, dinlemediler. Yahya Demirel babamın oğlu değil diyorsun ama, siyasi babanın yeğeni olduğunu gizliyorsun" diye bağırdı.

Genç ile Öztürk arasındaki tartışmayı yatıştıran savcı, Demirel'e "Keşke bu sözlerinize inanacak bir şeyler olsaydı" diye karşılık verdi.

TURGUT ÖZAL SAHNEYE ÇIKIYOR

Savcı puslu karanlığın içinde yorgun ve bitkin görünen Turgut Özal'a döndü ve "Biliyorum diğer davaların seni oldukça yordu" dedi.

Özal, "Benim burada bulunmam bir hata. Burada olmamam gerekiyordu, hata ediyorsunuz" diye konuştu. "Ona biz karar veririz" dedi savcı. Sözlerini sürdürerek "Sen ülke yönetimine geldikten sonra bu işler patladı. Hayalîcilerin işine yarayacak pek çok yasal düzenlemeyi gerçekleştirdin. Neden?" diye sordu.6 Özal, "Ben ne yaptımsa ülkem için yaptım. Ülkeme döviz girdi. Borçlar ödendi" diye yanıt verdi.

Savcı kafasını iki yana sallayarak, "Öyle değil. Tam 256 firma, pek çoğunun ANAP'a yakın işadamlarının oluşturduğu firmalar bunlar, sizin getirdiğiniz düzenlemelerden yararlanarak 1993 rakamlarıyla 50 trilyon liraya varan devlet parasını haksız ve karşılıksız işlerle harcadılar" dedi.

Özal, "Yalan!" diye bağırdı. "Hayali ihracatın toplam ihracattaki oranı yüzde 2-4 arasında bir şeydir."

Sinirlenen savcı, "Yalan söyleyen ben değilim. Yalan olmadığını senin başbakan olduğun dönemde yapılan soruşturmalardan örneklerle kanıtlayacağım. Sonra o dönemde yapılan ihracatın yüzde 55'e yakın kısmının hayali olduğu ortaya çıktı. Burada anlatacaklarımı dinledikten sonra karar vereceğiz yalancının kim olduğuna?"

Savcı elindeki defterden peş peşe okumaya başladı:

Menteşoğlu'nun Hayali Soruşturmasını

ANAP Hükümetinin Kararı Önledi

1) Menteşoğlu Kardeşler Topluluğu ve Menteşoğlu İhracat ve Pazarlama AP'nin hayali ihracat yaptığını tır şoförlerinden Osman Ergin, Kütahya Emniyet Müdürlüğüne ihbar etti. Salyangoz ve sümüklüböcek kralı olarak adlandırılan, bol para harcamaya meraklı Hasbi Menteşoğlu (Hasbi Ağa) ile ünlenen firma, bir anda ortaya çıkan zenginliğiyle kamuoyunun dikkatlerini üzerinde topladı. Hayali ihracat soruşturmasını hesap uzmanı Serdar Koryürek yaptı. Koryürek, hazırladığı raporda 11237 sayılı ihracatta vergi iadesi kararı çerçevesinde, Menteşoğlu'na hiçbir işlem yapılmayacağını belirterek soruşturmayı kapatmak zorunda kaldığını bildirdi.

1986'da çıkartılan ve hayali ihracatı kolaylaştıran en önemli mevzuatlardan 11237 sayılı bakanlar kurulu kararının 12. maddesi gereğince haksız vergi iadelerinin geri alınması durduruldu çünkü. Buna göre, ANAP hükümeti tarafından, ihracatta vergi iadesi uygulamasında Vergi Usul Kanununun ceza hükümlerinin uygulanmaması karara bağlandı. Bu yolla haksız yere yapılan vergi iadesi ödemelerinin vergi mevzuatı çerçevesinde geri alınması olanağı da ortadan kaldırılıyordu. Haksız ödemeler "vergi ziyayı" sayıldı. Hayali ihracatın önemli bir boyutu olan vergi iadeleri konusunda, vergi cezalarına ilişkin Vergi Usul Kanununun 344., 345., 359. maddelerine göre Cumhuriyet Savcılıklarına "suç duyurusunda bulunma" koşulu uygulanamaz hale getirildi, alınan kararlar. Bu ayrıca, soruşturması yapılan pek çok hayali ihracatçının soruşturmalarının durdurulmasına da yol açtı. Bundan sadece Menteşoğlu firmaları değil, Yahya Demirel'in DEFKUR firması da yararlandı. Belki ANAP hükümetinin içinde herkes bu kararlarla yapılanların farkında değildi ama, kararları çıkartanlar ne

yaptıklarını çok iyi biliyorlardı.

Burada zararlı çıkan, ihbarcı Osman Ergin oldu. Ne ihbarından bir sonuç alındı, ne de söz verilen ödülü alabildi. Yaşamını kurtarmak için sürekli kaçar oldu.7

DPT Uytup Unutturdu

2) Samsun Emniyet Müdürlüğüne 8 Aralık 1987 tarihinde alınan bir istihbaratta ÖZBEK Dış Ticaret adlı şirketin KAGİ adlı firma aracılığıyla hayali ihracat yaptığı öğrenildi. Konu, Emniyet Genel Müdürlüğüne iletildi. Merkezden uzman bir ekip istendi. İstenen ekip verilmedi. Samsun emniyeti olayı DPT'ye bildirdi. Çünkü kendi üstlerinden olayla ilgilenen kimse yoktu. Aksine olay kapatılmaya çalışılıyordu. Ancak DPT, Emniyet Genel Müdürlüğünden de beterdi bu konuda. Önce bir şeyler yapıyor-muş gibi davrandılar. DPT yetkililerinin bu konuda hiçbir işlem yapmadıkları ortaya çıktı daha sonra. DPT olayı "uyutup" unutturdu. Sümen altı edilen Samsun Emniyet Müdürlüğünün yazısına rağmen, şirket işlemlerini sürdürdü.8

MİT'çi, Hayalici Mafya Babalarının Emrinde

3) Marmaris limanında ortaya çıkartılan hayali ihracat olayı sanıklarından Ertan Sert'in sekreteri Oya Demir, 28 Mayıs 1988 tarihli ifadesinde, olay sanıklarından eski MİT görevlisi Mustafa Necati Ercan'ın, Ertan Sert ve Turan Çevik'in yaptıkları hayali ihracat işlerini takip ettiğini açıkladı. Aslında bazı MİT'çilerin hayali ihracat işinde yer aldıkları iddiaları sürekli dile getiriliyordu. Ancak bu konunun da üzerine gidilmiyordu. Bir kere gidilip ünlü

MİT raporu yazıldı, içinde yalan yanlış bilgiler olmasına karşın, ortalık birbirine girdi.

Yeraltı dünyasının bu karanlık dehlizlerinde bir eski MİT'çinin ne işi olduğu, görevinin başındayken bu kişilerle girdiği ilişkilerinin boyutunun ne olduğu hiç araştırılmadı. Hatta bu ve benzeri olaylarda kaç MİT yöneticisinin bulunduğu veya bulunmadığı konularında da soruşturma yapılmadı. Bu yüzden de eskisiyle yenisiyle pek çok güvenlik ve istihbarat adamı bu kanlı, karanlık oyunlarda rol almaya devam etti.

Olaylar o kadar boyutlandı ki, bazı MİT görevlilerinin yaptıkları, MİT'in başka bazı görevlilerinin raporlarına konu oldu. Bunlara göre MİT eski İstanbul sorumlusu Nuri Gündeş, BAPAK grubunun sahipleri olan Necdet Ulucan ile Turan Çevik'i korumak için 60 milyon lira aldı. Ayrıca Gündeş eski MİT Müsteşar Yardımcısı Nihat Yıldız'ı, BAŞAK HOLDİNG'e soktu. 10 Kasım 1987 tarihli MİT raporunda, ayrıca sonradan Emniyet Genel Müdürlüğüne yükselen Mehmet Ağar'ın da Çevik ile iş yaptığı ve şoförü Necdet aracılığıyla Ankara'da Bülent Öztürkmen'i kullanarak bu işleri takip ettirdiği iddiaları yer aldı.⁹

Marmaris gümrüğünden yapılan hayali ihracatta, malları taşıyan NORSUN gemisinin kayıtlarda 6.881 m3 yük taşıyabilecek kapasiteye sahip olduğunun belirtilmesine rağmen, konçimentolarda kayıtlı yük miktarının 11.903.32 m3 ve 333.368.2 kg olduğu beyan edildi. Dolayısıyla geminin bu yükü taşımış olmasının fiziksel açıdan mümkün olmadığı saptandı. İthalatçı firmalardan ERTA, MERONİKS, KAMEL, USMAL, SARKO, ELDA, MARS, YOPAN, ERCAN firmalarının kimlere ait olduğu araştırıldı. Resmi belgeler üzerinde başka kişiler adına kayıtlı bulunmasına karşın, firmaların gerçek sahiplerinin, yeraltı dünyasının, güvenlik birimleriyle içli dışlı babaları, Ertan Sert ile Necdet Ulucan oldukları saptandı. Ancak o kadar açgözlü davranmışlardı ki, geminin taşıma kapasitesinin üzerinde bildirilen yük nedeniyle ele geçirildiler. O kadar pervasızlaşmışlardı

ki, gözlerini para hırsı kör etmişti.

Olayda rol üstlenen ATLAS adlı firmanın da resmi belgelerde Burak Sağman (olaydan dolayı yargıtayca kesinleşmiş 9 yıl hapis cezasına hükümlü olup halen İngiltere'de firarda) ve H. Akın Yılmaz'a ait olduğu gözükmesine rağmen, gerçek sahibinin Turan Çevik olduğu saptandı. Turan Çevik'in işlerini ise bazı ANAP'lı milletvekillerinin takip ettiği, bunlar arasında Turgut Özal'a yakın olduğu bilinen bazı eski bakanlarla birlikte, MDP'den ANAP'a geçen eski bürokratlardan, 17. dönem İçel ANAP milletvekili ve ANAP Çankaya İlçe Başkanı Mehmet Kocabaş'ın da bulunduğu ortaya çıktı. Yeraltı dünyasından MİT'e, oradan ülke yönetiminin ve partilerin en tepelerine kadar uzanan bir zincirdi hayali ihracat... Her bir halkasını ya bir politikacı, ya MİT mensubu veya bürokrat, ya da yeraltı dünyasının karanlık adları oluşturuyordu.

Turan Çevik, arkasındaki ünlü babalardan kendisine düşen hayali ihracat payını, son model Mercedes otomobillere, ayağında halhal taşıyan sahne dünyasının yapma bebeklerinden Nazan Poray'a yedirdi.

Sonradan arkasına baktığında, Malatya'dan İstanbul'a uzanan serüveninde, otomobil yıkayarak hayatını kazandığı dönemlerde daha mutlu olduğunu çokça düşündü. Ama iş işten geçmişti. Kendi ipini kendi eliyle başkalarına teslim edip ne olduğunu anlamadan yok olmuştu. Kapasitesini aşan işlerin altında imzası vardı. Bunlardan biri de İngiltere'de hayali ihracatı organize etmek için kurulan şirketlerdi. Oysa Çevik'in iplerinin sahipleri bunların başına güvendikleri bir ismi, Nil Schultz'u getirmeyi ihmal etmemişlerdi. Bu arada Çevik, tutsağı olduğu kokain yüzünden de güç anlar yaşadı.¹⁰

Dev-Yol'cu Hayali İhracatçı

4) 1986'da Antalya Güllük Limanından PAFAK-1 adlı gemiyle (ilgili şirketler; HASAL DIP TİCARET AP, ATLAS ULUSLARARASI PAZARLAMA AP, MESA DIP TİCARET AP, İSTANBUL DIP TİCARET AP, MENTEKS DIP TİCARET AP, BOĞAZİÇİ BİLGİSAYAR SANAYİ, HÜRPA İHRACAT İTHALAT PAZARLAMA LİMİTED PİRKETİ, MEPA MERKEZİ PAZARLAMA AP, TEKPA DIP TİCARET AP (eski bakan Mehmet Ali Yılmaz'ın şirketi), ÖZAY DIP TİCARET LİMİTED PİRKETİ, ÇEVİK DIP TİCARET LİMİTEN PİRKETİ) yapılmak istenilen hayali ihracat olayında Turan Çevik'e ait ÇEVİK DIP TİCARET LİMİTED PİRKETİ'nin hayali ihracat işlemlerini gümrüklerden takip eden kişinin kimliği ortaya çıktığında çok ilginç bir bulguyla karşılaşıldı. Çevik ve arkasındaki yeraltı dünyasının ve politik merkezlerin adına işlemleri takip eden Pevket Başgelen adlı şahıs, bir DEV-YOL üyesiydi.

Başgelen'in polis kayıtlarındaki dosyalarında ilk bilgi, 30 Mayıs 1980 günü saat 22.00 sıralarında Kırklareli il merkezinde muhtelif yerlere TÜRKİYE HALK KURTULUP PARTİSİ/CEPHESİ-DEVİRİMCİ YOL imzalı afişleri yapıştırarak, duvarlara örgüt adına siyasi içerikli yazılar yazarken yakalandığı şeklindeydi. Başgelen hakkında DEV-YOL örgüt elemanı olmak, afiş yapıştırıp yazı yazmak suçlarından davalar açıldı.¹¹

Bu olayda kullanılan şirketlerden TEKPA'nın Mehmet Ali Yılmaz'a ait olması, Özallara yakın bir hayali ihracatçı olan Turan Çevik'in şirketinde işlerin bir DEV-YOL'cu tarafından takip edilmesi, Çevik'in arkasındaki gücün Necdet Ulucan olması, hayali ihracat olaylarında hangi çevrelerin etkin olduğunun en güzel örneklerinden biridir.¹²

Hükümet Adına Madalya Verip

Mafya'nın Dövizini Akladılar

5) Hayali ihracat olaylarında hükümet artık o kadar kontrolsüz ilerlemekteydi

ki, şaşkınlık ötesi olaylara rastlanıldı. Diyarbakır Gümrük İdare Memurluğundan 1987 içerisinde hayali ihracat yaptığı saptanan EMEF DIP TİCARET AP'nin resmi belgeler üzerinde Yönetim Kurulu Başkanı olan Bilal YILDIZ'a, şirketi yeni liberal düzende en başarılı ihracat yapmasından dolayı dönemin Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin tarafından İstanbul'da düzenlenen bir törenle "Başarı Belgesi" ve "Altın Madalya" verildi.

Hükümet, yasal yollardan yapamadığını, madalya ve başarı belgesi vererek yaptı. Hayalîciler birbirlerin girdiler. Çünkü belge ve plaket onlar için o kadar önemliydi ki, bunlara kâğıt üzerindeki patronlar mı, yoksa perde gerisindekiler mi sahip olacaktı? İşte bunun için kızılca kıyamet koptu.

Hayali ihracatçılar arasında geçen amansız bir mücadelenin ardından şirketin gerçek sahibi olan, perde arkasındaki gizli yüz, Ender Oskay belge ve madalyayı, olayın dublörü Bilal Yıldız'dan geri aldı.

Pirketlere ilişkin yapılan araştırmalar daha büyük sonuçlara yol açtı. Söz konusu şirketin (şirket sadece kâğıt üzerinde var), hayali ihracat karşılığı dövizlerini "Çilo Mehmet" lakabıyla bilinen yeraltı dünyasının ünlü uyuşturucu ve döviz kaçakçısı, Mehmet Yıldırım'ın sağladığı belirlendi. Kardeşi de uyuşturucu kaçakçısı olan Yıldırım, Suriye asıllı Muhammet Celal Zehebi ve Mehmet Çelikel ile sıkı ilişkiler geliştirdi. Zehebi, aynı zamanda grubun önderliğini yaptı. Suriye'den tahta bavuluyla geldiği Türkiye'de kaçakçılık geliriyle zengin oldu. Bir kuruş vergi vermedi. Adı Çetin Emeç suikastinin öldür emrini veren kişi olarak polis kayıtlarına geçti. ZEHEBİ DIP TİCARET adında kurduğu firmayla ihracatla yakından ilgilendi ve Turan çevik ile birlikte iş yaptı.¹³

12 Eylül sonrası yurtdışına kaçan ve Zürih'te yaşayan Murat Sanlıçelikel adlı şahıstan, İstanbul'daki 9 ayrı bankaya, Çilo Mehmet'in döviz getirttiği, gelen dövizleri kardeşi ve yanında çalışan kişilere, şirketin yetkilisiymiş gibi

tahsil ettirdiği, bu hayali ihracat hizmetleri karşılığı devletten alınan vergi

iadesinin de yarısını kendisi için alıkoyduğu saptandı.¹⁴

Olayla ilgili olarak ifadeleri alınan gümrük memurları, gümrük çıkış

beyannameleri üzerindeki imza ve kaşelerin kendilerine ait olmadığını, tamamen sahte olarak düzenlendiğini bildirdiler.

Bunun üzerine Diyarbakır Gümrük Pefi Pahin Kaya'nın ifadesine başvuruldu. Kaya,

21 Eylül 1989 tarihli ifadesinde, belgelerin tamamen sahte olarak

düzenlendiğini, kendisinin de mal sevkiyatı yapılmış gibi belgeleri imzaladığını

ve karşılığında çıkar sağladığını ifade etti.

Pahin Kaya'nın sicili ve göreviyle ilgili dosyasına bakıldığında daha büyük bir

sürpriz ile karşılaşıldı. Kaya, Diyarbakır'a neredeyse hayali ihracat

olaylarında koordinatörlük için terfian atanmıştı. Pahin Kaya'nın Diyarbakır

gümrüğünde şef olarak atanmasını dönemin ANAP'lı Adalate Bakanı Necat Eldem'in

ricası üzerine Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin yapmıştı.¹⁵

PKK da Hayali İhracat Yaptı

6) Bir hükümet düşünün ki yok etmeye çalıştığı, amansız bir savaşa girdiği terör

örgütünü finanse etsin... Böyle şey olmaz demeyin. Böyle bir hükümet Türkiye'de

yönetimde uzun yıllar kaldı. ANAP iktidarı hayali ihracatı kolaylaştıran

düzenlemeleri yaparken belki bunları düşünmemişti ama yaptığı düzenlemelerden

başını ağrıtan terör örgütü PKK da yararlandı ve hayali ihracattan aldığı devlet

parasını, Güneydoğu'da devlete kurşun olarak geri yolladı.

Diyarbakır Gümrük İdaresinden BİAT İç ve Dış Ticaret AP ve TAMAK Makine Sanayi

ve Ticaret Limited Pirketi adlı ihracatçı firmaların yapmış olduğu hayali

ihracat olayında, belgelerden bu işin nakliyeciliğini yaptığı saptanan Mersin

Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı ERENTUR TRANSPORT ve Ticaret Limited Pirketi

kurucusu ve ortaklarından olan Nusaybin doğumlu Abdülhakim Eren'in adına rastlanıldı. Eren ile ilgili araştırma sonucunda PKK örgütü üyesi olmak suçundan 3 Pubat 1986 tarihinde yakalanıp tutuklandığı ortaya çıktı.

Eren'in ayrıca Mersin Emniyet Müdürlüğünce 20 Ekim 1987 tarihinde 1918 sayılı yasaya muhalefet, kaçak bakır almak, bulundurmak, nakletmek ve satmak suçlarından yakalanarak adli makamlara sevk edildiği ve tutuklandığı saptandı. Abdülhakim Eren'in PKK örgüt üyesi olmak ve örgüt adına çeşitli eylemlerde bulunmak suçundan 16 Ekim 1990 tarihinde bir kez daha Mersin Emniyet Müdürlüğünce yakalandığı, 24 Ekim 1990 tarihinde adli makamlara sevk edildiği ve tutuklandığı da anlaşıldı.¹⁶

Uyuşturucunun Kara Parasını

Devlet Dövizleriyle Akladılar

7) Türk Dışişleri Bakanlığı Almanya'dan ulaşan bilgileri aldığı anda pek de şaşırmadı. Böylesi pek çok olayla ilgili olarak sadece Almanlardan değil, birçok ülkeden yüzlerce bilgi geliyordu. Dışişleri Bakanlığında, gelen yazıya 13 Ekim 1992 tarih ve 7942 sayı verildi. Dosyanın üzerine, "Hayali ihracat ve uyuşturucu ticaretiyle kara paranın aklanmasına dair" diye yazıldı. Arasına Düsseldorf'taki Alman Gümrük Takip Dairesince Maliye ve Gümrük Bakanlığı Dışilişkiler Dairesine gönderildiği anlaşılan 21 Haziran 1991 tarihli yazı da eklendi. Bu yazı ve ekler aslında hiç de içaçıcı değildi.

Düsseldorf Gümrük Araştırma Bürosu görevlilerince yürütülen araştırma ve soruşturma sonucunda, hayali ihracat yaptıkları saptanan DELTA Dış Ticaret AP (Ortakları arasında eski Genelkurmay Başkanı Necdet Üruğ'un oğlu Hadi Üruğ da

var), ARMASAN Armatür Sanayi ve Ticaret AP, BA-Gİ Bayan Giyim AP, CAN-EK Dış Ticaret AP, CEBİTAP Dış Ticaret AP, GSD Dış Ticaret AP, İMPO BEYNELMİNEL MUHAYA Pazarlama Organizasyon AP, KİBAR Dış Ticaret AP, KOÇMAR Dış Ticaret AP, ME-AS Dış Ticaret AP, SÖNMEZ BUTİK Faik Sönmez Tekstil Ticaret Sanayi AP TİRA Dış Ticaret AP, YAVUZLAR GIDA AP, adlı 13 şirkete uyuşturucudan kaynaklanan kara paranın transfer edildiği belirtiliyordu. Bu şirketlerin devletten aldıkları hayali ihracat karşılığı toplam 80.059.511.11 DM paranın, halen Almanya'da uyuşturucu kaçakçılığı suçundan tutuklu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Arif Temel ile MÖNPENGLADBAH firmasının sahibi olan Alman vatandaşı Peter Dirim adlı şahıslar tarafından, Almanya ve Zürih'teki "SHAKARCO" kargo şirketleri kanalıyla ve bu şahısların talimatlarıyla, bu 13 şirkete transferi yapılmak suretiyle amlandığı kaydediliyordu. Transfer edilen bu paranın yapılan ihracat karşılığı olmayıp (çünkü ihracatlar hayali) uyuşturucu kaçakçılığından elde edilen para olabileceği, böylece kara paranın bu şekilde hayali ihracat yoluyla aklanıldığı anlatılıyordu. Bu bulgular Türk makamlarınca da doğrulanıyordu. Almanlar uyarıyordu, ama Türk yetkililer hayali ihracatın önüne geçmeyi bir türlü istemiyorlardı.

O dönemin Başbakanı Turgut Özal, 1987'de gittiği bir Davos toplantısında aralarında SHAKARCO şirketinin sahibi Muhammet Pekerci'nin de bulunduğu ve ana görevleri kara para aklamak olan pek çok işadamı ve banka yöneticisini Türkiye'ye iş yapmaya çağırırdı. Ne garip tesadüftür ki, bu işadamlarına götürülen teklif, gelip Türkiye'de banka açmalarıydı.

Aynı dönemde Muhammet Pekerci ile görüşenler arasında dönemin Başbakanı Turgut Özal'ın oğlu Ahmet Özal ile ünlü hayali ihracatçı Uğur Süzer'in yakın arkadaşı ANAP Milletvekili Mehmet Perçin de yer aldı. Süzer, Perçin ile olan ilişkisini seçim dönemlerinde Perçin'e sunduğu helikopter ve Mercedes arabalar ile de göstermeyi ihmal etmedi. Ne de olsa arkadaşlardı ve arkadaşların birbirlerine

işi her zaman düşerdi. Perçin, bu arkadaşlık sırasında Süzer'in Bulgar yetkilileri ile arasındaki ilişkilerin sıcaklığından haberi yoktu tabii. Bunları bilse milliyetçi bir ANAP milletvekili olarak bu arkadaşlığa derhal son verirdi17...

Faize Haram Diye Diye

Hayali İhracatı Helal Saydılar

8) Türkiye'de 12 Eylül 1980 askeri darbesinin ardından iktidarı eline alan ANAP'ın ilk işlerinden bir tanesi de kendilerini İslamcı sermaye olarak adlandıran bazı çıkar gruplarını Türkiye'ye taşımak oldu. ANAP iktidarının başında bulunan Turgut Özal bu kesime olağanüstü teşvik ve kolaylıklar sağlayan bir dizi kararnameyi yürürlüğe koymakta gecikmedi. Bunun üzerine Türkiye'ye gelen İslamcı sermaye korunup kollanmanın ve Özallara yakın olmanın bütün avantajlarını kullandı. "Faiz haramdır, k r payı dağıtıyoruz" diye yola çıkan bu ideoloji ve para simsarları arasında en  nl s  FAİSAL FİNANS'tı. Yönetici kadrolarında çoğunlukla Nak i tarikatının  nde gelenlerinin bulunduğu bu kuruluşta etkin olan adlar arasında Turgut  zal'ın kardeşi Korkut  zal da vardı. Korkut Özal İslami bankerlik kuruluşlarının dışında bir bütün olarak İslami siyasetin Türkiye'ye gelmesinde önemli bir işlev görüyordu. Zaten i lerinin büyük bir bölümünü de kendisini destekleyen Suudi Arabistan ve Amerika gibi ülkelerde yürütüyordu.

İ te bütün bu i şkiler a ının güçlendirip hoyratça Türkiye'ye salıverdi i İslamcı bankerlik kurulu u FAİSAL FİNANS, dönemin modasına uymakta geç kalmadı. İslami   retide faiz haramdı. Kuran'da, hayali ihracat haramdır denmiyordu ki... Onlar da bu düşünceden yola çıkararak Atatürk Havaalanının g mr   ne hayali mallar yolladılar. Yaptıkları hayali ihracatın karşılığı olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin

1986 rakamlarıyla 300 milyon lirasını vicdan ve inanç muhasabesi yapmadan ceplerine indirdiler. FAİSAL DIP TİCARET AP, yaptığı hayali ihracattan elde ettiği keri faizsiz veya bir başka deyişle haramsız para olarak dağıtmayı ihmal etmedi.¹⁸

Talana Gelen Ak "Baba"lar

9) İzmir Emniyet Müdürlüğünün başlattığı hayali ihracat soruşturmaları sonucunda da, bir dizi skandallar yaşandı. Turan çevik'i yakaladığını açıklayan Emniyet Müdürü Lütfü Tombuş daha sonra "Paka yaptım" diyerek bu yakalama olayını yalanladı. Bu sırada İstanbul Emniyet Müdürlüğünün altın ve uyuşturucu kaçakçılığı ile İzmir Emniyetinin altın ve döviz kaçakçılığı operasyonları birleştirildi. Sonuçta ortaya çıkan tablo, mafyanın bütün kaçakçılık organizasyonlarını hayali ihracat ile birleştirdiği yolundaydı.

Yaşar Aktürk (Beber Yaşar), Ertan Sert, Necdet Ulucan, Varujan Kumdagezer, Yaşar Avni Musullu (Sarı Avni), Osman Mirza Asilsoy, Mehmet Saruhan (Altın Mercedes'li müteahhit) gibi yeraltı dünyasının bütün ünlüleri, hep birden uluslararası kaçakçılık örgütleriyle birlikte Türk devletinin kendilerine sağladığı bütün kolaylıklardan yararlanmaya geldiler. Yaptıklarından Ermeni terör örgütü ASALA'yı, PKK'yı ve Suriye istihbarat örgütü El Muhaberat'ı yararlandırmayı da ihmal etmediler.

Herkes devletin halktan topladığı vergiden payına düşeni alıyordu. Bunun adı kimi zaman hayali ihracat, kimi zaman altın, uyuşturucu, silah kaçakçılığı oluyordu. Ama kimse sesini çıkarmadan, bu adamlar yapacaklarının azamisini yapıyorlardı.

Yaşar Aktürk, polisin üzerine geleceği tiyosunu aldığında, hemen İsviçre'nin Zug kantonunda aldı soluğu. Takvimler 1988'in Ekimini gösteriyordu. Kilit adam oydu.

Ama polis elinden kaçırmıştı bir kere. Yakaladığında da yapacak bir şey yoktu artık. SHAKARCO'nun Türkiye temsilcisi olan Aktürk'ün hesaplarında yapılan incelemelerde, ekim ayının sonu ile kasım başında İsviçre'den 9 gün içinde 6 milyar liralık dövizin transfer edildiği görüldü. Bu paranın hayali ihracat işlemlerinin yürütülmesinde kullanıldığı saptandı. Olayın bu aşamasında Suriye gizli servisi El Muharabat devredeydi. Çünkü SHAKARCO AP'nin sahibi Muhammet Pekerci, Suriye uyrukluymuş ve ilişkileri arasında El Muharabat da vardı. Pekerci'nin uluslararası kaçakçılık işlerindeki rolü, döviz transfer işlemlerini gerçekleştirmektir.

Yaşar Aktürk İsviçre'de 6 bin frank aylığa çalışıyor gözüküyordu. Bu arada Avrupa'da yaşayan uluslararası silah ve uyuşturucu kaçakçısı Yaşar Avni Musullu (Sarı Avni) ile ilişkileri geliştirdi. Olayları koordine ediyordu. Bu ilişkilere ait banka dekontları da ele geçirildi. Bu ikiliyle ilişkili olarak İstanbul'da silah kaçakçısı Hacı Mirza ve Osman Asilsoy (Mirza, olan soyadını kötü şöhretten dolayı Asilsoy yaptı) tutuklandı. Asilsoy ANAP'ın bayan bakanı İmren Aykut'un da arkadaşıydı. Gerçi İmren Aykut Asilsoy'u tanımadığını söylediye de, Asilsoy ile çekilen fotoğrafları bunu yalanladı. Aykut, Osman Mirza ile Asilsoy arasındaki değişiklikten etkilenmişti. Bir başka ANAP milletvekili Mehmet Perçin, Uğur Süzer ile birlikte yine bu ilişkiler ağının içinde yerini almıştı. Bu kişilerden Osman Asilsoy'un Fikri Kocakerim, Hacı Mirza ve Doğan Çelik'in Zürih'te ortak işler yaptıkları saptandı. Olay sadece hayali ihracat değildi. O sacayağının biriydi. Diğerleri silah ve uyuşturucu-altın-döviz-kaçakçılığıydı.

Olayların üzerine gidildikçe ASALA, PKK ve Ebu Nidal gibi terör örgütleriyle, Türk yeraltı dünyasının ilişkileri açığa çıkıyordu. Tabii Arap gizli servisleri ellerini hiç çekmiyorlardı bu ilişkiler yumağından. İşin ilginç yanı bu örgütlerle ilişkileri ayarlayan da bir Ermeni olan Varujan Kumdagezer idi. Kumdagezer'in de öncülüğünde Türkiye'den toplanan paralar Mahmutpaşa'dan

Ermeniler adına Amerika'da ASALA için açılan hesaba gönderiliyordu.

Tabii bunların içinde, aralarında hayali ihracatın da bulunduğu kaçakçılık olaylarından elde edilen gelirler yoktu. Onlar ayrı bir taksimat ve işlemden geçerek pay ediliyor, kimi zaman uyuşturucu, kimi zaman silah olarak karşılık görüyorlardı.

İzmir polisi bu olayların üzerine giderken Turan Çevik'in bürosunda Mehmet Saruhan'ı (Altın Mercedes'li müteahhidi) yakaladılar. Daha sonra yapılan soruşturmalarda Saruhan'ın Varujan ile olan ilişkileri bir bir gözler önüne serildi. Saruhan 1987'de İstanbul'da 3 tabanca, 733 mermi, çelik yelek ve 4 uzun mesafeli el telsizi ile 43 kilo eroinin ele geçirildiği olayda da yakalanmıştı. Turan Çevik ile birlikte çalışıyordu. Gerçi Çevik ile çalışan sadece o değildi. MİT'çiler, politikacılar, yabancı istihbarat birimlerinin Türkiye'deki adamları ve kaçakçılar oluşmaya başlayan "Liberal Çitflik"de hep eleleydiler. Bu çiftliğin tohumlarını atan 12 Eylül paşaları, semirten ise ANAP'ın ekonomi politikaları oldu.¹⁹

Olaylar öylesine gelişti ki gözünü karartan İranlılar bile hayali ihracat yaparak Türkiye Cumhuriyeti'nin yağmalanan parasından pay alma mücadelesi verdiler. Bun-lardan Asad ve Muhammed Golzari NEPA DIP TİCARET AP ile hayali ihracata soyundular ve 25 milyarlık bir hayali ihracat işinde yakalandılar.²⁰

Polisi, Anap Hükümeti Engelledi

Savcı sustu... Herkes soluğunu tutmuş onu bekliyordu. Kızgın bir ses tonuyla Özal'a seslendi:

"Sen bunların hepsini biliyorsun. Biliyorsun, çünkü bu olaylar senin Başbakanlığın zamanında oldu. Senin Başbakanlığın döneminde ayrıca 1985'te 4 olay; 1986'da 2 olay; 1987'de 2 olay; 1988'de 2 olay; 1989'da 3 olay olmak üzere

toplam 13 ayrı hayali ihracat olayı emniyetçe soruşturuldu. Bunlardan haberin olmadı mı? Menteşoğlu Kardeşler Topluluğu ve Menteşoğlu İhracat ve Pazarlama AP ile ilgili hayali ihracat olayının soruşturmaları emniyetçe yapılamadı. Neden? Soruşturma Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın müfetişlerine yaptırıldı. Ancak bu dosyalar senin başında olduğun Bakanlar kurulunun çıkardığı 11237 sayılı kararname hükümleri nedeniyle ilgili hesap uzmanları tarafından incelenemedi. Dosyalar kapatılmak zorunda kaldı.

Sonuç; Türk insanının tam 50 trilyon lirası çalındı. Bu halka karşı bir suçtur. Bunlarla da yetinmediniz. O dönemde 84/8859 sayılı ihracat rejimi kararınının birinci maddesini değiştirdiniz, polisin çalışmasını engellediniz. Emniyet Genel Müdürünüz Saffet Arıkan Bedük'ün İl Emniyet Müdürlerine verdiği 20 Aralık 1985 tarih ve 990189 sayılı talimatıyla polis çalışamaz hale getirildi, hayalîcilerin üzerine gidilemedi.

Turgut Özal imzasıyla 12 Ekim 1987 tarihinde 38678 sayı numarasıyla yayımlanan Başbakanlık genelgesiyle hayali ihracat konusunda emniyet teşkilatının ve diğer birimlerin görevlerini kısıtladın. Hayali ihracatçıları korudun. Bunların soruşturmalarını polisin yapmasını engelledin ve dosyaları DPT'de toplayıp bekleterek zaman aşımına sokulmasına neden oldun. Sonra hayali ihracatın 1985-1990 arasında ihracattaki oranı yüzde 2 değil yüzde 55 dolayındadır."21

Kardeş Özal, Ağabeyini Savunuyor

Kıyamet savcısı sözünü bitirmeden Yusuf Bozkurt Özal bağırdı:

"Yalan! çamur atıyorlar."

Savcı karşılık vermeden, Yusuf Özal devam etti: "Görevinizi ihmal ettiniz deniyor. Hayali ihracat yapmış denilen kişilerin mahkemelerinde çoğu beraat etti, bir kısmının daha mahkeme kararı verilmemişti, bunların daha suçlu olduğu

belli değildi. Yani ortaya daha bir suç çıkmadan bürokratlara, yalnız benim için değil, halen davası görülen bürokratlar vardı. Onlar siyasi karşıtlarının üzerine gidiyorlardı. Esasen Turgut Beyin üzerine gitmek istiyorlardı. Ağabeyime, bir yerden çamur sürmek istiyorlardı. Bütün yapılan budur. Bürokratların üzerine gidiyor-lardı. Aslında bunların hiçbir suçu yoktu. Hiçbir suçu olamazdı. Yani bugün adam hırsızlık yaptı diye polis mi suçludur? Adam vergi kaçırdı diye vergi memuru mu suçludur? Adam hayali ihracat yaptı diye, DPT'deki adamlar mı suçludur? Böyle nasıl mantıktır bu? Yani bu kadar kötü olmamıştı hiç. Bakın açık sebebini tekrar ifade ediyorum. Siyaseten karşımıza çıkamadıkları için, fikirlerimize fikirle karşı duramadıkları için yapılan işleri ve bizi kötölemeye çalışıyorlardı. Bunlara alet olmamak gerek. Bunlar Mahmut Öztürk'ün yalanları. Bizden sonrakilerden neden hesap sorulmuyor, onlar da aynı şeyleri yaptılar."22

Özal yerine oturduğunda, savcı yanıt vermek için hazırlanırken Mahmut Öztürk atıldı:

"Bunlar beni suçluyorlar" diyerek, konuşmasına devam etti:

"Ben kimseye karşı peşin hükümle davranmadım. Kime başvurduysak bize bu işin Turgut Özal'ın bilgisi dahilinde olduğunu söyledi. Bakın ihracatı artırmak bahanesiyle çıkartılan 7/10624 sayılı Bakanlar Kurulu kararında belirtilen esasları, kanunsuz emir ve talimatlarla değiştiren, bunların uygulanmasını sağlayarak hazineyi büyük oranlarda zarara uğratan; dönemin bir kısım yetkili siyasileri ve bürokratlarıyla, sonradan yapılan bütün yasal prosedürden yoksun işlemleri Bakanlar Kurulu kararlarıyla yasal hale getirmeye çalışanlar, ihracat işlemlerinden sorumlu dönemin bakanları ve Başbakandır. Sorumlu onlardır. Yalan mı? İşte Kaya Erdem, işte Yusuf Bozkurt Özal; neden o dönemde bu kararlara imza attınız? Yusuf Özal neden soruşturma dosyalarını zamanında savcılıklara göndermediniz? Bunları açıklayın."23

Öztürk'ün konuşmasıyla mahkeme salonunu kaplayan uğultuyu, kıyamet yargıcı kesti. "Dünyadaki gibi birbirinizi yemeyin burada. Bildiklerinizi anlatın yeter!" dedi.

Uzun boylu bir adam yerinden kalkıp kendini tanıttı. "Ben Faik Altun." dedi.

"Antalya milletvekili idim. Hayali İhracat Komisyonunda da çalıştım. O zamanlar, 1993'te çok söyledim kimse dinlemedi. Bari burada dinleyin."

Yargıç, "Ne anlatmak istiyorsun? Anlat" dedi.

Sarışın Başbakanın Hayali Bombası Patlıyor

Faik Altun anlatmaya başladı:

"Ben komisyonda görev yaparken 16 Mart 1993 günü komisyonun ANAP'lı üyelerinden Ekrem Pakdemirli'yi eski Maliye Bakanı olarak dinledik. Kendisiyle ilgili bazı iddialar da vardı, onları da sorduk. Pakdemirli ile komisyonda aramızda şöyle bir konuşma geçti:

MAHMUT ÖZTÜRK- Bu RAKS ile, daha doğrusu TEKPA ile bir alakanız var mı?

PAKDEMİRLİ- Hiçbir alakam yok. 1980'e kadar 25 bin lira, 10 bin lira en

babayiğit olarak bir şirketten 150 bin liralık hissem vardı. Teşvik ve

uygulamaya gelince hepsini sattım. ERCANOĞLU hissem vardı, KOÇ'ta vardı, özel

sektörde çalışırken tasarruflarımı böyle şirketlere yatırmıştım. 1980'de

geldiğim zaman hepsini çıkardım. Hiçbir zaman RAKS ile İZMİR DEMİR ÇELİK ile

ortaklığım olmadı. Esas orada RAKS değil ÇUKUROVA'nın çok büyük akreditifi

vardı. Ben olayları bildiğim için söylüyorum. ÇUKUROVA'nın 250 milyon dolar

civarında akreditifi vardı. Bu kısmı zabitlara geçmesin Sayın başkan.

MAHMUT ÖZTÜRK- O zaman mikrofonu kapatalım ve bu kısmı zapta geçmeyelim

(Konuşmaların bu kısmı banta alınmadı, zapta geçmedi).

Burada Pakdemirli bize hayali ihracat yoluyla elde edilen bu paraların ödenmesine ilişkin talimatların, ilgili müsteşar ve genel müdür tarafından imzalanmazken, dönemin ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Tansu Çiller tarafından imzalandığını ve durdurulan ödemelerin yapıldığını anlattı. Biz de uzun uzun tartıştıktan sonra Çiller'in en azından bir yazılı ifade vererek duruma açıklık getirmesini istedik. Biz bunda ısrar ederken nedense Sayın Ekrem Pakdemirli bunlara bile gerek olmadığını savundu durdu. Bunu da pek anladığımı söyleyemeyeceğim. Ona, o zaman Mahmut Öztürk de katıldı. Ancak biz bastırınca yazılı ifade vermesi kararlaştırıldı.²⁴

Komisyonun aldığı karar gereğince, Tansu Çiller bu ödeme talimatlarıyla ilgili olarak bize yazılı ifade gönderecekti. Ama böyle olmadı. Daha sonra öğrendim ki, Komisyonun Başkanı Mahmut Öztürk, Çiller'in yazılı ifadesini de almamış. Ben o zaman DYP kongresinde Genel Başkanlığa ve dolayısıyla Başbakanlığa hazırlanan Tansu Çiller'in bu hayali ihracat pisliğini temizlemesi gerektiğini söyledim. Çünkü Çiller, RAKS ve ÇUKUROVA şirketlerinin durdurulan hayali ithalat ve ihracat ödemelerinin 300 milyon dolar kadarını, müsteşar ve genel müdür, ödeme için emri imzalamamışken, kendi imzasıyla ödetti. Ama ne ifade verdi, ne de sorduklarıma yanıt. Olayı kapattı gitti. Sonra da ülkenin Başbakanı oldu. Hayali ihracatçıları kolladı, ama işçileri televizyondan halka şikâyet etti.²⁵

Altun'un sözünü kesen Öztürk; "Biz çok büyük iş yaptık. Benim çalışmalarım sayesinde hayali ihracatın gerçek yüzü açığa çıktı. Pimdi burada beni suçlayamazsınız. Ben yargıç değildim ki. Sadece Araştırma Komisyonu Başkanıyım. Bütün bunlar ortada iken suçu olmayan insanları ne diye komisyona çağırıp ifadelerini alayım. Ben öcü gibi, suçsuz insanların ardına takılamazdım" dedi.²⁶ Öztürk'ün sözlerine komisyonun bir başka üyesi Kamer Genç tepki gösterdi; "Sen komisyonda alınan kararı nasıl yerine getirmezsın? Madem yargıç değilsin, Tansu

Çiller'in suçsuzluğuna nasıl karar verdin? Neden Çiller'in yazılı ifadesi yok?

Zaten komisyon çalışırken de belgeleri sakladın. Tek yanlı, olayların arkasına inmeyen bir çalışma yaptın. Öylesine yanlı ve kendi şovuna malzeme yapacak şekilde davrandın ki, senin partinden olan komisyon üyesi Sadık Avundukoğlu dayanamayıp istifa etti. Hayali ihracatçılar trilyonlarca lira rüşvet verseydi bu kadar kötü bir araştırma yaptıramazlardı" diye konuştu.

Yargıç, ne yapacağını bir süre düşünüp yeniden araya girdi. Milletvekillerini susturdu. "Burayı Meclis kürsüsüne çevirdiniz" diye çıkışıp savcıya sordu:

"Peki hangi firmalar hayali ihracat yapmış, ne kadar haksız para almışlar?"

Bunun üzerine savcı elindeki bir dosyayı açıp hayali ihracat yapan firmalar ile bunların sermaye yapıları hakkında hazırlanan bir listeyi okumaya başladı:

HAYALİCİLER 1993 SONU RAKAMLARIYLA

TAM 50 TRİLYON LİRA ÇALDILAR

Bu tablonun bir ilginç yanı da; Menteşoğlu grubuna ait iki firmaya toplam 68.494.597.247 lira teşvik ödemesi yapılmasıdır. Bu hayali ihracatçılara yapılan toplam ödemenin yüzde 21'ini oluşturmuştur. Turan Çevik grubuna dahil 12 firmaya toplam 33.478.564.574 lira teşvik ödemesi yapıldı. Bu toplam ödemeler içinde yüzde 10.3'tür. Uğur Süzer grubuna dahil üç firmaya toplam 25.838.117.165 lira teşvik ödemesi yapıldı. Bu toplam ödemenin yüzde 7.9'udur. Bu üç firmaya yapılan 127 milyar 911 milyon 278 bin 989 liranın toplam içindeki payı yüzde 39.2'dir.

Bu rakamlar, ödemelerin yapıldığı tarihleri içermektedir. Sonraki faiz oranlarını bu hesaplara katmadık.

İncelemeler sonucunda hayali ihracat yaptığı saptanan firmalara ödenen 325 milyar 868 milyon 609 bin 777 liralık gerçekdışı prim tutarının, 31 Aralık 1992 iç borç yıllık ortalama faiz oranları esas alınarak yapılan hesaplamasına göre 1993 başındaki ulaştığı değer 6 trilyon 337 milyar 568 milyon 355 liradır.

Toplam teşvik primleri tutarı olan 2 trilyon 510 milyar 216 milyon 823 bin 862 liranın aynı dönemler içinde iç borç faiziyle yapılan hesaplamasında bugün ulaştığı rakam 30 trilyon 918 milyar 085 milyon 017 bin 693 bin liradır. Diğer ödemeler ve denetim kaçakları göz önüne alındığında bu rakamların 1993 sonu itibariyle ulaşacağı toplam değer 50 trilyon lirayı aşacağını hesapladık.

Evine ekmek götürme derdindeki memur ve işçinin vergisinden, alın terinden kesilenler, hayali ihracatçıların zevkine harcandı. Hiç kimse de bunlardan hesap sormadı, sormadı.

HAYALİ İHRACATIN DÖRT ATLISI:

MENTEPOĞLU, ÇEVİK, SÜZER VE ÇUKUROVA

Savcı hayali ihracatın yüzde 50.2'sinin Menteşoğlu, Turan çevik, Uğur Süzer ve Çukurova firmaları tarafından gerçekleştirildiğini dile getirerek "Burada size hayali ihracatın bu dört büyüğü ve geri kalan 10 firmasına ilişkin bazı bilgiler vermek istiyorum" dedi ve olayın ürkütücü ekonomik tablosunu anlatmaya devam etti:

Yargıç, duydukları karşısında hayretler içinde, savcının sözünü bitirmesini bekleyerek, "Bu kadar hayali ihracatı nerelerden yapmış bunlar?" diye sordu. Savcı, hayali ihracatların Marmaris, Haydarpaşa, Habur gümrük kapıları ile İstanbul Atatürk Hava Limanı çıkış gümrüğü, İzmir, Panlurfa, İstanbul, Ankara, Bursa, Çankırı, Antalya ve Diyarbakır gümrük idare memurluklarının sorumluluk bölgelerinde meydana geldiğini anlattı. Hayalîcilerin zaman zaman limanı olmayan Ünye, Fatsa gibi yerlerden bile ihracat

yapmış gibi göstererek devletten para aldıklarının da saptandığını belirten savcı, hayali ihracatın yapılış yöntemleri konusunda da bilgiler verdi.

HAYALİCİLERİN İHRAÇ YÖNTEMLERİ

Malın çok kaliteli gösterilerek fiyatın şişirilmesi: Bu yöntemi kullanan hayali ihracatçı, gerçekten ihracat yapmaktaydı. Ancak ihraç ettiği malın ticari değeri düşükken, yüksek göstererek fazla vergi iadesi alma yoluna gitti. Örneğin normal halıların ipek halı, ince bakır kablo tellerin altın kablo şeklinde ihraç edilerek, vergi iadesi alınması gibi Türkiye'de bu yöntemi kullanarak hayali ihracat yapan firmalar topluluğunun başında Süzerler geldi. Uğur Süzer, şirketleri aracılığıyla bakır veya daha kalitesiz telleri, altın kablo gibi ihraç ederek milyarlarca lira haksız kazanç sağladı.

Miktarın fazla gösterilmesi: Bu yöntemi kullanan hayali ihracatçı da özellikle parça başı ihraç iadesi olan mallarda, malın miktarını fazla beyan etti. Örneğin 10 bin adet deri ceket, 100 bin adet olarak beyan edildi. Bu yolla hayali soygununa katılan firmaların en önemlisini Menteş-oğlu şirketler topluluğu oluşturdu. Menteşoğulları bu yolla hayali ihracattan aslan payını almayı başardılar.

İhraç edilen malın farklı gösterilmesi: Bu yöntemi kullanan hayali ihracatçı da ihraç ettiği mal yerine başka bir mal ihracı gösterdi. Bunun nedenlerinden en önemlisi uygulanan politikalar olmuştur. Örneğin geleneksel ihraç ürünü fındık o dönemde dış piyasalarda 4 bin liraya dış alıcı bulurken taban fiyat 2 bin lira civarında belirlenmiş, aradaki farkın bir kısmını ihraç sırasında ihracatçı tarafından fon hesabına yatırılması istenmişti. İhracatçı bunun üzerine fon hesabına yüksek tutarda para yatırmak yerine malını bir başka ürünü ihraç ediyormuş gibi göstererek ayrıca vergi iadesi alma yoluna gitti. Bu uygulamayla hem ilgili kişilere haksız ödeme yapılmış, hem de satış miktarı dış piyasada

sabit olan mal, hayali ihracatçıların ucuz fiyatla dış piyasaya girmeleri, başka bir deyişle 2 bin liradan itibaren her fiyatla kârlı olarak satış yapabilme olanaklarından dolayı malları birbirleri arasında rekabete soktu ve gerçekte gelmesi gereken dövizleri kaçırdı. Türkiye'de bu yönemi yine Menteşoğlu firmaları ile birlikte pek çok şirket kullandı.

Ticari değer ifade etmeyen mal ihracı: Bu yöntemde de taş, toprak, hurda, kırpıntı mallar sanayi malları olarak ihraç ediliyormuş gibi gösterilmek suretiyle hayali ihracat yapıldı. Bu yöntemle Turan Çevik ve arkasındaki karanlık güçler yüzlerce firma aracılığıyla milyarlarca liralık devlet parası çaldı.

Sahte ihracat: Hayali ihracatçılara işi daha da ileri götürdükleri bu yöntemde firmalar gümrükten hiçbir mal geçirmeden sadece sahte evrak bularak ve bunları rüşvetle onaylatarak olmayan firmalara, olmayan malları ihraç ettikleri için döviz ve Türk lirası ödemeleri yapıldı. Türkiye'de bu yöntemi yeraltı dünyası kullandı. Çilo Mehmet bu yolla yurtdışından sağlanan kara parayı devlet dövizleriyle akladı. Aklama operasyonunda devletten aldığı teşvik ve vergi iadesinin yarısını komisyon olarak kendisine kesti.

Hayali İthalatı Görmezden Geldiler

Hayali ithalat: Bu yöntemde hayali ihracatçılar ithalat tutarı yüksek gösterilerek yurtdışına transfer ettikleri resmi dövizleri, yine hayali ihracatın finansmanında kullandılar. Burada ihraç edilmek kaydıyla, işlenmek üzere bedelsiz olarak ithal edilen ham maddelerin bedellerinin ödenmesi için gönderilen para trafiği, Türkiye'deki hayali ihracat incelemelerinde ne yazık ki üzerinde durulmayan bir konu oldu. Genellikle hayali ihracat yoluyla ülkeye

sabah gelen döviz, öğleden sonra bedelsiz ithalatın karşılığı olarak geldiği yere geri gönderildi. Böylece aynı döviz, yapılan hayali ihracatın karşılığı olarak ülkeye sokuldu. Bunun için vergi iadesi alındı, öğleden sonra bedelsiz ithalatın karşılığı olarak gönderilip ertesi gün yeniden, yeni bir hayali ihracatın karşılığı olarak ülkeye getirildi ve tekrar vergi iadesi alındı. _deta bir koyundan 50 post çıkartırcasına, aynı dövizden defalarca vergi iadesi alındı. Bu hayali ihracatın çok önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Bu işlere aracılık eden bir kısım özel bankalar da, denetimler yapılmadığı için gözden kaçtılar. Bu yolla ÇUKUROVA ve RAKS firmaları milyonlarca dolar kazandılar. Bu şirketlerin son hayali ithalat işlemlerinden doğan alacaklarının ödenmesi emrini Tansu Çiller Devlet Bakanlığı döneminde verdi.

Hayali ihracatçılar bu işlemleri karşılığında, Türk devletinin tanıdığı kolaylık ve avantajları paraya çevirmeyi en iyi şekilde başardılar. Bu arada özel bankaların döviz kuru farklılıklarını da kendi menfaatlerine kullandılar. Hayali ihracat uygulamaları karşılığında devletten vergi iadesi, destekleme ve fiyat istisar fonu, kaynak kullanımı destekleme primi, KDV iadesi, ucuz kredi, gümrüksüz ithalat hakkı gibi menfaatler elde ettiler. Hayali ihracatçılar ayrıca turizm gelirleri, işçi dövizleri ile her türlü kaçakçılıktan gelen parayı kendilerine sermaye yaptılar.

Hiçbir zaman kendilerini ön plana çıkarmayan hayali ihracatçılar firmalarına mezarlıklar gibi hayali adresler uydurmuşlar ve yanlarında çalıştırdıkları çaycı, fedai gibi vasıfsız işçilerinden aldıkları genel vekâletnamelerle firmaları kurup işlerini takip edip onları da kâğıt üzerinde firma sahibi gibi göstermişlerdir.

Soruşturmalar Nasıl

Zaman Aşımına Uğratıldı?

Hayalîciler Nasıl Kurtarıldı?

Yargıç şaşkın, "Bu ülkede hiç soruşturulmamış mı?" dedi.

Savcı, "Soruşturma yapılmış ancak bekletilerek mali ve cezai açıdan zaman aşımına uğramaları sağlanmış" diyerek sözlerine devam etti:

"Efendim burada size bir rapor okumak istiyorum. Bu rapor hayali ihracatçıların soruşturma dosyalarının tam 5 yıl nasıl ortada bırakılarak cezai ve mali zaman aşımına sokulduğunu gösteriyor. Bu raporu TBMM Hayali İhracatı Araştırma Komisyonu tutanaklarından aldık. Pimdi size bunu eksiksiz okuyacağım."

Raporların Beklettirilmesi Ve

Zaman Aşımı Süreci

1) 7/10624 SAYILI İHRACATTA VERGİ İADESİ KARARI ÇERÇEVESİNDE ZAMAN APIMINA UĞRAYAN RAPORLARIN BEKLEME SAFHALARI (1987 Yılına Kadar Olan Dönem)

1) Raporların Hazine Kontrolörler Kurulu'ndan İhracat Genel Müdürlüğü'ne ulaşma süreci:

a) 1983, 19..84 yıllarının tamamı ve 1985 yılının bir döneminde Hazine Kontrolörlerince hazırlanan İhracatta Vergi İadesi ve diğer teşviklerle ilgili raporların sonuç kısmında istenen hususlar ile ilgili olarak gereği yapılmak üzere (ki bunlar; haksız olarak ödenen vergi iadelerinin ve diğer teşvik primlerinin 6183'e göre geri alınması, evrakta sahtekêrlık suçu nedeniyle firmalar hakkında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulması, ihracatçı firmaların gerçeğe aykırı beyannameleri nedeni ile ihracattan ve ithalattan men edilmesi, uğranılan hazine zararının bir misli ile ihracatçı firmalardan geri alınması, ayrıca yine 1615 ve 1918 sayılı kanunlar yönünden işlem yapılmak üzere raporların birer örneğinin Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilmesi, yine teşvik belgeli ihracatçılar hakkında ilgili teşvik mevzuatı

yönünden işlem yapılmak üzere raporun bir örneğinin DPT'ye gönderilmesi gibi işlemlerdir). İhracat Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

b) Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünde Yapılan İşlemler:

Hazine Kontrolörler Kurulunca gereği yapılmak için Hazine ve Dış Ticaret

Müsteşarlığı'na intikal ettirilen 1983, 1984 ve 1985 yılının bir kısmına ait

raporlar, İhracat Genel Müdürlüğünce rapor sonucunda istenen hususlar

doğrultusunda hiçbir işlem yapılmadan İ. Kaya Erdem imzalı, DPT'den Hazineye

gönderilen ve bu raporların DPT'ye gönderilmesini isteyen 2 Ekim 1985 tarih ve

35478 sayılı yazının gelmesine kadar bekletilmiştir.

c) Raporların Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünden DPT'ye

gitmelerinin Sağlanması:

İ. Kaya Erdem'in yukarıda belirtilen yazısı üzerine, Hazine Dış Ticaret

Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünde bekleyen rapor, rapor örnekleri ile

diğer bilgi ve belgeler 11 Ekim 1985 tarihinden, 7 Mart 1986 tarihine kadar 14

ayrı yazı ile DPT'ye gönderilmiştir.

2) Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığından Gelen Raporlarla İlgili Olarak DPT'ye

Yapılan Usulsüz İşlemler (Raporların İlk Defa DPT'ye Gönderilmesi):

DPT, kendisine gelen bu raporları 6 aylık bir süre içinde hiçbir işlem yapmadan

bekletmiş (İhracata Vergi İadesinin geri alınması, diğer teşvik primlerinin

istenmesi, teşvik belgelerinin iptali Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda

bulunulması gibi konularda işlem yapmadan), daha sonra 24 Ocak 1986 tarih, 2222

sayılı ve 28 Mart 1986 tarih, 10994 sayılı yazılarla bazı dosyaları tekrar

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına göndermiştir.

Bu arada hakkında rapor düzenlenen, DPT'ye gereği için gönderilen bu raporlarda

adı geçen hayalici firmaların İhracatta Vergi İadesi ödemeleri devam etmiş, bu

firmalar diğer teşviklerden de yararlanmıştır.

3) DPT'den Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına İade Edilen Dosyalar Üzerinde

Yapılan işlemler:

Fahrettin Kunak imzalı ve raporların kanuni gereğinin Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığınca yerine getirilmesi istenilen 28 Mart 1986 tarih 10994 sayılı yazı üzerine, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü:

a) 7 Nisan 1986 tarihinde bir yazı hazırlayarak, DPT'den gelen yazılarda istenen hususların yerine getirilebilmesi için konuyu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'e iletilmesini teminen Müsteşar Yardımcısı Mahir Barutçu'ya arz etmiştir.

Konuyu arz eden Müsteşar Yardımcısı Mahir Barutçu, Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'den, "dosyaların bekletilmesi" talimatını almış ve durumu 7 Nisan 1986 tarihinde İhracat Genel Müdürü Uğur Ercan'a bildirmiştir.

b) 3 ay sonra İhracat Genel Müdürü Uğur Ercan, İhracat Genel Müdürlüğünde bekleyen toplam 41 adet raporun kanuni gereğini yapmak üzere bir onay hazırlayarak, bu defa konuyu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı'na iletmek üzere Müsteşar Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli'ye sunmuş, Müsteşar da 17 Temmuz 1986 tarihinde bu hususu onaylamıştır.

c) 17 Temmuz 1986 tarihli onay konusunun bizzat İhracat Genel Müdürü Uğur Ercan tarafından Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'e 26 Temmuz 1986 günü arz edildiği anlaşılmıştır.

İhracat Genel Müdürü Uğur Ercan yukarıda bahsi geçen onayı Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'e arz ettikten sonra aldığı cevabı kendi antetli kâğıdına not etmiştir. Bu notta, aynen "Sayın Erdem, Maliye Bakanı Sayın Kurtcebe Alptemoçin ile görüştü. Konunun Sayın Maliye Bakanının Rusya dönüşü, Maliye Bakanlığı, DPT ve Müsteşarlığımız yetkilileri ile birlikte değerlendirilerek sonuçlandırılmasına talimat verdi" denilmektedir.

Buradan da gereği hususunda hiçbir işlem yapılmayarak raporların 26 Temmuz 1986

tarihine kadar 4 ay daha İhracat Genel Müdürlüğünde bekletildiği anlaşılmaktadır. Yine bu beklemler sırasında raporlarda belirtilen önemli hususlardan hükümetin Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısının da haberdar olduğu ortaya çıkmaktadır. Buna rağmen hayali ihracatı önleyici mahiyette olmak üzere ihracatta haksız olarak ödenmiş bulunan vergi iadeleri ve diğer teşvik primlerinin geri alınması yoluna gidilmemiş ve raporların düzenlenmiş bulunduğu tarihten (1983, 1984, 1985) 1985 Temmuz ayına kadar geçen süre içerisinde haksız ödemelerin yapılmasına devam olunmuştur.

DPT'ce Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına iade edilen ve kanuni gereğinin yerine getirilmesi istenen raporlarla ilgili olarak, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkililerinin konuyu bağlı bulundukları Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem'e iki kez ilettikleri, ancak bu çabalarından sonuç alamadıkları anlaşılmıştır. Buradan da hükümetin konunun her safhasından haberdar olduğu, ancak kamu görevlilerinin istediği tedbirleri zamanında almadığı ortaya çıkmaktadır.

d) Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilileri, Ekim 1985 tarihinden Mart 1986 tarihine kadar DPT'ye gönderdikleri 41 adet raporun kendilerine eksik iade edildiğini belirterek bu kez DPT Müsteşarlığından, 12 Ağustos 1986 tarih 76106 sayılı ve 2 Eylül 1986 tarih 81213 sayılı yazılarla raporların tamamının kendilerine gönderilmesini istemişlerdir.

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı raporları ikinci kez DPT'den istedikleri yazılarda, bu raporları Maliye ve Gümrük Bakanlığına ve Merkez Bankasına göndereceklerini belirtmişlerdir. Burada dikkati çeken husus İ. Kaya Erdem'in söz konusu 2 Ekim 1985 tarihli yazısı; Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Merkez Bankasındaki raporların DPT'de toplanmasının istenilmesine yönelik olmasına rağmen, İ. Kaya Erdem'in bu yazısına ilgi kuran Yener Dinçmen imzalı ve DPT'ye gönderilen 12 Ağustos 1986 tarih 76106 sayılı ve 2 Eylül 1986 tarih 81213

sayılı yazılarla DPT'deki raporların tam tersine başka kuruluşlara gönderilmek üzere Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına iadesinin istenmesidir.

e) DPT, kendisine ulaşan 12 Ağustos 1986 tarih, İHR.76106 sayılı Yener Dinçen imzalı yazı üzerine, bu yazının gerekçesine (İ. Kaya Erdem'in 2 Ekim 1985 tarih ve TUB 35478 sayılı yazısına bakmadan) 75 adet dosyayı Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na 10 Eylül 1986 gün ve İTD.28138 sayılı yazı ile iade etmiştir.

DPT yetkililerinin bütün bilgi ve belgelerin DPT'de toplanmasını isteyen 2 Ekim 1985 tarihli yazıyı tam olarak incelemedikleri, bu nedenle anılan raporları Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderdikleri ortaya çıkmaktadır.

İade edilen bu raporların, Yener Dinçmen'in göndermiş olduğu yazıda gerekçe olarak belirttiği gibi Maliye ve Gümrük Bakanlığına ve Merkez Bankasına gönderilmediği, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığında bekletildiği, bünye içerisinde de kanuni gereğinin yapılmadığı tesbit edilmiştir. Böylece hayali ihracata karışan firmalara bu arada da ödemelerin devam ettiği görülmüş, ayrıca Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığınca ihracat ve ithalattan men müeyyidelerinin uygulanmadığı ve savcılıklara suç duyurusunda bulunulmadığı anlaşılmıştır. Buradan da anlaşılaacağı gibi denetimlerin yaptırıldığı, ancak sonuçlarının uygulattırılmadığı görülmektedir.

7/10624 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince kendisine görev verilen Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bu yetkilerini 1984 yılından 1987 yılı başına kadar kullanmadığı veya kendisine kullandırılmadığı tesbit edilmiştir.

II- 86/11237 ve 7/11509 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARLARI ÇERÇEVESİNDE DPT'DE TOPLANAN RAPORLARIN ZAMAN APIMINA UĞRATILMASI SEYRİ (1987 ve Sonraki Dönem):

Raporların 28 Mart 1986 tarihinde DPT tarafından Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına iadesinden sonra ikinci kez yine Fahrettin Kunak imzalı 10 Eylül 1986 gün ve 28138 sayılı yazı ile 75 adet rapor Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na iade olunmuştur. Bu defa 19 Pubat 1987 tarih ve 87/11509 sayılı

Kararname gereği Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan daha önce istenip üzerinde hiçbir işlem yapılmadan bekletilip daha sonra iade edilen ve Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığınca da üzerinde hiçbir işlem yapılmayan raporların ikinci defa DPT'ye gönderilmesinin istendiği tespit edilmiştir. Ayrıca anılan kararname gereğince yine, Maliye ve Gümrük Bakanlığındaki raporlarda işlem yapılmak üzere DPT'ye istenmiştir.

Söz konusu kararname ile yetinilmeyip hayali ihracatla ilgili raporların DPT'de toplanması için bu kez aynı mahiyette Merkez Bankası, Maliye ve Gümrük Bakanlığına Başbakan Yardımcısı İ. Kaya Erdem imzalı 17 Nisan 1987 ve 22 Nisan 1987 tarihli yazılar gönderilmiştir.

Ayrıca DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen imzalı, 24 Eylül 1987 tarih 32084 sayılı yazı ile hayali ihracatla ilgili bütün raporların hiçbir işlem yapılmaksızın DPT'de toplanması üçüncü defa istenmiştir.

Yukarıda anılan kararnameler, Başbakan Yardımcısı ve DPT Müsteşar Yardımcısı tarafından yazılan yazılar, bütün raporların DPT'de toplanmasında yetersiz kalmış, daha sonra Başbakan Turgut Özal tarafından aynı mahiyette tüm ilgili kuruluşlara gönderilen 12 Kasım 1987 tarihli yazıda bu raporların mutlak surette DPT'de toplanması dördüncü defa istenmiş, ayrıca bu yazıda aksine davrananlar hakkında yasal işlem yapılacağı açıkça belirtilerek kuruluşlar, siyasi otorite tarafından tehdit edilmiştir.

Anılan kararname, genelge ve talimatlar gereği, DPT'de yeniden toplanması ısrarla istenilen raporlar Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığınca 2 Mart 1987 tarihinden itibaren DPT'ye gönderilmiş (ki, bu raporlar üzerinde yaklaşık 7 ay İhracat Genel Müdürlüğünce hiçbir işlem yapılmamıştır), ancak bu raporlardan 162 adedinin DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen tarafından işlem yapılmak üzere ilgili uzmanlara havale edilmeden kendisinde beklettiği anlaşılmış, Bülent

Öztürkmen'in görevi devrederken raporları gönderdiği İhracat Teşvik Daire Başkanının da Bülent Öztürkmen gibi raporları hiçbir işlem yapılmadan beklettiği görülmüştür. Böylece anılan 162 adet raporun nihayet Devlet Bakanı Yusuf Bozkurt Özal'ın bu raporlar hakkında DPT uzmanlarınca işlem yapılması için Başbakan'dan onay aldığı 6 Temmuz 1988 tarihine kadar DPT'de yaklaşık 16 ay hiçbir işlem görmeden durdurulduğu öğrenilmiştir. Bu meyanda, bekletilen raporlardan 40 adedinin de Menteşoğlu Grubuna ait olduğu hususu ayrıca anlaşılmıştır. 162 adet raporun dışında kalan bir kısım raporların da, DPT yetkililerince ne yönde bir işlem yapılacağı hususunda DPT görevlilerine yönelik bir açıklama getirilmediğinden dolayı, hiçbir işlem yapılmadan uzmanlarda beklediği anlaşılmaktadır.

2 Mart 1987 tarihinden itibaren bir kısmı ikinci defa olmak üzere DPT'ye gönderilen bu raporlar hakkında nihayet DPT elemanlarınca, ancak 16 ay sonra Başbakanlık Makamının 6 Temmuz 1988 tarihli olurlarıyla işlem yapılmaya başlanılmıştır.

Fakat, Başbakanın 6 Temmuz 1988 tarihli olurundan önce, 1988 yılı üçüncü ayından itibaren DPT uzmanlarının makamdan kendilerine gönderilmiş olan raporları değerlendirmeye başladıkları ve gereği yapılmak üzere durumu üst makama arz ettikleri, ancak DPT yetkililerinin bunları 4 ay imzalamadan beklettikleri de tespitlerimiz arasındadır.

DPT'deki, bu tespitlerimizden, sonuç olarak; raporların 16 ay bekletilmesi ve bekletilen raporların hiçbir işlem yapılmadan ilgili kuruluşlara tekrar iade edilmesi, ilgili kuruluşların raporların gereğini zamanında yapamamasına neden olmuş, bu aradaki büyük zaman kaybı nedeniyle raporların bir kısmı zaman aşımına uğramıştır. Yani raporların DPT'de bekletilmesi zaman aşımına büyük oranda etki etmiş, DPT'de yapılan, daha doğrusu yapılması gerekip de yapılmayan işlemler dolayısıyla, bir taraftan haksız kanazcın boyutları olağanüstü şekilde büyürken,

diğer taraftan da zaman aşımı dolayısıyla haksız kazanca tevessül edenlerin bir kısmının devlet ve kanunların pençesinden kurtulması sağlanmıştır.

İşin başka bir ilginç yanı, bu raporların daha önce DPT'ye geldiği sırada DPT'de Müsteşar olarak görev yapan ve raporların gereği yapılsın diye ilgili uzmanlara talimat çıkarmayan ve yine bu durumları müsteşar iken de ilgili bakanına iletmeyen, DPT Müsteşarı Yusuf Bozkurt Özal'ın, DPT'den sorumlu Devlet Bakanı olunca, kendi müsteşarlığı döneminde bekleyen raporların değerlendirilmesi ve işleme konulması için dönemin Başbakanı, ağabeyi Turgut Özal'dan olur istemesidir.

Bu davranışı, "kendisi siyasi olduktan sonra hem DPT Müsteşarlığı dönemindeki sorumluluklardan, hem de ilgili bakan olarak sorumluluklarından kurtulmak istemesi" şeklinde yorumlanmıştır.

DPT, 6 Temmuz 1988 tarihli onay üzerine daha önce 86/11237 ve 87/11509 sayılı kararlarla kendisinde toplanan ve üzerinde hiçbir işlem yapılmayan rapor ve dosyaları, 8 Temmuz 1988 tarihinden itibaren Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına göndererek sonuçlandırılmasını istemiştir.

Bunun üzerine İhracat Genel Müdürlüğü yetkilileri müsteşarlık makamından 23 Temmuz 1988 tarih, 88/489 sayılı makam onayı almış bu onay üzerine bünye içinde bir komisyon kurulmuştur.

Bu komisyon, söz konusu onay kapsamında incelenmesi gerektiğini düşündüğü dosyaları tespit ederek, tamamlanmak üzere Hazine Kontrolörler Kuruluna bildirmiştir.

İ. Kaya Erdem'in 2 Ekim 1985 tarih, 35478 sayılı yazısı ile başlatılan ve raporların 8 Temmuz 1988 tarihine kadar DPT ve Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı arasında gidip gelmesi şeklinde devam eden, yaklaşık 33 aylık süre içerisinde, her iki müsteşarlık tarafından yapılması gereken diğer işlemlerle birlikte, Türk

Ceza Kanunu yönünden de hiçbir işlem yapılmaması 1983-1985 yılları için düzenlenen raporların zaman aşımına uğramasında büyük etken olmuştur. DPT sadece kendisinde bulunan kesin raporları vergi iadesi açısından değerlendirmekte ve sonuçlandırmakta olduğunu belirterek, haksız ödenen vergi iadelerinin geri alınmasını teminen Merkez Bankasına, raporlar da belirtilen diğer hususlar yönünden işlem yapılmak üzere Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı ile maliye ve Gümrük Bakanlığına Kasım 1988 tarihinden itibaren yazılar gönderilmeye başlanmıştır.

Nihayet; Başbakan Turgut Özal'ın 6 Temmuz 1988 tarihli oluru üzerine kendilerini ilgilendiren hususlar yönünden ilgili kuruluşlar (Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı, maliye ve Gümrük Bakanlığı, Merkez Bankası) işlem yapmaya başlamışlardır.

Burada önemli sonuç olarak;

2 Ekim 1985 tarihinden itibaren DPT'de işlem yapılmak üzere gelen ve toplanan raporların 6 Temmuz 1988 tarihine kadar yaklaşık 4 yıl bekletilmiş olduğu ve gereği için Başbakan'ın "olur"una kadar hiç kimsenin işlem yapmadığı veya yapamadığı ortaya çıkmaktadır.

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü İhracat Genel Müdür Yardımcısı Münir Aksoy imzalı, DPT'ye muhatap 26 Aralık 1988 tarih ve 96913 sayılı yazıdan;

DPT'de bekleyen Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına ait raporların asıl ve eklerinin, Türk Ceza Kanunu yönünden Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmak üzere Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmesinin talep edildiği anlaşılmaktadır.

Durum böyle iken, DPT yetkililerinin 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988 ve 1989 yılları içerisinde çeşitli mevzuat ve yazışmalarla kendilerine intikal etmiş raporlardan 51 adedini bu kez, aslı ve ekleri ile birlikte Hazine Dış Ticaret

Müsteşarlığına göndermek yerine 21 Pubat 1989 gün ve 9834 sayılı yazı ile 1989 yılı Bütçe Kanununun 44. maddesi ve 6183 sayılı kanun uyarınca gereğinin yapılaması için Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderdikleri anlaşılmıştır. 87/3 sayılı İhracatta Vergi İadesi Tebliğine göre haksız olarak ödenen vergi iadelerinin geri alınması işleminin ilk aşamada Merkez Bankası tarafından yapılması gerektiği bilindiği ve Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından bu raporlar istenildiği halde raporların asıl ve eklerinin DPT'ce Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilmesinin sebebi anlaşılamamıştır.

Aradan geçen 3 aylık bir süreden sonra DPT, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına muhatap 3 Mart 1989 tarih İTD.12590 sayılı yazı ile, söz konusu 51 adet rapor asıl ve eklerini, 21 Pubat 1989 tarih ve 9834 sayılı yazı ile 1989 yılı Bütçe Kanununun 44. maddesi ve 6183 sayılı Kanun uyarınca gereğinin yapılması için Maliye ve Gümrük Bakanlığı'na gönderildiğini belirtmiştir.

Bu kez Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın (İhracat Genel Müdürlüğü antetli ve Devlet Bakanı Güneş Taner imzalı) Maliye ve Gümrük Bakanlığına hitaben yazdığı, 29 Haziran 1989 tarih 46547 sayılı yazıda; DPT Müsteşarlığınca Maliye ve Gümrük Bakanlığına 21 Pubat 1989 tarih ve 9834 sayılı yazı ile gönderilmiş bulunan rapor asıl ve eklerinin gereğinin yapılmış olacağının umulduğunu belirttiği, ancak Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmamışsa bu raporların gereğinin Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yapılmasını istediği anlaşılmıştır.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Devlet Bakanı Güneş Taner imzalı 29 Haziran 1989 tarih, 46547 sayılı yazıya 6 ay sonra 25 Aralık 1989 tarih ve 96771 sayılı (Maliye Gümrük Bakanı Ekrem Pakdemirli imzalı) yazıyla cevap vererek; Hazine Kontrolörleri tarafından yazılan raporlar için Maliye ve Gümrük Bakanlığınca adli mercilere başvurulamayacağı, Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına ait ve DPT tarafından kendilerine gönderilmiş bulunan raporlar hakkında Bakanlığın 6183 sayılı Kanun çerçevesinde gereğini yaptığını ancak gerek uyulması halinde bu

raporlara ait bilgilerin (raporu düzenleyen Denetim elemanlarının adı, soyadı, raporun tarih ve numarası, rapor konusu firmanın ismi) Bakanlıklarına bildirilmesi halinde bu rapor asıllarının en kısa sürede Hazine Dış ticaret Müsteşarlığına gönderileceğini bildirmiştir.

Halbuki, Güneş Taner tarafından 29 Haziran tarihinde Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilen yazıda her şey açık olarak belirtilmiştir. Buna rağmen Maliye ve Gümrük Bakanlığının bu konuda ayrıca bilgi istemesinin nedeni anlaşılamamıştır. Bu arada 6 aylık bir süre daha geçerek zaman aşımı işlemeye devam etmiştir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, 8 Ocak 1990 tarih ve 1635 sayılı yazı ile, daha önce kendilerine intikal eden 20 adet rapor aslı ve ekini Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına göndermiştir.

Raporların Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından 26 Aralık 1988 tarih, 96913 sayılı yazı ile DPT'den istenmesi üzerine DPT'ce Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmesi gerekirken, 21 Nisan 1989 tarih ve 9834 sayılı yazı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilmesi ve daha sonra 3 Mart 1989 tarih ve 12590 sayılı yazı ile raporların Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderildiğinin Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na bildirilmesi, bunun üzerine (Devlet Bakanı Güneş Taner imzalı) İhracat Genel Müdürlüğünün 29 Haziran 1989 tarih ve 46547 sayılı yazısı ile raporların gereğinin yapılmasının Maliye ve Gümrük Bakanlığından istenmesi, Maliye Gümrük Bakanı Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli tarafından ise 25 Aralık 1989 tarih ve 9677 sayılı yazı ile raporlar hakkında ayrıntılı bilgi verilmesi halinde Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına intikal ettirilebileceğinin belirtilmesi dikkat çekici hususlar olarak ortaya çıkmaktadır.

Sonuç olarak; raporların istenmesinden tam 13 ay sonra Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına ulaştığı anlaşılmaktadır.

1 Mayıs 1990 ve 44510 sayılı yazı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığının 51 adet rapordan 27 adedini daha Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderdiği tespit edilmiştir. Ancak bu tarihlerde 1983, 1984 ve 1985 tarihleri ile ilgili olarak düzenlenen raporlar zaman aşımına uğramış bulunmaktadır.

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı Hazine Kontrolörleri Kurulu Müsteşarlıktan 30 Mayıs 1988 tarihinde bir onayla, raporları Cumhuriyet Savcılıklarına gönderme yetkisini almıştır.

1983 yılından 30 Mayıs 1988 tarihine kadar hayali ihracatla ilgili raporların Hazine uhdesinde bulunduğu dönemlerde Cumhuriyet Savcılıklarına hangi birim tarafından gönderileceği hususunun Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı kuruluş kanununda yer almaması ve böyle olduğu halde bu derece önem arz eden bir konunun Müsteşarlıkça 5 yıllık bir zaman içerisinde ele alınıp bünye içerisinde halledilmemiş olması hayli dikkat çekici bulunmuştur.

Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığında "suç teşkil eden bir konuda hangi birim tarafından Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunacağı hususunun" (1983 yılından 30 Mayıs 1988 tarihine kadar) halledilmemiş olması, raporların ceza zaman aşımına uğratılması konusundaki en büyük etkenlerden birisi olarak ortaya çıkmıştır.

Hazine Kontrolörler Kurulu ihracat yılları 1983-1984 olan ve 1983-1989 yılları arasında düzenlenen raporların asıllarını Müsteşarlık bünyesi içerisinde ancak 27 Aralık 1990 tarihinde elde etmiş, söz konusu raporları 1991 yılı Ocak ayı içerisinde Savcılıklara intikal ettirilmiştir. Ancak bu rapordardan 1983-1985 yılları ile ilgili olarak düzenlenen raporlar Türk Ceza Kanunu yönünden zaman aşımına uğramıştır.

1985 ve bu tarihten önce düzenlenerek DPT Müsteşarlığına gönderilen, DPT'ce de uzun süre bekletildikten sonra Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilen, buradan

da gecikmeli olarak Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na geri gelen raporlardan 31 adedinin zaman aşımına uğradığı belirlenmiş ve Savcılık, Türk Ceza Kanunu dava açma yönünden bu raporların 5 yıllık zaman aşımına uğradığını gerekçe göstererek, raporları Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığına iade etmiştir.

SONUÇ OLARAK:

"Gereği için ilgili birim ve mercilere gönderilen bu raporlar 5-7 yıl (asgari 60 ay) Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı, DPT Müsteşarlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı arasında dolaştırılmış ve bu arada ilgili birim ve mercilerce hiçbir işlem yapılmayarak tekrar Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'na gönderilmiş, böylece edeta gizli bir el tarafından ısrarlı bir oyalama ve kurumların bu işlemin yapılmasını birbirine bırakması sonucu firma sahipleri evrakta sahtekârlık ve diğer suçlar dolayısıyla zaman aşımından faydalanarak Ceza Davasından kurtarıldıkları anlaşılmıştır."

Savcı, şaşkın bakan yargıca, bu raporların işlem görmediği dönemde hayali ihracatçılara yapılan haksız ödemeler konusunda da bir şeyler söylemek istediğini bildirdi. Yargıç dilini yutmuş gibi başıyla onayladı. Savcı devam etti.

RAPORLAR İPLEM GÖRMEDEN BEKLERKEN

YAPILAN HAKSIZ ÖDEMELER

İhracatta Vergi İadesi ve diğer teşviklerle ilgili 230 adet denetim raporu, hazırlayan kamu kuruluşları ve DPT'de çeşitli mazeretlerle 4 aydan 66 aya kadar bekletildi. Teşvik ödemelerini yapmakla görevli Merkez Bankası uyarılmadığından ve raporlar zamanında işleme konulmadığından, bu firmalarla ilgili ihracatta vergi iadesi ve diğer teşvik ödemelerinin yapılması devam ettirildi ve böylece

haksız olarak devletin milyarlarca lirasının heba olmasına yol açıldı.

Bekletilen dosyalar arasında zamanın hükümetine ve Başbakana yakınlığıyla tanınan firmalar vardı. Bunlara örnek olarak Özal ve ANAP'a yakınlığıyla bilinen

ENKA gösterilebilir. Ayrıca SÜZERLER ile ANAP'a yakınlığıyla bilinen AKFA

bunlar arasında dikkat çekicidir. Bu konuda bazı örnekler şöyle sıralanabilir:

Raporlar bekletilirken hakkında rapor olan firmalardan 76 adedi için DPT'nin

Merkez Bankasına ödeme talimatı verdiği, bu raporların bir kısmının firmaların imalatçı olmadığı, bir kısmının hakkında soruşturma yapıldığı şeklinde olduğu,

DPT'nin verdiği ödeme talimatları içerisinde hakkında kesinlikle vergi iadesi

ödenmemesi şeklinde karara bağlanmış olan firmaların da bulunduğu saptandı.

Bütün bunlara karşın yapılan usulsüzlüklere akıl erdirmek mümkün değildi.

Dönemin, hayali ihracatçıları için ne kadar elverişli olduğu ortadaydı.

Örneğin Kemal Horzum 12 Eylül sonrası kurulan ve iktadara gelmesine kesin

gözüyle bakılan MDP'ye büyük para bağışlarında bulundu. Ayrıca ANAP Ankara İl

Başkanı olan ve daha sonra Milli Savunma Bakanlığı da yapan Barlas Doğu

aracılığıyla Altındağ seçim bölgesinde halka dağıtılmak üzere bavullarla para

verdi. Daha sonra verilen paranın 100 milyon lira olduğu ortaya çıktı. Ayrıca

EMLAK BANK'a olan borçlarının ertelenmesi ve sorunun ortadan kaldırılması için

yine ANAP'ın bakanlarından Ahmet Karaevli'ye de para vermeyi ihmal etmediğini

Horzum hep anlattı. Hatta Horzum İsviçre'de Karaevli ile görüşmeler de yaptı.

Savcının sözünü Ahmet Karaevli kesti:

"Ben kimsenin sorununu falan halletmedim" dedi.

Bunun üzerine Kemal Horzum, "Evet" dedi "paraları verdim, ama işimi

halletmediler"

Savcı, "Neyse" dedi. "O paralar da zaten senin değildi. Sen o paraları ya hayali

ihracattan, ya da geri ödemediğin, usulsüz kredilerden almıştın."

TURGUT ÖZAL'IN KAYIP MEKTUBU

Savcı konuşmasını bitirdiğinde Turgut Özal söz istedi. Yargıcın onayını alan Özal, raporu yazan komisyonun başkanı Öztürk'e, "Sen kendi çıkarına kullandın o komisyonu. Benim için ifade vermeye çağırdım, ama gelmedi dedin. Peki, benim sana gönderdiğim mektup nerede? İki sayfa mektup yolladım sana. Hayali ihracat ile ilgili olarak düşüncelerimi anlattım. Mektubum nerede? Ne yaptın? Komisyonun sonuç raporunda da mektuptan hiç söz etmedin. Neden? Oysa o mektup benim ifadem gibiydi" dedi.

Öztürk bunun üzerine, "Ben senin mektubunu yemedim. Devletin arşivinde duruyordu. Sen imzanla yayınladığın genelgenin hesabını ver!" yanıtını verdi.²⁸ Savcı tam zamanı diye düşünerek, Öztürk'e, "Genelgenin bu kadar üzerinde duruyordun, neden zaman aşımına soktun?" dedi. Öztürk'ün şaşkın bakışları arasında savcı devam etti.

ÖZAL'IN SUÇU DA ZAMAN APIMINA GİRDİ

"Hayali ihracat raporunun birçok yerinde 12 Kasım 1987 tarihli, Başbakan Turgut Özal imzalı genelgenin yasalara ve hakkaniyete aykırı olduğunu, bu genelge sonucu devlet memurlarının elinin kolunun bağlandığını yazdın. Bu genelgeyi imzalayanlardan, dönemin Başbakanı Turgut, Özal ile Başbakan Yardımcısı İ.Kaya Erdem görevleri sırasında, görevlerinden doğan ve görevleri ile ilgili işlemiş oldukları suçlarından ötürü Türk Ceza Kanunun 279. maddesine göre diğer memurlar gibi sorumluydular. Dönemin DPT müsteşar yardımcısı ve genelgede imzası bulunanlardan biri olan Bülent Öztürkmen de memur olduğundan memurların tabii

oldukları hukuk kurullarına göre yargılanırdı. Bu kişiler hakkında hazineyi zarara sokmak suçundan açılan kamu davasının zaman aşımı 5 yıldır. Yani 12 Kasım 1987'den sonraki 5 yıl içerisinde cezai soruşturmaya tabii tutulmaları gerekmektedir. Cezai soruşturma yapılmadığı için, bu kişilerin komisyonca suç teşkil ettiği ileri sürülen fiilleri zaman aşımına uğradı. Tarihlerle bakıldığında da görüldüğü gibi 12 Kasım 1987 tarihli genelgeyi imzalayanlar hakkında cezai soruşturma zaman aşımı 12 Kasım 1992 tarihinde, yani komisyonun görev süresi içerisinde doldu. Hayali ihracatın sorumlularını araştıran komisyon sorumluluğunu ilan ettiği kişilerin eylemlerinin zaman aşımına uğramasına yol açan bir komisyona dönüştü. Komisyonun görevini devamlı uzatmasından dolayı, sorumlu olarak ilan edilen kişileri cezalandırmak, haklarında ceza davası açıp yargılamak mümkün olmadı. Komisyon çalışırken genelgeden doğan suçlarla ilgili zaman aşımının dolması Turgut Özal, İ.Kaya Erdem, Bülent Öztürkmen'in yargılanma koşullarını ortadan kaldırdı."

Öztürk, itiraz için atılırken yargıç, "Kaldığınız yerden devam edin!" dedi savcıya.

USULSÜZ ÖDEMELERİN EMRİNİ

BÜLENT ÖZTÜRKMEN VERDİ

Savcı; DPT, Hazine, Gelirler Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığında bekletilen dosyaların ardından hayali ihracatçılara nasıl olup da ödeme yapıldığını belge örneklerle anlatmak istediğini söyledi.

"Toplam 230 soruşturma raporu, ilgili kuruluşlar ve DPT'de bulunmasına karşın hiçbir işlem yapılmadı. Bu raporlar, 4 ile 66 ay arasında bürokrat masalarında bekledi. Raporlar beklerken Merkez Bankası uyarılmadı. Bu firmalar milyarlarca lira haksız teşvik ödemesi aldı. DPT de, 1986-1987 yıllarında verilen usulsüz ödeme talimatlarının bazı b rokratlarca paraf edilmediğini biliyoruz. Buna karşın bu tür talimatları bazen daire başkanı, bazen teşvik uygulama başkanı, bazen de müsteşar yardımcısı imzaladı. Hakkında rapor düzenlenmiş çeşitli firmaların vergi iadelerinin ödenmesi konusunda müsteşar yardımcısı Bülent  zt rkmen'in imzaladığı 58 adet ödeme emri Merkez Bankasına gönderildi. Ayrıca sümen altı edilen bu raporların yanı sıra 69 adet ihbar ve evrak uzun zaman hiçbir işlem yapılmadan bekletildi. Bunda da  zt rkmen etkili oldu. Bülent  zt rkmen eksi M T  alışanı olarak DPT müsteşar yardımcılığındaki etkinliğini hayali ihracatçılardan yana kullandı.²⁹

Zaten hep en pahalıyı ve s sl s n  sevdi. Bu merakı onu dünyanın en meşhur modaevlerinden biri olan Bijan'a kadar götürdü. Bijan imzasını taşımayan kıratat takmadı. Turgut  zal'ın da müşterileri arasında bulunduğu bu modaevi, her yıl müşteri katalogları listesinde,  zt rkmen'e de yer verdi.

İşte size DPT'den, çoğu  zt rkmen'in imzasıyla 1 Ocak 1987 ile 31 Ekim 1988 tarihleri arasında Merkez Bankasına gönderilen usulsüz ödeme emirlerinden birkaç örnek belge:

  YE-DA Dış Ticaret AP'nin ihracatının hayali olduğuna dair Maliye ve Gümrük Bakanlığı denetim elemanlarınca düzenlenmiş 2 Mart 1987 tarihli rapor olmasına rağmen, 15 Nisan 1987 tarihinde vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından merkez bankasına ödeme emri gönderildi. YE-DA bu talimatla 2.611.327.542 liralık vergi iadesi aldı.  deme talimatı hayali soruşturmasına rağmen Bülent  zt rkmen tarafından Merkez Bankasına gönderildi.

  AKFA Pazarlamanın ihracatının hayali olduğuna dair Maliye ve Gümrük Bakanlığı

denetim elemanlarınca düzenlenmiş 5 Aralık 1986 tarihli rapor ve ihracat genel müdürlüğünün listesinde yer almasına karşın, bu firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından 8 Mayıs 1987 ve 15 Ekim 1987 tarihlerinde Merkez Bankası'na ödeme emri gönderildi. AKFA 4.248.749.912 lira haksız para aldı ve ödeme emrini soruşturmaya karşın Bülent Öztürkmen verdi.

Ñ EK End. Tarım Ür. A.P. ile ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından 27 Mart 1987 tarihli ve Cumhuriyet Savcılığına gönderilmesi istenilen rapor düzenlenmiş olmasına rağmen, adı geçen firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından 16 Nisan 1987 tarihinde Merkez Bankasına ödeme emri gönderildi.

Ñ Marmaris Gümrüğü olaylarının firmaları olan İMGE Gemi İn.Tic, OMAK Hazır Giyim, ÖZDEP Dış Ticaret, YOPAM B.T., ÖZLEM Pl.De.Teks. Çağ. Dış Ticaret, ERCAN Tr. İhr. İth., KEMAL METAL Sanayi, USMAL Sanayi, Ma., SARKO Sin.Ür., ELDA Dış Ticaret, MARS Dış Ticaret, Atlas Pazarlama AP, MERONİKS Dış Ticaret, ERTA Ül. Pazarlama, ÖZLEM Dış Ticaret, ÖZNUR İth.İhr., GİTPA firmalarının bir kısmı hakkında oluşturulan raporlar mevcut iken firmalara Marmaris Gümrüğü dışındaki ihracatlarına vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından 7 Nisan 1987 tarihinde Merkez Bankasına ödeme emri gönderildi.

Ñ PERPEMBELER Kollektif Pirketiyle ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından düzenlenmiş 23 Mart 1987 tarihli rapor mevcut olduğu halde adı geçen firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından Merkez Bankasına 7 Aralık 1987 tarihinde ödeme emri gönderildi.

Ñ BESA Tekstil Ürünleri İhracat ve Ticaret A.P ile ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünün vergi iadelerinin 24 Haziran 1985 tarihinde kısmi durdurma koymuş olduğu, aynı firmayla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığının 14 Eylül 1987 tarihli raporu bulunduğu halde 4 Mayıs 1987 tarihinde vergi iadesi için ödeme emri gönderildi.

Ñ Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından vergi

iadesi ödemesi 20 Eylül 1985 tarihinden itibaren durdurulmuş olan GÜNAL Dış Ticaret AP'ye, DPT tarafından 15 Ekim 1987 ve 8 Mayıs 1987 tarihlerinde, vergi iadesi ödemesi yapılması için Merkez Bankasına ödeme emri gönderildi. CAN-EK firması için de aynı işlemler uygulandı.

Ñ Maliye ve Gümrük Bakanlığı müfettişlerinin 12 A-ralık 1986 tarih ve 94/39 sayılı teftiş raporu, Antalya Emniyet Müdürlüğü'nün 30 Temmuz 1986 tarihli tutanağına istinaden İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 4 Haziran 1987 tarih ve 1986/59 sayılı kararı ile sahipleri hakkında hayali ihracat suçundan mahkPmiyet kararı verilmiş olmasına rağmen BOĞAZİÇİ Bilgisayar ve Dış Ticaret AP'ye 26 Ağustos 1987 tarihli, MENTEKS Dış Ticaret AP'ye 9 Nisan 1987 tarihli, MEZA Dış Ticaret AP'ye 26 Ağustos 1987 tarihli, ATLAS Uluslararası Pazarlama AP'ye 27 Mayıs 1987 ve 7 Nisan 1987 tarihli ödeme emirleriyle, ihracata vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından Merkez Bankasına talimat yazılmıştır. (İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 989/59 esas sayılı dava dosyası).

Ñ-Menteşoğlu Pirketler Topluluğıyla ilgili olarak, İnterpol Dahil birçok kuruluşça hayali ihracat yapıldığına dair birçok rapor ve bilgiler gönderilmesi ve ödeme yapılmaması istenmiş olmasına rağmen, DPT yetkilileri tarafından bu isteklerin dikkate alınmaması sonucu, gruba ait firmalara Merkez Bankasınca 1987-1988 yılında 34 milyar liralık ödeme yapıldı.

HAYALİ İHRACATI KOLAYLAPTIRAN

DÜZENLEMELER

Yargıç, "Vay canına" diye geçirdi içinden. "Savcı da açık vermiyor. Bakalım bu işin sonu ne olacak" diye düşündü.

Savcı anlatımının bu bölümünde hayali ihracata olanak sağlayan yasal

düzenlemelere ilişkin bilgi vereceğini açıklayarak şunları dile getirdi:

"Hayali ihracat olayıyla ilgili düzenlemelerin Türkiye'de 12 Eylül askeri darbesinin hemen ardından yapıldığı görülmektedir. Bu olayı oluşturan çevreler ile bankerlik faciasına yol açanların hemen hemen aynı kişiler olmaları dikkat çekicidir. Hayali ihracat ile ilgili olarak yapılan ya-sal düzenlemeleri kronolojik olarak ele aldığımızda karşımıza çıkan tablo oldukça ilginçtir. İlk düzenleme 12 Eylül askeri rejiminin ardından oluşturulan hükümete aittir. A-NAP iktidarı göreve gelir gelmez yaptığı ilk düzenlemeler hayali ihracata olanak sağlayacak kararları almak şeklinde olmuştur. İlk uygulama 29 Aralık 1983'te yapıldı ve 8/7540 sayılı ihracat rejimini düzenleyen kararla yürürlüğe girdi. Düzenlemelere göz atarsak karşımıza şunlar çıkıyor."

ANAP Kurucusunu Kurtardılar

29 Aralık 1983 tarihli Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu hakkındaki 20 sayılı karara ilişkin tebliğ. Bu tebliğle, özellikle altın ve döviz kaçakçılıklarındaki suç vasıfları yeniden düzenlenerek kaçakçılar lehine iyileştirmeler gerçekleştirildi. Bundan ANAP'ın kurucuları arasında yer alan bazı işadamları ve bankacılar da (Örneğin; Erol Aksoy) yararlandılar. Bunlarla ilgili olarak devam eden davalar düştü.

Ñ12 Ocak 1984 tarih 84/7557 sayılı ihracatı teşvik kararı.

Ñ13 Aralık 1984 tarih 84/8859 sayılı ihracat rejimi kararı.

Ñ 2 Ekim 1985 tarih 35476 sayılı İ.Kaya Erdem imzalı, soruşturmaların DPT'de toplanacağına ilişkin genelge. Bu genelge soruşturmaların durdurulmasında en önemli belgelerden birini oluşturdu.

Ñ13 Kasım 1985 tarih 40226 sayılı Bülent Öztürkmen imzalı DPT genelgesi.

Öztürkmen, bu genelgede ödemeleri durdurulan firmaların paralarını almalarını

sağlarken, ilgili vergi iadelerinin teminat mektubu aranmaksızın ödenmesi talimatını verdi. Ayrıca soruşturma altındaki hayali ihracat firmalarının soruşturma kapsamı dışındaki işlemlerinden doğan ihracat bedellerinin ödenmesini istedi.

20 Kasım 1985 tarihli DPT ile Merkez Bankası arasında imzalanan, ancak imzalandığı gizlenerek "elaltından" uygulanan ve hayali ihracatçılara ödeme kolaylıkları getiren, daha sonra imzalayanların da reddettikleri gizli protokol. Protokolde imzası bulunanlar; Yavuz Canevi, Bülent Öztürkmen, Ethem Külhan, Zekeriye Yıldırım, Hüseyin Aslan, Necdet Kaya Sezer, Selahattin Altier'di. Protokol hayali ihracatçılar tarafından kamuoyuna açıklanırken, dönemin ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem böyle bir protokolden haberi olmadığını söyledi. Öztürkmen ise Erdem'in bilgisi dahilinde bu protokolü imzaladıklarını ileri sürdü. Protokolde açıkça belirtildiği üzere ihracatta vergi iadeleri işlemleriyle ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tamamen devre dışı bırakıldı. Merkez Bankası'na vergi iadeleri ödemeleriyle ilgili olarak ihracat işlemlerinin denetimi konusunda öteden beri sürdürülmekte olan şüpheli dosya ve işlemlerin gelirler kontrolörlerine incelenmesi uygulamasına fiilen son verildi.

20 Aralık 1985 tarihli, Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük imzalı, emniyet müdürlüklerine gönderilen talimat. Bu talimatla polisin elindeki hayali ihracat soruşturma ve araştırmalarının DPT'ye devri istenilerek hayalîcilerin üzerindeki polis baskısı ortadan kaldırıldı.

HAYALİCİLERE CEZA DAVASI AÇILMASINI

HÜKÜMET ENGELLEDİ

Ñ 86/11237 sayılı ihracatta vergi iadesi ile ilgili Bakanlar Kurulu kararı. Bu kararla hayali ihracatçılara Vergi Usül Kanunu hükümleri uyarınca ceza davası açılarak aldıkları paranın tahsili engellendi. Bu karardan sonra Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunma yolu kapandı. Hayalıcilere verilen vergi iadeleri "vergi zayı" sayıldı. Ayrıca hayalıcıların yararlandıkları pek çok kolaylık getirildi.

Ñ87/11509 sayılı ihracatta vergi iadesiyle ilgili Bakanlar kurulu kararı.

Ñ1 Aralık 1986 tarih 87/3 sayılı ihracatta vergi iadesi tebliği.

Ñ7 Mart 1987 tarih 19355 sayılı Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Aptemoçin imzalı Defterliklere gönderilen genelge

Ñ 2 Nisan 1987 tarihli DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen imzalı iç genelge.

Ñ17 Nisan 1987 tarih 11560 sayılı İ.Kaya Erdem imzalı DPT yazısı.

Ñ24 Eylül 1987 tarih 32084 sayılı Bülent Öztürkmen imzalı soruşturma dosyalarının DPT'de toplanmasına ilişkin bir yazı daha.

Ñ12 Kasım 1987 tarih 38676 sayılı Başbakan Turgut Özal imzalı genelge.

Genelgeyle bütün kamu kuruluşlarındaki hayali ihracat soruşturmalarının durdurularak dosyalarının DPT'ye devri isteniyordu. Bu yapılmadığı takdirde yasal işlem yapılacağı kaydediliyordu.

ÑDPT'den Merkez Bankasına gönderilen ve değişik tarihleri içeren 100'e yakın usulsüz ödeme talimatı.

DYP'Lİ BAKAN DA HAYALİCİ ÇIKTI

Yargıç, savcıya, "Bu ülkede bu olaylara karışmayan kalmamış galiba!" dedi.

Kıyamet savcısı başını iki yana sallayarak, "Üzülerek söylüyorum efendim, yönetim kademelerinde çok az insan kalmış. Bu, o kadar boyutlanmış ki, ülkede bir de hayali ihracatçıyı bakan yapmışlar. Yargıç merakla, "Anlat bakalım şu bakanın öyküsünü.." dedi. Savcı anlatmaya başladı:

"Bu bakanın adı Mehmet Ali Yılmaz. DYP'nin 1989 seçimleri öncesindeki para kaynaklarından biri olarak biliniyordu. Yılmaz, TEKPA adlı şirketi aracılığıyla hayali ihracat yaptı. TEKPA, hayali ihracattan gelen 250 milyar liralık ödemeyi Merkez Bankasından aldıktan bir ay sonra Mehmet Ali Yılmaz tarafından satıldı. (Savcı bu arada Merkez Bankasının Yılmaz'a ait imza sirkülerini, olayla ilgili MİT raporunu, Yılmaz'ın TEKPA da ortak olduğu Necmettin Yılmaz, Fahrettin Cebeci, Hasan Bahri Eres ile birlikte kurduğu ERES İnşaat Malzemeleri AP'ye ait 9 Aralık 1982 gün ve 645 sayılı Ticaret sicili gazetesini gösterdi.)." 30

Mehmet Ali Yılmaz'ın hayali ihracat yapan şirketi TEKPA'ya ait müfettiş raporlarının DPT'de beklediğini, bu nedenle müfettişlerce soruşturma açılmasına ilişkin taleplerin uygulanmadığını da dile getiren savcı devam etti:

"DYP-SHP koalisyonu sırasında da bu raporlar hakkında işlem yapılmadı. Hayali ihracatçıyı bakan yapmaktan ve bakan olarak tutmaktan çekinmediler. Maalesef bu bakanın dosyası da zaman aşımına uğratıldığı için dava açılmadı."

Yargıç bir an kendini kaybederek, "Bütün bunlara nasıl göz yumulmuş?" diye bağırdı.

Kıyamet savcısı, "Herkes susmuş" diye yanıt verdi. "Bundan dolayı, herkes sorumlu. Ülkenin 50 milyarını hayali ihracat yoluyla cebine indirenleri bakan yapanlar, bunlarla ilgili müfettiş raporlarını bekletenler, işleme koymayanlar, olayları bildikleri halde susanlar, göz yumanlar ve hesap sormayanlar hepsi, hepsi sorumlu. Bu arada olayların üzerine gittiği için öldürülen, sürülen insanlar da var" dedi.

Savcı bu aşamadan sonra hayali ihracat olayından sorumlu tutulan veya bu konuda

mücadele veren bürokratları dinletmek ve soru yanıt şeklinde yargılamaya devam etmek istediğini söyledi.

Yargıç, başıyla sessizce onayladı.

İKİNCİ BÖLÜM

TUTANAKLARDAN31

AYTEK: "İKİ BAKAN DÜPÜRDÜK!"

Zaman diye bir kavram yoktu olayların yaşandığı mekânda. Her şey akıp gidiyordu.

Ancak saatler susmuştu.

Savcı ilk olarak bir güvenlik görevlisini dinletmek istiyorum diyerek eski

Kaçakçılık Daire Başkanı Atilla Aytek'e seslendi. Aytek soruları yanıtlamaya

hazır olduğunu söyledi.

SAVCI: Siz Kapıkule operasyonunu gerçekleştirdiğinizdeki genel durumu anlatır mısınız?

AYTEK: 1985'ten sonra, mafya ile ilgili 4200 adam toplayıp 4 numaralı

mahkemelere sevketmişiz. Hep manuel suçlar. Yani evrak sahtekârlığı yok. Bir

anda polisin girmediği yerler nerelerdi diye tetkik ederseniz, buraların

gümrükler olduğunu görürsünüz. Buralar polisin uzmanlık alanı dışındadır. Neden?

Bugün ben size bir hayali ihracatın yapılma tarzını arz edeyim. Adam kamyonla tuğlayı yüklüyor, gümrük sınırına kadar geliyor. Türkiye'nin yollarında kamyonla tuğla taşımak suç değil. Gümrüğü girene kadar da suç değil. Gümrüğün içine girip polis pasaporta damgayı vurduğu ve adam da gümrük memuruna evrakı verdiği andan itibaren suç başlıyor. Gümrük sınırına biz bir kere girdik. Kapıkule operasyonu oldu ve iki bakan indi. Biri Maliye Bakanımız Vural Arıkan'dı, biri de İçişleri Bakanımız Ali Tanrıyar'dı. 24 saat arayla kisi de emekli oldular.

Hayali ihracatın Türkiye'de ilk çıkış konusu Menteşoğlu ile başlamıştır. Menteşoğlu'ndan çıkana kadar iki hayali ihracat olayı daha var. Bunlara Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı baktı. Menteşoğlu'nun olayı da bir muhbirin polise müracaatıyla kamuoyuna çıktı.

SORUPTURMAYI DURDURMAK İÇİN

SİLOPİ SAVCISINI SÜRDÜLER

SAVCI: Hayali ihracatla ilgili bize aktarmak istediğiniz bilgiler var mı?

AYTEK: Hayali ihracatla ilgili bizim illere yazdığımız 500-1000'e yakın yazışma vardır. Ama ne oldu? Mesala Silopi savcısı bizden yardım talep etti. Biz oraya acele dört ekip gönderdik. Tahkikatlara başladık. Silopi savcısının 48 saat sonra tayini çıktı. Biz Adalet Bakanından rica ettik. Dedik, yahu tahkikat yapıyoruz adamla, hayali ihracat; ki elinizdeki 40'ı aşkın dosya oradan. Habur kapısı oraya bağlı. Polis yapamaz, savcı tahkikatı yürütüyor. Gelen savcının ne yapacağını bilemiyoruz tabii. Bu olaylar 1987'nin başında oluyor. Bana göre biz polis olarak görevimizi yaptık. Ancak suçun tekniği itibariyle bu konuyla ilgili bizim yasalarla tanınan görevimiz yoktu. Ama biz bunun eğitimini vererek uzman personel yetiştirdik bu konuda. Türkiye'de dönem suçları vardı. Uyuşturucu,

silah, altın kaçakçılığı gibi. Arkadan hayali ihracat çıktı. Çek senet çıktı. Tapu çıktı. Hayali ihracat yapanlar borsalar çalıştırdılar. Altın ithalatına girdiler. Hükümetler gelip geçti ama bu adamlar değişmedi. Bir tanesi Borsacılar Genel Kurulunda çıkıp konuştu ve dedi ki "Ben Türkiye'nin ve dünyanın gelmiş geçmiş en iyi kaçakçısıyım." Adamın adı Ceyhan Bektaş. Bu adam daha sonra bana geldi. Bizi tehdit etti. Dedi ki: "Türkiye'de bir günde dönen kaçak para sirkülasyonu 9-11 milyar dolar arasındadır. Sizin buna güç olarak karşı durmanız mümkün değil." Adam bize, "Benim elimden bu işi alırsanız, otomatikman yerime aşağıdan bir kişi gelir" dedi. Adamların yurtdışında, Türkiye'ye ait bulundurdıkları para miktarı o zaman 59 milyar dolardı. Dikkat ederseniz Türkiye'de hayali ihracat suçunu yaratan grup size anlattığım bu kişilerdi. Kapıkule operasyonu çok önemliydi. Bizim operasyonu bitirdiğimizde, adamların ellerinde korkunç derecede yurtdışında tutulan para vardı. Aynı adamlar, aynı grup, altın kaçakçılığını yapanlar hayali ihracata döndüler. Aynı grup borsayı çalıştırdı. Altın rafinerisine ve ithalatına girmeye çalıştı. Bu adamlar her seferinde dönemleri kullandılar. Çok özür dileyerek söylüyorum, Türkiye'de ilk defa uyuşturucu ve silah kaçakçılığı başladığı zaman Maliye ve Gümrük Bakanlığında, Gümrük Başmüfettişi olan Necati Can 70 sayfalık bir rapor yazdı. Adam canını zor kurtardı. Geldi bana nasihat etti. "Ben bu işi bırakıyorum, bununla baş etmem mümkün değil" dedi. Namuslu olduğu için bıraktı, çekildi gitti.

HAYALİ İHRACATÇILAR

EMNİYET MÜDÜRÜNÜ ÖLDÜRDÜ

SAVCI: Bu suçlarla nasıl mücadele edildi?

AYTEK: Suç her dakika gelişir. Ama bunun karşısında mücadele edebilecek aktif sistemimiz yoktu. 1988'de tayin edildim. Sebep ve gerekçe olarak MİT raporunu yazdığım söylendi. Bırakın MİT'in raporunu yazmak, beni kapısından içeri sokmazlardı. MİT ayrı bir konu, ben ayrı bir konu. MİT raporunda da hayali ihracat ile ilgili konular vardı. Benimle birlikte iki gecede Emniyet Genel Müdürlüğü, Kaçakçılık Dairesinin bütün personeli dağıtıldı. Ben ikaz ettim, dedim ki, "Bunlar yetişmiş personel. Eğer bunlar gönderilirse Türkiye'de bir iş yapılıyor zihniyetinin bir kısmı ortadan kalkar. Türkiye'de gelişen olayların altından kalkamayız."

SAVCI: Kaçakçılar ortak mı çalıştı diyorsunuz?

AYTEK: Uyuşturucu kaçakçıları ile hayali ihracatı organize edenler aynı adamlar. Evvela altını organize ediyorlardı. Daha sonra hayali ihracatı organize ettiler. Bunlara akıl veren grup, beyin grubu İsviçre ve yurtdışındaki Türkiye'nin parasını kontrol altında tutan adamlardı. Hayali ihracatçılar bir de şube müdürümüzü öldürmek istediler. Adı Halil Sultan'dı. Bir de Kapıkule operasyonunda görev alan bir emniyet amirini öldürdüler.

SAVCI: Bir de Lübnanlı Ferit İntiba adlı bir şahısla ilgili olayınız vardı. Bunu anlatır mısınız?

AYTEK: Biz İzmir'e yazmışız, hayali ihracatı nasıl önleyelim, diye. Lübnanlı geliyor ve bir şirket açıyor. Damızlık yumurta satacağım, diyor. Günlük yumurta, mesala 10 lira. Damızlık olanı 100 lira. Gümrükçü nasıl kontrol edecek?

Yumurtanın teker teker embriyosuna mı bakacak? Bir laboratuvar kurmak lazım.

Yumurtanın hepsini adam damızlık diye yazıyor. Damızlık ile yemeklik arasında 90 lira oynuyor. Tamamen Lübnan ve uyuşturucu madde ile ilgili kara paranın aklanması konusudur orada çıkan ferit İntiba konusu.

Savcı, kıyamet yargıcından Aytek'e soracağı bir şey olup olmadığını sordu.

Yargıç, "Yok" dedi.

ARIKAN: KAPIKULE OLAYINDA POLİS

DEVLETİN MÜSTEŞARINI SOYUP KİÇİNDAN

ELEKTRİK VERDİ!...

Bu sırada eski Maliye Bakanı Vural Arıkan'ın söz isteyen sesi duyuldu. Arıkan, Aytek'in sözlerinin bir kısmına itiraz ettiğini söyledi. Yargıç konuşması için izin verdi.

Arıkan, "Benim görevimden azledilmem, Kapıkule operasyonu ile ilgili değildi" diye başladı sözlerine ve şöyle devam etti:

"Ben bir yabancı sigara şirketinin Türkiye'de fabrika açmasına izin vermediğim için görevimden azledildim. Kapıkule olayında İçişleri Bakanlığı tek başına davrandı. Emniyet Genel Müdürlüğünden emirle polis, gümrük müdürü ile yolcu salonu müdürünün de aralarında bulunduğu pek çok gümrük çalışanını gözaltına aldı. Dövdü, sövdü, işkence yaptı. Yolcu salonu müdürünü, 8-10 saat emniyette tuttu Sayın Aytek. Olayı duyunca araştırma yaptım. Aytek benim muhatabım değildi. Turgut Özal ile konuştum "Nasıl olur, böyle bilgisiz yapıyorsunuz" dedim. Bana, "Nasıl da bir şey çıkmaz" diye yanıt verince, "Niye insanlara zulüm yapıyorsunuz?" dedim. Hiçbir şey söylemedi. İşkence meselesinin tetkik edilmesini söyledim. Ama sessiz kaldı.

Bu olayda usul meselesi vardı. Hukukun çiğnenmesi söz konusuydu. Devletin Müsteşarını alıp çınlıplak soyup kışından elektrik verdiler. Kadını alıp çınlıplak soyup ıslatarak lastiğin içine oturtuyorlar ve elektrik veriyorlar Ayıp yani! Ben bu nedenle karşı çıktım."

Arıkan: "Özal beni, Marlboro Fabrikasına

izin vermedim diye azletti"

ARIKAN: Özal, sonra özel kalem müdürü vasıtasıyla haber göndererek beni makamına çağırdı. Ben bu sırada TBMM'de bir konuşma yaparak olayı kınadım. Özal bana "Meclisteki konuşmandan sonra seninle çalışmam. İstifa et" dedi. "Hayır" yanıtını verdim. İçişleri Bakanının da istifasını aldığını tek başıma istifa etmeyeceğimi söyledi. Çünkü Cumhurbaşkanı Kenan Evren "Arıkan'ı alırsan, Ali Tanrıyar'ı da al" demiş. Biliyorsunuz, Tanrıyar, Özal'ın bacanağı idi. Kendisine "İstiyorsanız, azledin" dedim. Daha sonra Kapıkule operasyonunu bahane ederek, beni 27 Ekim 1984'te görevden azletti.

YARGIÇ: Peki, sizin asıl neden olarak söylediğiniz sigara işi nedir?

ARIKAN: Kapıkule olayı bahane. Bu olay benim azledilmemden 5-6 ay önce oldu. Azledilmemin asıl gerekçesi, PHILIP MORRIS şirkettir. Onlar burada Marlboro'nun fabrikasını kurmak istiyordu. Müsaade etmedim. İşte asıl neden buydu. Bu olay, uluslararası bir şirketin Türkiye Cumhuriyeti'ne etkisini gösterir.

SAVCI: Sizin bakanlığınız döneminde de hayali ihracat var.

ARIKAN: Benim dönemimde hayali ihracatı önleyebilmek için Maliye Bakanlığı bünyesinde genelge yayımladım. Haksız vergi iadesi aldığı saptananlara üç katı ceza kesilmesini istedim. Ancak firmalar danıştaya giderek bu uygulamayı durdurdular. Danıştay "Bu sübvansiyondur. Bu vergi değildir. Vergi Kanunu hükümlerini uygulamak mümkün değildir" dedi. Uygulama kalktı.

Savcı, Arıkan'a "Ancak, Danıştayın kararına gerekçe olan tebliğleri ANAP iktidarının hükümetleri çıkardı. Siz de o partinin kurucusuydunuz" dedi. Arıkan, daha sonra partiden koptuğunu anlattı. 32

YAVUZ CANEVİ: "GÖREVİNİ YAPMAYAN VARSA

SORUMLU BENİM"

Kıyamet savcısı sorularına yanıt vermesi için Merkez Bankası eski başkanlarından

Yavuz Canevi'ye seslendi. Canevi hazır olduğunu belirtti. Savcı ilk olarak,

"Elimizde 20 Ekim 1985 tarihinde TC Merkez Bankası ile DPT'ce hazırlanan bir protokol var. Bunda, zannederseniz sizin, Sayın Zekeriya Yıldırım'ın, Necdet Kaya Sezer'in ve Selahattin Altier'in imzası var. Pimdi, sizce bu protokolün hukuki değeri nedir? Bu protokolü imzaladıktan sonra bütün kambiyo müdürlüklerine gönderdiniz mi?" sorusunu yöneltti. Canevi soruya yanıt verdi:

Tam hatırlamıyorum efendim. Protokolü kavram olarak çok iyi hatırlıyorum. Merkez Bankasının icra ile ilgili bir karar alma yetkisi yoktu. İhracat olayında da, benim hatırladığım kadarıyla, daha başından itibaren DPT ve Teşvik Uygulama Dairesi, özellikle o zamanlar TUD dediğimiz Planlamanın bir bölümü olan ve daha vergi iadesi kavramı çıktığı andan itibaren görevli kuruluş, devletin görevli kuruluşu DPT ve Teşvik Uygulama Dairesidir. Buradan yayımlanan her türlü talimatı Merkez Bankası, Planlama ve devlet adına uygulamıştır

1984 ile 1986 yılı arasında, yani protokolün imzalanması aşamasında neler oldu ve böyle bir protokolün imzalanma ihtiyacı doğdu?

İstanbul şubeme giden bir ihracatçı, vergi iadesinin ödenmediğini öğrenip "Niye ödenmedi?" diye sorunca, "Hakkınızda inceleme var, Maliye ve Gümrük Bakanlığının talimatıyla" dendiği zaman, "O senin işin değil kardeşim, sen ödemeni yap tahkikat devam etsin" gibi birtakım ihtilaflar doğmuştu. Bunun üzerine ben de, kurumun başkanı olarak arkadaşımın bir durum muhakemesi yaptım, ne yapabiliriz, diye. Zannediyorum, dendi ki "Bu işin yetkilisi kimse bir esasa bağlasın."

Burada Merkez Bankası, yine bir danışman olarak Planlamaya, bu maddelerin

yazılmasına yardımcı olmuştur. Aslında, hukuki değerini sordunuz, protokol diyorsanız, protokol tabiri burada tam oturmuyor.

Çünkü protokol dediğiniz olay, birbirine eşit iki karşılıklı muhatab arasında imzalanan bir belgedir. Planlamanın, izin verdiğiniz teknik bilgilerle bu işin nasıl yürütülmesi gerektiğine dair verdiği karar, bize ilettiği talimattır.

Bizler bir anlamda onların altını imzalamakla, "Tamam, bundan böyle bu işi böyle yapacağız diye bu talimatı tebellüğ ettik" diyor.

Hayalcilere Hayali Protokol

CANEVİ: Bir hukukçuya sorsanız, idare hukuku açısından bir protokol olmadığı da ortaya çıkar.

YARGIÇ: Peki, siz bir inceleme yapmadan, ilgili vergi inceleme elemanlarına bunu göndermeden, bunun hayali olduğuna karar vererek bunu nasıl ödediniz?

CANEVİ: Öyle bir şey yok efendim.

YARGIÇ: Ama protokolde öyle yazıyor. Bakın, şöyle yazıyor: "TC. Merkez Bankası İdare Merkezince özel olarak bildirilmedikçe, TC Merkez Bankası şubelerince vergi iadesine ilişkin talimatta belirtilen belgeler dışında ayrıca herhangi bir belge istenmeyecektir."

CANEVİ: Pimdi efendim, bir olaydan şube müdürü şüphelendiği zaman, "Tamam, burada hayali ihracat var, senin paranı ödemiyorum" diyemeyecektir. "Bu senin işin değil" diyoruz. Siz şube müdürsünüz, siz idare merkezinin verdiği talimatı uygularsınız. İdare merkezi talimatı nereden alır? DPT'den alır, dolayısıyla herkes rolünü bilsin.

Çünkü büyük bir karmaşa doğdu. Teminat kavramları, Merkez Bankasının uyarısıyla olmuştur. Yoksa, Planlamadaki veya diğer taraftaki arkadaşın bir teminat mektubu kavramı yoktur.

YARGIÇ: Bu teminat mektubunu aldınız. Nasıl iade ediyorsunuz?

CANEVİ: İnceleme yapılmıyor veya yığılıyor, hiçbir şey çıkmıyor...

YARGIÇ: Ama yapılan incelemede hayali ihracat yaptığı tespit edildiği halde teminat mektubu iade edilenler var.

CANEVİ: Yoktur, olmaması lazım.

YARGIÇ: Mesela Süzer Elektrik ve Top Dış Ticaret. Mesela bunlar, savcının bize bildirdikleri arasında var.

CANEVİ: Bu protokol çerçevesinde olduğunu zannetmiyorum. O protokolde söylenen olay, eğer inceleme çerçevesinde bir vergi iadesi yapılıyorsa, bunun mutlaka teminat mektubuna bağlanarak yapılması öngörülmüştü ve biz de bu talimatı uygulamışızdır.

SAVCI: Biz kime sorduysak sorumluluğu üzerine almıyor. Bu olayın sorumlusu kim?

Canevi kızgın bir ifadeyle yanıt verdi:

"Sayın savcı, meseleyi oraya kadar götürmeyin, eğer onlar görevini yapmadıysa bunun sorumlusu benim."

SAVCI: Yapılmamış.

CANEVİ: Tamam, benim o zaman, daha ne sorumlu arıyorsunuz?

SAVCI: Siz o dönemin müsteşarsınız, tabii ki sorumluluk sizin.

CANEVİ: Hayır, yani benim genel müdürümün sorumlu olduğu yerde elbette ben de sorumlu olacağım.

Yargıç; savcı ile Canevi'nin sertleşen konuşmalarının arasına girerek

"Raporlarınızın bazı bölümleri uygulanmamış. Savcılıklara suç duyurusunda bulunulmamış ve zaman aşımına uğramış" dedi.

Soruşturmalarla İlgili İşlemler

Bir Siyasi Karardır

CANEVİ: Bu bir siyasi karardı efendim. Bir kararneme vardı ortada. Ben size

söylüyorum: İhracatta vergi iadesi, başından itibaren DPT Teşvik Uygulama Dairesiyle başladı. Sonra bu yavaş yavaş yayıldı, sonra tekrar toparlanma eğilimine girdi. Dolayısıyla bu bir siyasi karardı. Bence doğru da bir karardı. Çünkü gözden kaçırdığımız bir nokta var; o günün bürokratları vergi kaçırانlarla değil, vergi kaçırmayanlarla daha çok meşgul oluyordu. Daha doğrusu hileli yollarla vergi iadesi almak için çabalayanlar yüzde 5-10 ise, biz yüzde 90'ın peşideydik. Onun için biz onlarla ilgilenmiyorduk bile başlangıçta. Biz yüzde 90'ı koşturmaya çalışıyorduk. O yüzde 90'ı koşturmak için de yetkinin bir merkezde toplanması gerekiyorsa memnuniyetle destek olduk. Yani neyin doğru, neyin doğru olmadığına bakma yetkisi bir yerde olmalıdır. Bir şeyi dağıttığınız anda, yüzde 90'ın peşinde olan bir idare, bu tür yetkileri bir yerde merkezileştirmek istedi. Bence bu doğaldı. Ama orada söylediğiniz gibi kanunsuz bir işlem olmuş mudur, olmamış mıdır onu hiç düşünmedim.

ALİ TİGREL: BİZ SORUPTURMA

DOSYALARINI KUCAĞIMIZDA BULDUK

Savcı, Canevi'nin ardından DPT Müsteşarlarından Ali Tigrel'e Seslendi. Tigrel "Hazırım" dedi. Savı ilk sorusunu yöneltti.

SAVCI: Siz göreve geldiğinizde 1988'in Temmuz ayında Başbakan'dan bir onay aldınız ve bu onayla sizde bekleyen raporların yürürlüğe konması için, yani göreve geldikten 7-8 ay sonra onay aldınız; acaba göreve geldiğinizde DPT'ye gelmiş bu kadar rapordan bilginiz var mıydı? 7-8 ay sonra mı haberdar oldunuz?

TİGREL: Sayın Savcı, kafamdaki düşünceleri sizlere derli toplu sunmak ve olayın bir makro perspektifini çizmek istiyorum. Bu konu beni rahatsız ediyor. Hatta bir ölçüde rencide ediyor. Basında çıkan ve bazı müfettiş raporlarına

dayandırıldığı iddia edilen yazılarda ihracatla ilgili bazı dosyaların işleme konulmasında veya işlem yapılmak üzere gönderilmesinde teşkilatımın ihmali ileri sürüldü. Pahsen bunun son derece haksız ve mesnetsiz bir iddia olmaktan öteye gidemeyeceği düşüncesindeyim.

SAVCI: Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın raporunda, raporların bekletilmesinden siz sorumlu tutuluyorsunuz.

TİGREL: Tabii ihmalimin nelerden ibaret olduğunu henüz anlayabilmiş değilim.

Fakat takdir edersiniz ki, DPT müsteşarlığı zor ve büyük sorumluluk isteyen önemli, hatta kilit bir devlet görevidir. 1988 Ocak ayı içinde göreve geldikten sonra bu geniş sorumluluk yelpazesi içinde bir önceki yönetimden bize intikal eden ve içeriğini o ana kadar bilmediğim ihracatla ilgili 300-350 civarında dosya ile karşı karşıya kaldık. Bunlarla vakit geçirmeden ilgilendik. Pöyle yaptık. Bu dosyalar önce bir ön incelemeye tabi tutuldu.

Aynı şeyi şimdi olsam yine yaparım. Onu da arz edeyim. Daha sonra en hızlı şekilde ve diğer işleri aksatmadan, fazla mesai yaparak bu dosyaları sınıflandırdık.

SAVCI: Sayın müsteşar, siz göreve geldiğinizde bu dosyaları bekler vaziyette buldunuz değil mi?

TİGREL: Önümüzde, kucağımızda bulduk. Siyasal otoritenin de olurlarını aldık.

Gücümüze göre gerekiyordu. Ondan sonra da işlemleri yapılmak üzere ilgili mercilere peyderpey gönderildi. Ülkemizde basit bir hukuk davası bile mahkemelerimizde 2-3 yıl sürebilirken bu sayıda dosyanın 10-11 aylık süre zarfında teşkilattan gönderilmesi bile bana göre yabana atılmayacak bir başarıdır. Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporunda belirttiği gibi DPT'nin benim müsteşarlık dönemimde görev ihmali bulunduğu yolundaki suçlamaları kesinlikle kabul etmiyorum.

Tigrel'in Dosya Dökümü

Sizlere, bana arkadaşlarım tarafından verilen 6 Aralık 1988 tarihli bilgi notunu aynen okuyacağım:

İhracatta vergi iadesiyle ilgili inceleme raporları hakkında bilgi notu:

25 Pubat 1987 tarihli 11509 sayılı kararname ile ihracatta vergi iadesiyle

ilgili tüm işlemleri yürütmeye DPT müsteşarlığı yetkili kılınmıştır. Bu

kararnameden sonra ilgili kurumlarca dosyalar incelemeye alınmış ve incelemesi

bitmiş ihracatlarla ilgili soruşturma dosyaları DPT'ye gönderilmiştir. Hazine ve

Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Maliye ve Gümrük Bakanlığında, DPT müsteşarlığına

gönderilen ihracatla ilgili soruşturma evrakı 346 adettir. Yaklaşık 99 inceleme,

yarım kalan raporların tamamlanabil-mesi için ilgili kurumlara gönderilmiştir.

Bu incelemelerden 62 adedi Maliye ve Gümrük Bakanlığına, 37 adedi ise Hazine ve

Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmiş olup raporların tamamlanmasından sonra

gerekli işlemler yapılacaktır. 1987 yılı içinde yaklaşık 50 firmayla ilgili

olarak Merkez Bankasına vergi iadeleri için ödeme talimatı verilmiştir. Bu 50

firmadan bir kısmına ödeme yapılmış, bir kısmına ise çeşitli nedenlerden dolayı

Merkez Bankasınca ödeme yapılmamıştır. DPT müsteşarlığınca incelenmesi bitmiş

211 dosya raporları ise gereği yapılmak üzere ilgili kurumlara intikal

ettirilmiş ve firmalara ödenen vergi iadelerinin geri alınması veya ödenmemesi

için Merkez Bankasına talimat verilmiştir.

21 firmanın döviz tahsislerini kötüye kullanması veya sahte evrak tanzimi

nedeniyle söz konusu firmaların toplam 35 adet ihracatı teşvik belgesi iptal

edilmiş ve gerekli müeyyideler uygulanmıştır. Bu firmalardan 21 adedi ise sahte

evrak tanziminden savcılığa verilmiştir. Benim zamanımda 211 firmanın ödenen

vergi iadelerinin geri alınması için talimat verilmiştir. Toplam vergi iadesi ve

diğer teşvikler 120 milyar 51 milyon liradır. 1987 tarihli meşhur Başbakanlık

genelgesi, bunu Turgut Özal imzalamıştır. İmalatçı faturanın olmaması veya sahte olması durumunda ise birinci olarak kararname gereği, imalatçı faturasının olmaması, işlem yapılmamasını gerektirmiyor. DPT'nin bu yetkisi kararnameden gelmektedir ve bazı durumlara bağlı olarak duyulan ihtiyaç neticesinde ki, bunun gerekçeleri olurda ayrıntılı bir şekilde yer alıyor.

Bu olur siyasal otoriteye bilgi verilerek alınmıştır ve kanaatimce bu olur DPT içindeki ilgili bürokrasiyi rahatlatmış ve önemli bir uygulama kolaylığı getirmiş ve DPT'den bir önceki yönetimde toplanan dosyaların tasfiyesi veya mercilere intikalini sağlamıştır.

Özetle müsteşarlığım döneminde; DPT'nin görev alanına giren tüm diğer konularda olduğu gibi ihracatla ilgili konularda da gereken hassasiyet gösterilmiş, devletimizin zarara uğramaması, eğer varsa haksız kazançların önlenmesi fakat aynı zamanda ekonomimizin sağlıklı gelişmesinde hayati önemi olan ihracatımızın da aksamaması için gerekli görülen her şey üstün bir görev anlayışı içinde yerine getirilmiştir.

SELAHATTİN YENERSOY: "MERKEZ BANKASININ

DURDURDUĞU HAYALİ İHRACAT ÖDEMELERİ

TURGUT ÖZAL'I TELAPLANDIRDI."

Savcı, yargıca çok önemli bir tanık dinleteceğini söyledi. Merkez Bankasının

İstanbul Kambiyo Müdürü olan ve hayali ihracatçıların para ödemelerinin

yapıldığı bu birimin başında bulunan selahattin Yenersoy... Savcı sorusunu

yöneltilmeden Yenersoy, "Buyurun sorularınızı yanıtlamaya hazırım." dedi.

Savcı, Yenersoy'un hayali ihracatla ilgili önemli bilgilerinin bulunduğunu, bir

dönem de Merkez Bankasının Paris temsilciliğini yaptığını kaydederek ilk

sorusunu "Hayali ihracat olayı Türk ekonomisine ne kazandırdı, bir uzman olarak

yanıtlar mısınız? Ayrıca, siz hayalîcilere parayı ödeyen bankanın bir yetkilisi olarak, hayalî ihracat olayının sizin cephenizden görüntüsünü anlatır mısınız?" şeklinde yöneltti. Yenersoy yanıt verdi:

"Hayalî ihracat, Türk lirasının değerinin düşmesi ve ihracat potansiyelimizin zayıflaması pahasına olmuştu. Fiktif ihracata mevzu teşkil eden mallar, hurda mallardı; paçavralar, deri kırıntıları, yedek parça diye uyduruk şeyler.

Sübvansiyonlar maalesef yatırım yapmayacak kişilerin eline geçmişti. İmalatçı faturasını arıyoruz, verilen adres boş arsa çıkıyor. Alakasız isimler çıkıyor.

Biz bunu DPT'ye yazdık. Bakın biz bunları ödemiyoruz dedik. Bu kontrolümüz DPT'yi 1984-1986 arasında çok rahatsız etti. Hatta hükümeti de rahatsız etti.

Fakat biz kendimizi şöyle savunuyorduk:

'Mademki bu belgeler üzerinden ödeme yapıyoruz. Belgenin sıhhatinden sorumluyuz.'

Bu kontrolümüzden kurtulmak için, tebliği değiştirmek lüzumunu hissettiler. 1986 sonunda vergi iadesi ödemelerinde imalatçı faturası aranmayacaktır, alış faturası aranmayacaktır, sadece gümrük çıkış beyannamesi ve döviz alım bordrosu yeterlidir, dediler. Böyle bir tebliğ yayımladılar. Ve bizim kontrol enstürümanlarından bir tanesi elimizden alındı. Dediler ki, ne Merkez Bankası, ne gümrükler, ne mali polis, hiçbir mercî vergi iadesi denetiminde yetkili değildir. Tek DPT yetkilidir.

Bu konuda, o zamanki Sayın Başbakanın (Turgut Özal) gayet sarîh talimatı vardır.

Halbuki bu kararnamenin kanunlardan üstün olmaması gerekir benim kanımça; çünkü, maliye müfettişine verilen denetim yetkisi onların yasasından gelmiştir. Ama bir genelgenin Sayın Başbakan Turgut Özal tarafından yorumlanmasıyla yazılı bir talimat şeklinde bütün bu yetkiler alınıp DPT'ye devredildi. Bizim hiçbir kontrol olanağımız kalmadı. Ama görüyoruz, bir yandan da basın devamlı bunu işledi. Amme vicdanında bir rahatsızlık vardı. Ödemeyi biz yapıyorduk. Biz

rahatsız oluyorduk. Fakat bir şey yapmıyorduk. Yani, ne tahrifatı vardı, ne başka yerde yapılmıştı; bu, bizzat gümrüklerde düzenlenmiş, gümrük memurları şu veya bu şekilde ikna edilmiş olarak belgeler geliyordu. Püphemenecek bir durum yoktu. Ama akıl var. Mümkün değildi böyle bir ihracat. DPT'ye mektup yazıp diyorduk ki.

'Bunu durdurduk, ne yapalım?' DPT'den bize çok ağır yazılar geliyordu, 'Efendim, siz nasıl durdurursunuz?' şeklinde. İmza, müsteşar yerine Arif Özmen; sadece bu değil bunun gibi, bundan evvel pek çok ağır yazılar aldık biz."

ÖZAL'DAN, SARAÇOĞLU'NA HAYALİ FIRÇASI

"Bundan da netice alamayınca şöyle düşünüyorduk: Kuşkulandığımız hususlarda gümrüğe yazalım. Gümrük bize derse ki, 'Evet bu mükerrerdir, bu biraz sahtedir' o zaman bunu alır planlamaya belge olarak göndeririz. Belki durdurulur. Fakat buna da hakkımız yoktu. Nitekim Başbakanın tamimi ile bu da yasaklanmıştı. Bunu da yapmaya yetkimiz yoktu. Hiçbir merciye ihbarda bulunamıyorduk. Hatta bir ara Kaş ve Kalkan'dan bir ihracat olayı oldu. Merkez Bankası İstanbul Kambyo Pubesinin ihbarı ve araştırmasıyla ortaya çıkarıldı.

Bunun üzerine Sayın Başbakan Turgut Özal, Merkez Bankası Başkanı Rüştü Saraçoğlu'nu çağırıp niçin böyle bir şey olduğunu, niçin Merkez Bankasının böyle bir araştırma yaptığını soruyor. Sayın Rüştü Saraçoğlu bana diyor ki, 'Selahattin Bey, sizin isminizi vermişler Başbakana; ama sizi savundum, bundan sonra da savunacağım' Yani Saraçoğlu da katlanamıyordu hayali ihracat işine. 1984-1986'da devamlı DPT'ye karşı itirazlarımız oldu. Punu söylüyordum; bir gün bunların hesabı sorulur, biz bankamızı bundan kurtaralım. Onun için mümkün olduğu kadar dikkat edelim. Amacımız buydu. Fakat biz bu kontrolleri yaptıkça

çok ağır şekilde muaheze edildik."

YARGIÇ: Kim tarafından?

YENERSOY: DPT'den bana gelen yazılar. Bu özel olarak kurulmuş bir ekipti. İzmir DGM'ye yazdığım bir mektup var. Onlar bizden sordular. Firmanın Antalya hayali ihracat olayında, suçüstü yapılmış. DGM el koymuş. Bunları mahkPm etmiş. Biz DGM'nin bu kararını DPT'ye gönderdik. Planlama buna rağmen bize talimat verdi. "Bu vergi iadelerini ödeyin" diye. Dedik ki: "Bir mahkeme bunları arıyor. Bunlar hayali ihracattan mahkPm olmuşlar, nasıl öderiz?" Hayır ödeyeceksiniz, dediler.

Onlar yazdılar biz reddettik. Sonunda bazılarını ödemek durumunda kaldık.

Yapacak bir şeyimiz yoktu. Dedik ki "Bunlar vergi iadelerini almak için bankalara geldikleri zaman yakalanmaları kaydıyla ödeyelim." Bunu lütfen kabul ettiler sonunda. O derece baskı vardı. O zaman bunlardan bir ikisi yakalandı.

Tabii bu baskılar sadece DPT'nin bize "Yapın, ödeyin yazılarında" değildi.

Bizzat bu iş, bir mafya işiydi. Bunu bilmeyen de yoktu. Nitekim onların ileri gelenleri de bana çok gelip gitmişti. Kapıda kimisi belinde tabancalarla, bilmem nelerle... Onlardan da ağır baskılar ve tehdit gördüm.

Evde huzurumuz kalmadı. Telefonların fişlerini çekiyorduk. Savcılığa gidiyorduk "Aman bunları bulun" diye. "Sülalenizi kurutacağız" gibi birtakım tehditler ve gelip şunu söylüyorlardı; "Selahattin Bey, siz burada durduruyorsunuz, biz DPT'ye gidiyoruz. DPT'den talimatı getiriyoruz, ama siz ödemiyorsunuz. O arada biz mağdur oluyoruz. Niçin böyle yapıyorsunuz?". Hatta bazı hikâyeler anlatılıyordu. Ama bunları ispat olanağım olmadığı için burada söylemek istemiyorum tabii.

TALİMATLAR ÖZTÜRKMEN'DEN

SAVCI: Bunlardan örnekler varsa anlatın burada.

YENERSOY: Bir firmanın vergi iadesini ödedik. Teminat mektubunu aldık. Bir hafta sonra DPT'den bir yazı: "Teminat mektubunu bankaya iade ediniz." Ama niçin iade edeceğiz? "İade ediniz." Mecburduk. Tabii raporun neticesini de bilmiyorduk. Banka teminat mektubunu iade ettik. Bir iki ay sonra rapor neticelenmiş DPT'den bir yazı: "Bu paraları geri alın." Nereden geri alıyorsunuz? Firma yok ki ortada...

O zamanki DPT Müsteşarı Yusuf Özal'dı. Fakat bütün talimatları veren de dönemin DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen'di. Ama üzerinde müsteşar adına kaydı vardı. Bütün gelen talimatlar o imzayla idi. Daha sonraki eski DPT Müsteşarı Ali Tigrel Bey geldikten sonra, bana bir gün şunu söylemiştir "Selahattin Bey, bu böyle devam edemez. Ya her şey biter veya hayali ihracat devam eder." Yani bunun tam karşısında olan bir kişiydi. Ama bu süre içerisinde dosyaları ne yaptığı bizim bilimiz dışında bir husustu. Ama biz bütün muaheze edilen yazıları Müsteşar Yusuf Özal veya yardımcısı Bülent Öztürkmen zamanında aldık. Zorla ödetme talimatlarının hepsi o dönemde çıkmış talimatlardır.

SAVCI: Tehdit alıyor muydunuz?

YENERSOY: Çok oluyordu. O kadar ki, isim olarak hatırlamam mümkün değil şimdi.

GENEL KOORDİNATÖRÜ EFE ÖZAL OLAN

HAYALİCİ İPADAMI UĞUR SÜZER, ÖNCE RÜPVET

TEKLİF ETTİ ARDINDAN TEHDİT ETTİ

SAVCI: Bu kişiler size arkalarında devlet gücü olduğunu hissettiriyorlar mıydı?

YENERSOY: Uğur Süzer... Belki o, yüzlerce bir tanesi; ama onun gibi kaç kişi tehdit etmiştir ve birtakım telefonlar gelmiştir. Ama o telefonları yapanlar o bakanın özel kalem müdürü müdür, yoksa o millet... Bilemiyorum. Onun için

telefonla gelen emirlere ben itibar etmezdim. Ben falanım diye Ankara'dan açıyordu. Bilmem ne bakanının özel kalem müdürüyüm... Onlara itibar etmezdim. Ama firmalardan bu şekilde tehditler çok olmuştur. "Yaptırırım, ettiririm" diye.

Bir gün Uğur Süzer geldi bana dedi ki "Müdür Bey, ben yeniden ihracata başlayacağım." Daha önceden durdurmuştuk, onun şeylerini. Bir süre ihracatı terk etmiş. Dedi ki: "Sayın Başbakan Turgut Özal beni havaalanında gördü, 'Uğur niçin ihracat yapmıyorsun?' dedi. Ben de 'İşte Merkez Bankası engelliyor' dedim. 'Aman sen devam et' dedi. Pimdi ben yeniden başlayacağım" İyi hayırlı olsun, dedim. "Ama siz tekrar güçlük çıkaracak ve vergi iadelerini ödemeyecekseniz, ben ihracat yapmam" dedi. Dedim ki, niçin güçlük çıkaralım? Ama fiktif ihracata yönelirsen ve biz de bunu sezinlersek mevcut dahilinde yapabileceğimiz engellemeyi gayet tabii yaparız. Sen bunları biliyorsun. "Ama ben bunu nasıl yaparım? Benim Genel Koordinatörüm Sayın Başbakanın oğlu" dedi. Kim, dedim. "Efe Özal" dedi. Efe Özal, belki o zaman daha talebe. Tabii ben buna gülüp geçtim. Arkasından bir gün yine geldi. Tabii bunları söylemem belki hoş değil, ama bana birtakım tekliflerde bulundu. "Efendim, size işte villa vereyim, vereyim demiyor. Size villa satayım, şunu yapayım, bunu yapayım, işte biliyorum ödeme gücünüz yok, taksitle alırım" falan. Tabii ben ona, Teşekkür ederim. Böyle bir şey söz konusu olmasın, konuşmamış dahi oluruz, dedim. "Yok Sayın müdürüm, biliyorum sizin endişenizi, siz ne zaman emekli olacaksınız, bu daireyi, işte Silivri'deki bir daireyi, yazlığı o zaman sizin üzerinize kaydettireceğim." dedi. Teşekkür ederim, dedim, çıktı.

SÜZER: "BEN BAPBAKANLIKTAN İSTEDİĞİM

KARARI ÇIKARTTIRIRIM" DEDİ VE

DURDURULAN HAYALİ İHRACATI İÇİN ÖDEME

EMRİ ÇIKARTTI

Ertesi günü dosyaları geldi. Baktık ki fecaat. Eskisinden daha kötü. Yine altın kaplı ihracat. Tabii durdurduk. Bana iki gün evvel, işte size bu şeyi emekli olduğunuzda, bu daireyi vereceğim diyen kişi, iki gün sonra dosyaları durdurulduğu zaman telefonda şunu söyledi:

"Selahattin Bey, siz beni tanıyorsunuz, ben Başbakanlıktan istediğimi çıkartırım, yaptırırım, Göreceksiniz tükürdüğünüzü yalatacağım."

Aynen böyle söyleyip kapattı. İki üç gün sonra da DPT'den talimat geldi:

"Paraları ödeyiniz" diye. Bu tür şeyler olmuştur. Ama gerçekten arkasında onlar olduğu için mi yoksa her gidene zaten DPT bunu yapıyordu, ödeyin diyordu, onların telakkisi öyleydi, ödenilsin, döviz geliyordu ya, başkasına karışmayın diyorlardı. Bu hava vardı. Bu gibi belki pek çok olay var. Ama şu anda hemen hatırladığım bu. O dönemde kimler bu işe bulaşmadı; KOÇ'un RAM Dış Ticaretinden tutunuz da ENKA'sı, TEKFEN'i, DOĞUP Holding'in şirketleri, YAPAR HOLDİNG'in şirketleri, islamcı FAİSAL FİNANS'tan tutunuz da hepsi bulaştı buna.

ANAP MİLLETVEKİLİ,

TURAN ÇEVİK İÇİN RİCACI OLDU

SAVCI: Bize bir de Turan Çevik'in ödemelerini nasıl yaptığınız konusunda bilgi verir misiniz?

YENERSOY: Zaman zaman pek çok işlemini durdurduk onun. Fakat öyle bir organizasyon yapmış ki, biz firma adına durduruyoruz, birini durduruyoruz yüzlerce firma geliyor. Yüzlerce firma kurmuştu adam. Başka bir isim, başka bir ortak. Ama bir zaman geçince bakıyorduk ki altından Turan Çevik çıkmış. DPT ödeme emirlerini, firma adına gönderiyordu. Çevik diye bir şey yok. Buna paraları ödemek zorunda kaldık. Turan Çevik bir Milletvekiliyle birlikte benim büroma geldi. Milletvekilini içeriye aldım ama yanında Çevik'i sokmadım. Benim odama girememiştir.

Kıyamet yargıcı savıdan önce atıldı, "Kimdi o milletvekili?"

YENERSOY: 17. dönem ANAP İçel Milletvekili Mehmet Kocabaş'tı. Ben randevu verdim. Sekreterim, "İşte Milletvekili Mehmet Bey geldi, yanında Turan Çevik de var" dedi. Bunun üzerine dedim ki, Lütfen milletvekiline söyleyiniz, ben ona randevu verdim. Turan Beyi alamam. Mehmet Bey geldi Turan Çevik orada bekledi. Turan Çevik'i almadım, hiçbir zaman da bankaya muhatap yapmak istemedim. Ama o kadar çok firma kurmuş ki, affedersiniz, uydurduğu kişiler ne olduğunu bilmeyen ipsiz sapsızlar. Biz bunların ödemelerini durduruyoruz, gidip DPT'den ödeme talimatı getiriyorlar.

SAVCI: Kocabaş olayını biraz açar mısınız?

YENERSOY: Efendim, Mehmet Kocabaş Beyin başka kanalla benim için şey yaptığını duydum. O zaman Başbakanlıkta görevliydi. Milletvekili değildi daha. Ama bana açıkça pek çok kişi dedi ki: "Mehmet Kocabaş Bey niye sana kızıyor, niçin?" Tanımadığımı söyledim. "Sen bu vergi iadeleri konusunda zorluk çıkarıyormuşsun, onun için sana kızıyormuş" falan gibi şeyler kulağıma geldi.

PAPATYALAR DA HAYALİCİ ÇIKTI

SAVCI: Bir de bizim araştırmalarımızda, 7-8 firmanın sahiplerinin eşleri Türk Kadınını Güçlendirme Vakfında kurucu üye çıkıyor. Biliyorsunuz bu vakıf Turgut Özal'ın eşi Semra Özal'ın kurup başında olduğu ve papatyalar diye bilinen kişilerin oluşturduğu bir vakıf. Size bu konuda bir şey geldi mi?

YENERSOY: Hayır, böyle bir şey hatırlamıyorum. Zaten o vakfın ticari faaliyeti yoktu, bizimle de alakası yoktu. Ama bir müşahhas olay, isim var mı?

SAVCI: Pöyle. 7-8 firma araştırmalarımız sonucu bu vakfın üyeleri çıktı. Bunlar da hayali ihracattan yüklüce para almışlar. Bu hayali ihracat ortaya çıktı, ki bir nevi devlet destekli ihracat.

YENERSOY: Bu bir gerçek. Belki de siyasal bir tercihti. Öyle demek lazım.

SEMRA ÖZAL SAVUNUYOR

Savcı, Yenersoy'a teşekkür etti. Bu arada Türk Kadınını Güçlendirme Vakfı Başkanı Semra Özal "Benim vakfımda böyle bir olay olmadı. Her yerde bu tür insanlar vardır. Bunların bizimle bir ilgisi yok. Beni komisyona ifade vermeye çağırdılar, hem de tatil gününde, bayram gününde. Gitmedim. Saçma bunlar" diye bağırdı. Diğer sanık ve tanıklar sessizce dinliyorlardı duruşmayı.

Mahmut Öztürk, "Yalan diye bağırdı" Biz kendisine tam 15 gün süre verdik.

Sürenin sonu bayramdı, o gün bile gelip bilgi verebilirsiniz dedik. Ama ne o, ne Turgut Özal, ne de oğlu Efe Özal gelip haklarındaki iddialarla ilgili bilgi vermediler. Komisyona onların dışında gelmeyen bir başka Özal da Yusuf Bozkurt'tur. Bir de Diyarbakır gümrüğünde görevli olan ve hayali ihracattan

görevden el çektilen Pahin Kaya gelmedi. Bunların dışında herkes gelip ifade verdi" dedi.

KUTLU SAVAP: "ÖZAL'IN GENELGESİ

TEHDİT DOLUYDU 25 YILLIK MEMURİYET

HAYATIMDA BÖYLESİNİ GÖRMEDİM

Yargıç, sanıklara ve tanık olarak dinlenenlere dönerek bağırdı:

"Yeter söz verilince konuşun, kendi aranızda uğultu yapmayın."

Savcı, "Efendim izin verirsiniz hayali ihracat olayıyla ilgili olarak ilk raporu hazırlayan kişiyi Başbakanlık Teftiş kurulu Başkanlarından Kutlu Savaş'ı çağırarak istiyorum" dedi.

Yargıç, "Çağır da her konuşana bir başkası müdahale etmeyecek, herkes ona göre davranın" diye uyarıda bulundu.

Savcı, Kutlu Savaş'ın hazır olduğunu görünce şunları söyledi:

SAVCI: Efendim Kutlu Savaş raporunda belirttiği hayali ihracat olaylarını Türkiye'de ünlü MİT raporu olayıyla ilgili incelemesini yaparken hazırlamış. Biliyorsunuz o davanın duruşmaları da devam ediyor. Savaş, MİT raporunda belirtilen bazı hayali ihracat olaylarını MİT raporuyla ilgili çalışmaları sırasında inceleyince doğru olduklarını görmüş ve bununla ilgili çalışmasını yapmış. Bu sırada bir de bakmış ki Başbakan Turgut Özal'ın 12 Kasım 1987 genelgesi bu hayali ihracat olaylarında en çok kullanılan ve soruşturmaları durduran hukuki metin. Bunun iptali ve hayali ihracatın işlenmesi için bir soruşturma yürütmüş. Pimdi izninizle ben kendisine ilk sorumu yöneltmek istiyorum:

Teftiş Kurulu Başkanı olarak hazırladığınız dosyada, 343 adet firmayla ilgili

DPT'deki sorunları belirtmişsiniz. Ancak, müsteşarlar sorumlu tutulmamış. Bu konuda bilginize ihtiyacım var.

SAVAP: O çalışmada hayali ihracat denen hadisenin bir başbakan genelgesine dayandırıldığını, Türk bürokrasisinde 1987 tarihli bir başbakan genelgesinin ağırlıklı olarak gündemde olduğunu, tartışıldığını, her şeyin ona fatura edildiğini tespit edince, o genelgeyi aldık. Böyle tehdit ihtiva eden bir genelge, ben 25 yıllık memuriyet hayatımda hiç görmedim.

Bu genelgeyi ben Başbakana (Turgut Özal) götürdüm. Efendim dedim, yazışmayı, bürokrasiyi benden daha iyi bilirsiniz. Ama rica ederim, dedikten sonra, 'bir tehdit cümlesi ihtiva eden bu genelge', Başbakanın ilk reaksiyonu şu oldu: Pöyle uzaktan baktı, "Yahu onun daktilo puntosu da değişik" dedi. Neticede o genelgenin iptal edilmesi gereğine ilişkin kanaatimi söyledim. O genelgeyi iptal ettik. Daha doğrusu, bir yazıyla o genelgenin iptal edildiğini ilgili mercilere duyurdu. "Başbakanlık Teftiş Kurulu bu konuda bir değerlendirme yapacaktır" denildi.

SAVCI: O zamanın Müsteşarı Yusuf Bozkurt Özal'ın bu genelgeden haberi var mıydı?

SAVAP: Hayır efendim. Onu Sayın Yusuf Özal'a sormadım.

SAVCI: O zamanın müsteşarı idi ama.

SAVAP: Kendisine herhangi bir sual tevcih etmedik. Biz doğrudan, zamanın müsteşarına bu genelgeyi siz biliyorsunuz, siz gördünüz mü, haberiniz var mıydı diye sual tevcih etmedik.

SAVCI: Peki etme ihtiyacı?..

SAVAP: Hayır duymadık efendim.

SAVCI: Bu hazırladığınız raporda, hayali ihracatla ilgili sorumlular hakkında da, bu 343 adet firmanın sorumluları hakkında yani bürokratik sorumluları hakkında da yasal işlem yapılmasını istemişsiniz. Pimdi, siz bunu Sayın Başbakana arz etmişsiniz. Siz böyle bir teklifi Sayın Başbakana arz edince,

Sayın Başbakanın bu konuya bir tepkisi oldu mu?

SAVAP: Bu raporla ilgili olarak, bir talimatı olup olmayacağını kendisine ben sordum ve Sayın Başbakan, bu konuda "Benim DPT'ye bir onayım var" dedi. "Hayali ihracatla ilgili olarak denetim birimlerinde hazırlanan raporlar DPT'de birikmişti. Bu raporların suç isnat eden veya suçu ortaya çıkaranların ilgili birimlerce, hazırlayan birimlerce işleme konulması yönünde benim DPT'ye talimatım olmuştu" dedi. Biz de raporumuzda şu fikre yer verdiğimizizi hatırlıyorum.

Hangi tarihten beri Türkiye'de kanunlara aykırı olan işlemlerin faaliyetlerin gereğinin yapılması için Başbakan'dan izin alınıyor. Bunun otomatik olması lazım.

Bu konuyu Sayın Başbakanla konuştuğumu çok iyi hatırlıyorum. "Ne var bunda, niye öyle yorumluyorsun?" dedi. "Onlar bir onay istediler, ben de onay verdim."

Efendim, keşke vermeseydiniz onayı, dedim. Çünkü, suç teşkil eden, suç olduğunu iddia eden bir müfettiş raporu, işleme konmak için herhangi bir merci, veya makamdan izin almaya muhtaç değildir.

SAVAP: "HAYALİ İHRACATÇILARDAN,
ÇOCUKLARIMIZIN PARASINI ÇALANLARDAN
HESAP SORULAMADI".

YARGIÇ: Raporun 35. sayfasında olayın siyasi boyutlarının da olduğunu belirtiyorsunuz. Bu siyasi boyutlardan bahsedebilir misiniz?

SAVAP: O günleri hatırlarsanız veya hep hatırlayabilirsek; şimdi, Türkiye'de Bakanlar Kurulu bir karar alıyor, Bakanlar Kurulunun aldığı kararlar bakıyorsunuz, DPT'de, Maliyede, Hazine'de veya Ulaştırma Bakanlığı'nda bir daireden tahrik edilmiş. Bir ihracat olayı veya 1980'li yılların ihracat olayı, büyük ölçüde bir siyasi tercih haline dönüştü. İhracat en büyük, en önemli

meselemiz olarak vaaz edildik, buna samimiyetle de inanıyorum, gerçekten öyle, ihracat olayı bir siyasi tercih, ama bu siyasi tercihin yapılması ekibin yetkisinde, uhdesinde, kanaat tatbikat bizde, yani bürokratlarda. Bunun üstüne gidip gitmemek, bir siyasi olay gibi göründü bize. Yüksek komisyonunuz çalışıyor, ama bir Turan Çevik, veya emsali Menteşoğlu Grubu devletin 100 milyar lirasını çalan adamlara şu ana kadar Türkiye'de hiçbir makam ve merci "Gel bakalım, sen şu paraları nasıl aldın? Hesabını ver ve evini, barkını, köşkünü, arabayı satarak bu paraları sana ödeteceğiz" demedi. Siyasi tercihi yanlıştı, doğrudu, bürokrasi yanlıştı, doğrudu, tamam, ama bir de hırsızlık yapan var. Türk devletinin parasını, çocuklarımızın parasını çalan adamlar var, onlar nerede?

YARGIÇ: Siz onları tespit etmişsiniz ama...

SAVAP: Bütün çalışmalarımıza rağmen, devletin bütün gücüne rağmen parayı çalanların üstüne gidilmedi. Onu arz etmeye çalışıyorum. Bu siyasi tercih bir yerde. Merkez Bankasını sigaya çekmedik. Merkez Bankası, Türkiye için önemli bir kuruluş. Merkez Bankaları dünyanın her yanında önemli, bizde de önemli. Merkez Bankasından bunun hesabını sormadık.

SAVCI: Raporunuzda Yusuf Bozkurt Özal'ın adı geçmiyor

SAVAP: Yusuf Beyin hayali denen olayla irtibatını tespit etmemiştik. Yusuf Özal Bey, uygulamalarının eylemlerinden, bendenize göre, bilgi sahibi olmamıştır büyük ölçüde.

Gelelim Ali Tigrel (eski DPT Müsteşarı) dönemine. Tigrel ile telefonda ben konuştum. Benim verdiğim örnekleri Ali Tigrel de zikretmiştir. Teşvik uygulamanın veya teşvik uygulama da cereyan eden bu olaylardan herhalde muzdarip olduğu için, çünkü Ali Tigrel namuslu bir kişidir, olayların tümünü biliyor, olayları öğrenmiş, Başbakan'dan onay almış. Artık o safhada, Müsteşarın devrede olduğunu varsaymak zorundayım. Başbakan'dan onay alan, Haziran 1988'de onay alıp

evrakları diğ er dairelerde Ali Tigr el Bey olayları biliyor. Tedbir? Tedbir yok.

Uzmanlar müracaat ediyorlar, birtakım Şeyler yapılsın, bu dosyalar karŐımızda kaldı, diyorlar. Müsteşarlık katından ses yok. Ama Yusuf Özal Bey döneminde durum öyle değıl, bunu tespit ettiğıimiz için, buna inandığıımız için o raporda, Yusuf Özal Beyin adını tahkikat kapsamında olması gereken bir kişi olarak zikretmedik.

KUTLU SAVAP YUSUF ÖZAL'I SAVUNUYOR

SAVCI: Yusuf Bey olaylara vakıf değıl mi?

SAVAP: Olaylar cereyan etmiş, ortaya çıkmış, Müsteşar muttali, soruşturma kapsamında olması gerekir dedi. Yusuf Özal Beyin döneminde olaylar teşvik uygulamanın içinde özellikle dönüyor, cereyan ediyor. Müsteşarın haberdar olduğıuna dair hiçbir belge yok. Tam tersine Müsteşarın devrede olmadığıına dair elimizdeki genelge var, önemli bir belge. Müsteşar Yardımcısı, Başbakan Yardımcısı, Başbakan, Müsteşarın ne parafı var, ne imzası var. MüsteŐara gitmediğıi de sabit. Bu bizim kanaatimiz.

TBMM HAYALÎ KOM SYONU

KUTLU SAVAPI'DA SUÇLU BULDU

Savaş'ın sözlerinin bitmesinin ardından savcı, yargıca dönerek, "Pimdi, Savaş tarafından hazırlanan rapor üzerine bir değıerlendirme yapmak üzere Mahmut  zt rk'e birkaç soru sormak istiyorum" dedi. Yargıç bunu olumlu karŐıladığıını belirtince savcı,  zt rk'e döndü:

"Sayın  zt rk, TBMM Hayali İhracatı Araştırma Komisyonunun BaŐkanlığıını

yaptınız. Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş, Adalet Baş Müfettişi Hikmet Çetin, Mülkiye Baş Müfettişi Ömer Türk'ten oluşan heyet tarafından kaleme alınan 6 Nisan 1989 tarih 1989/I-I sayılı Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun hayali ihracat ve Başbakan Turgut Özal'ın 12 Kasım 1987 tarihli genelgesiyle ilgili olarak hazırlanan raporunu komisyonunuz nasıl değerlendirdi?"

ÖZTÜRK: Çok teşekkür ederim. Bakın biz bu raporu çok inceledik. Hemen her gelene sorduk. Bu o ana kadar hazırlanan tek çalışmaydı hemen hemen. Biz bu raporu değerlendirmemizde şu noktalara dikkat çektik:

1) Bu raporu hazırlayan heyetin çalışmalarının hayali ihracat olayının değerlendirilmesine ve bu mekanizmanın inceleme ve soruşturmasına yönelmediği, bu nedenle eksik bir araştırma neticesinde, yanlış değerlendirmeler ve yanlış sonuçlar ortaya koyduğunu saptadık.

KUTLU SAVAP ÖZALLARI SAVUNUP

KÜÇÜK MEMURU YAKIYOR

2) Raporda Başbakanlık makamını zoraki de olsa aklamak için aşırı bir gayret sarfedildiği, 12 Kasım 1987 tarihli ve Başbakan Turgut Özal imzasıyla yayımlanan genelgenin hukuka aykırı bir şekilde muhtelif yasalardaki yetkileri ortadan kaldırmaya çalıştığı, kamu denetim elemanları, emniyet teşkilatı ve Merkez Bankası elemanlarına açıkça gözdağı verdiği, bu genelgenin bir hukuk devletinde açıkça suç sayılacağı bilinmesine ve bu durum muğlak ifadelerle de olsa raporda yer almasına, Başbakanlık genelgesinin yasalara ve hakkaniyete aykırılığı belirtilmesi ve bu talimat neticesinde milyarlarca liralık haksız ödemelere yol açıldığı ifade edilmesine rağmen, genelgeyi imzalayanın sorumluluğunun irdelenmediği, raporda sadece, sorumlu bulunmadığının belirtildiğini gözledik.

3) Sadece genelgeyi uygulamak zorunda kalan bazı kurum ve kuruluş mensuplarının suçlanması yoluna gidildiği, böylece genelgeyi hazırlayanların değil, "Aksine davrananlar hakkında yasal işlem yapılacaktır" şeklindeki bir ifadeyle belirtilen Başbakan imzalı genelgeyi uygulamak zorunda kalanların suçlanmaya çalışıldığını gördük.

4) Hayali ihracatın en yaygın olduğu 1987 yılı içerisinde DPT tarafından yönetim elemanları ve Merkez Bankasına en ağır baskıların yapıldığı, hayali olduğu müfettiş raporları ve ihbarlarla kesinlik kazanan ihracatlarla ilgili vergi iadelerinin ödenmesi için Merkez Bankasına verilen haksız ödeme emirlerinin hemen hepsinin 1987 tarihini taşıdığı, verilen talimatların hepsinde "Müsteşar Adına" ibaresinin bulunduğu, olayın başında olan kişinin (Yusuf Bozkurt Özal) sorumluluğundan hiç bahsedilmemiş olmasının hayli dikkat çekici bulunduğu, böylece raporun belirli kişileri koruma gayreti içinde yazıldığının ortaya çıktığını saptadık.

5) Hayali ihracatı denetlemenin en sağlam vasıtalarından olan imalatçı faturasının aranılacak belgeler arasından çıkarılmasının hayali ihracatı denetletmemek ve hayali ihracatçılara kolaylık sağlamak için yapılan kasti bir düzenleme olduğu açıkça ortada iken ve anılan raporda; ihracatta vergi iadesi ödenebilmesi için imal edilmiş bir mal bulunması gerektiği, imalatçı faturasından hareketle malın imal edilmediği, dolayısıyla ihracatçının üretilmemiş bir malı üretilmiş gibi gösterip vergi iadesi almak istediği veya aldığıın müfettiş raporuyla ispatlanması halinde ihracatta vergi iadesine hak kazanmamış sayılmasının icap ettiği belirtilmiş olmasına rağmen yine adı geçen raporda "imalatçı" faturalarının vergi iadelerinde aranılacak belgeler arasında sayılmamasının vergi iadesinin ödenmesinde ihracatçıya sağlanan bir kırtasiye kolaylığıdır şeklinde yorumlanmasının raporun kendi içinde çelişkili olduğunu ve ayrıca bu yorumun kararname, Başbakanlık genelgesi ve uygulamalar gözönüne

alındığında tamamen gerçek dış olduğunu görmek lazımdı.

KUTLU SAVAP'IN RAPORU GERÇEKLERİ

YANSITMIYOR

6) Raporda "İlgili kuruluşlarda bir terr havasının estirildiği tarafımızdan ve hayretle müşahade edilmiştir" denilmesine ve emniyet teşkilatı dahil ilgili kuruluşlar zerindeki DPT terrnn ilgili kurum ve kuruluşlarda görev yapan ve devlete sahip çıkmak isteyen kişileri son derece bunaltacak seviyelere ulaştığının anlaşılmasına rağmen DPT'nin bu terr gücünü aldığı Başbakanlık genelgesinden sadece "Yanlış yorumlandığı şeklinde" bahsedildiğini gördük. Dolayısıyla bu değerlendirmenin gerçekleri yansıttığını söylemek mümkün değildi.

7) Raporda milyarlarca liralık ödemelere yol açıldığı, bürokratların hatalı uygulama ve ödemelere bilerek göz yumdukları, işin mali cephesinin 300 milyar lira civarında bulunduğu, soruşturma yapılmasının yasaların emri olduğu, suç ve kusuru aşikâr olanların saptandığı, kanuna açıkça aykırı işlemler yapıldığı, olayın bütün vehametiyle patlak verdiği, kanunsuzluğa göz yumulduğu, devlet hazinesinden büyük meblağların haksız olarak hayali ihracatçılara ödenmesini temin eden DPT yetkililerinin görevlerini siistimal ettikleri gibi hususlar açıkça belirtilmesine rağmen, yine aynı raporda; bu kadar kapsamlı bir soruşturmanın i ve dış ekonomik ilişkilerimize yapacağı etkinin de değerlendirilmesi gerektiği vurgulanıyor. Bu hususta kamu yararı-kamu zararının dikkatle analize muhtaç olduğu, soruşturma açılmasının kamu yararına hizmet etmeyeceği, cezalandırmanın çoğu kere hiçbir kamu yararı hasıl etmediği dile getiriliyor. Soruşturma yapılmasının kamu zararına sebep olmayacağına inanıldığı

belirtilerek kendi içinde büyük çelişkiye düşüldüğü ve böylece raporun sonuç kısmında açıkça bilinmesine rağmen net ve tek alternatif olarak soruşturma istenmemesi neticesinde bir çok raporun ve bir kısım bürokratin zaman aşımına uğratılmasına yol açıldığı belirlenmişti.

YARGIÇ: Sonuçta bu raporu beğenmediğini mi söylüyorsun?

ÖZTÜRK: Anılan raporun işlenmesi gereken bazı önemli konuları içermediğini söylüyoruz. Gerçekçilikten uzak, kendi içinde tutarsız, mevzuatı uygulamak zorunda kalan pek çok kamu görevlisini haksız yere suçlarken, mevzuatı hazırlayan bir kızım belirli kişileri korumaya çalışıyorlardı bu raporda.

Tarafsız bir gözle kaleme alınmamıştı. Net öneriler getirmediği için olayı ortada bırakıyordu. Bu rapor bir kısım firma sihibi ve suçlu bürokratin zaman aşımı nedeniyle cezalandırılmamasında etkili oldu. Tüm bu saptamalar nedeniyle bir bütün olarak yeniden değerlendirmeye muhtaç bir rapor olduğu anlaşıldı.

HAYALİCİLERİN HAMİSİ BÜLENT ÖZTÜRKMEN

KENDİNİ SAVUNUYOR:

KUTLU BENİ İPE GÖTÜRÜYOR.

Savcı Öztürk'e teşekkür etti. Başını hayali ihracat olayının kilit adı Bülent Öztürkmen'den yana çevirdi. Öztürkmen kendisine sorular yöneltileceğini anlayarak doğruldu.

Savcı, Öztürkmen'e "Hakkınızdaki iddialara ne diyorsunuz?" diye sordu. Öztürkmen öncelikle Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporuyla başlamak istediğini dile getirdi.

ÖZTÜRKMEN: Kutlu Savaş'ın raporunda özellikle, bazı kişiler korunmaya çalışılıyor. Mesela, orada öyle bir yer var ki, Merkez Bankası Başkanını...

Merkez Bankası bir anonim şirket bunun başındaki başkanın haberi olmadan kambiyo müdürlüğü ayrı bir bölüm mü? Orayı itham etmiyor, öbür tarafı itham ediyor.

Böyle bir tutarsızlık var. Adam beni itham ediyor, kararını vermiş, kafasında peşin hüküm var; Kutlu beni ipe götürüyor. Adam kararını vermiş.

Onu bırakın, kendisi bu kadar raporu yazmış, madem öyle, bir suç vardı da ne diye Başbakana veya kendisi re'sen lüzumu muhakeme kararı için Danıştay'a göndermedi?"

SAVCI: Onun savunması şu oluyor: "Ben Teftiş Kurulu Başkanım Benim lüzumu mahkemeye gitmem için Başbakanın olur vermesi lazım, o vermeden ben gidemem" diyor.

ÖZTÜRKMEN: Allahtan korksun, herkesin ifadesini almış, Bülent Öztürkmen'in ifadesi yok. Ne demek yahu... Tekrar aynı görevde olsam, aynı mevuatla yapardım ve ben, o sene, ihracattan dolayı yılın bürokrati seçildim. Adam geliyor, tahkikatını yapıyor, bakın göreceksiniz, raporunun 10. sayfasıyla 20. sayfasındaki birbirini tutmuyor. Kendisini şikâyet ettikten sonra Başbakana, tamamen herkesi birden suçluyor.

Bu durum, yukarıda da açıkladığım üzere Başbakan Turgut Özal'ın, 12 Kasım 1987 gün ve 38680 sayılı genelgesinde de açıklanarak imalatçı faturası aranmaksızın ihracatçının faturasıyla işlem yapılması yeterli kabul edilmiştir. Bir ihracatçı firma hakkında müfettişlerce soruş-turma yapılarak imalatçı faturasının sahte olduğunun, hiç ihracat yapılmadığının raporda iddia edilmesi kesinleşmiş bir mahkeme hükmü niteliğinde değildi.

ÖZTÜRKMEN ÖZAL'IN SAHDECİLİK

İDDİASINI REDDEDİYOR

SAVCI: İddia şu: Başbakan bu imzayı attıktan sonra bu genelgeye, sizin bu yazıyı yazdığınız iddia ediliyor. Böyle bir şey var mı?

ÖZTÜRKMEN: Kesinlikle.

SAVCI: Bu çok önemli bir konu da onun için. İkincisi, Sayın Başbakan nihayet onu öğrenmiş. Bunu niçin araştırma gereği duymadı? Çünkü, bir Başbakanın attığı imzanın altına değişik klavyeli bir yazıyla yazı yazmak herkesin yapabileceği bir iş değildir. Bunu yapsa, bir tek Cumhurbaşkanı cesaret eder, başka da kimse edemez, ama bunun, sizin tarafınızdan yazıldığı iddia ediliyor. Bu konuda bilginizi alalım.

ÖZTÜRKMEN: Bu yazı, Başbakana imzaya gitmeden önce yazılmıştır ve orası genel olarak yazıldıktan sonra, sonradan ilavesinde daktilo değişmişti. Bir kısmı fotokopi olarak yazılarak getirilmişti.

SAVCI: Başbakanın o yazıdan haberi var mı?

ÖZTÜRKMEN: Gayet tahi efendim.

SAVCI: Ama raporda "Bundan Başkanın haberi yok" diyor, "Son cümleden haberi yok" diyor.

ÖZTÜRKMEN: Bir defa şu var. O cümle, o yazının altında olsa ne yazar, olmasa ne yazar? Bu, Başbakanın bir genelgesidir. Genelge, idare hukukunda da diğer kanunlarda da uyulması, memurların uyması gereken hususlardır. Aksi takdirde, TCK'ye göre, memurlar sorumlu olurlar. Yani, Başbakanın yazdığı genelgenin altında o yazı olmasa da işlem yapılacaktır. Bu, fazlanın fazlası olarak yazılmıştır. Bu bizim yazımızın, ondan evvelki çıkan yazımızın bir etki yapmadığı görüldüğünden bu şekilde bir yazı yazılmıştır ve diyor ki, bu oraya... Peki, benim onu oraya yazmam da ne şeyim olacak? Başbakanlık genelgelerinin altında mutlaka ona benzer ifadeler kullanılır. Bir de bunu pekiştirmek bakımından ifade ediyor ki Kaya Bey, 'Ben onu imzalamadım da Bülent Bey gidip Turgut Beyi Sayın Başbakanı ikna etmiş, ondan sonra...' Peki, Kaya Beyin kendisi ikna olmadıysa, ne diye parafı var orada? Pimdi, Kutlu Savaş'ın şeyine göre ben,

kiralık adam olarak getirildim, benim aklımda bir şey yok, aklımı peynir ekmekle yemedim, ondan sonra ben bu işlerde taşeron olarak kullanılıyorum!... Bunu, bu şekilde düşünmesi bile demek ki, kendileri bu kanaatte... Kendileri demek ki o tiğnette... Yok böyle bir şey. Kaldı ki o ibare var. Sayın Başbakan onu imzalarken o da oradaydı.

SAVCI: Peki Sayın Öztürkmen, Sayın Başbakan -tabii o dönemin Başbakanı- neden daha sonra bu genelgenin altına bu yazıyı da ilave etmişler gibi bir ünlem işareti getirecek, soru işareti getirecek bir ifade kullanılıyor?

ÖZTÜRKMEN: Bu çok önemliyse Turgut Beyle konuşulur.

SAVCI: Yani bunu siz kendiniz de okudunuz, orada var.

ÖZTÜRKMEN: Onun için ben savunma yapıyorum. Arkadaşlar bir defa, tahkikat yaparlarken genelgenin ne manaya geldiğini bilmiyorlar. Başbakanın imzasında önce yer alan "Aykırı davrananlar hakkında yasal işlem yapılacaktır" ibaresinin, Başbakanın genelgeyi imzaladıktan sonra eklendiği iddiası herhangi bir dayanaktan yoksun olduğu gibi hukuken de bir değer taşımaktan uzaktır.

SAVCI: Pimdi ortada bir hadise var. Bunu çok açık ve net bir şekilde öğrenmek istiyoruz. Pimdi siz çıtasınız. Çıtanın üstündekiler, altındakiler. Sizin

Müsteşarınız (Yusuf Bozkurt Özal) ekonomiyle ilgili bakan oluyor.

ÖZTÜRKMEN: O bakan olduğunda ben oradan ayrıldım.

SAVCI: Ayrıldınız ama bakan aynı, Başbakan aynı kişiler. Başbakanlığa bağlı teftiş kurulu başkanı, "Hayali ihracat tespit ettik" diyor. "Sorumluları şunlardır" diyor ve kilit adam olarak da sizi gösteriyor. Pimdi, en sonunda da Başbakana, "Soruşturma açılması lazımdır" diyor. O dönemin Başbakanı da soruşturma açmıyor ve 10 Nisan 1989'da; özellikle, 1984, 1985 ve 1986'da hazırlanan raporların mürürü zamanının dolma süresi bitiyor. Pimdi Sayın Öztürkmen, neden siz? Biz bunu öğrenmek istiyoruz.

ÖZTÜRKMEN: Bizim müsteşarımız rastgele bir müsteşar değildi; Başbakanın

kardeşi... Ona haber vermeden iş yapmak, yani burada Başbakanın kardeşini atlayarak bir işlem yapın, affedersiniz, biz burada illegal örgüt kurup da illegal çalışma yapmıyoruz ki, hakuka uygun olarak yapıyoruz ve yapılan genelgeler de ona göredir.

ÖZAL, ÖZTÜRKMEN'İ YANITLIYOR

Savcı Öztürkmen sözünü bitirince Turgut Özal'a baktı. Özal, "Ben o genelgedeki son kısmı hatırlamıyorum. O yazı da değişiktir diğerinden. Olay Kutlu Beyin anlattığı gibi gelişti" dedi. Öztürkmen, "Yalan" diye bağırdı. Yargıç ve savcının gösterdiği tepkiler üzerine susup yerine oturdu. Yargıç "Kimsenin sözüyle burada kimse sorumluluktan kurtulmaz veya suçlanamaz. Hepiniz sakın olun" dedi.

CÜNEYT CANVER VE FİKRİ SAĞLAR HAYALİ

ARAPTIRMASINDA MAFYANIN İÇİNDE

Savcı hayali olaylarının en yakınına ve hayalicilerin içine girerek çalışmalar yapan bir eski milletvekilini Cüneyt Canver'i çağırđı. SAVCI: Sayın Canver, 1986 yılında Marmaris Limanında yapıldığı tespit edilen hayali ihracat olayının bir numaralı planlayıcısı ve uygulayıcısı olduğu anlaşılan Ertan Sert ve ortağı Necdet Ulucan şahısların adı geçiyor. Pimdi burada, bir sekreterin verdiği ifadede isminiz de, bugün bakan olan bir başka arkadaşınızın ismi de geçiyor. Tabii olay nedir, bilemiyoruz. Necdet Ulucan kim, Ertan Sert kim, bunlarla ilgili tanışmalarınız nasıl oldu, anlatır mısınız?

CÜNEYT CANVER: Olay şu; biz arkadaşım Fikri Sağlar ile birlikte hayali ihracat araştırmasını gazete haberlerinden sonra kamuoyu gündeminde Meclis vasıtasıyla taşıdık. Fikri Sağlar birinci imza idi, ben ikinci imza idim ve ikimiz konuşuyorduk... Bu çerçevede önce Kaya Erdem'den randevu istedik. Kaya Erdem bize randevu vermedi. Turgut Özal'a rica ettik, Başbakan bize randevu aldı. Biz Kaya Erdem'e gittik, konuştuk. Kaya Erdem bu işi küçümsedi, "Üç beş milyar liralık bir kaçak var, bu işte" dedi. Oradan çıktık Fikri Sağlar'la İmdat Akmermer'e gittik. Akmermer de bize doğru dürüst bilgi vermedi ve biz ikinci araştırma önergesini verme hazırlıklarına giriştik. Bu arada benim bir arkadaşım vasıtasıyla ben Ertan Sert'e ulaşmaya başladım.

Anadolu Bankasının o sıradaki Genel Müdürü Halil Ata'nın Ertan Sert'in Başak Grubu'nun iflas halindeki şirketine 22 milyar lira kredi verdiğini duyuyoruz. Zaman zaman gazetelerde de adı geçiyor. Ertan Sert'e gitmek istedik. İlk kez Ertan Sert'e gazeteci arkadaşım, şimdi Hürriyet gazetesinden Nurcan Akad beni götürdü. O ara Nokta'da çalışıyordu. Gittik beraber. Bir sürü şey anlattı bana. Sonra Fikri Sağlar'ı bir kez ben götürdüm. Fikri Sağlar ile bana Ertan Sert, ünlü altın kaçakçılığı dosyasını anlattı. Bu, Erol Aksoyları falan, zaman zaman Star Televizyonunda duyuyoruz, yeniden o dosyayı kaşıyorlar ve Türkiye'nin de ilk hayali ihracat operasyonu da odur. Fikri Sağlar'ın işlevi bu kadardır. Yani, ben götürdüm, iki üç saat bize bilgi verdi, kendi istediği konularda genellikle ve Fikri bir daha gitmedi, ben devam ettim, ben ilişki kurdum... Oya Demir Hanımefendi Ertan Beyin sekreteri idi, onu tanıyorum, sonradan olay açığa çıktı ve şu hale dönüştürülmek istendi:

Benle Fikri Sağlar'ın, Ertan Sert ve Necdet Ulucan'ın üzerine gitmediğimiz, gitmemek için onlarla pazarlık yaptığımız biçiminde basında yorumlar çıktı. Sonradan sanıklar DGM'ye çıktılar, en sonunda da Altan Öymen yazdı, İzmir Emniyet Müdürlüğünde 11 gün süreyle sorgulandım. Emniyet Müdürü Lütfü Tomuş, Oya

Demir'e sürekli olarak Cüneyt Canver, Fikri Sağlar, Ertan Sert ve Necdet

Ulucan'ın uyuşturucu kaçakçılığı yaptıklarını anlatmasını istemiş. Tomuş bu yolda savcı beyle birlikte hayatlarını ortaya koyduklarını söyledi...

SAVCI: Buradaki olay şu: Emniyetin raporunda Sağlar'ın, Demirel'in, Çevik'in, Sert'in, Ulucan'ın ve sizin isimleriniz geçiyor. Siz de bir araştırmayla gittiğinizi ifade ediyorsunuz, olayı detayı ile araştırmak istediğinizi ve bunun karşılığında dostluklar kurduğunuzu belirtiyorsunuz. Bir olay var; bu Turan Çevik'ten para alınması için Ertan Sert ve Necdet Ulucan'la teklif götürdünüz mü? Böyle bir olay var mı?

CANVER: Hayır, sadece bir şey söyledim. "Punu bana çağırın da görüşeyim" dedim.

Turan Çevik ile daha sonra görüştük, "Sen bu işi nasıl yapıyorsun" dedim, güldü.

"Başkan, biz yapıyoruz" dedi. Kendisiyle görüştüm, hiçbir şey söylemedi, küçümser ifadeler kullandı, yani bir şey söylemek eğiliminde değildi. O sırada iş, İstanbul polisine kadar ilişkiliydi, onları bile kulağımla duydum. Kuşkusuz onları burada söyleme gereği yoktur.

Hayalîciler Devletle İlişkiliydi

SAVCI: Onlar devletle ilişkili miydi diyorsunuz?

CANVER: Bir hayali ihracat, eğer siz gümrüklerden hiç kimseyi tanıımıyorsanız, emniyetten hiç kimseyi tanıımıyorsanız, bürokraside kimseyi tanıımıyorsanız, siz hayali ihracat yapacaksınız öyle mi? Yapamazsınız. Bu bir ağıdır. O yüzden şimdi bazı bürokratlar diye düzelttiğinize sevindim. Bürokratların haberi olmadan kuş uçmaz. Marmaris'teki gümrük ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Emniyet ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Bu adamlar, böyle hayali ihracat yaparlar. Bunlardan hükümetin haberi yoktur, yani böyle düşünürseniz. Bir bakanın haberi

olur mu bundan; diyelim ki göz yumulur sonradan işte bu protokolde olduğu gibi, şu tarihe kadar olan hayali ihracat dosyalarını yok saydık, yani hedefi doğru seçmek lazım. Hedef belli. Adam gelsin de, bedeli ne olursa olsun diye hükümet karar alır. Pimdi bunlarda bir sürü namuslu adam da, namussuz adam da yararlanacaktır.

SAVCI: Seçim gezileri için Oya Demir üzerine kayıtlı şirkete ait, yani Ertan Sert'in şirketine ait oto alıp almadığınız, oto ile kaza yapıp yapmadığınız, yaptıysanız bu kaza nerede yapıldı? Kaza sigortası alabilmek için Oya Demir'den noter vekâletnamesi isteyip istemediğinizi de lütfen açıklama getiriniz.

Canver Hayaliciinin Arabasıyla Kaza Yapıyor

CANVER: Sayın savcı bu doğrudur. İzmir yakınlarında bir kaza yaptım. Ertan Sert'e, "Sen arabanı bana ver, Adana'ya gidiyorum" dedim. Cumhurbaşkanlığı Köşkünün yanında kaza yaptım. Ertan Sert'in değil, kayınbiraderinin arabasıydı, kazadan sonra %100 suçsuz çıktım, adam U dönüşü yapıyordu. Arabasını yaptırdım ve iade ettim. Dostluk kurdum, beraber gezdim, saklamıyorum ki. Bu iş böyle. Başka türlü bir şey öğrenemezsiniz, kimse ifade veremez. Ertan Sert'de bana işine gelenleri anlattı, ama bana anlatılan bölümler ise doğru idi. Hiçbiri yalan çıkmadı, ne gizli protokol yalan çıktı, ne de ünlü altın kaçakçılığı dosyası yalan çıktı.

SAVCI: Protokolden Sert'in haberi var mıydı?

CANVER: Vardı. O söyledi.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI DPT'DEN GELEN

DOSYALARI SAVCILığA İLETMEDİ

Yargıç, "Bir de Hazineci çağırın da onu dinleyelim. Benim de soracaklarım var" dedi.

Savcı, "Ben de öyle yapacaktım efendim" diyerek Mahir Barutçu'yu çağırdı. Barutçu'ya "Müşteşar yardımcılığı yaptığınız dönemde müsteşarlığınız denetim birimlerinden (Hazine Kontrolörleri Kurulu) intikal eden hayali ihracatla ilgili raporlar, 'Savcılığa gönderilsin' diye size geldi mi? diye sordu.

BARUTÇU: Hatırlamıyorum. Eğer, rapor gelmişse ve sonucu savcılığa intikal ettirilsin deniyorsa, yüzde yüz oraya talimatla gereği yapılsın deyi yazmışızdır.

YARGIÇ: Bir de dosyalarda intikal eden şeylerde şöyle bir şey var: DPT'ce size 28.3.1986 gün ve 10994, yine 41.1.1986 tarih ve 2222 sayılı yazılarıyla hayali ihracat raporları gönderilmiş ve savcılıklara suç duyurunda bulunulması istenmiş. Fakat, bu raporlar savcılığa bildirilmemiş.

BARUTÇU: Planlamadan bir şey geldiğini sanmıyorum. Olsa olsa biz planlamaya göndermişizdir. Çünkü, tüm işleri planlamanın yapacağı, bu nedenle dosyaların planlamaya gönderileceğine dair zamanın Başbakanının yazısı var.

YARGIÇ: Hayır. O yazıdan sonra değil, önce. Birisi 28.3.1986 diğeri de 24.1.1986 tarihli iki yazı göndermişler size.

BARUTÇU: DPT'nin bir teftiş kurulu yok ki, bir rapor hazırlamış olsun. Hangi raporu gönderiyor?

YARGIÇ: Hayır, raporlar sizden gidiyor Planlamaya. Planlama size iade ediyor, diyor ki: Bu firmalarla ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunulsun. Fakat bu iki yazı ekinde gelen raporlar savcılığa intikal ettirilmemiş.

BARUTÇU: Sanmıyorum, gelmişse gereği neyse o yapılmıştır. Yani parası alınmıştır, ihracattan men edilmiştir, ki hani biz o konuda bile adamlar belki daha sonuçlanmadan nasıl bu işi yaparsın derler. Benim hatırladığım, görevi olmadığı halde Hazine bu işin üzerine giden bir organdır. Çünkü, ne teşviki o veriyor, ne sonunda para onun cebinden çıkıyor. Ama en çok üzerine giden olmuştur.

SAVCI: Hazine Kontrolörleri 160, 170 tane rapor düzenlemiş ve bu raporlarda, ticaretten men, sahte belge düzenlemekten dolayı savcılıklara suç duyurusu ve bir iki şey daha var. Fakat bu raporlarla ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunulmamış. Gerçi sizin döneminizde daha zaman aşımı dolmamış ama, sizin döneminizde de bize intikal eden olaylara göre savcılığa hiç bildirilmemiş.

BARUTÇU: Hatırlıyorum, o zaman bu işi hep duyuyoruz, rahatsız oluyoruz, elimizde çok somut bir delil de yok. Pakdemirli ile zaman zaman oturur, istatistiklere bakardık. Doğrudur yalandır da bilmiyoruz, ama bir rakam rahatsız ediyor. Hadi bu incelensin derdik. Hiç kimse bize ne bir ihbar yapmış, ne bir şey. Biz hakikaten o zaman bir sürü maddeyi kayda almak ihtiyacını hissettik, ihracatı azaltmak pahasına. Püphemelenilen her duyduğumuz konuda kayıt alsın birlikler. Hazine, ihracatın azalması pahasına bu işin üzerine en sıkı giden yer olmuştur.

HAYALİ İHRACATÇIYI TERFİAN

ORGANİZATÖR ATADILAR

Savcı, yargıca "Size bir garip öykü daha sunacağım efendim, bu öykü bir hayali

ihracatçının terfian nasıl organizatör atandığına ilişkin" dedi ve eski Adalet

Bakanı Necat Eldem'i çağırdı. Eldem, savcının "Siz hayali ihracatçı Pahin

Kaya'yı nasıl olupta Diyarbakır gümrüğüne terfi ettirerek atadınız" sorusuna, yanıt verdi:

"Benimle ilgili iddia şu: Diyarbakır gümrüğüne atanmış Pahin Kaya adlı birinin,

hayali ihracat işini ayarlaması, organize etmesi için tarafımdan oraya tayin

ettirilmiş; bu işten ben de epey menfaat sağlamışım, bu söyleniyor. Doğrusu

şaşırdım, Pahin Kaya kim? Sordum soruşturdum, bana anlattılar. Mardin'in, o

zaman ki seçim bölgem Gürcüş ilçesinden biriymiş. Benim bir huyum vardır.

Bakanlığım zamanında yazdığım, intikal ettirdiğim yazıların birer örneğini

dosyama koyardım. Karıştırdım şeyimi ve hakikaten böyle bir ad var. Bu arada da

Fikri Beye sordum, personel genel müdürüne.

Alptemoçin'e Yazıyı Ben Göndermişim

Bakanlık antetli, Adalet Bakanlığı, bakan antetli, 30.10.1985 tarihli. Sayın

Bakan Ahmet Kurtcebe Alptemoçin'e hitaben yazılmış, yazı aynen şöyle:

Bakanlığınızın İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığında şef olarak görev yapan

8314 sicil nolu Pahin Kaya, Mersin, Taşucu, Batman, Diyarbakır, Karadeniz

Ereğli, Gelibolu ve Enez gümrüklerinde birine başmemur veya idari memur olarak

atanması hususunda, yardım ve tavassutumu rica etmiştir. Mevzuat ve idari

gerekler çerçevesinde takdirlerinize arz ederim, saygılarımla demişim. Bu

yazının kaynağını aradım yine dosyamda, şöyle bir not buldum, elle yazılmış:

Pahin Kaya, diyor, 8314 sicilli, Maliye ve Gümrük Bakanlığında şef, 17 yıl

hizmet vermiş, 1.5 yıl ayrıca İlimler Akademisi mezunu, istek, demin okuduğum

bakan yazısındaki yerler, Mersin, Taşucu, şu şu şu.

İşte aynı, Mersin, Taşucu, Gelibolu, Enez gümrüklerinden, zannediyorum yedi tane

yer, birinden birine başmemur veya idare memuru olarak tayini. Eşi Mardin Gercüş Merkez Sağlık Ocağında görevli.

Bunu da bana getiren, bu notu bana getiren soyadı Aydemir olan biri, ama şu an da ve o zaman da hatırlayamadım, şimdi de hatırlamıyorum, birkaç tane Aydemir var. Bizim ilçe başkanımızın akrabaları, Gercüş Anavatan Partisi ilçe başkanının akrabaları bunlar, öyle olsa gerek. Ben de bunun üzerine şunu yazmışım, arzu ederseniz takdim de edebilirim. Sayın Bakana arz ederim demişim ve bu yazıyla göndermişiz. Bu adamı görmedim, tanımıyorum, sicili nedir, iyi midir, kötü müdür hiç bilmem, yani adamı şu anda da görsem tanımam, bilmem.

Eldem: Mit'e de Sordum

Mevzuat müsaitse yapar, mevzuat müsait olur da idari gerekler bakımından atanması sakıncalı olabilir, tamamen takdire bırakmışımdır ve bakanlık, Maliye ve Gümrük Bakanlığımız bu zatı tayin etmiş. Bana verilen buradaki şey, yerler ve istenilen unvan aynen bana verilen nottakiler, bunu yazmışım. Beni köşeyi dönmüş, milyarları vurmuş vesaire, orada bir Başaran otobüsleri vardı.

Mardin'de, onun sahibiyle birlikte bu işi organize etmişiz ve şeyde diyor ki, emniyet ve istihbarat birimlerince hazırlanan raporda bu işlemler, demin arz ettiğim hususlar belirtiliyor ve benim böyle bir ilgim kuruluyor. Başbakanlığa sordum, istihbarat deyince benim hatırıma, emniyet ve istihbarat birimleri deyince, MİT teşkilatı geldi. MİT'ten böyle bir rapor, MİT teşkilatınca böyle bir rapor düzenlenmiş olabilir düşüncesiyle Başbakanlığa dilekçe verdim.

Başbakanlıktan aldığım yazı da burada; Başbakanlıkla ilgisi bulunmadığı yüksek malumlardır diyor, bu sebeple bir işlem yapılmamıştır diyor Sayın Başbakanlık.

Ben bununla da yetinmedim; İstanbul Savcılığını, savcılık makamını harekete geçirdim ve İstanbul Savcılığı 23.1. 1989 gün ve basın hazırlık 1789/11 sayı

ile, Başbakanlığa benim hakkımda düzenlediği iddia edilen raporu sormuş; 2937 sayılı kanunun 27. maddesine göre de takikat başlatmış, olaya el koymuş basın savcılığı.

Ne olduğunu, sonucun ne olduğunu bilmiyorum. Olay budur; soracağınız bir şey varsa memnuniyetle arz edeyim.

SAVCI: Ama bu olay bir devlet adamını tümüyle saran bir olay olmanın kabullenmesiyle MİT'ten, savcılıktan bu kadar girişimleriniz var. Bir ilçe başkanı veya o şahis kimse, bu olaydan sonra onunla bir görüşme yapıp bu nedir, bu olayın mahiyeti neden böyle olduğu gibi bir sorunuz oldu mu o insana?

ELDEM: Efendim, ilçe başkanı bana gelmedi; demin okuduğum pusulanın  zerine, Aydemir diye yazmışım.

Sonradan ben bu olay meydana çıkınca, benim ağabeyim il başkanıydı, yeğenim de partiliydi, onlara sordum, kim bu Aydemir diye. İlçe başkanımız Abdulkadir Erpolat'ın akrabalarından biri olabileceğini söylediler, yani ilçe başkanı bizzat doğrudan doğruya bana gelmiş değil, gelseydi Abdulkadir Erpolat diye not alırdım ben o pusulanın  zerine. Bu kadar.

Yargıç " Tamam anladık Sayın Eldem" dedi.

Savcı, "Pimdi size bir başka siyasiyi dinleterek olayların daha sağlıklı algılanmasına katkıda bulunmak istiyorum" diyerek dönemin Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem'i çağırdı.

KAYA ERDEM: ÖZAL'IN GENELGESİNİ

İMZALAMAK İSTEMEDİM

Erdem,  rkek, titreyen bir ses tonuyla soruları yanıtlamaya hazır olduğunu ifade etti. Savcı ilk sorusunu yöneltti:

"Sizin döneminizde hayali ihracat oldukça fazla gözlendi. Hayali ihracat olayıyla ilgili olarak o dönemin en etkili bakanı olarak bize hayali ihracat olayını anlatır mısınız?"

ERDEM: Bir döviz krizi içindeydik. Acaba bu krizden nasıl geçilecek, diye düşünüyorduk. Bir gün bütün teknisyenler gitti. Odamda düşünüyordum. Ulus'u gören bir pencereden bakarak düşünüyordum. Nasıl bu işin içinden çıkacağız diyordum. Bir arkadaş dedi ki "Pu geçen mercedesler kimindir?" Ne demek istediğini anlamıştım. O Mercedesler ithalatçılara aitti. Gerçekten bir milyon dolar ithalat hakkı kazanan büyük olanaklar sağlıyor. Malı getiriyor istediği fiyata satabiliyor. Türkiye'nin kurtuluşu ne zaman ki, siz ihracatçınıza kazandırırsınız, onlara sahip olan ihracatçınız olur. Türkiye o zaman kurtulur. Tabii bu fikri kamuoyuna intikal edip yerleştirmek, gerçekten zaman almıştır, ama Türkiye kanaatimce epey mesafe almıştır. Hepimizin kabul etmesi gerekir ki, ihracatı teşvik için getirilen kolaylık ve teşviklerden haksız ve kanundışı yollardan kazanç temin etmeye teşebbüs edenler olmuştur. Hayali ihracat bunlardan birisidir. Hepiniz biliyorsunuz; hayali ihracat ülkemizden bir malın ya hiç gönderilmeden veya bir miktar gönderilerek, daha fazla ihraç edilmiş gibi gösterilerek, ihraç bedelinin yurtdışındaki bir banka aracılığıyla Türkiye'ye göndermek ve karşılığında ihracatçılara verilen vergi iadesiyle ihracat kredisinden yararlanma olanağıdır. Döviz darboğazı olduğu dönemlerde yurtdışına döviz çıkarmak için hayali ithalat yoluna başvurulduğu da olmuştur. Biz 1985 yılında ilk hayali ihracat olayını saptadık. Tedbirler aldık. Bunun sonucu hayali ihracat ortadan kalktı. Eskiden yapılanlar kaldı.

SAVCI: Biz 1985 yılından sonra da yapılan çok sayıda hayali ihracat olayı saptadık ama.. Neyse... Sizin ile dönemin Başkanı Turgut Özal arasında bir genelge imzalama olayı var. Bu konuda bilgi verir misiniz?

ERDEM: Ben bunu Sayın Kutlu Savaş'ın raporunda ortaya koyduğu bilgilerden

gördüm. Bu konu 12 Kasım 1987 de imzalanmıştır. 15 gün sonra milletvekili seçimleri olmuştur. O dönemde bunu bana planlamadaki yetkililer imzalamam için bana getirdiler. İmzalamıyorum, dedim. İlgili arkadaş bana "Bunu Sayın Başbakan bekliyorlar, arzu ediyorlar" dedi. Çünkü imza için benim imza yerim var. O zaman parafe edip Başbakanla konuşurum dedim. Telefon açtım. Görüşüm şu idi: Böyle bir kararın şimdi acelesi yoktu. 15 gün sonra milletvekili seçimlere vardı. Gelen hükümet ekonomik politikaları tespit edecek. 15 gün için buna ihtiyaç yoktu. Bürokraside hepimiz biliriz ki, imza etmekle parafe etmek farklı şeylerdir. İmza etmek esasta kendisinin imza ederek göndermesidir. Parefe etmek paraf edip üst makama göndermektir. Benim Başbakan Turgut Özal'a giden metinde parafım var. Bu karar için bir de şunu söyleyeceğim; ben İzmir'e seçim bölgeme gitmiştim, seçimlerden sonra geldim. O genelgenin imza edilip yürürlüğe girip girmediğinden haberim de yok. Ne zaman ki Kutlu Savaş bana gelip de, "Bunu Başbakan kaldırmak istiyor siz ne dersiniz" dediği zaman genelgenin uygulamaya konulduğunu gördük. Bu genelgenin uygulanmasında da en ufak bir görevim ve alakam yok.

SAVCI: Özellikle 1984 ve 1987 yılları arasında DPT Müsteşarının devre dışı bırakıldığı ve her şeyle müsteşar yardımcısının ilgilendiği, müsteşar yardımcısının da hayali ihracat işini koordine için getirildiği söyleniyor. Siz ne diyorsunuz?

ERDEM: Planlama Müsteşarının devre dışı bırakıldığı bir dönemi sureti katiyede kabul edemiyorum. Neden? O dönemde çok ciddi ekonomik kararlar alınmıştır. Bütün ekonomik kararların alınmasında sürekli olarak Yusuf Bozkurt Özal ile konuşuyorduk. Müsteşardı. Onun dışında kimseyi zaten kabul etmezdik. Puna inanıyorum bir müsteşar devre dışı kalmaz. O zaman görevini bırakması lazımdı. Yusuf bey çok kıymetli, zeki, değerli ve işleri layıkıyla yapan bir arkadaştı.

SAVCI: Müsteşar Yardımcısı bu iş için mi getirilmişti?

ERDEM: Benim böyle bir şeyle hiçbir alakam yoktu. Böyle bir şeyi kabul etmem.

Dönemin Ekonomiden Sorumlu Başbakan

Yardımcısından Habersiz Protokol İmzaladılar

SAVCI: Elimizde bir protokol var. 1985 yılında hazırlanmış. Bu protokol Hazine, Merkez Bankası ve DPT'yi doğrudan ilgilendiriyor. Hayali İhracat olaylarında Hazine devre dışı kalıyor ve Merkez Bankasıyla DPT arasındaki ilişkileri düzenleyen bir protokol. Bundan bilginiz var mı?

ERDEM: İlk defa bu tarz bir protokol bana söyleniyor. Kimler iştirak etmiş?

SAVCI: Bülent Öztürkmen, Ethem Külhan, Hüseyin Aslan, Yavuz Canevi, Zekeriya Yıldırım, Necdet Kaya, Kaya Sezer, Selahattin Altier. Bu protokol ile hayali ihracat üzerindeki bütün işlemler 7 Ekim 1985 tarihine kadar durdurulmuş.

ERDEM: Efendim gerek Hazinesinin, gerek DPT'nin yasaları bunlara oldukça geniş yetkiler vermiştir. Bunların başındakilere sandalyesiz bakan tabiri kullanılmaktadır. Pu protokol konusunu ben ilk kez burada duydum. Yusuf Bozkurt Özal bu gibi bir protokolden bana bahsetmedi.

YARGIÇ: Siz sorumlu bakansınız. Peki sizin nasıl haberiniz olmuyor?

ERDEM: Size şunu söyleyebilirim; böyle bir protokol ile devletin hiç bir makamı yetkisiz bir kararı uygulayamaz.

YARGIÇ: Uygulanmış ve para ödenmiş.

ERDEM: Benim hafzalam almaz. Bir başka yerde görevli olsam, senin yaptığın bir protokol ile ben yetkimi sana devretmem. Kanunen kendi görevim neyse yaparım. Burada bir hukuki dayanağı olmadan yapılan bir protokol bizim devlet bürokrasisinde değil Merkez Bankası ve DPT gibi ciddi müesseselerde, başka yerlerde dahi yapılsa bile uygulanmaz. O hükümsüzdür.

YARGIÇ: Bu kadar kanunsuz hareket eden bir Müşteşar Yardımcısı sizin tarafınızdan da görevde tutuluyor.. Bu yetkisiz ise Merkez Bankası Başkanıyla

nasıl anlaşılıyor?

ERDEM: Sizin söylediklerinizi burada öğreniyorum ilk defa efendim. Bu adamlar bu protokolü neye göre, neye istinaden imzalamışlar? Mevzuatını öğrenir ona göre hareket edersiniz. Hiçbir hukuki dayanağı olmadan dairenizi müşkül durumda bırakacak bir karara imza atamazsınız. Bunun hesabı işte bugün sorulur. İşte buradalar lütfen sorun...

ÖZTÜRKMEN KAYA ERDEMİ YALANLIYOR

Yargıç Bülent Öztürkmen'e seslendi:

"Sen, anlat bakalım şu protokol olayını. Alt ve üst kademelerin bundan haberi var mı? Kaya Erdem'in bundan haberi var mı?"

ÖZTÜRKMEN: Bu uygulamayla ilgili olarak Kaya Beyin yazdığı bir yazıdan sonra yapılan bir protokoldür.

YARGIÇ: Uzatma, bana Kaya Erdem'in bilgisi vardır mı diyorsun?

ÖZTÜRKMEN: Gayet tabii efendim. Unuttularsa onu bilmem. Biz kendisinin yazısına göre uygulama esaslarını oraya koyduk. Sonra da kendilerine arz ettik. Alt kademelerin de haberi oldu. Yani affedersiniz biz kimin malını kimden kaçııyoruz. Haberi olmayacak..

SAVCI: Müsteşar Yusuf Bozkurt Özal'ın da haberi var mıydı?

ÖZTÜRKMEN: Gayet tabii.

DİĞERLERİ VE GÖREVLERİ

Savcı, yargıcın dayanabildiği kadar çok sayıda sanık ve tanığı tek tek dinletti.

Yargıç "Yeter artık!" deyince durdu, sanıkları ve tanıkları okuduğu elindeki listeyi yargıca uzattı.

Yargıç, listeyi incelerken yeraltı dünyası ve işadamlarından bir grubu atlayıp "amma çok adam var yahu!" dedi.

Listede yer alanların bürokrat ve politikacı olanlarını, şöyle bir mırıldanarak tekrar gözden geçirdi;

SONSÖZ

Yargıç, kara kara düşünüp için için hesaplaşıyordu kendisiyle:

"Pu sanıklara bak... Hepsi kıs kıs gülüyordur halime. Dünyada da böyleydi, kıyamette de böyle olacak. Bizden kimse hesap soramaz diyorlardır. Dünyada hesap sorulmasın, burada hesap sorulmasın... Olacak iş mi? Bu davaya dikkat et demişlerdi. Nereden düştü bana?"

Bir dostu, "Sicil defterini gördüm, amirin önündeydi, üzerinde 'hayali ihracat davası sonucuna göre not verilecek' diye yazıyordu" uyarısında bulunmuştu.

Ne yapacağını şaşırان yargıç, bir ara duruşmanın izleyicilerine baktı:

"Cennetlikler... Dünyada kazığı yerken susanlar... Acısını burada biz çekiyoruz.

Neden sormadınız dünyadayken bunlardan hesap? Neden? Korktunuz değil mi? 'Bana dokunmayan yılan bin yaşasın' sanki benim sözüm. Adamlar dokuna dokuna yaşamış, keyfini çıkarmışlar, bunlar da susmuş. Buradaki bakışlarını gören de gönüllerini rahatlatmışlar sanır. Üstlerindeki yükü buraya atınca rahatladıklarını sanıyorlar. Onca belgeye karşın siz dünyada hesap sormayın, adamları başınızda gezdirin, sonra hesap işini bana havale edin. Sanki burası oradan çok farklı.

Nasıl isterdim şunların yüzüne bağıra bağıra, 'Vicdanlarınız rahat olmasın korkanlar ve susanlar, üzerinizdeki sorumluluğu atamazsınız' demeyi. Savcının yerinde olsam bir de bunlar için dava açarım. Ama adamlar cennete gidiyor yahu. Neyse orada da başlarına gelecekler var nasıl olsa! Belki o zaman anlarlar... Peki ben bunlara ne ceza vereceğim? Belgelere göre cezalandırırsam, hepsi doğru cehenneme. Ama o zaman demezler mi, bunca adam içinde hiç mi kimse yoktu aklanacak diye? Aslında yok. Hepsi bir yerinden bulaşmış bu işlere. Ama bir kısmı dünyada bizimkilerle iyi geçinmiş. Oradaki nüfuzlarını da getirmişler buraya. Ne yapmalı acaba?"

KARAR

Yargıç, kara kara düşünürken bir ara savcıyla göz göze geldiler. Birbirlerinin kafalarından geçenleri okumuşlardı sanki. Savcı anlamıştı olacakları. Yargıç mahçup, savcı pişman gülümsediler birbirlerine. Tam bu sırada karanlıkların ortasından bir beyaz ışık kümesinin yaklaştığı görüldü. Bir haberci melekti gelen. Doğruca yargıca gidip kulağına eğildi. Bir şeyler söyleyip çekildi. Yargıç yutkundu.

Savcı başını önüne eğdi:

"Kimse bana dava öncesinde bir şey söylemedi. Söyleselerdi bulurdum bir yolunu yüklenmezdim bu kadar. Anlamalıydım oysa dünyada neden bunlardan hesap sorulamadığını. Çünkü bu işi yapanlar cesur, dürüst olanlar korkak ve kandırılıp aldatılmaya müsaitler. Hayalîciler burada da paçayı kurtardılar demek ki" diye geçirdi içinden.

Yargıç en asık suratını takınıp "Kararımı açıklıyorum." diye bağırdı birden:

"Kararım, yüksek huzurun da onayını almıştır. Bu dava yeniden görülecektir.

Karar vermek çok güçtür. Davanın ne zaman ve kimler aleyhine yeniden ele alınacağını belirleyip biz yeniden buluruz sizleri. Dağılabilirsiniz.

Savcı da huzura gelsin, konuşacaklarım var."

18 Ağustos 1993

Ankara

EK: 1

MİT RAPORU

10 KASIM 1987

KONU:

BANKER BAKO OLAYI

POLİS İÇİNDEKİ ÇEKİPME VE

YERALTİ-POLİS-KAMU GÖREVLİLERİ

İLİPKİLERİ.

1- 12 Eylül 1980'den sonra araştırmalar, kaçakçılığın terörün başlıca unsurlarından biri olduğu kanaatini yaratmış ve bu nedenle 23 Aralık 1982 tarihinde Genel Kurmay Başkanlığında Orgeneral Nejdettin ÖZTORUN'un başkanlığında Korgeneral Recep ERGUN, Korgeneral Nevzat BÖLÜĞİRAY, Korgeneral Burhanettin BİGALİ, Koramiral İrfan TİNAZ, Tuğgeneral Doğan SOLMAN, Emniyet Genel Müdürü Fahrettin GÖRGÜLÜ, MİT Daire Başkanı Galip TUĞCU'nun katıldığı Kaçakçılık ve Rüşvet'le ilgili bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıda o güne kadar kaçakçılık konularının dışında kalan MİT Müsteşarlığına da görev verilmiş ve Milli İstihbarat Teşkilatının buna yapılması kararı

alınmıştır. Aynı toplantıda bilgilerin MİT arşivlerinde toplanması ve MİT'in KİHBİ ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile yakın koordinasyon içinde olayların üzerine gitmesine karar verilmiştir.

6 Mart 1983'te Genel Kurmay'da 2 nci Başkanın başkanlığında diğer bir toplantı yapılmış ve DÜNDAR KILIÇ'la iltisaklı silah, sahte para ve elektronik kaçakçısı ZEKİ İNAL'ın işbirliği yaptığı ve ilişkili olduğu şahısların durumu değerlendirilmiştir. Bu toplantıda konunun Emniyet Genel Müdürlüğü ve MİT Müsteşarlığınca ele alınıp sonuçlandırılması talimatı verilmiştir.

HAZİRAN 1983'te MİT Müsteşarlığı bünyesinde Kaçakçılık Pubesi kurulmuş ve başına Pube Müdürü olarak bu konuda birikimleri olan Mehmet EYMÜR getirilmiştir.

Kaçakçılık konusunda Atillë AYTEK'in başında olduğu Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat ve Harekët Daire Başkanlığı ile çok yakın koordinasyona başlayan MİT Kaçakçılık Pubesi 9 Pubat 1984'te terörle yakın ilişkisi bulunduğu anlaşılan DÜNDAR ALİ KILIÇ, BEHÇET CANTÜRK ve ABUZER UĞURLU'nun sorguya alınarak, tecrim edilmelerine çalışılması teklifini Genel Kurmay Başkanlığına yapmış, teklifin uygun karşılanması üzerine ilk önce DÜNDAR ALİ KILIÇ, bilêhare de BEHÇET CANTÜRK alınarak sorgulanmış ve ANKARA Sıkıyönetim Mahkemesine tevdi edilmişlerdir.

Gözüne alınmaları ve yargılanmaları büyük tepkiler yaratan ve ifadeleri ile yüzlerce kişinin daha tevkif edilmesini sağlayan, birçok görevli ve idareci ile ilişkileri su yüzüne çıkaran DÜNDAR KILIÇ ve BEHÇET CANTÜRK'ten sonra yeraltı dünyasından bu görevi yürüten kişilere karşı sistemli bir yıpratma faaliyeti başlamış, bu faaliyetin en ziyade hedefi MİT'e nazaran daha legal bir şekilde çalışan Emniyet Kaçakçılık Dairesi ve bu Dairenin Başkanı Atillë AYTEK olmuştur. Günümüze kadar süren ve özellikle basın yoluyla yapılan bu yıpratma ve yıldırma faaliyetine, yeraltı dünyası ile menfaat ilişkileri içinde bulunan çeşitli kamu görevlileri de yardımcı ve alet olmuşlardır.

Son günlerde BANKER BAKO olayı ile bazı gizli ilişkilerin yeniden su yüzüne çıkmasından tedirgin olan yeraltı dünyası ve işbirlikçileri, bu kez olayların arkasında MİT'in bulunduğu varsayımından hareketle Atilla AYTEK'in yanı sıra MİT'e de yüklenmeye başlamışlardır.

Bunun en iyi misali uzun yıllardan beri sadakatle MİT Müsteşarlığına hizmet eden, teröristler dahil birçok kişinin yakalanmasını sağlayan, MİT kanalıyla Emniyet Genel Müdürlüğüne aktarılan bilgilerle silah ve uyuşturucu kaçakçılarının yurtdışında kullandıkları sahte kimlik ve pasaportların tespitini sağlayan doküman sahtekârıyla ilgili olarak Hürriyet Gazetesinde yapılan 4-5-7 Kasım 1987 tarihli yayınlarıdır.

BANKER BAKO olayı ile Yeraltı-Kamu Görevlileri ile ilgili istihbari bilgiler müteakip maddelede sunulmuştur. İstihbari mahiyetteki bilgileri ihtiva etmesine rağmen bu bilgilerin etüdü, günümüzde yeraltı dünyasının kollarını nerelere adar uzattığı hakkında yeterli bir bilgi verecek, tehlikenin önemini anlatacaktır.

2- a) BANKER BAKO olayında bağlantılar şöyledir:

b) BANKER BAKO'nun arkasındaki esas kuvvet DÜNDAR KILIÇ'ın kardeşi İBRAHİM KILIÇ ve adamı ERDOĞAN ARSLAN'dır. Bu grup BANKER BAKO ve 1980'li yılların başından

beri bu işi yaptırmaktadırlar. BANKER BAKO bunların elinde bir oyuncaktır.

İBRAHİM KILIÇ ve ERDOĞAN ARSLAN 1984'te Çaybank'a ait çok miktarda sahte seneti

BANKER BAKO kanalıyla piyasaya sürmüşler ve bu işten milyarlar kazanmışlardır.

Halen Pamukbank Nişantası Pubesinde TÜLİN KUTLU (Tel: 146 26 48) bu konuda bilgi

sahibidir. TÜLİN KUTLU'nun 1984'te Garanti Bankası Kurtuluş Pubesi Müdürü olduğu

devrelerde BANKER BAKO çok miktardaki sahte Çaybank senedini bankaya tevdi

ederek kredi almış, TÜLİN KUTLU senetlerinin sahte olduğunu sonradan anlamıştır.

c) ERDOĞAN ARSLAN, DYP İl Başkanı YAPAR KEÇELİ'nin yeğeni PEREF KEÇELİ'nin

kirvesidir. YAPAR KEÇELİ'nin diğer yeğeni HİKMET KEÇELİ ise İstanbul Emniyet

Mali Pube Müdürü CEVDET SARAL ve İstanbul Polis Pefleri ile yakın itribatlıdır.

Esasında DÜNDAR KILIÇ ve yakınları, DÜNDAR KILIÇ'ın cezaevinde bulunmasını

Başbakan ÖZAL ve PARIK TARA'ya bağlamakta ve ÖZAL Hükümetinin gitmesini

özellikle istemektedir. KILIÇ ailesinin BANKER BAKO kanalıyla piyasaya sürdüğü

para miktarı 12 milyar dolayında olup, sahte tahvillerin bir kısmı halen

İstanbul'un Hacı Hüsrev semtinde piyasaya sürülmektedir.

ç) Yeraltı dünyasının avukatlığını ve bu meyanda Of'luların (OSMAN CEVAHİROĞLU)

ve DÜNDAR KILIÇ'ın avukatlığını yapmış olan Karadenizli (SAMSUN) HÜSAMETTİN

CİNDORUK, eski Ortaköy Pifayurdu sahibi Banker FİKRİ ERDÖP(Ölü) ile de

iltisaklıdır. H. CİNDORUK'un BAKO ilişkisi Avukat-Sanık münasebet- lerinden

olmayıp, H. CİNDORUK'un yeraltı ilişkilerinden kaynaklanmaktadır.

FİKRİ ERDÖP'ün 1981-82 yıllarında Kuruçeşme'de kendine ait gümrük depoları

mevcut olup bu depolara DÜNDAR KILIÇve OF'lu OSMAN da ortaklırlar.

O zamanki MiT İstanbul Daire Başkanı olan NURİ GÜNDEP'in de HÜSAMETTİN CİNDORUK

ve DÜNDAR KILIÇ'la yakın irtibatı bulunmaktadır. NURİ GÜNDEP zaman zaman

Teşkilatın imkanlarıyla HÜSAMETTİN CİNDORUK'un özel korumasını da yaptırtmıştır.

1982'de HÜSAMETTİN CİNDORUK, FİKRİ ERDÖP' ün Kuruçeşme'deki depolarına bir

geminin mal boşaltması gerektiğini, ancak İstanbul Gümrüğünün buna izin vermediğini ve zorluk çıkarttıklarını söylemiştir.

Bunun üzerine NURİ GÜNDEP İstanbul Limanında görevli Gümrük Amiri ERKAN KILIÇAY'a bir personel yollayarak konunun halledilmesini istemiştir. ERKAN KILIÇAY, FİKRİ ERDÖP hakkında kalın bir dosyanın bulunduğunu ve bu sebeple gümrük muayenesinin F. ER-DÖP'e ait depoda yapılamayacağını bildirmiş, NURİ GÜNDEP ise, İstanbul MİT'de kaçakçılık konularına bakan CENGİZ ABAOĞLU'nu İstanbul Gümrük Başmüdürü OKTAY'a göndermiştir. OKTAY'ın da zorluk çıkarması üzerine C. ABAOĞLU, OKTAY'a F. ERDÖP'ün Konsey üyelerinden birinin (İsmi hatırlanmıyor) yakını olduğunu belirtmiş, bu baskılar üzerine İstanbul Gümrük Müdürü OKTAY, geminin Kuruçeşme'deki depoya yanaşmasına izin vermiştir. İzni elde eden NURİ GÜNDEP, HÜSAMETTİN CİNDORUK'a işin halledildiği müjdesini vermiştir.

BANKER BAKO 1980 Hareketından sonra iflas edince DÜNDAR KILIÇ'a sığınmış ve böylece hem borçlarının zorlamalarla ödenmemesini tein etmiş hem de elindeki çek ve senetlerin DÜNDAR KILIÇ ve adamları vasıtası ile zoraki tahsilini sağlamıştır. BAKO bu arada FİKRİ ERDÖP'ün FAHRETTİN ASLAN kanalıyla KASTELLİ'den aldığı Kuzguncuk'taki Yalı'ya DÜNDAR KILIÇ ve HÜSAMETTİN CİNDORUK kanalıyla yerleştirilmiş, 1984 Ağustos ayından itibaren de DÜNDAR KILIÇ ve adamlarının bastırdığı sahte Çaybank senetlerinin piyasaya sürülmesinde kullanılmıştır.

BAKO'nun iflasından sonra da ERDÖP-KILIÇ ortaklığı devam etmiş, FİKRİ ERDÖP, DÜNDAR KILIÇ, YAHUDİ MENAİM (METİN) FUTSİ, yurtdışında bulunan İSMAİL HACISÜLEYMANOĞLU (Ofllu), YAPAR YAMAK ve OSMAN isimli bir şahıs yurtdışından sac-demir ve çelik boru getirmişlerdir. Bir hesap meselesinden DÜNDAR KILIÇ'la arası açılan FİKRİ ERDÖP yurtdışına kaçınca DÜNDAR KILIÇ Kuruçeşme'deki depoları bir müddet çalıştırmıştır.

SÜLEYMAN DEMİREL'e yakınlığı olan FİKRİ ERDÖP, zamanında bu yakınlıktan istifade

ile Yapı Kredi ve İş Bankası'ndan büyük krediler almış, BAKO'nun da oturduğu yalı İş Bankası kanalıyla satılmıştır.

d) CİNDORUK ve DÜNDAR KILIÇ'la yakınlığına değinilen NURİ GÜNDEP MİT'den emekli olup halen EMİN CANKURTARAN'a ait Taksim Stadyum Palas Kat-3 17/5 adresi ve 1557048 no.lu telefonda ticaretle uğraşmaktadır. Daha önce görevde olduğu tarihte damadı da EMİN CANKURTARAN'ın yanında çalışan NURİ GÜNDEP'le birlikte, DÜNDAR KILIÇ ve YAPAR YAMAK'la (TOPAL YAPAR) ilişkilerinden dolayı MİT'den ayrılmaya mecbur edilen ve MİT'de iken kaçakçılık konularına bakan CENGİZ ABAOĞLU çalışmaktadır. CENGİZ ABAOĞLU aynı zamanda PEHMUZ TATLICI'nın Kadıköy'deki PETAT isimli bir kuruluşunda da görevlidir.

NURİ GÜNDEP'in, DÜNDAR KILIÇ'la ilgili soruşturma sırasında PÜKRÜ BALCI, İstanbul Valisi NEVZAT AYAZ ve FAHRETTİN ASLAN'la birlikte gayrimüslimlerden külliyetli miktarda haraç alınması olayına adı karışmış, ancak bu konu bilêhare çeşitli gerekçelerle örtbas edilmiştir. Bu olaya CENGİZ ABAOĞLU, NURİ GÜNDEP'in akrabası HACI ALİ ASLAN ve diğer birkaç MİT mensubunun da adı karışmıştır.

Aynı tarihlerde intikal eden bilgilere göre NURİ GÜNDEP'in;

(1) Başak Grubu sahipleri ERTAN SERT ve TURAN ÇEVİK'ten himaye edilmelerine karşı 60 milyon TL aldığı,

(2) Aynı tarihlerde eski MİT Müsteşar Yardımcısı NİHAT YILDIZ'ı Başak Holding'e soktuğu,

(3) Başak Holding'in 300 milyonluk bir borcunu banka müdürüne baskı yapıp ertelettiği,

(4) ERDOĞAN DEMİRÖREN'in Arşimidis işini kapattırdığı,

(5) EMİN CANKURTARAN'ın gümrük işlerine yardım ettiği ve bu meyanda EMİN CANKURTARAN'ın Edirne'de takılan bir TIR'ını Kapıkule Gümrük Müdürü BİROL KALKAN kanalıyla kurtardığı, BİROL KALKAN'ın bu iyiliklerine karşılık MATARACI davasında korunduğu,

(6) DÜNDAR KILIÇ ve FAHRETTİN ASLAN'dan hediye aldığı ve menfaat temin ettiği hususları yer almaktadır. Bu ilişkilerde CENGİZ ABAOĞLU daima yer almıştır.

e) Esasen BANKER BAKO hayatından endişelendiği için konuşmamakta, cezaevinde vurulmaktan korkmaktadır. ERDOĞAN ASLAN ve diğerleri alındığı takdirde BANKER BAKO'nun da konuşması ve bazı itiraflarda bulunması mümkündür.

f) BANKER BAKO olayının arkasındaki diğer güçler ise, İstanbul Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN, Yardımcısı MEHMET AĞAR, Mali Pube Müdürü CEVDET SARAL ve İstanbul Emniyet Müdürlüğünün diğer üst düzeydeki yöneticileridir. Olayın ortaya çıkması ve Mali Pube Müdürünün telsiz emri ile tayin edilmesi üzerine aynı akşam ÜNAL ERKAN, MEHMET AĞAR, CEVDET SARAL, Narkotik Pube Müdürü SARPER BALTACIOĞLU, İkinci Pube Müdürü ÖMER TÜZEL, Personel Pube Müdürü SEFER VURUCU ve diğerleri Beylerbeyi'ndeki Polis Evi'nde toplanmışlar ve durum değerlendirmesi yaparak Hürriyet Gazetesinden KASIM GENCE'ye, Emniyet Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı yetkililerini "Takunyalı" olarak niteleyen, hükümeti suçlayan ve olayı kapatan Mali Pube Müdürünü öven yazıyı yazdırtmışlardı. Ertesi akşam İstanbul Valisi ile aynı yerde yemek yiyen ÜNAL ERKAN ve Yardımcıları yemekten sonra Çevik Kuvvet Pube Müdürü NECATİ ALTUNTAP'ı, KASIM GENCE'yi bulup gazeteye gitmesi ve Anadolu baskısını alıp gelmesi için görevlendirmişler, NECATİ ALTUNTAP da görevi yerine getirmiştir.

Hürriyet Gazetesine KASIM GENCE ile birlikte gidip gazeteyi alan N. ALTUNTAP, "Neler yazmışsınız, başımız belaya girecek" demiş, KASIM GENCE ise gülerek "Dün akşam sizinkilerle birlikte yazdık. Onlarla birlikte kaleme aldık" şeklinde cevap vermiştir. Gazeteyi ÜNAL ERKAN'a götüren NECATİ ALTUNTAP "Müdürüm, bu yazı başımı ağrıtır" demiş, ÜNAL ERKAN ise "Merak etme, hiçbir şey olmaz" şeklinde cevaplamıştır. NECATİ ALTUNTAP'ın Hürriyet Gazetesine gidişi Emniyet Genel Müdürü SAFFET ARIKAN BEDÜK tarafından öğrenilmiş, neticede N. ALTUNTAP'ın Urfa'ya tayini çıkmıştır. ÜNAL ERKAN ve MEHMET AĞAR ise Emniyet Genel Müdüre

İstanbul Valisi NEVZAT AYAZ'ı şahit göstermek ve yemin etmek suretiyle olayla ilgileri olmadığını söylemişler ve Genel Müdürü kandırmışlardı. N. ALTUNTAP bir tertibe kurban gittiğini söylemekte ve ÜNAL ERKAN ile MEHMET AĞAR'a çok kızmaktadır.

g) Esasen, ÜNAL ERKAN başkanlığındaki İstanbul Emniyet Müdürlüğü üst düzey kadrosu, İstanbul'daki yeraltı dünyası ile yakın ilişki içindedir. Bu ilişkinin en büyük koordinatörü emekli Cinayet Masası Pefi AHMET ATEPLİ ve Müdür Yardımcısı MEHMET AĞAR'dır. AHMET ATEPLİ 1 Kasım seçimleri için DYP'den aday olmuş, MEHMET AĞAR da aynı partiden milletvekili olmayı düşünürken bilêhare bundan vazgeçmiştir.

ğ) BANKER BAKO olayındaki gelişmeler ve İstanbul Emniyet Müdürlüğündeki tayinler üzerine Gayrettepe Emniyet Müdürlüğünde 8 Ekim 1987 akşamı geç saatte İBRAHİM KILIÇ'ın da katıldığı bir durum değêrlen- dirmesi ve izlenecek strateji toplantısı yapılmış, toplantıya DÜNDAR KILIÇ'tan para aldığı için bir ara açığa alınan Polis Memuru TUNCAY KATIRCIOĞLU ile gelen İBRAHİM KILIÇ saat 01.30'a kadar Gayrettepe'de kalmış ve bu saatte Mercedes otosu ile gitmişlerdir. Toplantı MEHMET AĞAR'ın odasında yapılmıştır.

h) BANKER BAKO olayının açığa çıkmasından sonra DÜNDAR KILIÇ'ın kızı ve damadı UĞUR (ikisi de aynı isimde) ile kızkardeşı (aynı zamanda Of'lu İSMAİL'in eşi) Türkiye'yi terketmişler ve İspanya'ya yerleşmişlerdir.

i) İstanbul Emniyetinde ve yeraltı camiasında BAKO olayı ve bu olaya bağlı olarak diğêr yolsuzlukların meydana çıkmasından büyük tedirginlik duyulmakta, özellikle BAKO olayının aldığı "Politik" şekil rahatsızlık vermektedir.

3- a) Yeraltı dünyasının ünlü isimleri 12 Eylül 1980'den sonra gözaltına alınmaları, aranmaları ve birçok faaliyetlerinin ortaya çıkması neticesinde rahatsız olmuşlar ve özellikle Anavatan Partisi'nin, aldığı ekonomik tedbirlerle illegal gelir kaynaklarını kurutması karşısında bu hükûmete karşı bir tavır

olarak muhalif partilere yanaşmışlardır.

Menfaat ilişkilerini herşeyin üzerinde tutan bu grup bir yandan eski İçişleri

Bakanı HASAN FEHMİ GÜNEP kanalıyla SHP'ye sızmaya çalışmış, diğer taraftan DYP

İl Başkanı YAPAR KEÇELİ ve HÜSAMETTİN CİNDORUK kanalıyla DYP ile mevcut

yakınlığını pekleştirmiştir. Bu meyanda SHP'nin İstanbul Vatan Caddesindeki bir

toplantısına İBRAHİM CEVAHİROĞLU (Of'lu OSMAN'ın yakını) katılarak FEHMİ

GÜNEP'le birlikte oturmuş, aynı toplantıya Ankara Mamak Cezaevinde bulunan

DÜNDAR KILIÇ büyük bir çelenk yollamıştır.

b) Yeraltı dünyasından DYP'ye sızma ve destek ise irtibatların fazlalığı

nedeniyle daha çok olmuştur. Buna misal olarak, partiye Fatih'ten kaydolan

Emekli Başkomiser AHMET ATEPLİ, Emekli İstanbul Mali Pube Müdürü CEVDET SARAL'ın

yanısıra Emekli İstihkam Albay ALİ İHSAN CESUR'da gösterilebilir.

1984 yılında yakalanan Ermeni asıllı anneden doğma Lice'li uyuşturucu ve silah

kaçakçısı BEHÇET CANTÜRK'ün ifadelerine istinaden gözüaltına alınan ve

ifadelerden, BEHÇET CANTÜRK'ün uyuşturucu kaçakçılığına askeri kamyonlarla

destek sağladığı anlaşılan Emekli Albay ALİ İHSAN CESUR bütün dünyaca aranan

SARI AVNİ (AVNİ KARADURMUP) ile dünürdür. ALİ İHSAN CESUR Mamak Cezaevinden

tahliye edildikten sonra bir müddet Besler Sucuklarının Müdürlüğünü yapmış, daha

sonra DYP'ye katılarak Kêğıthane ve Beykoz ilçelerinde faaliyet göstermiştir.

(EK-1 Resim)

c) DYP-Yeraltı ilişkilerine bir diğer örnek SADETTİN BİLGİÇ- Kêğıthane'li KÜRT

HASAN ilişkisidir. Bu çok samimi ilişkinin yanı sıra YAHYA DEMİREL'in bir ucu

SELEFYAN'a diğer ucu ENİS KARADUMAN'a uzanan ve sayısız irtibatları kapsayan

yeraltı ilişkileri sayılabilir.

ç) DYP-Yeraltı ilişkilerinde diğer bir hat ise İl Başkanı YAPAR KEÇELİ'nin

yeğenleri vasıtasıyladır. Petrol Ürünleri A.P. ortaklarından olan HİKMET

KEÇELİ'nin AYTEKİN KOTİL ve Sovyetlerle de ilişkisi olup, HİKMET ve AYTEKİN

KOTİL'in 22 Mayıs 1981 günü 34 RF 777 plökalı oto ile İstanbul SSCB

Konsoloslugu'na gittiği tespit edilmiştir.

Kaçakçı armatörler ZİYA ve HALİS KALKAVAN' lar, altın kaçakçısı NASRULLAH AYAN, uyuşturucu ve silah kaçakçısı BEHÇET CANTÜRK ile yakın irtibatları olan HİKMET KEÇELİ, eski tarihlerde BEHÇET CANTÜRK'ten 300 milyon TL borç almış, bu borcun senedi Yapı Kredi Bankası-MECİDİYEKÖY Pubesinden muhafaza edilmiştir. NASRULLAH AYAN'la hayali ihracat işlerinde ortaklık yapan HİKMET KEÇELİ'nin tespit edilen bir görüşmede 30-35 bin T-Shirt aldığı, bunları NASRULLAH AYAN'ın istediği yere gönderebileceğini söylediği, NASRULLAH AYAN'ın da mal yüklü kamyonla ilgili EDİRNE'de bir sorun çıktı ise, ANKARA'dan gelecek arkadaşı ile bunu halledebileceğini bildirdiği anlaşılmaktadır.

HİKMET KEÇELİ'nin ortağı NASRULLAH AYAN, SARP KURAY'ın lideri olduğu PARTİZAN YOLU'nun uzun yıllar finansörlüğünü yapmıştır.

4- YERALTI DÜNYASI ile BÜROKRATLAR ve ÜST KADEME'deki yöneticiler ve bunların yakınları arasında özellikle İstanbul'dan kaynaklanan önemli irtibatlar bulunmaktadır. Bu ilişkilerin kurulmasında her zaman öncülüğü İstanbul Polisi'nin üst düzey yöneticileri çekmişlerdir. Genellikle tesadüfi gibi görünen tanışır- malar, küçük ve zararsız hediyeler, kadın, gece hayatı bu irtibatların başlangıcı olmaktadır.

Bu tip irtibatlara misal vermek gerekirse şunlar sayılabilir:

(1) TAHSİN PAHİNKAYA:

TAHSİN PAHİNKAYA; SARI AVNİ (AVNİ MUSULLULU-KARADURMUP), BEHÇET CANTÜRK, DÜNDAR KILIÇ, FAHRETTİN ASLAN ile inşaat ve ihale mafyasıyla ilişkilidir. PAHİNKAYA'nın bu alandaki ilişkilerine ait, Ankara Sıkıyönetim 4 no.lu Mahkeme Başkanlığında ifadeler, teyp tapeleri ve teyp bantları bulunmakta olup, SELAHATTİN DELİDERE

isimli bir silah ve uyuşturucu madde kaakısının konuştuğu (Diyarbakır'da) bir teyp bandında adı geçen SARI AVNİ' nin yurtdışında bir villa aldığından bahsedilmektedir. TAHSİN PAHİNKAYA'nın İstanbul Emniyet Müdür Muavini MEHMET AĞAR ile yakın irtibatı olup, MEHMET AĞAR adı geçenin Terzi-Elbise temizliği dahil her nevi özel işiyle uğraşmaktadır. Ayrıca DÜNDAR KILIÇ'ın avukatlığını yapmış olan MÜMİN KAVALALI'nın TAHSİN PAHİNKAYA'nın akrabası olduğu söylenmektedir.

(2) ESKİ GENEL KURMAY BAPKANI

NEJDET ÜRÜĞ:

Adıgeenin İstanbul 1 inci Ordu Komutanı olduğu devrede PÜKRÜ BALCI-FAHRETTİN ASLAN-HAMSİ FUAT lakabıyla tanınan Beşiktaş Askerlik Pubesi Başkanı Alb. FUAT DİNÇER ve eski MİT görevlisi NURİ GÜNDEP kanalıyla bazı irtibatları olmuştur. İrtibatları arasında TOPAL YAPAR lakabıyla tanınan silah-uyuşturucu kaçakçısı YAPAR YAMAK bulunmakta olup, bu şahıs bilēhare N. ÜRÜĞ'un tavsiyesiyle MİT tarafından eleman olarak kullanılmıştır. Ancak herhangi bir faydası olmamıştır. Nitekim 15 Kasım 1981'de Papila isimli turistik bir otelde Hopa Emniyet Amiri'nin de bulunduğu içkili toplantıda YAPAR YAMAK İstanbul'da tutuklandığını ancak çok şey bildiğinden ve üst düzeydeki birçok kişinin başını yakacağını söylediğinden serbest bırakıldığını, TUNCAY MATARACI'ya da çok haraç verdiğini söylemiştir.

HAMSİ FUAT ismiyle tanınan Emekli Albay FUAT DİNÇER bütün yeraltı dünyası ile çok yakın ilişkiler içindedir. Üsteğmenliğinde battaniye ve askeri kıyafet satarken yakalanan bu Albay, Genel Kurmay Başkanı iken N.ÜRÜĞ'un evine gelip kalan ve senli benli konuşan ender insanlardan biridir.

N. ÜRÜĞ, yolsuzlukları kamuoyuna aksetmiş olan PÜKRÜ BALCI'ya ve eski İstanbul

Blg.D. Bşk. NURİ GÜNDEP'i devamlı himaye etmiş ve PÜKRÜ BALCI'yı adeta kahraman gibi empoze ederek Sn. Cumhurbaşkanımız tarafından mükafatlandırılması sağlanmıştır. PÜKRÜ BALCI ile ilgili yolsuzluk soruşturmalarının da kapatılmasını sağlayan N. ÜRUĞ'dur.

N. ÜRUĞ'un yeraltı dünyası ile diğer bağlantıları İst. Synt. K.İğİ Adli Müşaviri FAHRETTİN AKSOY (DEVE FAHRİ) ve Hakim Albay PEVKET KAYIRAN vasıtasıyladır. PEVKET KAYIRAN, TUNCAY MATARACI'nın Gümrük Müdürü ALİ GALİP KAYIRAN'ın ağabeysidir.

N. ÜRUĞ'un oğlu HEDİ ÜRUĞ yıllarca İstanbul yeraltı mafyası ile içiçe olmuş, DÜNDAR KILIÇ'ın maden işlerine girmiş, yeraltı dünyasının işlerini takip etmiştir. Nitekim İR 405 ruhsat ve 668 sicil numaralı Balıkesir İli Dursunbey İlçesi Odaköy civarındaki maden ocağının satış ve işletilmesi ile ilgili mukavelelerde HADİ ÜRUĞ'un ismi yer almaktadır.

NEVZAT NAS (Mardinli-Kürtçülük Faaliyeti), MEHMET HADDAT (Giresunlu) ATIF KEÇECİ (İst. En. Md.lüğünde AFFAN KEÇECİ'nin ağabeyi), FEHMİ AYANOĞLU, KENAN NEHRAZOĞLU (Shell'de çalıştı), SELAHATTİN BABÜROĞLU, HAKKI MERT, TEKİN ALKAN (Mardinli Süryani), ALAATTİN TÜYLÜOĞLU (DÜNDAR KILIÇ'ın adamı), Emekli Süvari Albay ZİYA AZAK, İPIK Finansman (İPIK KAMİL ÖNOL), AZİZ GÜÇLÜ (İzmir'de yeraltı dünyasından), ÖZNUR TAYLAN (İnci Baba ve ABİDİN NECİMOĞLU'nun avukatı), ÇETİN GÜVEN (DİSK davasına bakan eski Hakim Bnb.), MUZAFFER ATILGAN ve DÜNDAR KILIÇ'ın isimlerinin geçtiği bu çok karışık maden işinde HADİ ÜRUĞ- OĞUZ KANTAROĞLU'ndan madeni satın alan şahıs olarak gözükmemektedir.

Diğer taraftan bir zamanlar İstanbul'da Pişli'de Günaydın Apartmanındaki "Randevucu MÜKÜ"ye ait evde sermaye olarak çalışan GÜLSER BAYER (GÜL-GÜLSER HASTAN) kendisini N. ÜRUĞ'un yeğeni olarak tanıtmaktadır (Dayısı). Uyuşturucu madde kaçakçılığı yapan SEDAT BAYER isimli şahısla evlenen ve Londra'da

01.6258381 telefonlu 10 Casterbridge Abbey Road, ... 6 London adresinde oturan ve bilêhare kocasından ayrılan GÜLSER'in bütün yeraltı dünyası ile ilişkisi mevcuttur. G. BAYER, N. ÜRUĞ'un Genel Kurmay Başkanı olduğu devrelerde ANKARA'ya gelmiş ve N. ÜRUĞ ile telefonla konuştuktan sonra gece ziyaretine gitmiştir. G. BAYER'in annesi İZMİR'de oturmakta olup telefonu 111733'dir. G. BAYER İstanbul'da AHMET ATEPLİ'nin basın toplantısı yaptığı SUADİYE OTELİ'nde kalmaktadır.

N. ÜRUĞ'un kadınlara düşkün olduğu ve 1981 yılında FAHRETTİN ASLAN'ın İstanbul Sherton Otelinde özel bir odada kalan N. ÜRUĞ'a EMEL SAYIN'ı getirdiği, bu tarihte EMEL SAYIN'ın FAHRETTİN ASLAN'ın oğlu ile evli olduğu söylentiler arasındadır.

(3) VALİ NEVZAT AYAZ:

Polislikten gelme Nevzat AYAZ, Başkomiser olduğu tarihte İstanbul Emniyetinde tescil amirliğine bakmış, bu sebeple gazino, kahvehane ve benzeri yerlerin ruhsatlarının verilmesinde FAHRETTİN ASLAN ve diğer yeraltı adamlarıyla ilişkiler kurmuştur. Birçok olayın arkasında olan VALİ AYAZ, PÜKRÜ BALCI ile de sınıf arkadaşı ve yakın dosttur. FAHRETTİN ASLAN'la ilgili uyuşturucu madde kaçakçılığı soruşturması sürdüğü tarihte, FAHRETTİN ASLAN'a plaket vermek ve bunu basın aracılığı ile yansıtarak F. ASLAN'ı onurlandırmak suretiyle himaye eden VALİ AYAZ, eski Genel Kurmay Başkanının Sayın Cumhurbaşkanımıza müspet empozeleri ile bugüne kadar yerini muhafaza etmiştir.

PÜKRÜ BALCI'nın gayri müslimlerden baskı suretiyle para toplama işinde de adı geçen VALİ AYAZ'ın, kendisini bu görevden almak istediğini bildiği ÖZAL Hükümeti'ne sempatisi yokur.

BANKER BAKO olayının da içinde bulunan VALİ AYAZ, BAKO olayının ortaya

ıkmasının emareleri gözüktüğü tarihte H SAMETT N C NDORUK, Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN ve CEVDET SARAL'la birlikte toplanarak, durum değerlendirmesi yapmıştır.

Nitekim Temmuz ayı ortalarında yapılan bu toplantıdan sonra Emniyet Müdürü ÜNAL

ERKAN, basında çıkan yazılarla ilgili olarak Emniyet Müdürlüğünü arayan ADNAN

KAHVECİ'nin ve diğer üst kademe yöneticilerin kayda geçirilmesi hususunda

Güvenlik Pube Müdürüne talimat vermiştir. Amaç bu kayıtların ileride ANAP

aleyhinde kullanılmasıdır. Olayın ortaya çıkmasından önce Mali Pube ekipleri

Kurtuluş'ta bulunan BAKO'ya ait BESA Pirketine gidip gelmeye başlamışlar, olayın

soruşturmasının Savcı OKTAY ÇAKIR'a tevdi edilmesinden sonra da İstanbul

Emniyetine ait özel ekipler Savcı OKTAY ÇAKIR'ın hareketlerini kontrol altında

tutmaya başlamışlardır. Savcı OKTAY ÇAKIR, BAKO ve yeraltı dünyası ile ilişkili

BANKER ENG N CAN'ın bürosunda arama yaparken İstanbul Emniyet Müdürlüğünce

görevlendirilen özel ekipler yakın gözetlemede bulunmuşlardır.

VAL  AYZ, BAKO olayında Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN ve Yardımcısı MEHMET AğAR'ı

korumuş, Hürriyet Gazetesinde çıkan ve ANKARA'daki yöneticileri "TAKUNYALILAR"

olarak niteleyen yazı ile hiçbir ilgilerinin olmadığını ve yayının hazırlandığı

gece birlikte yemekte olduklarını İçişleri Bakanı ev Emniyet Genel Müdürüne

ifade etmiştir. Esasen İstanbul Emniyet Müdürlüğünün çeşitli irtibatları

arasında aşırı sağcı unsurlar da bulunmaktadır. Emniyet Müdür Yardımcısı MEHMET

AğAR, S leymancı KEMAL KAÇAR'ın koordinatörlük yaptığı şirketin sahipleri

 BRAH M ARSLAN ve MAHMUT PAH N ile yakın temas halinde olup, bu şahıslara gizli

kalması icab eden soruşturma ve tahkikatlarla ilgili bilgi vermektedir.  BRAH M

ASLAN'a ait ASLAN Nakliyat TIR taşımacılığı yapmakta 150 TIR'a sahip

bulunmaktadır.  BRAH M ASLAN Malatya Vali Pof rl ğ  sırasında uyururucu ve

silah ticareti yapmıştır. MAHMUT PAH N'e ait PAHLAN Nakliyat, Deniz Ticareti ile

iştigal etmektedir. Hira I-II-III gemileri bilinmektedir. SAPHLAN ve ASLAN

Nakliyat firmalarının genel koordinatörü S leymancı lider KEMAL KAÇAR'dır.

Yukarıda bahalgeçen isimlerin dışında Yeraltı-Güvenlik görevlisi

Bürokrat-İşadamı ilişkileri yönünden önemli isimlere rastlamak mümkündür.

Menfaate dayalı bu çok yönlü ve karışık ilişkileri bir ayrı etüdle tahlil etmek mümkün olabilir. Yeraltı dünyasının çeşitli kesimlerle ilişkilerine dair ilginç örnekler müteakip maddelerdedir:

5- İstanbul Mali Pube Müdürünün alınması ve Narkotik Pube Müdürü SARPER BALTACIOĞLU'nun da alınacağıın gazetelerde çıkması üzerine İstanbul'da yakalanan uyuşturucu madde miktarında bariz bir artış meydana gelmiştir. Yakın tarihte GEBZE'de yakalanan ve İstanbul Valisi ile Emniyet Genel Müdürünün mükafatlandırıldığı olayda tahkikatlar tam olarak yapılmamış olayda İran'dan baz morfini taşıyan ve imalatı yapan kişiler yakalanmış, olayın içinde bizzat bulunan ve esas organizasyonu ve finansmanı yapan çiftlik sahibi ve uyuşturucunun Avrupa'daki organizasyonunu yürüten VOLKAN isimli şahıslar alınmamış, çiftlik sahibinin suçu üstlenen ağabeyi alınmıştır. 3-4 yıldan beri imalat yapılan bu çiftlik İstanbul polisince bilinmekte ve imalata göz yumulmaktadır. BAKO olayından alınan yara üzerine organizasyonun bir bölümü yakalanarak olay büyük bir muvaffakiyet olarak takdim edilmiştir. Organizasyonda bulunan ve yakalanmayanlar için HOLLANDA'dan İstanbul Polisine külliyetli miktarda para gönderilmiş ve bunun organizesini de VOLKAN isimli şahıs yapmıştır. Uyuşturcu organizasyonunun arkasındaki isimler arasında Of'lu OSMAN (OSMAN CEVAHİROĞLU) ve Of'lu İSMAİL (İSMAİL HACİSÜLEYMANOĞLU) ve KALKAVAN'lar bulunmaktadır.

6- İstanbul polisi ile MAFİA bağlantısını kuran kişi emekli Cinayet Masası Amiri AHMET ATEPLİ olup, AHMET ATEPLİ'nin halen İstanbul Polisi üzerinde Emniyet Müdüründen fazla bir etkinliği bulunmaktadır. Bu etkinlik İstanbul İkinci Pube'de bariz bir şekildedir. İstanbul Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN ve Yardımcıları AHMET ATEPLİ'ye "BABA", "AĞABEY" şeklinde hitab etmektedirler. ÜNAL ERKAN daha

önce Emniyet Müdür Yardımcılığı yaptığı dönemde, MEHMET AĞAR ise, İkinci Pube Müdürlüğü döneminde ATEPLİ İLE YAKINLAPMALAR VE BÖYLECE Polis-Yeraltı ilişkileri peklemiştir. Esasen ANKARA'da bulunduğu dönemde KÜRT AHMET ve KEMAL HORZUM'la yakın münasebeti dikkati çeken ÜNAL ERKAN'ın İstanbul'a tayini bir hayli polemiklere sebep olmuş ve Sn. Başbakan ÖZAL'a iyi bir şekilde takdim edilmesi ve Başbakanca desteklenmesi üzerine kadrosu ile birlikte İstanbul Emniyet Müdürlüğüne verilmiştir. ÜNAL ERKAN'ın AHMET TURGUT ve KEMAL HORZUM ile ilişkileri ve bunun mahiyeti hakkında kayıtlarımızı da, KASIM 1987 ayı içinde HAYDAR KOÇ tarafından yapılan açıklamalar paralelinde bilgiler bulunmakta olup, bu bilgiler eski tarihlerde Cumhurbaşkanlığına ve Başbakanlığa not olarak da sunulmuştur. ÜNAL ERKAN'ın ekibine ayak uyduramayan KEMAL YAZICIOĞLU kadrodan dışlanmış ve ANKARA'ya Teftiş Kurulu'na verilmiştir. Kadro dışındaki MEHMET AĞAR ise ÜNAL ERKAN'ın en yakın mesai arkadaşı haline gelmiştir.

İfade edildiğine göre son 20 yıl içinde bu dönem kadar İstanbul'un kanunsuz ve kontrolsüz kaldığı, yeraltı dünyasının bu kadar himaye gördüğü dönem görülmemiştir.

Adıgeçenler kendilerine en büyük destek olan üst makamlarına karşı dahi, politik olarak zayıfladıklarını tahmin ettikleri ve menfaatleri ağır bastığı zaman oyunlara girme ve çok yönlü hareket etme temayülündedirler.

7- İstanbul Emniyeti emekli olan AHMET ATEPLİ'ye İkinci Pubeye ait 75 model bir Mercedes tahsis etmiş ve bir koruma ile şoför vermiştir. Poförlüğünü halen İkinci Pube Birinci Kısımda 4451 kodlu ekipte görevli Karadenizli MUSTAFA isimli polis memuru yapmıştır. Bu aracın çok dedikodusunun yapılması üzerine 1 ay kadar önce Mercedes ve görevliler alınmış, bunun yerine yeni bir zeytuni renkli 131 otomobil verilmiştir. İstanbul'da mafia tarafından işlenen birçok cinayetin "Faili Meçhul" şekilde kapanmasını veya faillerinin değiştirilmesini sağlayan AHMET ATEPLİ'nin yakın tarihte GÜNDÜZ KAPTANOĞLU tarafından öldürülen "TİLKİ

SELİM'in olayını da faili meçhuller arasına soktuğu belirtilmektedir.

AHMET ATEPLİ'nin aşağıdaki olaylarda kilit rol oynadığı bildirilmektedir:

- (1) Savcı Marlon KEMAL'in öldürülmesi olayı,
- (2) Parkıcı ESENGÜL'ün ölüm olayı,
- (3) OF'lu İSMAİL'in yurtdışına kaçırılması,
- (4) Kaybolan BANKER SERVET olayı,
- (5) KÜRT İDRİS'in Boğaz Köprüsünde eroinle yakalanıp saliverilmesi olayı,
- (6) Beyoğlu İtalyan Otelindeki Kesikbaş Cinayeti olayı,
- (7) Telemen olayı,
- (8) DÜNDAR KILIÇ'ın yazıhanesinde vurulan Bahriyeli lakaplı şahsın ölümü olayı,
- (9) Eroinci BAPBAP'ın vurduğu İBRAHİM ÇALIPKAN olayı,
- (10) ZİYA KALKAVAN'ın kızının ölümü olayı,
- (11) Ocak pastanesi sahibinin yaralanması olayı,
- (12) TARIK ÜMİT'in vurulması olayı.

1979'da SELEFYAN'ın teneke ihalesi DÜNDAR KILIÇ, PADAN KALKAVAN ve GÜNDÜZ KAPTANOĞLU ile katılan ve hisse alan ATEPLİ bu tarihten sonra KALKAVANLAR'a ortak olmuş ve PADAN KALKAVAN'ın silahını taşımaya başlamıştır.

KALKAVANLAR'ın Gebze Dil İşkelesinde bulunan SEDEF GEMİ İNPAAT Pti.ne AHMET ATEPLİ de ortaktır. 5 inci maddede bahsi geçen çiftliğe yakın olan yerden

KALKAVANLAR'ın uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığına dair duyumlar mevcuttur.

Diğer bir duyuma göre AHMET ATEPLİ'nin SUADİYE Bağdat Cad. Öncü Sokak Özlem Apt.

No:1 Kat: 5 adresindeki dairesini OF'lu OSMAN (OSMAN CEVAHİROĞLU) hediye almıştır.

8- MEHMET AĞAR'ın hemşehrisi Kebapçı SET KEMAL'in geçen kış KÜRT İDRİS'in yeğeni

NİHAT'ı vurma hadisesi ile KEMAL'in ağabeyi KENAN'ın 'ta 1

kişiyi öldürme hadisesi İstanbul Polisince kapatılmıştır.

Yakın tarihte öldürülen FEVZİ ÖZ'ün şoförünün olayı da faili meçhul cinayetler arasına girmiş ve FEVZİ ÖZ'ün ifadesi bile alınmamıştır. Ayrıca silah ve uyuşturucu kaçakçısı ZİHNİ İPEK, hükümlü LOKMAN KUNDAKÇI, uyuşturucu kaçakçısı ENİS KARADUMAN gibi aranan yüzlerce şahıs İstanbul'da rahatlıkla gezmekte hatta bazıları gece kulüplerinde ve umuma mahsus yerlerde polisle oturup gazetelerde yer almaktadır.

MEHMET AĞAR, Fındık Kralı diye bilinen LOKMAN KUNDAKÇI'yı bir yeraltı grubuna dövdürmek ve sonra himayesine almak suretiyle LOKMAN'la yakınlık kurmuş, keza hayali ihracatın büyük isimlerinden TURAN ÇEVİK'e de baskı kurdurarak aynı yakınlığı sağlamıştır.

Yeraltı dünyasını ANKARA'daki üst düzey bürokratlara da MEHMET AĞAR empoze etmekte ve TURAN ÇEVİK, FEVZİ ÖZ, NECDET ULUCAN gibi ünlü isimleri üst düzey bürokratlarla ve hatta Bakanlarla tanıştırmakla bağlantılarını sağlamlaştırmakta, faaliyetini legalize etmektedir.

9- MEHMET AĞAR, NİHAT CAMADAN, İSMAİL TAPKAFA, ZİVER ÖKTEM ve NECATİ ALTUNTAP'ın gayrimeşru paraları MEHMET AĞAR'ın dayısı YILMAZ AKÇADAĞ ve ortağı EKREM GOCAY'a verilmekte, bu şahıslar da paraları büyük iş adamlarına vererek faiz almaktadırlar. Perşembe Pazarında otomobil yıkayıcılığı yaparken kısa zamanda demir ticareti ve faizcilikle milarder olan EKREM GOCAY ve ortağı YILMAZ AKÇADAĞ'ın Kabataş Set üstünde yazıhaneleri vardır.

MEHMET AĞAR'a ait 18 adet ev ve arsa tapusu dayısı YILMAZ AKÇADAĞ'ın boşanmış olan eşi PÜKRAN AKÇADAĞ'ın üzerindedir. Dayısının eski eşi bu tapuların üzerinde gözükmemesinden rahatsızdır.

10- 12 Eylül'den sonra DÜNDAR KILIÇ'ın Bandırma'da gözaltına alındığı tarihlerde bir DEV-SOL mensubu İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına, 12 Eylül'den önce ve sonra DÜNDAR KILIÇ ve kardeşi İBRAHİM KILIÇ'la zaman zaman buluştuklarını, her buluşmada adı geçenlerden 200 bin TL para ve 20 kutu mermi aldıklarını ihbar

etmiş, ihbarın tahkiki İstanbul Birinci Pube Müdürlüğüne verilmiştir. Olaya Elazığ'lı Kebapçı SET KEMAL'in tavassutu ile o tarihte İkinci Pube Müdürü olan MEHMET AĞAR ve Birinci Pube Müdürü TAYYAR SEVER müdahale etmişler ve Birinci Pube Müdür Muavini METE ALTAN, Müdür Muavini Alican ÖZGENLER ve Başkomiser CELAL ALTINTAP'ın muhalefetlerine rağmen olayı kapattırmışlar, soruşturmayı Başkomiser CELAL'den alarak başkasına vermişlerdir. Sorgulamada İBRAHİM KILIÇ'ın ifadesine başvurulmuş, DÜNDAR KILIÇ'ın evi ve işyeri usulen aranmış ve İBRAHİM KILIÇ'ın ihbarcılığı cezaevinden tandığı ve hastası olduğu için para verdiği şeklindeki beyanına itibar edilerek ve ihbarcılığı baskı yapılarak olay kapatılmıştır. Olaydan sonra Başkomiser CELAL ve ALİCAN ÖZGENLER pasif görevlere alınmışlar, her ikisi de İBRAHİM KILIÇ'ın kendilerine renkli TV hediye etme teklifini reddetmişlerdir.

DÜNDAR KILIÇ ve kardeşi İBRAHİM KILIÇ İLE DEV-SOL'dan PAPA GÜVEN, HÜSEYİN SOLGUN, DURSUN KARATAP ve MLSPD'den HASAN PENSOY'un yakın irtibat ve işbirliği olmuştur.

11- ÜNAL ERKAN ve MEHMET AĞAR'ın gizli ve önemli buluşmalarını yaptıkları Etiler Ulus Mahallesi ve Kadıköy-Bostancı'da iki ev vardır. Ulus mahallesiindeki ev Diyarbakır'lı VEKİN AKTAN'ın üzerine olup, parası BEHÇET CANTÜRK tarafından ödenmektedir.

12- MEHMET AĞAR'ın yurtdışı bazı bağlantılarını özellikle Arap ülkelerinde dansözlük yapan dostu YONCA YÜCEL yürütmektedir. YONCA YÜCEL'in İstanbul adresi: Teşvikiye Caddesi 66/8 Celâl Apt. olup, Telefonu 141 70 08'dir. MEHMET AĞAR Ankara'ya geldiğinde YONCA YÜCEL ile 127 58 82 telefonlu konsomatris NUR'un evinde buluşmakta ve kalmaktadır.

TURAN ÇEVİK 3 yıl kadar önce MEHMET AĞAR'a 5 milyon değerinde bir saat, Lunaparkçı OSMAN KAVRAN 86 Yılbaşında 5 adet beşbiryerde ve APICIOĞLU Grubunun adamı, Kaçakçı ve Kuyumcu CAVİT de MEHMET AĞAR'ın eşi EMEL'e bir RENO 5

almıştır.

MEHMET AĞAR İstanbul'da 131 19 10 no.lu telefonda bulunan PINAR isimli bir kadını Emniyet Genel Müdürlüğünde üst rütbede bir kişiye sürmüş ve bu şahsın PINAR ile olan ilişkileri ve fotoğrafları İstanbul Emniyetince şantaj olarak kullanılmıştır.

MEHMET AĞAR'ın TURAN ÇEVİK, BURAK SAĞMAN ve bazı bürokratlarla ortak hayali ihracat işleri vardır. MEHMET AĞAR'ın bu işlerini ANKARA'ya sık sık gelip giden Poförü Polis Memuru NECDET takip etmektedir. NECDET'in, hakkındaki söylentilerin açığa çıkması karşısında yakın tarihte polislikten ayrıldığı ve AYVALIK'ta Belediyeye ait 160 yataklı bir oteli kiraladığı belirtilmektedir.

13- TURAN ÇEVİK, BURAK SAĞMAN, bazı bürokratlar ve Artist NAZAN PORAY 1986 sonlarında Ankara Başkent Gazinosu birlikte görülmüşler, Bunu takip eden günlerde BURAK SAĞMAN'ın yönetim kurulu başkanı olduğu ATLAS A.P.'nin ANTALYA'da bir gemi de yakalanan 80 milyarlık hayali ihracat olayı meydana çıkmıştır. Olayın kapanması için MEHMET AĞAR ve TURAN ÇEVİK'e yakın bir Devlet Bakanı teşebbüslerde bulunmuştur.

14- BAKO Olayı dolayısıyla tayini çıkan ve DYP'den adaylık için müracatta bulunan Mali Pube Müdürü CEVDET SARAL 1987 içinde FEVZİ ÖZ, NECDET ULUCAN, BERBER YAPAR, EMİN GÖRPE ve MEHMET ALİ YILMAZ isimli yeraltı dünyasının tanınmış isimleri ile ortak olarak 17 milyarlık hayali ihracat işi yapmıştır.

CEVDET SARAL ve MEHMET ALİ YILMAZ aday listelerinin belli olacağı tarihte Ankara'ya gelmiş ve birlikte Büyük Ankara Otelinde kalmışlardır.

CEVDET SARAL'ın bir arkadaşı ile kaleme aldığı belirtilen KALIN KARA İNCE BEYAZ isimli ve AYCEVREN imzalı, Bilmen Basımevi tarafından basılan bir kitabın AP'ce finanse edildiği söylenmektedir.

15- Yüksel KAZANCI isimli bir şahıs ile İstanbul Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN arasındaki ilişkilerle ilgili bir ihbarda aynen şöyle denilmektedir. (İhbarı

yapan şahısla temas kurulması mümkündür.)

YÜKSEL KAZANCI:

Yaptığı iş: Yurtdışındaki otelcilik, Genelev İşletmeciliği, Sancak Bar (büfe), beyaz kadın ticareti vs. ve beyaz işi.

Bu konuda HOLLANDA polisinin bilgisi var. Beyazla ilgili daha önce İstanbul'da vuracaklardı, başaramadılar. Devreye Müdür girdi, durumu Pişli Emniyet Amirliği biliyor. Pu anda İstanbul'da bir fabrika açtı, müdür veya bir yakınının hissesi olduğu biliniyor. YÜKSEL KAZANCI ve tüm çevresindeki beyaz işi yapanlar Müdürle bağlantı içindeler, gelişlerinde ve gidişlerinde Müdür Özel araba gönderiyor, Müdür ilişkisini, tanıdığım HOLLANDA'daki bazı polis yetkilileri biliyor. YÜKSEL KAZANCI, Müdür İstanbul'a atandıktan sonra tüm bağlantıları İstanbul'da yapmaktadır. İstanbul görüşmelerinin büyük bir kısmı Divan Otel'de yapılmaktadır. Müdürle bağlantıları konusunda daha geniş açıklama yapabilirim. Durumu Genel Müdüre, Galip Bey'e, Bakana gerekirse Başbakanımıza istenildiği şekilde intikal ettirim."

16- 5 Ağustos 1985 tarihinde Milano'da Bülent GÖKBEN, MEHMET SERDAR ALPAN, FİKRİ PARPAROĞLU, FAHRETTİN ÖZDEMİR isimli şahıslar 10 kilo 230 gram eroinle yakalanmışlardır. İtalya Polisi yakalananların üzerinde bulunan telefon numaraları meyanında İstanbul 528 28 14 ve 172 08 08 telefonlarını vermişlerdir. Kaçakçılık Daire Başkanlığı bu telefonların nerelere ait olduğunu İstanbul Emniyet Müdürlüğünden sormuş, İstanbul Emniyet Müdürlüğü ise genel bir cevap ile olayı geçiştirmiştir. Esasında her iki telefon da İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı MEHMET AĞAR'ın makam telefonlarıdır. (SİRKECİ VE GAYRETTEPE'deki). MEHMET AĞAR'ı bu telefonlardan arayanlardan bir diğer şahıs ise LONDRA 360 44 84 no.lu telefonda bulunan HALİL PERİL'dir. Kulüpçülük ve uyuşturucu kaçakçılığı yapan HALİL PERİL, Kıbrıs'ta CON AZİZ adıyla bilinen yeraltı dünyasına mensup AZİZ MEHMET KENT'in adamıdır ve OFLU OSMAN (OSMAN CEVAHİROĞLU) ile irtibatlıdır.

17- İstanbul Emniyetinde genelev, fuhuş yeri ve kumarhanelerden paraları ikinci Pube Ahlâk Kısımının Ekip Amiri Komiser F KR  toplamakta ve bu paralar ahlak kısımlarını HASAN CEYHAN ve ikinci Pube Müdürü ÖMER TÜZEL vasıtasıyla İstanbul Emniyetinde  st makamlara aktarılıp bölüşülmektedir.

Tahtakale ve Kapalı  arşı'daki döviz ve para i lerini ise ikinci Pube Müdür Yardımcısı CAV T OK UO LU organize etmektedir. Eminönü Emniyet Amiri HALUK G ZEN de bu i lere yardımcıdır. Ancak HALUK G ZEN bu işlerden rahatsızlık da duymaktadır.

CAV T OK UO LU'nun Sirkeci Doğu Bank İ  Hanında kuyumculuk yapan BEKTAP isimli ortağı vardır.

18- CEVDET SARAL'ın Hürriyet Gazetesinden KASIM GENCE ile ortak,.....HASANPAPA KUPD L 'ne giderken sa  kolda, S   tl    me Camii altında EVREN ELEKTRON K isimli bir dükkanı olduğu ve kaçak elektronik eşya satan bu dükkanın bil hare Doğu Bank İ  hanına ta ındı ı bildirilmektedir. Ümraniye'deki NETAP telefon firmasının s permarketinin % 97 hissesi de EVREN ELEKTRON K Pirketine aittir.

19- Jaguar'ın Türkiye Temsilcisi ZEK  BERBEROĞLU, İSMA L HACIS LEYMANO LU (Ofly) ile ortaktır. Jaguar'ın eski yıkılan Tarabya  amlık'taki yeri de OFLU İSMA L'e aittir. Bu yerde daha önce DÜNDAR KILIÇ'ın "CEM BOYA" fabrikası bulunuyordu. G NER  CİVAO LU Jaguar olayından dolayı G ne  Gazetesinden ayrılmak zorunda kalmıştır. Zira bu yayın hem olayın arkasında OFLU İSMA L'in ve yeraltı dünyasının olduğunu açığa  ıkartmı , hem de OFLU İSMA L'in mülkünün yıkılı  elinden alınmasına sebep olmuştur. Diğer önemli bir husus ise yayının MEHMET AL  YILMAZ'ın ihalelerini tehlikeye d   rmesidir.

ZEK  BERBEROĞLU bil hare İZM T'te OF'ly İSMA L'in ye eni HIZIR HACIS LEYMANO LU ile ortak bir büro açmıştır. Bu büronun a ılı ı DER NCE RO-RO seferlerinin ba laması tarihine tekabül ettiğinden, amacın kaçakçılık faaliyetine yönelik

olduğu değerlendirilmektedir.

20. Kamu kesiminde birçok kişinin tandığı Terzi MUALLA 3 yıldan beri DÜNDAR KILIÇ'ın dostu (Gayrimeşru karısı) ile birlikte ortak konfeksiyon işi yapmaktadır. Terzi MUALLA'nın aktör KADİR İNANIR'la (Karadenizliyle uzun zamandan beri yaşayan kızı CANAN ÖZBEK'in DÜNDAR KILIÇ'ın kızı ve damadı UĞUR (Her ikisi de UĞUR) ile yakın ilişkileri mevcuttur. Yeraltı dünyası yakınları Terzi MUALLA ve CANAN kanalıyla bazı ilişkiler kurmak çabalarındadırlar. Terzi MUALLA ve CANAN'la, Parkıcı HÜLYA SÜER Emniyet Müdür Muavini MEHMET AĞAR ve Gazeteci RAUF TAMER de yakın ilişki içindedirler.

21- BAKO olayının ortaya çıkmasından birkaç ay önce SELÇUK KURT isimli bir Rizeli şahıs ile İZMİR'de Demir Ticareti ile uğraşan TOPRAK soyadlı bir şahıs, yeraltı dünyasının ölkücü kesiminden bir şahsa 1 bavul dolusu sahte devlet tahvili ile giderek bunların piyasaya sürölmesinde ortaklık teklif etmişlerdir. SELÇUK KURT'un aşırı solcu olduğunu ve Yugoslav Komünist Partisi'nden üst düzeydeki şahıslarla irtibatının olduğunu öğrenen ölkücü şahıs bu teklifi kabul etmemiş ve olayı yakını olan kaynağa iletmiştir.

Kaynak, senetlerin Yugoslavya'da bastırıldığını ve kēğıdının İtalya'dan temin edildiğini, organizasyonun içinde Yugoslav komünist Partisinden üst düzeyde bir şahsın bulunduğunu ve SELÇUK KURT ile TOPRAK'ın, İBRAHİM KILIÇ, ERDOĞAN ARSLAN ve BANKER BAKO ile iltisaklı olduğunu kendisine haber veren arkadaşına atfen bildirmiştir.

22- İSTANBUL'da yeraltı dünyası ile ilgili bütün olaylar Pişli Adliyesine intikal etmektedir. Bu adliyedeki Savcılardan üçü TRABZON'lu olup, DÜNDAR KILIÇ ve OF'lu grubuyla yakın ilişkileri vardır. Yeraltı dünyasıyla ilgili davalara da hep aynı ağır ceza mahkemeleri bakmaktadır.

23- Yeni Mali Pube Müdürü ORHAN UZELER daha önce BEHÇET CANTÜRK'ten rüşvet almaktan soruşturma geçirmiştir. Elazığ'lı olan ORHAN UZELER'in hemşehrisi

MEHMET AĞAR ve Emniyet Müdürü ÜNAL ERKAN müfettişlere karşı hi.. etmişler ve aklanmasını sağlamışlardır. O. UZELER, P. BALCI leyhinde tanıklık yapmıştır.

ORHAN UZELER'in Mali Pubesindeki odasında ORHAN UZELER, PÜKRÜ BALCI, TAYYAR SEVEN, CEVDET SARAL, Gazeteci İRFAN ÜLKÜ ve KASIM GENCE toplanarak, ATİLLA AYTEK ve MİT'e karşı yapılacak yayımları planlamaktadırlar. (Böyle bir toplantı 3 Kasım 1987 günü akşamüstü meskür yerde yapılmıştır.).

24- Güvenlik Kuvvetlerinin Kanuni görevlerinin ifası sırasında zaman zaman çeşitli teknik dinleme yoluna başvurduğu bilinmektedir. Bu cümleden olarak Em. Gn. Md.lüğünün ilgili birimlerinin ve İst. Em. Md.nün telefon dinleme çalışmaları yaptığı, bu amaçla belirli bir organizasyonun bulunduğu da bilinen hususlardandır. Ancak özellikle İst. Em. Md.lüğündeki dinlemelere ilişkin uygulamaların görevin iifasından çok, kişisel amaçlarla kullanıldığına ilişkin duyumlar intikal etmektedir. Bu durumun çeşitli açılardan komplikasyonlara yol açacağı izahtan varestedir.

25- Yukarıda yer alan ve özellikle İstanbul Emn. Md.lüğü mensuplarının faaliyetleri ile ilgili olan iddiaların bir kısmının Emniyet Genel Müdürünün bilgisine intikal ettiği anlaşılmaktadır. Buna rağmen Emniyet Genel Müdürünün, iddiaların üzerine gittiğine ilişkin hiçbir emarenin bulunmaması, bunun yanı sıra, İstanbul Emniyet Müdürü ile ilgili bir sabıkalının açıklaması üzerine, mahietini korumanın ötesine geçecek şekilde gösterdiği tepkinin üzerinde düşünölmeye değer hususlardan olduğu değerlendirilmektedir.

26- Mayıs 1987 tarihinde yazılan PAHİN imzalı bir ihbar mektubu ile AHMET ATEPLİ'nin kapattığı cinayetlerle ilgili bir ihbar sureti ilişikte sunulmuştur. İhbarda "Amir Bey" diye bahsedilen AHMET ATEPLİ'dir.

Ayrıca İstanbul İkinci Pube'de 1967'den beri görevli olan ve 5 yıl AHMET ATEPLİ'nin şoförlüğünü yapmış bulunan MÜMİN MANDİL'le yapılan bir görüşmenin band tapesi ekte sunulmuştur. Kimliği afişe edilmediği ve kendisine bir zarar

gelmediği takdirde Sayın İçişleri Bakanına da daha teferruatlı açıklama yapabileceğini ifade eden MANDİL'in anlattıkları, İstanbul'da polisin himayesinde ve kontrolünde yapılan kanunsuz faaliyeti bariz bir şekilde sergilemektedir.

MANDİL, AHMET ATEPLİ'nin Suadiye'deki 356 37 68 no.lu ev telefonu ile PADAN KALKAVANLAR'ın Karaköy'deki yazıhanesi ve bazı önemli isimlerin telefonlarının dinlenmesi halinde bütün faaliyetin ve kanunsuz işlerin ortaya çıkabileceğini beyan etmektedir. MANDİL'in görüşmesinin ikinci sayfasında bahsettiği Orgeneral muhtemelen ULUSOY'larla yakınlığı olan eski Genel Kurmay Başkanı Necdet ÜRUĞ'dur. Vali NEVZAT AYAZ'ın da ULUSOY'larla yakın ilişkisi olup, Sinagog baskını olayını, Vali NEVZAT AYAZ, CEMAL ULUSOY'un yatı ile Fethiye'de bulunduğu zaman haber almıştır.

27- NETİCE VE KANAAT:

Netice olarak şunu belirtmekte fayda vardır: Kaçakçılık örgütlerinin asıl amacı kolay yollardan kazanç elde etmektir.

Kaçakçılık yoluyla bir ülkenin otoritesinin sarsılması rejimin çökmesi, ekonomisinin yok olması, insanların güçsüz ve amaçsız yetişmesi ülke içerisindeki kaçakçı örgütlerini pek etkilememektedir. Kaldı ki bu sonuçlara ulaşmak uluslararası kaçakçılığın amaçları içindedir.

Yurtiçinde ve yurtdışında her türlü kaçakçılık faaliyetinde bulundukları bilinen kişilerin maddi durumlarının ve sosyal yaşantılarının çok yüksek düzeyde olması kamuoyunda özendirici bir etki yaratmakta, ekonomik durumları bu denli iyi olan kaçakçı örgüt patronları, sahne ve sinema sanatçılarıyla, yetkili ve etkili kişilerle dostluk kurabilmekte, basının kendilerinden övgü ile bahsetmelerini sağlayarak, toplumun çeşitli kesimleri üzerinde psikolojik etki yaratabilmektedir. Özellikle siyasi partilerde ve bürokraside söz sahibi kilit kişileri etkileyerek yasal engelleri aşabilen bu kişiler, genellikle

sosyokültürel alanda çağdaş çizginin altında kalmış kaçakçılığı, gayrimeşru kazancı, bir suç niteliğinde dahi görmeyen ve adeta meslek kabul eden kişilerdir.

Tabiatıyla zamanla devlet organlarının çeşitli kademelerine sızabilen bu kişileri suçlamak kolay kolay mümkün olmamakta suç sadece zincirin ucunda bulunan piyon elemanlara yüklenebilmektedir.

Günümüzde, kamu görevlileri ve güvenlikle vazifeli kişiler kaçakçılığı somut bir kanunsuz ekonomik kazanç şekli olarak değerlendirmemeli, belli bir ideolojik görüş taşımasalar bile, yıkıcı ve bölücü güçlerin ideolojisine hizmet eden düşman devletlerin hasmane politikalarına yarayan, bu faaliyete müsaade ve müsamaha etmemelidir.

Zamanında birçok olayın "Müesseseler yıpranmasın" felsefesi ile üzerine gidilmemesi, faillerinin saklanıp olayların kapatılması, müesseseleri kurtarmış ancak zaman içinde bundan zarar gören devlet olmuştur.

Olayların üzerine gidilirken müesseselerin devlet için var olduğu unutulmamalı, yeraltı dünyası ve devlet düşmanları ile mücadele eden görevliler yalnız bırakılmamalıdır.

Arz ederim.

EKLER: 1- Em. Alb. Ali İhsan CESUR'a ait fotoğraf sureti,

2- GÜLSER BAYER (HASTAN) ve randevucu MÜKÜ'nün resmi,

3- MAYIS 1987'de gönderilen Pahin imzalı ihbar mektubu sureti,

4- AHMET ATEPLİ ile ilgili bir ihbar mektubu sureti,

5- Mümin MANDİL'le yapılan görüşmenin tapesi,

6- PÜKRÜ BALCI ile ilgili dosya özeti,

7- Kaçakçılık ve Devletin güvenliğine etkileri isimli bir konferans notunun ilgili bölümleri.

İSTİHBARİ NİTELİKTE OLAN BU BİLGİLER HUKUKİ BİR DELİL OLARAK KULLANILMAZ,

DOKÜMANTE EDİLEREK KULLANILMAK İSTENDİĞİNDE, METİNDE BAHİS KONUSU EDİLEN HUSUSLAR KAYNAK GÖSTERİLMEDEN İLGİLİ KURUM VE KURULUPLARDAN SORULARAK BELGELENİR.

Em. Alb. Ali İhsan CESUR'un 11.6.1980'de Süleyman DEMİREL ile çekilmiş olan resmi.

GÜLSER BAYER (HASTAN) ve randevucu MÜKÜ'nün (MÜKERREM)'in resmi.

DEĞERLENDİRME RAPORU

KONU:

Kamuoyunda "MİT Raporu" olarak bilinen etüdle alakalı tahkikat esnasında, bu etüdde yer alan konular arasında bulunan ve "Hayali İhracat" olarak tanınan bazı işlemlerin değerlendirilmesi sırasında olayların odak noktasının Başbakanlık Makamının 12 Kasım 1987 tarih ve DPT Teşvik Uygulama Başkanlığı 38676-82 sayılı Genelge olarak takdim edildiği tesbit olunmuştur.

İlk değerlendirmeler, işlemlerin bu genelgenin aşırı şekilde zorlanarak yorumlandığı ve uygulandığı sonucunu vermiştir.

Durum Başbakanlık Makamına arzedilmiş ve 21 Ekim 1988 tarih TEFTİP. 06-06021

Sayıli Genelge ile 12 Kasım 1987 tarihli Genelge yürürlükten kaldırılmıştır. Sn.

Başbakan 12 Kasım 1987 tarihli Genelge kapsamında yapılmış işlemler ve bu Genelgenin uygulanmasıyla ilgili bir değerlendirmenin yapılması talimatını da vermişlerdir. (Ek: 1)

Bu rapor; 12 Kasım 1987 tarihli Genelge kapsamında yapılmış işlemlerin değerlendirilmesini ve tesbitler ışığında alınabilecek tedbirler konusunda Başbakanlık Makamına sunulan tavsiyeleri ihtiva etmektedir.

Heyetimiz çalışmaları, kamuoyunda hayali ihracat olarak bilinen olayların değerlendirilmesine ve ihracat işlemlerinin veya teşvik mekanizmasının irdelenmesine yönelmemiş, sadece 12 Kasım 1987 tarihli Genelge'nin bürokratik kademelerde nasıl işlem gördüğünü, muhtelif iş ve işlemlerde ne yönde anlaşılıp, hangi sonuçları ortaya çıkardığını tesbite dönük olmuştur. (Ek: 1,2)

EK: 2

KUTLU SAVAP'IN RAPORU

BİRİNCİ BÖLÜM

İNCELEME

1) Sayın Başbakanın 12 Kasım 1987 tarihli Genelgesi Maliye ve Gümrük Bakanlığına, İçişleri Bakanlığına (Emniyet Genel Müdürlüğü), Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına ve Merkez Bankası İdare Merkezine gönderilmiştir. Genelge Özetle; 1 Ocak 1987 tarihinde yürürlüğe gi-ren 7/11237 sayılı kararnamesinin ana esprisini açıklayarak "Dış ticaret firmalarımızın rekabet gücünü arttırmak, ihracatımızı geliştirmek, yurdumuza daha fazla dövizin girmesini sağlamak, ihracat işlemlerinde bir takım yanlış değerlendirmeleri önlemek" olduğunu vurgulamaktadır.

Genelge; Vergi iadesinden faydalanabilmek için kararnamenin, "Gümrük çıkış beyannamesi, döviz alım belgesi ve satış faturası belgelerinin" ibrazını yeterli saydığını, bu belgelerin tamam olması halinde ihracatçıya vergi iadesinin ödenmesi gerektiği hükümünü ihtiva ettiği,

Malların ihracında devletin yapacağı dikkatli ve sıkı kontrolün gümrük safhasında yapılması esasının getirildiği,

Gümrük safhasında gerçeğe ve ihracat belgesine uymayan işlemlerin yasalar çerçevesinde ele alınacağı,

Belirtilerek, yasalara göre ihracatı yapılmış malların, döviz gelmiş ve belgeleri tamamlanmış ise ihracatçılara vergi iadelerinin ödenmesi gerektiği kaydedilmiştir.

Böylece ihracat işlemlerinin sür'atle ve bürokrasinin yavaş işleyen çarklarından azade kılınarak devlet kontrolünün gümrükleme safhasında etkin şekilde yürütülmesi ile ikmal edilmesi öngörülmüş, imalatçılarla alâkalı olarak tesbit edilecek herhangi bir olayın, ihracatçının iradesi dışında ve ihracat işlemini durduracak, yavaşlatacak veya geciktirecek şekilde tesirler yapması önlenmiştir.

Bu sebeple genelge'de "İmalatçı faturası nedeni ile ihracatçı hakkında herhangi bir işlem" yapılmaması emredilmiştir. Keza vergi iadesinin kesin veya geçici olarak yalnız Devlet PlanlamaTeşkilatı talimatına istinaden geciktirilebileceği veya durdurulacağının kararnamenin 15. maddesinde açıkça belirtildiği de hatırlatılmış, tereddüt edilen durumlarda hiçbir işlem yapılmaksızın konunun DPT ye intikal ettirilmesi ve talimat alınması, yapılmış veya yapılmakta olan soruşturmaların 1.1.1987 tarihi esas alınarak yine DPT'ye intikali öngörülmüştür.

Maliye Bakanlığının, K.D.V incelemeleri ve diğer vergi denetlemelerini mer'i mevzuat çerçevesinde yürüteceği, bu işlemler ile ihracatta vergi iadesi sisteminin karıştırılmaması ve bu iki sistemin birbiriyle ilişkisi olmadığı da

hatırlatılmakta, vergi mevzuatına aykırı bir işlemi olan ihracatçının, usulüne göre tahakkuk etmiş vergi iadesiyle ilgili işleminin farklılığına açıklık getirilerek "İhracatta vergi iadesinin 86/11237 sayılı kararname esaslarına göre yürütülmesi gerektiğinin bilinmesi" talimatı verilmiştir. (Ek:2)

2) Bu genelgeden 7 ay önce Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Kaya ERDEM'de 22 Nisan 1987 DPT.TUB-11666 sayılı bir genelge yayınlamış ve kararnamenin önemli maddelerini aynen tekrarlayarak ihracatta vergi iadesi ile ilgili olan denetim raporlarının incelenmesi devam edenler ve incelemeye başlanmamış olanlarla birlikte DPT'ye intikal ettirilmesini istemiştir (Ek:4)

3) Sn. ERDEM'in genelgesinden sonra (Sn. Başbakanın Genelgesinden önce) 24 Eylül 1987 tarihinde DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN Merkez Bankasına yazdığı yazıda; İhracatta vergi iadesi ile katma değer vergisi iadesi ve vergi usul kanununa aykırı işlemlerin birbirine karıştırıldığını, ihracatta vergi iadesinde aranacak belgeler, yapılacak soruşturmalar, imalatçı faturası konuları ve DPT'nin yetkileri hususunu açıklayarak diğer iki genelgede yer alan konulara bu yazısında da yer vermiştir (Ek:5).

4) Maliye ve Gümrük Bakanı ise 7 Mart 1987 tarih GEL: UYC-2490630-41 sayılı Genelgesinde,

- Denetim elemanlarınca incelemeye alınan ihracatta vergi iadesi dosyalarından tamamlanmış veya inceleme safında bulunanların hiç bir işlem yapılmaksızın DPT Müsteşarlığına intikal ettirilmesini,
- DPT'nin talebi olmaksızın hiç bir suretle ihracatta vergi iadesi incelemelerine başlanmamasını,
- İncelemelerde ihracatta vergi iadesine ilişkin tesbitlerin hiç bir işlem yapılmaksızın DPT'ye iletilmesini,
- DPT'nin talebi üzerine ve 1.1.1987'den önce gerçekleştirilmiş ihracatlarla ilgili incelemelerde ise vergi usul kanunu hükümlerine göre bir ceza talep

edilmemesi 6183 sayılı kanun ve ihracat rejimi kararlarının öngördüğü

müeyyidelerin uygulanmasıyla yetinilmesini,

- Gereksiz olarak ödendiği tesbit edilen ihracatta vergi iadeleri için

ödendikleri tarihten itibaren 6183 sayılı kanun'a göre gecikme zammının

hesaplanmasını,

- DPT'nin talebi üzerine yapılacak bu incelemeler sonucunda İhracat Rejimi

Kararlarının öngördüğü müeyyidelerin uygulanabilmesi için raporların bir

örneğin Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmesini, emretmiştir

(Ek:3).

5) DPT Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN ise Teşvik Uygulama Başkanlığına ve

ilgili elemanlarına yayınladığı 2.4.1987 tarih MYU 168 sayılı İç Genelgesiyle

yeni kararnamenin önemli maddelerini özellikle getirilmiş değişiklikleri

aktararak, Teşkilata verilen "son derece önemli ve mesuliyetli" görevin dikkatle

iflasını, ilgili merciler tarafından intikal ettirilecek dosyaların denetim

organlarına göre ve tahkikatı tamamlanan ve tamamlanmayan dosyalar şeklinde

tasnif edileceğini ve "Müsteşar Yardımcılığına bilgi sunulduktan sonra verilecek

talimat çerçevesinde işlem yapılacak, talimat dışı hiçbir işlem yapılmayacaktır"

emrini vererek, genel ve objektif bir uygulama yapılmasını, "konu ile ilgili

olarak firma müracaatlarının öncelikle incelemeye alınmasını" istemiştir (Ek:6).

6) Mart 1987 den itibaren önce Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Yavuz CANEVİ

imzası ile 3 liste 14 sayfada isimleri yer alan 162 adet rapor DPT'ye intikal

etmiş daha sonra guruplar halinde veya tek tek gelen rapor sayısı 345'ya

ulaşmıştır (Ek.7, 7/1,7/2).

7) Bu raporların uzunca bir süre ilgili Müsteşar Yardımcısı tarafından muhafaza

edildiği ve yukarıda 5. maddede açıklanan talimat sebebiyle uzmanlar ve ilgili

daire sorumlularınca işleme tabi tutulmadığı anlaşılmıştır.

Teşvik Uygulama Başkanlığında mevcut "vergi iadesi gurubu" kendilerine intikal

ettirilen raporlar üzerinde çalışmışlar, inceleme ve tasnif yapıp listeler talimat için Müsteşar Yardımcısına intikal ettirilmişse de herhangi bir talimat verilmediği için herhangi bir işlem yapılamamıştır. (Ek:7/3).

DPT Uzmanları, muhtelif tarihlerde Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı denetim elemanlarınca DPT'na daha evvel gönderilmiş yarım kalmış raporların ikmal edilmesi için, raporların Maliye ve Gümrük Bakanlığına ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına geri gönderilmesi ve raporlar sonuçlanıncaya kadar Merkez Bankasınca firmalara vergi iadesi ödenmemesi için yazılar hazırlamış, ancak bu yazılar DPT üst yönetimi tarafından imzalanmadığı için gönderilmemiştir (Ek:7/4).

Bu yazıların bir kısmı, ancak 8.7.1988 tarihinde Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmiştir (Ek:7/5).

Denetim elemanlarınca DPT'na intikal ettirilen bu inceleme raporlarının yasal gereğine tevessül edilmesine müsaade edilmesi şeklinde 10.6.1988 tarihinde Devlet Bakanından, 6.7.1988 tarihinde ise Başbakan'dan birer Olur alınmıştır (Ek:7/6,7/7) (*)

8) Bu arada hakkında raporlar tanzim edilmiş muhtelif firmaların vergi iadelerinin ödenmesi hususunda Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN'in imzası ile 58 adet ödeme emri T.C. Merkez Bankasına intikal etmiştir (Ek:8)

İlgili uzmanlar tarafından hazırlanmış bu yazılar 1987 yılı boyunca Teşvik Uygulama Başkanı Fahrettin KUNAK tarafından imza edilmediği gibi Müsteşar Yardımcısına intikal etmeden önce Paraf'ta edilmemiştir. Fahrettin KUNAK şifahi soruya karşılık yasal bir takım tereddütlerinin mevcudiyetinden bahsetmiştir.

Daire Başkanı Arif ÖZMEN ise Müsteşar Yardımcısının 5. Maddemizde yer alan yazılı talimatını hukukçularla tartıştığını ve kendisi için bu genelgenin herhangi bir mes'uliyet doğmasını önlediği kanaatine vardığını, dolayısıyla tüm işlemleri eski Müsteşar Yardımcısının talimatına göre yapmakta bir mahzur

görmediğini ifade etmiştir.

9) Daha sonra üst yönetimde değişiklik olmuş, Teşvik Uygulama Başkanlığına Fahrettin KUNAK Yerine Mustafa VURUPKANER, Müsteşar Yardımcılığına Bülent ÖZTÜRKMEN yerine Ünal ALTINTAP getirilmişlerdir.

Yine 1988 yılı başında vergi iadesi gurup Başkanı ve Uzmanların bir kısmı da değişmiştir.

10) Vergi iadesi gurubu elindeki rapor sayısının yavaş yavaş artmakta olmasına rağmen raporları intacetmek üzere yazdıkları yazıların yeni yönetimce de haftalar boyu imzalanmaması üzerine çeşitli teşebbüslerde bulunmuşlar, rahatsızlıklarını dile getirmeye başlamışlardır (Ek:10).

Teşvik Gurubundan ibrahim OKUR'un ifadesiyle "Raporların işleme konulmaması ve yeni raporların gelmesi nedeniyle raporlar birikmiş ve uzman arkadaşlar arasında huzursuzluk ve tedirginlik yaratmış, bu hususlar çeşitli toplantılarda gündeme getirilmiş ve bilgi notları gönderilmiş, ancak yetkililer tarafından ihracatın önemli olduğu, alınacak kararların ihracata olumsuz etki yapabileceği, bunun ekonomik ve politik bir mesele olduğu ve üst düzeyde karar beklendiği ifade edilmiştir" (Ek: 7/3).

11) Daire Başkanı Arif ÖZMEN ise Başbakanlıktaki görüşmemizde; "1.1.1987'den sonra bir taraftan Gümrük, Maliye, Toplu halde Hazineden Müfettiş raporları gelmeye başladı, bir taraftanda Gümrük Memurunun tasdik ettiği ve Gümrük Kolcusunun onayladığı ve ihraç malının yüklendiğini ifade ettikleri Gümrük Çıkış Beyannameleriyle firma müracaatları başladı. Bu arada fiat tesbiti yetkisinde DPT'ye verildi. Ancak Gümrükten bir ihbar geldiğinde fiat tesbit çalışmaları yapılmıştır.

Dövizi gelmiş ve Gümrük çıkış Beyannamesi tanzim edilmiş dosyalarla ilgili olarak yapılacak işlemler konusunda Daire olarak tereddütte kaldık. Konu Müsteşar Yardımcısına intikal edince kesin ve net bir talimat aldık; Kime ödeme

yapılacağına ben karar vereceğim buna göre işlem yapılacaktır dedi. Bu konuda bir onayı vardır. (B.Ö.nin iç yazısı) Ancak dosyalar sıra ile ele alınmadı.

Talimat üzere ele alındı ve dosyalar talimat üzere dağıtıldı veya çelik dolapta bekletildi.

Bazı ödeme emirlerinden ciddi şekilde rahatsız olmuşumdur. Mesela Turan ÇEVİK'in 30 civarında şirketi olduğunu sanıyorum. Turan ÇEVİK olayı bir aysberg halindedir.

Top Dış Ticarete yapılan ödemeler, (Bilahare geri alındı) 50 civarında bu tip kişi ve firmalarına yapılan ödemeler var. Bunlara Başkan Fahrettin KUNAK paraf veya imza atmadı. Ben veya çoğunlukla Müsteşar Yardımcısının imzası vardır. Müsteşar Yardımcısı bu olaylarda Başkan değil Daire Başkanı seviyesine inerek çalışmıştır" demiş anlattığı konuları (Ek.18)de yazıyla bildirmiştir.

12) DPT Teşvik Uygulamadan ihracat Gurup Başkanı Mehmet TEKİN, 3.11.1988 tarihli bilgi notunda (Ek:9) "Pubat 1988'de göreve getirildiğimde 73 adet kesin rapor 69 adet de mevcut bilgilerle üzerinde işlem yapılması mümkün olmayan bilgi ve belge vardı. Gurubumuz önce mevzuatı ve dosyaları inceledi ve yapılacak işlemi belirledi. Müşterek görüşümüzü sürekli olarak her toplantıda anlattık" diyerek yapılan toplantılara alınmadıkları için hazırlanan bir bilgi notunun, Uygulama Müsteşar Yardımcısına, Teşvik Uygulama Başkanına ve ihracatı Teşvik Daire Başkanına resmi bir yazıyla 13.6.1988 tarihinde verildiğini ifade etmektedir.

13) Uzmanlar bu notta (Ek: 10) yapılan hatalı işlemlere atıf yapmakta ve konunun DPT dışında bir çözüme kavuşturulmasını gerekçeli olarak nakletmekte ve "Herşeye rağmen bu göreve DPT devam edecek ise Teşkilatımızca yapılacak iş sözkonusu raporları, raporların sonuç bölümünde belirtilen doğrultuda işleme koymaktır" demektedirler.

Ancak (Ek: 11) de örnekleri görüleceği üzere grubun hazırladığı ve Mart 1988

tarihinden itibaren imzaya sonduğu yazılar imzalanmayarak uzmanlara iade edilmiştir.

14) Bu arada Müsteşar Yardımcısı Ünal ALTINTAP 13.5.1988 tarihli el yazısı talimat notunda "Bu ve benzeri tesbitlerde vergi iadesinin ödenip ödenmeyeceğine biz karar veririz. İncelemeyi yapan kuruluşlar durumu T?C. Merkez Bankası dahil ilgili kuruluşlara bildirirler, ancak DPT ödeme yapılın veya yapılmasın der.

Bu konuda bir yazı hazırlanıyordu sizde, onu çabuklaştıralım. Zira yetki tedahülleri başlamış durumda" demekte idi (Ek: 12) (*)

15) DPT Müsteşarı Ali TİGREL ise Başkanlığımıza muhatap 25 Ekim 1988 tarih 39786 sayılı yazıda (Ek:13) "DPT Mevuat düzenlemelerini yaptıktan sonra, Vergi İadesi ödemesi sistemine müdahalede bulunmamaktadır. Ancak, ihraç edilen malın hangi listelerde yer aldığı konusunda tereddüt hasıl olduğu ve DPT den yorum sorulduğu takdirde konum tesbiti yapılmaktadır. Ayrıca, ihrac edilen mal bedelinin ilgili Gümrük Müdürlüklerince yüksek bulunması durumunda, ihracat muamelesi kesintiye uğratılmadan, bir numune ve faturalarla birlikte Teşkilatımıza intikal eden ihracatlar için, meslek kuruluşları ve araştırma merkezlerinin görüşü alınmak suretiyle fiyat tesbiti yapılarak, ilgili kurumlara bildirilmektedir. İhracat işlemleri ile ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına bağlı kontrolör ve Müfettişler tarafından hazırlanan ve Teşkilatımıza intikal ettirilen raporlar incelenerek, gereği için ilgili kurumlara talimat verilmektedir" denilmektedir.

16) Sorumluluk alanı DPT Müsteşarınca bu şekilde belirlenmekte ise de, uygulamada işlemler farklı boyutta cereyan etmiş ve DPT Müsteşarının ifadesi yönetime geldiği 1988 yılı için de doğru olmaktan uzaklaşmıştır.

Müsteşar Ali TİGREL'in muhtelif açıklamalarında olayın boyutlarını bildiğinin işaretleri vardır.

Sn. Başbakan'a şıfahi bilgi arzettiğimiz tarihte (Pu-bat-Mart 1988) "bu konuları Ali TiğREL'e anlat. Onunda bilgisi olsun. Ve kendisiyle grşeğeğimi söyle" şeklindeki talimatı zerine Müşteşar TiğREL'le yaptığımız telefon görüşmesinde " İnanılmaz işlemlerin yapılmış olduğunu ve insanın havsalasını aşan yazıların yazılmış bulunduğunu" ifade ederek bunların örneklerinden bahsetmiştir. Dolayısıyla, bir önceki bölümde yer alan ve masumane işlemlere delalet eden ifadeler doğru değildir.

Meselâ DPT Uzmanlarının hayali ihracat yaptığı sabit olan firmaların diğer ihracat işlemlerinin de incelenmesi ve vergi iadelerinin ödenmesinde acele edilmemesi şeklindeki tavsiyeleri Teşvik Uygulama Yönetimince tasvip görmemiş ve tam aksi yönde bir talimat Merkez Bankasına gönderilmiştir.

Gümrük Müfettişlerince soruşturması yapılan bir olayda milyarlarca liralık vergi iadesine konu olan bir hayali ihracat olayına karışan Turan ÇEVİK'e ait Sanpa Pirketinin de dahil olduğu işlemler DGM'ye intikal etmiştir.

Sanpa Pirketiyle ilgili tartışmalarda DPT, bir suçu olan firmanın diğer ihracatlarda da suçlu sayılamayacağı varsayımı ile 1988 yılı içinde firmaların vergi iadelerinin ödenmesi talimatını vermişse de, demeler Merkez Bankasınca yapılmamıştır.

Suç izafesinde ihtiyatlı olmak gerektiği uygun bir tavırsa da, pek çok suç ve kusuru olan firmalar lehine bu toleransı göstermenin hiçbir gerekçesi yoktur. (Nitekim bu konuyla ilgili uzun bir haber Cumhuriyet Gazetesinin 25 Ocak 1989 tarihli nüshasında yer almıştır.

17) Müşteşar Yardımcısı ve Başbakan Yardımcısı (Ek:4 ve 6) talimatlarında uzmanların talimat almadan dosyaları işleme koyamayacakları, ilgili kuruluşların ise incelemesi bitmiş veya devam eden tüm dosyaları DPT'ye intikal ettirecekleri, talimatını vermişlerdir. (Ek:14).

DPT'nin 24 Eylül 1987 tarihli Genelgesinde (Ek:5) "1.1.1987 tarihinden itibaren

Müsteşarlığımızdan izin alınmadan yapılan soruşturmalar ile 1.1.1987 den önce başlamış fakat bu tarihe kadar raporu yazılmamış soruşturmalar izin alınmaması halinde HUKUKİ DAYANAKTAN YOKSUNDUR.

1.1.1987 tarihinden önce raporu tanzim edilenler hakkında ise mukteza tayini Müsteşarlığımızın yetkisi dahilinde bulunmaktadır"

Hazine Müsteşarı Yavuz CENEVİ Mart 1987 de 3 liste 14 sayfa muhteviyatı 162 adet raporu DPT'ye göndermiştir. Bu liste dışında gelen raporlar uzun süre 1987 ve 1988 de ele alınmamış, İhracatı Teşvik Daire Başkanı Arif ÖZMEN kendisi ile görüşmemizin ertesi günü (26.10.1988)de 150 civarında dosyayı değerlendirmek üzere ilgili gurup elemanlarına dağıtmıştır.

18) DPT sadece kararnamenin sınırları içinde kalmamış Merkez Bankasına 4 Kasım 1987 de (Ek: 5) Para Kredi Kurulu Tebliğini yorumlayıp "Tabii deriden mamul dış giysi (Etek) parçalı" mamullere 5 Dolar prim ödenmesi talimatını verebilmiştir.

Daha sonra 18 Aralık 1987 tarihli (Ek:16) yazıyla tabii deriden mamul palto, pardesü, kadın elbisesi ihracında 14 Dolarlık fiyatla; etek, çeket, pantolon ve mont ihracında 10 Dolarlık fiyatla satış yapılması halinde 7 ve 5 Dolarlık prim ödenmesi talimatını vermiştir.

Daire Başkanı Arif ÖZMEN bu iki yazının kendisini aşırı derecede rahatsız ettiğini, deri ihracatçılarının kırpıntı deri fiyatlarının aşırı derecede arttığından şikayet etmeye başladığını, bu iki talimatın tüm 1987 yılına teşmil edildiğini, bazı firma ve kişilerin 2-3 Doları bulmayan değersiz mamullerine 5 veya 7 Dolar prim ödendiğini, talimatın çıktığı tarihte Lederka, Güney Orman, Der-Tep firmalarının %50 nisbetinde Destekleme ve Fiat İstikrar Fonundan prim iadesi elde ettiklerini el yazısı ile evraka not ettiğini (Ek:15 ve 17)

Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN'e her türlü izahatı vermesine rağmen kendisini ikna edemediğini Başbakanlıkta yaptığımız görüşmede heyetimize ifade etmiştir.

Nitekim Para ve Kredi Kurulu kararı çerçevesinde böyle bir uygulamaya geçilmesi üzerine Merkez Bankası İstanbul Kambyo Müdürlüğü yaptığı değerlendirmelerde olayın sakıncalarına işaret etmişse de DPT'nin sert reaksiyonuna maruz kalınca ve Merkez Bankası İdare Merkezi Müdürlük işlemlerine sahip çıkmadığı için bir tek olayda Mehmet Ali YILMAZ'ın firmasına 13.5 Milyar TL. prim ödenmiştir. Bu şekilde yapılmış pek çok işlem vardır. Konu vergi iadesi olmadığı için bu hususta tanzim edilmiş müfettiş raporları da yoktur. Ancak tesbit edilmiş vergi iadesi ödemelerindeki suistimalin yanısıra münferit karar ve uygulamalarla çok geniş bir çerçevede cereyan ettirilen olayların boyutu derine inildikçe genişlemekte ve DPT tarafından, çizilen çerçevenin dışına çıkmış olduğunun delileri elde edilmektedir.

19) İçişleri Bakanlığı ise 12.11.1987 tarihli Genelge sebebiyle Emniyet Genel Müdürlüğü birimlerine intikal eden ihracatta haksız vergi iadesi konularında alınan tüm ihbar, şikâyet ve yapılan çalışmalarda elde edilen tüm bilgiler DPT'ye intikal ettirilmiştir demektedir (Ek:19) Emniyet Genel Müdürlüğünün bu konudaki müracaatlarına ise DPT cevap dahi vermemiştir.

Meselâ Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı 14.12.1987 tarihli Gizli yazısında Emniyet Genel Müdürlüğünün Belçika ile Alman Entropolünün yazılarını DPT ye iletmiş ancak herhangi bir cevap alamamıştır. (Ek: 20) DPT uzmanları, dosyaları incelemişler ilgili kuruluşlara gerekli ve uygun yazıları yazmışlar ancak.

3.3.1988 tarihini taşıyan parafları muhtevi bu yazılar, Müsteşar Yardımcısı Ünal ALTINTAP tarafından aylar sonra uzmanlara iade edilmiştir (Ek:21).

20) Uzmanlar Maliye, Hazine ve Emniyet Genel Müdürlüğünün Menteşoğlu Gurubu hakkındaki suçlamalarını değerlendirmişler bilgi notu hazırlamışlar ilgililere sunmuşlar, yapılmış vergi iadelerinin geri alınmasını ta-lepetmişler ancak 1984 ve 85'e ait 22,5 Milyar TL.lik iade ve primin geri alınması yenilerinin ödenmemesi konusunda DPT üst yönetimi sessiz kalmakta devam etmiştir (Ek: 22)

Bu dosyaların 1988 yılı ortalarına kadar gündeme alınması da engellenmiştir.

Öte yandan DPT üst yönetimi, Uzmanların Budak Dış Ticaret Pti.'nin Antakya Gümrük Müdürlüğüne tescil edilmiş Gümrük Çıkış Beyannamelerinin 6.11.1987 tarihini taşıdığı ve sahte olduğu (Ek:23) Tekpar şirketinin ihracatçı Çetin SAVAP Pirketine düzenlediği sahte faturalarla kaçakçılık fiiline iştirak ettiği, 1987 yılı başlarında Nateks, Plan Güler firmalarına ait G.Ç.B'de Tır karnelerinde gümrük mühürlerinde tahrifat yapıldığı, kısaca adı zikredilmemiş muhtelif firmaların G.Ç.B'nin sahte olduğunu tesbit etmelerine rağmen herhangi bir işlem yapılmasını önlemiştir. Uzmanların yazıları yine "Kaçakçılık Fiiline" rağmen imzalanmamış, dosyaları (Ek:24) bekletilmiştir.

21) Oysa yine 1987 yılında 7.5.1987 tarihinde İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi ilgi çekici bir karar vermiştir.

Mahkeme sanıkların, "İhraç konusu malın, miktar, menşe, değer ve gönderileceği yer yönünden yanlış beyanda bulundukları, bu suretlerde teşekkül oluşturarak ihracat kaçakçılığı yaptıkları" iddiasını incelemiş ve "Sanıkların ihracat yapmak üzere gerek yurt içinde paravan şirket kurarak onun aracılığındaki sun'ı faturalar ve gerçekten olmadığı halde, varmış gibi yurtdışında firma ve alıcı gösterilerek olmayan ihracı olmuş gibi göstermek anlamında zuhur eden eylemlerin" mevcudiyetini kabul etmiştir. Kısaca sanıkların yasal olmayan yollardan temin edilen kaynağı belirsiz dövizlerle, olmayan bir malın gerçekten yurtdışına ihraç yapılmadığı halde ihraç yapılmış gibi göstererek bunu sonucu ihracatta vergi iadesi ve KDV iadesi ile diğer lehdeki girdilerden yararlanma amacını sağlamak hedefini 1918 sayılı kanun kapsamında mütalaa etmiştir.

Mahkeme; sanıkların "Teşekkül oluşturarak kaçakçılık yaptıkları" gerekçesiyle, 1918 sayılı Kanunun 45. maddesi yoluyla 27/1 maddesi gereğince 10 ar yıl hapislerine, bazı tali suçluların muhtelif cezalara çarptırılmasına, malların müsaderesine karar vermiş, bu Hüküm Yargıtay 7. Ceza Dairesinin 5.11.1987 günlü

onama kararı ile kesinleşmiştir.

22) Böylece kamuoyunun hayali ihracat olarak bildiği ve mahkeme ilamında da aynı tabirin izah edildiği olayların 1918 sayılı Kanun kapsamında ve ihbarı zaruri suçlar arasında bulunduğu hususunda yasal zemin teşekkül etmiş, içtiham oluşmuştur.

DPT Uzmanların hazırladığı bir talimat taslağında;

"86/11237 sayılı Bakanlar kurulu kararının 13. Maddesine göre raporda tespit edilen diğer hususlarla ilgili olarak ise Raporun Cumhuriyet Savcılığına intikali dahil, raporu düzenleyen üst makamca ilgili mevzuatlar çerçevesinde işlem yapılacaktır.

Netice itibariyle; ilgi (a) ve (b) de belirtilen Bakanlar Kurulu Kararı ile ilgili Sn. Başbakanımızın ilgi (c) yazısı ve bu yazımızda ifade edilen uygulamadan gaye, firmaların ve ihracatçıların yasal incelenmesi sırasında vergi iadesi ödemelerinin durdurulması veya durdurulmamasına, inceleme sonuçlandıktan sonra sonuca göre vergi iadelerinin geri alınıp alınmamasına teşilatımızca karar verilmesidir" denilmektedir. (*)

23) Maliye Bakanlığı, Hazine ve Merkez Bankası ise bu yargı kararına rağmen eski uygulamaya devam etmişler, raporların bir nüshasını suçluların ihbarı zamanında ilgili C. Savcılıklarına teydi etmemişlerdir. Halbuki (Ek: 25)'deki uygulamaya konulmamış talimatta da açıklandığı üzere 86/11237 sayılı Bakanlar kurulu kararının 13. Maddesi ile TCK'nın 235. Maddesi bu ihbar hususunu zorunlu kılmaktadır.

i) İmalatçı Faturası Konusu;

1.1.1987 tarihinden itibaren yürürlüğe konulan 86/11237 Sayılı İhracatta Vergi

İadesi Kararının 9. Maddesinde vergi iadesi ödemelerinde aranılacak belgeler arasında imalatçı faturası sayılmamıştır.

Bu husus 12.11.1987 ve 38680 Sayılı, Sayın Başbakan Turgut ÖZAL tarafından imzalı talimatta aşağıdaki şekilde izah edilmiştir.

"İmalatçı faturası aranmaksızın, ihracatçının faturası ile işlem yapılması yeterli kabul edilmiştir"

"86/11237 Sayılı Kararnamenin Ek:1 maddesinde belgeler yönünden lehte olan hükümlerin uygulanacağı açıklanmıştır. Bundan kasıt daha önce ihracatçıdan aranan imalatçı faturasının ihracatçının kendi iradesi dışındaki hatalardan mesul tutulmamasının sağlanmasıdır. Buna göre 01.01.1987 tarihinden önce yapılan ihracatlarda da ihracatçı faturası ile yetinilmesi gerekmektedir. Herhangi bir soruşturmaya başlanmamış olaylarda vergi iadesi açısından imalatçı faturası nedeni ile ihracatçı hakkında herhangi bir işlem yapılmayacaktır. İmalatçı faturası nedeni ile başlamış soruşturmalar ihracatçı açısından hukuki sebebi kalmadığından durdurulacak, sonuçlandırılanlar hakkında ise, Vergi İadesi Mevzuatı bakımından ihracatçılar hakkında hiçbir işleme tabi tutulmayacaktır"

86/11237 Sayılı Karar ile 12.11.1987 tarih ve 38680 Sayılı Talimat, Vergi Usul Kanununun 232. Maddesinde ve diğer Kanunlarda yer alan, mükelleflerin fatura alma ve verme mecburiyetini ortadan kaldırmaya yönelik değildir.

Kaldığı Bakanlar Kurulu Kararı veya bir talimatla yasaların koyduğu fatura alma ve verme mecburiyetinin ortadan kaldırılamıyacağı malumdur.

Kararın 9. Maddesinde, imalatçı faturasının, vergi iadeleri ödemelerinde aranılacak belgeler arasında sayılmaması vergi iadesinin ödenmesinde ihracatçıya sağlanan bir kırtasiye kolaylığıdır. İhracatçıdan bu safhada fatura aranmaması, onun fatura, alıp verme mecburiyetinin ortadan kaldırıldığı anlamına gelmemektedir. İhracatçı, ihraç ettiği malın menşei gerektği zaman ilgili kurumlara bildirmek için imalatçı faturasını malı imal edenden alarak muhafaza

etme zorunluluğu 86/11237 sayılı Karar ve 12.11.1987 tarih ve 36680 sayılı talimatla ortadan kaldırılmış değildir.

Nitekim 86/11237 sayılı Kararın 1. Maddesi ve 12.11.1987 tarih ve 38680 sayılı talimatta ihracatta vergi iadesi tarif edilirken; "İhraç edilen malların maliyetine girmiş bulunan... vergi, resim ve harçlar ile benzeri etki yapan yükümlerin ihracattan sonra ihracatcısına ödenmesidir" denilmektedir.

Demek oluyorki ihracatta vergi iadesi ödenebilmesi için "İmal edilmiş bir mal" bulunması gerekmektedir.

İmal edilmiş bir mal bulunması zorunlu olduğuna göre bu malı imal eden imalatçı bunu ihracatçıya satarken fatura tanzim edecektir. Ancak DPT İhracatçıya "İhracatta Vergi İadesi" ödetirken imalatçının ihracatçıya kesmiş olduğu bu faturayı aramayacaktır.

86/11237 Sayılı Kararın Ek:1 Maddesi ile ilgili olarak 12.11.1987 tarih ve 38680 Sayılı talimatta yeralan açıklamada, "İmalatçı faturası nedeniyle ihracatçı hakkında soruşturma yapılmaması" gerektiği vurgulanmakta ise de aynı paragrafta, "Bundan kasıt daha önce ihracatçıdan aranan imalatçı faturasının, ihracatçının kendi iradesi dışındaki hatalardan mesul tutulmamasının sağlanmasıdır", denilmektedir.

Dolayısıyla ihracatçı hakkında, kendi iradesi dışındaki hatalardan dolayı imalatçı faturası nedeniyle soruşturma yapılmayacaktır. İhracatçı kendi iradesi ile imalatçı faturası konusunda bir suç işlerse yasaların bu konudaki ceza hükümlerinin ihracatçıya uygulanmasına bu karar ve talimat engel değildir.

Bunu bir misalle açıklayalım, 1918 sayılı konunun 45. maddesinde "Gümrüklere verilen beyannamelerine bilerek yanlış beyanda bulunarak hiç imal edilmemiş bir malı ihraç ediyor veya etmiş gibi göstermesi halinde, burada ihracatçının kendi iradesi ile imalatçı faturası konusunda hata işlediği açıktır.

Nitekim 1918 Sayılı Kanunun 45. Maddesine muhalefetten hüküm giymiş ihracatçılar

mevcuttur.

Sonuç olarak 86/11237 sayılı Karar ve 12.11.1987 tarih ve 38680 Sayılı talimat, ihraç edilen mal ile ilgili olarak imalatçı ile ihracatçı arasında vergi mevzuatı açısından teati edilmesi gereken imalatçı faturası zorunluluğunu ortadan kaldırmamıştır (Ek:10/10)

İhracatçının, ihraç ettiği ve etmek istediği malın menşei (İmalatçı/faturasını tazammum eder) hakkında 1918 Sayılı Kanunun 45. Maddesinde belirtilen suçu işlemesi halinde, ihracatçı hakkında da bu konuda yasal işlem yapılacağı kanun hükmüdür, ayrıca bu husus hem 86/11237 sayılı kararın 13 Maddesinde hem de 12.11.1987 Tarih ve 38680 Sayılı talimatta açıklanmıştır. 38680 sayılı talimatta sadece "İhracatçının kendi iradesi dışındaki hatalardan dolayı imalatçı faturası konusunda mesul tutulması" istisna edilmiştir.

İmalatçı faturasından hareketle, malın imal edilmediği, dolayısı ile ihracatçının üretilmemiş bir malı üretilmiş gibi gösterip vergi iadesi almak istediği veya aldığı müfettiş raporu ile ispatlanmış olması halinde, ihracatçının 86/11237 sayılı Karar ve 12.11.1987 tarih ve 38680 sayılı talimatta yeralan belgeleri tamamlamış olarak DPT'ye Müracaat etmiş olsa dahi, mal hiç üretilmemiş ve ihraç da edilmemiş olduğundan ihracatta vergi iadesine hak kazanmamış sayılması icabeder. Karar ve talimatın bu şekilde anlaşılması icabederdi.

Ancak DPT aşağıda izah edildiği üzere müfettiş raporlarına rağmen hayali ihracatçılara da sırf belgeleri tamam olduğu gerekçesi ile ihracatta vergi iadesi ödenmesi için Merkez Bankasına deme talimatı göndermiştir.

Ayrıca denetim elemanlarınca DPT'ına gönderilen raporlarda, yalnızca imalatçı faturası olmaması sebebiyle düzenlenmiş raporların bulunmadığı, buradan yola çıkmakla beraber sonuçta firmanın bulunmadığı, malın hiç satılınmadığı, malın hiç üretilmemiş olduğu, faturanın sahte olduğu gibi tespitlerin bulunduğu

hususunda DPT uzmanlarınca DPT üst kademeleri ikaz edilmiştir (Ek:10/1)

Bu durumları tespit edilen ihracatçının 86/11237 sayılı karar ve 12.11.1987

tarih ve 38680 sayılı talimatın kapsamında mütalaa edilerek korunması mümkün olmasa gerektir.

Ancak DPT Uzmanlarının bu uyarılarına rağmen 70 civarında denetim dosyasına konu firmaya, ihracatta vergi iadesi ödenmesi için talimat verilmiştir (Ek:10 ve 11)

ii) Denetim elemanları raporları:

86/11237 Sayılı ihracatta vergi iadesi kararı gereğince, 1.1.1987 tarihinden itibaren kamu kuruluşları tarafından ihracatla ilgili müfettiş raporları ve diğer dosyalar DPT'tına gönderilmiştir. Bu dosyaların sayısının 9.6.1988 tarihi itibarıyla 346 adet olduğu belirtilmektedir.

Bu müfettiş raporlarının gereklerine göre işlem yapılmamış, 1987 yılı içinde muhtelif firmalara ödeme yapılması için DPT tarafından Merkez Bankasına talimat verilmiştir. Halbuki bu raporlarda ihracatlarının hayali olduğuna dair tespitler mevcuttu. 10.6.1988 tarihine kadar bu raporlar hiç kale alınmamıştır.

Ancak 10.6.1988 tarih ve 16574 sayılı bir onayla bu raporların doğrultusunda işlem yapılması gündeme getirilmiştir.

6.7.1988 tarihli ikinci bir Onay daha alınmıştır (Ek:7/))

1.1.1987-9.6.1988 tarihleri arasında Müfettiş raporlarına rağmen yapılan ihracatta vergi iadeleri ödeme talimatlarının, ihracatçıya haksız bazı ödemelerin yapılmasını temin ettiği aşağıda izah edilecektir.

(Ek: 7/6) da yeralan iki Onay'daki "Mezkûr raporlar doğrultusunda işlem yapılması" hususu doğru olan bir husustur. Ancak DPT üst yönetiminin 18 ay gecikme ile bu sonuca varması manidardır. 18 ay içinde müfettiş raporlarına

rağmen yapılan ödemelerin sorumluluğu kime aittir?

Bu Olur'lardan sonra DPT'deki raporların gereğine tevessül edilmesine ancak Eylül 1988'den itibaren başlanmış olduğu ifade edilmiştir (Ek: 7/3).

31.10.1988 tarihi itibariyle, DPT'deki müfettiş raporları ile ilgili durum;

a) Natamam olarak DPT'ye intikal ettirilmiş olan 91 adet rapordan (55) adedi Maliye ve Gümrük Bakanlığına, 36 Adedi Hazine ve D.T.Müsteşarlığına, ikmal edilmeleri için gönderilmiştir (Ek: 26, 7/5).

b) 76 Rapor da adı geçen firmalara ödenmiş olan vergi iadelerinin geri alınması veya ödenmemiş olanların ise ödenmemesi için Merkez Bankasına talimat verilmiştir.

c) 18 Adet firma ile ilgili olan dosyalar vergi iadesi ile ilgili olmadığı için ilgili kurumlara geri gönderilmiştir.

ç) 9 Adet firma ile ilgili olarak Merkez Bankasından bilgi istenmiştir.

d) 124 Adet firmanın durumunun incelenmesi için Maliye ve Gümrük Bakanlığına yazı yazılmış, ödemelerin durdurulması için Merkez Bankasına talimat verilmiştir. Bu firmalar ile ilgili incelemelerin devam etmekte olduğu beyan edilmektedir.

e) 21 Firmanın ihracatı Teşvik Belgesi iptal edilmiş, bu firmalardan 18 adedi sahte evrak tanziminden Savcılığa verilmiştir.

f) İçişleri Bakanlığından alınan yazılar ve diğer sebeplerle haklarında soruşturma açılan toplam 44 firmanın ödemelerinin durdurulması için Merkez Bankasına, gerekli incelemelerin yapılması için de Maliye ve Gümrük Bakanlığına yazı yazılmıştır.

g) Denetim elemanlarınca DPT'ine gönderilen ve teşkilatça Eylül 1988'den itibaren ödenmemesi veya geri alınması için Merkez Bankasına yazılan 76 denetim raporundaki vergi iade tutarı 72.371.000.000.-TL.dir.

ğ) Halen incelenmekte olan 125 dosyaya konu vergi iade tutarı

47.680.000.000.-TL.dir (Ek:26)

D.P.T. Uzmanlarının, denetim elemanlarının hazırlamış olduğu bu raporların bir uzmanlık alanı olduğu, kendilerinin yetişme tarzları itibariyle bu konularda bilgi ve uzmanlıklarının yetersiz olduğunu, bu raporları inceleyerek bir sonuca varamayacaklarını belirttikten sonra;

"Raporlara uyulmaması veya aksine işlem yapılması halinde mevcut mevzuatımıza göre savunması g grlmektedir" demektedirler. Bu görüşlerini bir bilgi notu halinde DPT. st yönetimine iletmişlerdir (Ek:10)

Bu uzmanların görüşü DPT. st yönetimince ancak 6.7.1988 tarihinde benimsenmiş (Ek:7/7) ve 31.10.1988 tarihinde uygulamaya konulmuştur.

Ancak 1.1.1987-31.10.1988 tarihleri arasında Müfettiş raporlarına rağmen aşağıdaki firmalara ihracatta vergi iadesi ödenmesi için Merkez Bankasına talimat verilmiştir. Elimizdeki belgelerde mevcut bilgilere göre firmalar ve ödeme emirlerinin bir kısmı aşağıya çıkarılmıştır:

a) YE-DA Dış Ticaret A.P'nin ihracatının hayali olduğuna dair Maliye ve Gümrük Bakanlığı Denetim elemanlarınca düzenlenmiş 2.3.1987 tarihli rapor olmasına rağmen (Ek:7/1, Sahife, 6), 15.4.1987 tarihinde vergi iadesi, ödenmesi için DPT. tarafından Merkez Bankasına deme emri gönderilmiştir (Ek:8,17 Sıra)

b) AKFA Pazarlama'nın ihracatının hayali olduğuna dair Maliye ve Gümrük Bakanlığı denetim elemanlarınca tanzim edilmiş 5.12.1986 tarihli rapor'a (Ek:7/1, Sahife. 10) ve ihracat Genel Müdürlüğünün (Ek:7) de sunulan (Ek:5) deki listedi yeralmasına rağmen, bu firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT. tarafından 8.5.1987 ve 15.10.1987 tarihlerinde Merkez Bankasına deme emri gönderilmiştir (Ek:8, Sıra 29 ve 48)

c) End. Tarım . A.P. ile ilgili olarak Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından 27.3.1987 tarihli ve C. Savcılığına intikali istenen rapor tanzim edilmiş olmasına rağmen (Ek:)61, Sahife. 15 Adı geçen firmaya vergi iadesi

ödenmesi için DPT. tarafından 16.4.1987 tarihinde Merkez Bankasına ödeme emri gönderilmiştir (Ek:8, Sıra 19).

ç) Marmaris Gümrüğü Firmaları olan, imgegem i n.Tic. Omak hazır giyim, Ödeş Dış Ticaret, Yopam B.T, Özlem pl. ve D. Teks Çağ D.T, Ercan Tr.İhr.İth, Kemal Metal San, Usmal San.Ma, Sarko Pin Ur. Elda Dış Tic, Mars Dış Tic, Atlas P.A.P, Meroniks Dış Ticaret, Erta Ul.Paz, Özlem Dış Dicaret, Öznur İth.İhr, Gitpa İth.İhr. Pazarlama haklarında Maliye ve Gümrük Bakanlığı Denetim elemanlarınca tanzim edilmiş 26.8.1986 tarihli bir rapor mevcut iken (Ek:7/1, sahife.16) bu firmalara vergi iadesi ödenmesi için DPT. tarafından 7.4.1987 tarihinde Merkez Bankasına ödeme emri gönderilmiştir (Ek:6, Sıra013).

d) Perşembeler Koll.P.ti ile ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından tanzim edilmiş 23.3.1987 tarihli rapor mevcut olduğu halde, (Ek:7/1, Sh.4.ve 15) adı geçen firmaya vergi iadesi ödenmesi için DPT. tarafından Merkez Bankasına 7.12.1988 tarihinde ödeme emri gönderilmiştir (Ek:8, sıra.55).

e) Besa Tekstil Ür.İhr. ve Tic.A.ş. ile ilgili olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ihracat Genel Müdürünün (Ek:7) de ki yazısının (Ek:5) in 5. sırasında vergi iadelerinin 24.6.1985 tarihinde kısmi durdurma koymuş olduğu, aynı firma ile ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığının 14.9.1987 tarihli raporu bulunduğu halde, (Ek:7/1. Sh.20) 4.5.1988 tarihinde vergi iadesi için ödeme emri gönderilmiştir (Ek:8, Sıra 22).

f) Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından vergi iadesi ödemesi 20.9.1985 tarihinden itibaren durdurulmuş olan Günel Dış Tic.A.P. tine (Ek:7, sıra 6.), DPT. tarafından 15.10.1987 ve 8.5.1987) tarihlerinde, vergi iadesi ödemesi yapılması için Merkez Bankasına ödeme emri gönderilmiştir (Ek: 8, sıra 30 ve 49).

g) Can-Ek Dış Ticaret A.P. için (Ek:7, sıra 11) ile vergi iadesi için durdurma kararı varken 8.12.1987 tarihinde vergi iadesi ödenmesi için DPT. ödeme emri

vermiştir (Ek:8, sıra 57).

ğ) Maliye ve Gümrük Bakanlığı Müfettişlerinin 12.12.1986 tarih ve 94/39 sayılı Teftiş Raporu, Antalya Emniyet Müdürlüğünün 30.7.1986 tarihli tutanağına istinaden İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 4.6.1987 tarih ve 1986/59 sayılı kararı ile sahipleri hakkında hayali ihracat suçundan mahkPmiyet kararı verilmiş olmasına rağmen, Boğaziçi Bilgisayar ve Dış Ticaret Anonim Pirketine 26.8.1987 tarihli, Menteks Dış Ticaret A.P. tine 9.4.1987 tarihli, Mesa Dış Ticaret A.P. tine 26.4.1987 tarihli, Atlas Uluslar Arası Paz. AP.'tine27.5.1987 ve 7.4.1987 tarihli ödeme emirleri ile ihracatta vergi iadesi ödenmesi için DPT tarafından Merkez Bankasına talimat yazılmıştır. (İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 986/59 Esas Sayılı Dava Dosyası).

Müfettiş raporlarına rağmen yapılmış olan ödemeler bundan ibaret değildir. Çünkü raporların tamamı tetkik edilmediğinden mevcutlardan bulunanlar yazılmıştır.

Bu ödeme emirlerinin Merkez Bankası Kambiyo Pubelerinde çok ciddi tereddütlere yol açtığından DPT ilgilileri hasıl olan direnci kırmak için Başbakanlık

Makamından yazılı bir talimat istihali için harekete geçmişler, Müsteşar Yusuf ÖZAL'ın görerden ayrıldığı tarihin hemen akabinde 12. Kasım 1987'de bu talimatın imzalanmasını sağlamışlardır. (Bkz: değerlendirme Bölümünün ilk 2 sh.si)

23) Konuların ele alınması ve incelenmesi safhasında ortaya çıkan ve ilgi çekici boyutları olan bir başka ve ilk nazarda incelenen konuyla ilişkisiz gibi görünen bir farklı olayla karşılaşmıştır.

İran'dan kaçan bir kısım İran Uyrukluların ülkemize sığındıkları, bazılarının başta ABD olmak üzere muhtelif ülkelere gidebilmek için vize almaya çalıştıkları, bir kısmının Türkiye'de çalışma ve ikamet için müracaat ettikleri, bu imkânı sağlayamayan bazılarının ise yabancı sermaye mevzuatının öngördüğü kolaylıklardan istifade yolunu seçtiği, bu konuda yasadışı bazı organizasyonların devreye girdiği, bazı firmaların hiç bir özelliği olmayan

İranlıları çalıştırmak için DPT Uygulama Müsteşar Yardımcısına bağlı Yabancı Sermaye Dairesinden izinaldıkları, bazı şirketlerin bu izinlerin kamufle edilmesi için kullanıldığı, bu şekilde istihdam edilenlerin bazılarının uyuşturucu madde kaçakçılığının elemanı olduğu, bu faaliyetin ihracat ve hayali ihracat olayları ile irtibatlı olarak geliştiği, bazı bürokratların bu işlerle irtibatlı olduğu, DPT'nin bu sebeple Emniyet Genel Müdürlüğüne bir kaç kere ikaz edildiği hususu gündeme gelmiştir.

Konunun hassasiyeti sebebiyle iddialar bir yazıya dökülmüş fakat gayriresmi olarak DPT Müsteşar Yardımcısı Fahrettin KUNAK'a elden teslim edilmiş aynı şekilde gayriresmi bir cevap alınmıştır (Ek:27-28).

Cevapta izin verilmesine ilişkin prensipler zikredilerek, "çalışma izinlerinin İçişleri Bakanlığınca ikamet izni verilmesi halinde geçerlilik kazandığı, aksi halde çalışma izninin iptal edildiği" belirtilmiş ve durumdan MİT ve Emniyet Genel Müdürlüğünün haberdar edildiği, 1984-1988 arasında 3857 kişiye izin verildiği bunlardan 400 adedinin İran uyruklu olduğu yasadışı herhangi bir ilişkiye rastlanmadığı izah edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü ise 5.000 ABD Doları getirerek izin alma yolunun "Organize ve geniş insan gücü gerektiren kanunsuz iş yapacaklar tarafından tercih edilen yol olduğu" kanaatinde.

Çalışma izninin ise DPT tarafından incelemeden ve işbirliği yapılmadan verildiği, ikamet izninin verilmemesi halinde Genel Müdürlüğün hırpalandığı ve Bakan seviyesine intikal eden sürtüşmelere yol açıldığı anlatılmıştır.

Ek (29)'da sunulan yazıda 1985 den sonra bu izin taleplerinin sayısının arttığı DPT ve çalışma izni verilenler arasında "Oturma izni verilmemesi gerekenler bulunduğu" DPT'nin "1987 yılı sonundan itibaren yeni kararname çıkmadığı halde (Eski mevzuata rağmen) hassas bölgelerde izin vermeye devam" ettiği, "DPT ile koordine sağlanmadığından bazan ülke güvenliği için tehlike

yaratabilecek kimselere izin" verildiği izah edilmektedir. Emniyet ilgilileri görüşmelerimizde DPT'yi çok ağır biçimde suçlar ifadelerle tenkit etmişlerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

DEĞERLENDİRME

1) Başbakanlık Makamının yazılı emirleriyle kamuoyunda MİT raporu olarak bilinen etüdün değerlendirilmesi sırasında ve etüdde yer alan iddialardan "Hayali İhracatla" ilgili olanının incelenmesi esnasında bürokrasi'nin yapması gereken bazı işlemleri yapmadığı ve ciddi bazı aksaklıkların husule geldiği tesbit edilmiştir.

Maliye, Hazine, Merkez Bankası ve Emniyet ilgililerinin bu konuda işlem yapma yetkisini DPT'ye aktaran Kararnameye ve özellikle 12 Kasım tarihli Başbakan Genelgesine atıfta bulundukları tesbit edilmiştir.

Bunun üzerine konu bu yönüyle incelemeye alınmış ve ilgi çekici yorumlarla karşılaşılmıştır.

Emniyet ilgilileri ihracatta sahtecilik olaylarını Başbakanın Genelgesi sebebiyle ele almadıklarını ifade etmiş, Merkez Bankasının bir yetkilisi "Sn. Başbakanın Genelgesi Bankamızın en üst yetkilisinden en uç memuruna kadar hepimiz için muhtelif tehditler içermektedir" tabirini kullanmış, Maliye Bakanlığı ilgilileri "Kararname ve Genelgenin yanlışlığını dile getirmemize rağmen ilgilileri ikna edemedik" görüşünü nakletmişlerdir.

Netice de Kanuna ve arzulanana açıkca aykırı işlemler sebebiyle fuzulen ödenen milyarlarca TL. lik prim ve vergi iadesinin ortada kaldığı tesbit olunmuştur.

Bu tesbitle Sn. Başbakan'a durum arzedilmiş ve mezkPr Genelgenin yürürlükten kaldırılması tavsiye olunmuştur.

Sn. Başbakan 21 Ekim 1988 Tarih TEFTİP. 06-06021 sayılı yazıyı imzalamadan önce ilk Genelgeyi inceleyerek; Başbakan Yardımcısının parafı olması sebebiyle "bu talimatıda önce Sn. Kaya ERDEM'in görmesini ve paraf etmesini" istemişlerdir. Görüşme esnasında Sn. Başbakan "1987 ve daha öncesinde denetim elemanlarının ihracat safhasında malları gümrük hattında tutukları veya vergi iadelerinin ödenmesini soruşturmalar sebebiyle aylar boyunca geciktirdiklerini, olayların ihracat hamlemizi yavaşlatıcı bir karektere büründüğü şeklindeki yoğun şikâyetlerin kendisine aktarılması sebebiyle bu Genelgeyi bir Cumartesi günü imzaladığını" nakletmiştir. (Not:1 Konuşmanın seyrinden Genelgeyi Sn. Başbakan Yardımcısının kendisine sunduğu izlenimi edinilmiştir. Not:2 Arif ÖZMEN'de Ek:18 deki ifadesinde bu şikâyetleri tekrarlamıştır). Sn. Başbakan'a Genelgenin dosya nüshasının fotokopisi sunularak DPT Müsteşar Yardımcısının ilk parafından sonra Müsteşarın parafının bulunmadığı (Not: Ek.4 de sunulan Başbakan Yardımcısının Genelgesinde de Müsteşar Yusuf ÖZAL'ın parafı mevcut değildir) ve Başbakan Yardımcısının parafının yer almasının dikkat çekici olduğu, "... rica ederim" şeklinde biten son cümleden sonra "Aksine davrananlar hakkında yasal işlem yapılacaktır" ibaresinin resmi yazışma teamülüne uymadığı hatırlatıldığında Sn. Başbakanın reaksiyonu "O satırın daktilo puntosuda değişik" cümlesi olmuştur. Kendilerine ön sahifelerde de ilgi çekici cümle ve ifedeler bulunduğu arzedilmiş ve tüm metni okuyup okumadıkları hususu hatırlatılmıştır. Sn. Başbakan metni sür'atle gözden geçirerek Sn. Kaya ERDEM'i telefonla arayıp "Kaya bey, hani denetim elemanlarının ihracatçılara çıkardığı zorluklar sebebiyle yayınladığımız bir Genelge vardı ya, Kutlu onun yanlış uygulandığını ve yürürlükten kaldırılmasını tavsiye ediyor. Konuşun da ben sonra imzalayayım" demiştir.

Sn. Kaya ERDEM'le yapılan görüşmede 12 Kasım 1987 tarihli Genelgenin son satırı kendilerine de sözle nakledilmiş, genelgenin yanlış uygulana geldiği izah edilince Sn. Başbakan Yardımcısı "Bülent o genelgeyi bana imzalatmak istedi ama reddettim. Genelgenin yanlış olduğunu telefonla Sn. Başbakan'ada arzettim ama Bülent kendisine imzalatı. Bende yürürlükten kaldırılması gerektiği kanaatindeyim" diyerek 21 Ekim 1988 tarihli talimatı paraf etmişlerdir. (Ek:1).

Sn. Başbakan Yardımcısına ilk Genelgedeki paraflarının gerekçesi elbette sorulmamıştır.

2) DPT elemanları ittifak halinde, Müfettiş Raporlarının işleme konmamasından ve haksız vergi iadesi ödeme talimatlarından Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN'i sorumlu tutmaktadırlar. Diğer tüm ilgililer ise DPT sorumluluğuna atıf yaparak kurumlarının talimat üzere hareket ettiğini ve sorumlu tutulmayacakları hususunu belirtmektedirler. Ancak hiç kimse bu kadar geniş boyutlu bir olayın bir genelge, bir kararname ve her ikisini suniyetle yorumlayan bir Müsteşar Yardımcısı olsa dahi nasıl tahakkuk edeceği hususunda ikna edici bir izahat yapmamaktadır.

3 Kasım 1988 tarihinde Başbakanlıkta bu konuda yapılan bir toplantıya, Maliye ve Gümrük ile Hazine Denetim birimleri yetkilileri ve temsilcileri, DPT, Merkez Bankası ve Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilileri katılmıştır.

Toplantıyı açarken; Başbakanımız 12 Kasım 1987 tarihli Genelgesini yanlış uygulandığı gerekçesiyle yürürlükten kaldırdığını ifade etmekte ve bizden bir değerlendirme yapmamızı istemektedir.

Biz sadece devlet arşivlerinde bulunan bilgileri tasnif etmek istiyoruz.

Önemli olan; İhracatçıyı, dürüst işadamını tedirgin etmeden çalışmalarını engellemeden ve konuyu, gereğinden fazla abartmadan, ilgili memurlara tereddüte sevk etmeden geçmişte yapılanları sıhhatle tesbit edip Sn. Başbakan'a doğru bilgi sunmaktır. Bazı işlemlere başlanmıştır. Bunların hangi safhada olduğunu da

öğrenmek istiyoruz." Cümleleriyle konuyu açıklamamıza rağmen 16 Kasım 1988'de

Sn. Başbakanla görüşmemizde ilgililerin konuyu kendilerine "Kutlu SAVAP ihracat olayının niçin üzerine gidilmediğini soruyor ve denetim birimlerini ihracatı daha sık takibetmek üzere sıkıştırıyor" şeklinde takdim ettikleri anlaşılmıştır.

Sn. Başbakan "Türkiye içinde mal satmanın zorlukları vardır. Avrupa'da, Amerika'da satış yapmanın zorlukları ise pek çoktur. İhracat olayının üzerine gelişi güzel gidilmesinin ihracatçı üzerindeki caydırıcı etkisi düşünülmelidir" diyerek ihracat durursa ülkenin katlanacağı sıkıntının sayılamayacak kadar çok olduğunu bilmemiz gerektiğini, suçluların elbette takip edileceğini ama her ihracatçıya suçlu muamelesi yapma anlayışımızı kabul edemeyeceğini ifade edince olay, toplantı ve görüşlerimiz kendisine arz edilmiş ve toplantıyı yanlış takdim edenleri, kendilerinin değerlendirmesi gerektiği belirlenince, Sn. Başbakandan çalışmalarımıza devam etmeye izni olup olmadığı sorulmuştur. Kendileri konuyu bu şekilde anlatanların bazı sıkıntıları olacağını tahmin ettiğini ifade ederek "çalışmaya devam etmemiz" talimatını vermişlerdir.

Bu olay dahi mali bürokrasimizin sıkıntısını açıklamaya yeterlidir.

3) Gümrük Müfettişleri daha 1985 yılında Turan ÇEVİK ve işlemleri hakkında soruşturma açılmasını teklif etmişlerdir. Üzerine yeterince gidilmediği için olay 1988 sonunda bütün vahametiyle ve büyüyerek patlak vermiştir.

12 Kasım 1987 tarihine kadar Maliye ve Gümrük Bakanlığı sayısız olayı belirlemiş, suçluları tadat etmiş, ama olayların üzerine veya milyarlarca liranın fuzulen ödenmesine sessiz kalmıştır. Halbuki Maliye Bakanlığı denetim birimleri, herhangi bir bürokratin sehven yarattığı 20 Tl. lik açık için memuru mahkemeye sevkettikleri bir anlayıştan, 400.-TL. lik KDV fişini kesmeyen esnafa ceza tarhetme noktasına gelmelerine rağmen, kararname, özellikle Genelge sebebiyle sessizliği tercih etmişlerdir. Bu anlayış kabul edilebilir nitelikte değildir.

Kaldığı 1.1.1987 tarihine kadar "Hayali ihracat olayı biliniyor, yazılıyor, dedikodusu yapılıyor ve en önemlisi denetim raporlarına geçiriliyor" idi.

Bakanlığın sessizliğinin hükümet politikası olduğu söylenemez. Bürokratik kademelerin sorumluluğunun doğduğu ve yasal gereğince tevessül edilmesi gerektiği mütalaa olunmaktadır.

Özellikle Bakanlığın Gümrük Teşkilâtı çok ciddi şekilde değerlendirilmeli, onbinlerce ton ve on milyonlarca dolarlık sahte ihracatın gümrük hattından nasıl olupta geçebildiğinin soruşturması yapılmalıdır.

Çünkü 86/11237 sayılı Kararname olsun Sn. Başbakanın talimatı olsun ihraç mallarının tüm denetiminin Gümrük hattında yapılmasını amirdir. Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gümrük teşkilâtının başarısızlığı hatta suç'a iştiraki müfettiş raporlarıyla tescil edilmiştir.

Yurtdışından gelen vatandaşın tek valizindeki el radyosunun hesabını soran, giden işçimizin tarhana torbasını araştıran gümrük teşkilâtımızın, İstanbul'dan Diyarbakır'a sevk edilen ve orada gümrüklenen TIR'lar dolusu eşyanın Kapıkule'den yurtdışına çıkışındaki garabeti farketmemesinin sebebi herhalde 1987 de uygulanan kararname ve 12 Kasım 1987 tarihli Genelge olamaz.

Ayrıca Ek. 3. de sunulan Maliye ve Gümrük Bakanının 7.3.1987 tarihli ve denetim birim ve elemanları için talimat mahiyetindeki Genelgesi Başbakan Genelgesinden farklı değildir ve tüm raporların bir suretinin Hazineye gönderilmesini amirdir.

Dolayısıyla Bakan Genelgesi için hazırlık yapan Maliye Bakanlığı bürokrasisi olayın gelişme çizgisi hususunda hem net fikirlere sahip olmuş, hemde denetim raporlarının hazırlanması sonucunda Hazine Müsteşarlığının gelişmelerden haberdar olmasına imkân hazırlamıştır.

Maliye Bakanlığı temsilcilerinin "Vergi iadesi mevcut uygulama biçimiyle gerçek ve vergi iadesi olmaktan çıkmış bir sübvansiyon haline dönmüştü. Bu sebeple bu

konudaki olayları vergi usul kanunu hükümlerine göre ele almamamız emredilmiş olduğundan, konu bütünüyle ilgi ve yetki alanımızdan çıkarılmıştır"

savunmalarıda kabul edilebilir nitelikte görülmemektedir. Gümrük denetim birimleri bu konuyu 1918 sayılı kanun kapsamındaki olaylar halinde ele almaya devam eder, yargı kararları oluşurken Maliye bürokrasisinin tavrını ve yorumunu anlamaya imkan yoktur. O kadar ki, 86/11237 sayılı kararname 1. maddesinde vergi iadesini "ihraç edilen malların maliyetine girmiş bulunan... vergi, resim ve harçlar ile benzeri etki yapan yüklerin ihracattan sonra ihracatçısına ödenmesidir" cümlesiyle izah ederken, Maliye bürokrasisinin bu yorumu hukuki ve gerçekçi olmaktan da uzaklaşmakta, Maliye ve Gümrük Bakanının imzasına sunulmuş

7. Mart 1987 tarihli Denetim elemanlarına talimat Genelgesi de kararname çerçevesinde, ancak yoruma, açık şekilde hazırlanarak yayınlanmış ve yürürlüğe konmuştur.

4) Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının durumu da Maliyeden farklı değildir. Devlet Hazinesinin bekçiliğini de üstlenmiş olan Müsteşarlık en hafif tabiriyle görevini ifa edememiştir.

Muhtelif yazışmalar, Müsteşarlığın koruyu detayı ile bildiğini göstermektedir. Uluslararası fiatın 4,5-5 dolar olmasına rağmen, sözkonusu bir mal ihracatının 35 dolardan yapılmakta oluşunu DPT'nin "Bilgilerine arz" eden Hazine Müsteşarlığı bu tavırları ve sessizliği tercih edip kendini emniyete alan uygulamaları itibariyle soruşturma kapsamına alınmalıdır.

5) T.C. Merkez Bankası İdare Merkezi Kambiyo ilgililerinin söz ve uygulamaları calibi dikkattir. Hayali ihracata ödenen milyarlarca liranın farkındadırlar. Başbakanın Genelgesinin "Tüm Merkez Bankası Memurları için taşıdığı tehdit" ten bahsetmekte ama 12 Kasım 1987 den önceki tehdidin nereden geldiği cevaplanamamaktadır.

DPT'den gelen ödeme emirlerinin bir kısmı hemen icra olunurken bir kısmının

ödenmemesindeki "Sübjektif tutumun" sebebi sorulduğunda da cevap alınamamıştır.

Toplantıda "Merkez Bankası işine gelen vergi iadesini ödemiş işine gelmeyeni ödememiştir. DPT'de ödetmemiştir. DPT'yi suçlayarak işin içinden sıyrılamazsınız" dediğimizde konu ortada kalmıştır.

Nitekim ek (16) da sunulan DPT yazısı ile Para Kredi Kurulu Kararına yorum getirilmiştir. DPT'nin bu yetkisi elbette yoktur. Merkez Bankası idare Merkezi bu konuda alt birimlerinden gelen itirazı değerlendirmek ve hiç değilse problemi Para ve Kredi Kuruluna götürmek zorundaydı. Oysa İdare Merkezi Kambiyo Pubesinin itirazını DPT'ye bildirmekle yetinmiş, aldığı sert cevabı şubeye intikal ettirerek nötr bir rol oynamış ve şubenin prim ödemelerini yerine getirmesini sağlamıştır. Sadece bir ihracat olayında Para ve Kredi Kurulu Kararının yanlış yorumu ve Merkez Bankasının sessiz kalışı ile Mehmet Ali YILMAZ'a 13.5 Milyar TL. Destekleme ve Fiat İstikrar Fonu Primi ödenmesine yol açılmıştır.

Bu uygulamalarla ilgili olarak hiç bir denetim raporu hazırlanmamıştır. Ve milyarlarca liralık prim iadelerinin sebebi Müsteşar Yardımcısının tartışmalı bir yorumundan neşet etmiş, kırpıntı derinin iç piyasadaki fiatının artması ve bulunmaması gibi bir sonuca varılmıştır.

Banka İdare Merkezinin yakinen bildiği bu uygulamadaki sorumluluğu bir soruşturma kapsamında ele alınmalıdır.

Bu itibarla eğer bir soruşturma açılacak ise, Merkez Bankası ilgileri de kapsam dahiline alınmak mecburiyetindedir.

6) Son olarak Devlet Plönlama Teşkilatı Uygulama Müsteşar Yardımcılığı Ocak 1988 öncesi ve sonrası işlemleri itibariyle kusurludur ve Memurin Muhakematı Hakkında Kanun Kapsamında açılacak bir soruşturmanın odak noktasıdır.

Sadece ihracatta vergi iadesi konusu itibariyle değil, ithalât işlemleri, ihracat taahhütlerinin kapatılması, Para ve Kredi Kurulu Kararları kapsamında yapılan prim ödemeleri ve diğer işlemleri itibariyle denetlenmeye muhtaçtır.

Sözkonusu denetlemenin inceleme bölümünde ve 23. Maddede izah edildiği üzere Yabancı Sermaye Dairesinin işlemlerini asgaride yabancı personel izinlerini de kapsaması tavsiye edilecektir. Ancak böylelikle hassas bölgelerdeki çalışma izinlerinin sebebi ve olaylar ortaya çıkacaktır. Bu araştırmaya ihtiyaç vardır, çünkü hayali ihracat yoluyla sağlanan külliyetli meblağların bir bölümünün uyuşturucu trafiğine aktığı ve uyuşturucu trafiğinden elde edilmiş meblağların hayali ihracat yoluyla aklandığı ifade edilebilir.

Bu sebeptendir ki ihracatta vergi iadesi konusu, çok geniş boyutlu bir olay halini alabilmiş işin içinde ilknazarda görünen DPT bürokratlarının çapını ve plönlama gücünü çok aşan boyutlara ulaşabilmiştir.

Hal böyle olmasa DPT'den izin alan bir İran'lı 500 kg. eroin ve eroin imalatı olayından ötürü ekibiyle birlikte yakalanmaz, Emniyetin itirazları bu kadar kolaylıkla bertaraf edilemez, ayrı kamu kuruluşlarında işler ve işlemler, tesadüflerle değil etkin müdahaleler ve itiraz edeni yerinden oynatacak kesin ve kararlı düzenlemelerle yürütülemezdi.

İlgili kuruluşlarda bir terör havasının estirilebildiği tarafımızdan ve hayretle müşahade edilmiştir.

İlk düzenleme ve planlamanın nasıl başladığı şu anda belli olmamakla birlikte, DPT'de işin sorumlusu olarak Müsteşar Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN müdafaasız bir şekilde ortadadır. Diğer kuruluşlarda böyle bir hedef isim yoktur.

Sadece bu durum DPT'nin bir kişi kanalıyla ve nasıl safiyane bir şekilde çukura itildiğini, diğer kuruluşların çok daha dikkatli ve plönlı şekilde devreye girdiğini, tecrübeleri yoluyla kendilerini koruyacak tedbirleri aldıklarını, asgaride gerçek suçluların şimdilik kalabalığa karışabildiğini göstermektedir.

DPT'de ise önce fütursuzluk zannettiğimiz, ancak daha sonra tecrübesizlik, acemilik, bilgisizlik, kamu yönetiminden habersizlik olduğunu anladığımız bir seri işlem yapılmış ve daha ilk temaslarda herkesin kendini koruma kaygısına

düştüğü bir durumda, olayların komayca ortaya çıktığı tesbit edilmiştir. Hemde DPT'ye gitmeden, kimseyi suçlamadan, dosyaları karıştırıp ilgilileri sorguya çekmeden ve çalışmamızı sadece konuşma ve sohbetle sınırlı tutan bir yol takip etmemize rağmen, Mesela Teşvik Uygulama Başkanı, sonunda Müsteşar Yardımcısının imzaladığı işlemleri aylar boyu paraf etmeyi reddetmekte, suç olduğunu bildiği olaylar karşısında sessiz kalmakta, Daire Başkanı kendini hukuken emniyete aldığına inanarak işlemleri yapmakta, Ocak 1988'den sonra yeni Müsteşar ve Müsteşar Yardımcısı, beyanları ile olayların her yönünü bilmelerine rağmen yasanın gereğini yerine getirmek için izin istemekte, buna rağmen dosyalarla ilgili işlemleri aylar boyu yapmamaktadırlar.

Kamu otoritesini üstlenmek, devlet memurluğunun ve yöneticiliğin her avantajını, karar mercii olmanın prestijini özenle taşıyıp, sorumluluk ve yasal gerek noktasında ayak sürümek ve daha yukarılara pas vermek... Kamu Yönetiminin en iptidai yönü Ocak 1988 den sonra da DPT'de sergilenmiş, kanunsuzluğa göz yumulmuştur.

Hem de açıkça ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Yöneticilerine sorumluluk havale edilerek,

Devlet Bakanı Yusuf ÖZAL, Yardımcısı Bülent ÖZTÜRKMEN'i görevden almak için ikna olduğu tarihten itibaren harekete geçtiğini anlatmıştır. Olayların kendisine iletilmediği, aksine gizlendiği, inancındayız. Görüştüğümüz her ilgili özellikle DPT elemanları bu kanaati izhar etmişler olayların, dosyaların, karar ve işlemlerin Müsteşarlık döneminde Yusuf ÖZAL'dan gizlendiğine ilişkin kanaatimizi teyit etmişlerdir. Nitekim DPT'de değişiklik kendisinin sorumluluğu altında cereyan etmiştir. Ancak Müsteşar Ali TİĞREL için aynı sözler geçerli değildir. Kendi beyanı ve gazete beyanatları, olayları bildiği ama sessiz kaldığını ispat etmektedir. Dolayısıyla ilk incelemeden en hafifinden ihmali vardır. Müsteşar Yardımcıları Bülent ÖZTÜRKMEN, Ünal ALTINTAP ve Fahrettin KUNAK suçlu ve

surumludurlar.

Fahrettin KUNAK Teşvik Uygulama Başkanı olarak da; Arif ÖZMEN ve bir kısım uzman ile aynı kategori içinde yer almaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ:

Bu "Değerlendirme Raporu"nın amacı Sn. Başbakan'ın 21 Ekim 1988 tarihli talimatı ile emrettikleri ve kendilerinin 12 Kasım 1987 tarihli Genelgelerinin uygulamasıyla alakalı bir tesbit yapmaktır.

Dolayısıyla yeri geldikçe Sn. Başbakanın Genelgesiyle uygulama arasındaki çarpıcı görüntülere atıf yapılmıştır.

Heyetimiz, Başbakanlık Makamından sadır olan talimatlara Bürokrasinin uyması gerektiği hususunda hem fikirdir. Başbakan talimatının yasal dayanağı olmasa dahi bu talimata uyulması gerektiği de kabul edilmelidir. Ancak herhangi bir Başbakanlık talimatının herhangi bir noktada yasaya, hakkaniyete aykırılık arzettiği gibi bir tesbite varılırsa ne yapılacaktır? Başbakan talimatı neticesinde uygulamalar milyarlarca liralık gereksiz ödemelere, (Bazılarının ihmali, kusuru ve suistimali neticesinde) yol açıyorsa ne yapılmalıdır? Bu noktada Devlet Memurlarının elinde güçlü bir yorum imkanı vardır; Kamu yararı yerine kamu zararı doğuyorsa memurun her kademedede teşebbüse geçmesi, üst kademeleri ikz etmesi mümkündür. Bunu yapmamak Türk Ceza Kanunu kapsamında suç işmeye sebebiyet verdiğinden kişilerin, memurların zaten alternatifi kalmamaktadır. Emirlerle riayet etmeme veya suç işlemiş olma açmazında memurlar hangi şıkkı tercih edeceklerdir? İkinci şık kişisel tercihtir ve hafifletici unsurları taşıdığı iddia edilmez. Hele olayımızda emrin ikazlara rağmen yanlış

yorumlanarak tercihte bulunulmuş olması belki ağırlaştırıcı sebeptir.

Sadece emrin yanlışlığı düşünülse, alternatif kalmadığı kabul edilse dahi

tecrübeli bürokratin önünde sayısız "bürokratik manevra" imkânı vardır.

Olayımızda ise bu hususların hiç biri varit değildir. Bürokrasi üst makamları

yanıltmıştır. Nitekim Sn. Başbakan kendisine yaptığımız basit bir ikz üzerine

Genelgelerini derhal yürürlükten kaldırmışlardır.

Sn. Başbakan'a "İhracatı baltalamak isteyen Başbakanlık Teftiş Heyeti

hakkındaki" isnadı iki gün içinde iletebilen bürokratlar, aylarca hatalı

uygulamalara-ödemelere bilerek göz yummuşlar, raporlara dökülen tesbitlerin

neticesinde doğacak mesuliyetten kurtulmanın yolunu arayarak, DPT kanalıyla Sn.

Başbakanı hedef alan, suçlayan bir mekanizma geliştirmişlerdir.

Olayın siyasi boyutu olduğunu akla getiren tesbitlerimiz de olmasına rağmen bu

noktanın heyetimiz yetki ve ilgi alanı dışında kaldığı düşüncesindeyiz. Ancak bu

kadar geniş kapsamlı bir olayda her şeyin DPT ve neticede Sn. Başbakan'ın

şahsında düğümlenen bir sonuca ulaştırılmasındaki aşırı gayretler, heyetimizi

ciddi şekilde düşündürmüştür.

Bu sebeple başta DPT olmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Hazine ve Dış

Ticaret Müsteşarlığı, T.C. Merkez Bankası ilgilileri hakkında soruşturma

açılmasının uygun olacağı mutalâa edilmektedir.

Ancak bu kadar kapsamlı bir soruşturmanın iç ve dış ekonomik ilişkilerimize

yapacağı etkinin de ne olacağı değerlendirmeye muhtaçtır. Yasaların emri olsa

dahi yukarıda bir nebze tem edilen "Kamu Yararı-Kamu Zararı" dikkatle analiz

edilmeye muhtaçtır.

Suç veya kusuru aşikâr olanlar hakkında çeşitli tecziye usulleri

kullanılabileceği gibi yapılmış yanlış iş ve işlemleri düzeltilmesi için de

farklı uygulamalara tevessül edilebilir.

Oysa soruşturma açılması, kamu yararı gibi geniş bir kavramın çeşitli

boyutlarına eğilmek yerine, doğrudan kişileri cezalandırma hedefine yönelir. Çok kere de kişileri cezalandırma; caydırıcı etkisi, adalet duygusunu takviye edici yönü dışında hiçbir kamu yararı hasıl etmeyebilir.

Bu sebeple maddeten doğmuş kamu zararını telafi çalışmaları yanısıra bürokratik tasarruflar yoluyla kapsamlı işlemlere girişmek ve ciddi kusuru görülenleri tasfiye ve tecziye etmek de bir yoldur.

Buradaki tercihin; devlet yönetimine ait ve kamu yararının hangi noktada belirtildiğine ilişkin üst seviyede bir tercih olduğuna inanılmaktadır.

Heyetimiz; klasik yolu takibederek soruşturma talebedecektir. Ancak olayın boyutları gözönüne alındığında, aksine bir tercihin kamu zararı tevlit etmeyeceğine de inanmaktayız.

Bu açıklamaları ışığında;

86/11237 sayılı ihracatta vergi iadesi kararı ve bu karara açıklık getirilmesi için çıkarılan 12 Kasım 1987 tarih ve 38680 sayılı Başbakan talimatı hatalı yorumlanmış ve uygulanmıştır.

Bu hatalı yorum sonucunda 76 denetim elemanı teftiş raporu 1.1.1987-31.10.1988 tarihleri arasında DPT'de bekletilerek uygulamaya konulmamış, ancak bu raporlarda adı geçen firmalara bu zaman içinde 72.371.000.000.-TL. haksız yere ihracatta vergi iadesi ödenmiştir.

Yine aynı şekilde 1.1.1987-31.10.1988 tarihleri arasında incelenmesi gereken 125 dosya incelenmemiş, ancak 31.10.1988 tarihinden sonra incelemeye alınmıştır. Bu dosyalardaki vergi iadelerinin ne kadarının haksız ödeme olduğu inceleme sonucu anlaşılabacaktır.

91 Tamamlanmamış rapor, ikmali için ilgili kurumlara gönderilmiştir. Ancak bu dosyalarda 1.1.1987-31.10.1988 tarihleri arasında Devlet Planlama Teşkilatından bekletilmiştir.

Bu nataman raporlardaki firmalara ödenmiş olan haksız ihracatta vergi iade

tutarı raporların ikmalinden sonra anlaşılacaktır. (Ek:26).

Karar ve talimatları, bütün uyarılara rağmen yanlış tefsir ederek devlet hazinesinden büyük meblağların haksız olarak hayali ihracatçılara ödenmesini temin eden DPT yetkilileri görevlerini suistimal etmişlerdir.

(Ek:7) de yeralan bazı müfettiş raporlarının sonuç bölümlerinde bu raporların ilgili adli yargı merciine intikal ettirilmesi gerektiği yazılı olmasına rağmen (18) adet firmanın suç duyurusunun 31.10.1988 tarihinde yapıldığı ifade edilmektedir. (Ek:26)

Halbuki bu raporlar ile ilgili olarak DPT Uzmanları, üst yönetimi şöyle uyarmakta idi;

"Ayrıca raporlarda vergi iadesi dışında tespit edilen haksız KDV(ödemeleri)i sahtekarlık sebebi ile C. Savcılığına intikal etmemiş, kambiyo, 1918,1615 sayılı kanunlara aykırı hareketten dolayı tespit edilen sonuçlar içinde hiçbir işlem yapılmamıştır.

Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilmesi gereken bir sonucun iki yıl içerisinde intikal ettirilmemesi halinde sorumluların suçlu olacağı ilgili mevzuatta ifade edilmektedir.

Bu işin mali cephesi ise yaklaşık 300 Milyar TL. civarındadır" Ek: (10/1)

Bu dosyaların adli merciye intikal ettirilmemesi T.C.K 235 maddesinin ihlali niteliğindedir.

Ayrıca adli merciye tevdi edilecek bir sonuca varan raporun sahibi denetim elemanı veya bağlı olduğu denetim veya Teftiş Kurulunun da dosyaların bir suretini ilgili adli yargıya tevdi etmesi T.C.K 235 Maddesi gereği olsa gerektir. Bu noktada denetim elemanlarının bağlı olduğu kurullar da hatalı yorum yapmışlardır.

Çünkü 86/11237 sayılı Karar ve 17.11.1987 Tarih ve 38680 sayılı talimat, denetim elemanlarına ve kurullarına yasaların vermiş olduğu yetkileri kaldırmamıştır.

Hukuken de kaldırması mümkün değildir.

Bu sebeplerle de açılır ise soruşturmanın geniş kapsamlı olması neticesine varılmaktadır.

Bu durumda;

1) Başta DPT, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı,

T.C Merkez Bankası yetkilileri hakkında soruşturma açılması,

2) Soruşturmaya olayın boyutlarını bilerek sessiz kalan ve işlemlerin devamına

sebebiyet veren DPT ilgilileri,

Müsteşar Ali TİGREL, Yardımcılar Bülent ÖZTÜRKMEN, Ünal ALTINTAP, Fahrettin

KUNAK, Daire Başkanları Mustafa VURUPKAN, Arif ÖZMEN ve Refik CABİ ile bir kısım

uzmanlar dahil edilmeli,

3) Maliye ve Gümrük Bakanlığı denetim birimleri yetkilileri ve bir kısım

elemanları,

4) Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkili ve denetim elemanları ile,

5) T.C Merkez Bankası Kambiyo Genel Müdürlüğü yetkilileri,

6) Gümrük Genel Müdürlüğü yetkilileri ve Gümrük Kapıları elemanlarının da bir

bölümü ile,

7) İlgisi tesbit edilen diğer kamu görevlileri dahil edilmelidir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde heyetimiz; yukarıda zikredilen

birimler görevlilerine ait bir listeyi ayrıca hazırlayıp Makama arz edilmesinin

çalışmaları kolaylaştıracağını düşünmektedir.

Ayrıca "Mit Raporunda" 17 Sahifede yer alan iddiaların kontrolüde bu vesileyle

yapılmış olmaktadır.

Önemle belirtilmelidir ki bu konudaki iddiaların mesnedi vardır ve MİT

İlgilileri bu konuyu etütlerine dercederken genel olarak konu hakkında doğru

enformasyona dayanmışlardır.

Bu konu, bu raporumuzun tekliflerinin değerlendirilmesi çerçevesinde ele

alınacağından etüdün 17 sahifesindeki iddialar ayrıca ele alınmayacak ve kesin bir ihtiyaç belirlemedikçe bir başka rapora konu teşkil etmeyecektir.

Sn. Başbakanın ilgi ve tetkiklerine saygılarımızla arz ederiz.

Başbakanlık Teftiş

Kurulu Başkanı

Kutlu Savaş

EK: 3

ADIM ADIM HAYALİ İHRACAT PEMASI

İSTANBUL:

Kapalıçarşı da mafya tarafından toplanan kara para altına çevriliyor. Buradan İzmir'e yollanıyor.

İZMİR:

İzmir de altın, zeytinyağı veya diğer sanayi ürünüymüş gibi hazırlanıp ambalajlanarak yurtdışına çıkartılıyor.

ZÜRİH:

Altın Zürih de veya Freiburg'da dövize çevrilip aklanıyor ve Conversinal Bank'a bloke ediliyor. Bu sırada Türkiye'den gelen talep üzerine ihracat işlemlerinde kullanılmak üzere kuru bakliyat getirtiliyor. Bakliyat ithalinde sağlanan vergi

muafiyeti ve teşvikler işletilerek devlet daha işin başında zarara sokuluyor.

MERSİN:

Zürih'ten Mersin Serbest Bölgesine getirilen bakliyat burada satılıp peşin para elde ediliyor. Bununla da yetinilmeyip ürünler ihraç ediliyormuş gibi gösterilip hayali ihracat yoluyla teşvik ve vergi iadesi alınıyor. Diğer muafiyetlerden yararlanılıyor.

VOLEYBOL YÖNTEMİ:

Yapılan hayali ihracat yoluyla Türkiye döviz kazanmış gibi gözüktüğü için, ihracattan hayalîciler yüzde 10 prim alıyorlar. Ancak bunu keşfettikleri VOLEYBOL yöntemini kullanarak daha da arttırmayı başarıyorlar. Bu yöntemle, ihraç ettik denilen maldan kazanılan para, önce Türkiye'ye ilgili şirketler kanalıyla gönderiliyor. Pirket yetkilileri bu parayı alarak şahıslar adına yeniden yurtdışına gönderiyorlar. Günde 3-5 kere gerçekleştirilen bu yöntemle, şirketlerin Türkiye'ye soktuğu döviz miktarları 20 katına kadar fazla gösterilebiliyor. Sonunda voleybol topu gibi Türkiye'ye bir sokulup bir çıkartılan paranın döviz girdi dekontları toplanıp, devletten, toplam döviz girdisi üzerinden prim alınıyor.

SUNUŞ

Bu kitap, bir gazeteci olarak meslektaşlarımın, düşünsel üretimleri nedeniyle alçakça katledilişine duyduğum tepkinin ürünüdür. Türkiye'de gazetecilere karşı girişilen saldırılar, özünde demokrasiye yönelik sindirme, korkuyu düşüncenin üzerinde baskı unsuru olarak yerleştirme çabalarıdır. Buna demokrasiye inanan herkesin ve her kesimin karşı koyması gerekir. Kapılarımızı kapatıp kaçmak yerine, kapılarımızı açıp bu saldırılara karşı sesimizi ve gücümüzü birleştirmek zorundayız.

Gazetecilerin katillerinin bulunması, sıradan bir polisiye olaymış gibi faili meçhul dosyalarda kalmamalıdır. Bu olayların ortaya çıkartılması için ne yaptığımızı hep beraber sorgulamamız gerekmektedir. Bu sorgulamada basın topluma karşı en önde hesap vermesi gerektiğine inanıyorum. Abdi İpekçi'nin, Çetin Emeç'in, Uğur Mumcu'nun ve diğer gazetecilerin katillerinin bulunması için neyi ne kadar yapabildik? Korkarım bu sorunun yanıtı, basın için acı verici olacaktır.

Bu kitapta yer alan belge ve bilgilerin tamamı devlet arşivinden ve mahkeme dosyalarından araştırılarak çıkartılmıştır. Çetin Emeç suikastiyle ilgili çalışmalarımızı önce Cumhuriyet gazetesinde, ardından da Arena programında özet olarak yayımlamıştık. Bu araştırmalarımız basın kuruluşlarının 1993 yılı içinde verdiği Çetin Emeç ve Uğur Mumcu özel ödüllerine değer bulundu.

" Öldürün O Gazeteciyi" çalışmamız karanlıklara karşı kalemleriyle dövüşüp kalles pusularda demokrasi için can veren bütün gazetecilere adanmıştır.

Kitapta yer alan belgelerin toplanması sırasında çok büyük yardımları olan dostum; A.K.'ye, yolumu aydınlatan eşime, çalışma arkadaşlarıma teşekkürü bir borç biliyorum.

Tuncay Özkan

BİRİNCİ BÖLÜM

ÖLÜMÜ BEKLEYEN ADAM

"ÖLÜMÜN ÜRPERTİSİ"

1980 yılını henüz devirdiğimiz günlerdeydi. Sırtımda, bel kayışımla iç çamaşırlarımın tam bulunduğu noktada babadan kalma brownig taşıyordum. Kaçaktı belki, ama ben resmi "koruma" istemiyordum. İhkakı hak (haklılığını koruma) duygusunun bir kez daha tazelendiği günlerdi ve ben kendi olanaklarımla kendimi kurtarmaya bakıyordum.

Aslında aynı can pazarının kurbanı olarak ruhunu teslim edenleri hatırladıkça, belki gülünç gelecek bu söylediklerim ama bir melun kuşku hepimizin yüreğini dağılıyordu. Beni sağcısı da solcusu da hedef biliyordu. Gece olur olmaz saatte gelen telefonlardan, posta kutuma altından atılan imzalı imzasız mektuplardan

anlıyordum bunu.

O günlerde bir geceydi. Hayli ilerlemiş bir saatte arabamla gazeteden dönüyordum. Evim 20-30 metre sonra denize açılan meyilli bir yolun solundaydı.

Sokak kapımız da tam bir fenerin altında..

İki taraflı kaldırımlar boyunca sağlı sollu sıralanmış otomobillerin arasından geçtim. Gözlerimle park edecek yer bakındım. Bizim evin önünde bir araba girecek boşluk vardı. Geldim geri geri o araya süzölmeye hazırlandım. Tam o sırada aynı doğrultuda bir yeşil Murat dikkatimi çekti.

Loş bir Sokaktı bizimki. Evlerin arasından gelir, küçük bir meydanda son bulurdu. Daha ötede iskelesi vardı, ama vapuru yoktu. Gelip geçeni de olmaz, gecenin bu ilerlemiş saatinde otomobilli aşıklara sığınak vazifesi görürdü.

Ama, yeşil Murat'ın dört tekerlekli bir aşna fişne aracı olmasına olanak yoktu. Bütün arabalar burunlarını aşağı, denize doğru çevirmişken, bu gelmiş aşağıdan yukarı tam da en aydınlık noktada durmuştu.

Kendisini gizleme gereği duymamış olacak ki, kısa farlarını yanık bırakmıştı.

Ama güneşlikleri indirilmişti. Sanki ön tarafta iki kişi belli olmasınmış gibi..

İşin daha da garibi, bunca kamuflaje rağmen, şoför koltuğundaki o iki kişinin bir kadın bir erkek değil, iki erkek olmasıydı.

İlişkinin en çirkiniydi desem değil. İki karaltı da, aralarında uçurum varmış gibi, sağdan ve soldan iki ön kapıya yaslanmıştı.

Yapabileceğim hiçbir şey yoktu artık.

Geri vitesi taktım. Gaza hafiften dokundum. Usulca geri geri hareket ettim.

Tam iki otomobil arasındaki cebe gireceğim.

Yeşil Murat'ın uzunları üzerimde yandı, söndü. Gözlerim kamaştı. Araba çalıştı, ağır ağır hareket etti.

Kaderci bir teslimiyetle "tamam, sonum geldi" dediğimi biliyorum. Tabancamı da almamıştım.

Yeşil Murat yürür gibi usul usul yaklaştı. Ben artık kısıvraktım, iki otomobilin arasına girmiş, kaçma kendimi koruma olanağından da yoksun..

O an beynimde bir ışık yandı söndü.

Tek yapabileceğim, ardımdan cellatlarımla ilgili bir not bırakmak olabilirdi.

Cebimden bir kâğıt çıkardım, üç beş metre kadar yaklaşan otomobilin numarasını yazdım ve ayaklarımın dibine bıraktım.

Üzerime gelen çalıntı bir araba olsa, sanki işime yararmış gibi.

Murattakiler sokuldular. Kullananın yanında oturan bıyıklıyla göz göze geldik.

Her an bir taraka bekliyordum.

Hayret!

Olmadı ve geldikleri gibi gittiler.

Hep usul usul.. Otomobil değil de kağıt sürermiş gibi.

Ölüme gözü kapalı meydan okuyacak kadar delifişek değilim.

Ama ödle de değil.

Fakat o gece "gittim.. gidiyorum.." duygusunu olanca derinliği ile yaşadım.

Biz gazeteciler böylesine topun ağzındayız işte..

ÇETİN KAPİTAL

(21 Mayıs 1988/Hürriyet)

" Topun ağzındaki " adam, "Gazeteci Çetin Emeç". Türk basınının gazete ve dergicilikte yeni çığırlar açan iki önemli adından biri. Abdi İpekçi ekolünün sağlamcılığına; gündem belirleme ve sansasyon boyutunu katarak gazetecilikte daha çok kitleye ulaşmanın kapısını aralayan kişi. Ölümünden önce yaşadığı bir korku anını işte böyle anlatıyordu. Sanki yıllar sonra başına geleceklerden haberdar gibi...

ÖLÜMÜ HABER VEREN TELEFON

Çetin Emeç'in Suadiye, Suyanı Sokaktaki evinin telefonu 3 Mart 1990 günü sabah saat 09.00 sularında acı acı çaldı. Telefona çıkan eşi Bilge Emeç, telaşlı ve acele acele konuşarak Çetin Emeç'i soran, " Çok önemli hayati bir mesele, ulaşmam lazım " diyen kadına, "Çetin Bey evde yok" yanıtını verdi. Kadın tüm ısrarlarına karşın, aynı yanıtı aldı.

"Hayati" bir konuda konuşmak istiyordu.

Ancak Çetin Emeç, evde yoktu...

Aynı kadın birer gün arayla iki kez daha aradı Emeç'in evini. Her arayışında devreye giren telesekretere aynı içerikte notlar ve bir telefon numarası bıraktı :

" Hayati bir konu acele arayın: 166 38 89."

Çetin Emeç meşguldü. O kadar meşguldu ki; gün boyunca yemek yemeğe bile vakit bulamıyordu. Üstelik ona telefon edenlerin yarısının, mutlak "hayati" bir sorunu olurdu. Bu telefon konuşması da, öylesine bir algılanmayla üzerinde pek durulmadan öncekilere karıştı ve zaman akıp geçti.

ÖLÜM

Tarihler 7 MART 1990'ı gösterdiğinde Çetin Emeç her zaman olduğu gibi Suadiye Suyanı Sokak 16 numaralı evinin önündeki aracına doğru, saat 09.20' de yürümeye başladı. Poförü Sinan Ercan kapıyı açtı. Çetin Emeç oturdu. Ercan, şoför mahalline yöneldi. İşte tam bu sırada Çetin Emeç, 1980 sonrası bir gece evine dönerken duymayı beklediği tarakaları duydu. Ne olup bittiğini bile anlayamamıştı. Başlarında kar maskesi bulunan adamlar ateş ediyorlardı. Emeç yedi, şoförü Sinan Ercan üç kurşunla yaşama gözlerini yumdu. Arkadaşları arasında " Çeto" olarak adlandırılan Çetin Emeç, dünyaya son kez bakmıştı kanla boyanan aracının penceresinden, kulaklarında taraka sesleriyle...

Saatler 10.00 olduğunda artık bütün Türkiye olayı öğrenmişti: "Hürriyet gazetesinin yazarı, eski Genel Yayın Yönetmeni, Yönetim Kurulu Üyesi Çetin Emeç uğradığı suikast sonucu öldürülmüştür."

O dönemde çalıştığım gazetede sabah toplantısı sırasında, Çetin Emeç'in öldürüldüğünü Cüneyt Arcayürek'ten öğrendik. Yakından tanıdığı Emeç'in ölümü, onu çok üzmüştü.

"Ne olacak bu işlerin sonu bilemiyorum", diyordu.

O andan itibaren, Emeç suikastini ve arkasındaki güçleri araştırmaya başlamıştım. Daha sonra tek tek toplamaya başladığım belgeler ortaya bu kitabın içindeki bilgileri çıkardı.

Türkiye'yi ayağa kaldıracak bu olay sonrasında soruşturmalar,öteki gazetecilerin öldürülüşünde olduğu gibi derhal başlatıldı. Polisin en uzman kişilerinin içinde bulunduğu ekipler kuruldu, herkes katil veya katillerin peşindeydi.

Emeç'e olaydan önce telefon ederek "hayati bir konuda" konuşmak isteyen kadın, olayın kilidi gibi gözükiyordu. Zaman tersine akmaya başlamıştı.

Telefondaki sözleri önemsenmeyen, dikkate alınmayan, ancak bir anda en önemli kişi olan kadının adı Fatma Doğankayalı idi. Olaydan önce Emeç'i aramasının nedeni öldürüleceğini bildirmektir. Ancak ulaşamamıştı Emeç'e.

Polisler, olaydan üç ay sonra, uzun süre izlemeye aldıkları, Fatma Doğankayalı'yı, gözaltına aldılar. Ölüm olayının ardından " korktuğu" için ortaya çıkamadığını belirten Fatma Doğankayalı, haziran ayındaki bu ilk ele geçirilişinde, Emeç'i arama nedeni olarak bir köşe yazısını gösteriyordu.

Nedendir bilinmez, Emeç'in katillerini bulmak konusunda sürekli hamasi laflar eden polis, bu ilk ifadeden sonra Doğankayalı'nın üzerine uzunca bir zaman gitmedi. Bunda o dönemin emniyet müdürü Mehmet Ağar'ın "Bu işi bunlar yapamaz" düşüncesinin etkili olduğunu ileri sürenler kadar, Ağar'ın bu kişileri takip ettirdiğini söyleyenler de mevcut. Ancak daha sonra göreve gelen Vali Hayri

Kozakçıoğlu ile Emniyet Müdürü Necdet Menzir, bu ipucunun üzerine dikkatlice gidilmesini istediler.

Doğankayalı ikinci kez gözaltına alınarak getirildiği İstanbul Emniyetinde yeniden sorguya alındı.

20 Aralık 1992' de, polise verdiği ilk ifadesinde hiç söylemediği konulara değiniyordu. Emeç'in, ölüm emrinin nasıl, kim tarafından, nerede verildiğini, bunu kendisinin nasıl öğrendiğini ve tanıklık ettiği olayları şaşırtıcı açıklamalarla peşpeşe anlatıyordu.

Bu ifadenin hangi koşullar altında alındığı ise konuyu araştıran bir gazeteci olarak oldukça ilgimi çekiyordu. Doğankayalı ifadesini işkence altında vermiş olamaz mıydı? Bu sorunun yanıtı, ifadenin işkence altında alınmadığı şeklindeydi. Doğankayalı ifadelerinde, yüzleştirmede ve daha sonra gittiği DGM de kendisine işkence yapıldığını hiç söylememiş, aksine olayla ilgili polis ifadelerinin doğruluğunu dile getirmişti. Daha sonra kendisiyle görüşmelerde de hep polis ifadesine atıfta bulunarak, " Ben her şeyi polis ifademde söyledim" ya da " Her şeyi polise söyledim de ne oldu? " diyordu.

Doğankayalı'nın söyledikleri kanlı ve karmaşık bir ilişkiler ağının ilk ipucuydu. Olayla ilgili ilk ciddi iddialardı. Ancak nedense bu ifade tozlu raflarda unutuldu, unutturuldu gitti. Polisin, adaletin unutuğu bu ifadeyi tozlandığı raflarda bulmam olaydan tam üç yıl sonra gerçekleşti. İfadenin üzerindeki tozları şöyle bir temizleyince de kıyamet koptu.

Doğankayalı'nın söylediklerini kamuoyu hiç bilmiyordu. O, Emeç'i ölümünden önce arayan kişiydi. Ne söylemek istediği, neler bildiği konusunda merak vardı, ancak bilgi ve belge yoktu. İlk bulguları elde ettiğimizde şaşırmadan, heyecanlanmadan edemedik. İddiaları müthişti. Doğankayalı'nın söylediklerinin tozlu raflarda kalmasını, gazetecinin eline geçmesinden daha iyi görenler, akla gelen her türlü engellemeyi çıkarmadan edemediler. Ancak ifadeye ulaşıldığında,

bunca zahmete değdiği kuşkusuzdu.

Gelin Doğankayalı'nın bu şaşırtıcı ifadesini şimdi satırı satırına birlikte inceleyelim. Sizleri gütüreceğimiz yer İstanbul...

SORGUDAKİ KADIN

İstanbul Emniyeti Terör ile Mücadele şubesine bağlı polisler karanlık koridorların açıldığı bir küçük odada, çalıştığı zaman kulakları sağır eden bir eski model daktiloya geçirdikleri keğıda önce "İfade Tutanağı " diye yazdılar. Doğankayalı'ya " Nüfus cüzdanını oku " dedi bir polis memuru. Sonra da daktilo gürültüsü arasında duyduklarını kağıda döktü:

"İfade Sahibi : Fatma Doğankayalı/ Aslen İstanbul İli Pişli İlçesi Harbiye Mahallesi Cilt no:014/03, Sayfa No: 41, Kütük Sıra No:261 üzerinde nüfus kayıtlı olup, ilimiz Kadıköy İlçesi Bostancı Emin Ali Paşa Caddesi Taşlıçeşme Sokak Ali Piran Apt. 32/1 sayılı yerde ikamet eder, Kadıköy İlçesi Erenköy Pemseddin Günaltay Caddesi Kamiller Sokak 2/7 İşpak adresinde işçi olarak ve sekreter olarak çalışır. İlkokul mezunu, sabıkasız olduğunu beyan eden, Rifat-Perihan kızı 1961 İstanbul doğumlu Fatma Doğankayalı'nın Emn. Ter. Müc. Pb. Müd. de alınan ifadesinde... "

Daktilo sustu. Oda bir an sessizliğe gömüldü. Sivil giyimli ve üst düzey bir emniyet görevlisi olduğu, diğerlerinin kendisine gösterdiği saygıdan belli olan bir adam sandalyesine ters oturup gözlerini Doğankayalı'nınkine dikerek, "Anlat bakalım ... ama önce özgeçmişini anlat da seni bir tanıyalım.. Kimsin, ne iş yaparsın, nedin?"dedi.

Doğankayalı rahat görünmesine karşı endişeli bir ses tonunda kendisini tanıtmaya başladı:

"1961 yılında İstanbul'da doğdum. İlkokulu Fatih'te Muallim Naci İlkokulunda

okudum. Daha sonra 1977 yılında Sultan Selim Kız Meslek Lisesi Akşam Kız Sanat Bölümünde okuduktan sonra diploma alarak mezun oldum."

Soruyu soran polis, daktiloda ifadeleri yazana dönerek " Diploması gelene kadar ilkokul mezunu olarak geçir kayıtlara" dedi. Sonra" Devam et" diye ekledi.

Doğankayalı kaldığı yerden sürdürdü:

"Bundan sonra babamın arkadaşı olan Ziya Güven'nin Unkapanında bulunan İMC Bloklarında Konfeksiyoncu yanında 2-3 ay çalıştım. Bundan sonra Ziya Güven'in oğlu Feridun Güven'le görücü usulu ile ailelerimizin isteği üzerine sözlendim.

1979 yılının Temmuz ayında Feridun Güven ile evlendim. Evlendikten sonra 1987 yılına kadar herhangi bir işte çalışmadım. Sadece ev hanımı olarak kendi evimin

işlerini yaptım. Bu evlilikten 2 kız 1 erkek çocuğumuz oldu. Pu an velayeti

babada olduğundan babalarının yanlarındadırlar. Ve şu anda Mecidiyeköy'de ikamet ederler, adres olarak bilemiyorum. Feridun Güven ise; Kartal Cevizli Tekel

Fabrikasının oto tamir kısmında halen çalışmaktadır. Mahkeme Kararı ile 1987

yılında ayrıldım. Ayrıldıktan sonra, Pişli'de Sıracevizlerde yaşlı bir bayanın

yanında küçük bir oda tutarak kalmaya başladım. Burada kaldığım süre içerisinde

yine BEFA'da çalışıyordum. 1988 yılının Ağustos ayında şu anda evli olduğum eşim

Turgut Doğankayalı ile tanıştım. 1989 yılının Pubat ayının 27' sinde Pişli

Evlendirme Dairesinde resmi nikahlı olarak evlendim. Bundan sonra BEFA'da

çalışmaya devam ettim. Daha sonra gazete ilanı ile 1990 yılında 1. Levent'de

bulunan Kaya Limited Pirketinde sekreterlik yapmaya başladım. Kaya Limited'te

çalışırken Esentepe Haberler Sokakta ikamet ediyorum. Bu arada Ali Sami Yen

Sokak Kuru Apt. Kat:5 No:38'e taşındık. Küçük bir odasında idareten kalmaya

devam ettiğimizde yine ben KayaLimitedde çalışmaya devam ediyorum. 1990 yılının

Ağustos ayında kayınvalidemin yanı olan Erenköy Pemseddin Günaltay Caddesi

Kamiller Çıkmazı Sokak No: 2/7 sayılı yere taşındım.

Kaya Limited şirketi Bağdat Caddesi Paşkın Bakkal'da Dadanlı Mağazası üzerinde

bir şube açtı. Ben de evim oraya yakın olduğu için burada çalışmaya başladım. 1990 yılının Eylül ayında Tüccar Başında No:195/7'de ev tuttum. Eşimle beraber burada bir yıl ikamet ettik. Bu arada Kaya Limited'den ayrılıp, eşimin ailesinin şirketi olan İşpak'ta çalışmaya başladım. 1991 yılının Ekim ayında mal sahibi Edirne'den döndüğü için o evi boşaltıp şu an ikamet ettiğim ve yukarıda adresini verdiğim evde oturmaktayım. Halen aynı İşpak'ta çalışmaktayım. Ben bugüne kadar yurtdışına hiç çıkmadım. Türkiye'de İstanbul'dan başka hiçbir yerde bulunmadım."

ZEHEBİ İLE İLK TANIPMA

Sandalyesinde ters oturan sorgucu, kafasını kaşıyıp, derince bir yutkunduktan sonra, " Eeeeeee... Pu Zehebi ile nasıl tanıştın, bir de onu anlat bakalım " derken, daktiloya da çıkardığı sestten dolayı ters bir bakış atmadan edemedi. Fatma Doğankayalı, Zehebi'nin adını duyduğunda boğazında bir kuruma hissetti. Su isteyecekti, vazgeçti.

"Ben, ben... 1988 yılının Ağustos ayında eşim Turgut Doğankayalı ile tanıştıktan sonra..." deyip elinin tersiyle alnında biriken terleri sildi ve devam etti:

" Evlenmeye karar verdim. 1989 şubatın 27' sinde evlendik. Ben eşimle tanıştığımda, eşim onun yanında çalışıyordu. Yani Muhammed Celal Zehebi'nin yanında çalışmaktaydı. Burada ev bulmam ve iş bulması konusunda eşim ile aramızda görüştük. Eşim Celal Beye benimle evleneceğini ve işten ayrılacağını ayrıca, ev aradığını söylemiş. Celal Bey de eşime, benimle görüşmek istediğini söylemiş. Ben de , eşimin bu isteği üzerine, Celal Beyle Esentepe Haberler Sokaktaki evde kısa bir süre görüşme yaptım. Celal Bey bana kim olduğumu, ailemi ve ailemin nerede olduğunu ilk evlilikten kaç çocuğum olduğunu sordu. Ben de, yukarıda size anlattığım şekilde Celal Beye durumu aynen anlattım. Ben, bunları anlatırken eşim de Celal Beyin hizmetinde çalıştığı için Celal Beyin Haberler Sokaktaki evinin mutfağında Celal Beye tahminime göre, kahve

yapıyordu. Celal Bey bana kendisinin yanında çalışıp çalışamayacağımı sordu. Ben de şu anda çalışmış olduğum işimi seviyorum, bu işimde çalışmaya devam edeceğim dedim. Celal Beyle ilk tanışmamız bu vesile ile oldu. Daha sonra Celal Bey, eşim Turgut Doğankayalı'yı çağırıp burada kendi evlerinde beraber kalabileceğimizi ve ileride bahçedeki müstemilatında oturmamız için bize yer yapabileceğini söyledi. Biz de bunun isteği üzerine, ev bulamadığımızdan bunun Esentepe Haberler Sokaktaki evinde kalmaya başladık. Bu tarihlerde gazetelerde de Muhammed Celal Zehebi (Özel)'in altın ve döviz işleri ile kaçakçılık yaptığını öğrendim. Bir de bu işlerin doğru olduğunu eşimden duydum. Kalan diğer hayali ihracaat işleri ile ve Suriye Ajansı olduğunu da basından takip ederek basındaki yazılardan okudum."

ZEHEBİ, DOSTLARI VE HOSTES KIZLAR

"Ben, evli olduğum eşim Turgut Doğankayalı ile evlenmeden önce, Muhammed Celal Zehebi (Özel) Esentepe Haberler Sokaktaki evime arkadaşları Cillo Mehmet ve bayan hostesleri getirdiği bu evde hep beraberce eğlence yaptıklarını, bu eğlencelerde eve getirdiği hosteslerle ilgili o tarihlerde basında hakkında çıkan yazılardan da okudum. Eşim o hosteslerle bizim oturduğumuz evde Cillo Mehmet'in eğlence yaptığını ve Cillo Mehmet'in yani Mehmet Yıldırım'ın bol para harcadığını bolca bahşış bıraktığını eşim bana söyledi. Biz evlendikten sonra Cillo Mehmet'ye yani Mehmet Yıldırım ile Celal Zehebi (Özel)'in dostluklarının kalmadığını, biz bu evde oturduktan sonra da Cillo'nun bu eve geldiğini görmedim. Ben, Cillo Mehmet'i hiç görmedim. Sadece gazetelerdeki resimlerinden tanırım. Aynı şekilde Bay Viktor'un da Celal Beyle arkadaş olduğunu bizim kaldığımız evi ortak olarak paylaştıklarını eşimden duydum. Bay Viktor bizim bu kaldığımız eve bayan arkadaşlarıyla gelirmiş ve bu evde eğlenirmiş, Ben kendim çalıştığım için bunları görmedim. İşten geldiğimde bu olanları eşim bana

anlatırdı. Bay Viktor'un eve gelip gittiğini kimse anlayamazdı. Bay Viktor'un eve geldiğini anlayabilmek için eşim etraftan tesbit etmeğe çalışırdı. Yani dağınık bir insan olmadığını vurgulamak istiyorum. Daha sonra Bay Viktor ile Celal Zehebi'nin arasında bir anlaşmazlık olduğunu, eskisi gibi samimi olmadıklarını, aralarının neden açık olduğunu bilmiyorum.

1990 yılı Pubat ayının sonlarına doğru idi, işten eve geliyordum. Yani o tarihte Celal Özel'e ait olup eşimle birlikte oturduğumuz Haberler Sokak 16 sayılı eve, buraya geldiğim sırada evden bazılarının çıktığını gördüm. Çıkan kişilerin yaş ortalamaları orta yaşlarda olmasına rağmen yanlarındaki bir kişinin genç oluşu, dikkatimi çektiği için biraz iyi baktım. Hatta kendi kendime bu gencin bu toplantıda işi nedir, diye de soru sorup düşündüm. Çünkü benim oturduğum ev aynı zamanda Muhammed Celal Zehebi (Özel)'in garsoniyer olarak kullandığı bir evdi."

POLİSİN MERAK ETTİĞİ GENÇ

Sandalyesini düz çeviren sorgucu "Dur bakalım " dedi. " O genç kimmiş hiç merak etmedin mi?"

" Ettim... Basından takip ettiğim kadarıyla buraya gelen gördüğüm veya ismini duyduğum kişilerin de kaçakçılıkla ilgili olduğunu öğrendiğim için bir gencin bunların içine girmesini tuhaf karşıladığımdan dolayı dikkatli baktım.

Ben, daha sonra bu gencin kim olup olmadığını eşimden sordum. Net bir cevap alamadım. Sonradan öğrendiğim kadarıyla 20-25 yaşlarında 1.70 ,1.75 boylarında ince bıyıklı, esmer tenli, düz ve gür siyah saçlı olan bu şahsın Avukat Faruk Erten ile birlikte olduğunu öğrendim. Birlikteliklerinin derecesini ben bilmem."

Sorgucu yüzünü buruşturup yanında bekleyen polis memuruna "Bana hazırladığımız robot resimleri getirin" dedi. Selamını veren polis, hızla odadan çıktı. Oda

yeniden sessizliğe bürünmüştü. Sorgucu yere bakıyordu. Daktilo susmuştu.

Sessizlik ürperticiydi. Biraz sonra elindeki resimlerle aynı polis içeri girdi.

"Buyurun efendim", diyerek resimleri sorgucuya uzattı.

Sorgucu " İyi bak bakalım, o genç buna benziyor muydu?" diyerek elindeki robot resmi kadına uzattı.

Doğankayalı resme uzun uzun baktı...

"Benziyor," dedi.

"Ne kadar benziyor?"

"Benziyor..."

"Adı nedir?"

"Bilmiyorum..."

Sorgucu ayağa kalkıp dolaşmaya başladı...

"Size yardımcı olmak istiyorum, ama gerçekten adını, ne iş yaptığını bilemiyorum..."

Sorgucu, daktilosunun başında bu diyalogun bitmesini bekleyen polise dönüp yazdırmaya başladı:

"Bana bugün gösterdiğiniz ve Gazeteci yazar Çetin Emeç'in olay faili olarak bildirdiğiniz resmi inceledim. Yukarıda eşgalini verdiğim kişiye çok benzediği için de size bir yardımım olabilir düşüncesiyle bunu söylüyorum. Ama benim size eşgalini verdiğim şahsın ismi nedir, şu an nerededir, ne iş yapar onu ben bilmem."

Sözlerini bitirip Doğankayalı'ya sordu:

"Bu yazdırdıklarım gibi söylüyorsun değil mi?"

" Evet öyle demek istiyorum."

ÖLÜM EMRİNİ DUYDUM

Sonra anlatmaya devam etti:

"Bu olaydan, yani toplantı olayından birkaç gün sonra idi. Ben, çalışmakta olduğum işyerimden, yukarıda adresini belirttiğim evime, evde unuttuğum bir şeyi almak üzere, öğle saatlerinde geldim. Evin mutfağından bahçeye açılan kapıyı anahtarla açarak içeriye girdim. Ben, eve gelirken kapı önünde eşimin kullandığı Celal Özel'e ait otuyu da görmedim. Mutfaktan antreye geçtiğimde salon kapısının aralık olduğunu, konuşma sesi geldiğini duydum. Bunun üzerine sesin geldiği yere doğru yanaştım, telefonla beyimin patronu olan Muhammed Celal Özel'in konuştuğunu gördüm . Muhammed Celal Özel karşıdaki ismini Mehmet olarak söylediği şahsa şöyle diyordu:

ÖLDÜRÜN O GAZETECİYİ

"O gazeteci Çetin Emeç denen pezevenği derdest edip öldürün. Onun anasını avradını sinkaf edeyim", şeklinde sözler söylediğini duymam üzerine koşarak mutfağına geçip oradan da evin bahçeye açılan kapısını kitleyip ben doğru işime gittim."

Sorgudaki polislerin hepsi susmuştu. Daktilo yazmıyordu, eller notlar alıyordu. Doğankayalı, heyecanından kuruyan gırtlaklarını açmak için üst üste yutkundu. Meraklı bakışlar altında konuşmasını sürdürdü.

EMEÇ ' İ UYARMAK İSTEDİM

"Kendim yapı itibarıyla biraz heyecanlıyım. Önce bu konuşmanın muhasebenini kendi kendime yaptım. Daha sonra da Çetin Emeç ve mensubu olduğu Hürriyet gazetesinin Celal Özel'in de aralarında bulunduğu ismi bazı kaçakçılık olaylarına karışmış Cillo Mehmet (Mehmet Yıldırım) Mehmet Çelikel, Turan Çevik

ve ismini hatırlayamadığım birçok kişiler hakkında yazı yazdığı için bunlar hedef kabul etmiştir, düşüncesine kapıldım. Telefon konuşmasını duyduğum tarihten tahminen 3-4 gün sonra 2 gün süreyle sabahın erken saatlerinde 011 kanalı ile öğrendiğim evinin telefonunu telefonla arayıp Çetin Emeç'le ilişki kurup kendisine düzenlenecek bu tür bir eylemi bildirmek üzere, telefon ettim. Karşıma bir bayan çıktı. Bu bayana ben çok önemli hayati önem arz eden bir konu anlatacağım, lütfen evde ise görüşmem gerekir, diye söyledim. Telefondaki bayan ısrarla evde olmadığını bildirmesi üzerine inandırıcı olmabilmem için Muhammed Celal Özel'in Haberler Sokak No: 16 sayılı evinde bağlı bulunan 166 38 89 nolu telefon numarası ile kendi ismim olan Fatma Doğankayalı olarak da ismimi bildirdim. Ama bu telefondan Çetin Emeç tarafından ben hiç aranmadım. Aransaydım, bilgilim olurdu. Çünkü benim evde olmadığım zamanlar eşim evde olurdu, bir de Çetin Emeç beni arasa ya gece arayacak, veya sabahın erken saatlerinde arayacaktı. O saatlerde ben evde olacaktım. Diğer Muhammed Celal Özel ve arkadaşlarının telefona çıkma ihtimali de çok zayıftı. Onun içinde hiç tereddütsüz ismimi ve telefon numaramı verdim."

Sorgucu "Sen ne söylediğinin farkında mısın? Bu konuşmayı duydun mu? Zehebi'nin konuştuğunu iddia ettiğin Mehmet kim?" diye sordu. Sesindeki tonlama kadını korkutmuştu.

"Yemin ederim doğruyu söylüyorum" diye kekeledi Doğankayalı .

ÖLDÜR EMRİNİ ALAN MEHMET KİM?

"Ben, Muhammed Celal Özel'in Çetin Emeç'i derdest edin, kaldırın talimatını verdiği Mehmet kimdir, bunu bilmem. Yalnız yukarıda söyledim, onun arkadaşı olarak Mehmet Yıldırım (Cillo), Mehmet Çelikel isimli kişileri duydum. Bunlardan Mehmet Çelikel'i evde de gördüm. Ama Mehmet Yıldırım'ı basındaki resimlerinden tanırım. Kendisini şahsen görmedim.

Yukarıda arz etmeye çalıştığım telefon konuşmasını duyduktan tahmini bir hafta veya 10 gün sonra Çetin Emeç ve şoförü Sinan Ercan bir saldırı sonucu öldürülmüştür. Ama bu eylemi bizzat kimin gerçekleştirdiğini ben bilmem. Kendisini yani Çetin Emeç'i ikaz etmeyi de, basından, yeraltı dünyası diye adlandırılan şahısların her işi hiç çekinmeden gerçekleştirdiklerini okuduğum için, aynı zamanda insanları çok sevdiğim için, kendisine bir zarar gelmemesi yönünde ikaz etmek gayesiyle, ölümünden 4 veya 3 gün önce iki defa telefonla ulaşmaya çalıştım, ulaşamadım."

İLK SORGU

"Çetin Emeç'in öldürülmesi olayından sonra ben de aramadım. Ancak 1990 yılının Haziran ayı içerisinde bir cumartesi günüydü. Ben Sami Yen Sokak Kuru Apt. No:38 sayılı yerden çıkıp 1. Levent'deki işyerime giderken beni bir bayan ve bir erkek polis, taksi durağına gelmeden durdurarak polis olduklarını söylediler. Benim kendileri ile şubeye kadar gitmemi istediler. Ben de kabul ederek onlarla birlikte şubeye geldim. Burada bana Çetin Emeç'i niçin aradığımı, Celal Zehebi'nin ne iş yaptığını Celal Zehebi'nin yanına kimlerin gelip gittiğini sordular ben de burada Çetin Emeç'in makale yazısı için aradığımı Celal Zehebi'nin adını o tarihlerde basında çıkan olaylardan duyduğumu ve inşaat işleriyle uğraştığını aktardım. Eşime polislerin beni aldığını 3 ay sonra söyledim. Daha sonra kendisine polislerin beni aldığını ve Celal Zehebi'nin ne işler yaptığını benden sorduklarını ben de inşaat işleri yaptığını polislere söyledim dedim. Ayrıca, Çetin Emeç'in evine telefon ettiğimi söylemedim. Bilahare tarihini hatırlayamayacağım Arena programından sonra Tempo dergisinde yani 1992 Ekim ayında yayınlanan haberden sonra kocama Çetin Emeç'i benim aradığımı söyledim. Makale ile ilgili Çetin Emeç'le görüşmek istediğimi, eşim

Turgut Bey böylece öğrenmiş oldu."

"Peki Mehmet Çelikel'i nereden tanıyorsun?"

ZEHEBİ SURİYE AJANI MI?

"Ben, Taksim Aydede Sokakta bulunan Riva Otelinin sahibi Mehmet Çelikel'i bir sabah evde gördüm. İsmi ve kendisini tanımıyordum. Sonradan eşimden Celal Beyin arkadaşı olduğunu ve Taksim'de otelinin bulunduğunu Celal Beyin de bununla birlikte Taksim'deki Otelde beraberce kalıp eğlendiklerini öğrendim. O gün sabahleyin erkenden bizim eve geliş nedenini daha sonra Hürriyet gazetesinde çıkan haberden; Mehmet Çelikel'le Celal Zehebi'nin Suriye ajanı olduklarını okudum. Daha sonradan da eşimden öğrendiğime göre, bu haberden dolayı erken saatte bizim eve geldiğini öğrendim, bizim evde Mehmet Çelikel 3 veya 4 gün kaldı. Bu arada Celal Zehebi de eşime valiz hazırlatıp seyahate çıkacağını söylemiş , yurtdışına gitti. Ama hangi ülkeye gittiğini bilmiyorum. Zannedersen Turan Çevik'le ilgili bir seyahattir. Kendi hakkında gazetelerde yazılar çıkınca Celal Zehebi de seyahate çıkardı. Bize hangi ülkeye gittiğini söylemezdi. Bir defasında da yine Ankara'ya gideceğini söyledi, benim valizlerimi hazırlayın dedi. Eşim de hazırlığını yaparak ne ile gittiğini hatırlamıyorum. Turgut mu götürdü, taksi ile mi gitti bilmem. Aradan 2 gün geçtikten sonra evi telefonla aradı. Telefona ben çıktım. Turgut evde mi diye bana sordu. Ben de evde dedim. Telefonu Turgut'a verdim. Telefonda Turgut'a birtakım notlar ve bazı yapılması gereken işlerin yapılması için yazılar yazdırdı. Bu evrakların Avukatı Faruk Erten'e verilmesini söyledi. Ben eşime nereden aradığını sorunca, eşim de bana Londra'dan aradığını ve Londra'daki kaldığı adresini verdiğini söyledi. Bu telefon görüşmesinden sonra eşim kendisine söylenen evrakları götürerek Avukat Faruk Erten'e verdi. Evrakların hakkında tam bilgim yoktur. Ancak o tarihte

Celal Zehebi'nin Devlet Güvenlik Mahkemesinde mahkemesinin devam ettiği, evrakların bu olayla ilgili olduğunu eşimden duydum."

POLİSE BENİ TANIMADIĞINI SÖYLEYİN

"Bu gidişinde Gazeteciler Sitesi Haberler Sokakdaki evde eşimle birlikte bizi kiracı olarak gösterip kira kontratı yaptığını kendisini polisler aradığında, bizim kendisini tanımadığımızı sadece bizim oturduğumuz evin sahibi olduğunu, kendisini hiç görmediğimizi ev kirasını bankaya yatırdığımızı söylememizi beyimden istediğini öğrendim.

Kira kontratını 2 suret yaptığı halde ikisini de kendisi alıp gitmiştir. Ben, kira kontratını hiç görmedim.

Muhammed Celal Zehebi hakkında gazetelerde yazılar çıkınca her zaman seyahate çıkardı. Her gittiği yerden telefonla arar, fakat nerede olduğunu söylemezdi. Yapılacak işler hakkında eşime talimat verirdi. Yapılacak işler ise, çek senet işleriydi. Alışverişte ordan al oraya, şuraya, buraya ödeme yap diye emirler verirdi.

Celal Zehebi'nin yanına kimler gelir, gider çalıştığımdan görmezdim. Sadece eşimden duyardım. Her ne iş olursa eşim veya yanında çalışan Müslüm Erdem isimli şahsa yaptıırırdı. Diğer işlerini genelde Müslüm Erdem yapardı. Hatta bir defasında, eve bir genç kız getirdiğini, bu kızın Celal Zehebi ile, ilişki kurduğunu ismini bilmediğim Arap kadınlarının yeğeni olduğunu eşimden öğrendim.

Hatta bir keresinde Celal Zehebi'nin hakkında yine Hürriyet gazetesinde bir haber çıkmıştı. Bu haberden sonra Celal Zehebi yine seyahate çıkmıştı.

Seyahetten döndükten sonra yanında 30-35 yaşlarında genç birisi vardı. Bu da Celal Zehebi'ye benzer biriydi. Sonradan öğrendiğimde bu Celal Beyin yeğeni imiş. Bizim kaldığımız evde yani Esentepe'de beraberce hesap işleri yaparlardı.

Hatta bu hesapları Arapça olarak yazdıklarından ben ne hesabı yaptıklarını anlamazdım. Ve kendi aralarında Arapça konuştuklarından ne konuştuklarını bilmem. Celal Bey biz evde bulunduğumuz sıralarda telefonla görüştüğü zaman Arapça konuşurdu. Türkçe konuşmadığından bir şey anlamazdık.

1990 yılının Ocak ayı içerisinde Celal Beye 40-45 yaşlarında iki kişi misafir geldi. Gelenler Araptı. Bir hafta kadar kaldılar. Daha sonra ayrıldılar. Bir de 1990 yılının Mayıs ayı içinde bu iki şahıs yine geldiler. Yine bir hafta misafir olarak kalıp gittiler. Bu geliş gidişlerinde bu şahısları Celal Bey alıp götürür, dışarda yemeklerini yedirirdi. "

POLİSİN GÖSTERDİĞİ RESİMLER

"Aralarında ne görüştüğünü ne geçtiğini bilmem. Hatta yukarıda size söylediğim tarihte yani 1990 yılının Haziran ayında polisler beni yakaladıklarında bana gösterdikleri resimlerden bir tanesi bu gelen iki şahıstan birine benziyordu.

Bir de Celal Beyin yeğeni Celal Beyle Arapça konuşmalar yaparlardı. Ben Arapça bilmediğim için bu görüşmelerden bir şey anlamazdım. Mahkeme işleri olunca yanında çalışan Müslüm Erdem isimli şahıs aracılığı ile ve Avukatı Faruk Erten ile mahkemelik işlerini mahkemenin savcı ve hakimlerini görerek ve bunları yemeğe götürerek her türlü işlerini yemek masalarında hallederdi. Ben bunu eşimden duydum. "

"Bunlar doğru mu?", diye üsteledi sorgucu.

"Hepsi doğru, vicdanım rahatsız. Onun için anlatıyorum. "

Sorgucu kadına başını sallayıp " Ekleyeceğin var mı?" dedi.

"Yok" yanıtını verdi Doğanakayalı.

Sorgucu, daktilocu polise dönüp " Sonunu, 'Benim olay hakkındaki bildiklerim ve gördüklerim yukarıda anlattıklarımın ibarettir' diye bağla" talimatını verdi.

Bu sırada Fatma Doğankayalı "Bunlar benim konuştuğlarımı duyarsa , bizi yaşatmazlar, bizi koruyun" diye ağlamaya başladı.

"Tamam " diyerek başını sallayan sorgucu, " yazıya bir de 'ben burada sizlere bildiklerimi anlattım. Anlattıklarımın dolay kendim ve eşim hakkında bizlere güvence verilmesini talep ediyorum' diye ekle" dedi. Doğankayalı'ya dönüp "Tamam mı? " diye sordu. " Tamam" dedi kadın.

"İfadeyi yaz, okusun imzalasın, sonra siz imzalayın, sonra da ben imzalayacağım" diyerek odadan çıktı sorgucu. İfade yazıldı, Fatma Doğankayalı okudu," tamamen doğru" dedi ve imzaladı. Polisler "okuduktan sonra tastik etti ve edildi" diye not düşüp tarihi yazdılar: 20.12. 1992.

Bu ifade Çetin Emeç olayıyla ilgili olarak ilk ciddi bulguydu. Ancak nedense olayı aydınlatmakla görevli olanlardan çok, bir gazeteci olarak bizim ilgimizi çekti. Fatma Doğankayalı'nın adını verdiği Zehebi kimdi? Hiç kimse bu konuda tam bir bilgi sahibi değildi. Oysa dosyalar dolusu belge mevcuttu hakkında.

İKİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI ARANAN ADAM: ZEHEBİ

Sorgu odasından kuşkulu çıkan polis şefi, odasına geçtiğinde kendi adamlarından güvendidleriyle bir grup kurdu. Ekibin başındaki polise, " Bu Zehebi'yi 24 saat izleyeceksiniz. Kiminle konuşuyor, ne yapıyor, hepsini istiyorum" dedi.

"Ne zaman başlayalım? " sorusuna "Hemen" yanıtını verdi. Zehebi'yle ilgili olarak yaptığım çalışmalar sonucu ortaya çıkan portre biraz karanlıktı.

Görüştüğüm hemen bütün üst düzey yöneticiler(Zehebi'yi tanıyanlar) Ortadoğulu istihbarat servislerinin, özellikle de Suriye istihbaratı El Muhabarat'ın

Türkiye'de temasda olduğu kişiler arasında Zehebi'nin bulunduğu iddiasını ortaya atıyorlardı. Bu konuda MİT ve İstanbul Emniyeti'nin çeşitli raporlarının da mevcut olduğu ileri sürüyorlardı.

Araştırmalarımda Zehebi ile ilgili ilk başvuru yerim Kapalıçarşı esnafı oldu.

Herkes çok iyi tanıyordu kendisini. Onlara göre Zehebi gerçekten "ilginç bir adamdı". Kendisi bile Suriye istihbaratıyla ilişkisini saklamıyordu, ya da kimilerinin kanısına göre böyle göstermeye çalışarak üzerine gelinmesini engellemeye çalışıyordu. Adı uluslararası karapara operasyonları ve uyuşturucu ticaretinde kilit noktalarda geçiyordu.

Bunlardan birisi de 1989'da İsviçre Adalet Bakanı Elizabeth Kopp'un kocasının adı karıştığı için, görevinden ayrılmasına yol açan, uluslararası karaparanın aklanmasına ilişkin soruşturmaydı. Bu soruşturma Avrupa'da olduğu kadar, uzantılarıyla Kolombiya uyuşturucu pazarında (uyuşturucu mafyasının kralı olarak ünlenen, daha sonra ABD'nin uydu teknolojisi aracılığıyla yerini saptayarak öldürdüğü Escobar'ın karaparaalarının aklanması da dahil), Amerika'da büyük gürültüler koparmaya yetmişti.

İtalyan mafyası olayı çok yakından izliyordu. Bir bağlantısıyla da ASALA terör örgütü ve Türkiye'yi yaşamsal düzeyde ilgilendiriyordu. Bu davanın Türkiye'de bilinen adı Magharian* kardeşlerin yargılanmasıydı. İşin içinde sadece karapara aklanması operasyonları bulunmuyordu. Silah, uyuşturucu ve terör örgütlerine aktarılan paralar da bu soruşturmanın temelinde yer almaktaydı.

İsviçreli savcılara göre Kolombiyalı uyuşturucu babalarının paralarının aklanmasındaki en önemli iki ad, Jean ve Barkehv Magharian kardeşlerdi. Ve onların da Türkiye'de Zehebi ile iş yaptıkları belirtiliyordu.

Bu konuda en ilginç bulgularımı İsviçre savcılarının Türk makamlarına da ilettikleri, ancak nedense üzerine pek de gidilmeyen bilgilerdi.

Savcılara göre Magharian'lar, Cenevre'deki Mirellissa adlı karapara aklayıcısı bankaya "Doktor" lakaplı Zehebi için yüksek miktarlarda para yatırmaktaydılar.

İsviçre makamları, Türkiye'ye gönderdikleri yazılarda, Magharian kardeşlerin tutuklandıkları sırada, bürolarında yapılan aramalarda ele geçirilenlere de dikkat çekiyordu. İtalyan polisinin yürüttüğü eroin soruşturmaları sonucunda,

İsviçre polisine yazdığı ve Zehebi'nin İsviçre bankalarında hesabını soran, bunun uyuşturucu parasıyla ilişkisini araştıran bir resmi mektubun da ele geçirildiğini bildiriyorlardı. "Yani dikkat edin sizin emniyet veya adli mekanizmalarına da sızmış olabilirler" demek istiyorlardı. Ancak bu uyarı kulak arkası ediliyor, ya da bazı güçler bunun görülmemesini istiyorlardı. Uluslararası örgütün resmi bağlantıları çok güçlüydü. İsviçre polisi bu araştırmaları sırasında Dahabi , Zehabi, Zehebi gibi adlarla tanınan ve "Doktor" takma adlı ve banka hesaplarında "TIR" kodunu kullanan kişinin, Suriye yurttaşı olduğunu ve Türkiye'de yaşadığını belirliyordu. İsviçre makamları Amerikan uyuşturucuyla mücadele örgütü DEA tarafından 1980'den bu yana eroin kaçakçılığı suçundan kaçak ilan edilen Mohamed Kaim Sobhi Dahabi'nin de aynı kişi olduğuna inandıklarını belgelerle ortaya çıkardılar. Ve bunu Türkiye'ye Interpol kanalıyla da bildirdiler. Konuyla ilgili olarak ulaştığımız belgeler arasında ilgili İsviçre savcısının el yazısı da bulunuyor. Bunu kitabın ekler bölümünde göreceksiniz.

Zehebi'nin İsviçre dosyasında yer alan yüzlerce sayfa belgenin içinde olayı en açık şekilde özetleyen kısımlar vardı. Üzerlerinde "Çok gizli" damgası bulunan ve İsviçre savcılarının Türkiye'ye ilettiği belgelerin bu bölümlerinde şunlar yazılıydı:

"Magharian'ların söz konusu GUARDAG AG ile ilişkilerinin olduğu da tespit edilmiştir. Magharian'ların , kartvizitleri arasında, Zürich Swiss Bankasına ve GUARDAG AG firmasına ait bazı kartları da ele geçirilmişti. Yukarıdaki firmanın sahibi olduğunu belirttiğimiz, Simon Ankeshian isimli şahıs da Berber Yaşar diye anılan Yaşar Aktürk'ün sağ koludur. Daha önce de belirttiğimiz gibi Doğan Sağlam'ın Uğur Sağlam ile ilişkisi vardır. Uğur Sağlam'ın, Zürichteki CS Bankasında hesabı bulunmaktadır. OHANNESSIAN'ın da bu hesap ile ilgili olarak vekaletnamesi vardır.

Arbergstr 123 Biel adresindeki binanın müstemilatının Cristal Saat firmasınınca da büro olarak kullanıldığını da belirtmek isteriz. Bu firmanın müdürü, Biel de ikamet eden İsviçre vatandaşı, 3 Eylül 1948 Amman doğumlu Dahabi Mazen'dir. Bu şahsın Magharian'larla bağlantılı olan ve İstanbul'da ikamet eden Doktor diye bilinen Jalal Dahabi (Celal Zehebi) ile ilişkisinin bulunduğu kesindir. Magharian'ların da Dahabi Mazen ile iş ilişkilerinin olduğu bilinmektedir. Dahabi'nin, adres ve telefon numaraları Magharian'ların üzerinden çıkmıştır. Cenevre'deki Mirellissa Bankasında hesabı bulunmaktadır. Dahabi , Magharian'lara, İstanbul'dan Bulgaristan, Sofya üzerinden Zürich'e TIR rumuzu ile para göndermektedir. Bu para sistematik bir şekilde düzenli olarak gönderilir. Alaylı Walid adlı kişi, bu paranın uyuşturucudan elde edildiğini açıklamıştır.

Bunu daha iyi açıklamak için;

18 Nisan 1984 tarihinde, Milan'da 9 Ağustos 1941 Manastır doğumlu Hamza Türküresin sahte kimliğini kullanan Adem Akgüler, 10 Ağustos 1940 Pirelep doğumlu Vasfi Bayrak sahte kimliğini kullanan Rahif Sakarya ve 16 Ağustos 1948 İtalya doğumlu Marcello Puddu isimli şahıslar, bavullarında 14 kilo 800 gram eroin maddesiyle yakalanmışlardır. Marcello Puddu isimli şahsın üzerinde bulunan notlardan birinde, el yazısı ile Mirellis Roy hesabı, telefon 28 31 11 Cenevre yazısı bulunmuştur.

Ayrıca diğer bazı konularda şöyledir:

TDB Cenevre " Hesap numarası: 6211 kayıtlı olduğu isim Mr. L. Naley Saro mamafi bu şahıs SM kısaltması kullanıldığından, bu hesaba para transfer eden kişi Osman lakabıyla tanınan Mehmet Yıldırım'dır. İlgili bankanın dökümantasyo-nunun temini açısından bu geçerlidir.

Societe Finance Mirellis " Cenevre " Gönderen : Mr. Claude. Alıcı :

Cavalier'dir. Cavalier , TIR kısaltma adıyla tanınan (TIR'ın Tırnovalı ailesinin

kısaltması olduğu dolayısıyla da şahsın Jalal Dahabi olduğu malumdur) ve paranın transferini emreden şahıstır.

Tirnovalı Soydan ve Jalal Dahabi hakkında daha önce bahsedilmişti. Tirnovalı ve Soydan uyuşturucu işinden kazandıkları parayla geçinen kişilerdir. Ayrıca bu olayda da yine ilgili banka kayıtlarına ihtiyaç vardır.

Societe Finance Mirellis "Cenevre Hesap no: 425006" Osman attn. Mr. Claude (Maumary). Burada yine daha önce söylenmiş olan miktarda paranın transferini emreden kişi ki, bu şahıs muhtemelen Mehmet Yıldırım olabilir, bu hesap belgeleri üzerinde ele geçirilebilecek faydalı bilgilerin tetkiki ile olur.

Shakarchı Trading AG. SBS Hesap no: 198000 att. Mr. Kossa. Bu Shakarchı'nın Zürichteki SBS Bankasındaki hesabıdır. Kossa bu hesabın bulunduğu bankada işçi olarak çalışmaktadır. Biz Shakarchı'nın hangi işle iştigal ettiğini biliyoruz (Karapara aklamayı kastediyor) . Bu hesaba Magharian kardeşler de para göndermiştir.

Magharian kardeşlerin hesaplarının Alman polisi ile de yapılan kontrolleri sonucunda ortaya çıkan isimler şöyledir:

Hüseyin Yılmaz, Türk uyruklu, bir turist grubuna kayıtlı.

Chemie Akzo; Belçika ve Hollanda uyruğuna kayıtlı, adı birkaç defa Avrupa'da ona eroin ve morfin temin edicisi olarak kayıtlara geçmiştir.

Türkiye'de Celal Zehebi ya da Dehabi olarak tanınan kişinin en yakın arkadaşları ise haklarında uyuşturucu, döviz, altın ve hayali ihracat suçlamalarıyla onlarca dava açılan kişiler. Bunlar arasında Türk yeraltı dünyasının ünlüleri olan ve en ön saflarda bulunan Mehmet Yıldırım (Cillo Mehmet), Mehmet Çelikel ve Turan Çevik başta geliyor.

İsviçre savcılarının ve güvenlik birimlerinin hakkında bu kadar çok şey söyledikleri Zehebi, Türk emniyetinin de dikkatini çekmiştir. Türkiye'de de emniyetin Zehebi ile ilgili bazı değerlendirmeleri oldukça ilginçtir. Bu

değerlendirmelere göre Zehebi şöyle bir adam:

"Suriye uyruklu iken 17 Eylül 1987 tarih ve 87/12140 sayılı Bakanlar Kurulu

Kararıyla vatandaşlığımıza alındığı ilgi yazınızla bildirilen ve hakkında

bilgi talep edilen Mehmet Edip ve Kadriye oğlu 1945 Halep doğumlu Muhammed

Celal Zehebi (Özel) ile ilgili yapılan arşiv tetkikinde;

07 Temmuz 1988 tarihinde İsviçrede tutuklanan Magharian kardeşlerle ilgili

olarak yürütülen tahkikatlarda elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi için

İsviçre polisince verilen dökümanlarda Cenevre'deki Mirellis Sa Bankasındaki

iki ayrı hesabı bulunduğu, ülkemizden Magharian kardeşlere Mehmet Yıldırım

(Cillo) ile birlikte yarım milyar franktan fazla parayı illegal yollardan

göndermek suçundan aranmakta iken 12 Ocak 1989 tarihinde İstanbul Devlet

Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına giderek ifadesini verdikten sonra

serbest bırakıldığı, ifadesinde;

22 yıldan beri Türkiye'de oturduğunu, İstanbul Gayrettepe Alisamiyen Sokak 3/A

daire 38 de faaliyet gösteren Zehabi Dış Ticaret Limited şirketleri ortağı

olup 1974 yılında eşi Betül ile evlenmek suretiyle Türkiye'de devamlı ikamete

başladığını, henüz Türk vatandaşlığına geçmediğini, doktor unvanını ise

Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde 4 yıl tıp tahsili yapmış olmasından kaynaklandığını

bildirmiştir."

Burada ilginç olan; Zehebi'nin, 17 Eylül 1987 günü, Türk vatandaşlığına

alınmasına karşın, 12 Ocak 1989' da verdiği ifadesinde Türk vatandaşı olmadığını

söylemesi, ve yargılamasının da Suriye vatandaşı olarak yapılmasıdır. Ayrıca

dosyalarda Zehebi ile ilgili pek çok bilgi varken bunların kopuk kopuk ve

birbirinden ayrı olmasında ilginçtir. Sanki görünmez bir el dosyaları birbirine

kariştirmiş gibi...

Magharian olayıyla ilgili olarak yürütülen operasyonlarda "Yurtdışına Döviz

Kaçıranların Listesi" de oldukça ilginç. Sadece Zehebi 'de değil, bakın daha

kimler yer alıyor bu listede.

Osman Asilsoy, Dikran Bahadır Altun, Nazar Altun, Mehmet Veysi Canbaloğlu, Ayşe Arzu Topal (Dalokay), Hacı Hasan Bozdoğan, Mehmet Yıldırım, Muhammed Celal Dabahi (Zehebi) Doktor Kod Adlı, Mehmet Özkan, Ramazan Üldes, Hasan Bozdoğdu (Halıcı), Yaşar Dönmez (Saatçi), Ali Pekmezci (İş Bankası Eminönü şubesine adına döviz indirilen şahıs), Hasan Savaş (Sarraf, Yapı Kredi Bankası Tahtakale Pubesine adına döviz indirilen şahıs), Refik Uyar (Amca kod adlı, Hakan Oteli sahibi), Mehmet Duran Üstündağ (Hacı Duran kod adlı, yurtdışından altın getiren şahıs), Aydın (Soyadı bilinmiyor. Banker Ceyhan Bektaş adına döviz toplayan şahıs), Halil Yıldırım (Sarraf)."

Olaylarla ilgili olarak Türk güvenlik birimlerinin yaptığı çalışmalarla ilgili raporlarda dikkat çekici bilgiler bulunmaktadır. Bu konuda bir dosyada elime geçen ve Emniyet Genel Müdürlüğünün uzmanlarınca hazırlanan raporu size aktarmak istiyorum.

"İnterpole tabi ülkelerden İsviçre Polisi ile yapılan bilgi alışverişi sonucu İsviçre'de gözaltına alınan Magharian Kardeşlere Türkiye'den kara ve hava yoluyla Osman Asilsoy, Bahadır Dikran Altun, Nazar Altun, Mehmet Yıldırım, Mehmet Veysi Canbaloğlu isimli şahısların illegal yoldan döviz gönderdikleri, topladıkları dövize esas olan paraların ise menşeinin karanlık olduğu kanatine varılarak konunun tahkiki ve sanıkların yakalanarak operasyona gidilmesi kararlaştırılmıştır.

06.11. 1988 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğünün gerekli onayı ile İstanbul'a ekip halinde intikal edilerek keyfiyet İstanbul Emniyet Müdürü Vali Sayın Hamdi Ardalı'ya arz edilmiş, İstanbul Mali Pube ekipleriyle müşterek operasyon yapılarak sanık Osman Asilsoy, Dikran Bahadır Altun, Nazar Altun, Mehmet Veysi Çanbaloğlu olayda kuryelik yaptığı anlaşılan hostes Ayşe Arzu Topal (Dalokay) gözaltına alınmışlar, yapılan sorgulamalar neticesinde sanıklar haklarında

tekamül ettirilen tahkikat evrakı ile birlikte İstanbul Devlet Güvenlik

Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına sevk edilmişlerdir.

Sürdürülen tahkikat sonucu sanık Osman Asilsoy'un Dikran ve Nazar Altun'un piyasadan topladıkları para, Bulgaristan üstünden kara ve hava yoluyla Magharian kardeşlere intikal ettirdikleri, bu sevkiyatta Osman Asilsoy'un Hacı Bozdoğan isimli kuryesi vasıtasıyla dövizlerini Bulgaristan da ikamet eden Küçük Osman lakabıyla tanınan Sergiz Zagaryan'a intikal ettirdiği, sonra dövizlerin Magharian kardeşlere ulaştığı, Bahadır Dikran Altun'un, Magharian'lara gönderdiği dövizlerin bir kısmını Osman Asilsoy kanalından , bir kısmını Mehmet Veysi Canbaloğlu'nun kurye kullanarak bir kısmını da bankalar aracılığıyla Magharian kardeşlere ulaştırdığı, sanık Nazar Altun'un ise banka yoluyla dövizlerini Magharian'lara ulaştırdığı, Canbaloğlu'nun kendisine ait dövizler ile Dikran Altan'dan aldığı dövizleri hava yoluyla hostes Ayşe Arzu Topal'ı kurye kullanarak Magharian kardeşlere ulaştırdığı belirlenmiştir.

Bu şahısların dışında birçok şahsın Magharian Kardeşlere döviz gönderdikleri belirlenmiştir. Bunlar arasında amca lakabıyla iş gören Refik Uyar, Doktor lakabıyla çalışan Muhammed Celal Dahabi ve Yaşar Dönmez'in gözüaltına alınarak konu ile ilgili sorgulamalarının yapılması zaruri görülmektedir.

Ekibimizin yaptığı tahkikat sonucu, ülkemizden yurtdışına

a) Servet kaçırma

b) İhracat girdisi sağlama

c) Külçe altın getirme

d)1918 sayılı kanuna muhalif olarak yurda getirilmesi düşünülen emtiaya finans sağlamak için illegal yolla döviz kaçırıldığı, bu dövizleri gönderen sanıklarca , bu gayretler için kullanıldığı kanaatine varılmaktadır.

Ortalama günde 10-12 milyon dolar döviz toplanmakta, bu dolarların yüzde 80'inin illegal yolla İsviçre'ye gönderilmekte olduğu, İsviçre'de üstlenen Magharian

kardeşler gibi komisyon olarak para transferi yapan PAKARGO A.G, MUGATDAP, PARLAK A.G gibi şirketlerce dövizleri gönderen sanıkların isteğine göre yurda gönderildiği, hangi yolla olursa olsun gönderilen dövizlerin piyasadan toplanmasına esas olan Türk paralarının menşeinin belli olmadığı anlaşılmıştır. Döviz toplayıp İsviçre'ye gönderen sanıkların her türlü menşei belli olmayan karapara sahiplerinin bulunduğu ve paralarını sanıklara verdiği, sanıkların da paraları dövize çevirerek yukarda belirtilen yollarla Magharian kardeşlere ilettiği anlaşılmış, Magharian kardeşlerce toplanan paraların, esas sahiplerine, yani esas sahiplerinin yurtdışında bulunan, federal bankalardaki hesaplarına intikal ettirildiği müşahade edildiğinde, yurtdışına döviz göndermek gayesi olarak beşinci yolun da karaparaların aklanması için dövizlerin yurtdışına kaçırıldığı anlaşılmaktadır.

Örneğin Osman Asilsoy'un ifadesine göre sanık Osman Asilsoy tarafından yurtdışına gönderilen dövizlerin büyük bir kısmının hayali ihracat girdisi olarak Ali Pekmezci isimli şahsın Eminönü İş Bankası şubesinde bulunan hesabına, bir kısmının ise HasanSavaş isimli şahsın Tahtakale Yapı Kredi Bankası Pubesindeki hesabına döviz olarak indiği, Asilsoy'un bu şahıslardan kur farkı ve döviz gönderme masraflarını ve kendi komisyonunu aldığı, Ali Pekmezci ve Hasan Savaş'ın da devletten hesaplarına gelen dövizin kanuni iadesini aldıkları belirlenmiştir.

Çok büyük meblağları bulan bu döviz sevkiyatının önlenmesi için bankaların uyarılması, havaalanlarında görev yapan personele ait çantalar ile yurtdışına çıkan şahıs ve otoların ince aramadan geçirilmesi, firmalara yurtdışına çalışma müsaadesi verilirken, şirket kurucu şahıslar ile şirketlerde şoför ve muavinlik yapan şahısların tahkikatlarının sıkı bir şekilde yapılması, döviz toplama müsaadesi verilen şahıs ve firmaların iyi bir incelemeden geçirilmesi ve bu olaylardan yakalanacak sanıklara uygulanacak cezaların artırılmasının doğru

olacağı kanaatıyla bilgilerinize arz ederiz."

Aynı dönemde İstanbul ve İzmir emniyetinin yürüttüğü ortak operasyonlarda ortaya çıkan tablo daha da ilginçti. Üst düzey yetkililer ortak operasyonların amacını ve boyutunu şöyle açıklıyorlardı:

"İzmir Emniyet Müdürlüğüne el konulan Marmaris'teki hayali ihracat olayından sonra, İstanbul'daki altın kaçakçılığı olayının hedef ismi de Yaşar Aktürk olmuştu. Ancak Aktürk yakalanacağı tiyosunu alınca İsviçre'ye kaçtı. 'Zug' kantonundaki evinde saklanmaya başladı. 1987 tarihli MİT raporuyla ilgili olarak açılan soruşturmalar sonucunda İzmir Emniyetince hayali ihracat suçundan haklarında DGM tarafından tutuklanma kararı çıkartılan Ertan Sert, Necdet Ulucan, Yaşar Aktürk'ün yanısıra, Varujyan Kumdagezer ve Osman (Mirza) Asilsoy da araştırılan ve aranan kişilerdi.

Operasyonların, yani altın, döviz ve karaparanın odak noktası Yaşar Aktürk'tü.

Uluslararası karapara aklayıcısı İsviçre şirketi Shakargo AP.'nin Türkiye temsilcisi olarak görev yapan Asilsoy'un adına İsviçreden 9 gün içinde transfer edilen dövizin tutarı 6 milyar lirayı buluyordu. Bu 1988'in rakamları. Shakargo AP.'nin sahibi Muhammed Pekerci (Turgut Özal ve bazı ANAP lı milletvekilleriyle arası çok iyiydi. Turgut Özal ve Ahmet Özal kendisiyle görüşmeler yapardı.) Suriye uyrukliydu. Bütün dünyada ününü karapara konusunda yapmıştı. Bizdeki hayali ihracat olaylarının pek çoğunun arkasında da o vardır. Uluslararası döviz transferinde karaparacıların tam aradığı adamdır Pekerci ve şirketi. *

Bu dönemde Hazine Kontrollerinin verdikleri bir raporda da Yaşar Aktürk'ün 6 bin İsviçre frangı aylık aldığı belirtiliyordu. Ayrıca uluslararası uyuşturucu ve silah kaçakçısı olan, firari Yaşar Avni Musullu (Sarı Avni) ile Pekercilerin ve Aktürk'ün bağlantıları ile tüm transfer dekontları da elimizdeydi.

İstanbul polisi Osman (Mirza) Asilsoy'u yakaladı ve sorguladı. Adıyaman Nüfus Müdürlüğünden uluslararası kaçakçılık işlerine kayan Hacı Mirza'nın yeğeni olan

Osman Asilsoy hakkında Zürich'te Fikri Kocakerim, Hacı Mirza, Doğan elik, Kilisli İrfan adıyla bilinen kişilerle kaçakçılık işlerine karıştığı için elimizde bilgi vardı.

Esasen MİT raporu ele alınıyor ve oradaki isimlerle ilgileniliyordu. O dönemde Varujyan Kumdagezer ile PKK, ABU NİDAL ve ASALA gibi örgütlerin bağlantıları, bunlara Mahmutpaşa'dan gönderilen paralar incelemeye tabi tutuluyordu. Altın Mercedes'li müteahhit olarak bilinen Mehmet Saruhan da araştırılıyordu. Varujyan dosyasında adı geçiyordu. Mart 1987'de İstanbul'da 3 tabanca, 733 mermi, elik yelek ve 4 uzun mesafeli el telsiziyle, 43 kilo eroinin ele geçirildiği olayda yakalanan Saruhan'ın, Varujyan ile bağlantısı kesinleşen Mehmet Perif Baybaşın ve 1975 Lise yürüyüşünü düzenleyen Nazif Saruhanla ilişkileri araştırılıyordu."

ASALA

Toplanan paraların gittiği Magharian Kardeşler, Türk emniyet birimlerinin ASALA ile organik bağlantılarını saptadığı kişilerdi. Ayrı bir akrabalık bağları daha vardı ki , insan da dehşet uyandırmaya yetiyordu.

Magharianlar ile ASALA arasındaki organik bağlantı Türk güvenlik yetkililerine göre belgelenmiş durumda. Bu bağın ana durağı terör. Bu konuda en önemli örnek Magharianlar ile 28 Nisan 1973 yılında Türkiye'nin Los Angeles konsolosu Mehmet Baydur ile yardımcısı Bahadır Demir'i şehit eden Mıgırdıç Yanıkyan arasındaki akrabalık bağıdır. Magharianlar, Mıgırdıç Yanıkyan'ın kız kardeşinin çocuklarıdır.

O sıralarda hiç kimse Zehebi'nin adından söz etmiyordu. Bir kişi dışında. O da Hürriyet gazetesinde altın ve döviz kaçakçılığı olaylarını araştıran Uğur Dünder dı. Dünder, Türkiye'de ilk kez Zehebi adını kamuoyuna duyurdu ve altın ile döviz kaçakçılığında onun da bulunduğunu yazdı. Dünder'in arkasında ona destek ve

yardımcı olan, yüreklendiren Çetin Emeç'i de unutmamak gerekiyor elbette.

İsviçre savcılarının da adını sürekli tekrar ettikleri Zehebi bu olaylarla tanınınca kızmıştı. Kendisi o zamanlar ünlü hayali ihracatçı Turan Çevik ve işleriyle ilgileniyordu.

Olayların gelişimini bir süre izleyen Zehebi, kısa bir süre saklandıktan sonra, ortaya çıktı ve 12 Ocak 1989 günü olaylarla ilgili ifadesini vermek üzere İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığına başvurdu. İfadesinde Türk vatandaşlığı hakkını elde edeli neredeyse 2 yıl olmasına rağmen, kendisini Suriye vatandaşı olarak tanıttı. Adını da Muhammed Celal Zehebi (Özel) olarak değil Mohammed Jalal Zahabı olarak tutanaklara geçirtti. Zehebi'nin o zaman verdiği ifade çok ilginçtir. Bunca bilgiye karşın bakın o neler diyor:

"İstanbul

Devlet Güvenlik Mahkemesi

Cumhuriyet Savcılığı

Sayı:1988/512 Hazırlık.

12.01.1989

SANIK: Mohammed Jalal Zahabı/ Mehmet Edip oğlu Kadriye'den doğma 1945

D.lu Halepili Mavrdi Mah. 19/7 nüf. kayıtlı halen Suriye vatandaşı olup

İstanbul'da Gayrettepe Alisamiyen Sok. 3.A Kat: 5 No: 38 Zehebi Dış Ticaret

Limited Pirketinde çalışır ve sahibi olduğunu söyledi. Etiler Garanti Mah.

Yanarsu Sokak No:29 da oturur olduğunu söyledi, suçu anlatıldı savunması

soruldu:

Ben 22 yıldan beri Türkiye'de oturuyorum ve halen yukarıda adresi verdiğim

Zehebi Limited Pirketleri ortakların-danım. Hem ithalat ve hem ihracat işleri

yaparım . 1974 senesinde eşim Betül Zehebi'yle evlenmek suretiyle Türkiye'de

ikamet etmeye başladım. Henüz Türk vatandaşlığına geçmiş değilim. Benim iddia

konusu uyuşturuculardan elde edildiği söylenen dövizleri bir kısım şahıslarla

birlikte İsviçre'de bulunan Makaryan kardeşlere transfer edip aklanması işini yapmış değilim tamamen bir uydurmadan ibarettir.

Birlikte iş yaptığımız iddia edilen Mehmet Yıldırım'ı tanırım. Bu tanımam benim sahibi bulunduğum 34 AUE 21 plakalı 85 model 190 E tipi arabamın Esentepe Ertebe galerisinde satışı sebebiyleydi. Ben bu arabayı Mehmet Yıldırım'ın kardeşi Hüseyin Yıldırıma o tarihte sattım, bu satışın borcun tamamı ödendikten sonra yapılmasını uygun bulmuştum. Ancak arabanın aramızda bir münasebete dayanarak aklandığını da haricen fotokopisini verdiğim 10.3.1987 tarihli belgede belirtmiştik. Arabayı ben harici satışı müteakip aynı tarihte teslim ettim.

Bilahare borç ödendikten sonra arabanın kati satışını yaptım bu arabanın bu satıştan sonra alanlar tarafından içinde uyuşturucu madde taşınırken yakalandığını ben duymadım. Zaten arabayı fotokopisini gösterdiğim belgede de belirtildiği gibi harican satmıştık.

İsviçre'de bulunan Jan ve Barkev Makaryan kardeşlerle tanışmamız onlarla hemşeri olmamızdan kaynaklanmaktadır. Ben çocuğumu İsviçre'de okuttuğum için senede bir kez İsviçre'ye seyahat ederiz. Bu seyahatler sırasında yukarıda bahsettiğim Jan ve Barkev Makaryan kardeşlerle konuşup görüştüğümüz olur. Zaten kendileri de İsviçre'de okuyan Uğur isimli oğlumla meşgul olmaktadırlar. Bunlarla tanışıklığımız bu sebeptendir. İddialarla ilgim yoktur.

İsviçre'de gidiş gelişlerimizde Makaryanlardan başka herhangi kimseyi tanımam, iş ilişkim olan kimse de yoktur.

Benim doktor ünvanım da Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde 4 yıl kadar tıp tahsili yapmış olmamdan ileri gelmektedir. İfade ettiğim gibi suçlamalarla ilgim yoktur.

İsviçre'de de Makaryan kardeşlerden başka kimseyi tanımam, dedi. Suçlamaları kabul etmediğini iddia etti. İfadesine ekleyecek başka bir husus olmadığını söyledi. İfadesi okundu, ifadesinin doğruluğunu imzasıyla tasdik etti.

12.01.1989"

Zehebi bu ifadesinin ardından serbest bırakılır. İsteği üzerine kendisine bir de aynı tarihli durum belgesi verilir. DGM Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Çayhan Ülgen'in imzaladığı belgede " Savcılığımızca sürdürülen soruşturma dolayısıyla kendiliğinden gelerek konuyla ilgili ifadesini veren Mohamed Jalal Sahabi 12 . 1. 1989 tarihinde ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmıştır" denir.

Nedense yapılan bir "yanlışlık" sonucu Zehebi'nin adı ve soyadı durum belgesine Mohamed Jalal Sahabi olarak geçirilmiştir. Böylesi yanlışlıklar o kadar çok yapılır ki, Zehebi'nin adı her belgede başka başka şekilde yer almaktadır. Araştırmalarımız sırasında acaba bu adam, o adam mıdır, diye düşünmekten biz bile kendimizi alamadık. Çünkü aynı dosyadaki bir tek sayfalık belgede bile Zehebi'ye farklı farklı adlar verilmişti ve bunlar nedense, ne adli yetkililerce, ne de Zehebi tarafından düzeltilmemiştir.

Bu olayla ilgili olarak Türkiye'de yapılan bütün operasyonlar sonunda adliyeye getirilir ve yargılamalar başlar. Büyük gürültülerle gerçekleştirilen operasyonlara karşın dava sırasında hiç de umulanlar olmaz.

Yargılamaların sonucunu özetleyen karar metnini aşağıda sizlere sunacağım. Bu üç sayfalık metin, her şeyi bitirirken, İsviçre makamlarıyla Türk makamlarını da karşı karşıya getirir. Türkiye'nin İsviçre'ye bilgi alması için gönderdiği savcı," Bunlar bana hiçbir şey vermiyor" derken, İsviçreli yetkililer açıkça söylemeseler de Türk tarafına karşı güvensizliklerini yansıtmaya çalışırlar. Bu çatışmalar arasında ne mi olur?

İşte size o çok merak edilen, sonradan soruşturmalara neden olan karar metnini sunuyoruz:

"TC.

İSTANBUL DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ

BAPKANLI³¹

Sayı:

Kod: 34410

Karar

Esas No: 1989/125

Karar No: 1990/17

C. Savcısı No: 1989/106

Başkanı : Osman Pen 13527

Üye : Pemsettin Panal 15592

Üye : Enver Erdal Alb. 1964/ym"15

C. Savcısı : Cevat Özel 19015

Katip : Sabahat Sarı

Davacı : K.H.

Sanıklar : 1) Mehmet Yıldırım: Peyho oğlu Zeynep'ten olma, 1945 D.lu Kilis,

Çerçili Köyü nüf. kayıtlı İstanbul Florya, Harmanlar durağı Gülen Sokak Ortanca

Apt. D.4 A/2'de oturur.

2) Dikran Bahadır Altun Nazar-Gülbeyaz oğlu, 1951 D.lu, Boğazlıyan

İlçesi, Sarıkaya Nahiyesi nüf. kayıtlı. İst. Küçüköy İstasyon Cad. 75/9'da

oturur.

3) Osman Asilsoy: Hacı-Kudret oğlu, 1947 D.lu İst. Eminönü,

Süleymaniye Mah. nüf. kayıtlı. İstanbul"Florya, Eceler Sokak Eceler Apt. D.1'de

oturur.

4) Nazar Altun: Dikran oğlu, Surpiye'den olma, 1928 d.lu Boğazlıyan İlçesi

Burunkale Köyü nüf. kayıtlı. İst. Yeşilköy İstanbul Cad. 75/9'da oturur.

5) Mehmet Veysi Canbaloğlu: İbrahim Sami-Hatice'den olma, 1953 d.lu, İst.

Bakırköy, Bahçelievler, nüf. kayıtlı. İstanbul-Bakırköy, Çalışanlar Cad.

Yaseminli Sokak Sayan Apt. 5/9'da oturur.

6) Yaşar Kadir Dönmez: Mehmet Pükrü-Fatma'dan olma, 1950 D.lu, Akseki Cevizli

Köyü nüf. kayıtlı. İstanbul Florya, Saruhan Sokak yücel Apt. no: 5'de oturur.

7) Mohammed Jabal Zahabi: Mehmet oğlu, Kadriye'den olma 1945 D.lu, Suriye Halep ili Mavardi Mah. 19/7'de nüfusuna kayıtlı. İst. Etiler, Garanti Mah. Yanarsu Sokak no: 29 da oturur.

8) Halel Yıldırım: Peyho oğlu, Zeynep'ten olma, 1940 d.lu Kilis İlçesi Çerçili Köyü nüf. kayıtlı, İstanbul Florya, Penlikköy Gümüş Sokak Nazan Apt. 10/5'de oturur.

9) Hasan Savaş: Mahmut-Didar oğlu, 1962 D.lu İst. Eminönü Binbirdirek mah. nüf. kayıtlı. Halen İst. Bakırköy, Florya Hürriyet Cad. 19/3'de oturur.

10) Hasan Bozdoğan: Hasan Ayşe oğlu, 1960 D.lu Gerger İlçesi Hoşarlar Köyü nüf. kayıtlı İst. Fatih Karagümrük Derviş Ali Mah. Yahyazade Sokak 18/3'de oturur.

11) Mehmet Yıldırım: Ahmet-Fatma'dan olma, 1960 D.lu Kilis, Çercili Köyü nüf. kayıtlı. İst. Florya, Harmanlar durağı, Selvi Sokak no:5'de oturur.

12) Ayşe Arzu Dalokay (Topal): Mustafa kızı Gönül'den olma, 1960 D.lu, Ankara, Çankaya nüf. kayıtlı şişli Halaskargazi Cad. 32/2'de oturur.

SUÇ : Uyuşturucu Maddelerden Sağlanan Parayı İsviçre'de Bulunan Magharian Kardeşler Aracılığıyla Aklamak Suretiyle Uyuşturucu Pebekesine Yardımcı Olmak.

Suç Tarihi : 1986-11.11.1988

Tevkif Tarahi : 20.11.1988 (Bahadır Dikran Altun için)

Tevkif Tarihi : 31.01.1989 (Mehmet Yıldırım için)

Uyuşturucu maddelerden sağlanan parayı İsviçre'de bulunan Magharian Kardeşler aracılığıyla aklamak suretiyle uyuşturucu şebekesine yardımcı olmak suçundan sanıklar Mehmet Yıldırım ve arkadaşları hakkında İstanbul DGM Cumhuriyet Savcılığının 28.3.1989 tarih 19896/106 esas sayılı iddianame ile dava açılması üzerine dosya mahkememize tevdi edilmiş olmakla, yapılan duruşmaları sonunda:

GEREKİ DÜPÜNÜLDÜ

Sanıklar Hikmet Yıldırım, Dikran Bahadır, Altun Osman Asilsoy, Hazar Altun, Mehmet Veysi Canbaloğlu Yaşar Kadri Dönmez, Muhammed Jalal Zahabi, Halil Yıldırım, Hasan Savaş, Orhan Bozdoğan, Mehmet Yıldırım, Ayşe Arzu Dolakay' (Topal)'ın 1986 - 11-11-1988 Tarihleri arasında uyuşturucu maddelerden parayı İsviçre'de bulunan Magharian kardeşler aracılığı ile aklamak suretiyle uyuşturucu şebekesine yardımcı olmak suçunu işledikleri iddiasıyla TCK'nın 403/3-4-5, maddesi gereğince cezalandırılmaları iddia olunmuştur.

Tüm sanıklar duruşmada atılan suçu inkarla C. Savcılığınca ve yerel hakimlikçe alınan ifadelerinin doğru olduğunu, emniyetçe alınan ifadelerinin doğru olmadığını, zira emniyette uzun zaman nezarete tutuldukları, görevlilerin bizzat yazıp hazırladıkları ifade tutanaklarını zorla kendilerine imzalattıklarını beyan eylemişlerdir.

Suç konusu maddeler elde edilememiş olduğu gibi sanıkların savcılık, yedek hakimlikteki ve mahkemedeki ikrara dayanan beyanlarının aksini gösterir deliller de elde edilememiştir.

Bu sebeple ve başkaca delillerle de doğrulanmadığından sanıkların emniyetteki aleyhlerine olan ifadeler, mahkumiyetleri için yeterli delil niteliğinde görülüp kabul edilmemiş, sanıkların beraatlerine karar verilmesi mevcut deliller karşısında uygun ve gerekli bulunmuştur.

Bu nedenlerle: Atılan suçu işledikleri hususunda mahkumiyetleri için haklarında kesin delil bulunmadığından sanıklar:

(Mehmet Yıldırım, Dikran Bahadır Altun, Osman Asilsoy, Nazar Altun, Mehmet Veysi Çambaloğlu, Yaşar Kadir Sönmez, Muhammed Jalal Zahabi, Halil Yıldırım, Hasan Savaş, Hasan Bozdoğan, Mehmet Yıldırım ve Ayşe Arzu Dolakay (Topal)'ın Beraatlerine)

Emniyetin 1988/24 sırasında kayıtlı ve 19.10.1989 tarihli arama tutanağında cins ve nitelikleri yazılı belgelerin sanıklarda Peyho oğlu, Mehmet Yıldırım'a

iadesine, yine emniyetin 1988/156 sırasında kayıtlı 3 adet teyp kasetinin narkotik şube müdürlüğüne gönderilmek üzere C Savcılığının tevdiine, dair 30.1.1990 tarihinde talebe uygun C. Savcısı Cevat Özel huzur ile ve oybirliğinde karar verilerek yukarıda yazılı sanıkların yokluklarından müd. avukatlar Güngör Uygur (karar yazılmakta iken geldi) Ahmet Tamokur, Tuncay Gökçe, Pükrü Özkel, Cafer öl. Çetin Kökdemir ve Önder Türel'in yüzlerinde temyiz yolu açık olmak üzere açıkça okunup anlatıldı. 30.1.1990

Başkan 13527 Üye 15592 Üye 1964 yd.15

Osman Pen Pemsettin Panal Enver Erdal Hk. Kd. Alb

İşte bu karar aslının aynı olup, Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 4.4.990 tarih 990/1064"1879 sayılı kararı ile hükmün Onanmasına karar verilerek kesinleşmiştir. 14.12.1993.

Y.Müdür

Kararın altındaki imzalar, mahkeme Başkanı olarak yargıç Osman Pen; üye Yargıç Pemsettin Panal ve üye Yargıç Albay Enver Erdal'a aittir.

Bu yargıçlardan Osman Pen ve Pemsettin Panal daha sonra Zehebi ile çeşitli ilişkiler kurmuşlardır. Zehebi'nin evinde verdiği yemeklere katılmışlardır. Bu konuya ilerde değineceğiz.

ZEHEBİ NASIL TÜRK VATANDAPI OLDU

Zehebi'nin Türk güvenlik birimlerinin elinde bulunan bir dosyası da vatandaşlığa kabulüyle ilgili. Bu dosyaya göre Zehebi, Türk vatandaşlığına alınması için ilk başvurusunu 3 Ocak 1986'da İstanbul Valiliğine yapar. Bu başvuru 17 Eylül 1987 gün ve 87/ 12140 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilir. Adı Muhammed Celal Özel olur. Böylece Özel soyadını eşi Betül Özel'den

alır. İstanbul, Pişli İlçesi, Mecidiyeköy, cilt 019/ 21 , sayfa 24, hane 2901
e tescili yaptırılır. Baba adı olarak Mehmet Edip, anne adı olarak Kadriye,
doğum yeri olarak Halep, doğum tarihi olarak 1945, dini ve soyu olarak da kendi
beyanına göre Türk-İslam , medeni haline de evli diye yazılır. Türkiye'ye ilk
olarak 14 Aralık 1966 da Selanik üzerinden geldiği kayıtlara geçer...

Eski pasaportundaki bilgiler ise arşivlere şöyle yansıtılır:

Suriye Arap Cumhuriyeti, İçişleri Bakanlığı Muhacerat ve Pasaport Dairesi.

Kayıt no: 68/85

Adı, Soyadı: Mohamed Jalal Zahabi

Baba Adı : M. DİB

Ana Adı: Kadriye

Doğum tarihi ve yeri: 1945 - Halep

Halen ikamet ettiği yer: İstanbul

Nüfusa kayıtlı olduğu yer ve no: MAWARDİ 19/7

Mesleği: Tacir

Pasaport no: SR/77 187978

Tanzim edildiği yer: İstanbul

Tanzim tarihi: 23 Ekim 1985

Geçerlilik süresi: 22 Ekim 1991

Tanzim eden makam: İstanbul Suriye Başkonsolosluğu Konsolosluk işleri dairesi.

Zehebi ile ilgili yapılan incelemelerde İstanbul polisi ne hikmetse en küçük bir
bulgu elde edemez. Oysa o tarihe kadar Zehebi'nin 3 kez sınırışı edilmesi
kararlaştırılmış, döviz kaçakçılığı suçundan bile yargılanmıştır. İstanbul
polisi kendisiyle ilgili onlarca rapor hazırlamıştır. MİT te de olumsuz bir
dosyası vardır.

Daha sonra Milli Savunma ve Milli Eğitim Bakanlıkları görevlerinde bulunan

Nevzat Ayaz'ın İstanbul Valiliği yaptığı dönemde , vatandaşlık işlemleri

konusunda 12 Haziran 1986 tarihinde İçişleri Bakanlığı 'na yazılan yazıda Zehebi'nin " iyi ahlak sahibi olduğunu" belirtilerek kendilerince Türk vatandaşlığına alınmasında bir sakınca olmadığı kaydedilir.

Ayaz'ın dışında da Zehebi'nin Türk vatandaşlığına geçmesi için çalışanlar vardır.

Bunlardan birisi de dönemin ANAP Muş milletvekili Alaattin Fırat 'tır. Fırat , Zehebi'nin Türk vatandaşlığına alınmasında aracı olduğunu doğruladı. İşlemlerin yapılması için Zehebiyle birlikte İçişleri Bakanlığı Nüfus İşleri Genel Müdürlüğüne gittiğini saklamayan Fırat , Zehebi'nin geçmişi ve yaşantısı hakkında bilgisi olmadığını söyledi. 3-5 yıl kadar önce bir arkadaşının kendisine Zehebi'den söz ettiğini anlatan Fırat, "Arkadaşım onun doktor olduğunu ve üniversitede okuyan çocuklarının bulunduğunu söyledi. Vatandaşlığa geçmesinde bazı sorunları varmış. Zor durumdaymış. Ona Ankara'ya geldiğinde benimle görüşmesini , ilgileneceğimi söyledim" diye konuştu. Muhammed Celal Zehebi'nin Türk vatandaşlığına geçişinde aracı olmasının nedenleri arasında Siirt'in tanınmış ailelerinden Özellerin damadı oluşunun bulunduğunu belirten Fırat , Zehebiyle görüşmeleri konusunda şunları söyledi:

" Kendisine bir mektup verdim. Bununla İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne gitmesini önerdim. Ancak bazı sorunlar çıkmış. Derdini rahat anlatabilmek için bir sonraki görüşmede benim de onunla gitmemi istedi. Birlikte gittik. Bana 17 yıldır Türkiye'de olduğundan sözetti. Babasının ölümü üzerine Suriye'deki gayri menkullerini sattığını, dolara çevirdiği paralarla Türkiye'de yakalandığını ve bunun kaçakçılık olayına sokulmasına karşın beraat ettiğini söyledi. Suriye'ye gönderilirse idam edileceğim diyordu. İçişleri Bakanlığındaki görüşmeden 3-4 ay sonra beni telefonla arayarak , vatandaşlığa alındığını söyledi ve teşekkür etti. Beni hangi arkadaşımın Zehebi ile tanıştırdığını hatırlamıyorum. Zehebi çok güzel Türkçe konuşuyordu ve sakın bir

adamdı."

Zehebi Türkiye'de onlarca kez adli takibe uğramıştı. Üç kez sınırışı edilmesine karar verilmiş, bunlar nedense o dönemlerde polis tarafından yerine getirilmemişti. Ancak bir keresinde İçişleri Bakanlığının bastırması sonucunda kendisi yurtdışına çıkmıştı. Aynı İçişleri Bakanlığı yıllar sonra valilerinin " iyi ahlak sahibi" olduklarına kefil olduğu Zehebi için, vatandaşlık kararı aldırıyordu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ZEHEBİ SIKI TAKİPTE

O gün İstanbul emniyetinin sorgulayacağı kişi; Zehebi'yi, eşi Fatma

Doğankayalı'dan daha iyi tanıyan Turgut Doğankayalı idi. Onun ifadesi de en az Fatma Doğankayalı'nın ifadesi kadar çarpıcıydı. Öyle ilişkiler anlatacağı ki, şaşırmamak elde değildi. Gelin birlikte bu ifadeyi tutanaklarından polisiye film izlercesine, okuyalım. Ama unutmayın bunlar bir senaryo değil. Bizim gerçeğimizin, mafyamızın nasıl çalıştığını gösterir samimi itiraflar. Üstelik hepsi devletimizin gözü gibi koruduğu arşivlerindeki birer resmi belge. Polis müdürü eline aldığı telsizle Zehebi'yi takipteki ekibin başını aradı : "Beni telefonla ara", dedi. Bir süre sonra telefonu çaldı. Takipteki ekibin başıydı arayan:

"Adam evinden hiç çıkmadı" .

"İyi izleyin " deyip, telefonu kapattı.

Başı ağrıdan çatlıyordu. Yandaki sorgu odasına geçti. Odada Zehebi'nin "Öldürün o gazeteciği " talimatını duyan, Fatma Doğankayalı'nın eşi ve aynı zamanda Zehebi'nin şoförü-koruması, bekçisi olarak görev yapan Turgut Doğankayalı vardı. Sessizce odaya girdi. Sırtındaki deri montu çıkardı.

"Kimsin sen" diye sordu Doğankayalı'ya.

Oldukça tedirgin bir ses tonuyla yanıt verdi adam:

"Turgut Doğankayalı..."

"O kadarını hepimiz biliyoruz. Sen konuş da tanıyalım biraz, bakalım seni tanıyor muyuz , eskiden... Nerede doğdun, nerelerde çalıştın? En iyisi sen bize kafa kağıdını bir oku da öğrenilim."

Yine aynı daktilo, kulakları sağır eden gürültüyle herkesten önce yazmaya başladı:

"İfade Tutanağı

İfade Sahibi: Turgut Doğankayalı."

Doğankayalı'nın sesi duyuldu. Nüfus kağıdını okuyordu:

"İstanbul İli Pişli İlçesi Harbiye Mahallesi Cilt No:014.03 Sayfa No: 261. Kütük Sıra No: 3 üzerinde nüfusa kayıtlı olup. İlimiz Kadıköy İlçesi Bostancı Emin Ali Paşa Caddesi Taşlıçeşme Sokak Ali Piran Apt. 32/1 sayılı yerde ikamet eder, Büyük Dere Caddesi 27/3 şişli Endüstirel ürünler AP. Poför olarak çalışır, İlkokul mezunu sabıkasız olduğunu beyan eder, evli çocuksuz Osman Nizamettin-Atina oğlu 1956 İstanbul D.lu Turgut Doğankayalı'nın terörle mücadele şube müdürlüğünde alınan ifadesinde soruldu."

Daktilo susmuştu. Sorgucu Turgut Doğankayalı'ya "Başla bakalım, özgeçmişini anlat" dedi.

Doğankayalı doğumundan başlayarak yaşam öyküsünü aktardı:

"Ben 1956 yılında İstanbul'da doğdum. İlkokulu Bebek Kurtuluş İlkokulunda okudum. Askere gidene kadar annem ve babam ile birlikte kaldım. Herhangi bir iş yapmadım, askerliğimi 1976 tarihinde bahriyeli olarak İzmit Gölcük'te yaptım. Askerden geldikten sonra, askerde gemi işleri öğrendiğim için gemilerde, Yahya Demirel'e (Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in yeğeni ve ilk hayali ihracat mahkumu. Yahya Demirel ile ilgili ayrıntılı bilgileri Kıyamet Mahkemesi adlı kitabımda geniş olarak işlemiştim) ait gemilerde dört yıl kadar çalıştım.

Bodrum'da Mavi Yolculukta iki yıl kadar çalıştım. 1985 yılının Nisan ayında Salta Limanında Suriye uyruklu Muhammed Celal Zahabi'nin evinde ev hizmet işlerinde çalıştım. Buradan Esentepe Gazeteciler Sitesi Haberler Sokak No: 16 sayılı yerde yine aynı adamın yanında çalışmaya devam ettim. 02.10.1987 tarihinde şoför ehliyetini aldıktan sonra aynı adama şoförlük yapmaya başladım. Daha sonra Gayrettepe Ali Samiyen Sokak Koru Apt. Kat 5 No: 38 sayılı yerde aynı adama ait yazıhaneye geçtim ve burada çalışmaya devam ettim. 1988 yılının Ağustos ayında eşim olan Fatma Doğankayalı ile tanıştım. 1989 yılının şubat ayında evlendik. Halen evli bulunduğum eşim ile birlikte bu tarihlerde

Gazeteciler Sitesi Haberler Sokak No: 16 sayılı yerde ikamet ediyorduk. 1991

yılının Ocak ayının beşinde Celal Zahabi'nin yanından ayrıldım. Pimdi halen

yukarıda adresini vermiş olduğum şirkette çalışıyorum.

Biz bir anne ve babadan olmak üzere iki kardeşiz. Gülseren Doğankayalı (Baysal)

Bülent Baysal ile evlidir. Muhasebeci olarak çalışır, onun küçüğü benim. 1974

yılında Ailece Almanya'ya gittik daha başka bir ülkeye gitmedim. Ancak gemilerde

çalışırken birçok ülkeye gittim. Ankara'ya Diyarbakır'a ve Eskişehir illerine

gittim başka bir ile gitmedim."

"Muhammed Celal Zahabi ile nasıl tanıştınız?"

"1985-86 yıllarında çocukluk arkadaşım olan, halen Viktor Kamhi'nin yanında

çalışmakta olan, Levent Kırboz isimli arkadaşım vasıtası ile tanıştım. Bu

tarihlerde Muhammed Celal Zahabi (Özel) evinde garsoniyer olarak çalıştırmak

üzere adam aradığını gelip bana söyledi. Ben de o tarihlerde işsiz olduğum için

kabul ettim. Beraberce Baltalimanındaki evine gittik. Burada Levent Kırboz beni

Muhammed Celal Zahabi ile tanıştırtarak yanında çalışmamı söyledi. Ben de o

tarihte belirtilen evde garsoniyer olarak çalışmaya başladım. Burada bulunduğum

evin sakinleri şikayetçi olunca; Gayrettepe Gazeteciler Sitesindeki yerde

çalışmaya devam ettim. Bu arada bunun yanında çalışırken ev işleri ile

garsoniyer olarak uğraşıp ayrıca, bir de telefonlara bakıyordum. Ben bunun

yanında çalıştığımda yine, aynı adamın yanında çalışan Gümüşhaneli olduğunu

bildiğim Müslüm Erdem isimli bir şahısla tanıştım. Bu adam Muhammed Celal

Zahabi'nin ayak işlerini yapardı. Bu evde ben, bu tarihlerde bekar olarak yatıp

kalkıyordum. Celal Zahabi de ailesiyle birlikte oturur, bazen de bu evde

arkadaşları ile toplanarak alem yapar, iş konuşturlardı. Tabii bu tarihlerde ben,

işe yeni girdiğimden gelen adamları ismen tanıımıyordum. Daha sonra ismen

tanıdıklarım,

Viktor Kamhi, bu adam turizmcidir. Turizm işleri ile uğraşırdı. Yusuf Bey isimli

soyadını bilmediğim bu şahıs, Şişli Kent Sineması üstünde CASIO Saatleri mümessili olarak iş yapar.

Mehmet Çelikel, Taksim Aydede Sokak'ta bulunan Riva Otelinin ve Riva Dövizin sahibidir. Döviz ve altın işleri yapar.

Cillo Memet (Mehmet Yıldırım), Laleli'de Gold Otelinin sahibi ve ayrıca inşaat işlerinde uğraşır.

Muhammed Celal Zahabi'nin yeğenleri Celal ve Paban isminde iki Suriyeli şahıstı.

Bunların soy isimlerini bilmiyorum. Bunlar da döviz işleri ile uğraşır.

Erol Kohen, Maçka İstanbul Teknik Üniversitesi karşısında yazıhanesi var. Bu şahısta yine altın ve döviz işleri ile uğraşır.

Mais, Tahtakaleden ismen tanırım. Pahsını hiç görmedim. Bu da Celal Zahabi ile iş ortaklığı yapardı.

Sadi isimli şahıs da Tahtakalede aynı işleri yapar.

Hüseyin Yıldırım isimli şahsı bir sefer gördüm. Bu şahıs Muhammed Celal Zahabi ile altın kaçakçılığı yaptığı zamanlarda altının kod ismini yumurta koymuşlardı.

Bu konuda aralarında hesap yüzünden bir anlaşmazlık olmuştu. Bu tarihten sonra bu adam bir daha gelmedi. Ve ben de görmedim.

Mevlüt Ergizcan isimli şahıs Muhammed Celal Zahabi nin mahkeme işlerini takip eder, Devlet Güvenlik Mahkemesinde olan işlerle ilgili olarak hakimleri ve savcılarını ayarlayıp Muhammed Celal Zahabi ve diğer yargılanan arkadaşlarına bu işlerden aklandırırdı. Yani maddi yönden bağlantı yapardı.

Domino İplikçilik Sanayii'nin Osmanbey'de adresini tam olarak bilmiyorum.

Tahminime göre, sahibi yahudi idi. Bu şahısla da yine, para işleri yapardı.

Tahtakale ve Kapalıçarşıda altın döviz işleri yapan şahısları şu anda yanında çalışmakta olan Müslüm Erdem isimli şahıs daha iyi tanıyabilir. Çünkü, bu şahıslarla irtibatı Müslüm Erdem kuruyordu.

Tahtakale Atabek İşhanı No:402 sayılı yerde Amra Dış Ticaret olarak faaliyet

gösteren yer 1985 de 1988'e kadar Muhammed Celal Zahabi'nin yeğenleriyle birlikte Muhammed Celal Zahabi'de burada çalışırlardı. Altın ve döviz işleri yaparlardı.

Ayrıca, bayan olarak ilişki kurduğu ve tanıdığı kişiler de vardı.

Bunlardan bazıları iş yapmayıp sadece ilişki kurduğu kadınlardı. Sevil adında soyadını bilmediğim ailece görüştüğü dekoratör olarak çalışır. Kemal Toplanın kızıdır. 4. Levent'de ikamet eder.

Ayfer'in soyadını bilmiyorum. Bu bayan da Celal Zahabi'nin yanında iki ay kadar çalıştı.

Bazen paralı kadınlar, bazen de bir defaya mahsus olmak üzere gelip giden kadınlar olurdu. Kadınlar genelde para karşılığı cinsi arzularını yerine getirmek için, bu şahsın yanına gelirlerdi. Alışveriş yönleri yoktu. 1988 yılında kendi şahsına ait olan Mercedes marka bir otomobille İsviçre'ye gittiğinde İsviçre polisi tarafından yapılan aramada, bu otoda bazmorfin ve eroin bulunduğunu çalışmış olduğum işyerindeki masa üzerindeki evraktan okudum. Bilahare bu arabayı sattığını duydum.

Yine, aynı tarihlerde Magharian Kardeşlerle karaparaları aklama konusunda işbirliği yaptığı sırada yakalandığı ve bunlarla birlikte yargılandığı 1988 tarihinde gazetelerde de yayınlandı. Bununla birlikte Mehmet Yıldırım (Cillo Mehmet) de yargılandı. Cillo Mehmet yakalanınca, Muhammed Celal Zahabi (Özel) yurtdışına kaçtı.

Telefonla avukatı olan Faruk Erten'le yaptığı görüşmelerde avukatının kendisine korkulacak herhangi bir durumun olmadığını söylediğinde, tekrar Türkiye'ye döndü.

Cillo Mehmet'le Celal Zahabi gayet iyi anlaşırlardı. Celal Zahabi Cillo Memet'in üzerinde olan bir kişiydi. Cillo Mehmet Celal Zahabi adına her türlü işleri takip ediyordu.

Ayrıca, yine 1989 yılının şubat ayının 27'sinde bu davadan dolayı bize Ankara'ya gidiyorum diyerek yurtdışına kaçtı, aradan 2-3 gün geçtikten sonra Londra'dan gazeteciler Sitesi Haberler Sokak No:16 sayılı yerde kurulu bulunan 166 38 89 no.lu telefonu arayarak Londra'da olduğunu Londra'da bulunduğu adresi ve telefon numarasını yazdırdıktan sonra işler hakkında ve mahkeme konusunda bilgi aldı. Avukatı Faruk Erten'in herhangi bir durum olmadığını söylemesi üzerine tekrar geriye geldi.

Ayrıca, Muhammed Celal Zahabi'nin yeğenleri olan Celal ve Paban isimli şahısların babasının İnterpol tarafından arandığını, yine Celal Zahabi'nin yanında çalışan Müslüm Erdem isimli şahıstan duydum. Ben, Muhammed Celal Zahabi'nin evinde garsoniyer olarak çalıştığım tarihlerde bu şahsın evine hakim ve savcılar ziyarete gelirdi. Bunların içerisinde ismen tanıdığım DGM Başsavcısı veya Hakimi Fikret Uluç, Pemseddin Panal vardı. Celal Özel'in yaptığı her türlü kaçakçılık dosyasına bu hakim ve savcıların baktığını kendi aralarında konuşurlarken duydum. Ayrıca, Kartal adliyesinde tanıdığım bir hakim veya savcı olabilir. Celal Beye sen merak etme senin dosyaların bize gelecek, onları biz ayarlarız dediğini ben Celal Beyin şoförlüğünü yaptığım sırada oto içerisindeki konuşmalarından anladım. Celal Zahabi çok önemli ve gizli notlarını Arapça olarak tutardı."

"Tutardı da ne yapardı ? Kasaya mı saklardı?"

"Bu notları yani yazmış olduğu kağıtları bir makinede yok ederek, yırtarak okunmaz hale getirirdi. Yeğenleri Celal ve Paban'la konuşurken genelde Arapça olarak konuşurlardı. Bunlar daha evvel ortak iş yaptıklarını, günlerce süren hesaplaşmalar aralarında devam ederdi. Bu hesaplar öğrendiğime göre, altın hesabı imiş. Altına da yumurta kod adını kullanırlardı. Daha sora eski Sağlık Bakanı Halil Pıvgın'ı tanıdığını ve bu zatı yatıyla gezdirdiğini de duyardım. Çağlayan'da bulunan Filorans Naytingel Hastanesinde bir acil servis ve bir de

morg odası yaptırarak bu hastaneye hibe ettiğini, bu hastanenin Rektörü Cemi Demiroğlu ile çok samimi olduğunu söylerdi.

Türkiye'de bulunup da gelen tanıdıklardan başka ayrıca, bir iki sefer de bu şahsın yanında Suriye'den ilk önce 40-45 yaşlarında Sadullah isimli bir şahıs geldi. Daha sonra geldiğinde, aynı yaşlarda ismini bilmediğim diğer Suriye uyruklu bir şahıs ile Sadullah isimli o şahıs yine geldiler. Bunlar, tahminime göre Celal Zahabi'nin evinde bir hafta müddetle yatıp kalktılar. Yemeklerini Celal Beyle birlikte dışarıda lokantalarda yerlerdi."

"Bunlar sık sık gelirler miydi?"

"Daha sonra bu Sadullah isimli şahıs 1990-91 yılları arasında yine geldi.

Levent'teki ikametinde birkaç gün kaldıktan sonra gitti. Ayrıca, Celal Zahabi'nin yanına Celal Beyin annesiyle birlikte bir kız ve bir erkek gelerek Etiler Yanarsu Sokak No:29 sayılı yerde bulunan Boncuk Villada kaldılar.

Yanarsu Sokak No: 29 sayılı yerde bulunan Boncuk Villa'da hizmetçi olarak çalışan Muazzez isimli bir bayanın içeride temizlik yaparken Celal Beyin telsizle konuştuğunu, bu konuşmada gemi modaya geldi mi, bisküvitler indi mi? şeklinde konuşma yaptığını bizzat bu bayan duymuş olduğunu bana söyledi. "

ARI KOVANINA ÇOMAK SOKANLAR

ÇETİN EMEÇ VE UĞUR DÜNDAR

"Dur bakalım, dur. O hakim ve savcılarla ilişkileri nasıl kuruluyordu?"

"Bu şahsın DGM'de çalışan hakim savcı ve personeli ile aralarının çok iyi olduğunu maddi yönden bu imkanları ve bağlamaları Mevlüt Ergizcanlı isimli şahsın yaptıklarını biliyorum. Bu şahıs halen yine altın döviz ticareti, Seylan Çayları ithalatını ve tefecilik yaptığını biliyorum.

Bu şahıslar, devamlı kanun dışı işleri yaptığında Mehmet Yıldırım (Cillo Memet) Muhammed Celal Zahabi, Mehmet Çelikel ve isimlerini bilmediğim Kapalıçarşıda bunlarla birlikte iş yapan şahıslar hakkında Uğur Dünder, Çetin Emeç, yazılar yazdığı için her ikisini de sevmezlerdi. Uğur Dünder bir defasında bunun hakkında yine yazı yazmıştı. Uğur Dünder'a küfretti.

Hatta Çetin Emeç'in vurulduğunu duyunca, kendi kendine kızarak, küfredip, Çetin Emeç ile benim ne alakam var, diye kendi kendine konuşuyordu. Çetin Emeç'in vurulduğunu gazetelerden öğrendim. Çetin Emeç Hürriyet gazetesindeki köşesinde bu Celal Zahabi ile ilgili yazılar yazarmış. Ben, okumayı pek sevmediğim için gazete de okumazdım. Hakkında ne gibi konulardan bahsederdi, bilmiyorum. Çetin Emeç'in vurulmasından bir hafta veya 10 gün önce, Muhammed Celal Zahabi telefonla karşısındakine Mehmet diye hitap edip, "ulan bu hayvan adamı daha öldürüp ortadan kaldırmadınız mı?" dediğini eşim duymuş, fakat ben yakalandığım tarihe kadar eşim Fatma Doğankayalı bana bu konuda hiçbir şey söylemedi.

Yakalandığımız tarihten önce, yani Çetin Emeç'in öldürülmesinden sonra, eşimi polisler almış, Çetin Emeç hakkında sorular sormuşlar, bunu eşim bana söyledi, fakat kendisinin gazeteci Çetin Emeç'in ölümünden önce Gayrettepe Gazeteciler Sitesi Haberler Sokak No:16 sayılı yerde kurulu bulunan 166 38 89 no.lu telefonda arayarak Çetin Emeç'le bir makale konusunda görüşmek istediğini bana söyledi. Bu görüşmeden mütevellit Çetin Emeç'in ailesine isminin ve soy ismini ayrıca, telefon numarasını verdiğinde polis tarafından tespit edildiğini bundan dolayı polisler tarafından alındığını bana söyledi. Muhammed Celal Zahabi'nin telefonda yaptığı konuşmalardan ve bunları duyduğunda ayrıca, gazeteci Çetin Emeç'in öldürülmesine razı olmadığından aradığını bana söylemedi. Ben de burada sizlerden öğrendim bu konuyu."

POLİS ARARSA

"Muhammed Celal Zahabi polis tarafından arandığını öğrenince, Gayrettepe Gazeteciler Sitesi Haberler Sokak No:16 sayılı yerdeki villayı bizi kiracı göstererek: İki suret kira kontratı yaparak, polisler gelip, beni sorduklarında beni tanımadığınızı, sadece benim sizin ev sahibiniz olduğumu söyleyin diye tembihleyip yapmış olduğu kira kontratını da yanına alarak yurtdışına kaçtı. Muhammed Celal Zahabi'nin İstanbul ili sınırları içerisinde birçok gayrimenkulleri vardır. Etiler Narin Sitesinde Yanarsu Sokak No 29 sayılı yerde 4 katlı müstakil villa, Büyük Ada'da 4 katlı apartman. Kefeliköy de müstakil villa, Levent'teki Günver Sitelerinde 3 adet dubleks daire, Esentepe'de bir villa son model cihazlarla donatılmış lüks bir yat, ayrıca bir adet 34 FEM 67 plaka sayılı Jaguar marka, 34 AYM 84 plaka sayılı Mercedes marka, 34 HH 400 plaka sayılı Kartal marka otoları mevcut, diğer gayrimenkullerinin bir kısmını da kendi üzerinde görünmesin, devlete fazla vergi vermesin diye yanında çalıştırdığı Müslüm Erdem isimli şahsın üzerine tapularını yapar."

INTERPOL ZABITLARI ZEHEBİ'NİN ELİNDE

"Muhammed Celal Zahabi gizli işlerini genelde Müslüm Erdem isimli şahsa yaptırırdı. Bir keresinde Müslüm Erdem işyerinde olmadığından bana bir paket verdi. Bu paketi Müslüm Erdem'e teslim etmeye götürürken şüphelenerek gayri ihtiyari paketi açtığımda, paket içerisinde 60-70 adet Nurettin Güven'e ait (Eski Malatyaşpor Başkanı da olan Güven Türk uyuşturucu dünyasının tanınmış bir adı. Güven halen İngiltere'de bulunuyor ve orada yargılandığı bir mahkemede avukatı, Güven'in Türkiye'ye dönmesi durumunda Türk güvenlik güçleri tarafından öldürüleceğini iddia etti. Güven halen Türkiye'de uyuşturucu kaçakçılığından aranıyor.) İtalya, İsviçre ve Türkiye arasında Interpol tarafından tutulan

uyuşturucu kaçakçılığı hakkında zabıtlar gördüm. Ben, bunları Müslüm Erdem'e teslim ettiğimde, Müslüm Erdem'den sorduğumda, bunların ne olduğunu Müslüm Erdem bana adamı, yani Nurettin Güven'i hapisten kurtarmağa çalışıyorlar diye söyledi. Ayrıca, bu işlerle Mevlüt Ergizcanlı'nın da ilgilendiğini söyledi. Para işlerini genelde Laleli'de bulunan Ahmet Söğüt'e ait Söğüt Otelinde hallederdi. Bir seferde paketi Müslüm Erdem'e teslim ettim. Müslüm Erdem'de Söğüt Otelinin sahibi Ahmet Söğüt'e teslim ederdi.

"Zehebi Çetin Emeç ile ilgili neler söylerdi , ne yapardı?"

"Çetin Emeç'le ilgili olarak bana sorduğunuz sorulardan veya Muhammed Celal Zahabi'nin Çetin Emeç hakkında neler düşündüğünü ve neler yaptırdığını bilmiyorum. Celal Beyin gazetelerde yaptığı kanun dışı işler çıkınca genellikle eve kimseyi almamamızı tanıdıkları da gelse, tembih ederdi.

Yukarıda söylediğim gibi, Muhammed Celal Zahabi önemli işlerinde Müslüm Erdem, Mevlüt Ergizcanlı ve eski mafya avukatlarından tanınmış Avukat Faruk Erten ile görüşür, konuşur ve hallerderlerdi. Ben sadece şoförlüğünü yapardım. Bildiklerim bu kadar."

"Tamam aklına başka şey gelirse gene bize anlatacaksın. Sakın bize yalan söyleme. Sonra bulur hesabını sorarım" diye çıkıştı polis şefi.

"Tamam, neden yalan söyleyeyim... Hepsi doğrudur," diye ekledi Turgut Doğankayalı. İfade tutanağını hazırladılar, imzaladı:

"İfademi kendi hür irademle, herhangi bir baskı, tazyik görmeden verdim. İfadem tamamen doğru ve bana aittir, dedi ifadesini okuyarak imzası ile tastik etti ve edildi. 20.12.1992"

AMANSIZ TAKİP

Araştırmalarımız sürerken İstanbul polisinin anlattığı bazı olaylar da çok ilgimizi çekti. Örneğin bir gün Zehebi'yi izleyen ekip "Kaçırdık adamı" diye

bilgi vermiş. "Derhal gelip bilgi verin" denilmiş.

İlgili memurların anlattıkları ve soruşturmanın başındakilerin tepkisi şöyle:

"Efendim Boncuklu villadan çıktık. Adam bizi fark etti. Bastı gaza. Altındaki jaguar. Zorlandık, kırmızı ışık falan dinlemiyor, kaçtı,Yeşilköy'ün oralarda arayı açtı, gözden yitirdik."

"İyi halt ettiniz...Yarın temizleyin bu işi kardeşim. Adam kimlerle konuşuyor, sizi atlatıp ne yapmış hepsini istiyorum, haberiniz olsun. Pimdi gidin nereden bulursanız bulun onu..."

Bu olayın üzerinden üç beş gün geçtikten sonra bu sefer bir başka olay herşeye tuz biber eker.

Boncuklu villadan Jaguariyla çıkan Zehebi , bu sefer kendisini izleyen polis ekibinden kaçmak yerine, onlara saldırmaya karar verir. Köşede bekleyen sivil ekibin üzerine arabasını son sürat süren Zehebi, son anda çarpmaktan vazgeçip yine kendisini gözden kaybettirir.

Polisler olayların kontrollerinden çıktığını anlar. Zehebi de kendisini kurtaracak bir plan hazırlar. Bu olayın ertesi günü planını yürürlüğe koyar. Kendisini izleyen polislerin şaşkın bakışları arasında villasının bahçesinde verdiği kokteyle katılan üst düzey bürokratlarla, profesör, savcı, yargıç ve politikacılarla polislere gözdağı vermek ister.

Artık Zehebi'nin sorgu vaktinin geldiğini düşünen polisleri, ertesi gün bir başka sürpriz beklemektedir...

Zehebi ortadan kaybolmuştur. Tanıyanlar dünya turuna çıktığını söylerler. Ancak bir süre sonra polis onu bulmayı başarır.

Evinde yapılan aramada ortaya çıkan 716 tane ikinci el altın ile diğer ele geçirilenler yüzünden gözaltına alınır. Sonra da tutuklanır. Zehebi ele geçirilenler ve anlattıkları göz önüne alındığında Türkiye'nin en çok nakit parasına sahip insanları arasında yer almaktadır ve zenginliğiyle de en

tepedekiler arasına girmektedir. Vergi kayıtlarına bakıldığında ise ortaya küçücük bir mali yapı çıkmaktadır. İkisinin arasındaki çelişki ve diğer bilgileri gelin hep beraber Zehebi'nin sorgusuna girerek inceleyelim. Sorgucu kızgın ama inatçı bir tavırla, Zehebi'nin bulunduğu odaya girmeye hazırlanıyordu. Yer İstanbul Emniyeti'nin Terörle Mücadele Müdürlüğüydü. Diğer memurlar tarafından iyice sıkıştırılan Zehebi, ayaklarının titrediğini hissetti. Dayanacak gücü kalmamıştı. Konuşacaktı:

ÖLDÜRÜN DİYE KIZGINLIKLA SÖYLEDİM

" Ben, ben... Bakın ben o küfrü ettim. O lafları da söyledim. Ama o kızgınlıkla söylediğim sözlerdi. O sırada telefonda Kapalıçarşı esnaflarından arkadaşım Mehmet Avcı ile konuşuyordum, derdest edip gebertmeli diye kızgınlıkla söyledim o lafları. Kapalıçarşı hakkında Emeç ve Uğur Dündar çok kötü şeyler yazıyorlardı, kızgınlıkla söyledim."

Sorgucu odaya girdiğinde Zehebi'nin çözüldüğünü haber verdiler.

" Oooooo... Bakınız kimler gelmiş... Haydi bir daha anlat bakalım nasıl verdin öldürme talimatını..."

Zehebi, soruyu anlamamış gibi yapıp düşünmeye başladı. Aniden kendini topladı:

"Yok efendim, kimsenin ölüm talimatını vermedim, yok böyle bir şey..."

Sorgucu onun yüzüne dikkatlice baktı. Odadakiler kızgın gözlerle süzüyordu Zehebi'yi.

"Sen şimdi bana bir kendini anlat da, klasik şeyleri yerine getirelim. Nasıl olsa o bölümlere geldiğimizde, eminim hiçbir şey saklamadan her şeyi olduğu gibi anlatırsın. "

Sorgu kağıdında yine aynı karakterdeki yazıyla "İfade Tutanağı" diye yazılmıştı.

Zehebi, anlatmaya başladı:

"Ben, 1945' de Suriye'nin Halep'te dünyaya geldim. İlk, orta ve liseyi Halep'te okuduktan sonra 1966 yılında İstanbul'a gelerek üniversite imtihanlarına girerek Cerrahpaşa Tıp Fakültesini kazandım. 1972 senesinde babamın vefatı dolayısıyla 3. sınıftan ayrıldım. Daha sonra aşağıda açıklayacağım gibi, İstanbul'da yerleşerek ticaret hayatına atıldım. Biz aynı ana ve babadan 3 kardeşiz. Ablam Delal Zahabi'dir 52 yaşlarındadır. Halen Halep'te oturur. Ev hanımıdır. Eniştem ise, vefat etmiştir.

Faruk Zahabi 40 yaşlarında olup, Halep'te oturur. Ticaretle iştigal eder.

Babam, sağ iken ticaretle uğraşırdı. Yukarıda söylediğim gibi, 1972 yılında rahmetli oldu. Anam ise, halen sağ olup, Halep'te kardeşimle birlikte oturur.

Kendisi evhanımıdır.

Babam, vefat edince memlekete gittim. Bir hafta kadar kaldıktan sonra miras işlerini hallederek, orada babamdan bana hisse olarak düşen nakit parayı üzerime alıp, Türkiye'de yerleşip bir iş çevirmek için tekrar uçakla Ankara'ya geldim.

Türkiye'ye gelirken 435.000 mark ile 50.000 Hollanda flörini ile birlikte

Ankara'dan giriş yaparken yapılan aramada, elimdeki çantada bu para bulundu.

Mahkemeye sevk edildim hakim beni tutuksuz bıraktı, hakim bana memleketten geldiğimde bu parayı iade etti."

"Nasıl iade etti?"

"Beraat kararı aldım."

"Aldın da ne oldu?"

"İçişleri Bakanlığı beni sınır dışı etti. Tekrar Suriye'ye dönüş yaptım.

Paralarımı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına yatırdım. Bilahare peyder pey bu paramı bankadan çektim. Bu arada İstanbul'a yerleşerek dahili ticaret yaptım. Bu esnada tesadüfen eşimin babasıyla tanışarak şimdiki eşimle görücü usulüyle evlendim. Birlikte bir ev tutarak yuvamızı kurduk.

"Nerede evlendin?"

"Ancak, yanlış söyledim. Eşimle İstanbul'da tanışıp nişanlandıktan sonra 1974 senesinin başında Halep'e gittik. Orada düğün yaptık, evlendik. Annemi yalnız bırakmamak için 7-8 ay kadar kaldık. Tekrar uçakla İstanbul'a gelerek burada ticaret hayatıma devam ettim. Birlikte ev tuttuktan sonra 1973 yılında oğlum Uğur dünyaya geldi. 1975 yılında ikinci çocuğum Onur, 1978 yılında Nasri üçüncü çocuğum dünyaya geldi. Bunların hepsi İstanbul doğumludur.

1975 senesinde İçişleri Bakanlığının vasıtasıyla yani İstanbul'da ticaretle uğraşan rahmetli kayınpederim Hacı Nasri Özel'in Bakanlığa müracaat edip, benim ve eşimin İstanbul'a gelip yerleşmemiz için yaptığı müracaat sonucu olumlu cevap neticesinde eşimle birlikte İstanbul'a gelip yerleştikten sonra dahili ticaret, turist gezdirmek ve döviz işleriyle uğraşarak tekrar ticaret hayatına atıldım.

Bu arada Teşvikiye'de bir daire kiralayarak ailece burada oturduk. Bu arada TC vatandaşı olmadığım, Suriye pasaportunu taşıdığım, TC vatandaşı olan eşim Betül'le olan evliliğimizden dolayı TC makamlarından vize alarak oturmaya devam ediyordum."

"Bir de 1980 yılında başın belaya girmiş senin."

"1980 senesinde İstanbul'da ticaret yaptığım sırada tanımadığım ancak, sonradan ismini öğrendiğim Yahudi asıllı Yusuf Vali'nin üzerinde yapılan aramada, iki bin dolar bulunması üzerine, benim tanıdığım tüccar Hayım Akdi'dan almış olduğunu, Hayım Akdi'nin ise, bu döviz benden almış olduğunu beyan etmesi üzerine, Mali polis beni de aldı. Soruşturma neticesinde, 4-5 ay civarında İstanbul 8. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından hapis cezasına çarptırıldım. Ancak bu arada bir döviz affı çıkması üzerine, olaydan beraat ettim."

"Bir de eroin olayın var, ona ne diyeceksin bakalım?"

"Ben, ticaretle uğraşırken 1985 yılında hanımımın üzerine kayıtlı olan, 1985 model 190 Mercedes otoyolu satışa çıkardık. Esentepe'de bulunan Esentepe oto galerisine vererek, yirmi beş milyona satışa çıkarıldı. Bu arada tanımadığım

ancak, sonradan ismini öğrendiğim Hüseyin Yıldırım isimli kişiye galeri sahibi bizim adımıza bu otoyu taksitle satmış, otoyu Hüseyin Yıldırım'a teslim ederken otoya ait antetli kağıdın üzerinde, sözleşme yaparak bu andan itibaren bu oto ile Betül Özel'in A dan Z'ye kadar herhangi bir mesuliyeti ve sorumluluğu kalmamıştır, şeklinde imzalı sözleşme yapıldı. Araba tesliminden itibaren bütün sorumluluk alıcıya aittir şeklinde imzalı sözleşme almıştır. Bir müddet sonra Narkotik Pube eşim Betül'ü çağırarak, bu arabayı niçin bugüne kadar sattığınız kişiye devretmediniz diye sordular. Biz de elimizdeki evrakları gösterip, taksitle sattığımızı beyan ettik. Borç bittikten sonra otonun kesin alım satım işlerini yapacaktık. Bunun üzerine eşimin ve benim ifadem alınarak serbest bırakıldık. Ancak, bu oto uyuşturucu kaçakçılığı yapan Hüseyin Yıldırım'a satıldığından bu oto da uyuşturucu olayına adı karışmış. Bilahare bu otonun satışını yaparak üzerimizden devrettik. Bu arada ticaret hayatıma devam ettiğim sırada kazandığım paramla Büyükkada'da bir adet daire satın aldım. Yukarıda adresini verdiğim daha önce satın almış olduğum şimdiki işyerime taşınmışım. Daha sonra ben ticaret hayatıma devam ederken Türk vatandaşlığına geçmek istedim. Bu arada İçişleri Bakanlığına müracaat etmişim. Ticaret hayatımdan tanımış olduğum Mehmet Aşıcı vasıtasıyla ANAP Muş Milletvekili Alaaddin Fırat'la tanıştım. Kendisine durumu izah ederek bana bu konuda yardımcı olmasını söyledim.

Bana, kendisi bu konuda yardımcı oldu. Bir sene sonra Türk Vatandaşlığına kabul edildim. Halen şu anda TC vatandaşıyım. Bu arada Suriye vatandaşlığımı iade ederek pasaportumu da geri verdim. Bu pasaportumu Suriye Konsolosluğuna verdim. Ticarete devam ettiğim olan villayı alınca Gayrettepe'deki ikametgahımı işyerine çevirerek burada Zahabi Dış Ticaret Limited Pirketi adı altında hanımım ile birlikte ortak bir şirket kurduk ve halen bu şirkette Seylan Çayı ve Sarıkanarya ithalatçısı olarak ve Türkiye mümessili olarak bu çayı iç piyasada

pazarlıyorum."

"Doğankayalı ailesiyle nasıl oldu da tanıştın?"

"Bu esnada Turgut Doğankayalı' yı Emre Turizmde çalışan ve sevilen Levent isimli arkadaşımın vasıtasıyla yanıma aldım. Yanımda bekçilik yapıyordu, yani ben bu arada inşaat halinde daire alıp sattığımdan bu boş dairelere bekçilik yapıyordu. Esentepe'deki Haberler Sokak No:16'da bulunan gayrimenkulu alıp tamir edip satmak üzere satın aldım. Tamirini yaptıktan sonra iş adamı Başaran Ulusoy'a sattım, ancak Başaran Ulusoy gününde parayı ödemediği için evi teslim etmedik.*

O ev benim kontrolüm altında idi, Turgut Doğankayalı bu evde bekçilik yapardı.

Bu yeri arasırada kontrol ederdim. Tarihi kesin olarak hatırlayamadığım bir sırada ben bu eve gittim, gittiğimde bu evde Benden habersiz ve benim tanımadığım bir kadınla karşılaştım benden saklamaya çalıştı.

Sonra ben kadını gördüm ve Turgut'a kızarak benden habersiz bu kadını niçin aldın, kimdir diye kendisine sordum. Bana verdiği cevap, dışarıda tanıştığım bir dul kadındır. Yedi yaşında bir çocuğu olduğunu, çocuğun babasında kaldığını ve kendisi ile evleneceğini söyledi ben de kendisine derhal evlenmesini ve nikah yapması halinde bu duruma izin vereceğimi, evde kalıp kendileri ile bir kira kontratı yapacağımı söyledim. Burada kiracı olarak evi alıcıya teslim edinceye kadar oturmalarını söyledim. Bu evde kendileri 1,5 yıl kadar kaldılar, kaldıkları bu süre içerisinde kendilerinden herhangi bir kira bedeli almış değilim, kontrat yapmamdaki sebebi ise, kadını tanımadığım için ileride herhangi bir mesuliyet kabul etmememden dolayıdır. Bu sırada Fatma Doğankayalı sabahları evden çıkıp gittiğini ve akşam üzeri eve geldiğini, dışarıda bir işte çalıştığını duydum, ancak hangi işle iştigal ettiğini bilmiyorum.

Evi Başaran Ulusoy'a 1,5 yıl sonra teslim ettikten sonra Turgut Doğankayalı ile eşi Fatma Doğankayalı'yı Gayrettepedeki yazıhaneye getirdim. Burası boş

kalmaması için burada da 3.5 ay kadar oturdular, burada otururken kendileri benden bazı isteklerde bulundular, şöyleki bizim de beyaz eşyamız ve evimiz olsun bir yuva kuralım diye bazı isteklerde bulundular ben de kendilerine kiralık bir ev tutun, peşinatı ben veririm, fakat maaşınızdan keserim diye kendilerine söyledim. Kesin adresini bilmediğim Göztepe'de bir ev tuttuklarını söylediler benden peşinat için para istediler, ben de kendilerine hatırladığım kadarıyla 6-7 milyon para verdim. Ayrıca yanımda kullandığım Japon sobası ve Aygaz sobasını alıp benden habersiz evlerine götürmüşler. Ayrıca yine yazihanede bulunan renkli televizyonu da alıp benden habersiz eve götürmüşler, ben kendilerine bu eşyaları neden götürdüklerini sorduğumda, sizde çok var, bizim ihtiyacımız var onun için götürdük dediler. Bu esnada Levent'de bulunan inşaat halindeki 3 daireyi alıp iç dekarosyonunu yaptırdığım sırada, bu yere gidip geliyordu. Bir akşam eve, yani Etiler'deki eve gittiğimde, baktım hanımı ağlıyor kendisine sorduğumda yine ağlamaya devam etti. Sonra kendisine ısrar ederek sorduğumda, hayır hiçbir şey yok diye bana cevap verdi. Ertesi günü ben hissi ilişki içinde bulunduğum, bir bayanla Levent'teki daireye gidip muhabbet edeceğimden dolayı Turgut Doğankayalı'ya daha önceden tembih ettiğim gibi daireyi bize hazırlayıp nevale almasını söyledim. Bu dairenin anahtarı Turgut'ta bulunduğundan eşim benim başka kadınla ilişki mi Turgut'tan öğrenerek Turgut'tan anahtarı alarak bayan arkadaşım ile gideceğim eve gidip, bizi beklemeye başlamış. Ben de bayan arkadaşımı alarak belirtilen daireye gittiğimde hanımımın dairede oturduğunu görünce şok oldum. Bayan arkadaşım ile tekrar evi terk ederek araba ile belli bir müddet gittikten sonra arkadaşımı indirdim. Akşama arkadaşım ve hanımın akrabası olan Avukat Faruk Ertem'i alarak eve gidip, hanımdan özür dileyip avukatında iknası ile hanımım ile barıştık ve bu olayı kapattık."

"Karın ile karşılaşmanın Doğankayalı'lar ile ne ilişkisi var?"

"Fakat o günden bugüne kadar evde huzur yoktur. Bu olayı bana Turgut ile karısı

oynadıktan sonra evimi terk ettiler ve gittiler, ancak bir hafta sonra hanımla aramızda olan olaydan sonra Fatma Doğankayalı bana yazıhaneye telefon açarak, çok tatlı bir dille sizden Turgut Doğankayalı adına temiz kağıdı almak istiyoruz, çünkü Turgut'u herhangi bir işe yerleştiremedik, dedi. Ben de kendisine sizin kadar adi insanlar olamaz, evimi, yuvamı yıktınız, huzurumuzu kaçırdınız, ben size babalık yapmıştım. Ancak karşılığında sizden kötülük gördüm niçin bu kötülüğü bana tezgahladınız dedim. Kendisi de bana çok haklısınız çok özür dileriz, siz bize babalık yaptınız ancak biz kıymetini bilemedik, büyükler affedicidir onun için bizi affedin dedi. Ne zaman isterseniz gelin vereyim, büyüklük ben de kalsın dedim. Ancak gelip temiz kağıdı almadılar, tahmini bir yıl kadar önce Turgut bana telefon açarak, beyefendi yaptığım kötülükten dolayı çok üzgünüm, size çok kötülük yaptık, fakat ben bu zamana kadar işsizim gelip el öpüp af dileyeceğim dedi. Ben de dedim ki şu an adama ihtiyacım yok, ihtiyacım olduğu zaman Levent vasıtasıyla ben sana haber veririm diyerek telefonu kapattım.

Daha sonra bunların ne iş yaptığını ve nerede kaldıklarını bilmiyorum, ayrıca araştırmadım da. O zamandan bugüne kadar kendileri ile yüz yüze gelmiş değilim."

"Çok güzel de şimdi arkadaşlara Mehmet Avcı'dan bahsetmişsin. O kim?"

"Mehmet Avcı'yı üç yıldır tanıyorum. Pirketimizin döviz ihtiyacını kendisi kanalı ile gideririm. Kapalıçarşı da dükkanı vardır. Ben bu dükkana birkaç kez gittim. Genellikle de yanımda çalışan ve işçim olan Müslüm Erdem ile kendisine parayı gönderir döviz alırım. Bu vesile ile tanıdım. İş yerinde bir kez gidip geldim. Mehmet Avcı ile döviz ihtiyaçlarımı telefonla bildiririm. İşyerimde ayrıca şu an Halil Dumangöz, Nazmiye Kılıç, Abdüllaziz isimli kişiler çalışırlar. 1989 yılında Florance Naytingel Hastanesi'nin açık kalp ameliyatla bakım, morg gibi kısımlarını yaptırarak bu vakfı oluşturdum. Ve maddi yardımda bulunarak, Celal Özel (Zahabi) Vakfı adı altında bir vakıf oluşturdum.

Karşılığında herhangi bir menfaat beklemeden bu açılışı seçkin konukları yani tıp ve hukuk alemini davet ettim. Açılıştan sonra bu vakfın şerefine evimde hukuk cemaatından DGM Başkanı Pemsettin Panal ile Sorgu Hakimi Fikret Uluç, eski başkan Osman Pen, Prof. Cem Demiroğlu (Demiroğlu bu vakıf nedeniyle sık sık yolsuzluk iddalarına muhatap oldu ve olaylar mahkemelere kadar yansıdı), Prof. Remzi Özcan aileleri ile birlikte yemek verdim. Ve bu vesile ile kendileri ile tanışmış oldum. Bu vakıftan dolayı bana teşekkürname şilti verildi. Bu açılışa Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özal'ı da davet ettim. Hanım ile birlikte vakfın açılışına şeref konuğu idiler.

"Senin verdiğin davete kimlerin katıldığını biliyoruz da sen Çetin Emeç'e neden kızılıyorsun onu anlamadım."

"1988-1989 senesinde sonradan öğrendiğim, basında da çıktığı gibi, Magharian davasında ismim geçtiğinden, ben kendim bizzat İstanbul DGM'e giderek müracaat ettim, bu dava ile ilgili ifademi aldı. İfademi aldıktan sonra beni serbest bıraktı. Mahkeme hitamı beraat ettim. Ben mahkemeye bir celse gittim. İkinci celsede beraat ettim. Sonradan öğrendiğim, İsviçre'de oturan Magharian isimli sarrafın döviz kaçakçılığını. Suriye asıllı benim hemşerim olan ve kendisi ile hiçbir alışverişim olmayan bu şahıs döviz kaçakçılığından suçlandığı esnada kendisinde benim ismim çıkması üzerine bu olaydan ifadem alındı. Daha sonra bu olayı hatırlamadığım bazı gazetelerde, gündeme tekrar tekrar getirerek köşe yazılarında gündeme getirdiler, gayeleri ise, bizi kamuoyu karşısında küçük düşürüp rezil etmektir.

Hatta tekrar bundan iki ay önce Tempo dergisinde sanki olay yeni olmuş gibi gündeme getirerek, bu konu ile ilgili olarak yazı yazdılar, daha evvel kim bana bu konuda ister iş çevrelerinden olsun, ister ailemden olsun, ister bürokrasiden olsun bu konu ile ilgili olarak geçmiş olsun dediklerinde benim farkında olmadan sinirlenerek bu yazı yazan kişilere karşı telefonda benim küfredip haklarında

beddua ettiğim olmuştur. Ancak hatırlayamam, bu yazılarla ilgili olarak bir kere de İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Bürosuna giderek orada görevli savcıya sözlü olarak müracaat ettiğimde, bana kendisi bu konuların aslı olsa yazmazlar. Ne emniyet, ne de adliye bunları yazdırmazdı. Bunlar asılsız yazılardır. Amaçları tirajı arttırıp, fazla satış yapmak için böyle haberleri yazıyorlar, diyerek beni teskin etti. Ben de tekrar lüzum görmediğimden bu yazan kişiler hakkında davacı olmadım. Ancak geçenki yazıda yine bu konuyu gündeme getirip başkasının üzerinde olmuş gibi olayı yine gündeme getirdiler. Ben ticaret, inşaat, ve ithalat işleri ile uğraştığımdan gerek iş çevresinden, gerek kapalı çarşıdan gerek, üniversite ve bürokratlardan birçok kişi ile tanışmış oldum. Bu tanışmalar gerek iş ve gerekse yemek ve resepsiyon toplantılarından olmuştur. Tabi şu anda kimlerle tanıştığımı hepsini hatırlıyamam ancak çoğunun isimleri hafızamdadır."

"Çetin Emeç senin hakkında çok yazı yazdı mı?"

"Bana iddia edildiği gibi Hürriyet gazetesi yazarı Çetin Emeç sağlığında benim hakkımda veya iş arkadaşlarım hakkında yazı yazıp yazmadığını bilmiyorum... Ancak, böyle yazılar çıktığında iş çevresindeki arkadaşlar telefon açıp haberim olup olmadığını soruyorlardı. Ben de üzerinde fazla durmuyordum. Çünkü bu Magharian davası sonuçlanmıştı. Hatırladığım kadarıyla bir keresinde Uğur Dündar bu konu ile ilgili olarak yazı yazdığını biliyorum, ben yine bunun üzerinde durmadım.

" 7 Mart 1990 günü, Paşkınbakkal Suyanı Sokak Yalı Apt. önünde şoförü Sinan Ercan ile birlikte otosunun içinde kimliği meçhul silahlı kişilerce öldürülen Hürriyet gazetesi Köşe yazarı Çetin Emeç'i kimlerin öldürdüğünü biliyor musun?"

"Bilmiyorum. Kendisini uzaktan veya yakından tanımam, bu olayın kimler tarafından gerçekleştirildiğini bilmiyorum, ancak olayı televizyon ve gazete haberlerinden öğrendim."

"Çetin Emeç'in öldürülmesi olayından 3-4 gün önce, sizin Esentepe Haberler Sokak No:16 daki dairenize yanında bekçi olarak çalışan Turgut Doğankayalı'nın eşi, Fatma Doğankayalı evde bulunduğu sırada senin Mehmet isimli bir kişiye telefon açarak ' Çetin Emeç çok oldu, onun anasını avradını sinkaf edeyim, onu ortadan kaldırım' şeklinde sözler söylediğini duyduğunu, bu konuşma üzerine Fatma Doğankayalı'nın senin evinde bulunan 166 38 89 numaralı telefonun numarasını Çetin Emeç'in hanımına vererek, önemli bir konuyu Çetin Emeç'e aktaracağını, kendisi ile muhakkak görüşmek istediğini beyan ediyor. Bu konuda bildiklerini söyle."

"Bana iddia ettiğiniz bu iddiaları kabul etmiyorum. Ancak Fatma Doğankayalı yukarıda vermiş olduğum telefonun bulunduğu evde kocası ile birlikte kaldıklarından... Fatma Doğankayalı Levent tarafında kocasından öğrendiğine göre, bir reklam şirketinde çalışıyormuş. Kendisi sabah 08.00'de evden çıkar, akşam 20.30' sıralarında eve gelir, ancak ben bu geliş ve gidişlerini görmedim. Çünkü ben kendim eve ara sıra saat 16.00 sıralarında gelip giderim. Sadece bu yeri kontrol ederdim. Devamlı ben orada kalmazdım. Ben ailece Etilerde adresini vermiş olduğum ikametgahımda kalırım. Fatma Doğankayalı 'nın bu iddiayı niçin yaptığını bilmiyorum. Ancak yukarıda açıkladığım gibi benim evimde karı koca kaldıklarından eşyalarımı da aldılar, kira kontratı da yaptırmadığımdan dolayı böyle bir iddada bulunmuş olabilir ve ayrıca benden bazı anormal isteklerde de bulundular. Ben bu istekleri kendilerine vermediğim için beni bu duruma düşürmek için böyle bir iddiada bulundukları kanısındayım. Ben tekrar ediyorum. Fatma Doğankayalı'nın bu iddialarını kabul etmiyorum. Kesinlikle bu telefonla böyle bir görüşme yapmadım. Ancak, bu eve arasıra gündüzleri arkadaşlarım olan aile dostum Mehmet Çelikel, Viktor Kamhi, iş ortağı Gürsel Bey Avukat Faruk Erten gibi şimdilik hatırladığım kişiler bunlar. Bu arkadaşlarımın bazen buraya geldiklerini Turgut Doğankayalı'dan duydum. Ancak ara sıra niçin geldiklerini

kesin olarak bilmiyorum. Turgut benim yanımda çalıştığından dolayı bu arkadaşları tanıdığından bahşiş karşılığında, yani menfaat karşılığında eve almış olabilir.

Hatta bir keresinde Magharian davasından sonra yurtdışına çıktığımda oradan buradaki evde bulunan 166 38 89 nolu telefonu aradığımda yine bu telefonda karşımda Turgut Doğankayalı çıktığında evde bana Mehmet Çelikel'in bulunduğunu söyleyince ben de kendisine kızdım, niye benden habersiz eve adam alıyorsun diye, sonra anladım ki Turgut Doğankayalı yukarıda da izah ettiğim gibi menfaat karşılığında dışardan buraya adam aldığını duydum. Belki de kendisinin evde olduğu sırada bu tanımadığım kişiler veya Turgut'un arkadaşları tarafından böyle bir telefon konuşması yapıp bilahare bana komplo hazırlamış olabilirler. Ben bu evi devamlı kullanmadığımdan kimlerin girip çıktığını bilmediğim gibi kimlerin de telefon ettiğini bilemem. Telefon edenleri kendisi benden daha iyi bilir. Çünkü burada devamlı Turgut Doğankayalı ile eşi yatıp kalkıyorlardı. Benim ne bu telefon etme olayından, ne de Çetin Emeç ile şoförünün öldürülmesi olayından uzaktan veya yakından bir ilgim yoktur. Bu iddiaları kabul etmiyorum. Kendileri benden menfaat temin edemediklerinden dolayı bu yola başvurmuş olabilirler benim kanaatim bu yöndedir."

"Çetin Emeç ile şoförünün öldürülmesi olayı öncesi yukarıda belirtilen adresteki 166 38 89 nolu telefonun açık olduğu, 07.05.1990 tarihinde ise bu telefonu konuşmaya kapattığını, 6 Mayıs 1991 tarihinde de sattığını tespit ettik. Anlat bakalım niye böyle yaptın?"

"Olaydan önce ancak kesin olarak tarihini hatırlayamıyorum, Esentepe Haberler Sokak No:16' daki müstakil evde bulunan bu telefonu yani 166 38 89 nolu telefonu, telefoncu Seyfettin Yiğit'ten şu anda hatırlayamadığım bir para karşılığında satın aldım. Evime kendisi bağlattı, çünkü bütün telefon işlerimi Seyfettin Yiğit hallederdi. Ancak yine hatırlayamıyorum ben bu evi iş adamı

Başaran Ulusoy'a satmıştım, ancak olaydan önce veya sonraki tarihlerde mi satılıp satılmadığını hatırlamıyorum. Ancak Başaran Ulusoy evin parasını 1.5 yıl kadar geciktirince, ev benim üzerimde kaldı. Bu esnada Turgut Doğankayalı ile eşi burada kalıyorlardı. Bilhare Başaran Ulusoy parasını ödeyince evi boş olarak kendisine teslim ettim ve hemen aynı gün telefoncu Seyfettin Yiğit'e telefon açarak telefonu satıyorum, sen gerekli işlemleri yap dedim. Çünkü kendisinde benim vekaletim vardı. Ancak sonra ne yaptığını bilmiyorum. Bu durumu Seyfettin Yiğit'ten sorarsanız öğrenirsiniz. Ayrıca PTT kayıtlarından da çıkarabilirsiniz. Benim telefon ile ilgili bilgim bundan ibarettir. Fatma Doğankayalı ile eşi Turgut Doğankayalı'nın iddialarını kesinlikle kabul etmiyorum bu bana komplo olarak yapılabilir. Daha önce Fatma Doğankayalı bu olayla ilgili olarak polis tarafından alındığında niçin açıklamamış da, şimdi bu şekilde bana bunları isnat ediyor. Ben kesinlikle Çetin Emeç hakkında ne küfür ettim ne de böyle bir konuşma yaptım bana iftira atıyor.

"Peki ama o evine gelen Suriyeliler konusunda ne diyeceksin? Fatma Doğankayalı yeğenin Celal ile bir Suriyeli şahsın evine geldiğini söylüyor."

"Çetin Emeç olayından sonra Mayıs aylarında Suriye'den gelen çocukluk arkadaşım Sadullah Sabri benim yanıma gelerek Ben de misafir kalınca yeğenim Celal Durmuş ile birlikte ikisini yanıma alarak Esentepe'deki söz konusu evime öğleden sonra götürdüm. Arkadaşım Sadullah Sabri'nin burada yatıp kalkmasını hem kendisine hemde orada ikamet eden Turgut'a söyledim . Turgut'a bu benim misafirimdir, buna ilgi göster dedim, daha sonra Turgut bize çay hazırladı, çay içerken arkadaşım Sadullah Halep'te büyük bir inşaat kooperatifi kurduklarını söyleyerek, benim de bu kooperatife ortak olmamı söyledi. Ben de bu esnada kendisine benim Suriye ile herhangi bir bağım kalmamıştır, ben artık Türk vatandaşı oldum, gerek yok, diyerek bu konuyu kapattık. Ben kalkıp evime gittim, yeğenim Celal de evine gitti. Sadullah burada yatıp kalktıktan sonra, ertesi sabah evden buraya

telefon ederek Sadullah'ın kapıda beni beklemesini söyledim. Arabam ile gelerek kendisini aldım . Yazıhaneme geldik, iki-üç gün kendisini misafir ettikten sonra Yeşilköy' den şoförüm Turgut ile gönderdim, memlekete gitti. Daha sonra, kendisiyle herhangi bir irtibatım olmadı. Turgut ile Fatma'nın bu Suriyeli'den bahsetmesi bundan ibarettir. Bu Suriyeli arkadaşım onların iddia ettiği gibi Çetin Emeç olayı ile ilgili olarak uzaktan veya yakından ilgisi yoktur. Zaten arkadaşım benim gibi 47-48 yaşlarındadır. Kesinlikle böyle bir olaya iştirak edemez. Yine onların iddia ettiği gibi, ben telefonda burada bulunan Mehmet Avcı'ya Çetin Emeç ile ilgili herhangi bir şey söylemedim. Ben kendisini izah ettiğim gibi Kapalıçarşı'dan döviz alıp satmadan dolayı tanırım. Ticaret dışında herhangi bir bağımız olmamıştır. Mehmet Avcı ile veya başka bir Mehmet isimli kişi ile yukarıdaki telefon ile veya herhangi bir başka telefon ile Çetin Emeç ile ilgili bir konuşma yapmadım. Zaten böyle bir şeye başvursam çıkar dışardan jetonlu telefonlar ile konuşma yapardım ve herhalde yanımdaki çalışanların yanında niçin böyle bir konuşma yapayım ki? İddiaların hiçbirini kabul etmiyorum. Yine bana sormuş olduğunuz gibi ve ayrıca Fatma Doğankayalı'nın iddia ettiği gibi ben Magharian olayından sonra yurtdışına kaçmadım. Yine eşinin de iddia ettiği gibi ben yurtdışına kaçmadım ancak ticaret yaptığımdan dolayı 1987 yılında İstanbul Valiliğinden bu amaçla aldığım pasaport ile İsviçre, Londra, Fransa gibi yerlere senede bir veya iki senede bir gidip geldim. Onların iddia ettiği gibi kaçmadım, fakat bir keresinde sağlığım bozuk olduğundan kontrol için İsviçreye gitmiştim. Oradan Turgut'a ne var yok diye telefon açtığımda Turgut evde Mehmet Çelikel'in olduğunu söyleyince, kendisine yukarıda da açıkladığım gibi kızmıştım. Bundan dolayı benim yurtdışına kaçtığımı iddia ediyor. O benim yanımda çalışan bir işçidir, nereye gidip geldiğime dair ona hesap vermem gerekmez ve bana yakışmaz ona hesap vermek."

"Türkiye'ye gelip yerleştikten sonra bugüne kadar Suriye gizli servisi EL

MUHABERAT örgütü ile herhangi bir ilgin ve irtibatın olmuş mudur? Varsa kimlerle ve ne şekilde oluyor açıklayınız."

"Ben bu iddialara katılmıyorum, yani kabul etmiyorum. Pimdiye kadar ne bu örgüt ile, ne de herhangi bir başka örgütle ve yurtdışı servisleri ile uzaktan veya yakından bir ilgim olmamıştır. Ben Türk vatandaşlığına geçtim, ben Türkiye'de TC vatandaşı olan Betül ile evlendikten sonra, kayınpederimin uğraşması sonucu Türkiye'ye yerleştim. Burada yer mülk sahibi oldum. Belli bir çevre edindim, daha sonra İçişleri Bakanlığına müracaat ederek TC vatandaşlığına geçtim. Nasıl olur da yuvamın kurulu olduğu bir ülkede, bu ülke aleyhine faaliyette bulunabilirim? Benim çocuklarım burada doğup büyüdüktan sonra burada tahsil hayatına devam ediyorlar. Ben nasıl olur da bu kadar rahat yaşadığım bir ülke aleyhine faaliyet gösterebilirim? TC vatandaşı olduktan sonra orayla irtibatımı tamamen kestiğim gibi kesinlikle de gitmedim. 1980 yılında Suriye makamlarından almış olduğum pasaportu TC vatandaşı olduktan sonra iade ettim. En son 1985 yılında hasta annemin ziyaretine gitmişim. Ondan sonra kesinlikle oraya gitmedim, zaten TC vatandaşı olduktan sonra Suriye vatandaşlık haklarımı da kaybettim. Benim Suriye vatandaşı ile uzaktan ve yakından hiçbir ilgim kalmamıştır. Ben yine tekrar ediyorum yukarıda bu EL MUHABERAT örgütü iddialarını da kesinlikle kabul etmiyorum. Uzaktan veya yakından bu konu ile ilgim olmamıştır. Bu şahısların bana isnat ettikleri suçlamaları da kabul etmiyorum. Bu olayı kimlerin ne amaçla yaptıklarını ve gerçekleştirdiklerini bilmediğim gibi, bu olayın meydana çıkması içinde elimden gelen gayreti göstereceğim."

"Sorgun bitti. Götürün onu", dedi sinirli bir ses tonuyla polis şefi .

Daktilonun başındaki polis, her sorgunun sonunda olduğu gibi yine klasik bitiş hazırlarken Zehebi, " Lütfen tekrar yazın, benim bunlarla ilgim yok. İddiaları reddediyorum" dedi.

Polis kızgın bir suskunlukla son bölümü kağıda şöyle geçirdi:

"Başka bir diyeceğinin olmadığı gibi bu konunun kendisiyle uzaktan veya yakından hiçbir ilgisinin olmadığını tekrar beyan ederek başka bir diyeceğinin olmadığını beyan etmesi üzerine alınan ifadesinin doğruluğunu okuyarak imzasıyla tasdik etti ve edildi. 30.12.1992"

Bu sırada sorgucu sinirli bir şekilde anlatmaya başladı:

"İfadesi baştan sona çelişkilerle dolu. İsviçre karapara operasyonu ile ilgili olarak 12 Ocak 1989 da verdiği ifadesinde Magharian kardeşleri tanıdığını ve hersene görüştüğünü belirtmiş, İsviçre'de okuttuğu oğluyla da aynı zamanda Suriye'den hemşehrileri olan Magharian'ların meşgul olduğunu söylemiş. Pimdi ne diyor..."

YÜZLEPTİRME

Evet, Zehebi ilk ifadesinde bunları söylüyordu. Ancak iş daha bitmemişti. Bir de bu işin yüzleştirmesi vardı. Orada ne olacaktı ?

İstanbul Emeniyeti Terörle Mücadele şubesinin karanlık koridorlarında ilerleyen üç erkek ve bir kadın getirildikleri odada heyecandan titreyen bacaklarına sahip olmaya çalışarak, birbirlerine bakıyorlardı.

Odada Fatma Doğankayalı, Turgut Doğankayalı, Mehmet Avcı ve Muhammed Celal Zehebi yüzleştirme için bulunuyordu. Sorgucu, diğer polisler ve tutanakçılar odada hazırды. Odadaki gerilimi ve elektriklenmeyi, gözle görmek bir yana, elle tutmak bile neredeyse mümkündü.

Sessizliği yine o gürültülü daktilo bozdu. Üzerine yerleştirilen beyaz kağıda "Yüzleştirme ve Teşhis Tutanağı" diye yazıldı. Olayla ilgili kısa bir özetin kağıda aktarımı yapıldı:

"07.03.1990 tarihinde sabah saat: 09.20 sıralarında ilimiz Kadıköy Suadiye

Suyarı Sokak 16 sayılı Yalı Apt. önünde makam otosuna bindiği sırada meçhul şahıs ve şahısların saldırısına (silahlı) uğrayarak hayatını kaybeden Hürriyet gazetesi köşe yazarlarından Çetin Emeç ile, olayı müteakip kaçmak isteyen şoförü Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayı ile ilgili olabilecekleri gerekçesiyle yakalanan ve sorguları yapılan aşağıda açık kimlikleri yazılı şahısları teker teker huzuruna alınıp, verdikleri ifadeler ve yapılan sorgularındaki çelişkilerin giderilmesi ve birbirlerini tanıyıp tanımadıklarının belirlenmesi için İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Pube Müdürlüğünde, teşhi için ayrılan odaya alınan sanıkların kimlikleri belirlenmiştir."

Sorgucu ilk olarak Zehebi'ye döndü ve " Anlat bakalım " dedi. Zehebi heyecanlı bir ses tonuyla anlatmaya başladı ve odada bulunan Mehmet Avcı,Turgut ve Fatma Doğankayalı'yı tanıdığını söyledi.

Mehmet Avcı ise Zehebi ile Kapalıçarşıdaki esnafılık ilişkisinden dolayı tanıştıklarını dile getirerek ,"Diğer Benden sorduğunuz, ve huzurda gördüğüm isimlerini de burada öğrendiğim Turgut Doğankayalı ile, Fatma Doğankayalı'yı hiç tanımam. İlk olarak da burada görüyorum. Kendim, gözlükte kullanmam." dedi. Elektrikli hava da konuşmayı sürdüren Zehebi oldu.

"Ben, Fatma Hanımı bizden kocası ayrılmadan bir yıl öncesinden, tanırım. Yani evlendikleri zamandan beri tanırım. Esentepe Haberler Sokakta 16 numaralı evime gittiğimde yanlış söyledim. Gayrimenkulüme gittimde, Turguta yavrum bu bayan kimdir dedim. Bu bayanla evleneceğim, tanıştım. Kendisi duldur. Bir çocuğu vardır, çocuk babasının yanındadır. Ben bunun üzerine, Turgut'a bayanla bir an önce nikahlan muhtara kaydını yaptır diye ikazda bulundum. Bir haftada nikahlarını yaptırıldılar. Daha sonra Turgut Doğankayalı'yla birlikte bu evde kalmaya başladılar. Turgut Doğankayalı ise, benim Viktor Kamhi isimli arkadaşımın Emre Turizm şirketinde çalışan Levent isimli şahsın tavsiyesi ile yanıma aldım. 4,5 yıl kadar bekçilik yaptı. Daha sonra bir yıl kadar da evi

sattıktan sonra bana şoförlük yaptı.

Mehmet Avcı'yı Kapalıçarşıda sarraflık yaptığı için tanıdım. Bana döviz lazım olduğunda kendisiyle telefonla irtibat kurar, işçim olan Müslüm Erdem'le parayı gönderir, döviz alırım. Bu vesile ile tanıdım. İşyerine de birkaç kez gittim.

Ben, Haberler Sokaktaki evime arkadaşlarım Mehmet Çelikel, bunun dışında 2 Suriyeli arkadaşım, Mustafa Cabiri ve Sadullah Cabiri'yle gittim. Bunun dışında ben orda olmadığım zaman Viktor Kamhi, iş ortağı Gürsel Bey, Cillo Mehmet (Mehmet Yıldırım) yazıhanemiz tamir olduğundan benim yanımda çalışan Hüseyin Yıldız, bu yere birkaç sefer gelip gitmişlerdir.

Başka gelip gideni hatırlamıyorum. Benim olmadığım zamanlarda benim bilgim dışında orada bekçim olan Turgut Doğankayalı'da şahısları almış olabilir.

Aldığını da gördüm ve duydum."

Turgut Doğankayalı, Zehebi'nin bu sözlerine kızmıştı. Sinirli bir şekilde karşı çıktı:

"Ben, Muhammed Celal Özel (Zehebi)'nin garsoniyer olarak kullandığı bu evde bekçilik yaptığım bu süre zarfında, Muhammed Celal Özel birçok defalar çeşitli isimler altında kadın arkadaşlarını getirip bu evde kalmıştır. Aynı zamanda Viktor Kamhi, Mehmet Çelikel, Mehmet Yıldırım (Cillo Mehmet) Gürsel, Mehmet Baysal gibi şahıslar gelip orada teker kadın arkadaşlarıyla kalmışlardır. Bu kalan şahısları Muhammed Celal Özel kendisi bilir. Ben, Celal Özel'in bilgisi olmadan o eve kimseyi sokamam. Yalnız bu konuda kesin verdiği bir emirde yoktur. Bana özellikle Viktor Kamhi'nin Mehmet Çelikel'in Mehmet Yıldırım'ın ismini vererek daha başka isimlerde verip bunlar gelince kalabilir derdi."

Fatma Doğankayalı, kocasının sözlerine eklercesine atıldı, "Ben bu sayılan isimlerden Mehmet Çelikel'i Riva Otelinin sahibi olarak bilir, tanırım. O dönemlerde bu evde yalnız olarak bu evde kalmıştır. Celal Zehebi ise, basında bilakis Hürriyet gazetesinde manşet olarak Kaçakçılık olayına adı karıştığı için

yurtdışına kaçmıştır. Mehmet Çelikel de orada saklandı. Diğer şahısları da görmedim. Yalnız Avukat Faruk Erten'i iki tane Suriyeli isimlerini bilmediğim şahıslardı bu evde kaldıklarını gördüm ve şahit oldum" dedi.

Turgut Doğankayalı yarım kalan sözünü tamamladı:

"Söylemeyi unuttum. Bu iki Suriyeli şahıslardan önce tıknaz yapıda gözlüklü bir şahsın yani Suriyeli bir şahsın bir hafta kaldığını biliyorum. İsmi Sadullah olarak öğrendim. Ama bu şahıslar neden geldi, niçin geldi onu bilmiyorum. Bana, basında hakkında yazı çıkınca Ankara'ya gidiyorum der, bilahare yurtdışından telefon ederdi. Bunu neden yaptığını Celal Özel'in bilmem. Hatta bir seferinde yurtdışına yine gidiyordu, bizi evin kiracısıymış gibi, kontrata tabi tuttu. Ama her iki kontrat da kendisinde kaldı.

Yine, Celal Özel bu kaçakçılık olayları ile ilgili olarak mahkemeye düştüğünde, ortağı Mevlüt Ergizcanlı vasıtasıyla tanıdığı DGM. Hakimlerinden Fikret Uluç, Pemseddin Panal gibi hakimlerin vasıtasıyla işini hallederdi. Ben bunları Ataköydeki evden alıp, Celal Beyin Etiler'deki villasına getirdim. Ayrıca, yine bir dava ile ilgili olarak da ismini bilmediğim, Kartal Adliyesinden bir hakimi alıp, Pendik tarafında bir lokantaya götürdüm. Benim yanımda Celal Özel'e hakim bu kim diye sordu, Celal Özel de yabancı değil dedi. İkisi birlikte konuştular, bunlar ne konuştular bunu bilmiyorum. Tahmin ederim kaçakçılık olayı ile ilgili idi."

Muhammed Celal Özel (Zehebi) alnında biriken terleri eliyle sildi, yutkundu, boğazındaki kurumayı gideremediğini anlayınca bir kez daha yutkunup konuşmaya başladı. Sesi çatallaşmıştı sanki:

"Benim, Magharian Kardeşler olayına adım karıştı. Yargılandım. Beraat ettim.

Yalnız o dönemde ben, yurtdışına çıktım. Yurtdışından da telefonla Turgut Doğankayalı'yı aradım. Mehmet Çelikel'in evde olduğunu söyledi. Ben Turgut'a kızdım."

Sorgucu, Turgut Doğankayalı'ya dönerek :

"Doğru mu?", diye sordu.

Turgut Doğankayalı şöyle konuştu:

"Böyle bir şey olmadı, kızmadı da. Ben, Celal Özel'in döviz ve altın kaçakçılığını duydum. Uyuşturucu kaçakçılığını duymadım ama. Yargılandığını dosyada okudum. Ama silah kaçakçılığından hiçbir şeyini duymadım. Bu evde Muhammed Celal Özel'e ait, 166 38 89 numaralı telefon bağlıydı. Daha sonra evi sattı, telefonu sattı mı, satmadı mı, onu bilmem. Ben, Celal Özel'in yanında çalışırken eşimin polisler tarafından alındığını eşim söyledi. Ben de neden aldılar diye sordum. O da bana Çetin Emeç'le ilgili alındığını, Celal Özel'in kim olduğunu, resim gösterdiklerini anlattı. Ben de Celal Beye bunları söyledim. O da bana Çetin Emeç'in geçmişini sinkaf edeyim, onunla benim ne işim olabilir dedi. Sizi polisler çekerse benim haberim olsun, benim bağlamayacağım iş yoktur. Yeter ki haberim olsun dedi. Esentepedeyken polisler gelip gitti. Celal Zehebi'nin kendisine sordular, buradan taşındı, Fındıklıya gitti diye polisleri atlattı."

Sorgucu bu sefer Zehebi'ye dönüp olayın doğru olup olmadığını sordu. Zehebi şunları söyledi:

"Ben, bu konuyu hatırlamıyorum. Böyle bir şey de olmuş değildir. Bana nedendir bilmem... İftira atıyor."

Turgut Doğankayalı itiraz etti:

"Bu telefonu yani Haberler Sokaktadaki telefonu Celal Zehebi her geldiğinde kullanır, bir nevi telefon hastalığı vardır.Kendisi hakkında yazı yazan herkese küfreder, hatta Uğur Dünder'a dahi .

Sorgucu Zehebi'ye aklında takılı duran sorusunu yöneltti:

"Sen nereden tanıyorsun DGM yargıç ve savcılarını da akşam yemeğe alıyorsun."

"Bu isimi geçen hakimleri bir yemek vesilesiyle verilen, yani Hastane açılışı

nedeniyle verilen yemeğe davet ettiğimiz için aldırdım. Yemekten sonra tekrar Turgut Doğankayalı ile aileleri ile birlikte evlerine gönderdim. Kartal Adliyesindeki hakimi Faruk Erten vasıtasıyla tanıdım. Kendisi ile bir gayrimenkul meselesi yüzünden konuştuk bir yemek yedik. Tekrar da adliyeye bıraktım. Turgut, Çetin Emeç'le ilgili eşinin alındığını bana söyleyince ben de Çetin Emeç'in anasını avradını s....yim, benim onunla ne ilgim olabilir diye söyledim. Ben, Turgut'un iddia ettiği gibi, yakalanmadan önce bana bilgi verin diye bir söz söylemedim. Suç işlemiş bir şeyim de yoktur. Burada bana iftira atıyor."

Fatma Doğankayalı "Yalan" diye bağırdı. "Ne diye iftira atacak mışım... Ben, şubat ayı içerisinde öğle saatleri işten eve gelmiştim. Yani 1990 yılı idi. Kapıyı anahtarla açtım. İçeriye girdim, koridordan geçerken Celal Zehebi'nin sesini duydum. Kapı aralık idi. Ben girdiğim kapıyı hafif kapattım. Celal Zehebi'nin Mehmet isimli bir şahsa Çetin Emeç çok oldu onun anasını avradını sinkaf edin, onu dersdest edip, ortadan kaldırın şeklinde sözler söylediğini duydum. Bunun üzerine, ben evden hemen geri dışarıya çıkıp iş yerime gittim. Konunun biraz muhasebesini yaptım. Birkaç gün sonra sabah saat: 09.00'da 011'den öğrendiğim Çetin Emeç'in ev telefonuna telefon ettim. Eşi çıktı. Eşine Çetin Beyle görüşeceğim, hayati önem arzeder bir konu anlatacağım dedim . O da evde olmadığını bana söyledi. Ertesi günü yine sabah aynı saatte aradım. Yine, muhakkak görüşmen gerektiği, hayati önem arzeder bir durum söyleyeceğimi telefonda eşi olduğunu öğrendiğim bayana söyledim. O da bana isim ve telefon ver, ben seninle buluştururum, dedi. Bunun üzerine ben de ismimi Fatma Doğankayalı olarak doğru söyleyip, 166 38 89 nolu telefonu da verdim. Ondan sonra Çetin Emeç ve şoförü Sinan Ercan suikast sonucu öldürüldü. Daha sonra Celal Özel Haberler Sokak 16 numaradaki evi sattı. Beni ve eşimi de alarak Mecidiyeköy Alisamiyen Sokak Kuru Apt. D:38 Kat:5 yazıhanesine getirdi. Orada

2,5-3 ay kadar oturduk. Burada otururken beni sivil polisler aldılar. Gayrettepe de Emniyete ait bir binanın 5 veya 6 ncı katına çıkardılar. Orada Celal Zehebi ve yeğeni Celal ile Celal Zehebi'nin evinde gördüğüm kıvrıcık saçlı bir Suriyeli'nin resmini bana gösterdiler, tanıyıp tanımadığımı sordular. Ben de tanıdığımı söylemedim. Yalnız telefon konusunda okuduğum bir makale ile teşekkür edeceğim diye polise o tarihte yalan söyledim.

Pimdi doğruyu söylüyorum. Telefonda Celal Özel, Mehmet isimli şahsa Çetin Emeç'e küfür ederek derdest edin, ortadan kaldırın şeklinde talimat verdiğini duydum. Bu doğrudur. Bugüne kadar eşime dahi söylemedim. Eşime ve kendime zarar gelmemesi için söylemedim. Sözüm doğrudur. Telefonla Mehmet isimli şahıs kimdir bilmiyorum. Onu Celal Özel bilir."

Muhammed Celal Özel (Zehebi)'ye sorgucu, ne diyeceğini sordu.

Zehebi ter içinde kalmıştı.

"Ben, Çetin Emeç'i tanımam, kendisiyle hiçbir anlaşmazlığım da yoktur. Hakkımda da bir yazısını okumadım. Yalnız basın bizimle uğraştığı için bazı soranlara basın mensupları hakkında ana avrat küfrettiğim olur. Ama iddia edildiği gibi, Çetin Emeç'i öldürün, ortadan kaldırın gibi, bir talimatım ve konuşmam olmamıştır. Bunlar bayat bir iftiradır."

Fatma Doğankayalı'ya tekrar soruldu.

"Benim, Celal Özel'le hiçbir şahsi ve hukuki anlaşmazlığım söz konusu değildir.

Bu nedenle de neden iftira atacağım, benim sözlerimin hepsi doğrudur."

Muhammed Celal Özel (Zehebi)'ye sorgucu Mehmet Avcı'yı sordu. Zehebi giderek kızarıyordu. Konuşurken zorlanıyor gibiydi.

"Ben, yapılan sorgumda telefonla, siz benden telefonda Çetin Emeç'le ilgili bir konuşma yapıp yapmadığımı sordunuz, Mehmet kimdir diye sordunuz. Ben de hafızamı biraz zorladım. Ekseriyetle görüştüğüm Mehmet Avcı'nın ismi aklıma geldi. Hatta derdest kelimesinin manasını bilmediğimi, derdest diye bir kelime kullanmadığımı

söyleyerek, Çetin Emeç'e ana avrat küfür ettiğimi, Mehmet Avcı'ya da Çetin Emeç gebertilmedi, diye telefonla söylediğimi, bunun peşinden de kahkahayla gülüştüğümüzü size söyledim. Ben, bana telefon eden, haber veren herkese bu şekilde küfrederim. Çünkü, beni aileme ve kamuoyuna karşı küçük düşürdüğü için küfrederim. Ben talimat vermesine konuşmayı hatırlatmak istedim.Yani yüzleştirildiğimizde hatırlatmak istedim."

Bir köşede sessiz duran Mehmet Avcı bu sözlere iyice sinirlendi. Bağırarak anlatmaya başladı.

"Muhammed Celal Özel (Zehebi)'yi ticaret vasıtasıyla tanırım. Onun iddia ettiği gibi, gazeteci yazar Çetin Emeç'in çarşı esnafları hakkında yazı yazdığını ben ona söylemedim. Benimle telefon konuşmasında bu düzüyü öldürün şeklinde bir şey söylemedi. Kendisinin benden başka birçok Mehmet isimli arkadaşı vardır. Bunların birisiyle konuşmuş olabilir. Bunlar nüfuslu şahıslar olduğu için benim ismimi vermiş olabilir. Ben, bu konuda şahsıma yöneltilen isnadların hiçbirisini kabul etmiyorum. Yalnız ilk geldiğimde, şifai olarak yapılan yüzleştirmede, onun ileri sürdüğü konuşmayı kabul etmem için beni iknaya çalıştığı da doğrudur. Bu yola neden tevessül edilmiştir. Onu da bilmem. Ben bu konuda kimseden çekindiğim de yoktur. Ve konuyu tüm açıklığı ile de size anlatıyorum. Benim konu hakkındaki bilgim görgüm bundan ibarettir. Diğer şahısları yani yüzleştirmedeki şahısları da burada tanıdım. Yani Celal Özel'i de 1990 yılından beri tanırım."

Olayla ilgili ifadelerine başvurulanan yukarıda açık kimlikleri yazılı şahısların ifadelerindeki çelişkilerin giderilmesi ve konunun aydınlatılabilmesi için yapılacak tahkikata esas olmak üzere tanzim edilen bu yüzleştirme ve teşhis tutanağı tanzimle altı birlikte imza altına alındı, 30.12.1992.

AVCI ANLATIYOR

Sorgu odasındaki yüzleştirme hakkında bulabildiğimiz bilgi ve belgeler bizi buraya kadar getirdi. Araştırmalarımız sırasında Zehebi'nin ölüm emrini verdiği konuşmayı yaptığını iddia ettiği Mehmet Avcı ya ilişkin de bir ifade tutanağı bulduk. Avcı burada da Zehebi'nin kendisine yaptığı baskıları ve ilişkilerini şöyle dile getiriyor.

Pimdi sizlere tutanakların satırını değiştirmeden bu ifadeyi sunmak istiyoruz:

"Ben 1955 yılında G. Antep ili Kilis İlçesi Kaynaklı Köyünde doğdum. İlkokulu Musabeyli Kasabasında okudum. 1970 yılında İstanbul'a geldim. İstanbul Aksaray mıntıkasında bulunan değişik otellerde çalıştım. 1975 yılında vatani hizmetimi yapmak üzere Sivas 48 nci piyade alayına asker olarak gittim. Orada (4) ay temel eğitimi bitirdikten sonra Erzurum ili 202 nci piyade alayına gittim ve burada 1976 yılında askerlik hizmetimi bitirdikten sonra, tekrar İstanbul'a geldim. İstanbul'da ehliyet aldıktan sonra hususi bir araba alarak çalışmaya başladım. Bu işi 1981 yılına kadar devam ettirdim. 1981 yılında yukarıda adresini verdiğim memleketime giderek şu anda beraber yaşadığım eşim Hatice Avcı (Ercan) ile evlendim. Evlenmeme müteakip tekrar İstanbul'a geldim. Bu tarihten sonra hususi arabama 34 DR 092 sayılı taksi plakasını aldım ve yine İstanbul'da taksicilik yapmaya başladım. 1985 yılına kadar bu işi yaptım. Bundan sonra söz konusu arabayı sattım. Döviz serbest olduktan sonra yani 1985 yılında itibaren de kapalıarşıda yukarıda adresini verdiğim yerde döviz alım satımı ile uğraşmaktayım.

Biz aynı anadan ve babadan olma (7) kardeşiz bunlar sırası ile:1) Ahmet Avcı; benimle birlikte. Kapalıçarşıda kuyumculuk yapar .2) Ben 3) Mustafa Avcı; Benimle beraber döviz işi yapar. 4) Selvi Avcı; İstanbul'da Reşit Aslan ile evlidir. Ev hanımı. 5) Lütfiye Demiral; İstanbul'da ikamet eder, Mehmet Demiral ile evli. 6) Hatice Gürbüz; İstanbul'da ikamet eder, Kazım Gürbüz ile evli. 7)

Emine Avcı halen annem ve babam ile ikamet etmektedir."

"Senin hiçbir dernek, parti üyeliğın var mı?"

"Benim herhangi bir dernek, siyasi parti ve sendikaya üyeliğım yoktur."

"Suriye uyruklu Muhammed Celal Özel (Zehebi) ile nasıl ve kaç yılında tanıştınız? Muhammed Celal Özel Gazeteci-Yazar Çetin Emeç'in hakkında telefonla daha o şerefsizi öldürmediniz mi, onu öldürün derdest edin ortadan kaldırın şeklinde sana talimat verdiğini iddia etmektedir. Bu konudaki bildiklerini anlat."

"Burada bana sorulan Muhammed Celal Özel ile 1990 yılında döviz alım-satım işleri yaparken Kapalıçarşıda tanıştım. 1990 yılından beride bu adamla döviz alım satım işleri yaparım. Bana Türk parası gönderir, ben de Türk parası karşılığında borsadan kendisine ABD dolarına karşılık 1.50 lira, Alman Markının karşılık 75 kuruş alırım kalan parayı kendisine veya bana göndermiş olduğu Müslüm Erdem isimli şahsa teslim ederim. Benim dükkan telefon numaralarım, 522 12 78- 512 20 05-511 69 42, ayrıca ev telefonum, 554 30 02 nolu telefonlardır. Ben bu telefonlardan Muhammed Celal Özel'e hiç telefon etmedim. Kendisi ile de Çetin Emeç hakkında herhangi bir şey konuşmadım. Bunun bana söylediğı tamamen asılsızdır. Siz beni yakalayıp getirdiğınızde şifai olarak kendisi ile yüzleştirme yapıldı, bu yüzleştirme yapılması esnasında kendisi beni ne zaman telefonla aradığı ve benim kendisini ne zaman telefonla aradığımı sorunca kendisi bana benim aklıma senin ismin geldi ben de onun için senin ismini söyledim, sen de burada tamam aynı şekilde telefonda konuşma yaptık diye söyle benim beyanım doğru olsun diye devamlı iknaya zorladı ben de kendisine çok önemli bir konu böyle bir konuda seninle bu telefon görüşmesini yapmadığım halde, nasıl böyle bir şeyi kabul edebilirim diye kendisine söyledim. Pimdi de söylüyorum. Ben Celal Özel ile hiçbir zaman telefon görüşmesi yapmadım. Onun benden başka tanıdığı birkaç tane Mehmet varmış, örneğın Cillo Mehmet lakabı ile

tanınan Mehmet Yıldırım ayrıca yine döviz ve otel işletmeciliği yapan Mehmet Çelikel isimli şahısları da, bu şahıs benden önce tanıyordu, bu şahıslarla kendi aralarında 1990 yılından daha önceki yıllarda döviz kaçakçılığı yaptığı herkes tarafından ve basında çıkan haberlerden mütevellit biliyorlar. Ben kendim Çetin Emeç olayı ile ilgili uzaktan veya yakından hiçbir ilgim yoktur. Kendisinin Hürriyet gazetesinde köşe yazarlığı yaptığını da bilmem. Ben Çetin Emeç ismini şubede duydum. Ben genelde gazete okumam, günlük haberleri televizyon ve radyodan takip ederim. Ben Muhammed Celal Özel'in ne iş yerine ne de evine hiç gitmedim, sadece alışveriş işlerini yukarıdaki ismini verdiğim Müslüm Erdem isimli şahıs tarafından takip ettirir ve ben de takip ederim. Burada bana sorulan Çetin Emeç'in öldürölme talimatı bana hiçbir zaman söylenmedi, söylense bile ben bu eylemi gerçekleştirecek kadar cahil biri değılim. Pahsıma Muhammed Celal Özel tarafından isnat verilen suçlamalar tamamen asılsız ve gerçek dışıdır. Ben bunları kabul etmiyorum, olayla yakından ve uzaktan kesinlikle alakam ve ilişkim yoktur. Yukarıda arzettiğim konulardan başka bir bildiğim yoktur. İfadem doğrudur, ben bu ifadeyi verirken hiçbir baskı ve tazyik görmeden hür irademle verdim. "

Polis elindeki bilgilerle birlikte Zehebi ve diğlerlerini İstanbul DGM'ye sevketti. Sevk yazısında kanısını da şöyle özetledi:

EYLEMİ YAPTIRDILAR

"Sanık Muhammed Celal Özel tüm verdiği ifadelerde samimi olmadığı gibi, diğler sanıkları da nüfuz kullanmak suretiyle etki altına almaya çalıştığı Çetin Emeç ve şoförü Sinan Ercan'ın öldürölmesi olayında bizzat iştirak ettiğine dair, delil elde edilmemiş ise de, tüm varlığını kaçakçılık işlerinden elde ettiği gelirden sağladığı, basın kurcalaması halinde kendisine zarar geleceğı

düşüncesiyle yurtdışından getirdiği veya yurtiçinde temin ettiği bazı şahıslara bu eylemi yaptırdığı kanaatine varılmıştır.

Sanık Fatma Doğankayalı'nın ise, konuyu yalnız telefonla duyduğunu her ne kadar ifadesinde de yaptırılan yüzleşmede, iddia etmişse de bu ifadesinde samimi olmadığı, Muhammed Celal Özel'in de içlerinde bulunduğu garsoniyer olarak kullanılan Mecidiyeköy Esentepe Haberler Sokak 16 sayılı eve gelen yabancı uyruklu veya kaçakçılıkla iştigal eden Türk uyruklu diğer şahıslarla yapılan bir toplantıda bu konunun gündeme getirilip, Çetin Emeç'in öldürülmesi kararı alındığını duyduğu ve gördüğü, fakat kendisine ve ailesine zarar geleceği korkusu ile bu konuyu telefonda görüşme şekline döktüğü, kanaatine varılmıştır."

DGM savcılığına özel ulak ve sanıklarla beraber gönderilen dosya , daha ilk duruşmada, delil yetersizliği nedeniyle düştü. Dosyada adı geçenlerin hepsi serbest bırakıldı.

Araştırma sırasında görüştüğüm pek çok polis yasaların yetersizliğinden ve mücadele ettikleri insanların parasal etkiel gücünden bahsettiler. Polislerin bir kısmı ise "Bu kadar delille adamı ipe bile götürüyorlar" yorumunu bile yaptılar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İSLAMİ TERÖR

Bütün bunlar olup bittikten sonra olaylar sanki yaşanmamışlarcasına tozlu dosyaların arasında kaldı, unutulup gittiler. Çünkü Türkiye, Emeç suikastinin ardından adeta bir kan gölüne dönüştürüldü.

Peşpeşe aydınlara, sıradan yurttaşlara karşı faili meçhul saldırılar gerçekleşti, yüzlerce insan öldürüldü. Bu kan gölünde Çetin Emeç suikastiyle ilgili yeni ipuçları ortaya çıkmaya başladı. Suikasti gerçekleştirenlerden bir grup Uğur Mumcu cinayatinin hemen öncesinde İstanbul polisince yakalandı.

Yakalananlar Hizbullah adlı islami terör örgütünün Türkiye kanadına mensuptular.

Ancak nedense onlara Hizbullah adı verilmiyor, savcılar ve polisler bunların adını İslami Hareket Örgütü olarak koyuyorlardı. Oysa onlar Hizbullahçılardır.

Emeç'i öldürme eyleminde tetikçi oldukları yolunda ilk itirafı İslami Hareket Örgütü sorumlularından Mehmet Ali Peker yaptı. Ancak nedense Emeç suikastinin ilk bulgularıyla bu dosya arasında bir araştırmaya gidilmedi. O dosyayla İslami Hareket dosyası hiç karşılaştırılmadı. Emeç suikastiyle ilgili itiraflarda bulunan Mehmet Ali Peker ile suikastin diğer cephesindeki adlar arasında bir sorgulama yapılmadı. Peker olayı anlatıyor, polis tutanaklara geçiriyordu. Olası bağlantıların değerlendirmesi dosyalarda yoktu.

Gelin şimdi Emeç suikastiyle ilgili olarak ortaya çıkan İslami Hareket Örgütüne ve Mehmet Ali Peker'in daha sonra mehkemede reddedeceği ifadesine bakalım. Ve iki dosya arasındaki bağlantıların incelenmesini birlikte yapmaya çalışalım.

İSLAMİ HAREKET ÖRGÜTÜ*

Adı ortaya çıkartılamadığı gibi garip bir gerekçe ile soruşturmayı yöneten savcı ve polisler tarafından , İslami Hareket Örgütü olarak adlandırılan bu "örgüt hüccresinin" adını, devlet koymuş oldu. Çünkü sanıkları sıkça İslami Hareket sözcüklerini kullanıyorlardı. Evlerinde yapılan aramalarda da bazı İran'lı Mollaların, İngiltere'de kurdukları bir islami vakıf aracılığıyla dağıtımını yaptıkları " İslami Hareket Süreci" başlıklı propaganda yazılarına rastlanıyordu. 1984 yılında Batman ilinde ve İran'daki silahlı eğitim kamplarında, "uzman" Türklerin katkılarıyla oluşturulan ve Hizbullah adlı islami terör örgütünün hüccresi olarak bir araya toplanan cemaat üyeleri, 1986 yılında ilk geniş katılımlı toplantılarını yapmışlardı. Toplantılarını her yıl yaz aylarında belli aralıklarla yapıyorlardı. Sonuncu toplantılarını 1992 Aralığının son haftasında İstanbul ilinin Yalova ilçesinde gerçekleştirdikleri belirlenmişti. Bu toplantı da örgüt içinde görev yapacak yasama ve yürütme

şuraları kurdukları, ileriki aşamalarda siyasi ve askeri şurayı kuracakları saptandı. Örgüt maddi ihtiyaçlarını karşılamak için oto çalmak dahil pek çok eyleme karışmıştı. Özellikle oto çalımlı konusunda Batman merkezli pek çok eylem gerçekleştirmişlerdi. Toplumda büyük yankılar uyandıran, İstanbul merkezli büyük öldürme olaylarında örgütün etkinliği hep gündemde tutuldu. Her olayın ardından yetkililer bu örgüte ilişkin iddialarını dile getirdiler. Örgüt elemanları yakalandıklarında Çetin Emeç , Turan Dursun, Ali Ekber Gorbani (İran yönetimi muhalifi Halkın Mücahitleri Örgütü liderlerinden), Bahriye Üçok cinayetleriyle ilgili olarak bilgiler vermişler ve olayları kendi örgütlerinin yaptığını itiraf etmişlerdi.

Örgüt cematini genişletince 1990 yılında Batman ilinden İstanbul'a kaymış ve burayı üssü haline getirmişti. Örgütün İstanbul'a çok rahat silah ve patlayıcı madde getirmesi de dikkate değerdı. Örgütün sergilediği eylemleri ve ortaya çıkartılan hücre sayısındaki çokluklar, gücü ve büyüklüğünü gözönüne seriyordu. Yapılan pek çok operasyonlara karşın örgütün icra şurasındaki kişilerin çok zor ele geçirilebilmeleri ve bunların da konuşturulamaması , büyüme açısından örgütün bir hayli aşama kaydettiğini gösteriyordu. Uzmanlar örgütün faaliyetlerinin İslami Hareket adının çok ötesinde bir gücü işaret ettiğı konusunda birleşiyorlardı. Çünkü bu hücre yapısı, arkasındaki büyük örgütün aksine başıboş kaldığında tişört çalmak veya hiç bir ideolojik bağlantı veya alaka bulunmayan kaçırma, gasp, darp eylemlerini gerçekleştirebiliyordu. Pekçok olayda da taşeron rolü oynadıklarına inanılıyordu. Örgüt militanlarından ele geçirilenlerin sorguları sonucunda yapılarına ilişkin elde edilen bilgileri şöyle şemalaştırmak mümkündür:

İSLAMİ HAREKET ÖRGÜTÜ PEMASI

İstişare Purası

1) Kod Mesut/ Mustafa Kayacan İrfan Çağarıcı

2) Kod Deniz+Ahmet/ Ekrem Baytap

3) Kod Hamza / Abdullah Yiğit

4) Kod Kenan/ Zübeyir Gümüş

5) Kod Kerem/ Tefvik Durmaz

6) Kod Hasan / Veysi Yıldırım

7) Kod Kerim/ Pefik Polat

8) Kod Ömer/ İhsan Deniz

9) Kod Salih/ Sait Engin

10) Kod Zekeriye/ Zeki Deniz

11) Kod Abdullah/ Abdurrahım Aksoy

12) Kod Cemil+Muhsin/ Necmi Aslan

13) Kod Azad/ Hüsni Yazgan

14) Kod İdris/ Mehmet Kaya

15) Kod Musa/ Kudbettin Gök

16) Kod Yusuf/ Ömer Faruk Baş

17) Kod Cesur/ Ali Akyöz

18) Kod Recep/ Ramazan Aytunç

19) Kod Orhan/ Mehmet Zeki Yıldırım

20) Kod Tahir/ Abdülhakim Özlük

21) Kod Arif/ ?

22) Kod Kemal/ ?

23) Kod Hehdi/ ?

24) Kod Tefvik/ ?

25) Kod Mustafa/ ?

Yasama Purası

- 1) Kod Mesut/ İrfan Çağarıcı
- 2) Kod Deniz+Ahmet / Ekrem Baytap
- 3) Kod Hamza/ Abdullah Yiğit
- 4) Kod Kerim/ Pefik Polat
- 5) Kod Ömer/ İhsan Deniz
- 6) Kod Azad/ Hüsnü Yazgan
- 7) Kod İdris/ Mehmet Kaya
- 8) Kod Musa/ Kudbettin Gök
- 9) Kod Yusuf / Ömer Faruk Baş
- 10) Kod Recep/ Ramazan Aytunç

İmam

Ekrem Baytap (Kod Deniz + Ahmet)

İcra Purası

- 1) Kod Mesut/ İrfan Çağarıcı
- 2) Kod Deniz+ Ahmet/ Ekrem Baytap
- 3) Kod Hamza/ Abdullah Yiğit
- 4) Kod Kenan / Zübeyir Gümüş

Tedarukat (Lojistik) Ekibi

Teknik (İstihbarat) Ekibi

Ameliyat (Eylem) Ekibi

Ankara Sorumlusu:

- 1) Kod Muhsin+Cemil Yıldırım, Necmi Aslan

İstanbul Sorumluları

1) Kod Deniz + Ahmet / Ekrem Baytap

2) Kod Hamza / Abdullah Yiğit

3) Kod Azad/ Hüsni Yazgan

4) Kod Recep/ Ramazan Aytunç

Batman Sorumluları

1) Kod Hasan / Veysi Yıldırım, Necmi Aslan

2) Kod Kerim / Pefik Polat

3) Kod Ömer/ İhsan Deniz

4) Kod Zekeriya/ Zeki Deniz

Örgütün en önemli özelliklerinden birisi de İran'dan destek aldığı neredeyse kesinlik kazanmıştı. Bu konuda örgüt üyelerinin verdikleri ifadeler hemen hepsinin İran'ın Kum kenti dahil belirli kentlerindeki silahlı kamplarda eğitildiklerini ortaya koymaktaydı.

24 Ocak 1993 günü aracına konan bombanın patlaması sonucu katledilen gazeteci Uğur Mumcu'nun öldürülmesi eyleminin de aynı örgüt tarafından gerçekleştirildiği iddia edildi. Bunda örgütün elinde bulunan C-4 patlayıcısının eylemde kullanılmış olmasının yanı sıra, yetkililerin olayla ilgili olarak 6 İslami Hareket Örgütü mensubunun arandığını açıklamaları da etkili oldu.

İslami Hareketin eylemcilerinden ve bomba uzmanlarından olan Mehmet Ali Peker, 23 Ocak 1993 günü İstanbul Bostancı'da Tünel Caddesi, Tekfen Sitesi 10/17 de polisin düzenlediği baskın sonucunda ele geçirildi. Daha sonra Uğur Mumcu soruşturmasında tutanak tahrifatı yapıldığı saptanan evraklar Mehmet Ali Peker'in dosyasından çıktı. Peker'in gözaltı tarihinde tutanaklarda yapılan tahrifat, daha sonra yanlış yazılım olarak açıklandı.

Peker uzun zaman kaldığı sorgusu sırasında Emeç suikasti ve örgütün diğer eylemleri konusunda detaylı bilgi verdi.

"1965 yılında Batman ili Gercüş ilçesi Uzundere Köyünde doğdu. İlkokuldan sonra imam hatip lisesine gitti. Batman'dan lise döneminde tanıdığı ve kendisiyle islami konularda fikir alışverişinde bulunduğu Ekrem Baytap'ın isteği üzerine bir pasaport çıkarttığını, bilahare Batman'a döndüğünü , burada tekrar Ekrem Baytap ile temasa geçtiğini, adı geçenin kendisinden İran'a gitmesini istediğini söyledi. İran'da Hizbuldava mensubu şahısların eğitim vereceklerini bu meyanda , şahıslara ait bir telefon numarası (numarayı hatırlayamıyor) ve ayrıca bir miktar para verdiğini, bunun üzerine 1988 yılı başlarında otobüs ile Gürbulak sınır kapısından çıkış yaparak, Tahran'a gittiğini açıkladı.

Burada Tophane semti civarında bir otele yerleştiğini ve Abu(ismini hatırlayamıyor) adlı Iraklı şahsı aradığını, daha sonra görüştüğü şahsın telefonda tarif ettiği adresteki tek katlı, bahçe içerisindeki eve gittiğini, evde 3-4 Irak'lı şahıs bulunduğunu, anılanlara Ekrem Baytap tarafından eğitim görmek maksadıyla geldiğini belirttiğini , ancak muhataplarının eğitim için durumlarının müsait olmadığını, birkaç gün beklemesi gerektiğini ifade ettiklerini, bunun üzerine Ekrem'e telefon ederek aldığı direktifler doğrultusunda şahıslara eğitimin verilmesi hususunda ısrar ettiğini sık sık şahısları telefon ile aradığını söyledi. sonunda anılanların imkanları ölçüsünde eğitim vermeyi kabul ettiklerini , 3-4 gün süreyle aynı evde çeşitli uzun namlulu silahlar , tabanca ve patlayıcı maddeler üzerinde nazari bilgiler verildiğini ve eğitimin kısa sürmesi neticesi bilahare otobüs ile Batman'a döndüğünü belirtti. Ekrem ile buluştuğunda görmüş olduğu eğitimden memmun olmadığını, anılana iletteğini, bunun üzerine Ekrem'in 1-2 ay sonra kendisini eğitim maksadıyla Suriye / Pam'a gönderdiğini burada Abu İslam adlı şahısla buluşarak şehir merkezinden uzakta bulunan tek katlı, bahçe içinde bir eve gittiklerini, evde 40-45 yaşlarında üstat diye çağırdıkları Irak'lı bir şahısla eğitim işini görüştüğünü beyan etti. Muhatabının Suriye'de bu işin

olamayacağını, Lübnan da bu işin olabileceğini, ancak vize gerektiğini, vize olmadığı için de illegal olarak geçiş yaptıramayacaklarını, bütün ısrarlarına rağmen, fikirlerinden vazgeçiremediğini, bunun üzerine evden ayrılarak , kaldığı otele geldiğini, bir iki gün sonra da Batman'a döndüğünü, Suriye'deki durumu Ekrem'e anlattığını, bu sefer de anılanın kendisini Pubat 1989 ayı başlarında İstanbul'da Mesut kod adlı bir şahsa gönderdiğini, söyledi.

İstanbul'da tuttukları evde Mesut (İrfan Çağarıcı) ile birlikte kaldıklarını, ancak Mesut'un zaman zaman eve gelmediğini, bu arada elektronik kursuna başladığını, kurs parasını Mesut'un verdiğini, bir süre sonra kendi yapmış olduğu bombayı, Mesut ile birlikte Sedat Simavi'nin mezarına yerleştirdiklerini, bu olaydan sonra , tekrar Mesut ile zaman zaman bir araya geldiklerini söyledi. Bu buluşmalarından birinde Mesut'un Çetin Emeç konusunu açtığını, adı geçen üzerinde çalıştıklarını, kendisinin de bu çalışmalara katılmasını istediğini, bu isteği kabul ettiğini ifade etti. Bu doğrultuda Mesut , Kemal , Arif kod adlı şahıslarla birlikte, Çetin Emeç'in güzergahının tespitine çalıştıklarını, bu amaçla sabahları saat: 07.00-08.00 arasında Bostancı Deniz Otobüsleri İskelesi'nde buluştuklarını, bu çalışmayı 2-3 gün sürdürdüklerini, bu konuda Mesut'un tecrübeli olduğunu, bir iki gün sonra eylemden bir gün önce Mesut'un kendisini eylemden sonra silahları teslim almak üzere Bostancı Demir Yolu Geçidi'nden sonra ilk soldaki Sokakta bekleme talimatını verdiği (Saat: 09.00-10.30 arası) diğerlerinin eylemdeki rollerini söylemediğini, ancak daha sonra eylemi Kemal kod aldı şahsın gerçekleştirdiğini, öğrendiğini beyan etti. Eylem günü her zamanki gibi aynı yerde saat: 07.00-08.00 arasında buluştuklarını, daha sonra ayrıldıklarını kendisinin söylenilen yere giderek beklediğini , ancak gelen kimsenin olmaması üzerine, bölgeyi terkederek eve döndüğünü, olay günü akşamı, Mesut ile yapmış olduğu telefon görüşmesinden eylemin gerçekleştirildiğini, öğrendiğini, adı geçenin evde bulunan Kalaşnikof

ile iki tabancayı istemesi üzerine , ertesi sabah Bakırköy Deniz Otobüsü iskelesi'nde Arif ve Mesut ile buluştuğunu silahların bulunduğu çantayı Arif'e verdiğini , birlikte bir taksiye binerek Bakırköy'de bir ilkokulun yanında bulunan bir eve girdiklerini açıkladı.

Ancak gerek takside , gerekse indikten eve girene kadar gözlerini kapatmasını, istemeleri nedeniyle evin yerini tam olarak bilemediğini, evde Arif ile Kemal'in kaldığını, burada bir iki gün kaldıktan sonra eve geldiği gibi gözleri kapalı bir şekilde evden ayrılarak Bostancıdaki eve döndüğünü ifade etti."

Zehebi'nin Suriye bağlantısı, Peker'in eğitim görmek için gittiği yerlerden birinin Suriye olması, Ortadoğulu gizli servislerle hem örgütün, hem de Zehebi'nin ilişkilerinin bulunması olayın bu bağlantısını araştırmak için yeterli olabilirdi. Çünkü polis Zehebi dosyasıyla ilgili araştırmalarının sonucunda aynen şöyle diyordu:

"Yukarıda da izah edildiği vesile, sanık Muhammed Celal Özel tüm verdiği ifadelerde samimi olmadığı gibi, diğer sanıkları da nüfuz kullanmak suretiyle etki altına almaya çalıştığı Çetin Emeç ve şoförü Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayında bizzat iştirak ettiğine dair, delil elde edilmemiş ise de, tüm varlığını kaçakçılık işlerinden elde ettiği gelirden sağladığı, basının kurcalaması halinde kendisine zarar geleceği düşüncesiyle yurtdışından getirdiği veya yurt içinde temin ettiği bazı şahıslara bu eylemi yaptırdığı kanatine varılmıştır.

Sanık Fatma Doğankayalı'nın ise, konuyu yalnız telefonla duyduğunu her ne kadar ifadesinde de yaptırılan yüzleşmede, iddia etmişse de bu ifadesinde samimi olmadığı, Muhammed Celal Özel'in de içlerinde bulunduğu garsoniyer olarak kullanılan Mecidiyeköy Esentepe Haberler Sokak 16 sayılı eve gelen yabancı uyruklu veya kaçakçılıkla iştigal eden Türk uyruklu diğer şahıslarla yapılan bir toplantıda bu konunun gündeme getirilip, Çetin Emeç'in öldürülmesi kararı

alındığını duyduğu ve gördüğü, fakat kendisine ve ailesine zarar geleceği korkusu ile bu konuyu telefonda görüşme şekline döktüğü, kanaatine varılmıştır." Peki bu kanaate varan polis, Emeç olayında İslami Hareket militanlarının taşeron olabileceklerini neden araştırmıyordu? Bu da akıllara bir soru olarak takılıyordu.

Araştırmalarımız sırasında Emeç suikastini soruşturan ekiplerden birinin başında bulunan, İstanbul Emniyetinin etkili bir müdürü şunları söyledi:

"Bu tür bir öldürme olayını gerçekleştirecek kişinin sağ-solu, gizli servisi olmaz. O aradığı katili bulur, parasını verir ve işini yaptırır. Katili, ya da katil örgütü içerde bulur, dışarda bulur. Burada da böyle olduğu kanısındayım. Örgüt ha islamcı olmuş, ha olmamış ne farkedecek onlar için. O başındaki dertten kurtulmak ister. Örgütlerde para için her şeyi yaparlar. Onun tetiği çekecek ele ihtiyacı var, kimlik önemli değil. Bence bu da bulunmuş."

DYP-SHP koalisyonunun İçişleri Bakanı Nahit Menteşe ise kendisine yöneltilen sorulara yanıt olarak Mehmet Ali Peker'in ifadelerinden yola çıkarak Emeç suikastinin tetikçileri olarak İslami Hareket adını verdikleri örgütü gördüklerini söyledi. Menteşe bu açıklamayı bir RP milletvekilince TBMM de kendisine yöneltilen yazılı soru önergesine verdiği yanıtta dile getirdi.

Menteşe'nin bu konudaki sözlerinin kaynağını Mehmet Ali Peker'in ifadesi oluşturuyor. Bu konuda İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından açılan davanın iddianamesini de ekler bölümünde bilginize sunulacaktır.. Bu iddianame şu an İslami Hareket ile olay arasındaki bütün delilleri içeriyor.

Emeç ve diğer bazı öldürme olaylarında adı enbaşlarda geçen, İslami Hareket Örgütünün liderlerinden olduğu belirtilen Ekrem Baytap da İstanbul'da ele geçirildi. Ne yazık ki polis Baytap'ın sorgusunda en küçük bir ipucu elde edemediğini açıkladı. Baytap da olayla ilgisi bulunmadığını söyledi. Kendisini basit bir oto gaspçısı gibi gösteren Baytap, Emeç suikastiyle ilgili iddiaları,

bu arada Peker'in de olayla ilgili anlatımlarını reddetti. Mehmet Ali Peker'de mahkeme safhasında Emeç suikastiyle ilgili anlattıklarını işkence altında söylediğini belirterek tümüyle inkar etti.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ZEHEBİ DGM BAĞLANTILARI

Zehebi ile ilgili yayımladımız haberler etkisini gösterdi. Herkes olayı konuşuyordu. Tarihler 23 Ağustos 1993'ü gösterdiğinde, Ankara'da Vekaletler Caddesi üzerindeki Ankara-taşı'ndan yapılmış, soğuk görüntülü bakanlık binasında, Adalet Bakanı Seyfi Oktay sıkıntılıydı. Yanına çağırdığı Müsteşarı Yusuf Kenan Doğan ile konuşuyordu.

"İddiaları incelemek lazım , hemen bir soruşturma açalım."

"Bence de gereklidir efendim, onay vererseniz hemen harekete geçerim."

"Tamam gerekeni yapıp bana bilgi ver, çünkü gazeteciler de sıkıştırıyor..."

Yusuf Kenan Doğan odasına geçer geçmez gerekli onayı hazırladı ve soruşturma açılması isteğiyle müfettişlere iletti.

İstanbul Adliyesinin iki müfettişi olayı soruşturmakla görevlendirildi ve incelemelerine başlandı.

6 Eylül 1993 günü bitirilip Bakanlığa ulaştırılan rapor Zehebi ile iyi ilişkiler kurarak, kendisini çeşitli suçlardan dolayı İstanbul DGM' sine geldiğinde korudukları iddia edilen yargıçlar ile Türk adli sisteminin suçlularla kurdukları ilişkiler ve yargıçlarımızın içinde bulundukları durumu göstermesi açısından ilginçti.

Yargıçlar bir zamanlar yargıladıkları Zehebi ile daha sonra ilişki kurmuşlardı.

Hatta bir yargıç oğluna Zehebi'nin yanında bir iş bulmuştu. Bu inceleme raporu adalet sistemimizi derinden etkileyecek pek çok unsuru içeriyor. Bu raporun da satır satır incelenmesinde büyük yarar var.

Müfettişlerin gizli damgalarının arkasına sakladıkları raporları şöyle:

GİZLİ

İNCELEME RAPORU

İNCELEME İZNİNİN TARİHİ: 23. 8. 1993

MUHBİR-MÜPTEKİ: İhbar İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığının 22.8.1993 gün ve 1993/859 sayılı Adalet Bakanlığına gönderdiği yazı ile Cumhuriyet gazetesinin 21.8.1993, 22.8.1993 ve 23.8.1993 günü nüshalarında yayımlanan gazeteci Çetin Emeç'in öldürülmesi olayı ile ilgili haber ile yapılmıştır.

HAKKINDA İNCELEME YAPILANLAR :

- 1) Pemsettin Panal İstanbul Devlet Güvenlik (2) nolu Mahkemesi eski başkanı (Emekli Hakimi).
- 2) Fikret Uluç, İstanbul Devlet Güvenlik (1) nolu Mahkemesi eski yedek üyesi

(Eyüp Ceza Hakimi),

3) Osman Pen, İstanbul Devlet Güvenlik (1) nolu Mahkemesi eski başkanı, (Emekli Hakim).

İNCELEME MADDESİ: İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Hakimleri Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in; Aslen Suriyeli olup Türk vatandaşlığına geçen, döviz ve altın kaçakçılığından yargılanan, uluslararası uyuşturucu kaçakçılığına adı karışan ve gazeteci Çetin Emeç'in öldürülmesi olayı ile ilgili olarak hakkında soruşturma yürütülen Muhammed Celal Özel (Zehabi) ile yakın ilişki içerisine girdikleri, bu şahsın evinde verdiği yemeğe katıldıkları, bu suretle adı geçen ilgili soruşturmalarda ve davalarda ona yardımcı oldukları ve taraflı hareket ettikleri yönünde söylentilere sebebiyet verdikleri, hususunu kapsamaktadır.

YAPILAN İNCELEME:

Yüksek Bakanlığın 23.8.1993 tarihli inceleme ve gerektiğinde soruşturmaya geçilmesi izni ve ekleri (Ek:1/3-13), Teftiş Kurulu Başkanlığının, 24.8.1993 günü ve 3568, 3569 sayılı emri gereği ve (Ek:1/1-2) İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinde gerekli incelemeye başlanmış, söz konusu Cumhuriyet gazetesi nüshaları temin edilerek (Ek: 3/1-3) burada adı geçen Muhammed Celal Özel (Zehabi) ile ilgili İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığında soruşturması yapılan evrak ile Devlet Güvenlik Mahkemesine davaları açılmış dosyaların araştırmaları yapılmış (Ek: 3/13), C. Savcılığı ve Mahkemelerce bildirilen (Ek: 3/8-11), takipsizlikle sonuçlanan 1993/112 sayılı hazırlık evrakı ile (1) nolu Devlet Güvenlik Mahkemesinin kararı çıkmış 1989/124 esas sayılı dava dosyasının inceleme tutanakları tanzim edilerek gerekli olanlarının fotokopileri alınmış (Ek:3/14-128), inceleme maddesi hakkında

bilgileri olduğu düşünölen ve ihbar yazısını içeren Cumhuriyet gazetesi yazarı Muhammed Celal Özel ile alakalı takipsizlik kararı ile sonuçlanan hazırlık evrakında, söz konusu hakimler hakkında beyanda bulunmuş olanlar ile inceleme konusu yemek olayının cereyan ettiği tarihte görev yapmış bulunan ve malumatları olabilecekleri zannedilen ve incelemenin yapıldığı sırada izinde olmayıp da temin edilebilen yeteri kadar C. Savcısı ve Hakimlerin yeminli ifadeleri alınmış (Ek:2/1-17) rapora bağlanmışır.

Toplanan deliller karşısında, inceleme maddesindeki hususlar hakkında yeterli kanaat edinildiği, başkaca herhangi bir olay ve delil ileri sürölmediği, adalete olan güvenin de sarsılmaması, itibar ve saygınlığın korunması cihetiyle incelemenin bundan fazla genişletilmesinde bir yarar görölmemiştir.

İNCELEME MADDESİ:

İlgili bölümde açıklandığı için burada tekrar edilmesine gerek duyulmamıştır.

İDDİA:

Aslen Suriyeli olup bilahare Türk vatandaşlığına geçen Muhammed Celal Özel ile İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Hakimleri Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in yakın ilişki içerisine girdikleri, bu şahsın evinde verdiği yemeğe katıldıkları ve bu suretle adı geçen ile ilgili döviz ve altın kaçakçılığı suçundan açılan davada ve hakkındaki gazeteci Çetin Emeç'in öldürölmesi soruşturmasında ona yardımcı oldukları ve taraflı hareket ettikleri yönünde söylentilere sebebiyet verdikleri hususlarından ibarettir.

TOPLANAN DELİLLER:

a) Belgeler:

Yapılan araştırma sonucu ve İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi C.Başsavcılığı

ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin cevabi yazılarından belirlenen Muhammed Celal Özel hakkında açılmış ve beraatle sonuçlanmış İstanbul (1) nolu Devlet Güvenlik Mahkemesinin 1989/124 esas sayılı dava dosyası ile yine bu kişi hakkında yapılan ve takipsizlikle neticelenen İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığının Gazeteci Çetin Emeç'in öldürülmesi olayıyla alakalı 1993/112 sayılı hazırlık evrakının inceleme tutanakları yapılmış, gerekli görülen ifade tutanakları ile sair belgelerin fotokopileri alınmış (Ek:3/14-128), halen çalışanlar ile 1987 yılından itibaren görev yapıp ayrılan İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi hakim ve savcılarını gösterir kadro cetveli tanzim ettirilmiş ve rapora bağlanmıştır (Ek:3/4-7).

b) Tanık Beyanları:

- 1) Mehmet Avcı (Ek:2/1)
 - 2) Muhammed Celal Özel (Ek:2/2-3)
 - 3) Mevlüt Ergincan (Ek: 2/4-5)
 - 4) Fatma Doğankayalı (Ek: 2/6)
 - 5) Turgut Doğankayalı (Ek:: 2/7-8)
 - 6) Ahmet Tuncay Özkan, Cumhuriyet gazetesi muhabiri (ek:2/9)
 - 7) Müslüm Erdem (Ek:2/10)
 - 8) Nihat Özer, İstanbul C.Savcısı (Ek:2/11)
 - 9) İrfan Özliyen, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi C.Savcısı
 - 10) Cevat Özel, İstanbul C. Savcısı (Ek: 2/14)
 - 11) Aytaç Tolay, İst. Dev. Güv. Mahkemesi C. Savcısı (Ek: 2/15)
 - 12) Mustafa Emre, Bakırköy C.Savcısı (Ek:2/16)
 - 13 İskender Tepebaşı, İst. Asliye Ceza Mah. Hakimi (Ek:2/17)
- ifade vermişlerdir.

SAVUNMA:

İlgili Hakimler Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen haklarında soruşturmaya geçilmediğinden savunmalarının alınmasına gerek görülmemiştir.

DELİLLERİN TARTIILMASI:

İnceleme konusu, Aslen Suriyeli olup bilahare Türk vatandaşlığına geçen, döviz ve altın kaçakçılığından yargılanan, uluslararası uyuşturucu kaçakçılığına adı karışan ve gazeteci Çetin Emeç'in öldürölmesi olayı ile ilgili olarak hakkında soruşturma yürütölen Muhammed Celal Özel (Zehabi) ile İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Hakimleri, Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in yakın ilişki içerisine girdikleri, bu şahsın evinde verdiği yemeğe katıldıkları, bu suretle adı geçen ile ilgili soruşturmalarda ve davalarda ona yardımcı oldukları ve taraflı hareket ettikleri yönünde söylenilere sebebiyet verdikleri hususlarını içermektedir.

Hakimler Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in yakın ilişki kurdukları, evindeki yemeğine katıldıkları ve hakkındaki soruşturma ve davalarda ona yardım ettikleri ileri sürölen Muhammed Celal Özel tanık olarak verdiği yeminli ifadede özetle (Ek: 2/2-3);

Aslen Suriye uyruklu olduğunu, 1966 yılında Türkiye'ye gelerek tıp tahsiline başladığını, babasının ölümü üzerine üçüncü sınıfta iken okulu bırakarak Suriye'ye gittiğini, miras işlerini hallettikten sonra 1972 yılında tekrar Türkiye'ye döndüğünü, 1987 senesinde Türk vatandaşlığına kabul edildiğini, o zamandan beri Türkiye'de çay ithalatı, dahili ticaret ve inşaat sektörü ile uğraştığını, tedavi maksadıyla İsviçre'ye gittiğinde uğradığı Suriye'den tanıdığı Mağaryan kardeşler hakkında İsviçre Hükümetince yapılan bir soruşturmada onların evinde telefon numarasının bulunması ve bununla Türkiye'ye ihbar edilmesi sonucunda 1988 yılında hakkında para transferi suçuyula ilgili olarak İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinde dava açıldığını, neticede bundan

beraat ettiğini, 1992 yılı sonlarına doğru da yanlış yapılan bir ihbar sonucunda Çetin Emeç'in ölümü ile ilgili olduğu zannıyla emniyetçe göz altına alındığını, bilahare sevk edildiği İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığınca, olayla hiçbir ilgisi bulunmadığı anlaşılarak hakkında takipsizlik kararı verildiğini, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığı ve Mahkemelerine bu bahsettiği iki olaydan başka bir soruşturma ve davasının intikal etmediğini, Türkiye'ye geldiğinden beri ve yukarıda zikrettiği dava ve soruşturma devam ederken dahi İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi hakim ve savcılarından hiçbirisiyle ilişki kurmadığını ve onlarla tanışmadığını, 1989 yılında yakın dostları olan bir kısım tıp profesörleriyle birlikte hastane yaptırma vakfı kurduklarını, Florans Naytingel hastanesine masrafını kendi vererek birçok bölüm yaptırdığını, 1989 yılı sonlarına doğru zamanın Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal ve eşinin de katıldığı açılış yaptığını, hastanenin bu açılışına birçok yüksek zevatin iştirak ettiğini, bu arada, yirmi yıldır dostu olan Mevlüt Ergincan'a da tanıdığı kişileri de davet etmesini söylediğini, onun da bir kısım hakim ve savcılarını açılışa davet ettiğini, söz konusu açılıştan tahminen bir hafta kadar sonra yine bu hastane açılışı nedeniyle evinde akşam yemeği verdiğini, tıp ve sanayi kesiminden birçok tanınmış profesör ve iş adamının katıldığı yemeğe yine arkadaşı Mevlüt Ergincan'ın çağırması üzerine Devlet Güvenlik Mahkemesi Hakimleri Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'inde geldiğini, başkaca hakim ve savcının iştirak etmediğini, bu hakimleri ilk defa söz konusu yemekte tanıdığını, kendileriyle hiçbir ilişkisi bulunmadığını, yemekten sonra da bunlarla temasının olmadığını, iddia edildiği gibi ilgili hakimlerle sıkı ilişkiye girmiş onlarla dostluk kurmuş hakkındaki dava soruşturmalarında onlardan yardım görmüş bulunmadığını, bunların tamamen uydurma olduğunu, yemekten tahminen bir yıl kadar sonra hakim Fikret Uluç'un, arkadaşı olan Mevlüt Ergincan'ın aracılığı ile ve onun kartını göstererek gelip Üniversite mezunu

olan oğluna iş temin edip edemeyeceği konusunda kendisine başvurulduğunu, bu hakimın çocuğuna bir şirkette iş temin ettiğini, bununla başka hiçbir temasının olmadığını, başka birisine sattığı evinden çıkmalarını istediği şoförü Turgut Doğankayalı ve eşi Fatma Doğankayalı'nın kendisine olan kızgınlıkları nedeniyle emniyette verdikleri ifadelerinde hakim ve savcıların kendisiyle sıkı ilişkileri olduğu yolunda yalan beyanda bulunmuş olduklarını.

Muhammed Celal Özel'in yakın dostu olan ve İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Hakim ve Savcılarınca da tanınan Mevlüt Ergincan tanık olarak verdiği yeminli ifadesinde özetle :

Tahminen 50 yıldır İstanbul'da kurukahve ticareti ile uğraştığını, birçok semtte bu konuda mağazalarının olduğunu, bilhassa kahve ticaretinin sıkı denetim altında olduğu yıllarda Adliye'ye intikal eden olaylarda bilirkişilik yapması sebebiyle İstanbul'da birçok adliyede ve Devlet Güvenlik Mahkemesinde mevcut hakim ve savcıların kendisini tanıdığını, Muhammed Celal Özel ile uzun yıllara dayanan bir dostluğu bulunduğunu, bu şahsın İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi hakim ve savcıları ile yakın ilişki kurduğunu ve bu şahsın savcılık ve mahkemeye intikal eden olaylarında ilgili hakim ve savcıların ona yardım ettiklerini duymadığını, kendisinin, hiçbir hakim ve savcı ile Muhammed Celal Özel arasında irtibat tesis etmediğini, aracılık yapmadığını, bu iddiaların tamamen uydurma olduğunu, sadece, 1989 yılında Florans Naytingel Hastanesinde yaptırdığı bölümlerin açılış merasimine çağıracağı kişiler konusunda Muhammed Celal Özel'in kendisinden yardım istediğini, kendinin de verilen davetiyeleri tanıdığı hakim ve savcılara dağıtarak açılışa gelmelerini rica ettiğini, rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve eşinin de iştirak ettiği bu açılışa ilgili hakimler Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'i de bizzat kendisinin davet ettiğini, bunların da yemeğe katıldıkları, hatta bu yemekte bilahare öldürülen İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı Yaşar Günaydın'ında bulunduğunu, zamanın

Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın davetli olduğunu ancak mazereti nedeniyle gelemediğini, fakat, bütün bu hakimlerle Muhammed Celal Özel'in hiçbir ilişkisinin bulunmadığını, hatta bu şahsın söz konusu hakimler ve savcılarını hiç tanımadığını, iddia edildiği gibi Muhammed Celal Özel'in hakimler Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen ile hakkında yürütülen dava ve soruşturmalar nedeniyle özel görüşmeler yaptığını ve onlardan yardım aldığını hiç duymadığını, verilen yemeğin de zaten bir protokol yemeği olduğunu, bu hakimlerin özel münasebet tesis ederek Muhammed Celal Özel'in yazıhanesine gittiklerini de işitmediğini, 1990 yılında birgün Hakim Fikret Uluç'un üniversiteyi bitiren oğluna iş bulunması konusunda kendisinden yardım istemesi üzerine kartını vererek onu Muhammed Celal Özel'e gönderdiğini, belki bu nedenle bu hakim in bir defaya mahsus olmak üzere bu şahsın yazıhanesine gitmiş olabileceğini, zira bilahare Fikret Uluç'un oğlunun bir şirkette çalışmaya başladığını işittiğini, yıllardır tanıdığı İstanbul Gevlet Güvenlik Mahkemesi hakim ve savcılarının dürüst olduklarını ve Muhammed Celal Özel ile hiçbir yakın ilişkileri bulunmadığını, gazetelerin kendilerine konu bulmak için bu şekilde yayın yapmış olduklarını,

Muhammed Celal Özel'in evinin bekçiliğini ve şoförlüğünü yapan Turgut Doğankayalı'nın eşi olan Fatma Doğankayalı tanık olarak verdiği yeminli ifadesinde özetle (Ek:2/6);

1989 yılında Turgut Doğankayalı ile evlendiğini ve Muhammed Celal Özel'in kendilerine tahsis ettiği evde oturmaya başladıklarını, eşinin Muhammed Celal Özel'in evinin bekçiliğini ve şoförlüğünü yaptığını, Muhammed Celal Özel'in İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi hakim ve savcılarını ile yakın ilişki kurduğunu onun dava ve soruşturmalarında bu hakimlerin kendisine yardım ettiklerini duymadığını, bu konuyla da ne bir olay gördüğünü ve ne de dedikodu işittiğini, 1989 yılı sonlarında Muhammed Celal Özel'in Florans Naytingel hastanesinde

yaptırdığı bölümlerin açılışı nedeniyle evinde yemek verdiğini duyduğunu, birçok misafirin bu yemeğe katıldıklarını ve ayrıca Muhammed Celal Özel'in yazıhanesine sık sık gittiklerini duymadığını, gazetelerin polisteki ifadesinden alıntı yaparak yazdığı hakimlerle ilgili kısımların emniyette çok zor altında verilmiş ve gerçekte alakası olmayan yanlış yazılmış beyanları olduğunu, Muhammed Celal Özel'in evinin bekçiliğini ve şoförlüğünü yapan Turgut Doğanşayalı tanık olarak verdiği yeminli ifadesinde özetle (Ek:2/7-8); 1985 yılından 1991 yılına kadar Muhammed Celal Özel'in yanında, önce ev bekçiliği ve sonrada şoför olarak çalıştığını, 1988 yılında Hürriyet gazetesinde bu kişinin Mağaryan Kardeşler olayına karıştığı, birtakım kaçakçılık olaylarına iştirak ettiği ve karaparaları akladığı hususlarında bir yazı çıkması üzerine Muhammed Celal Özel'in İngiltere'ye kaçtığını, bilhare tekrar dödüğünü, ancak bu konularda bunun hakkında bir tahkikat yapıp yapılmadığını bilmediğini, Devlet Güvenlik Mahkemesi hakim ve savcılarının Muhammed Celal Özel ile yakın ilişki kurduklarını, bu şahsın hakkındaki dava ve soruşturmalarda ona yardım ettiklerini duymadığını ve görmediğini, 1989 yılında hastane bölümlerinin açılışı nedeniyle Muhammed Celal Özel'in evinde verdiği yemeğe, bu şahsın yakın arkadaşı olan Mevlüt Ergincan'ın talimatı üzerine, bilhare Devlet Güvenlik Mahkemesi hakimleri olduklarını öğrendiği Pemsettin Panal ve bilhare tekrar bıraktığını, yemekte daha birçok tahminen 35-40 kişinin bulunduğunu, bu hakimleri Muhammed Celal Özel'in evinde bundan başka hiç görmediğini, yemekten sonraki bir ay içerisinde yine bu iki hakim iki ayrı günde Muhammed Celal Özel'in yazıhanesinde de gördüğünü, ancak bu hakimlerin hem evde ve hemde yazıhanede Muhammed Celal Özel ile ne konuştuklarını bilmediğini, ona herhangi bir işinde veya davalarında yardımcı olduklarını veya bilgi verdiklerini işitmediğini, bu konuda daha önce Çetin Emeç'in öldürülmesi olayı nedeniyle poliste verdiği ifadesinin 21 gün gözaltında tutularak alınan ve abartılı

yazılan beyanları olduğunu, söz konusu hakimler için ileri sürülen iddialar

hakkında herhangi bir şey duymadığını,

21, 22, ve 23 Ağustos 1993 günlü Cumhuriyet gazetesinde inceleme konusu yapılan

olayları yazan muhabir Ahmet Tuncay Özkan tanık olarak verdiği yeminli ifadede

özetle (Ek:2/9):

Cumhuriyet gazetesinin Ankara Muhabiri olduğunu, İstanbul Devlet Güvenlik

Mahkemesi hakimleri Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in Muhammet Celal

Özel ile ilişki kurdukları, onunla yemek yedikleri ve ona yardımcı oldukları

şeklinde gazetede yayımlanan haberleri Çetin Emeç'in öldürülmesi nedeniyle

poliste yapılan tahkikat sırasında alınan tanık ifadelerine dayanarak yazdığını,

söz konusu hakimleri ve hatta İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinin diğer hakim

ve savcılarını hiç tanımadığını, bu hakimlerin özel yaşantılarını ve Muhammed

Celal Özel ile ilişkileri olup olmadığını bilmediğini, bu konularda ileri

sürebileceği hiçbir delili bulunmadığını, haber kaynağı yaptığı poliste alınan

ifadeleri ve konudaki Emniyetin değerlendirme yazısını Ankara'daki evinin önüne

bir paket halinde bırakılmış olarak bulduğunu, inceledikten sonra haber değeri

olduğuna inandığı için yayımlandığını

Diğer tanıklar Mehmet Avcı (Ek2/1), Müslim Erdem (Ek:2/10), Nihat Özer

(Ek:2/11), İrfan Özliyen (Ek:2/12-14), Cevat Özel (Ek:2/14), Aytaç Tolay

(Ek:2/15), Mustafa Emre (Ek:2/16), İskender Tepebaşı (Ek:2/17) vermiş

bulundukları birbirlerini teyit edip tamamlayan yeminli ifadelerinde özetle:

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi hakimleri Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve

Osman Pen'in, Muhammed Celal Özel ile yakın ilişki kurduklarını, bu şahsın

evinde verdiği yemeğe katıldıklarını, adı geçen ilgili soruşturmalarda ve

davalarda ona yardımcı olduklarını hiç duymadıklarını, bu konuda ne görgüye ve

ne de duyuya dayanan bir bilgileri olmadığını, Muhammed Celal Özel'in yakın

arkadaşı olduğu söylenen Mevlüt Ergincan isimli kurukahvecinin eskiden beri

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi hakim ve savcılar ile normal bir ilişkisi olduğunu, yılbaşı ve bayramlarda kişi ayırt etmeksizin bazı ufak hediyelerin hakim ve savcılar ile diğer personele bu kişi tarafından gönderildiğini bildiklerini, ancak bu şahsın Muhammed Celal Özel veya başka şahıslar için hakim ve savcılar nezdinde tavassutta bulunduğunu görmediklerini, ve duymadıklarını, Muhammed Celal Özel isimli şahsı ne adliyede ve ne de dışarıda hiçbir İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Hakim ve Savcısı ile görmediklerini, beyan ve ifade etmişlerdir.

Muhammed Celal Özel ve arkadaşları hakkında "uyuşturucu maddelerden sağlanan parayı aklamak suretiyle uyuşturucu şebekesine yardımcı olmak" suçundan açılan ve tüm sanıkların beraat etmesi ile sonuçlanan İstanbul (1) nolu Devlet Güvenlik Mahkemesinin 1989/124 esas sayılı dosyasının incelenmesinde; oturumların tümüyle ilgili Hakimler Pemsettin Panal ve Osman Pen'in katıldığını ve kararın da bu hakimlerce verildiği, bu mahkemenin yedek üyesi olan Fikret Uluç'un da bir celseyle iştirat ettiği, 30.10.1990 tarihinde verilen beraat kararının C.

Savcısı Cevat Özel'in mütalaasına uygun olarak çıktığı, Başsavcılıkca yapılan temyiz üzerine de Yargıtay ilgili dairesince onandığı, duruşma safaatlarında ve kararın verilme gerekçesinde, dikkat çeken bir nokta ve toplanan delillerde bir uyumsuzluk bulunmadığı görülmüştür.

Yine 7.3.1990 tarihte öldürülen gazeteci Çetin Emeç ile ilgili olarak 1992 yılı aralık ayında alınan bir ihbar sonucu Muhammed Celal Özel ve arkadaşları hakkında Emniyetçe başlatılan soruşturma sonucu İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen ve 1993/112 hazırlık numarası altında takipsizlik kararı ile sonuçlandırılan evrakın tetkikinde; sözkonusu tahkikatın haklarında inceleme yapılan hakimlerle hiçbir ilgisinin bulunmadığı, isnadın herhangi bir ciddi kanıta dayanmadığı ve Muhammed Celal Özel hakkında verilen takipsizlik kararının yasaya ve toplanan delillere uygun olarak

verildiği, şüpheyi celbedecek bir durumun mevcut olmadığı müşahade edilmiştir.

21. 22 ve 23 Ağustos 1993 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan ve İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca ihbar olunan ve neticede inceleme konusu yapılan, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi hakimleri Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in ve hatta söz konusu mahkemenin tüm hakim ve savcılarının, Muhammed Celal Özel (Zehabi) ile yakın ilişki içerisine girdikleri, adı geçen ile ilgili soruşturmalarda ve davalarda ona yardımcı oldukları ve taraflı hareket ettikleri yönünde söylentilere sebebiyet verdikleri iddiaları, yukarıda izah edilen yeminli tanık beyanları ve bu kişinin mevcut dava dosyası ile hazırlık tahkikatı evrakının içeriği karşısında tamamen asılsız ve mesnetsiz kalmaktadır. Bu isnadı geçerli kılacak görgüye dayalı ne bir olay ve ne de dedikodu şeklinde bir söylenti mevcuttur. Gazetede yayınlanan ifadeleri nasıl elde ettiğini inandırıcı bir şekilde izah edemeyen Cumhuriyet gazetesi muhabiri dahi bu konuda bir delili ibraz edememiştir. (Ek:2/9)

Ancak, söz konusu hakimler Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in 1989 yılı sonlarında Florans Naytingel Hastanesinin yapılan bazı bölümlerinin hizmete girmesi nedeniyle Muhammed Celal Özel'in evinde verdiği yemeğe katıldıkları. Yine hakim Fikret Uluç'un 1990 yılı içerisinde oğluna iş bulabilmek maksadı ile aracı vasıtasıyla olsa dahi bu şahsın yazıhanesine gittiği hususları yeminle dinlenen sanıklar Muhammed Celal Özel, Mevlüt Ergincan, Fatma Doğankayalı, Turgut Doğankayalı'nın birbirlerini teyit edip tamamlayan ifadelerinden tamamen Celal Özel ile yakın ilişki kurdukları ve ona mevcut dava ve soruşturmalarda yardım ettikleri ve taraf tuttukları isnadını doğrulayan bir tarafı olamaz.

Verilen yemeğin maksadı belli olduğu gibi, katılan kişilerin çokluğu ve vasıfları ve aynı zamanda ilgili hakimleri davet eden kişinin Muhammed Celal Özel olmayıp eskiden beri tüm hakim ve savcılarca tanınan biri olan Mevlüt Ergincan tarafından yapılmış olması ve katılımın da bir defa vuku bulmuş

bulunması, söz konusu isnadın varlığı için yeterli olamaz. Buna rağmen hakimler Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in katıldığı bu yemek, Muhammed Celal Özel'in sanık olarak yargılandığı İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinde mevcut 1989/124 sayılı dava dosyası devam ederken tertip edilmiştir. Söz konusu dava 30.1.1990 tarihinde sonuçlanmıştır. Herhangi bir ilişki kurulamamış olsa ve beraatle sonuçlanmış bulunsa bile, davanın görüldüğü mahkeme hakimlerinin sanığın düzenlediği bir yemeğe katılmaları doğru kabul edilemez. Doğrudan yasal olmayan bir ilişki ve irtibat yok ise de davanın görüldüğü bu mahkemenin hakimleri Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in davranışları disiplin cezasını gerektiren "İcapsız Davranış" olarak nitelendirilmelidir.

Ancak, ilgili hakimlerin icapsız davranış olarak nitelendirilen bu hareketleri de olayın oluş tarihi itibarıyla 18.6.1992 tarihinde kabul edilip 7.7.1992 tarihindeki Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 3817 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun kapsamında kalmaktadır. Bu nedenle ilgili hakimler hakkında soruşturmaya geçilmesi mümkün değildir.

Yukarıda açıklanan ve tartışılan deliller karşısında, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi hakimleri Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in üzerlerine atılı inceleme maddesinde gösterilen isnadların disiplin cezasını gerektirir "İcapsız Davranış"tan işaret bulunduğu ve bununda işleniş tarihi itibarıyla 3817 sayılı Disiplin Cezalarının Affı Hakkındaki Kanun kapsamı içerisinde kaldığı anlaşılmıştır.

UYGULANMASI DÜPÜNÜLEN İPLER

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi hakimleri Pemsettin Panal, Fikret Uluç ve Osman Pen'in üzerlerine atılı isnad disiplin cezasını gerektiren "İcapsız Davranış" olarak nitelendirildiğinden ve işleniş tarihine göre de 3817 sayılı

Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkındaki Kanun kapsamına girdiğinden, inceleme maddesinde yazılı konudan dolayı (Soruşturmaya Geçilmesine Yer Olmadığı) Düşünülmüştür.

Tarafımızdan tanzim olunup düzenlenen rapor tetik ve tasviplerine arz olunur.

İstanbul" 6.9.1993

Adalet Başmüfettişi Adalet Başmüfettişi

Atilla AMBARCI Hikmet HEDBE

Bu ifadeler ve sonrasında Adalet Müfettişleri'nin verdiği kararlar ilginç birer adalet belgesi olarak dosyalara kaldırıldı.

Gazeteci Tuncay Özkan, her zamanki gibi işine gitmeye hazırlanıyordu. Kapısını açtı, her sabah olduğu gibi kapının önünde duran gazetelerini almak için paspasının üzerine eğildiğinde sarı bir zarfın, gazetelerin yanına bırakılmış olduğunu gördü.

"Yine bizim haber kaynağı dosya getirdi" diye eşine bağırıp zarfı göstererek kapıyı kapattı.

Zarfı açtığı anda Adalet Bakanlığı Müfettişlerinin soruşturma raporunun bir örneğiyle karşılaştı. Eşine " Bir de şu haberleri bize getirenle karşılaştık, ne iyi olur değil mi" dedi. Zarftan çıkan raporu okumaya başladı. Okudukça sinirleniyordu.

"Soruşturmayı sanki benim bu bilgileri nereden aldığım üzerine yürütmüşler. Oysa amaç başkaydı", diye homurdandı.

"Belge sunmadı diyorlar, oysa bütün belgeler kendi dosyalarında mevcut. Olmayanı yazmadık ki. Bütün bunlar varken bu olaylar nasıl kapatılır diye yazdık. Biliyor musun, ellerinde olmasına karşın şu bize gelen belgelerin birer fotokopisini de götürseydim müfettişlere, o zaman böyle yazamazlardı raporlarına, adamlara

gerekçe yarattık."

Eşi "Ama ellerinde olduğunu ve olmayanları da alabileceklerini biliyorsun.

Bunları düşünme artık" dedi.

Kızmıştı. Raporu okumaya devam ederken, Fatma ve Turgut Doğankayalı'nın "

Karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar" örneğindeki gibi, müfettişlerin

karşısında, daha önce samimi açıklamaları olduğunu söyledikleri, polis

ifadelerini değiştirdiklerini gördü.

Raporu bitirip arşivinden 21 Ağustos 1993 tarihli Cumhuriyet gazetesini çıkartıp

15. sayfasını açtı. " Emeç cinayeti tanığı konuşmaktan çekiniyor : Suçlular

dışarda dolaşıyor" başlıklı haberi yeniden okumaya başladı.

"İstanbul Haber Servisi" Poliste verdiği ifadesiyle, gazeteci Çetin Emeç ile

şoförü Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayına yeni boyutlar kazandıran Fatma

Doğankayalı ile dün , evinde görüştük. İfadesinde Emeç'in öldürülmesi emrine

tanık olduğunu ve olaydan önce uyarmak amacıyla evine telefon ettiğini belirten

Doğankayalı, emri veren ile yerine getirenin delil yetersizliğinden

saliverildiğini anımsatarak, "aradım da ne oldu" diye sordu.

Erenköyde bir apartmanın zemin katındaki dairesinin kapısını ısrarlar üzerine

aralayan Fatma Doğankayalı, konuşmaya yanaşmadı. Bütün bildiklerini polise

anlattığını, bu nedenle konuşacak bir şeyi olmadığını söyledi. Kapı önündeki

diyalogun uzaması sonucu komşularının duymasından çekinerek , bizi evine alan

Doğankayalı, sorulara yanıt vermeyeceğini vurguladı.

Kapanmış bir konunun tekrar tekrar deşilmesinin yararsız olduğunu anlatan

Doğankayalı, isimlerinin gazetelerde yer almasını istemediğini belirtti.

Sinirlenen ve heyecanla kontrolünü yitiren Doğankayalı, bir aylık oğlu Feyyaz ve

eşi ile birlikte kurdukları yeni düzenin yıkılmasından kaygı duyduğunu

vurguladı.

Olayla ilgili soruların büyük bir bölümüne " Bu konuda konuşmak istemiyorum"

yanıtını veren Fatma Doğankayalı, Muhammed Celal Zehebi Özel'in yanında nasıl iş bulduğu sorusuna," Türkiye'de herkesin bulduğu işte çalıştığını bilmiyor musunuz" karşılığını verdi. Zehebi Özel ile eşinin arasında iş dışında bir yakınlığın bulunup bulunmadığı sorusunu yanıtsız bırakan Doğankayalı, eşiyle tanıştığında söz konusu işte çalışıyor olduğunu söyledi.

İfade vermesinin ardından Zehebi tarafından tehdit edilip edilmediği sorusuna ise " Yok öyle bir şey" karşılığını verdi. İhbarının faili meçhul cinayetler zincirinden bir halkayı koparacağının, katillerin bulunmasında etkili olacağına anımsatılmasını gülerek karşılayan Doğankayalı "aradım da ne oldu" diye sordu.

Evinde telefon bulunmayan Doğankayalı, konuşmaların uzaması üzerine komşusundan kayınpederini arayarak, evine gelmesini istedi. Bir halı ve mobilya temizleme şirketinin sahibi olan Lütfü Doğankayalı, gelini Fatma'nın yanında çalıştığını, şimdi doğum izninde olduğunu söyledi.

Polisin, gelini Fatma ile birlikte oğlu Turgut Doğankayalı' yı da gözaltına aldığı günleri anlatan Lütfü Doğankayalı şöyle konuştu:

"Gözaltına almışlar, haberimiz yok. Üç gün hiç haber alamayınca, savcılığa başvurup yakınlarımız kayıptır dedik. Sonra bıraktılar. Yedi ay sonra savcılığa çağırıldım. Bir şikayetin var mı diye sordular. Nasıl iş anlamadım."

Sinirlenmesinin sütünün kesilmesine yolaçağından duyduğu endişeyi de dile getiren Fatma Doğankayalı, konuya kapanmış bir olay olarak bakılmasını istedi."

FAİLİ MEÇHUL CİNAYET KOMİSYONU

Türkiye Büyük Millet Meclisi Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonunun odasından içeri giren Türk Metal Sendikasının iki önde geleni, Başkan Sadık Avundukluoğlu'na neden geldiklerini tek cümle ile özetlediler:

"Zehebi iyi adamdır abi..."

Avundukluoğlu eski mesai arkadaşlarına önce ne diyeceğini şaşırdı. Sonra kendini topladı:

"Ben tanımam ama soruşturma istedi arkadaşlar ve soruşturmayı başlattık. Sizi severim ama diğer arkadaşlar istiyorlar soruşturmayı, hem sonra bakın çok ciddi raporlar var hakkında, istihbarat örgütlerinin de adı geçiyor bazılarında, Suriye gizli servisi gibi, bu iş öyle basit değil."

"Bu çok iyi adamdır. Sonra varlıklardır, etrafı geniştir..."

"Ben size diyorum ki adamın yabancı istihbarat birimleriyle ilişkisi olduğu yolunda raporlar var... "

Avundukluoğlu, gelen iki sendikacıya söylediklerini tamamlayıp konuşma bitince, odasına uzmanlarını çağırdı ve dosyalarla ilgili bilgi aldı. Bir uzmanı İstanbul'a yazılarak Zehebinin mali durumuyla ilgili durumun saptanması için yeniden ifadesinin alınmasını istedi.

Bu istek komisyonun diğer üyelerine ilk toplantıda aktarıldı ve uygun karşılandı.

Avundukluoğlu daha sonra kendisiyle konuşurken bana yaptığı değerlendirmede "

Ben çok dava gördüm... Bunun yarısı delille insanı hapse atarlar. Bizim soruşturmamızın sonunda bu adamı zannediyorum yeniden yargıç karşısına çıkartabiliriz" dedi.

İstanbul polisine gerekli direktif verildi ve kısa zaman sonra gelen evrak, komisyon toplantısına katılan üyelere sunuldu. Bir üye milletvekili okumaya başladığı ifadede etkilenmişti: "Bu adamda bir iş var arkadaşlar, iyi soruşturalım" diye seslendi diğerlerine.

Milletvekilleri ifadeyi bir çırpıda okumanın telaşına düşmüşlerdi. İfadede şunlar yazılıydı:

"İFADE TUTANAĞI"

İFADE SAHİBİ/ Muhammed Celal Özel (Zehebi) : TBMM Faili Meçhul Cinayetleri
Araştırma Komisyonu Başkanlığının 15.07.1993 gün ve Esas No:20/90, Sayı No: A.
01.1.GEÇ/60 sayılı yazıları gereği ilimiz Ter. Müc. Pb. Müdürlüğünde alınan
ifadesinde;

SORULDU: 30.12.1992 tarihinde şubemizde alınan ifadesinde, 1972 yılında babası
vefat edince Suriye'ye gittiğini, miras işini hallettikten sonra 435.000 Mark
ile 50.000 Hollanda florini ile birlikte Türkiye'ye geldiğini bu paralardan
dolayı gözaltına alındıktan sonra mahkemeden beraat ettiğini daha sonra
İçişleri Bakanlığı tarafından sınır dışı edildiğini, tekrar Suriye'ye döndükten
sonra paranızı Merkez Bankasına yatırarak tekrar ülkemize döndüğünüzü beyan
etmiştiniz, özellikle bu tarihlerde para transferinin çok zor olduğu halde sizin
bu kadar parayı getirmenizi detaylı bir şekilde anlatınız.

CEVAP: Ben 1966 yılında Türkiye'ye ilk defa tahsil amacıyla geldim, İstanbul
Üniversitesi Yabancı Diller Yüksel Okuluna kaydımı yaptırdım, burada (2) sene
kadar okuduktan sonra Türkçeyi tamamen kavradım, 1969 yılında üniversite
imtihanlarına giderek İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesini kazandım.
Bu okulunu 3 ncü sınıfından Suriye'de bulunan babam Mehmet Edip'in vefatı
üzerine ayrıldım, Suriye'ye gittim. Babamın vefatından sonra bana düşen miras,
menkul ve gayrimenkulleri satarak bunların karşılığı olan 435.000 mark ve 50.000
Hollanda florinini elde ettim. Bu tarihte Suriye'den Türkiye'ye havayolu ile
gelmek mümkün olmadığından, Suriye'den Lübnan'a geçtim, yukarıda miktarını
belirtiğim paraları Lübnan'da (yanlış söyledim) Beyrut'ta SERDAR BANK'a
yatırdım. 3 gün sonrada sözkonusu paramı çekerek zannettiğim kadarı ile PANAM
havayolları ile İstanbul'a geldim. Ben yukarıda söylemeyi unuttum, benim büyük
ablam olan Neval Paban (1956) yılından beri Lübnan da ikamet etmektedir (Beyrut)
ben Suriye'den ayrılınca bunun yanına gittim, söz konusu paraları (3) günlüğüne
onun bankada bulunan hesabına yatırdım, ve tekrar (3) gün sonra çektim.

Ben PANAM havayollarına ait uçakla İstanbul'a geldim, gümrükten geçerken normal pasaport işlemlerini yaptırdım, sözkonusu para ile beraber gümrükten çıktım, o tarihlerde bana İstanbul'da Merkez Bankasının olmadığını söylediler, ben de bunun üzerine İstanbul'da (1) gün kaldıktan sonra tekrar Atatürk Havalimanından THY uçağı ile Ankara'ya gittim, Ankara'dan uçaktan indikten sonra Merkez Bankasına gitmek üzere bir taksi tuttum. Merkez Bankasına yakın bir yerde trafik polisleri tarafından otolar üzerinde uygulama yapılmakta idi, bu sırada ben arabanın arka kısmında otuyordum. Paralar da yanımda bont tabir edilen çanta içerisindeydi. Çantayı açmamı söylediler, çantayı açtım, sözkonusu paraları gördüler, paralar hakkında zabıt tutarak beni Ankara Emniyetine getirdiler, emniyette (1) gece kaldıktan sonra Adliye'ye sevk ettiler, yanımda Merkez Bankasından ve emniyetten bir görevli bulunmaktaydı, mahkemeye çıktık, hakim bana hitaben bu paraların kaynağını, nereden getirdiğimi sordu. Ben de yukarıda izah ettiğim gibi kendisine anlattım. Tekrar hakim bana hitaben ben buna kanaat getirdim, fakat benim paraları sana iade edebilmem için yurtdışındaki yatırdığın bankadan, çıktığına dair belge istedi, bunun üzerine söz konusu paraları ben, Merkez Bankası memuru, ile birlikte bankaya götürdük. Merkez Bankasında benim kendi adıma yatırdık, ayrıca parayı geri çekebilmem için mahkeme kararının getirilmesinin şart olduğunu söylediler, ben yine yukarıda izah ettiğim gibi bu paraları (3) günlüğüne Beyrut'ta bulunan SERDAR Bankasına yatırıp çekmiştim, burada bulunan ablama telefon açtım, tahminen (1) hafta sonra istenen belgeyi ablam bana gönderdi, bu belgeyi ben Ankara'da yargılanmakta olduğum mahkemeye götürerek verdim, bunun üzerine hakim bana parayı çekebileceğime dair yazı, belge verdi, tahmin ediyorum yıl olarak 1972 yılı idi, söz konusu bankadan kendi adıma mahkeme kararı ile yatırılan parayı o günkü kur üzerinden bozdurdum, karşılığında 1.962.000 (Birmilyon dokuzyüzaltmışikibin) Türk Lirası aldım.

Benim bu parayla Ankara'ya gitmemin sebeplerinden biri de Ankara'da gayri

menkul alıp, buraya yerleşmekti.

SORULDU: 1986 Zehebi Dış Ticaret Limited Pirketi'ni kuruncaya kadar hangi alanlarda ticaret yaptınız. Ne kadar vergi verdiniz, 1986 yılından önce ortak olduğunuz şirketlerin isimlerini sayınız.

CEVAP: Ben 1986 yılına kadar kendi başıma iş yapamıyordum. Çünkü henüz Türk vatandaşlığına kabul edilmemiştim, İstanbul'dan tanıdığım Arap kökenli Türk vatandaşı olmuş, Vehbi Canlıgil ve Hacı Mehmet Balkuf isimli tüccarlarla beraber ortak dahili ticaret işleri yaptım. (İhlamur-Kuruyemiş Antep Fıstığı, Kuruincir, üzüm, kayısı... vs.) Bu işleri yaparken yukarıdaki kişiler şirket ismi kullanmazlardı, yalnız kendi isimleri altında bu işleri yaparlardı.

Vergi konusuna gelince, miktarını bilmediğim kadar vergiyi yukarda belirttiğim şahısların adına ilgili vergi dairelerine, maliyelere ödeme yaparlardı. Benim adıma vergi ödenmedi, çünkü bu ticarete yalnız benim finansmanım vardı, bana düşen vergiyi de onlar ödüyordu.

SORULDU: Pu ana kadar herhangi bir İranlı şahısla ticaret yapıp yapmadığınız, ayrıca bunlarla tanışıp tanışmadığınızı anlatınız.

CEVAP: Ben 1968 yılından itibaren Türkiye'ye Suriye'den öğrenci olarak geldim. O tarihten bu yana da Türkiye'de ikamet etmekteyim. Aynı zamanda da Türk vatandaşlığını kazanmış bir kişiyim. Türkiye'de bulunduğum süre içerisinde hem öğrencilik, hem de ticaret hayatı döneminde hiçbir zaman İran uyruklu bir kişi ile ne ilişkim ne de muhabbetim söz konusudur. İran'dan hiç kimseyi tanımam hiçbir legal veya illegal örgütlerle ilişkim söz konusu değildir.

Ben yukarıda Türkiye'ye 1972 yılında gelirken mark ve Hollanda florini getirdiğimi ve yolda yakalandığımı bu konu ile ilgili olarak da Türk mahkemelerinde yargılanıp beraat ettiğimi söylemiştim. Bu paranın bana intikali miras meselesi ile olmuştur. Ben 30.12.1992 tarihinde verdiğim ifademle yurtdışı edildiğimi bilahare de Türkiye'ye yeniden giriş yaptığımı bildirmiştim. Ben

Türkiye'de öğrenci iken şimdiki eşim Betül Özel ile evlenmiştim. Eşim Türk vatandaşıdır. Yurtdışı edildiğim için eşim de benimle birlikte Suriye'ye geldi nikah aktini de Suriye'de yaptık. Bu sırada Türkiye'de bulunan kayınpederim benim yeniden Türkiye'ye gelmem için uğraş içerisine girdi, ondan ve dışarıdan duyduğum kadarıyla o dönemde İçişleri Bakanı olan Oğuzhan Asiltürk'ün vasıtasıyla yeniden Türkiye'ye dönüş yaptım. O tarihten sonra da bir daha sınırdışı edilmedim. 1987 yılında'da o dönemde Anavatan Partisi Millet vekili olan Alaattin Fırat'ın yardımıyla da Türk vatandaşlığına geçtim. Pu an Türk vatandaşıyım. Suriye vatandaşlığım her ne kadar saklı kalmak üzere Türk vatandaşı olmuşsam da Suriye makamlarınca tarafıma verilen pasaportu da iade ettim.

Türkiye'de kaldığım süre içerisinde 1986 yılına kadar İstanbul'da ithalat işi yapan Mehmet Balkuf ve Vehbi Canlıgil isimli tüccarlarla birlikte fındık, fıstık, ıhlamur, yaş meyve, işleri ile plastik hammaddesi ithalatı yapıp ticaretle uğraştım. O dönemde Türk vatandaşı olmadığım için kendim tek başıma bir ticarethane açamıyordum. Bu nedenle bu şahıslarla ortak iş yaptım. Bunlara finansman olarak yardımda bulundum. Onlarda bana kârından hisseme düşeni verdiler. Vergiyi de bu şahıslar ödüyordu. Bu dönemde bir ev bir arabam ile sermaye olarak belli miktarda param vardı. 1986 yılında Zehebi Dış Ticaret Limited Pirketi'ni 50.000 dolar sermaye ile kurdum. Halen aynı şirketim devam etmektedir. Ayrıca döviz, devlet tahvili, hisse senedi, gayrimenkul alıp satmak, Seylan, Kaneri Brand marka çayın Türkiye distribütörü olarak ticaret ile uğraşırım. Pu anda taşınmaz gayrimenkullerim vardır. 192 dairelik İstanbul Avcılar Semtinde bir inşaatın da projesine başladım. Bu sitenin kurulacağı arsa da bana aittir.Yine benden sorduğunuz Mehmet Çelikel kendisi Gaziantep ili Kilis İlçesi nüfusuna kayıtlı, aynı zamanda aile dostu olan bir kişidir. İstanbul ili Taksim Semtinde bulunan Riva Oteli'nin sahibidir. Kendisi Riva Dövizle de benim

ortağımdır.

Yine Benden sorduğunuz Victor Kamhi ise Jak Kamhi'nin yeğeni olup, kendisi Emre

Turizm'in sahibidir. (Zehebi'nin Viktor Kamhi için Musevi asıllı ünlü Türk

işadamı Jak Kamhi'nin yeğeni demesine karşın, Jak Kamhi bize yaptığı açıklamada

Viktor adında bir yeğenin bulunmadığını bildirdi. Ayrıca adı geçen kişiyle hiç

bir yakınlığının olmadığını da sahibi bulunduğu Profilo Holding yetkilileri

aracılığıyla aktardı.) Ben kendisine yat kiraya veririm. Bu vesile ile tanırım.

Gürsel isimli şahıs ise Victor Kamhi'nin yanında çalışan Hüseyin Yıldırım ise

Gaziantep ili Kilis ilçesindendir. Kendisine bir araba sattığım için tanırım.

Ayrıca Cillo Mehmet diye tanınan Mehmet Yıldırım'ın kardeşidir.

Başaran Ulusoy ise kendisine Esentepe Gazeteciler Sitesi Haberler Sokak'ta

bulunan evimi sattığım için tanırım. Türkiye Turizm İşletmeleri Derneği

başkandır.

Suriyeli Sadullah Cabri ise benim çocukluk arkadaşımdır. Kendisini uzun zamandır

görmüyorum. Pu an nerededir bilmem, bir veya iki sefer turist olarak Türkiye'ye

gelmiş, yanımda misafir olarak kalmıştır.

Benden sorduğunuz Celal Durmuş öz kız kardeşimin oğludur. Kendisi takriben 4-5

sene kadar önce Türk vatandaşı olmuştur. Sirkeci Ömer Hayyam Pasajı'nda ithalat

ihracat işi ile uğraşır. Ev telefonu 23 98 19 dur. İş telefonunu bilmiyorum.

Ortağı da yoktur.

Benim yanımda çalışan Turgut Doğankayalı benim o dönemde şoförlüğümü yapmıştır.

Kendisi şu an nerededir bilmem. Yalnız İstanbul'da olsa gerek. Fatma Doğankayalı

ise bunun nikahlı eşidir. O da nerededir bilmiyorum.

Son 1987 yılında o dönemde İsviçre'nin Zürih ilinde bulunan benim hemşehrim ve

küçüklük arkadaşım olan Bekri-Can Magharian Kardeşlerle ilgili olarak döviz ve

altın kaçakçılığı suçu iddiasından İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinde Mehmet

Çelikel, Mehmet Yıldırım, Uğur Sağlam gibi kişilerle birlikte yargılandım.

Mahkemede beraat ettim. Bu konudaki kararı da her zaman ibraz edebilirim.

Bunun haricinde ben Gayrettepe'de bulunan Azmi Ersin'in çalıştırdığı Ertem Oto Galerisinden plakasını kesin hatırlıyamadığım bir 1985 model 190 füme renkli Mercedes oto aldım. Bilahare bu otuyu eşimin üzerine almıştım. Eşim beğenmediği için otuyu satmak üzere tekrar aynı galeriye götürdüm. Bu galeride beklemekte iken otoma müşteri çıkmış galireci beni arayıp telefonla bildirdi. Yalnız paranın tamamını peşin veremiyor. 5.000.000. TL peşin diğeri ise 3 eşit taksitle ödeyecek dedi. Ben de önce kabul etmedim. Galerisinin ısrarı ile arabayı vermesi için galericiye talimat verdim. Aradan kısa bir süre sonra benim bu sattığım arabada uyuşturucu yakalanmış. Yazıhanede bulunduğum sırada görevli polisler geldi. Benden araba eşimin üzerine kayıtlı olduğu için eşimi sordular. Ben de konunun ne olduğunu öğrenmek için kendilerinden sordum. Konuyu öğrenince ben gelen görevlilere biz arabayı sattık. fakat paranın tamamı ödenmediği için otunun devrini vermedik. dedim. Eşimi ve galericiyi aldım. Pubeye gittik. Orada protokolu görevliler gördü, eşimin ifadesini aldılar konu mahkemeye intikal etti. Bilahare eşime bu olayla ilgili takipsizlik kararı verildi. Bu kararda mevcuttur. Otuyu alan Hüseyin Yıldırım'dır kendisi bu konu haricinde hiçbir zaman ticari veya arkadaşlık yolunda bir ilişkim söz konusu değildir.

Yalnız 1992 yılı Aralık ayının içerisinde bir tahkikat nedeniyle gözaltına alındım. Yapılan sorgumda kasalarımı polise gösterdim. Bu kasalarda para ve altınlarım vardı. Bu altınları polis kontrol etti. Bir kısmını numune olarak alıp darphaneye gönderdi. Darphanece yapılan kontrolda altınların ayarının 22 ayar olduğu fakat mühür basılmamış olduğu yönünde rapor verdiler. Bundan dolayı mahkemede yargılandım. 25-30 gün kadar cezaevinde tutuklu kaldım. Halen İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesinde bu konu ile ilgili mahkemem devam etmektedir. Ben yukarıda da izaha çalıştım. Her ne kadar medya basında Magharian Kardeşler döviz ve altın kaçakçısı olarak isim yapmışsa da bu kardeşlerle hiçbir ticari

ilişkim söz konusu değildir. Yalnız çocukluk arkadaşım olmaları hesabıyla her ikisini de tanırım. Yurtdışına çıktığımda misafir olarak yanlarında kaldığım da olmuştur.

Ben yurtdışına döviz kaçırmadım. Yalnız kendim Türkiye'de döviz işi yaparım.

Uyuşturucu işi de yapmadım. Hiçbir uyuşturucu şebekesi ile ilişkim söz konusu değildir.

Benim ve eşiimin üzerine kayıtlı bulunan tüm gayri menkuller tapuda mevcuttur.

Gayrimenkullerimin tümü de İstanbul ili hudutlarındadır. Jaguar, (1) Kartal, (1)

Mercedes 190 olmak üzere (3) arabam vardır. Gayrimenkullerimi de yukarıda

belirttim. Ayrıca Densicx isimli bir de yatırım özel olarak vardır.

Benim ifademde bahsettiğim hususların tamamı doğrudur. İfadem bundan ibarettir.

Başka bir diyeceğim yoktur. Dedi alınan ifadesini okudu doğruluğunu imzası ile tasdik etti. 18.07.1993"

Milletvekilleri birbirlerinin yüzüne baktılar ve Zehebi'nin komisyona ifade

vermesi için çağrılmasını kararlaştırdılar. Bunun için en uygun zaman

İstanbul'da yapılacak bir inceleme sırasında çağırıp, ifadesini almaktı. Öyle de oldu.

2 Kasım 1993 günü, Dolmabahçe Sarayının merdivenlerini ikişer ikişer çıkan

heyecanlı adam, " The Good Fathear" (BABA) filmindeki Marlon Brando gibi

giyinmişti. Üstelik saçlarını geriye tarayışı, çenesinin ileri çıkıklığı onun bu

havasını pekiştiriyordu.

Panik halinde merdivenleri açarken bir yandan da elindeki mendiliyle sürekli

terini siliyordu.

Kapıya geldiğinde derin bir nefes aldı, alnında biriken son ter damlalarını

bastıra bastıra sildi.

Odada bekleyen milletvekillerine " Muhammed Celal Zehebi Özel geldi" dediler.

Herkes onu bekliyordu. Salonda komisyon üyesi milletvekilleri, uzmanlar herkes

oturduğu yerde sıkıntıdan kıvranan Zehebi'yi süzüyordu.

Komisyon Başkanı Sadık Avundukluoğlu, Zehebi'ye neden çağrıldığını anlattı.

Aklına takılan bir konuyu da hemen soru olarak Zehebi'ye ilette:

"Bugüne kadar bunca olay oldu, ben komisyonumuzun Emeç cinayetini araştırdığını söyledim, siz bana elçi gönderdiniz de kendiniz gelip neden konuşmadınız, bir başvurunuz olmadı."

"Efendim, ben sizinle daha evvel görüşmeyi arzuluyordum, hatta Ankara'ya teşebbüs ettim ki, sizinle bu konuda hem görüşeyim, hem kendimi takdim edeyim, yanlış anlamayasınız beni diye. Belki, ilk baktığınızda aklınıza şöyle bir şey gelebilir..."

" Peki, ama önce kendinizi bir tanıtır mısınız?"

"Ben Celal Özel, Türk vatandaşım, İstanbul'da oturuyorum, ticaretle uğraşıyorum, dört-beş yerde inşaat sektörlerim vardı. Florans Nightingel en büyük vakıf sahibiyim. Kardiloloji, açık kalp amaliyet ve yoğun bakım, yani Türkiye'de seçkin on kişi arasına girmiş bir kişiyim ve o vakfı beraber gerçekleştirdik ve o vakıf devam etmektedir. Vakıf Başkanı bizim Prof. Cemi Demiroğlu'dur. Ayrıca ithalatla uğraşıyorum, Seylan çayı, mümessiliyim, Türkiye disribütörüyüm, inşaat sektörümüz ve dahili ticaretlerimiz mevcuttur en az 100 kişiyi çalıştırıyorum, 100 aileye bakarım. Bu resmi olanlar, gayri resmi olanlar 100-200 aile. Benden geçiniyor, gerek yardımlaşma, gerek yardım, gerek bayramlarda seyranlarda. Çalışmış olduğum muhit bellidir, yakındır, lütfen görmenizi ve takibinizi rica ediyorum, yani kimle çalıştığımı, kimle alışveriş yaptığımı, kiminle düşüp kalktığımı, ona göre kararınızı vermenizi rica edeceğim.

Efendim, hadise bir iftiradır. İftira şu ki, yanımda çalışan bir karı-koca....

Karı-koca... evvel bir şoförüm vardı, o şoför bir şizofrendir; ayak işlerimizi görürdü ve şoförlüğümüzü yapardı. Benim... vardır, bazı evlerin dekarasyonunu

yaparım, süslerim; çünkü aynı zamanda benim branşımdır, yani tahsil değil de, bir hobidir, bir eğencedir, yani mesela müstakil bir ev alırım eski, tamir ederim, süslerim, dekorasyonunu yaparım ve iyi bir fiyatla satarım. Bunu birkaç yerde yaptım ve yapmaktayım.

Esentepe'de bir yer almıştım ve o yerin dekorasyonunu yaptım. O çocuk orada yatıyordu. Bir gün bana dedi ki, 'Beyefendi ben bir kızla tanıştım, müsaade eder misiniz tanıştırayım sizinle;' tabii gayet normal dedim ve bir gün kızı getirdi.

Gözüm tutmadı, çünkü, bilmiş bir kızdır ve fizik itibariyle rahat edici biri değildi. Ne iş yapıyorsunuz kızım, dedim. 'Bir yerde çalışıyorum' dedi. Ailen nerede: 'Ailem burada değildir' dedi. Peki, sen daha evvel ne iş yapıyordun:

'Evliydim, boşandım kocamdan' dedi. 'Ve bir çocuğum var' dedi bana. 'Çocukla evlenmek istiyorum' dedi. Çocuğu çağırdım ve dedim ki, bak evladım, benim için çok önemli değil, yalnız burada bir prosedür var. Mademki sen burada yaşıyorsun, bu kız burada oturmak istiyorsa, başlamak istiyorsa, ilkin bir nikah rica edeceğim ben , en yakın bir muhtara gidip, kaydını yaptırıp, burada oturabilirsiniz, bu ev satılincaya kadar.

Bir hafta on gün sonra 'Bu işi gerçekleştirdik Celal Ağabey' dedi. Ben tabii üzerinde durmadım, oturdular gayet normal olarak ve ben bir müddet sonra turizmci Başaran Ulusoy'a evi sattım. Satmakla beraber evi teslim etmek istedik.

Çıkmaz oldular evden... Kocasını ikna ettim ben, dedim ki bak yavrum, biliyorsunuz, siz benim yanımda çalışan kişisin, ben sana bir yardım edeyim, 'Peki, beyefendi' dedi, fakat kadını hiçbir şekilde ikna edemedik, uzun lafın kısası zorla dışarı attık ve evi teslim ettik. Giderken dedi ki, 'Sen bunu mu yaptın bana, göreceksin senin başına neler gelecek' dedi. Bu lafı kullandı kadın. Hatta aldırmadım, dedim ki, ne yapabilir, ne olabilir, yani branşımızı şikayet edecek, birşeyi mi yapacak dedim, dikkate bile almadım. Bir baktım ki bu olay ortaya çıkıyor. Beyefendiler, bir insan şeref ve namus için yaşar

memlekette. Ben ne kadar sonradan Türk vatandaşlığına geçtiysem de, Türk asıllıyım. Ben bu memlekette her şeyi kazanmış bir insanım; iyi bir aile reisiyim; üç tane evladım vardır, her biri Türkçe hariç dört lisan biliyor. Onu görmenizi istiyorum, ailemi, muhitimi, gerek yazıhanemi, çok yakındır, sizleri de kazanacağım mümkün değildir; çünkü ben çok ısrarlıyım.

Sizin gibi şerefli büyüklerimizden çok tanıdık insanlarım var, gerek mecliste, gerek bakanlıklarda. Bu dönemde ve daha evvelki dönemlerde hastaneyi açtık, hastane şerefine bir davet yaptık.

Rahmetli Reisicumhur da davetliydi. Son anda özür diledi, 'Urfa'da mühim bir açılış var, ne olur mazur görün beni ve inşallah başka zaman ziyaretinize geleceğim' dedi; fakat, açılışa geldi.

Resepsiyon benim evimdeydi. kabul ettim ve çok seçkin bazı kişiler o gün evimde mevcuttular. Yani, benim bu olayda uzaktan ve yakından alakam yoktur, bir iftiradır, bir komplodur.

Zaten bu faili buldular, zaten İçişleri Bakanı televizyonda, basında her yerde çıktı failler bulundu, elimizdedir, bir kısmı içeride, bir kısmı dışarıda' dedi.

Biz de ailece bayram yaptık, kurbanları kestirdik ve bu vakfın dışında iki üç tane camide katkım vardır, Mahir Bey biliyor, camiler de mevcuttur, ben böyle bir insanım. Sekiz seneden beri memlekeketime gidemiyorum. Sebebi nedir diyeceksiniz. Orada, onun dışında bir şey söyleyeceğim, lütfen bunu kapatabilir miyiz? Yani, gizli ufak birkaç kelime söylemek istiyorum.Yine orada benim aleyhime yüzde yüz raporlar yazılacaktır. İşini yapıyorsun, vergini ödüyorsun, bağışını yapıyorsun, temiz insanlarla konuşuyorsun, yani bu bir misaldir, etrafımdaki kimseler mevcuttur Sadık Beye yani, onlar da bir örnek. Niye Türkiye! Çünkü, Türkiye büyük bir Türkiye. Tarihi çok güzel okumuş bir insanım. Türkler ömürboyu, ben iftihar ederim, çünkü ben Türk vatandaşım ve de Türk asıllıyım, yani benim annem Gazianteplidir. Türkiye'nin kıymetini ancak

dışarıdan gören insanlar bilir. Geliyoruz, gidiyoruz, bakıyoruz gerek ticari ilişkilerimizde, gerekse seyahatlerimizde, yani çok çok üzülüyorum ki, hem benim üstüne atılan bu suçlamayı, hem de bu memleketin niye elbirliği ile dostlarımızla en iyi şekilde beraber yürütmeyelim, bu iyiliği ve güzelliği devam ettirelim, yani ben ona üzülüyorum."

"Peki Fatma Doğankayalı'yı daha önceden tanıyor muydunuz..."

"Hayır efendim, kadın çapulcudur, kadın afedersiniz televizyonda görmüş olduğumuz it kopuklara benzeyen bir tiptir, yani ben de o olaydan sonra şüphelenmeye başladım, yani bu kadın kimdir? İlk 'tek çocuğum var' dedi. üç tane çocuğu çıkmış, bir evliliği vardı evvel, üç tane evliliği varmış, bu bizim yanımızda çalışan çocuk şizofrenidir, yani raporludur, idrakinde değildir.

Hadise bundan ibarettir efendim. Rahmetli ile...."

"Suriye'deki soyadınız ne?"

"Zehebi."

"Ailenizin başka bir soyadı var mıydı, örneğin Tırnovalı gibi?"

"Hayır efendim. Tırnovalıları tanımıyorum ki ben... Yani bu soyadı baba tarafından yüzlerce senelerdir bizde."

"Magharian'lar ile sizin ilişkiniz nedir... Ne iş yaparlar, nasıl yaparlar?..."

"Efendim hiç bunu bilemem, çünkü benim öyle... uzaktan yakından bir alakam, bakın namusuma şerefime temin ederim... o olayı ancak emniyette öğrendim ve bu adamın ismini ancak orada öğrendim, çünkü benim bir alışverişim yok, branşım değildir benim."

"Magharian'lar...."

"Magharian Kardeşler benim hemşerimdir."

Bu sırada komisyonun sessiz fakat olayları en yakından izleyen uzman üyesi

Yargıç Akman Akyürek devreye girerek sorularını peş peşe yöneltmeye başladı.

"Nereden hemşeriniz?"

"Efendim, Suriye'deyken ben liseyi bitirdikten sonra buraya geldi, o zaman bunlar Suriye'deydiler, yani dedeleri babaları sarrafdırlar, sarraf işleri yapıyorlardı. Bunlar, biz buraya geldikten sonra onlar Suriye'ye yerleştiler ve bu işi orada sürdürmektedirler, yani sarraflıktır, resmi bir bankerliktir. Benim çocuklarımın tahsili dolayısıyla Suriye'ye senede bir iki defa gittiğimde onlarla bir hemşeri olarak buluşuyorum. Bunların başına bir hadise gelmişti, yani Türkiye ile ilişkisi olmayan bir hadise. Bizim orada telefon numaralarımız bulunmuştur ve o telefon numaralarımız da İnterpol vasıtasıyla buraya intikal etmiştir, mahkemeye davet edildik.... Davet edilmedim, kendi ayağımla gittim, efendim, böyle bir dava ile ilgili beni istiyornuz, ifadem alındı, serbest bırakıldım, dava açıldı ve sonunda beraat ettik."

"Türk vatandaşı mıydınız?"

"Tabii...Oraya gittiğim zaman zaten Celal Zehebi olarak oradan geldi."

"Ama Cumhuriyet Başsavcısı Muhammed'in..."

"Muhammed Celal Zehebi'dir."

"Yalnız Muhammed'in bir normal İngilizce yazılışı var, bir de Türkçe yazılışı var. Sizin Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı tarafından ifadeniz alınırken İngilizce yazılışı ile Muhammed Celal Zehabi olarak ve Türk vatandaşı olmadığınızı beyan etmişsiniz."

"Hayır, Beyefendi, benim pasaportumda zaten Türk vatandaşı olmadan evvel, biliyorsunuz Suriye'de Fransızca, Muhammed Celal Zehabi yazarlar. Böyle Muhammed Celal Zehabi olarak, evet efendim Muhammed Celal Zehabi olarak idim. Pimdi Türk vatandaşıyım şimdi Celal Özel olarak, kendileri bunları yazdılar..."

"Suriye vatandaşı olduğunuzu beyan etmişsiniz."

"Hayır, öyle bir değildir ki, oradan oraya oradan buraya gelen Muhammed Zehabi olarak ve kendileri yazmışlar ve kağıdı bana verirler. Bunda benim bir bilgim yok ki."

"Türk vatandaşı olduğunuzu savcıya söylediniz mi?"

"Tabii, tabii milyonlarca telefon ettim, ve ben Türk vatandaşı olduğum zaman..."

"Ne zaman oldunuz?"

"1987 senesinde ve Türk vatandaşı olduğum zaman dosyada mevcuttur, bir yazı yazdım Suriye makamına, Türk vatandaşlığına geçiyorum, lütfen Suriye vatandaşlığını düşürün dedim. Bu, mevcuttur, o da bir kaidedir, yani bir Türk vatandaşlığına geçmek için İçişleri Bakanlığı bizden bunu istemektedir."

"Öyle bir talepte bulunduğunuz zaman hemen düşürüyorlar mı?"

"Onların insiyatifine... Ne mahzur var ki, Celal Zehebi, zaten oradan buraya Celal Zehebi olarak geldim."

"Pimdi şöyle: İfade alındığı zaman siz herhangi bir yere... kayıt geçtiği zaman gerçek kimliğinizi beyan etmediğiniz takdirde sizin sabıka kaydınıza işlenmez. Kesin gerçek kimliğinizi vermeniz lazım ki, sizin nüfus kaydınızı ilgilendiren sabıka kaydınız da..."

"Beyefendi biz bundan bir ceza almadık ki...."

"Bir de şu var: Bir kimsenin Türk vatandaşı olması halinde soruşturma yasalarımıza göre şu şekilde yürür; ama, yabancı uyruklu ise yabancı bir devlet tabiatında ise daha değişik yürür, onunda şeyi var. O zaman savcılığa ifade verdiğiniz zaman her ne kadar ben Suriye vatandaşıysam da, şu tarihte Türk vatandaşlığına geçtim diye bir kayıt düşürülmemiş."

"Bu sorulmadı, bir. Bir de, oradan buraya gelince Zehebi olarak gelmektedir." Milletvekillerinden SHP'li Mustafa Yılmaz (Malatya) avukatlık günlerinden gelen bir hatırlamanın ardından Zehebi'ye şunu sordu:

"Her halde bu tutanağın altında imzanızın olması lazım, var mı? Var, okuyup, imzalamanız lazım, her ne kadar böyle yazdıysanız da, ben şu tarihte Türk vatandaşlığına geçtim niye demediniz?"

"O bana sorulmadı ki... Ben biliyorum zannediyordum, yani öyle bir şeyki oradan

buraya Celal Zehabi olarak imza attım ben."

"Magharian'larla iş ilişkiniz var mı?"

"Hiçbir zaman olmamıştır, benim dostlarımdır, zaten mahkemede de belirtmiştim.

Ben emniyet tarafından alınmadım, kendi kendime gittim ve bu hususta ifade verdim."

"Savcılık, İsviçre Savcısı sizin hakkınızda İnterpol, vasıtasıyla gelirken de Tırnovalı'nın, Suriye'deki ailenizin soy ismi olduğunu, Türkiye'deki karaparayı aklamayı yurtdışına yasadışı yollardan para transfer edişinde bu rumuzunuzu kullanarak Cenevre'deki Magharian Kardeşlere para gönderdiğinizi iddia ediyor."

"Öyle bir şeyin aslı yoktur, onların uydurmasıdır zaten. Öyle bir şey olsaydı, sonra hakkımda olan bu suçlamanız benim hakkımda değildir ki, yani bir dosya geldi ve ben duydum ki, böyle bir dosyada ismim geçiyor, kendiliğimden gidip durumu izah ettim kendilerine, yani benim Magharian kardeşlerle ne bir alışverişim, ne de herhangi bir diyalogum olmuştur, ne bu bahsetmiş olduğunuz konu ile hiç yakından uzaktan alakam yoktur. Kesinlikle."

"İsviçre Savcısının.... Hacı Mirza'nın yakalatmış olduğu 100 kilo eroine İstanbul'da teslim eden aracın eşinize ait olduğu, gerçi siz diyorsunuz ki, 'Eşim satmıştı bu arabayı' diyorsunuz."

"Bir insan hayatında bazı güçlüklerle, yani burada istediğiniz gibi böyle dümdüz gitmez. Pu anda ben size bir iki örnek izah edeyim. Ben Türkiye'de şu anda en büyük çay ithalatçısıyım, Seylan Çayı. Bu çayı ithal ediyoruz ve buradaki toptancılar, Tahtakale'dekiler bir iki kişiye dağıtıyoruz. Onlar alıp kendi arabaları ile satıyorlar. Sattıkları yerler Ankara, İzmir, Kırıkkale, Merzifon dağıtıyorlar. İki sene evvel baktık ki, geliyor bizim şirketimize. Ben de çok yüksek derecede şeker vardır, su içebilir miyim? Birde hipertansiyonum var. Dedi ki, 'efendim şirket adliyeden aranıyor, bir kişinin gitmesi lazım' dedi.

Vallahi bilmiyorum dedim. Yanımızdaki çalışan birisine git oğlum dedim. Efendim,

bir kadın İzmit'te işportacılarından bir paket çayı alıyor, tabii çayın üzerinde şirketimiz tarafından ithal edildiği yazılmaktadır, fakat biz perakende satmıyoruz, belli bir iki yere toptan veriyoruz, onlar dağıtıyorlar. Ve bu kadın eve gidiyor, çayı açıyor ve bakıyor ki, içinden Türk çayının en kötü kalitesi içerisinde ve içerisine bir de bazı şeyler doldurmuşlar; fakat bu çayı şarküteri de fiyatı 60-70 bin lirayken bu kadın 30 bin liraya almış. Bunu açınca, telefon numaramız, adresimiz üstünde alıyor ve bildiriyor. Mahkeme, adliye bizi istiyor. Tabii, adamı gönderiyoruz, konuyu anlayınca, biz ne kadar bu çayı ithal ediyorsak da biz perakende satmıyoruz ki. Al defterlerimiz, burada hiç perakende satmadık ki, biz kente veriyoruz, onlar dağıtıyorlar, git onlarla bir temas kurun, yani bir insan iş hayatında muhakkak böyle şeylerle, bizim başımıza her gün gelen, on tane olay geliyor.

İkinci olarak, ben Taksim'de..... Büfenin sahibiyim. Orada 16 kişi çalışıyor; dört kişi alır, dört kişi satar, yalnız vezne, hepsi kompütlü. İki ayda bir, üç ayda bir gelir bir adam 5 bin dolar satar. Ben alıyorum, ben görmem, yani ben orayı görmemki, satarken içerisinde 200 tane, çok güzel baskı sahte dolar veriyor. Kız tabii çakmıyor, çakması mümkün değil, ben bakarsam bile çakmam güçtür. Bir iki saat sonra geliyor, ' çıkar dolarları...' başımıza kaç defa geldi, gidiyoruz bakıyoruz ki karakolla geliyor. Mahkemeler efendim, sahte dolar.... Bunu ayırmak mümkün değildir ki. Kız başkasına satıyor. Adam gidiyor bankaya yatırıyor, banka sahte olduğunu anlıyor,geliyor. Yani bunlar intikal edilseydi, mahkeme bir günde.... olurdu. Çünkü her gün beyefendi, biz bu tip şeylerle karşı karşıyayız; yani mümkün değildir, yine de bundan sonra da olacaktır, yani her an bu tip şeyler bizim ticarette karşı karşıyayız. Madem ki ticaret yapacağız. Para gönderiyorsun, bir görüyorsunuz ki, para eksik gidiyor, para eksik geliyor, yani ...

"500 milyon frank...."

"Ben Magharian mıyım?"

"Magharian'a sizin tarafınızdan gönderilen para, İsviçre savcısının iddia ettiği."

"Bir iftira atmak, bir kötülük yapmak kadar kolay bir şey değildir. Bu, her an...."

"Sonra İsviçre Savcısı, sizin hakkınızda yani önceden bir önyargısı var mı?"

"Efendim, hiçbir zaman öyle bir şey olmuş değildir, bu genel olarak bir dosya gelmiş buraya. O dosyada bizim ismimiz orada geçiyor."

"Diğerleri niye geçmiyor?"

"Efendim, yalnız benim değildir ki, aşağı-yukarı elli-altmış kişinin ismi orada geçiyor."

"Ama, hepsi uyuşturucu parasını yurtdışına transfer eden insanların ismi geçiyor."

"Suçlama böyledir, doğru söylüyorsunuz; fakat.... "

"İsterseniz ismi geçenleri okuyayım."

"Sizin bu okumuş olduğunuzu ben birinci günden okudum ve biliyorum; fakat bizimle alakası olmayan bir hadise, yani burada benim dosyamda..."

"İrtibat var demiyorum, sadece..."

"Geçebilir efendim. Bu olaylar, ufak iki örnek vermiştim. Benim döviz büfem sahte dolar mı bastı yahut kasten mi yaptı bunu? Yani bu olaylar her zaman başımıza gelecek olaylardır ve nitekim adalete intikal eden, sonradan beraat edilmiştir, yani bunun..."

"Yalnız şu var: iddia edilenlerden biri de "Çetin Emeç" sizin aleyhinize bir yazı yazmış..."

"Benim aleyhime bir yazı yazmamıştır, bu yanlış bir hadisedir, çünkü ben bir kere Çetin Emeç'i hiçbir zaman ne tanıdım, ne ilgilendim, ne de uzaktan yakından bir alakam yoktur. Ben ne öyle bir yazı okudum, ne haberim olmuştur, ne adamı

tanırım. Ben öyle bir mevki sahibiyim ki, şu anda, yani şu anda değildir, ben zengin bir ailenin çocuğuyum. Türkiye'ye aktarmış olduğum ve haddi ve hesabı yoktur. Pu anda benim bütün buradaki yapmış olduğum işler gayrimenkul, arsaların toprakların hepsi yasaldir, dışarıdan peyder pey senelerdir gelmiş dövizdir ve Türkiye'nin bankalarında resmi kurlardan bozdurdum ve makbuzları bendedir."

"Magharian'lar ne iş yapar?"

"Magharian'lar international sarraftır. Burada ben ne yapıyorsam şu anda, döviz büfemde, onu yüz misli yapıyordur o zamanlar da. Pu anda döviz büfemde 16 kişi çalışıyor, 24 saat çalışıyor, çünkü gece de açığız biz, aynı işi yüz misli yapıyordu, Amerika ile iş yapıyordu, Mısır'la iş yapıyordu, Kuveyt le iş yapıyordu, yani bir sarraftır, İsviçre'de yasal bir iştir. Amerika'da çeşit çeşit para geliyordu. Mesela siz Amerikalı bir talimatınıza göre, diyorsunuz ki, çünkü Amerika'dan para çıkarmak yasal değildir, bir limitten sonra. O parayı Suriye'ye geldikten sonra emir veriyorsunuz, diyorsunuz ki, 100 bin dolar Sadık Bey hesabına yatırın, 200 bin lira beyefendinin hesabına, 300 bin lira lütfen yatırın. Pimdi, şu andaki Türkiye'de yapılan yasal işlerdir. Ve bu adam, bu gelen paradan komisyon alıyordu, defterlerinden ve kompütürlerinden tespit edilmiştir.

Ben şimdi, Magharian'ı müdafa etmiyorum. Magharian diyor ki, kardeşim bana bu para Suriyeden benim hesabıma geliyor, Sadık Beyin parası. Sadık Bey, bana tek tek faksla talimat veriyor, diyorki, eskiden bizim buradaki durumumuz nasıldı Türkiye'de, aynı şekilde falana 100 bin dolar gönder, falana 300 bin lira ve ben bu para karşılığı kompütürde, defterinde tespit edilecek ki, binde 2 komisyon alıyorum, yani 2 milyon dolar da bin dolar komisyon alıyordum, bunu tespit ettiler. Durum bundan ibarettir. Amerikan İnterpol diyor ki, bu adam, lütfen bakın bu gelen paraları Amerika'dan uyuşturucu parası diyor, ben bunu tespit ettim. Amerika öyle diyor ve gidiyor, İsviçre İnterpolü bu adama ani olarak

baskın yapıyor. Bütün oradaki defterleri, hesapları kitapları alıyor. Bizim orada telefon numaralarımız, gerek evlerimizin, gerek işlerimizin telefon numaraları onlarda mevcut. "

"Özel defterde değil, kartlarda çıkıyor. "

"Kart var, özel defter var, kompütür var..."

"Siz bankerlik işlerini benden daha iyi biliyorsunuz. O kartların arasında paraların, yani talimatlarla gelen kartların arasında sizin telefonumuz var."

"Onu bilemem, o kadar detay bilmiyorum. Çünkü, o çocuğun yanında çalışan iki tane kişi varmış. Yine onlar Lüblan'lıdır kendileri gibi. Oradaki İnterpolü kafaya alıyor diyorlar ki, siz bize A'dan Z'ye kadar ne kadar anlatırsanız size kolaylık yaparız diyor, nitekim bir komplo hazırlamak için, bu çocukların hakkında gerek Amerika, gerek İsviçre, çünkü İsviçre'den olayı çıkarmak amacıyla yaptılar bu olayları, yani o Magharian kardeşler ve oradaki çalışan iki kişi elinden geleni yazdırdılar, yani dosya kabarık bir dosyadır. İnterpol bu dosyayı bu ülkelere dağıttı ve hatta biz haber alınca gittik, kardeşim durum bundan ibarettir, ifademizi verdik, dava açıldı ve sonunda beraat ettik. "

"Çetin Emeç..."

"Efendim daha evvel bu Magharian hakkında başka bir yazı çıktı gazetede. Biz burada..."

"Ama, siz o makaleyi görmüşsünüz..."

"Görseydim gördüm derdim, hiç mühim değil.. "

"Sizin isminizi... Makale sadece sizin hakkınızda... "

"Ben öyle bir şey görmedim. Yalnız zaten, olay üzerinde birkaç sene geçti. Yalnız daha evvel bazı yazılar çıktı. Bunlar diyor ki, 'Kapalıçarşı'da bunlar böyle yapıyorlar, dövizi böyle yapıyorlar, altını böyle yapıyorlar'. Siz benim arkadaşımsınız, bana telefon açıyorsunuz, küfür etmiş olabilirim, hiç problem değil. Pimdi, herhangi bir kötülük yapan kişi, küfür etmez misiniz? Bugün

nitekim Meclisimizde de küfür ediliyor, dışarıda da küfür ediliyor, yani insana bazı anlar geliyor ki sözüne sahip çıkamıyor ve o demek değildir ki, ben git, bu adamı öldür. Affedersiniz, kendinizi onuncu kattan atın. Beyefendi, tekrar bunu izah edeyim. Belki çok ayıp bir ifadedir. Ben bir gün, burası vatanımdır, bunun dışında benim vatanım yok ki. Zaten Suriye'ye gidemem, artık Suriyeli değilim ki, ben bir Türk vatandaşım, ben Türk asıllıyım, ben Türk kanı sahibiyim. Üç tane evlat aynı kanı taşıyan evlattır. Kötü bir amacım olsa ne vakfı yaparım, ne yatırım yaparım, ne camiler yaparım, şu anda lojmanlarda, cami inşa edilmektedir, Allah kabul ederse hepsini gerçekleştiriyoruz ve diğer varlıklılar gibi kalkıp da vergiden kesmek değil, haaşaa bir kuruş kesmiş değilim, defterlerimiz mevcuttur. "

"Çetin Emeç'in o makalesinde karaparayı ödediğiniz, hayali ihracatla ilgili olduğu, sizin de karaparayı Magharianla beraber olmanız, ona karşı bir husumet içerisinde..."

"Emin olun ki öyle bir şeyi ne okudum, ne haberim vardır: ama, bir yazı çıktıysa küfür etmiş olabilirim, hiç olayı hatırlamıyorum, çünkü olay benim olayım değildir. Sonra ben böyle bir şeye teşebbüs etmiş olsaydım, şu anda Türkiye'de benim ne işim vardır, hâlâ yatırıma gidiyorum, hâlâ gayrimenkul, hâlâ kooperatif, hâlâ inşaat, yani beyefendi benim buradaki pozisyonum öyle bir pozisyonudadır ki, yirmi senedir aynı pozisyonu yaşıyorum, gerek evlerim, gerek uşaklarım, gerek adamlarım, gerek hizmetçilerim mevcuttur. Bir gün, insan kalkıp da, kendi kendine bir tabanca dayar mı, ne işim var bu adamla, adam sabaha kadar yazsın, elli defa yazsın, bir defadan ne çıkacak ki. Nitekim çok... Basın hâlâ, daha iki-üç aya kadar Cumhuriyet gazetesi... Gittim dava açtım bunlara, yazsın sabaha kadar ne olacak ki. Ben utaniyorum, korkmuyorum ve çekinmiyorum, bir insan yaptığından korkar, utaniyorum etraftan, muhitten. Kalkıpta senin yüzünden, koskocaman bir dekanadır, bir rektör, bir profesördür, sizin gibi

değerli bir milletvekili, bir bakandır... Benim çok bakan arkadaşlarım var, çok milletvekili arkadaşlarım var; ailece görüşür, seyahata gideriz, her zaman. İşimi söylemek bana yakışmaz. Geçen bir tanışmak, bir yemek yemek benim için bir şereftir, aramızda bir şey mi olması gerek? Bir insan yaptığından korkar; ben utaniyorum; çünkü, yetişkin üç tane evladım vardır; hepsi birer lügattir. "

"Bu DGM Savcıları ile..."

"Sadık Bey, çok iyi bir yere geldiniz. Efendim biz hastanenin açılışını yaptık ve orada seçkin insanlar; milletvekilleri vardı, bakanlar vardı, valiler vardı ve ilim adamları vardı, Rahmetli Turgut Özal eşiyile birlikte geldiler, açılışı yaptılar. Çünkü, hastaneyi görmediniz, yani bir onur, bir şeref hadisedir Türkiye için, çünkü Orta Doğunun tek bir hastanesidir. Hastanemiz örnek bir hastanedir, Amerika'ya kalp ameliyatı için gidenleri önledik, her gün bize teşekkür ediyorlar, biz de fire yüzde 1 bile yoktur, yani yüz kişi gelip kalp ameliyatı oluyordu ve 99 kişi ayaklanıyordu. Bu, bizim için bir iftihadır. Hastanemiz bugün her şeye sahiptir, ne Amerika'da olabilir, Avrupa'da bazı sayılı ülkelerde vardır, İtalya'da böyle bir hastane yoktur. Bizdeki olan doktorlar, bizdeki olan frekanstır, Orta Doğuda mevcut değildir, yalnız bizdedir. Davet ettik Sadık Bey ve açılış yaptık. Açılış yaptıktan sonra, benim evim müsaittir, şu anda oturduğum ev 850 metrekare, salonum 200 metrakereklik bir salonda oturuyorum. Hocalar, büyüklerimiz, benim evimi o gün gördüler, 200 metrekarelik bir salondur, yani buranın iki veya üç mislidir, bir yemek verelim. Oraya seçkin insanlar davet ettik; doktorlar hakimler, milletvekilleri, valiler, Reisicumhuru da davet ettik. Son anda telefon açtı, Urfa'da çok mühim bir açılış var, çok çok özür dilerim, başka zaman geleceğim, evde yemek yiyeceğim dedi. O gelen arkadaşlar, çok güzel bir atmosfer içerisinde..."

"Turgut Beyi de tanıyordunuz, görüşüyordunuz?"

"Tabii, ve açılışa geliyordu kendileri, yalnız Turgut Bey değildir, isim

söylemek değildir, benim için bir şereftir, çok kişi tanıyorum, çok bakan ve milletvekili tanıyorum. Herhangi bir menfaat, herhangi bir istek değil, benim için mühim olan Türkiye'nin büyük adamları, büyük insanları onlarla tanışmak, yemek yemek ve oturmak bir şereftir. Yani, bir yardıma da ihtiyacım yok, çünkü, Allah'a şükür biz kendi işlerimizi yetiştiremiyoruz. Ben burada bir kooperatif, Beylikdüzü'nde 10 dönüm arazim üzerinde 270 tane kooperatifim, şimdi planları çıktı, Levent'te inşaatlarımız vardır, Tarabya'da inşaatlarımız vardır, Boğaz'da inşaatlarımız vardır, yani biz döviz sektörümüz çalışıyor, ithalatımız çalışıyor, Petkim'den her hafta aşağı-yukarı 250 ton yalnız hammadde alırım. Yani benim böyle şeylerle...."

Akman Akyürek bu sırada araya girip can alıcı sorusunu yöneltti:

"Ne kadar vergi ödediniz?"

Zehebi kuruyan dudaklarını yaladı, yutkundu elindeki mendille terlerini silerken bir yandan da yanıt veremeye çabalıyordu:

"Efendim, geçen sene aşağı yukarı 300 milyon vergi ödedik, yalnız masrafı düştükten sonra. Yalnız burada bir şey söyleyeyim, çok iyi bir sorudur. Bizim bu yapmış olduğumuz bağışlar A'dan Z'ye kadar... sadakalar, hediyelerdir, Ramazan mesela benim götürceğimizi kimden alırım ben, her Ramazan ayında 25 ton erzak dağıtırım, Mahir Bey de bilir. Hiçbir kuruşunu da vergiden düşürmem. Pu anda izah etmek zorundayım, çünkü bunlar insanla Allah arasında olan şeylerdir. Zenginler yapıyor, Sabancı, saygıyla karşılıyorum, Koç, ama hepsi bu hükümetten ediyor, kuruşuna defterlerimiz mevcuttur, kontrol edebilirsiniz."

"Bu savcı veya onlarla münasebetleriniz nasıl?"

"Orada tanıştık, zaten olaylardan sonra tanıştık, yani bu tip olaylarımız yoktu ki kendilerinden, yoktu ki böyle olaylar. Sonra ben davet etmedim ki, hocalarımız davet etti,"

"Turgut Doğankayalı öyle söylemiyor..."

"Ben bu adamı tanımıyorum ki, basın yazdı, ben öyle bir şey demedim ki."

"İfadesi var, okuyayım istiyorsanız....."

"Kendi ifadesidir. Bana bu soru soruldu emniyette, benim şoförüm kötülük yapmak istedi. Bu adam şizofrenidir, bu adam büyük adam dedi, niye uğraşıyorsunuz bu adamla dedi. DGM'den böyle tanıdığı vardır, hakimlerden, Meclisten tanıdıkları vardır falan, yani kendisi adam bir kötülük yapmak niyetiyle bunu söylemiştir. Ben herkesle tanışmaktan bir şeyler duyuyorum, iftihar ederim, fakat, illa bir menfaat, yani bir gün sizi davet edersem, şeref verirsiniz benim evime yahut yazıhaneme burada bir art düşünce mi olması gerek. Kesinlikle efendim. Herkes beraat etmiştir, yalnız ben beraat etmedimki."

Mustafa Yılmaz soru yöneltmek istediğini belirterek Zehebiye yöneldi:

"Celal Bey, Turgut Doğankayalılar, yanında çalışan bir adam, getirdi, işte bununla evlenme niyeti olduğunu söyledi, on gün kadarda onardığım ve satmayı düşündüğüm bir evde..."

"On gün değil, evimde bir sene kaldı."

"Bu kadın, yani sizin diyelim ki, bazı kişilerle ilişkilerinizi, falanı nereden bildi de, öğrendi de böyle bir ihbarda bulundu?"

"Yılmaz Bey, Kapalıçarşı, döviz ve altın piyasası olan bir çarşıdır, yani şu anda bizim ne kadar Taksim'de bir yerimiz varsa, isteyerek veya istemeyerek Kapalıçarşı ile irtibat halindesiniz, mecbursunuz, yani bir altın alacaksınız, Merkez Bankasında o anda bulamıyorsunuz Kapalıçarşıdan alıyorsunuz. Çünkü, devamlı Merkez Bankasından almışlar bu adamlar. Pimdi bu Fatma Doğankayalı der ki: Birgün bakın kötülük nasıl yapıldı ve ifadesinde mevcuttur, yani bu bir komik hadisedir işimden saat 3.00'te çıkmayı uygun gördüm. Kendisi bir yerde çalışıyor ve oraya geldim, tesadüfen girdim, Celal Bey orada... Yani ben saat 3.00'te işimi gücümü bırakıp oraya gideceğim. Ve Celal Bey Benden bir nescafe istemiş ben nescafe istemişim. Kapısını çalarken diyor, ben telefonla

görüşüyorum, diyorum ki: Mehmet sen bu Çetin Emeç'i öldürmezsen ben seni öldüreceğim, demişim. Beyefendi bu mantık mıdır? Kendime ait bir telefon, kendime ait bir evimden yani bu kadar çok basit bir olay mıdır.. Yani bu iftirayı bu hadiseyi değerlendirebiliyor muyuz? Yani benim gibi bir insanı öyle Allah göstermesin, nasip etmesin ne dünyada ne ahirette böyle bir şey yapmayı. Ona ait bir telefonla mı yapar, hizmetçisinin yanında mı yapar, evinden mi açar? Niye jeton mu yok, Sokak mı yok?.... Adamı çağırırın talimat verirsiniz, yahu bu kadar basit bir olay mıdır bu? Onun için benim gücüme gidiyor. Yılmaz Beyciğim utanıyor o, neden utanıyor o. Beni tanıyanlar tanıyor zaten, fakat çok kişi acaba diyor, ondan utanıyorum. Bazı yerlere resepsiyonlara davetlere gidiyorum, böyle bir boyun bükük bir olaydır. Acaba bu adam benim hakkımda doğru mu konuşuyor, doğru mu düşünüyor? Yoksa ben yapmadığım bir olayı niye korkayım ki, niye çekineyim. Utanmak, çocuklarımdan utanıyorum. Basın beni bir kere öldürdü. Yani benim muhitim banka kredilerim, banka ilişkilerimdir, Allah'a bin şükür hêlê devam etmektedir ama eskisi gibi değildir ki..."Acaba mı?.."diyor. Ben kendi kendime... Karım yahu karım, çocuklarım 20 yaşında çocuklar... Böyle ikide bir gazete alınca, ikide bir olay, bu babanız ne biçim babaymış gibilerden, bir çocuk olarak. Yani utanıyorum, sizin sanıyorum ben ne kadar beraat ettim, ama karar sizlerindir. Lütfen beni aklayın... Bu memlekette yaşayacaksam namusumla sadıkla yaşamak istiyorum ben. Cezam varsa..."

"Hangi savcı ve hakimlerle birlikte..."

"Vallahi Sadık Bey, bana şimdi hatta siz soruyorsunuz belki orada 15- 20 kişi vardı. Yani ben davet etmedim ki bir kere, yani benim davetlim değil."

"Bakın Celal Bey, ben ifade edeyim, bu Turgut Doğankayalı'nın ifadesi: 'Ben Muhammed Celal Zehebi'nin evinde garsoniyer olarak çalıştığım tarihlerde'...

"İşte buyur garsoniyerdir...."

"...Bu şahsın evine hakim ve savcılar ziyarete gelirdi. Bunların içerisinde

ismen tanıdığım DGM Başsavcısı Vedat, Hakim Fikret Uluç, Pemsettin Penal vardı.

Celal Özel'in yaptığı her türlü kaçakçılık dosyasına bu hakim ve savcılar bakardı. Kendi aralarında konuşurken duydum. Ayrıca Kartal Adliyesinden tanıdık bir hakim veya savcı olabilir. 'Celal Bey sen merak etme, senin dosyaların bize gelecek, onları biz ayarlarız' dediğini ben Celal Beyin şoförlüğünü yaptığım sırada oto içerisindeki konuşmalardan anladım. Celal Zehebi çok önemli ve gizli notlarını Arapça olarak tutardı. İşte altına..."

"Peki Beyefendi, büyümüşsünüz, kültürlüsünüz, tahsillisiniz, yani bu mantığı kabul ediyor musunuz? Yani ben böyle bir olay olsaydı, şoförümün yanında yapar mıyım? Hizmetçimin yanında yapar mıyım? Bu kadar aptal mıyım? Bu hale geldim, bu raddeye geldim, bu mevkiye geldim, görüşmüş olduğum kişiler bellidir. İş yapmış olduğum.... Yani o kadar aptal mıyım? Ben bir DGM'nin savcısı veyahut hakimini çağıracağım, şoförümün yanında bunu... Yani mümkün müdür bu? Bunu siz mantıklı olarak kabul ediyor musunuz? Yani adaletinize sığınıyorum. Ben utaniyorum beyefendi. Lütfen evimizi, işyerlerimizi, muhitimizi geleceksiniz, göreceksiniz. İmam camilerinden teşekkür, doktorlardan teşekkür, hastalardan teşekkür. Benim için bir şereftir bu. Ben burada yaşıyorum. Benim vatanımdır yahu, alıp bir tabanca sıkar mıyım ben beynime. Niçin, ihtiyacım da yok. Benim bütün burada gayri menkulümdür, bütün işlerimdir, bütün arabalarım, bütün yapmış olduğum gayri menkulün, hepsi dışarıdan resmi kurdan dövizler getirmişim. Dışarıdaki olan aile hesabımdan, kendi hesabımdan. Ben öyle bir şey olsaydı, yahu getirin karaborsadan bozdurun. Bunu yapmam, etmem, yani lütfen adaletinize sığınıyorum ben. Ben devlete sadık, 5 ay evvel görüşmeye teşebbüs ettin, kendimi, kendimi tanıtayım, çünkü belki gıyaben beni çapulcu ve sokakta laleddayın bir kişi zanneder. Ben istedim, ben teşebbüs ettim. "

"Kime söylediniz?"

"Benim burada bir komşum vardır, 25 senelik tüccar bir komşum, dedim ki: Erdal

Pakarcan, benim küçüklük arkadaşım. Ben Ankara ile bir temas kuramıyorum, Ankara'da senin bir tanıdığın var mı? Çünkü Ankara ile çok ticari ilişkisi vardı. Dedi ki: Benim bir Mustafa Sami diye bir arkadaşım var. Çok muhterem, çok severim bir beyefendi, bir arayım. Dedim ki: O komisyonla veyahut Komisyon Başkanıyla bir tanışmak mümkün müdür? Anlatabiliyor muyum.... Sami ile görüştü, sonra Sami'yi bana tanıştırdı telefonla. Sami dedi ki: Yahu Celal Ağbi, bu benim iş yapmış olduğum kişiler, yani Jak Kamhi'dir, ne bileyim o Profilolarla, ondan sonra Alorkolarla efendim diğerleriyle hepsiyle diyalogu var. Hepsini gıyaben tanıyor bu adam, dedi ki, "Celal Ağbimiz yahu boşver kafanı yorma. Sadık Abi en yakın canımız abimizdir." Dedim ki: "Ben şeref duymak istiyorum ve tanışmak istiyorum bu adamla." Kendimi tanıtayım bir kere bilsin, bu adam acaba nedir? Katil midir, hırsız mıdır, anarşist midir, piskopat mıdır?....Yani beni yanlış anlamasın diye. Dedi ki: "Ben seni 4-5 güne kadar Ankara'ya çağıracağım." Sonra sizin Diyarbakır'da mı bir yerde mi işiniz çıktı, telefonda dedi ki: "Sadık ağbi İstanbul'a geldiğinde sizi çağırarak görüşecek. Pu anda zaten durum araştırma safhasında." Ve ben tabii o zaman Emniyete çağırıldım bir iki gün evvel. Siz bazı sorular kafanıza takıldı. O babamdan getirmiş olduğum parayı, ablamın hesabından falan. 1965'te Türkiye'ye geldiğimde. O soruları bana sordular, anlatabiliyor muyum? Cevaplandırıdım, izah ettim, ifademi verdim, çıktım. "

Başkan Sadık Avundukluoğlu kızgın bir ses tonuyla Zehebi'ye sordu:

"Niye tavassut arıyorsunuz?"

"Tavassut arıyorum, sizlerle tanışmak, ben kendimi tanıtmak için.. Çünkü bu olayın kapanmasını istiyorum, Sadık Bey, utanıyorum. "

"Benim telefonum..."

"Efendim telefonunuzu nereden bulacağım, keşke yani ben diyecektim ki: Sadık Bey adaletinize sığınıyorum. Durum bundan ibarettir kardeşim. Suçum varsa çekeceğim,

borcum varsa ödeyeceğim."

"Bu kadar açık, bu konuyu dile getir diyorsun, beni araştırıyorsun, direkt benimle temas kurmak düşüncesine sahip değilsin. Yani bir tavassut arıyorsun. Yani yaşıntın..."

"Sadık Bey, ya bir telefon ya iki telefon görüşmesi. Yoksa ben memnuniyetle...Mecliste hayatım geçti geçen dönemlerde. "

"Çok milletvekili tanıdığım var diyorsun...."

"Evet, yani...."

"Taa Reiscumhurla tanışıyorum diyorsun... Benimle görüşmek için mademki çok düzgün yaşıyorsunuz. Ben milletvekiliyim ve bir komisyonun başkanıyım. Benimle görüşmek için niye böyle bir tavassut arıyorsun? Yani... Ben senin yerinde olsam, açarım telefonu görüşmek istiyorum derim. Misal vereyim, Uğur Mumcu olayında eski milletvekilimiz Ömer Çiftçi geldi, bizzat komisyonumuza 'Ben size ifade vermek istiyorum' dedi. Beni sizin hakkınızdaki en çok kuşkulandıran hadise de, sizin bu şekilde tavassutlara sebebiyet vermeniz..."

"Pardon, sözünüzü balla kesiyorum, özür dilerim,Sadık Beyciğim, ilk tepki kötü olabilir. Çünkü siz benim hakkımda çok kötü şeyler düşünmüşsünüz. İstedim ki beni tanıyan bir kişi beni prezanta etsin diye bir kere, tanıyan bir kişi. Kimin benim hakkımda... Koç'tan mı istiyorsunuz, Sabancı'dan mı istiyorsunuz, Jak Kamhi'den mi istiyorsunuz, Vakko'dan mı istiyorsunuz, Cemi Demiroğlu'ndan mı istiyorsunuz.... Türkiye'nin en seçkin 100 tane profesöründen mi istiyorsunuz... Hepsi de benim hakkımda, yani ben böyle bir insanım..."

"Komisyona açarsınız, dersiniz ki: Ben Komisyon Başkanı Sadık Avundukluoğlu ile görüşmek istiyorum. Mektupla da...."

"Ya siz o anda beni refüze etseydiniz... Benim için büyük bir kayıptır, kahrolurum, ben o anda. "

"Hayır, ondan sonrası bize ait, komisyona aittir, bana aittir, Binaenaleyh o

zaman dedim ki: Bu gene aynı şekilde, şimdiye kadar hallettiği gibi..."

"Kesinlikle, kesinlikle..... Sayın Başkanım, bugüne kadar geldik. Namusumuzla şerefimizle burada bir Türk hanımla evlendik, çok mutlu bir aile hayatım vardır. Üç tane evladım vardır, evimizde Allah'a bin şükür sizli konuşuyoruz, bunun dışında bir kelime konuşulmaz. Bu da bizim yetiştirme tarzımıza aittir. Bu arkadaşlar sonra anladım ki olaydan 2,5 sene beni takip etmişler güya. Bunlara sorabilirsiniz. Bu takip 2,5 sene zarfında ne buldular, saygıdan başka, bağıştan başka, işten başka ve yardımlaşmadan başka. Mevcutlar, onların hepsini ifadesini alabilirsiniz veya yemin ettirebilirsiniz. 2.5 sene, 2,5 ay değildir. Ben burada, siz seçkin ve en yüksek ağabeylerimizsiniz, bu memlekette yaşayacaksam, şerefimle, namusumla adaletinize soruyorum: Sizin beni bu hususta bir aklandırmanız lazım, kesinlikle. Çünkü benim evlatlarım vardır, evlatlarımı evlendireceğim. Torun sahibi olacağım. Yani bu nesile devam edecek olaylardır. Lütfen onları bir yerde kesin. Yoksa bana güvenmiyorsanız en ağır bir şekilde beni cezalandırın. Benim bir suçum varsa memlekette cezamı çekmeye hazırım, borcum varsa hazırım. Yerlerim bellidir, evlerim bellidir, işyerlerim bellidir. Her zaman burada mevcutum. Yahu Sadık Beyciğim, yahu Sayın Başkanım böyle bir şey olsaydı, ben birinci saatte burada bir saniye kalır mıyım?"

"Benimle irtibat kurdurmak istediğiniz arkadaşlar sonra size ne dediler?"

"Hiçbir şey demediler, dedi ki: Diyarbakır'a gittiler kendileri ve Diyarbakır'dan geldikten sonra seni buraya çağıracağım, görüştüreceğim, çünkü Sadık Abi benim can ciğer akrabamdır ve beyefendi dürüstün dürüstüdür, muhteremdir dedi ve sen kendini ona göre hazırla.... Bir baktım telefon açtı, dedi ki: Araştırma safhasında şu anda Sadık Bey, zaten kendileri İstanbul'a geldiğinde seninle görüşecek... Başım la gözümle her zaman beklerim dedim. "

"Sonra?"

"Sonra herhangi bir olay olmuş değildir."

"Niye öyle demişim de sonra böyle olmuş..."

"Siz buraya gelecekmişsiniz..."

"Sizinle tanışıp görüştük mü?"

"Yok siz söylemişsiniz...Yok görüşmediniz siz kesinlikle. Pimdi görüşüyoruz.

Yani siz gelseydiniz nasıl olsa beni isteyecek ve görüş... Bu dosyanın tamamlanması için zaten sizinle gelip görüşecekler dendi, bana verilen ifade.

Yani ben her an sizi bekliyordum bugüne kadar. "

"Bu savcılar kimler?

"Savcılar, hatırladığım, kadarıyla çok savcı vardı. Vallahi hatırlamıyorum, fakat Başkan Osman Bey vardı. Ondan sonra Ankara'da şimdi tanıştırdı birkaç kişi mevcuttular. Yani çok vardı..."

"Kim onlar?"

"Vallahi Sadık Bey, ben tıp alemini sorarsanız hepsini söylerim size şu anda.

Çünkü hergün beraberiz. Onlar benim davetlim değil ve isimleri pek hatırlamıyorum. Yani birkaç Osman Pen vardı, şey başkan hatırladığım kadarıyla."

"Her kesimden var mıydı Celal Bey, yani bürokrat, emniyetten?... "

"Tabii var, bürokrat vardı, hepsi hepsi mevcuttu. "

"Celal Bey bir de şu var; bu Magharian Kardeşler diye ilgili olarak hani lisede iken tanışıyor..."

"Halep'te iken, ben liseyi orada bitirdim Yılmaz Beyciğim. Pimdi Yılmaz Beyciğim durumu anlatayım...."

"Ondan sonra İsviçre'de büro açtılar, ondan sonra da pek fazla ilişkiniz olmadı dendi..."

"Kesinlikle."

"Fakat biraz önce anlatırken bu Magharian kardeşlerle ilgili, Interpolun raporuna kadar her şeyi anlattınız bütün ayrıntıları..."

"Yılmaz Beyciğim hadise o kadar dallandırıldı ki.. "

"Çok yakından ilişkiniz varmış gibi bir açıklamada...."

"7 yaşındaki çocuğum, bu olaydan haberdar oldu. Nedir kardeşim, bu adamlar nedir? Bizim dostlarımızdır. Biz çocuklarını o konu dolayısıyla bazı kontroller hastane olmadan evvel ben de bir hipertansiyon vardır, bir de şeker vardır, kontroller... Onların ziyaretine gidiyorduk. Pimdi alakayı keselim gibilerden. Durum bundan ibarettir. Yani bu olay 7 yaşındaki çocuklar haberdar oldular efendim."

"Bir de şu konu var; şimdi siz 'Suriye'ye gidemiyorum' dediniz."

"Kesinlikle, 9 seneden beri gidemiyorum. "

"Suriye'ye gitmekten çekindiğiniz belli, bir dakika, sorumu sorayım da.... Pimdi Suriye'ye gitmekten çekinmenizin nedeni, mevcut yönetimin baskısı mıdır? Yoksa daha önce irtibatınız var mıydı bazı şeylerle ondan mı çekiniyorsunuz? El Muhaberat falan..."

"Zaten irtibat olsaydı... Yılmaz Bey, zaten buradaki bu basının saçmalığıdır. İrtibat olsaydı, benim burada dilediğim gibi olurdu. Benim annem 75 yaşında, şimdi telefon açarım sizin yanınızda, ayağı kırıldı, ziyaretine gidemiyorum. Muhaberatla veya başkasıyla sır diyalogu olan bir kişi pasaportsuz da gider. Birbirimizi mi şey edeceğiz.. Biraz kapatır mısınız bir durumu anlatacağım... Yani rica ediyorum, bağlamak istiyorum, adaletinize sığınıyorum.. Yerim belli, yurdum bellidir, evlerim bellidir, ticaretlerim bellidir. Bütün servetlerim Türkiye'dedir, dışarıda bir kuruşum kalmadı. Ben öyle bir insan olmasaydım, ne yatırıma giderdim, ne inşaatlar yapardım, ne kolektifler yapardım, ne burada cami yardım, ne hastane yaparım. Ben burada memlekette yaşıyorum. Takdir sizin yüce adaletinizin. Her ne kadar adalet bizi aklandırdıysa, sizin makamınıza sığınıyorum. Ben bu memlekette yaşayacaksam bana sahip çıkın, çünkü utanıyorum. Hiç olmazsa beni prezante edin. Yani bu adamın bu olayla uzaktan veya yakından

bir alakası yoktur... Çünkü her şey ortaya çıktı, belli, failler de bulundu.

Yani sizin gibi abilerimizle ben burada konuşmazsam kime başvurayım? Ben buraya

geleceğim diye benim ailem iki gün depresyon geçiriyor yatakta. Halen bu başladı

dedi: benim ailemle tanışmanızı istiyorum. Akrabalarımle tanışmanızı istiyorum.

Biz kimle yiyoruz, kimle geziyoruz, kimle oturuyoruz, kimle gidip geliyoruz. Ben

bütün hastaneler açılışlarında, bütün resepsiyonlardadır... Ben çok son

zamanlarda düğüne davet edildim, utandığım için boynum büküktür, özür diliyorum,

hediyemi gönderiyorum, çelengimi gönderiyorum, gitmiyorum ki. Acaba bir insan

yaptığından korkar. Ben bu olaydan korkmuyorum ki, utanıyorum. Suçlama kötü bir

suçlama. Bana ne bu adamdan. Adam ölürse bana ne, ölmezse bana ne. Allah rahmet

eylesin. Ne yaptı ki bana, Sonra ben kimim, ben üflü müyüm, ben dayı mıyım, ben

Sokakta kalmış olan.... İntihar benim için. Yani bütün bu olaylar görüyorsunuz

hepsi bir saçma, bir iftiradır. Poför diyor ki: DGM diyor. Ulan böyle bir şey

yapacaksam, şoförün yanında mı yaparım ben. Kadın diyor ki: Telefon şey

yaptı.... Böyle yapsam onun yanında telefonla mı... Kendi telefonumumu

kullanırım, o telefon bana aittir. "

"Magharian Kardeşlerle en son görüşmeniz ne zaman oldu? "

" 5-6 sene oldu hemen hemen. "

"Nerede görüştünüz?"

"Ben bir seyahata gittim, bir kotrolüm vardı Chek-up Zürich'e, orada bizi

alırlar, gezdirirler, sonra uçağa bindirip gönderirler. Sonra Başkanım yani

Magharian olayı, o kadar yani büyütülecek veyahut yani böyle abartılacak bir

olay değildir ki. Yani burada herhangi bir müspet ne paramız onlarda bulundu, ne

altınımız onlarda bulundu, ne herhangi bir şeyimiz oldu. Oradaki yanımda çalışan

iki tane işçi, polisler, İnterpol kafaya almış onları ve bu şekilde bu senaryoyu

hazırlamışlar. Yani herhangi bir..."

"Türkler paralarını İsviçre polisinden alabildiler mi?"

"Bunu hiç bilemem beyefendi. Çünkü benim ne param vardır, ne altınım vardır, ne pulum vardır. Hiç alıp almadıklarından emin olun ki haberim yok. Çünkü benim konum değildir. Magharian benim hemşerimdir. Zürih'e tedavi için ve çocukların okulu münasebetiyle gidiyordum, odasına da bir iki defa.... Telefonlarım orada bulunmuştur ve hadise bu olay telefon yüzünden başımıza gelmiştir. Durum ondan ibarettir efendim."

"En son yurtdışına ne zaman çıktınız?"

"Yurtdışına aşağı yukarı 2,5 sene evvel bir arkadaşımızın düğünü vardı, seçkin birkaç tane arkadaşla düğüne davet edildik. Bakan seviyesi, milletvekili seviyesi, sizin arkadaşlarınız, gittik, İsviçre Cenevre'ye gittik, onlarla beraberdik, ondan sonra geldim. Bir sefer geçen sene yılbaşında hanımı aldım gittim Meritus, şimdi reklam yapıyorlar Afrika, yani dünyanın en iyi ülkesidir. Viktorla beraber gittik Meritus'a gene bir hafta orada kaldık, geldik. Yani bir yurtdışında çıkma veyahut herhangi bir şey konu değildir ki. Benim yurtdışına çıktığımda Viktorla çıkarım, seyahat çıkarım, eskiden çok çok çıkardım, şimdi çıkmıyorum, bir iki seneden beri çıkmıyorum. Çünkü sağlık durumum müsait değildir. Ben de 300'e yakın şeker var, hipertansiyon 21'dir. Bakın şimdi romatizmaya çıkıyorum, hergün fizik tedaviye gidiyorum Profesör Doktor Dilek Onar'dır. Kemik erimesi de başladı. Bu stresler nereye gidecek Sadık Bey? Stres. Yani köşkte yaşıyorsunuz, Allah'a bin şükür, Allah'ın bütün nimetleri sana verilmiş, ama huzurun yoktur. Ne faydası var ki bunun? Yoksa ben Türkiye'den birinci olaydan sonra zaten işlerimi tasfiye edip bir iki ayda, altı ayda giderdim. Ama niyetim yok. Çünkü burası benim vatanımdır. Yoksa ben giderdim zaten. Yurtdışına çıkma yaşağım da yok. Birinci günden yoktu ki, her an çıkarım giderim ben. Ama burası vatanımdır. Yani ancak ben idam edilirse gitmem... Mümkün değildir, hayatım burada, her şeyim burada. Sizleri kazanmak istiyorum. Yani sizinle bir tanışmak, bir davet bir şereftir. Bizim bir gayemiz yoktur."

Zaten ben bu olayın hepsinin hesabını vermişim. Yani sizinle bir tanışmak istiyorum. Beni anlayın ve görün, beni temize çıkarın bu olaylardan. Yani adaletinize sığınıyorum, büyüklüğüne sığınıyorum."

"Herhangi bir şekilde belge aldınız mı siz? En son, yoksa sadece savcılıktan takipsizlik kararı mı."

"Takipsizlik kararı, mahkemeye gittik, mahkeme takipsizlik kararı bize verdi.

Herhangi bir belge falan...şimdi efendim, hadiseden sonra biz 15 gün gözaltında tutulduk ve o olayda rahmetli Turgut Özal'ın Özel Kalem Müdürü benim için telefon açtı. Pimdi Büyükelçimiz Bonn'da idi, geldi. Benim için 100 tane profesör telefon açtı. "

"Nereye açtı?"

"Emniyete. Benim için 4-5 arkadaş sizlerden telefon açtı. Necdet ne yapıyorsun, yanıştır. Bu adam bizdendir...Ve Necdet (Menzir) tabii dinlemedi. Sonuna kadar adam yapacağını en iyi şekilde yaptı, hiç onlara taviz vermedi, kesinlikle. Hiç kimseye artık Necdet vazifesini yapacak diye ve büyük bir kahramanlık peşinde diye hiç kimsenin telefonuna çıkmaz oldu. Ve 15 gün biz polisteki olanı gördük. İfademi verdim ben en son. Mahkemeye çıktık ve mahkeme ifademizi aldı orada iki üç saattir, bizi serbest bıraktı. Bir ara sonra bana postane vasıtasıyla takipsizlik kararı göndermiştir. "

"Başka bir şeyden tutuklu yattınız mı? O soruşturma günü, aynı gün mü sizi savcılık serbest bıraktı?"

"Evet aynı. Ondan sonra efendim bir...."

"Herhangi bir suçtan dolayı tutuklanmadınız mı?"

"Polis tabii bizi bıraktıktan sonra, diktatörlük yapmak istedi. Yani efendim ille bir şey takacak, ille bir kanca takacak. Benim evimde 78 tane altın çocuklarımıza aittir. Tutturuyor diyor ki, bunlar sahtedir. Yavrum sahte değildir ki, benim aldığım kişi bellidir. Gidiyorlar Darphane'ye gönderiyorlar,

Darphane bir rapor veriyor: Bunlar 22 ayardır. Telefon açtım, dedim ki: Efendim altınlarım ne oldu? Dedi ki: Ben sana altını iade edemiyorum. Rapor geldi 22 ayar, gel buradan git adliyeye hemen o şeyleri sana adliye oradaki kuyumcudan iade eder. Gittik çıktık bir nöbetçi bir hakim, Elmas Hanım. Hemen oradaki kapıcı dedi ki: Beyefendi bugün niye geldiniz? Hayrola kardeşim, altınlarım var, geri alacağım dedim. Bu kadın affetmez kesinlikle, hiç kesinlikle dedi. Aman bugün... Yahu kendi ayağımla geliyorum, ne demek... Ayağımla geliyorum, altınlarımı alacağım. Bir çıktık efendim, kadın diyor ki; bakıyor, 'Ben bu davayı bilmiyorum, sizleri tutukluyorum...'

Emniyetten beni gönderdiler buraya, işte altınları işte bana iade etmek için. Bana diyor ki: Bu dava ilk defa bana geldi, ben sizi tutukluyorum. Mahkemede işinizi ayıklayın. Ve gitti bu kadın bizi tutukladı. 26 gün. İtiraz ettik bir üst mahkemeye. Üst mahkeme itiraz etmekle beraberdir, bizim itiraz eden avukat geciktirdi, 1 gün geciktirdi. "

"Avukat kim?"

"Bilmiyorum ben. Sait.... Bir arkadaş tuttu, yani avukatı ve orada biz 24 gün kaldık. Stajyer biri. Çünkü itiraz için dilekçe bir şey yok yani. Ve biz burada tabii sağlık bakımından dedik: Bizim 20,21 hipertansiyonumuz vardır, şekerimiz vardır, ürik asitimiz vardır, romatizma var. Onun dolayısıyla ben orada kaldım 24 gündür. Allah var yıpranmadık, bir şey olmadı. Çıktım mahkemeye, mahkeme bakar bakmaz, aaaa dedi, hemen serbest bıraktı, bir celse sonra beraat etti, iade etti o.. Ve beraat kararı Ben de mevcuttur. Yani orada gittiğimizde çaba yani mevcuttur ben size gösterebilirim. Yani efendim bir insan iş hayatında muhakkak böyle tip şeyler... İş hayatlarımızda da bazı geliyorlar, belediyeçi geliyor çocuk çıkarıyor 2 milyon para veriyor. Geliyor o gün diyor ki: Seni rüşvetten içeri.... Niye veriyorsunuz diyor... Yani bunlar devamlı olan şeylerdir bunlar hayatta. İş yapacaksınız. Bir atasözümüz var: Büyük başın derdi

büyük olur. Ama bir memuriyet yaparsınız, kabuğunuza çekilip; evinizde otursunuz, teslim olursunuz hayata... Mademki bu işleri yapacaksınız, bu hergün olan işlerdir. Yani onların dışında belki onlar resmiyete dökülseydi, belki bu kadar olurdu. Çünkü hergün bu olaylar vardır. Maliyeci geliyor diyor ki: Efendim, bir mal aldınız Petkim'den niye geçir.... Yahu kardeşim fatura daha gelmedi ki. Rap diye bir ceza yazar. Yani bu olaylar..."

"Celal Bey bir de şu konu var. Türkiye'de bazı olaylar var. İnsanlar öldürülüyor, bu öldürölüş nedenlerini ve bunların faillerini araştırmak üzere bir komisyonda görev aldık.."

"Tabii efendim, varız, hazırız..."

" Pimdi bir kimseyi hemen mahkeme kararı gibi sen aklandın deme durumunda değiliz. Yalnız şu var: şimdi diyelim ki elimizde bir interpolun raporu var.

İşte bazı kişiler araniyor, bazı suçlar yükleniyor onlara deniyor ki: Mesela; Muhammed Celal Zehebi veya Celal Özel araniyor, şu şu işlerle uğraşıyor deniyor. Yani üstelik de diyor ki: Bu uluslararası alanda karaparanın ve kaçakçılığın....Karaparanın aklama işleriyle uğraşıyor. İşte kaçakçılık yapıyor, "Doktor" lakabıyla taniniyor bu adam..."

"Evet, evet, oradaki olan zaten düzmeceler..."

"İnterpolun durumunu biliyorsunuz, yani böyle bir rapor düzenleyince ister istemez üzerinde durmak gerekiyor. "

"Haklısınız. "

"Yani bunu bir Vehbi Koç'a demiyorlar da, bir Sabancı'ya demiyorlar da, bir Enka Holding'in sahibine demiyorlar da size niye diyorlar diye bir soru aklımıza geliyor. "

"Efendim bu soru diyordum ki size: Magharian'ın düzeni yüzünden gelme bir sorudur, bir hadisedir. Oradaki olan o iki kişi var ya, o iki tane çocuk vermiş olduğu ifadeleri tutuklanmadılar onlar. Bunu yaptıktan sonra onlar Amerika'ya

zaten gitmişler."

"Bu Magharian Kardeşler mi böyle demiş sizin hakkınızda?"

"Hayır hayır, zaten Magharian Kardeşler bir şey diyemezler ki. Orada yanlarında çalışanlar, Interpol demiş ki onlara: Bu işi bize A'dan Z'ye kadar ne kadar teferruatlı, ne kadar bize anlatırsanız, herkesin hakkında korkmayın, sizi serbest bırakacağız. Biz bu olayın üzerinde 6 ay 1 sene... "

"Efendim o çocuklar sizi nereden biliyor? "

"Ben oraya tedavi için gidiyordum, çocukların okulu için gidiyordum. Yani benim hemşerim..."

"Gidilir ama, yani o çocuklar size niye desin ki: Celal Zehebi bu işlerle uğraşıyor?"

"Yalnız benim değil ki, herkesin üzerinde..."

"Bir düşmanlıkları var mı onların size?"

"Yok, şimdi orada ismimiz çıkınca kendileri dediler ki: Ne kadar biz abartırsak, ne kadar böyle kafadan atarsak belki kendimizi kurtarırız gibilerden... Yani kötülük yapmak o kadar zor değildir ki. Allah bize yaptırmazın yani, herkes bunu yapabilir yani kötülük. Sonra efendim, ne kadar bir şey ortaya atıldıysa bizim aleyhimizedir. Allah'a bin şükür alınımız açıktır, alınımız aktır. Burada ben mevcudum, oturmuyorum, ben şeyden kaçmıyorum. Size söylüyorum; memlekette şerefli, namuslu, haysiyetli yaşamak istiyorsan her ne kadar adalet beni temize çıkardıysa, sizin tarafınızdan ben aklanmak istiyorum. Çünkü burada yaşayacağım Yılmaz Bey. Bu hayat bir iki günlük değildir. Bu ne kaçakçılığa benzer, ne altına benzer ne dövize benzer. Bu başka bir şeydir. Başka bir olay. "

"Bizim Komisyon olarak hiçkimseyi suçlamak gibi bir mantığımız..."

"Haklısınız efendim, ben hergün emrinizdeyim. "

"Adada da yazlığınız var değil mi?"

"Var tabii yazlıklar, yazlıklar vardır. Ben Adada inşaat yaptım. Ne demek

yazlığın var mı? Ben inşaat sektör sahibiyim Beyefendi."

"İsviçre savcılar yazıyor."

"Yazabilir, peki niye Boğazdakileri yazmadı ki. Pimdi ben kooperatif yapıyorum 270 daireli Beylikdüzü'nde. Ben kaçırmıyorum ki. Yani yazabilir, yazlık değil, yazlıklar vardır. Çünkü inşaat yaptım, benim branşımdır. İthalatçiyım ben Türkiye'nin Sarı distrübütörüyüm benden başka kimse getiremez ki Seylan Çayı."

"Celal Bey, bir de şu var; Çetin Emeç'in öldürülmesi olayını da Fatma Doğankayalı gerçeği söylemiyor falan deniyor da. Onların herhangi bir ilgisi yok, sizin de ilginiz yok ama, herhangi bir duyum, herhangi bir bunun öldürölüş nedeni siyasi midir adi bir olay mıdır? Bu konuda herhangi bir bilginiz var mı?

"

"Yılmaz Bey bana soruyorsunuz, diyorsunuz ki: Yani siz intihara teşebbüs ettiniz mi? Ona benziyor. Benim konum değildir. Pimdi şeye benziyor bu. Ben böyle bir şeye teşebbüs etseydim, demek ki servetime burada bir benzin dökmek demektir. Ben bu adam..."

"Yok yok onu ben demiyorum. Tamam siz.. Fatma Doğankayalı..."

"Ne olabilir ki, mümkün değil. "

"İşte gerçeği söylemedi, doğru değil, iftira ediyor dendi de. Hani bu öldürölüş nedeni diyelim ki böyle bir yazı yazmaktan kaynaklanmıyorsa, o zaman bir tahmininiz var mı bu konuda? Olay siyasi midir?.."

"Efendim, emin olun ki belki size enteresan gelecek, ben gazeteleri alırım, o büyük manşetleri var ya okurum, sonra içeride ki ekonomik sayfayı harfi harfine okurum, beni ilgilendiren ekonomi sayfası. "

"Ama isminiz geçerse...."

"Geçebilir".

"Yani şöyle, en azından bir yakınınız bir ev adamınız, tanıdığınız, işyerinde çalışanınız, dostunuz, yahu şu gazetede ismin geçiyor, bu neyin nesidir demiyor

mu?"

"Hiç aklıma bile gelmedi ki. Bak nimet hakkı için hepimiz müslümanız adamın ismini orada emniyette öğrendim. Çocukların başı için, yemin ediyorum. Gençliğimin hayrını görmeyim. Ne işim var efenim. Benim branşım değildir. Ama dövizden sorun, altından sorun, inşaattan sorun, dahili ticaretten sorun, çaydan sorun. Bak Magharian size açık açık durumu anlatıyorum. Ama bu olay benim olayım değildir, hadise benim hadisem değildir."

"Celal Bey, bu Fatma Doğan sizin yanınıza girerken hiç araştırmadınız mı bunun önceden kimle ilişkisi vardı..."

"Hayır efendim... Aşağı yukarı evet bir sene."

"Yani öyle bir durum var ki, sanki sizin yanınıza maksatlı olarak gelmiş gibi bir durum da var. Bunun üzerinde durdunuz mu?"

"Efendim, burada hepimiz kardeşiz. Ve bir şey anlatmak istiyorum ben. Bazı olaylar yakışmaz biz erkeklere. Herkesin özel bir hayatı vardır. Pimdi ben oraya bazı zamanlar gerek dekarasyon gerek evimin tamiratıyla uğraşırdım. Bu kadının görmüş olduğumuz davranışı hoşuma gitmedi. Yani bu kadın kafasına bir şey taktı. Neden? Herkesin evi bizim evimizde olmasın. Süs pozisyonu değişiktir. Hatta bir iki çok affedersiniz telefon açtım ki kızım biraz sonra geleceğim, iki üç kişi gelecek evi görecekler ona göre falan.... Orada çünkü bir şömine vardır, bir de kalorifer, kat kaloriferi pek ısınmaz. Oraya uğrayacağız dedim, bir görsünler yani ev sıcak havası filan. Ben şimdi hemen geliyorum, onlar bir iki saat sonra gelecekler falan.. Bir gittim. Gidiş tarzı, pozisyonu başka, değişiktir, azarladım ki, o ne dedim kızım, git, üstüne bir şey al gibilerden. Yani ben şimdi bu işin içinden çıkamıyorum. Bu kız ne taktı kafasına; beni mi taktı, onu ben de bulamıyorum ki, hadiseyi bulamıyorum. Niçin taktı? Ben öyle bir şey yapacaksam, gidecek evden telefon açacağım, Mehmet şu adamı öldürmezsen... Yahu 7 yaşındaki çocuk yapmaz bunu sayın milletvekilim. 7 yaşında çocuk bunu yapmaz

yahu."

"Bir de şey var, sizi A'dan Z'ye kadar takip etmiş. Nasıl bir iyilik. Sizin anlattığınıza göre..."

"Yani saat 3.00'de ben gideceğim..."

"O da size hep kötülük. Yani bu kadın bir ajan olabilir veyahut bir örgütte çalışan... İyilik yapıyorsunuz doğru, onun şeyi belli, ama o da ne yapıyor, devamlı siz kimle ilişki kuruyorsunuz, kimle irtibatınız var, ne işleriniz var. Sizi A'dan Z'ye kadar tanıyor."

"Eeeee, biz evden çıkardık onları, tabii kötülük yaptık."

"Kendi işini bilir, çay mı getirecek çay getirir, temizlik yapar falan, mesela sizi bütün yönlerinle araştırmış, yani bir istihbaratçı gibi değil mi? O insanı düşündürüyor bu kadını. O zaman bu kadın hakkında daha başka türlü bilgileri araştırmak lazım. "

"Biz zaten kadını aldığımız zaman bu çocuk şizofrenidir. Zaten polis ifadelerinde belli, yani bir çocuk buraya karşımıza aldığımız zaman soru soruyorsun güler, anlatabiliyor muyum... Yani belli ki bir şizofreni hastalığıdır. O kadını oraya getirmekle biz sanki acıdık. Nasıl olsa ev satılincaya kadar, burada bir yesinler, ısınsınlar, bir de bekçilik yapsınlar gibilerden. Yani benim kalkıp da birgün herkesin hakkında bu kimdir, şu şudur, bu budur gibi... Ama çocuğu bana gönderen çok muteber bir arkadaşımın yanında çalışan bir şofördür, onu tanıyorum ben. Jak Kamhi'nin yeğeni dedi ki bana: Çok güzel temiz bir şoför var. Bebeklidir, biraz kafadan zayıftır ama, namusludur ve Allah var çocuk çok çok namusludur. Çıkardı, aldık bizim yanımıza. Sonra beyefendi yani bunlar düzmece ve uydurmasyon ve iftira olduğu aşıkardır, yüzde yüzdür. "

"Polis sizi uzun zaman izlemiş, sonra bir yazı göndermiş, biz yanlış yaptık diye öylemi..."

"Evet, 2.5 sene beni takip etmişler. "

"Böyle bir yazı gönderdi mi?"

"Yook. "

"Biz sizden gereksiz yere kuşkulanmışız diye. "

"Yok, kesinlikle. Yalnız o karı koca var ya, müfettişliğe çağrıldığımız zaman

kapıda baktım kız ağlıyor, dedi ki: 'Ne olur hamileyim, beni affet, ne olur!'

şahitlerim de vardır. "

"Fatma Doğankayalı mı?.."

"Tabii tabii, çünkü biz müfettişliğe çağrıldık. Baktım ki kapıda karı koca.

Çocuk zaten pek muhatap olmuyorum çünkü şizofrenidir, yani belli gördüm mü

hasta, resmen bir akıl hastasıdır. Dedi ki: Ne olur bağışla, yalvarıyorum. Bak

doğum yapmak üzere... Hata ve hatta tek böbreklidir. İkinci böbrek nefrittir.

Ben onu aylardır tedavi yaptırdım, aylardır. Sen bana çok iyilikte bulundun

dedi. Son zamanlarda aramızda bir tartışma oldu. Ben de çok büyük bir kötülük

yaptım. Buraya kadar varacağını bilmiyordum. Ne olur beni affet, ne olur beni

helal et dedi. Dedim ki: Kızım insan der ki: "Affedersiniz pezevenk de, kaçakçı

de, hırsız de. Ne bileyim nedir bu olay... "Ne olur bağışlayın, yalvarıyorum"

dedi. Bunu kullandı. Bizi 11 gün çok sıkı altında bir soruşturmaya tabi

tuttular. Ve hırpalandık, ama artık iş işten geçti. Yani biz ne davacıyız, ne

aleyhte konuşacak durumumuz yok. Ve diğer arkadaşlara ve Necdet Bey (Necdet

Menzir) kendisi bizzat , yönetti ve çok kaba hareketlerde de bulundu bana karşı.

Yani ben tahmin etmedim böyle olacağını. Çünkü ilk şeyde inandılar yani aman bir

kurban, aman bir kurban gibilerden. Ondan sonra 15 inci gün ifademiz verildi,

mahkemeye çıktık. Ne başka bir yazı, hiç herhangi bir konu olmuş değil."

"Teşekkür ediyoruz."

"Abi saygılar. Ben sizden rica ediyorum, son olarak memlekette yaşayacaksam her

zaman cevap vermeye hazırım. Benim Türkiye'nin dışında başka bir vatanım yoktur.

Yatırımlarım buradadır. Hayatım buradadır. çocuklarım buradadır, hanım Türktür, ben de Türküm, her ne kadar sonra Türk vatandaşlığına geçtiysem Türk asıllıyım. Annemin kökü Gaziantep'lidir. Ben zaten Araplığımızı, Suriyeliğimi çoktan unutmuşum. Beni tanımayanlara Arap diyemem, Suriyeli diyemem, çünkü utanıyorum. Gerek Türkiye aleyhine yapılan yine bu olaylardır. Gerek duyduğumuz, gerek işittiğimiz lütfen bu konuşmalar gizli tutulsun. Aramızda kalsın. Her zaman sizden bir yardım ve medet isteyeceğim. Lütfen beni aklandırın. Sizden bunu rica ediyorum. Yani Türkiye... tasavvur edin, vatandan vazgeçtim. Vatanım yok. Hayatım burada. Niye, benim bu yatırımlarım İsviçre'de veya İngiltere'ye yapmaz mıyım? Ne fark edecekti ki. Yani ne var, varım yığım, çocuklarım hayatım, her şey Türkiye'de, Türküm ben. Zaten Türkiye'nin dışında bir vatan kabul etmiyorum ki. Bu kadar güzel bir ülke, bu kadar iyilik veren, bu kadar yani aleyhine yapılır mı böyle bir şeyler? Böyle bir şeye davranılır mı? Mümkün müdür?"

" Vatandaşlığa geçiş şeklinizde de bazı şeyler var. "

"Efendim, Türk vatandaşlığına müracaat ettik, prosedürde. Ve tabii ben İstanbulluyum, burada İstanbul'da oturuyorum. Yani Ankara' ya gidip gelmek ne gibi yani efendim Türk vatandaşlığına...Türk vatandaşlığına geçtiğim zaman mı?"

"Türk vatandaşlığına geçişte de bazı sıkıntılar var yani belgeler mevcut..."

"Ne oldu efendim ben tabii prosedür içerisinde müracaat ettim. Tabii gecikti, ondan sonra bana tebligat verildi.."

"Yani polis kayıtlarında vatandaşlığa alınmaması, yurtdışı edilmesi gibi kayıtlar var..."

"Efendim yurtdışı edildim bir sefer. "

"Ama ilk geldiğinizde."

"Evet, yurtdışı edildim. Ama tabii Türk vatandaşlığına geçmeden evvel. O döviz yüzünden, o şey var ya ailemden biliyorsunuz, siz sorumlusunuz herhalde... Ben buraya geldikten sonra zaten ailemi kaybettim, babamı kaybettim ve bir ara

gittim oraya oradaki kalan miraslarımızı topladık, aramızda paylaştık, 18-19 yaşında idim ve Türkiye'ye yerleşmek maksadıyla tabii parayı yanımda getirdim ben ve bir Kent Otelin yanında orada bir tavrak vardı o zamanlarda Ankara'da, onu almak niyetindeyim ben atladım uçağa gittim, dövizlerim yanımda, 435 bin mark ve 50 bin dolar. O zaman büyük bir para Çanta içerisinde Merkez Bankasına giderken bir trafik araması, açtık çantayı nedir? Döviz. Kimin dövizi? Benim dövizim efendim, 100 gün evvel neyse o zaman döviz memlekette yoktu bilinmeyen bir olaydı, 25 sene evvelki bir hadise. Merkez Bankasına durum intikal edildi, mahkemeye gönderildik. Hakim dedi ki: Evladım bu ne parası? Dedim ki: Efendim, geçen sene babamı kaybettik, mirastan toplanan para. Getirdim Merkez Bankasına yatırmak üzere, gidiyordum, laleddayın bir arama oldu, hemen dedi ki: Bak yavrum yurtdışından getirdiğini ispat edebilir misin? O zaman derhal iade ederim dedi. Hemen telefon açtım orada çekmiş olduğum bankadan. Getirdim belgeyi ve ibraz ettim mahkemeye, mahkeme Türk parasına çevirip o zamanın parasıyla 1962 bin lira.. Tamam tekabül eder. İade etti. Bunu İçişleri Bakanı suç olarak kabul etti. Niye efendim gelirken bir deklare yapmadım... Bana sorulmadı ki deklare... Beni bir müddet sınır dışı ettiler, sonra müracaatla hakkı kazandık, tekrar Türkiye'ye geldim, yani durum bundan ibarettir. Türk vatandaşlığına.."

"Kim nasıl yardım etti"

"Türk vatandaşlığına efendim, Türk vatandaşlığına geçerken tabii bu... O anda bir döviz affı zaten çıkmıştır, hatta ben bir mecliste idim, bir arkadaşına dedim ki: şöyle bir durum var, sen buna yardımcı olabilir misin. Hay hay dedi. Bir döviz affı zaten var artık bu konu değildir. İntikal edildi İçişleri Bakanlığına, İçişleri Bakanı hatta bir kelime sarf etti, dedi ki: Yahu bu adamın görüşü bizden daha ileridir. Yani bu serbestliği daha evvel görmüştü, biz serbestliği şimdi görüyoruz. Ama döviz affı zaten çıkmıştı. Ve o zaman ortadan kalktı bu olay. Yani döviz affı olmasaydı belki bir engel olacaktı."

"Tabii Allah var eylesin, bir hayli servete sahip olmuşsunuz da....

İlk ticarete başladığınızda memleketten mi para getirdiniz, yoksa çalışarak mı para kazandınız?"

"Hayır, memlekette kayıtlarım vardır. Bu parayı memleketten getirdim. Efendim kayıtlar mevcuttur. Mahkemededir. Bu para..."

"Getirirken tabii sınırda aramalar oluyor,"

"Hayır efendim, durumu izah edeyim efendim. Ben o zaman 18-19 yaşlarında idim, buraya geldim Türkçeyi öğrendim, yabancı diller okulunda. Ondan sonra giriş imtihanına girdim, girdikten sonra Cerrahpaşa Tıp Faköltesini kazandım. Ve ilk 15 kişinin içerisinde 7'nci kişiydim ben. Birinci sene sonunda babamı kaybettim, ailenin en büyük erkeği ben idim. Atladım gittim orada işleri düzelttim, menkulümü, gayri menkulümü falan hepsini düzelttim ve o parayı dövize çevirip ve Türkiye'ye yerleşmek maksadıyla getirdim. Buraya girerken ne iş soran vardı...

Bir de bir James Bont yanımdaki çanta içerisinde... Yani ben öyle bir şey ki döviz getiriyorum Türkiye'ye. Bir gençlik vardı, bir cesaret vardı. Sonra bunun bir sakınca tarafı aklıma gelmedi ki. Türkiye 'ye döviz getiriyorum ve Merkez Bankasına giderken o anda, bu hadise ortaya ıktı."

"Ne parası getirdiğiniz"

"435 bin mark..."

"Hayır, ilk önce parayla mı geldiniz, yoksa sonradan parayla geldiniz?"

"Babamı kaybettikten sonra efendim, ondan sonra gittim oraya. İşte miras işleri, biraz altınlar vardır. İşte biraz ablamda vardır, annemde vardır, birkaç topraklarımız vardı, onları çevirdik, herkesin... İki ablam vardı, bir tanesi rahmetli oldu. Onları getirdim yanımda ve bu hadise ortaya çıkınca mahkemeye intikal edildi, intikal etmekle benim rahmetli kayınpeder Hacı Nazuh Özel, çok muteber bir tüccar, varlıklı bir tüccardır, Yani şu anda onlar Aksaray'da 4-5 tane apartman sahipleridir. Yani benim hanım da varlıklıdır. alıştık,

abaladık, aldık verdik, arsa aldık, dükkanlar aldık, Kapalıçarşıda aldık, birkaç tane dükkan sattım, Mısır arsında sattık. Yani, bu Allah'ın bir lütfudur, bu pozisyona, bu mertebeye geldikten sora bu şeyler düşünölür mü? Tekrar ve tekrar, ben bu memlekette yaşamımı devam ettirmek istersem, bu vatanımda, çocuklarımla iftihar edeceksem, onlara tahsil yaptıracaksam, üç evlattır, bu vatana kazandıracaksam, onurlu yaşamak istiyorum efendim. Yani bu olay, bu olay benim sırtımdan alınsın, bu Magharian hadisesi, ben üzerinde bile durmuyorum. Ticaret hayatım olabilir, olmayabilir ama bu suçlama çok kötü. Yani bir lekedir. Yarın mesela, o devam ederse, aklanmaz. Gündeme ne getiriyorsunuz ki. Ben görüştüm, adam diyor ki , gazeteci bunu yazmazsa nasıl gazeteyi satacak diyor. "

"Teşekkür ediyoruz. "

"Saygılar efendim."

"Celal Zehebi'nin gizli yaptığı konuşmalar vardır; o nedenle kayıt aletinin kapanmasını istemiş. Bunu banta kaydetmek için bandı açtırdım. Sizler de aynı şekilde söylerseniz. Banta geçtikten sonra tamamdır."

Bu sırada SHP Malatya milletvekili Mustafa Yılmaz kayıtlara geçmesi için şunları söyledi:

"Celal Zehebi'nin, bandın kapatılmasını, teybin kayıtlanmasını belirttiği yerlerin, Suriye ile ilgili, Suriye aleyhine söz söyleyeceği sanıldığından kapatılmasını istediğini belirtmek istiyorum. "

MİT UZMANINDAN DEĞERLENDİRME

Çetin Emeç suikastiyle çok yakından ilgilenen birisi daha vardı ki, bu kişi, Türkiye'nin fali meçhul cinayetler üzerinde belki de en bilgili uzmanlarının ilk üç adından biriydi.

Sözünü ettiğimiz kişi, Emeç'in arkadaşı olan ve 26 Mart 1990 günü İstanbul

Bağdat Caddesinde kurşunlanarak öldürölen MİT eski Müsteşar Yardımcısı Hiram

Abas' tan başkası değıl.

Abas'ın konuyla ilgilenmesi konusunda, yakın dostu ve 1994 şubatında MİT'e geri

dönen Mehmet Eymür, anılarını topladığı " ANALİZ" adlı kitabında bakın nasıl

anlatıyor:

"Hiram Bey, Profesör Muammer Aksoy'un ve özellikle şahsen tanıdığı Çetin Emeç'in

öldürölmeleri ile bir hayli ilgilenmişti. Her ikisi de kendi branşlarında

Türkiye'nin yetiştirdiğı değerlerdi.

Hiram Beyin evrakları arasında bulunan, ancak kime ve ne zaman verildiğı belli

olmayan 'yıkıcı, bölücü ve terör faaliyetleri' ile ilgili bir raporun

müşveddesinde onun bu faaliyetlerin amaçlarını ve yöneldikleri hedefleri iyi

bir şekilde tahlil ettiğini ve özellikle Çetin Emeç ile Muammer Aksoy'un

öldürölmeleri üzerinde durduğunu görüyoruz.

Hiram Bey terörün amacını 'Devletin iç ve dış politikasında güçsüzleştirilmesi,

zayıflatılması, ekonomik yönden yıpratılması, dış yatırımların durması, ölk

içinden dışarıya sermaye kaçışlarının başlaması, halkta istikbale ve devlete

güvensizliğin , şaşkınlığın yaratılması, demokrasinin yıpratılması,

hürriyetlerin kısıntıya uğraması, ordu, polisin ve istihbaratın ana

görevlerinden uzaklaştırılarak terör ve yıkıcı faaliyetlerle boğuşur duruma

düşürölmeleri' şeklinde özetliyor. Emeç ve Aksoy cinayetlerinin arkasında

kimlerin olduğunu tesp

"Bu suikastler ayrı örgütlerin de faaliyetleri olsa, arkasında yabancı devlet ve

planlama desteğı olup olmadığı hususlarının öğrenilmesi lüzumludur. Çünkü sonuç

ve güdüler, gayenin Türkiye'nin stabilitesini bozmak olduğunu düşündürmektedir'

diyordu."

Abas'ın ölümünden önce yaptığı değerlendirmeler bunlar.

Olayın altını çizerken, bir dış desteğe ve onların maşası olan iç unsurlara dikkat çekiyor. Onun bu uzmanlığına da saygı duymak gerek diye düşünüyorum. Hele hele Mehmet Eymür gibi babadan istihbaratçı olan ve MİT içinde 50. yılını doldurmak üzere olan bir kişi Abas'ın bu değerlendirmelerine anıları arasında atıfta bulunuyorsa, bunu inceden inceye tartışmak ve araştırmak gerekiyor kanısındayım.

Ulaşabildiğim belgelere ve bilgilere dayanarak Çetin Emeç suikastinin bilinmeyenlerini okuyucuya aktarmaya çalıştım.

Bu kitaptaki bulguların ışığında Çetin Emeç olayıyla ilgili değerlendirme size ait. Pu suçludur veya değildir gibi bir yargıya sahip değilim. Böyle bir yargı kaygısı da taşımıyorum. Aradığım şey gerçeğin izi. Bu amaca ulaşabilirsem yarın bir başka gazetecinin öldürülmesini engelleme konusunda, üzerime düşen sorumluluğu bir ölçüde yerine getirmiş hissedeceğim kendimi. Çünkü Türkiye'nin her geçen gün biraz daha karanlığa gömülmesine, cehenneme dönüştürülmesine karşı, özgür, bağımsız, mutlu Türkiye'ye inanan herkesin bulunduğu yerde zaman kaybetmeden siper kazması gerektiğine inanıyorum.

5 Haziran 1994/ Pazar

Ankara

ÇETİN EMEÇ'İN KALEMİNDEN

YAPAMÖYKÜSÜ*

Otuz küsur yıldır bu mesleğin içindeyim. Zaman zaman gözlerimi yılların ötesine çevirir, oralarda kendimi ararım. İlk gördüğüm, mürettip tezgahına uzanmaya çalışan kısa pantolonlu bir ben dir. Sonra, müsahhih masasında siyah kolluklu bir küçük çömez. O da benimdir. Çocuk sayfası çatarken ben. Bulmaca hazırlarken ben. Ve Anadolu bozkırının karanlık gecelerinde bir telefon uğruna köpeklerin saldırısına uğrayan ben. 27 Mayıs sigarasıyla Ordu Başkanlıklarında ecel terleri

döken ben. Merkez Komutanlıklarının gözaltı koğuşlarında ot şiltelere yuvalanmış tahtakurularına karşı kaşına kaşına uyuma savaşı veren ben. Ama, Cumhurbaşkanlarının sofrasında da ben. Başbakanların belki iki adım ötesinde, sıcak bir dostluk yumağı içinde yine ben. Pu üç beş satırla çiziktirdiğim bir ömür kesitinden sanırım tek profil çıkıyor. Gazeteciyim ben.

20 Temmuz 1987 Hürriyet

KANLICA'DA BİR ÖĞLE SONU...

Pimdi anlatacaklarımı on yaşımın hafızasından alıyorum. Sisler ardındaki görüntüler belki tıpatıp değildir. Tasvirlerimin çizgisinde benzersizlikler de olabilir. Ama, özü aynı. Benim, Hürriyet'in kurucusu Sedat Simavi ile ilk karşılaşmam. Günlerden neydi, hatırlamıyorum. Bildiğim, hafta sonu olmadığı. Evet, bir çalışma günü... Babamla Boğaz'ın Anadolu yakasında öğle yemeği yiyoruz. Ailenin tüm öteki fertlerinden uzak, başbaşa... Okul kaçacağı iki haylaz öğrenci gibi... Birkaç masa ötemizde babam yaşta bir zat. O, yalnız... Önce birbirlerini fark etmiyorlar. Sonra selamlaşıyorlar. Onun yemeği bitmiş. Kalkıyor, masamızın yanından geçerken gelip bize katılıyor. Güleç bir yüzü var. Küçükler hiçbirşeyden anlamaz zannedilir. Oysa cindirler. Ben de, oturur oturmaz fark ediyorum, babamın arkadaşı çocukları seviyor. Sık sık bana dönüp birşeyler soruyor. Bugün anılarımın kafesinden çoktaan uçup gitmiş sorular. Henüz adam sınıfına terfi etmediğim için bir tanıştırma faslının zahmetine katlanan olmuyor, sadece benim ismim söyleniyor. Kimdir, merak ediyorum. Babamla konuşmaları sırasında anlıyorum ki adı Sedat. Birlikte kalkmamızı teklif ediyor. Yeni bir ev yaptırmış, bir yalı, Kanlıca'da, daha taşınmamışlar bile... "Görmek ister misiniz?" diye soruyor. Birlikte gidiyoruz. O zamanın koşullarında "avant garde" bir ev. Upuzun bir rıhtım... Bahçede çimler.. Onlar konuşuyorlar. Rıhtım tarafından girip arka kapıdan çıkıyorlar. Tekrar giriyorlar. Sonra üst kat balkonundan işaret parmaklarıyla çatıda birşeyler gösteriyorlar... Benimse gözüm

rıhtımda. Orada durup duran iki simsiyah iskele babasında... Bir çift rugan papuç gibi, nasıl da göz alıyor.. Usul usul yaklaşıyorum. Babam sesleniyor: "Çetin, fazla gitme, denize düşersin!" İlahi! Düşsem ne olacak? Ben yüzme biliyorum... Ama şu bahar güneşinde kıkırdarmışım, o başka! Göz ucuyla onları kollayarak rıhtıma yöneliyorum. Beni yice unuttuklarına aklımkeştiği anda babalardan birine tünüyorum. Orada ben de onları unutuyorum. Gözlerimin önünde merakımı gıcıklayan nice görüntü... Küçük şehir hattı vapurları... İri şilepleri... Yolcu gemileri... Gelip geçiyorlar. Kimisi boydan boya, bazısı bir yakadan ötekine çaprazlamasına... Sonra, bir buğu tülünün ardındaki karşı kıyı...Ve hemen ayağımın dibinde balıklar. Çevre kirliliği kavramının hayal bile edilmediği devirde, suyun camlaşmış pırlıltısında İstavritler, bir iki kum kayası, muzır Çırçırılar... Yıllar sonra bunca ayrıntıyı nasıl gözönüne getirebiliyorum? O gün başıma geleceklerden...

Babamın sesi beni dalıp gittiğim hayal dünyasından koparıyor: "Hadi gidiyoruz!" Doğrulma hamlemlerle birlikte aklım başıma geliyor. Pantolonumun arkası vıcık vıcık. Kısa paçalarımın dışında kalan baldırlarım da.. Elimle hafiften yokluyorum, avcum karaları bulanıyor. Babalar yeni boyalıymış meğer! Baba oğul bu ilk "erkek erkeğe" gezintimiz için annem ne de özenmişti oysa.. Papuçlarım, çoraplarım, pantolonum, gömleğim, kravatım, ceketim... Bu büyümüş de küçülmüş görüntünün tüm ambalajı yeniydi, yepyeni... Anneme ne diyeceğim şimdi? Babam da aynı kaygıya kapılmış olmalı ki, telaşlanıyor. İçerden temiz bez, şişeyle gaz getiriyorlar. İkisi birlikte, koca bir siyah yama halinde pantolonumun arkasını kaplayan boyayı çıkarmaya çalışıyorlar. Olsa olsa biraz daha sıvaştırıyorlar...

12 Aralık 1988/ Hürriyet

PARLO VE HITLER AMCALAR

İkinci Dünya Savaşının son günleri kadar benim kısa pantolonlu dönemimin de son faslıydı. Bir Cumartesi gecesinin tatlı keyfi içinde babamla sinemaya gittik.

Kadıköyde Süreyya.. Bugün gibi hatırladığım filmin adı: Parlo Diktatör. Salonun loş karanlığında herkesin gülmekten kırılışını merak ve hayret arası bir duyguyla izliyordum. Perde bir berber dükkanına açılıyordu. İki de koltuk.. Birinde Mussolini, diğerinde Hitler. İkisi de tam bir itibar yarışı halinde, koltukların altındaki manivelayı sözde çaktırmadan kurcalıyor, birbirine tepeden bakma gayretiyle çırpınıp duruyordu. Diş diş yükseliş, sonra birden tepeden aşağı iniveriş.. Kuklamsı tavırlar.. Ritmik hareketler... Ve zincirleme sakarlıklar, seyirci koltukları arasında kahkaha tufanlarını körüklüyordu. Parlo, hem berberi hem Hitler'i oynuyordu. Tek kelimesi anlaşılmayan söylevlerini, bir küreyi iki avcunun arasına alıp mıncıklamasını kim görüyor, kim dinliyordu ki: Herkes makaraları koyvermiş gidiyordu. Bense saf saf bakınıyordum... İtiraf edeyim, Charlie Caplin'i anlayıp sevip ona gülebilmem için yıllarım geçti.

24 Nisan 1989 /Hürriyet

DUMANALTI

Galatasaray Lisesinde, ortanın birindeyim. Hepsi okulun ilk kısmından ya da yetiştirici sınıfından arkadaş, bir cingözler ordusunun arasında... Sınavla altıncı sınıfa doğrudan gelmiş iki "çaylak" tan biriyim. Yağmurun bardaklardan boşandığı, idarenin bahçe izni vermediği ilk kış günlerindeydi. Başmuavin beyin alt kat tuvaletini bastığı okulda duyuluverdi. Koştuk; Lise yönetiminin neredeyse tümü oradaydı. Koridorun iki başını tutmuş, tuvaletin kapısına nöbetçileri dikmiş, çıkanı enseliyorlardı. Ceza faturasını da oracıkta kesiyorlardı: "Tekdir". Kapı kanadının her açılıp kapanışında koridorda bir duman bulutu dalgalanıyordu. İçerdeki gizli bir bacadan püskürürcesine... Okuldaki ilk günlerimin toyluğu ile, ele geçenlerin kaçak sigaracılar olduğunu neden sona anladım. Tepkim, bugün gibi hafızamda: "O leş gibi yerde sigarının keyfi mi çıkar? Çok da biliyorum ya! Bir arkadaş dürttü: "Ukalalık etme lan,

seni de bir gün bu yollarda göreceğiz" dedi. Görürsün görmezsin, bahse tutuştuk.

Ben Galatasarayı bitirene kadar sigaranın yuvarlağına dudak değdirmeyeceğim. Ya

okul dışında? Orası südüme havale, ama ben bir güzel yemin ettim; orada da..

Diplomamı aldığım gün, tütün ailesine bırakınız ağzımı, elimi dahi sürmemiştim,

inat bu ya! Sonra düşündüm, o güne kadar gelmişim, oldu olacak tam tövbe tutayım

dedim, bugünleri buldum.

19 Haziran 1989/ Hürriyet

ÜZÜM YEMEK VEYA BAĞCIYI DÖVMEK MESELESİ

Ben, eğitimin dağdağalı olduğu kadar ağdalı bir döneminin çocuğuyum. İlkokula

adımımı attığım günden üniversite defterini kapadığım diploma faslına kadar hep

çift sınavlardan geçtim. Ortaokulu bitirmemiz yetmemiş, bir de Liseye kabul için

yeterlik kanıtlama çilesi çekmemiz gerekmişti. Lisede işler daha da

çetrefilleşti. Önce ortaöğretim faslını tamamlayacaktınız, sınavlardan

geçerek... Sonra, belirli dört dersten bir de olgunluk sınavına girecektiniz.

Sanki onca yıl sıralarda dirsek çürütmek sizi belirli bir olgunluk düzeyine

eriştirmeyi yetmiyormuş gibi... Daha sonra üniversiteye giriş sınavı.. Bir üst

sınıfın eşiğinde çoğu çift dereceli sınavlar; belirli derslerden önce yazılılar,

yazılıdan geçince de sözlüler... Her sömestride en az üç derse girmediniz mi

geçtiklerinizdoen de "sil baştan" etmeler.. Böyle böyle, tırnakla kuyular

kazarak bizim kuşak üniversite son'a geldi. Ben İstanbul Hukuk Fakültesinde

okuyordum. Bir türlü ısınmadığım ders nedense Deniz Ticaret Hukuku. Nasılsa

yazılısını geçmişim, sözlüsüne gireceğim, ama kendimi yeterince hazır

hissetmiyorum. Dinleyiciye açık sınavdan da başım önde çıkmaktan çekiniyorum.

Hem hoca karşısında utanç ispatmozlarıyla titreme, hem de ensemde sınıf

arkadaşlarımla diğer öğrencilerin küçümseyen değerlendirmelerine konu olma

korkusu... Günü geldiğinde sözlü sıneva girmedim. Kalmış olmam doğal. Oysa o

akşam fakülteden haber gönderdiler, hocamız Profesör Mazhar Nedim Göknil ertesi sabah beni bekliyordu, bir şans daha verecekti. Yine gitmedim. Akşam yine haber geldi, Hoca h     bekliyordu. Direttim, gitmedim ve tabii kaldım. S  zl  ler        s  r  yordu, Hocamız bu        boyunca beni beklemişti. O zaman anlam veremediğim bu tutumu sonradan bir y       gelişimizde       . Profes  r G  knil'in amacı   ğrenciyi kahr cendereleri altında ezmek değildi, onu topluma kazandırmaktı. Benim sınav kağıdımda bir umut pırıltısı sezmişti. Yıllar yılı eğitimini hep ustura sırtında s  rd  rm  ş bir kuşağın temsilcisi olarak, b  yle bir tutumu havsalama nasıl sığdırabilirdim?

19 Eyl  l 1988 / H  rriyet

DAVET  YE

Beşikten mezara gazeteci olarak tanıdığım babamı 1950 yılında politikaya atılmış g  r  nce ruh depremi ge  irmiştim. Daha sonra burunlarından kıl aldirtmayacak bir Bayar'la bir Menderes'in gidip gelip m  tevazı Son Posta matbaasının kapısını aşındırdıklarını nederen bileyim? O   ocuk yaşımda, milletvekili etiketini gazeteci rozetinin yanında pek cılız, pek zavallı, pek pestenkerani bulmuştum. Son Posta, pırıl pırıl adını ve diri tirajını, babamın İstanbul Ankara-Bursa gidiş gelişleri sırasında t  ketti. Bu g  n, damarımdaki ş   24 saatlik heyecanın ateşini tazeleyen meslek kepengini indirip, politikanın k  rs   ve sıralarına s  tla   s  tla   yayılmayı aklımdan ge  irmeyişim belki de bunun i  indir. Aklımdan ge  iren hakkındaki yargım da a  ık: "Aklını peynir ekmekle mi yemiş ne?" Başkent-İstanbul-se  im b  lgesi     geni sadece son Posta meşalesini değil, babamın g  zlerindeki feri de t  ketecekti. Ama haksızlık etmeyeyim. Politika ola ki sadece sebepti, hastalık aslında "ş  ker" di, Tıp dilindeki adıya Diyabet. Milletin damağına tat veren ş  ker bizim hayatımızdan neler neler aldı g  t  rd  . Bug  n   etelesini tutma g  c  nden bile yoksunum. Ben sadece Demokrat Parti'nin ka  ınılmaz kaderine doğru dolu dizgin s  r  klendiği g  nleri hatırlıyorum.

1950'de Son Posta'ya bazı bazı iskemle atıp çöreklenen Bayar, 1960'da lütfetmiş, bir omuzdaşın desteğini almadan adım atamayan babama İstanbul'un Pale Köşkünde randevu vermişti. Ben de gitmiştim, babamın koltuk değneyi olarak. Komitacının politikacı olanından korkmak gerektiğini de o gün öğrenecektim. Babamı, çeresizliğin sürüklediği istifa kararından caydırmayı nasıl da başarmıştı! Hem de kuyu dibinden geliyormuşçasına boğuk, insancıl bir ısının sıfır derecesini bile taşımayan ürkütücü sesiyle... Ama bu arada yapay bir yelkenhleri suya indiriş: "İzin alın Selim Ragıp bey.. Pu sıra yanlış yorumlanır. dönem sonuna kadar bizi yalnız bırakmayın!" Bu ricanın aslında Yassıda ve Kayseriye çıkarılmış bir davetiye olduğunu daha sonra anlıyacaktım.

21 Eylül 1987 / Hürriyet

İLK APK

Azıcık tüylenmiş çocuklukla delikanlılık arasında kolan vurduğum alaalahey dönemimdi. Bir kadına aşık oldum! Kömür siyahı iri gözlerinden fışkıran bakışlar bir çift lazer ışını gibi yüreğime işlerdi. Ne uzundu ne kısa. Ne topluydu ne zayıf. Ne somurtkandı ne de şen şakrak.. Nesi varsa uyumluydu, ölçülüydü, dengeliydi. Hele yüzü... Bakar bakar düşünürdüm, herhalde Yaradanın pek boş bir zamanına denk gelmişti. Süzme burnunun hemen altındaki o hokkamsı ağzı ancak Tanrısal bir el çizmiş olabilirdi. Bir de saçları.. Kulaklarından yanaklarına, şakaklarından alnına bir alev dilimi halinde çengel çengel uzanırdı. Onunla el ele tutuşmamıştım, onunla yüz yüze konuşmamıştım, onunla karşı karşıya bile gelmemiştim. Onu sadece resimlerinden, görüntüsünden tanımıştım. O dediğim, Gina Lollobrigida... Ne de toymuşum! Yılar, gözlerimi örten saf körlüğün perdelerini çekti, sıyırdı. Artık onun kıvrım kıvrım saçlarına bakmakla bile kan tepeme sıçırıyordu. Hele cücemsi boyuyla iki karış topuklarının üzerinde yükselmeye çalışması yok mu, sinirlerimi oynatmaya yetiyordu. Pırıltılı bakışları bile boşalmış, sanki koyulaşmıştı. Bu kez kusurlarını sıralamaya soluğum yetmiyordu.

Heykelimsi başı gözümde küçülmüştü, bu vücudun olamazdı. Omuzları çok dardı, kalçaları da inadına geniş. Ha koptu ha kopacak beli ise kadınlık inceliğinden fersah fersah uzaktı. Her şeyi yapaydı, yapmacıktı, zorlamaydı. Gençlik rüyalarımın perdesini baştan sona kaplayan pembe hayal bu muydu?

9 Mayıs 1988 /Hürriyet

ÖFKENİN UÇURUMLARI...

Babam Selim Ragıp Emeç Son Posta gazetesinin sahibi. 1960 ihtilaliyle Yassıada'ya savrulmuş, iki gözünü bırakıp dönmüş. Necip Fazıl gazetenin o tarihteki ağır topu. O da demir parmaklıklı dünyaya iyice aşına. Benzer acılar çekmiş. Bir dertleşme gününün ertesinde, tuttu, babamın da duygularını okşayarak bir fıkra yazdı. Başlığı "Kırmızı". Hedefi gardiyanlar. İki yakalarında birer kırmızı çuha parçacığı vardır ya... Necip Fazıl, "Kırmızıyı masum meyveler ve çiçeklerden başka hiçbir yerde affedemedim" diyordu. Yazının son cümlesine gelince tam bir kin deposu: "Adımı unutturum, seni unutmam!" Kurt, dumanlı havayı kollarmış. Kendisine teğet bile geçmeyen bir taşı Bedii Faik havada kaptı. Necip Fazıl? "Kör olası gözlerine şerefli kurmaylarının çuhası batan sapık!". Bizim gazetenin bayrağını taşıyan yazara böylesine bir saldırı, ilk gençlik ateşiyle fokurdayan kanımı tutuşturmuştu. Ama aynı Bedii Faik babama da dil uzatmağa kalkmaz mı? Bu kez damarlarımın içi köpürdü! Gözleri görmeyen babam. Bedii Faik'in deyişiyle : "Tanrının ihtarını anlamamazlıktan geldiği için, Tanrı tarafından cezalandırılan adam.." O günden sonra Necip Fazıl'ın başına bela olmuşum. Tepesine dikiliyor daha daha ağır yazmasını istiyordum. Babama bile kızıyordum, hücumların günahsız hedefi olduğu halde elimizi tutmaya kalktığı için.. Mesleki kıdem ve olgunluğunun bunu gerektirdiğini anlamam yıllar aldı. Ama o sıra, Bedii Faik'in canını yaktığını sandığım her hece bana doyumsuz zevkler verdi. Necip Fazıl yazıyordu: "Babıalinin Bab-ı adi cephesindeki köpek kulübesi.." Ben yetinmiyordum, "az" diye diretiyordum: "Babama kör diyenlere,

onun hastalığını kalemine dolayanlara aynı perdeden cevap verelim Hoca!" Bugün hatırlarken bile utancın ısısı yüzüme vurur. Fakat Bedii Faik'in ciğer hastası olduğunu öğrendiğim anın sevincini anlatamam kelime dağarcığım yetmez. Artık Necip Fazıl ile oturup neredeyse elele yazıyorduk: "Mikrop kavanozu." Yazıyorduk da ne kazanıyorduk?

27 Nisan 1987 / Hürriyet

NİKAH

1960'lı yıllar.. 27 Mayıs insafsızlığının ezip geçtiği müesseselerden birinde çalışıyorum. Babamın Son Posta'sında.. O Yassıada'da ben Cağaloğlunda, karşılıklı çile dolduruyoruz. Her an bir kağıt bunalımı yaşıyoruz. Darbecilerin pençesi ciğerimize uzanmış. Neyimiz varsa kapmış. Bize soluk aldırıyor. Varlık içindeki bir yokluğun batağında, kağıt karaborsacılarının da kucağında, çırpınıyoruz. Kendi paramızı bankadan çekmemize izin vermedikleri günler. Hamallıktan gelip kağıt piyasasına egemen olan birtakım Niğde kökenli ciğeri beşpara etmezlerin de oyuncağı olmuşuz. Onlarla yüzyüze gelip pazarlık yapmak nerdeyse günlük çilemiz. Bu amansız çarkın bir dişlisi atsa ertesi gün Son Posta çıkmayacak. Çaresiz katlanıyoruz, aslında kan kusuyoruz. Bir de gençlik çılgınlığı.. O hengamede evleniyorum, iyi mi? Nikah gününün sabahı, gazetenin ertesi güne yetmeyecek kağıdını tamamlama peşinde koşuyorum. Dakikalar, saatler akıp geçiyor. İmza anı yaklaşıyor. Ben hâlâ çırpınıyorum. Ne ala! Sözde evleniyorum. İdare müdürümüz "git" diyor. Nasıl giderim? "Git, git! Ben hallederim inşallah.." Damatlık pantolonumun bir paçasını kapı aralığında düzeltiyorum. Kravatımı takside bağlıyorum, nikah salonuna "ben" olarak değil uyurgezerler gibi giriyorum. Karşıma her çıkana kağıt bobin gözüyle bakıyorum. Keşke de olsalar.. Nişanım "neyin var?" diyor. Neyim mi var? Pu soruya bak, ! Var değil, yok, kağıdım yok!

Evet nikah öncesinde fena patlıyorum. Kümes irisi bir odada önümüze bazı

kağıtlar uzatıyorlar. Nereye, nasıl, neyi yazacağımı bilemediğim için ne söylerlerse onu yapıyorum. Çocuk uysallığı ve robot teslimiyetiyle.. Ama suratımdan düşen bin parça! Sonra, yine boşlukta yürür gibi salona geçiyorum. İçerisi tıklım tıkaç.. Onlar, bunlar, hergün gördüklerim, nicedir görmediklerim, yakınlar, çok yakınlar tanıklar.. Hepsi bir yana, ben gözlerimle bizim idare müdürünü arıyorum. Masada nikah memurunun sesi anlaşılmaz bir uğultu halinde kulaklarımı dolduruyor. Ben ikide bir arkama dönüyorum. Arada nişanlının dirsek darbesiyle kendime geliyorum. Hırslı mırıltısıyla da.. Ve nihayet.. İdare müdürümüzün tebessümü uzaktan kağıt müjdesi veriyor. Bir de havaya belli belirsiz kaldırdığı el işareti.. Tamam, bulmuş, yarınki kimbilir belki de öbürgünkü gazeteyi bile kurtarmış! Ne mutlu bana... Karaborsa maraborsa.. Birden keyfim yerine geliyor. Gülmeye başlıyorum. Birkaç nikah tecrübesinden geçmişim gibi masada nerdeyse şakıyorum. Az önceki ruhsuzluğumdan eser yok. Beni garip garip süzmelerine de aldırmiyorum. Kapkara bir yüzle girdiğim nikah salonundan ışıldayan tebessümümle çıkıyorum. Topu topu 24 saatlik bir hafifleme olduğunu, ertesi gün karaborsacının yüzde 40 zamlı faturasıyla burun buruna gelince sararıp solacağımı da biliyorum.

5 Eylül 1988 / Hürriyet

ÜCRET

1962 yılının son aylarındayız. Babıalının üzerinden silindir gibi geçeceğiz diyen yarı kaçık "Milli Birlikçiler'in kurusıkısı herkese vız gelmiş de, bizim Son Posta'yı gerçekten yamyassı etmiş! Ailemin, varlığını korumak için zaman zaman umutsuz onur savaşları bile verdiği baba müessesesi, kepenklerini indirmiş. Oysa ben yeni yuva kurmuşum ve çalışmak zorundayım. Sonra, on yıldır bu yokuştayım da, kendi becerimle iş arama cesaretinden yoksunum. Meslek kıdemlisi babamın aracılığını ve onun hatır ağırlığını rica ediyorum. O yıllarda gözüme iki müessese kestirmişim: Hürriyet ve Hayat.. Babam önce Erol bey'i

arıyor. Hürriyetin sahibi iş seyahatinde. Pevket Rado bey yerinde. Sıcak karşılıyor. Birkaç gün sonrasına randevu veriyor. O ilk görüşmemizde de, üç beş nitelik sorusundan sonra, "başla" diyor. Hemen o gün, öğle üzeri.. Pimdiki gençlere gıpta ediyorum. İş mi arıyorlar? Geliyorlar, karşınızda bacak bacak üstüne atıyorlar. Bazısı lütfen izin alıyor, ama mükemmel sigara da yakıyorlar. Kartlarını açıyorlar. Hiçbir birikimleri, en ufak bir iş deneyimleri olmasa bile şakkadak soruyorlar: "Kaç para vereceksiniz?" Ah benim saf kafam.. Ben koca Pevket Rado'ya nasıl sorarım? Bütün bir ay çalışıyorum. Patron çocuğu olarak gelip, bir Yassıada serüveni sırasında az buçuk patron vekilliği de yaptıktan sonra, burada, yazı işleri müdür yardımcısının yardımcılığına atanıyorum. Arada, oradan buradan fotoğraflar toplamak, kütüphane ve arşivlerden gidip belge almak gibi ayak işlerine de koşuyorum. Bir yandan da gün sayıyorum. Öyle ya, sonunda kaç para alacağım? Bütün varlığımıza el koymuş "Milli Birlikçiler" sayesinde meteliğe de kurşun atıyorum. Ay bitiyor. Maaş zarfları geliyor. İçi dışından belli, zarf incecik.. Yufka sanki.. Açıyorum. Avcuma bir 500'lük ve 35 lira kadar bozukluk kayıyor. Üstelik ben yeni ev tutmuşum, 750 lira kira ödüyorum, kaloriferli ama asansörsüz bir apartmanın iki karışık çatı katına.. O günler için bile, ekmekparası değil, belki istiskal parası! Babamı aracı koyduğum için mi acaba? Oysa her yüzyüze gelişimizde ılık bakışıyoruz, sıcak merhabalaşıyoruz.. Bir zamanlar, Pevket bey de babamın yanında çalışmış, o günlerdeki adıyla musahhih, şimdiki dille düzeltmen olarak.. Bazı müesselerde herkesin gözü birbirinin cebinde, kesesindedir. Bizim Hayat'ta da öyleydi. Ben tek kelime etmediğim halde bana biçilen değer hemen duyulmuştu. Bir de söylenti çıkmıştı: Pevket Rado "babası da bana 40 lira aylık vermişti" demiş. Bir gün, iki gün sabrettim. Sonra, önünden neredeyse ayaklarımın ucunda geçtiğim patron kapısın randevusuz tıklatıp girdim. Açık açık sebebini sordum. Muhakkak ki ihtiyacım var, ama ben rakamında değilim, dolaylı olarak gitmem için mesaj

veriliyorsa, bileyim! Hayret.. Hiç yüzü gülmeyen Pevket bey beni yumuşak karşılıyor, hesap soran tavrıma rağmen beni sabırla dinleyip cevaplar veriyor. Ayrılmamı, patron çocuğu kumaşından bir çalışan kılığınının ancak böyle böyle dikilebileceğini söylüyor. Hatırladığım kadarıyla övücü sözler de ekliyor. Gönlümü alıyor. Kalıyorum. Kalış o kalış, tam 13 yıl..

18 Nisan 1988 / Hürriyet

HÜRRİYETİN İPIKLARI

Gençtim, daha lise çağında.. Yakamda taptaze gazeteci etiketi; soluğumu ve ilk adımlarımı Babıali yokuşuna alıştırma uğraşı verdiğim günlerdi o günler.. Bir akşamdı, Hürriyet matbaasının önünden geçiyordum. En alt katından doruk pencerelerine kadar bütün camlarını aydınlatan ısıltı gözlerimi kamaştırdı. Bayram değildi, seyran değildi. Üzerinde Güneş batmayan Hürriyet'in 24 saatlik yaşamı gündüz temposunda sürüyordu.

4 Ocak 1988 / Hürriyet

EK-1:

"TC. İSTANBUL VALİLİĞİ"

Emniyet Müdürlüğü

Sayı: B.05.1.EGM.4.34.00,14.03.05.92/22818

Aralık 1992

Konu: Muhammed Celal Özel (Zahabi) ve 3 şahıs

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ

CUMHURİYET BAPSAVCILIGINA

İSTANBUL

06.03.1990 günü saat 22.30 sıralarında ilimiz Beşiktaş ilçesi Etiler 5.

Gazeteciler Sitesi önünde, eşi Tülin Tuncer'e ait olup, kendisi kullanan Güneş gazetesinin danışmanı Avukat Erdoğan Tuncerin kullandığı 34 PFE 21 plakalı sayılı gri metalik renkli doğan marka oto evinin önüne park edip, otopark 25-30 metre kadar ayrıldığı bir sırada yüzleri kar maskeli (siyah kar başlıklı) silahlı iki kişinin saldırısına uğrayarak kendisini etkisiz hale getirip, yere yatırıldıktan sonra, otunun anahtarı elinden alınıp, 2 şahıs tarafından otopark edildiği yerden alınarak, evin önünden uzaklaşmışlardır.

Otoparkı gasp eden şahıslardan birinin uzun boylu, zayıf, koyu renk montlu ve kazaklı 20-25 yaşlarında (1.60), 1.65 cm. boylarında, İkinci şahsın, orta boylu, tıknaz, 25-30 yaşlarında olduğunu , otoparkı bu şahsın kullandığını, otunun olay yerinden uzaklaştığı bir sırada, olay mahaline gelen Bahri Pişman'ın kullandığı 34 TCN 08 plaka sayılı ticari oto ile, müşteri olarak bulunan Mehmet Kadir Boztepe'ye de ricada bulunarak, otosunu gasp eden silahlı bu iki kişinin takibi, Etilerde bulunan Belediye Evlerine kadar gerçekleştirmiş,bilahare otoparkı yakalayamayacağı kanaatine vararak takipten vazgeçip, durumu önce trafik polisine, daha sonra da mahalli zabıtaya müracaatla

bildirmiştir.

Gasp edilen 34 PFE 21 plaka sayılı oto 07.03.1990 günü saat: 09.20 sıralarında Kadıköy ilçesi Suadiye Suyanı Sokak No:16 sayılı ev önünde makam oto olan 34 EVD 72 plakalı araca binen Hürriyet gazetesi köşe yazarlarından Çetin Emeç'e bu otodan inen silahlı, kar maskeli şahıslar tarafından, silahla saldırılarak yaralanıp kaldırıldığı Göztepe Sosyal Sigortalar Hastanesinde ölümüne sebebiyet vermişler. Aynı zamanda makam şoförü olana Sinan Ercan'ı da aynı şahıslar silahla tarayıp öldürmüşlerdir.

Eylemi gerçekleştiren sanıklar gasp edip eylemde kullandıkları 34 FPE 21 gri metalik renkli doğan marka otoyu Yapı Kredi Blokları önünde üzerinde kontağını da bırakarak terk edip kaçmışlardır.

Eylem sırasında saldırganların 4 kişi olduğu, fakat otoyu gasp ederken ve gasp edilen yukarıda plakası belirtilen otoyu terk ettiklerinde 2 kişi olduğu belirlenmiştir.

Görgü tanıkları saldırganları maskeli olarak bildirdikleri için yaptırılan teşhislerde; hiçbir kimseyi teşhis etmeleri mümkün olmamış olup, yalnız şekil ve giysi itibarıyla şahısların tariflerini yukarıda belirtilen şekilde bildirmişlerdir.

Olaya o tarihte Kadıköy Cumhuriyet Başsavcılığı el koymuş, olayı da sol örgütlerden TKP/ML ile sağ örgütlerden Türkiye İslamcı Komandolar Birliği isimli örgütler bazı gazetelere telefon ederek üstlenmişlerdir.

Bugüne kadar yapılan operasyonlarda elde edilen sanıklar ve silahların bu olayda ilgileri belirlenememiştir.

Olayla ilgili yaptırılan harici araştırmalar sonucu, gazeteci yazar Çetin Emeç'in evine olay tarihinden önce yani 03.03.1990 günü saat: 09.00'da, 04.03.1990 günü yine aynı saatte bir bayanın telefon ederek, telefona çıkan Bilge Emeç'e Çetin Emeç ile görüşmek istediğini ve "hayati önem arzeder" bir

konu anlatacağını muhakkak görüşmesi gerektiğini ısrarla bildirir ve kendisi ile Çetin Emeç'in irtibat kurması için de telefon eden bayan ismini Fatma Doğankayalı olarak bildirip, telefon numarası olarak da 165 38 89 nolu telefonu bildirdiği belirlenmiş, bu konuyla ilgili yapılan çalışmalar sonucu bahse konu telefonun ilimiz Şişli İlçesi Mecidiyeköy Esentepe Gazeteciler Sitesi Haberler Sokak No:16 sayılı evde Muhammed Celal Özel (Zahabi) adına kayıtlı olup, bağlı bulunduğu bu telefonun, 07.05.1990 tarihinde abone isteği ile konuşmaya kapatıldığı, 29.11.1990 tarihinde Vefa Bayırı (Gömenoğlu Sokak A. Blok kat:12 D:33 Gayrettepe adresine nakil olduğu, nakil adresine bağlanmadan 07.03.1991 tarihinde Büyükdere Caddesi No:40 Atahan Kat:7 Mecidiyeköy adrese tekrar nakiledildiği, 06.05.1991 tarihinde de İNTER-TUR Uluslararası Denizcilik Nakliyat Ticaret Limited şirketine devredildiği, 166 38 89 nolu telefonun 23.10.1987 ile 08.05.1991 tarihleri arasında Muhammed Celal Özel (Zehebi) adına kayıtlı olduğu belirlenmiştir.

Halen anılan telefon 2 nci Taşocağı Caddesi Avni Dilligil Sokak Köroğlu İşmerkezi Kat: 4 Mecidiyeköy adresinde kurulu olduğu da belirlenmiştir. Telefonda konuşan Fatma Doğankayalı'nın ise; Muhammed Celal Özel (Zehebi) nin işçisi ve şoförü olan, Turgut Doğankayalı'nın eşi olduğu, bir yıla yakın bir süre Haberler Sokak 16 sayılı Muhammed Celal Özel in bu evinde kaldığı belirlenmiştir.

Muhammed Celal Özel (Zehebi)nin ise, 1966 yılında öğrenci olarak Suriye'den Türkiye'ye gelerek Yabancı Diller Yüksek Okuluna kaydını yaptırdı, 1968 yılında açılan sınavı kazanarak Cerrahpaşa Tıp Fakültesine kaydını yaptırdığı, burada okumakta iken, 21.05.1971 tarihinde Türk parasını koruma kanununa muhalefet (Döviz Kaçaklığı) suçundan hakkında işlem yapıldığı, öğrencilik sırasında, 31/177048 sayılı ikamet tezkeresinin bulunduğu, yalnız yukarıda belirtilen suçtan dolayı İçişleri Bakanlığının gün ve Em. Onl. Md. Yab. Eb. A.1

(41621"6/3)-308880 sayılı emir yazı ile yurtdışı edilerek bir daha yurda sokulmama kararı verildiği. Sınır dışı edilmediği anlaşıldığından İçişleri Bakanlığı'nın 06.06.1975 ve Em. Onl. MÜd. Yab. Şb. A. Er. 41924 " 122865 " 35950 sayılı emir ile sınırdışı edilmesi ve yurda bir daha sokulmamasının yenilendiği.

Öğrencilik yıllarında tanıştığı Basri kızı 1952 doğumlu İzmit, Gebze Darıca Bağlarbaşı Mahallesi nüfusuna kayıtlı olan aslen Siirt'li Betül Özel ile 27.01.1974 tarihinde evlendiği, Bu evliliklerinden 3 erkek çocuklarının bulunduğu. Ayrıca Türkiye'de kaldığı süre içerisinde Magharian Kardeşler olarak bilinen uluslararası uyuşturucu kaçakçısı olan bu şahıslarla ilişkisi olduğu belirlenerek yine, kendisi gibi kaçakçılık yapan Cillo Mehmet diye bilinen Mehmet Yıldırım ile birlikte yargılandığı, 29 Aralık 1989 tarihli Hürriyet Gazetisinde de "Türkiye'nin En Büyük Kaçakçısı Zahabi"dir şeklinde sürmanşet bir haberin de geçtiği, Suriye uyruklu iken 403 sayılı kanunun 6. maddesi ve Bakanlar Kurulunun 17.09.1957 gün ve 57/12140 sayılı kararı ile Suriye vatandaşlığı saklı kalmak üzere, Türk vatandaşlığına alındığı belirlenmiştir.

Bu bilgiler ışığında, Çetin Emeç ile Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayında ilişkili olduğu anlaşılan Fatma Doğankayalı 15.12.1992 Kadıköy ilçesi Bostancı Emin Ali Paşa Caddesi Taşlıçeşme Sokak Alisinan Apt. 32/1 sayılı ikametgahından yakalanarak gözlem altına alınmış, ayrı yerde oturan ve daha önce Haberler Sokak 15 sayılı yerde bekçilik yapan eşi Turgut Doğankayalı da aynı gün yakalanıp gözlem altına alınmıştır.

Fatma Doğankayalı ifadesinde; kendisinin Turgut Doğankayalı ile evlenmesinden sonra Muhammed Celal Zahabi (Özel)'i tanıdığını, bu şahsın evi garsoniyer olarak kullandığını, Haberler Sokak No: 16 sayılı evde kocası ile birlikte kaldığını, gündüzün bir reklam firmasında çalışıp geceleri eve geldiğini, gündüzleri evde olmadığı için eve kimlerin geldiğini bilmediğini, yalnız Celal Özel'in arkadaşı olan Mehmet Çelikel isimli Riva Oteli'nin sahibi şahsın

Magharian Kardeşler olayısıyla ilgili arandığı sırada bu evde kaldığını, Muhammed Celal Özel'in ise, Ankara'ya gidiyorum bahanesiyle yurtdışına kaçtığını, yurtdışından da aranıp aranmadığı konusunda telefonla bilgi aldığını ve olayın normale girmesi ile yurtdışından döndüğünü, mahkeme ile ilgili işlerini o dönemde Avukatı olan Faruk Erten kanalıyla hallettiğini, yalnız Celal Özel'in döviz ve altın kaçakçılığı yaptığını, uyuşturucu kaçakçılığına da adının karıştığını, fakat silah kaçakçılığı konusunda bilgisinin olmadığını, 1990 yılı şubat ayının sonlarında öğleyin vakti işyerinden evine yani Haberler Sokak 16 sayılı eve geldiğini, kapıyı anahtarla açtığını, hole geçtiğinde salon kapısının açık olduğunu, içeriden ses geldiğini, duyduğunu, baktığında Muhammed Celal Özel'in telefonla "Mehmet" isimli bir şahsa "O Çetin Emeç'in anasını avradını sinkaf edeyim, onu derdest edin, ortadan kaldırın o çok oldu" şeklinde talimat verdiğini duyduğunu, bunun üzerine hemen evi terk ederek, tekrar işyerine geldiğini, aradan birkaç gün sonra kendi kendine duyduğu bu telefon konuşmasının muhasebesini yaptıktan sonra Celal Zehebi'nin kaçakçılık olaylarını yaptığını bildiği için, Hürriyet gazetesinin de Celal Zehebi ve arkadaşlarının üzerine yazı ile çok gittiğini, gazetelerden takip ettiği için Çetin Emeç'e kötülük gelmesin düşüncesi ile telefon konuşmasını duyduğu tarihten 3-4 gün sonra yani, 03.03.1990 ve 04.03.1990 tarihlerinde sabah saat 09.00'da 011 kanalı ile öğrendiği Çetin Emeç adına kayıtlı telofonu arayarak Bilge Emeç'e Çetin Emeç'i uyarmak gayesi ile telefonda "Hayati Önem Arzeden" bir konu anlatacağını bildirip, telefon numarası ile ismini verdiğini, bu telefon görüşmesinde 2 veya 3 gün sonrada Çetin Emeç'in suikasta kurban gittiğini, daha önce polisce kendisinden bilgi istendiğini, fakat Muhammed Celal Özel (Zehebi)'den korktuğu için polise o tarihte bilgi vermediğini, Muhammed Celal Özel'in Suriyeli olduğunu, bu evine Suriye'den bazı kişilerin gelip kaldığını, Çetin Emeç'in öldürülmesinden önce, Mustafa ve Sadullah isimli Suriyelilerin evde

kaldıklarını, ölümünden sonra da, yine bu şahısların gelip bu evde kaldıklarını, Celal Zehebi'nin Mehmet isimli şahsa Çetin Emeç'in öldürülmesi talimatını telefonla verdiğini, duyduğunu, ama Mehmet isimli şahsın kim olduğunu bilmediğini,

Sanık Turgut Doğanakayalı kendisinin Muhammed Celal Zehebi'nin yanında uzun süre garsoniyer olarak kullandığı evin bekçiliğini yaptığını, Muhammed Celal Özel'in bu evde uluslararası kaçakçılık işlerine karışmış, Mehmet Çelikel (Cilo Mehmet) (Mehmet Yıldırım) gibi şahıslarla buluşup toplantı yaptığını, gördüğünü, fakat toplantının içeriğinin ne olduğunu bilmediğini, yalnız basında kaçakçılıkla ilgili haberler çıktığından Celal Zehebi'nin bir bahane uydurarak yurtdışına kaçtığını, Celal Zehebi'nin altın, döviz kaçakçılığı yaptığını, uyuşturucu kaçakçılığına adının karıştığını da mahkeme kararlarından gördüğünü, Celal Zehebi'nin Devlet Güvenlik Mahkemesindeki işlerini bellediğini, bunlarla işi Mevlüt Ergizcanlı isimli ortağının bağladığını, aynı zamanda Avukat Faruk Erten'in de bu tür kaçakçılık olaylarında etkili olduğunu, basında kaçakçılık olayları ile ilgili yazılar çıktığında avukatla birlikte Haberler Sokaktaki evde toplantı yapıp durum değerlendirmesi yaptıklarını da bildiğini ve evine DGM deki bazı Savcı ve Hakimlere yemek verdiğini, bunların bir çoğunu da kendisinin getirdiğini, bu ara Celal Zehebi'nin garsoniyer olarak kullandığı bu eve Cillo Mehmet (Mehmet Yıldırım) Mehmet Çelikel, Viktor Kamhi, Gürsel, Mehmet Baysal gibi kaçakçılık yapan kişilerin bayan arkadaşlarıyla birlikte gelip, eğlence yaptıklarını, bunların hepsinden Celal Zehebi'nin bilgisinin olduğunu, 1990 yılı Mayıs aylarında eşinin polisler tarafından alınıp götürüldüğünü Celal Zehebi'nin kendisine söylediğini, bunun üzerine eşine durumu sorduğunu eşi Fatma Doğanakayalı'nın kendisinden de Celal Zehebi'yi sorup, bilgi almak istediklerini, bu arada Çetin Emeç'i aradığını, polisleri söylediğini, fakat bir makaleden dolayı aradığını bildirdiği, eşinin kendisine anlattığını, bu sefer

yakalandıklarında, eşinden Celal Zehebi'nin telefonla Mehmet isimli bir şahsa 1990 yılı Pubat ayı sonlarında telefonla Çetin Emeç'in öldürülmesi yönünde talimat verdiğini duyduğunu yeni öğrendiğini, daha önce eşinin bu konuyu kendisine anlatmadığını,

Celal Zehebi'nin hakkında yazı yazan gazete yazarlarına çok kızıp küfür ettiğini, hatta kendisine bilgi vermesini polise gitmeden önce haberlerinin olması halinde kapitalle her şeyi halledeceğini ileri sürüp, kendisini güçlü gösteren bir kişi olarak Celal Zehebi'yi ifadesinde bildirmiştir. Celal Zehebi'nin döviz ve altın kaçakçısı olduğunu, ayrıca Celal Zehebi'nin bu evine Suriye uyruklu Mustafa ile Sadullah isimli şahıslar geldiği gibi, Suriye uyruklu birçok kadın da getirdiğini, Celal Zehebi'nin kaçakçılık yapan Cillo Memet (Mehmet Yıldırım) Mehmet Çelikel'in üstünde biri olduğunu,

Sanık Celal Özel (Zehebi) 1966 yılında öğrenci olarak Suriye'den Türkiye'ye geldiğini, Yabancı Diller Yüksek Okulunda Türkçe öğrendiğini babasının vefatı nedeniyle tekrar Suriye'ye gittiğini 1968 yılında açılan sınavı kazanarak Cerrahpaşa Tıp Fakültesine kaydını yaptırdığını babasından kalan mirası satarak dövize çevirip Türkiye'ye getirdiğini, bu dövizle yakalandığını, hakkında işlem yapıldığını, yurtdışı edildiğini daha sonra vize alıp tekrar giriş yaptığını, görücü usulü ile tanıdığı Betül Özel ile nişanlandığını, tekrar izinsiz girdiğinden bahisle yurtdışı edildiğini, Halep'te Betül Özel ile nikahlandığını, kayınbabası Nasri Özel'in çabaları ile o dönemin içişleri Bakanı Oğuzhan Asiltür'ün müsaadesi ile yeniden Türkiye'ye giriş yaptığını, Türkiye'de döviz ve altın kaçakçılığı işlerini yaptığını 1980 yılı içerisinde yakalanıp, 4,5 ay kadar cezaevinde yattığını daha sonra tahliye olduğunu, bu davadan beraat ettiğini, 1987 yılında döviz kaçakçılığı suçları ortadan kaldırıldığı için o dönemde Muş Milletvekili Alaaddin Fırat'ın desteği ile Bakanlar Kurulu kararı ile Türk vatandaşı olduğunu, halen Türk vatandaşlığını koruduğunu, Haberler

Sokak 16 sayılı evin o dönemde yani 1990 yılı Mart ayında kendisine ait olduğunu, bu evde de 165 35 89 nolu telefonun bağı olduğunu Türkiye'de bulunduğu süre içerisinde döviz ve altın kaçakçılığı olaylarına adının karışıp yargılandığı ve hepsinden beraat ettiğini, eşine ait 190 Mercedes marka otonun Cillo Memet'in kardeşi Hüseyin Yıldırım tarafından uyuşturucu taşındığı bir sırada yakalandığını daha sonra da hemşehrisi olan Magharian Kardeşler'in Uluslararası Kaçakçılık olayına adının karıştığını, bundan dolayı yargılanıp beraat ettiğini, hakkında bazı gazetelerde çıkan haberlere çok kızdığı için haber yazan gazeteciler hakkında ana avrad sinkaf ettiğini, Çetin Emeç isimli Hürriyet gazetesi köşe yazarı şahsı tanımadığını yalnız telefonda Mehmet Avcı isimli şahsa Hürriyet gazetesinde çıkan kendisiyle ilgili bir haberden dolayı telefonda Çetin Emeç'in anasını avradını sinkaf edeyim, daha gebertmediniz mi, gebertin onu şeklinde bir konuşma yaptığını, bu konuşmasının talimat mahiyeti taşımadığını bu tür konuşmayı kendisi hakkında yazı yazan her gazeteciye de söyleyebileceğini Çetin Emeç ve şoförü Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayıyla ilgisinin bulunmadığını,

Sanık Mehmet Avcı ifadesinde: kendisinin Kapalıçarşıda sarraf olduğunu, Muhammed Celal Özel'i 1990 yılından bu yana kendisinden döviz aldığı için tanıdığını, çok zengin biri olduğunu, Muhammed Celal Özel ile sık sık karşılaşmadığını, işçisi Müslüm aracılığı ile döviz alışverişi yaptıklarını, Celal Özel'in iddia ettiği gibi, gazeteci yazar Çetin Emeç ile ilgili telefon konuşması yapmadığını, Celal Özel'den talimat almasının da mümkün olmadığını, Celal Özel'in kendisine iftira attığını, Çünkü Celal Özel'in kendisinden önce uyuşturucu ve döviz kaçakçılığı, altın kaçakçılığı yapan Cillo Memet (Mehmet Yıldırım) ve Mehmet Çelikel isimli şahısları tanıdığını, bunların nüfuzlu şahıslar olması nedeniyle isimlerini veremeyip, kendi ismini verdiğini zannettiğini, iddia edilen olayla hiçbir ilgisinin bulunmadığını, bu konuda kendisine iftira atıldığını, ifadelerinde

beyan etmişlerdir.

Yukarıda ismi belirtilen tüm sanıkların alınan ifadelerinde çok çelişkilerin olduğu belirlenmiş, çelişkilerin giderilmesi ve onların birbirini tanıyıp tanımadıkları konusunun ortaya çıkarılması için, sanıkların huzura alınıp yapılan yüzleştirilmesinde;

Sanık Fatma Doğankayalı daha önceki verdiği ifadesinde, ısrar ederek eşinin patronu olarak tanıdığı Muhammed Celal Özel'i teşhis edip bu şahsın 1990 yılı Pubat ayının sonlarında telefonla Mehmet isimli şahsa "Çetin Emeç'in anasını avradını sinkaf edeyim, derdest edin ortadan kaldırın" şeklinde telefonda talimat veren şahıs olduğunu, Muhammed Celal Özel'in evinde Riva Oteli sahibi Mehmet Çelikel'i tanıdığını, huzurunda gördüğü Mehmet Avcı'yı sarraf olarak Turgut Doğankayalı'yı bekçisi ve şoförü olarak, Fatma Doğankayalı'yı Turgut'un eşi olarak tanıdığını ayrıca, DGM Savcı ve Hakimlerine evinde bir açılış nedeniyle yemek verdiğini, yoksa Mahkemelerde kendisine yardımcı olma yönünde etki yapmak için bu tür davet tertip etmediğini, kendisine Fatma Doğankayalı'nın iftira attığını huzurunda söylemiştir.

Turgut Doğankayalı'nın ise, Muhammed Celal Özel'in şoförü olduğunu ifadesinde verdiği konuları tekrar huzurda söyleyip doğru olduğunu, Muhammed Celal Özel'in döviz ve altın kaçakçısı olduğunu, yalnız telefon konuşmasını yani Çetin Emeç olayı ile ilgili telefon konuşmasını Muhammed Celal Özel'in yaptığını eşinden yeni öğrendiğini, Muhammed Celal Özel'in telefonla konuşmasını seven, bir nevi telefon konuşma hastalığı olan bir kişi olduğunu, daha önceki verdiği ifadesinin de doğru olduğunu, huzurda bulunan Mehmet Avcı'yı ilk olarak gördüğünü, daha önce hiç görmediğini, bu nedenle de bunu teşhişte bulunmayacağını bildirmiştir. Sanık Mehmet Avcı huzurda bulunan şahıslardan yalnız Muhammed Celal Özel'i tanıdığını, diğer Turgut Doğankayalı ve Fatma Doğankayalı'yı ilk olarak burada gördüğünü, isimlerini de yeni öğrendiğini Muhammed Celal Özel'in telefonda Çetin

Emeç'i gebertin daha gebertilmedi mi şeklinde kendisiyle bir konuşmasının olmadığını, fakat yakalandığı gün, yapılan karşılıklı yüzleştirmede, bu konuşmanın yapıldığını kabul etmesi için Muhammed Celal Özel'in kendisini iknaya çalıştığını, bu yola neden tevessül ettiğini, bir türlü anlayamadığını, kendisinin de Muhammed Celal Özel'e Çetin Emeç çarşı esnafı hakkında yine kötü yazılar yazmış şeklinde bir sözünün de bulunmadığını, şahıslardan korktuğu için kendisine iftira attığını, diğer sanıkların huzurunda ve yapılan yüzleştirmede beyan edip yüzüne karşı söylemiştir.

Muhammed Celal Özel ise, Mehmet Avcı'nın bu beyanına aradan uzun zaman geçtiği için şu an hatırlayamadığından bu konuşmayı yaptığını hatırladığını diğer Mehmet Yıldırım, ve Mehmet Çelikel ile Magharian Kardeşler davasından dolayı konuşmadığı için onlarla yapmış olmayacağı kanısıyla Mehmet Avcı'nın ismini verdiğini yüzüne söylemiştir.

Yukarıda da izah edildiği vesile sanık Muhammed Celal Özel tüm verdiği ifadelerde samimi olmadığı gibi, diğer sanıkları da nüfuz kullanmak suretiyle etki altına almaya çalıştığı Çetin Emeç ve şoförü Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayında bizzat iştirak ettiğine dair, delil elde edilmemiş ise de, tüm varlığını kaçakçılık işlerinden elde ettiği gelirden sağladığı, "basının kurcalaması halinde kendisine zarar geleceği düşüncesiyle yurtdışından getirdiği veya yurt içinde temin ettiği bazı şahıslara bu eylemi yaptırdığı kanatine varılmıştır" .

Sanık Fatma Doğankayalı'nın ise, konuyu yalnız telefonla duyduğunu her ne kadar ifadesinde de yaptırılan yüzleşmede, iddia etmişse de bu ifadesinde samimi olmadığı, Muhammed Celal Özel'in de içlerinde bulunduğu garsoniyer olarak kullanılan Mecidiyeköy Esentepe Haberler Sokak 16 sayılı eve gelen yabancı uyruklu veya kaçakçılıkla iştigal eden Türk uyruklu diğer şahıslarla yapılan bir toplantıda bu konunun gündeme getirilip, Çetin Emeç'in öldürülmesi kararı

alındığını duyduğu ve gördüğü, fakat kendisine ve ailesine zarar geleceği korkusu ile bu konuyu telefonda görüşme şekline döktüğü, kanaatine varılmıştır. Yakalanan sanıkların örgütsel konumları kesin olarak belirlenememiş olup, yalnız olayın aydınlatılabilmesi ve tahkikatın tamamlanabilmesi konusundaki yazı ekte sunulmuştur.

Olay hakkında tanzim edilen tahkikat evrakı sanıklarla birlikte memura teslimen dizi pusulasına rapten gönderilmiştir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Eki: Dizi pusulalı tahkikat evrakı "

EK 2

İSLAMİ HAREKET

TC.

İSTANBUL

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ

CUMHURİYET BAPSAVCILIĞI

Hazırlık No:1993/112

Esas No:1993/200

İddia No:1993/159

İDDİANAME

İstanbul () nolu DGM. Başkanlığına

Davacı :K.H.

Müştekiler :1) Bilge Emeç/ İbrahim kızı 1940 doğumlu, İstanbul Kadıköy Suadiye

Suyani sokak Yalı apartmanı 20 sayılı yerde oturuyor.

2) Ayşe Ercan/ Osman Yılmaz kızı 1958 doğumlu, İstanbul Kadıköy Erenköy Kazasker Bağbaşı caddesi Erdemir Erenköy sitesi 2. Blok daire:14 sayılı yerde oturur.

3) Esmael Gasabei/ Salmas, İran doğumlu, Ali oğlu 1958 doğumlu, İstanbul Fatih Ereğli mahallesi Denizaptal Çeşme sokak 36/4 sayılı yerde oturur.

4) Masun Pahin/ Mehmet oğlu 1949 doğumlu, Yalova İlçesi Çınarcık Nilton Çarşısı 10 sayılı yerde oturur.

Maktüller : 1) Mehmet Çetin Emeç/ S. Ragıp oğlu 1935 doğumlu, İstanbul Kadıköy İlçesi nüfusundan, Hürriyet gazetesi Müdürü.

2) Aydın Sinan Ercan/ Müfit oğlu 1953 doğumlu, İstanbul Fatih İlçesi nüfusundan, Hürriyet gazetesinde şoför.

3) Turan Dursun/ Abdullah oğlu 1934 doğumlu, Sivas Parkışla İlçesi Gümüştepe Köyü nüfusundan, 100. Yıl dergisi yazarlarından.

4) Ali Akbar Gorbani/ Mohammed Mükerrerem oğlu 1955 doğumlu, İran uyruklu.

Sanıklar : 1) Mehmet Zeki yıldırım/ Mehmet sait oğlu Selime'den doğma 1968 doğumlu, Batman Gercüş İlçesi Bağlarbaşı Mahallesi C:001/01, S:83, K:22 sırada nüfusa kayıtlı, Batman Aydınlikevler mahallesi 17. cadde 9 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

2) Mehmet Ali Peker/ Halil oğlu Emine'den doğma 1965 doğumlu Batman Gercüş İlçesi Uzundere Köyü C:074/01, S:92, K:28/34 sırada nüfusa kayıtlı, İstanbul Bostancı Tünel caddesi Tekfer Sitesi B Blok 10/17 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

3) Kudbettin Gök/ Salih oğlu Emine'den doğma 1969 doğumlu, Batman Merkez İlçe İlüh mahallesi C:010/12, S:6, K:598 sırada nüfusa kayıtlı, Batman Kismet mahallesi 804. sokak 32 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

4) Mehmet Kaya/ Selim oğlu Sivi'den doğma 1964 doğumlu, Batman Merkez İlçe İluh mahallesi C:010/13, S:67, K:8 sırada nüfusa kayıtlı, İstanbul Güngören Fatih mahallesi Fatih caddesi 49. sokak 4/4 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

5) Fahrettin Baytap/ Abdullah oğlu Cevahir'den doğma 1965 doğumlu, Batman Merkez İlçe Kesmeköprü Köyü C:035/ 01, S:58, K: 40 sırada nüfusa kayıtlı, Batman Aydınlikevler mahallesi 1212. sokak 14 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

6) Ali Akyüz/Salih oğlu Güllü'den doğma 1962 doğumlu, İstanbul Bakırköy İlçesi Fatih mahallesi C: 019 / S: 80, K:1 sırada nüfusa kayıtlı, İstanbul Güngören Esenler Fatih mahallesi 49. sokak 4/8 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

7) Mehmet Sait Ekmen/ Musa oğlu Vesile'den doğma, 1974 doğumlu, Batman Gerçüş İlçesi Ardıçlı Köyü C:010/02, S:81, K:4 sırada nüfusa kayıtlı, İstanbul Aksaray Hüseyinağa mahallesi Dağarcık sokak 22/6 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

8) Muhyettin Yıldırım/ Halil oğlu Perişah'dan doğma 1969 doğumlu, Batman Merkez İlçe Aydınlikevler mahallesi C:002/04, S:12, K:223 sırada nüfusa kayıtlı, İstanbul Aksaray Hüseyinağa mahallesi Dağarcık sokak 22/6 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

9) Habib Yıldız/ Hüseyin oğlu Mahdiye'den doğma 1973 doğumlu, Batman Gerçüş İlçesi Karaalçın Köyü C:045/01, S: 22, K:8 sırada nüfusa kayıtlı, İstanbul Aksaray Hüseyinağa mahallesi Dağarcık sokak 22/6 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

10) Abdulaziz Ocakhanoglu/ Mehmet Latif oğlu Meryem'den doğma 1963 doğumlu, Diyarbakır Bismil İlçesi Mirzabey Köyü C:072/1, S:4, K:2 sıra nüfusa kayıtlı, Aynı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevide tutuklu.

11) Mehmet Pah Çınar/ Abdulmecit oğlu Medine'den doğma 1966 doğumlu, Batman Merkez İlçe Demiryolu Köyü C:029/02, S:33, K:55 sırada nüfusa kayıtlı, İstanbul Bostancı Tekfer Sitesi B Blok D:17 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

12) Mehmet Can Direk/ Osman oğlu Peyruze'den doğma 1966 doğumlu, Batman Merkez İlçe Raman mahallesi C:016/03, S:78, K:163 sırada nüfusa kayıtlı, Diyarbakır Bismil İlçesi Aşağı Sazlık Köyünde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

13) Yusuf Altun/Hamit oğlu Hiner'den doğma 1965 doğumlu, Batman Merkez İlçe Aydıkonak Köyü C:022/01, S:17, K:5 sırada nüfusa kayıtlı, Batman İbragaz mahallesi Aydıkonak Köy Yolu sayısız yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

14) Hüseyin Yazgan/ Mustafa oğlu Zühre'den doğma 1959 doğumlu, Bingöl Solhan İlçesi Doğanyili Köyü C:019, S:42, K:10 sırada nüfusa kayıtlı, İstanbul Fatih Edirnekapı Kaniefendi sokak 20/9 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

15) Adnan Günaydın/Mahmut oğlu Hamdiye'den doğma 1974 doğumlu, Batman Merkez İlçe Bahçelievler mahallesi C: 004/ 02, s:99, K: 146 sırada nüfusa kayıtlı, Baman Bahçelievler Mahallesi 1620 Sokak 19/2 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde Tutuklu.

16) Serdar Altun/Mehmet Ali oğlu Neriman'dan doğma 1971 Doğumlu, Batma Merkez İlçe İluh Mahallesi C: 010/08, S:90, K:383 sırada nüfusa kayıtlı, Batman Gap Mallesi 2540 Sokak 8 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde Tutuklu.

17) Ayhan Usta/ Pükrü oğlu Ümrete'den doğma 1970 doğumlu, Batman Gercüç İlçesi Pınarbaşı Mahallesi C:003/03, S: 16 K:74 sırada nüfusa kayıtlı, Batman Bahçelievler mahallesi 1618 Sokak 5 sayılı yerde oturur, bu suçtan İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

18) Hasine Yağmur/ Mehmet kızı Emine'den doğma 1976 doğumlu, Mardin Ömerli

İlçesi Yeni Mahallesi C: 003/01, S:16, K:16 sırada nüfusa kayıtlı, İstanbul

Üsküdar Libadiye Caddesi Tahralı Sokak Esin Sitesi E-2 Blok D: 26 sayılı yerde

oturur.

19) Sait Engin/ Mehmet Sıddık oğlu Saadet'ten doğma 1965 doğumlu, Bingöl

Merkez İlçe Ortaköy Köyü C: 075/01, S:41 K:12 sırada nüfusa kayıtlı, Bingöl

Bahçelievler Mahallesi Cuhuriyet Caddesi 27/A sayılı yerde oturur, bu suçtan

İstanbul Kapalı Cezaevinde tutuklu.

20) Nazlı Baytap/ Kemal kızı Bedia'dan doğma 1975 doğumlu, Batman Merkez

İlçe Kesmeköprü Köyü nüfusundan, İstanbul Kadıköy Koşuyolu Çamlıca Sitesi D Blok

17 sayılı yerde oturur.

Suç: Anayasal düzeni zorla değiştirmeye teşebbüs etmek Sanıklar Mehmet Ali

Peker ve Kudbettin Gök haklarında) Laikliğe, aykırı olarak devlet nizamını dini

esas ve inançlara uydurmak amacını taşıyan yasa dışı silahlı çetede "İslami

Hareket" hususi bir vazifeyi haiz olmak, Terörle Mücadele Kanununa aykırılık.

(Sanıklar Mehmet Kaya ve Hüsnü Yazgan haklarında) Yasa dışı silahlı çetenin

"İslami Hareket" sair efradı olmak, Terörle mücadele Kanununa aykırılık,

(Sanıklar Mehmet Zeki Yıldırım, Fahrettin Baytap, Ali Akyüz, Mehmet Sait Ekmen,

Muhyettin Yıldırım, Habip Yıldız, Abdulaziz Ocaklıoğlu, Mehmet Pah Çınar,

Mehmet Can Direk, Yusuf Altun, Adnan Günaydın, Serdar Altun, Ayhan Usta, Sait

Engin ve Nazlı Baytap haklarında) Yasa dışı silahlı çeteye "İslami Hareket"

hal ve sıfatlarını bilerek yardım etmek, terörle mücadele kanununa aykırılır.

(Sanık Hasine Yağmur hakkında)

Suç tarihi: : 1992 yılı ve önceleri

Gözetim tarihi: 30.01. 1993-08. 02. 1993 (Sanık Ali Akyüz dokuz gün gözetim

altında kalmıştır)

25.01.1993 - 08.02.1993 (Sanık Hasine Yağmur ondört gün gözetim altında

kalmıştır.)

01.02. 1993 - 15. 02. 1993 Sanık Sait Engin ondört gün gözetim altında

kalmıştır)

Tutuklama Tarihi: 08-02-1993 (Sanıklar Ali Akyüz, Mehmet Sait Ekmen, Muhyettin Yıldırım, Habib Yıldız, Abdulaziz Ocaklıanoğlu, Mehmet Pah Çınar, Adnan Günaydın, Serdar Altun, Yusuf Altun, Mehmet Can Direk haklarında)

15.02.1993 (Sanıklar Mehmet Zeki Yıldırım, Mehmet Ali Peker, Gudbettin Gök, Mehmet Kaya, Fahrettin Baytap, Hüsnü Yazgan, Ayhan Usta haklarında)

Deliller: Sanıkların Emniyet Müdürlüğünde alınan beyanları, örgüt evlerinde ele geçirilen silahlar, örgütsel belgeler, sahte hüviyet cüzdanları, sürücü belgeleri, ölüm muayene ve otopsi tutanakları, yer gösterme, teşhis, yakalama tutanakları, ekspertiz raporları, ele geçirilen çalıntı otolar, tanık beyanları vs.

UİKM. : TCK.nun 146/1 Maddesi (Sanıklar Mehmet Ali Peker ve Kudbettin Gök haklarında)

TCK.nun 168/1, 31,33,36,40 ve 3713 S.K. 5 Maddeleri (Sanıklar Mehmet Kaya ve Hüsnü Yazgan haklarında)

TCK.nun 168/2, 33, 36, 40. ve 3713 SK. 5 Maddeleri (Sanıklar Mehmet Zeki Yıldırım, Fahrettin Baytap, Ali Akyüz, Mehmet Sait Ekmen, Muhyettin Yıldırım, Habib Yıldız, Abdulaziz Ocaklıanoğlu, Mehmet Pah Çınar, Mehmet Can Direk, Yusuf Altun, Adnan Günaydın, Serdar Altun, Ayhan Usta, Sait Engin ve Nazlı Baytap haklarında)

TCK'nun 169, 1,40, 3713 SK. 5 Maddeleri. (Sanık Hasine Yağmur hakkında yaşı nedeniyle TCK. nun 55/3 Maddesi)

Emniyet görevlilerinin , 23. 01.1993 günü Saat: 15.00 sıralarından İlçemiz

Kadıköy Erenköy STFA Bloklarının 7nci Blok arka garajı içerisinde bulunan 34 BAE

08 sahte plakalı Kartal marka otoya binen Süleyman Tokmaktepe sahte kimlikli kişiyi yakaladıkları, yakalanan bu kişinin eline yazdığı 365 66 38 sayılı telefon numarasını silmek istemesi üzerine, araştırmanın genişletilerek telefonun bulunduğu, İlçemiz Maltepe Küçükyalı Dervişbey Sitesi B-1 Blok Daire: 15 sayılı evin belirlendiği, bu evde yapılan aramada, "Devrim Penol" adına düzenlenmiş sahte sürücü belgesi ile birlikte sanık Kudbettin Gök'ün yakalandığı ve Emanetin 1993/44 sırasında kayıtlı A 37 433, Z-52982, Z- 52926 seri sayılı üç adet kalashnikov marka tam otomatik tabanca, 7.62 X 53 mm. çaplı, 1979-09436 seri sayılı Dragurov marka yarı otomotik tabanca, iki adet 9 mm. çapında Walter tipi tabanca, bir adet L-76746 seri sayılı browning marka tabanca, bir adet 9 mm. çaplı 31337097 seri sayılı beratta marka tabanca, iki adet lav silahı, bir adet RPG-7 roket atar, bir adet el telsizi, silahlara ait mermiler, şarjörler, üç takım resmi polis kıyafeti, üç adet haki renkli kar başlığı, çok sayıda sahte plaka ve örgütsel belgelerin ele geçirildiği, "Süleyman Tokmaktepe sahte kimliği ile yakalanan kişinin gerçek kimliğinin Mehmet Zeki Yıldırım olduğu ve bu evde kaldığının belirlendiği, sanıkların, kuruluşu 1985 yılına uzanan, Anayasada yeralan Cumhuriyetin niteliklerinden laikliğe aykırı olarak Devlet nizamını dini esas ve inançlara uydurmak amacını taşıyan " İslami Hareket" isimli yasa dışı silahlı çete niteliğindeki örgütün üyeleri olduklarının anlaşıldığı, anılan örgütün birinci toplantısının 1987 yılında Batman ilinde yapıldığı, sanık Mehmet Kaya ve yakalanamayan, haklarındaki soruşturma dosyası ayrılan Ekrem Baytap, Abdullah Yiğit ve Veysi Yıldırım'ın bu toplantı sonucunda örgütün yönetici kadrosuna seçildikleri, örgütün stratejisini, oluşum aşaması, siyasi aşama, askeri aşama ve hükümlerin uygulanması aşaması olarak belirlendiği, bu belirlemelere göre, sanıkların değişik tarihlerde Ankara ve İstanbul'da toplantı düzenledikleri, 26 Aralık 1992 tarihinde, Yalova İlçesi Karamürsel Pınar Sitesi altında bulunan kiraladıkları villada genel kurul

toplantısı yaptıkları, bu toplantıya tutuklu sanıklar Mehmet Zeki Yıldırım, Saadettin Gök, Mehmet Kaya, Hüsnü Yazgan ve Sait Engin ile birlikte, yakalanamayan Tevfik Durmaz, Pefik Polat, Veysi Yıldırım, Abdulkakim Özlük, Abdullah Yiğit, Ekrem Baytap, İhsan Deniz, Zeki Deniz, Abdurrahim Aksoy, Cemil Aslan, Mustafa Kayacan, Ömer Faruk Baş, Muhsin Aslan, Zübeyir Gümüş, Ramazan Aytunç, Arif Mustafa ve Kemal kod isimli örgüt üyelerinin katıldığı, bu toplantıda yapılan seçim sonucu, tutuklu sanıklar Mehmet Kaya, Hüsnü Yazgan ve yakalanamayan sanıklar Ramazan Aytunç, Pefik Polat, Ömer Faruk Baş, İhsan Deniz, Zübeyir Gümüş, Mustafa Kayacan ve Ekrem Baytap'ın, örgütün yönetimini sağlayan "Yasama Purasına" seçildikleri, bu sanıkların, Yalova'daki toplantıdan sonra örgüt üyesi Pefik Polat'a ait, İlçemiz Kadıköy Koşuyolu İbrahimağa mallesi Ahmet Su Sitesi 1. Blok 4 sayılı evde toplandıkları, toplantı sonucu yakalanamayan sanıklar Zübeyir Gümüş "Kod Kenan" ekrem Baytap "Kod Deniz", Mustafa Kayacan "Kod Mesut" ve Abdullah Yiğit'in "Kod Hamza" örgütün "İcra Purasını" oluşturdukları, örgütün tüm pratik eylem ve faaliyetlerden sorumlu bulundukları, örgütün imkan ve ihtiyaçlarını belirledikleri, kendilerine bağlı bulunan "Ameliyat ekiplerinin" Örgütünsilahlı eylemlerini gerçekleştirdiği. "Tedarrukat ekiplerinin" bu gurupların lojistik malzeme ihtiyaçlarını karşıladığı, "Teknik ekiplerinin" ise, takip, tarassut ve malzeme yapımında destek görevi gördükleri, yakalanan sanıklardan Mehmet Zeki Yıldırım'ın göstermiş olduğu, ilçemiz Üsküdar Emniyet Mahallesi Aziziye Sokak 11/4 sayılı evde, kendisine bağlı olarak örgüt içinde faaliyet gösteren sanıklar Serdar Altun'un "Ergin Cumhuri" ve Mehmet Pah Yakut" adlarına düzenlenmiş sürücü belgeleri, Ayhan Usta'nın, "Sedat Kosova" ve Hüseyin Karagözoğlu" adlarına düzenlenmiş sürücü belgeleri, sanık Fahrettin Baytap'ın, "Adnan Ergenç" ve "Aziz Yakut" adlarına düzenlenmiş sürücü belgeleri, Adnan Günaydın'ın "Cenk Yürür" adına düzenlenmiş sürücü belgesi ile birlikte yakalanıkları, adı geçen sanıkların Batman İlinden İlimize getirildikleri ve

kendilerine teorik ve pratik eğitim verilği, aynı adreste örgüt tarafından

çalınan sahe palakalı ve sahte belgeli 06 EBY 91 palaka sayılı Mazda marka, 06

FFK 60 plaka sayılı Toyota marka otoların da ele geçirildiği, yine sanık Mehmet

Zeki Yıldırım tarafından gösterilen İlimiz Kartal İlçesi Namık Kemal Caddesi

Bilim Sokak 11 sayılı yerde bulunan evin zemin atındaki depoda, beş adet değişik

marka çalıntı Otomobil, bir adet motosiklet, plaka basımında kullanılan pres

mühür, araba anahtarı ve plakaların ele geçirildiği, Pendik İlçesi Yeni Mahalle

Plevne Caddesi 9/A sayılı yerde de, örgüte ait bir adet çalıntı münübüsün de ele

geçirildiği sanık Mehmet Zeki'nin göstermiş bulunduğu İlçemiz Kadıköy Bostancı

Tekfer Sitesi B Blok 10/7 sayılı örgüte ait evde yapılan aramada, örgütün Teknik

ameliyat" birimi sorumlusu tutuklu sanık Mehme Ali Peker'in Selim Sarıaslan"

adına düzenlenmiş sahte sürücü belgesi ile birlikte ve diğer tutuklu sanıklar

Abdulaziz Ocakhanoglu, Mehmet Pah Çınar, Mehmet Can Direk, Yusuf Altun'un

yakalandıkları bu evde yapılan aramada, bir adet 7.62 mm. çaplı 160wt 45748 seri

sayılı Kalashnikov, bir adet 9 mm. çaplı 121549 skay sayılı plaka, iki adet 9

mm. çaplı PT 92 model Takarruf marka tabancalar, şarjörler, fişekler, 8 kg. C-4

plastik patlayıcı, patlayıcı madde yapımında kullanılan dinamit, saniyeli fitil,

elektirli fünye, kol saati, flaş ampülü, 250 gr. siyanür, iki adet içinde

patlayıcı madde bulunan bel kuşağının ele geçirildiği, yakalanan sanık Mehmet

Ali Peker'in, kendisi ile birlikte yakalanan diğer sanıkların teorik ve pratik

eğitimi görmeleri için Batman İlinden gönderildiklerini kendilerine askeri

eğitim verdiğini, kendisinin de örgüt içinde patlayıcı madde uzmanı olduğunu,

kendisinde bulunan bazı silah ve patlayıcı maddeleri İlimiz Riva

ormanlarında, araziye gömerek sakladığını açıkladığı, sanığının gösterdiği Riva

Ormanlarında yapılan araştırmalar sonucunda; 35 kg. C-4 plastik patlayıcı, 1

adet 9 mm. çaplı Ingram M-10 model Amerikan yapısı tam otomatik tabanca bir adet

9 mm. çaplı susturuculu Walter tipli tabanca, örgütün faaliyet ve çalışmaları

ile ilgili belgeler, "Fırat Kayalı" adına düzenlenmiş pasaport ve hüviyet cüzdanı "Mehmet Perif Peker" Pasaport, hüviyet cüzdanı ve sürücü belgesi, "Mehmet Emin Peker" adına düzenlenmiş pasaport ve sürücü belgesi, banka kartı, kursu bitirme sertifikası, İlkokul diploması örneği, Mehmet Perif Peker'in askerlik hizmetini yaptığına ilişkin yazı, "Mehmet Ali Peker" adının düzenlenmiş hüviyet cüzdanı, İlkokul diploması yerine geçerli yazı, bu şahsın aranmadığına ilişkin C.

Savcılığı yazısı, Mahkeme ilamı ve makbuz örneklerinin ele geçirildiği, sanık Mehmet Ali Peker tarafından gösterilen İlçemiz Kadıköy Acıbadem Murat Sitesi içerisinde bulunan garajdaki, örgüt tarafından kullanılan çalıntı belge ve plakalı Mazda marka münübüsün de ele geçirildiği, sürdürülen çalışmalar sonucunda kimlikleri belirlenen sanıklardan Mehmet Kaya'nın İlçemiz Aksaray Hüseyinağa Mahallesi Dağarcık Sokak 22/6 sayılı işyerinde yanında çalışan sanıklar Mehmet Sait Ekmen, Muhyettin Yıldırım, Habib Yıldız ile birlikte, sanıklar Ali Akyüz ve avukatlık yapan Hüsnü Yazgan'ın da kalmakta bulundukları yerlerde yakalandıkları;

Sanık Mehmet Zeki Yıldırım'ın "İslami Hareket" isimli örgütün üyesi bulunduğu, anılan örgüte yakalanamayan sanık Ekrem Baytap'ın aracılığı ile katıldığı, örgütün yöneticisi bulunan "Mesut" kod isimli kişiye bağlı olarak örgütün tedaruk görevini yürüttüğü örgütün hücre evi olarak kullanılan İlçemiz Kadıköy Bostancı Tekfer Sitesi B Blok 10/17 sayılı evde kalan sanıklar Mehme Ali Peker, Abdulaziz Ocakhanoglu, Mehmet Can Direk, Yusuf Altun ve Mehmet Pah Çınar'ın bakımlarını ve ihtiyaçlarını sağladığı, ilimiz Üsküdar Emniyet Mahallesi Aziziye Sokak, 11/4 evde kalan sanıklar Ayhan Usta Serdar Altu. Fahrettin Baytap ve Adnan Günaydın'ın da bakım ve ihtiyaçlarını sağladığı, isimleri geçen sanıkların, kendisine bağlı olarak faaliyet gösterdikleri, örgüt üyeleride örgüte gelir "Cizze" sağlamak için ve örgütsel eylemlerde kullanmak için alınan otoları saklamak amacıyla İlçemiz Kartal, Namık Kemal Caddesi Bilim Sokak 11

sayılı yerdeki garajı kiraladığı, bu garaja beş adet çalıntı oto ile bir adet motorsiklet sakladığı, ilimiz Pendik Yeni Mahalle Plevne Caddesi 9/A sayılı yerde de örgüte ait münübüsü saklamak için depo kiraladığı, örgütün toplantı yaptığı Yalova İlçesindeki villayı da, yakalanamayan sanık Ekrem Baytap, Fatma Sertap ile birlikte komisyonculuk yapan Engin Barman isimli kişiden birlikte kiraladıkları, sanığın, 05.02.1993 günlü tutanakta görüldüğü gibi adı geçen komisyoncu tarafından teşhis olunduğu, kod Mesut tarafından temin olunan "Muzaffer Yılmaz" adına düzenlenmiş sahte pasaport ile İran'a gittiği, silah ve atış eğitimi gördüğü, kırkbeş gün kadar İran'da kalan sanığın, Türkiye'ye döndüğü ve Mesut kod isimli örgüt üyesi ile tekrar ilişki kurarak çalışmalarını sürdürdüğü, ... Arif kod ve Ekrem Baytap tarafından kaçırılarak, Yalova Çınarcık Bucağı ormanlık bölgesinde gömdükleri yeri görevlilere gösterdikleri ve maktûalün cesedinin bu şekilde bulunduğu, Mesut kod isimli sorumlusu tarafından temin olunan Süleyman Tokmaktepe Özkan Ervakit Özcan La Murat Bülbül Muzaffer Yılmaz" Altuntaş Cengiz Karagözoğlu adına düzenlenen sahte kimlik ve pasaportları kullandığı, örgüt içinde Orhan kod adını taşıdığı;

Sanık Mehmet Ali Peker'in anılan örgüte yakalanamayan sanık Ekrem Baytap aracılığı ile girdiği, onun talimatı ile İran'a gittiği, onbeş gün kadar patlayıcı maddeler konusunda eğitim gördüğü, 1988 yılı sonlarında Batman İlinden Ekrem'in talimatı ile İstanbul'a geldiği, Mesut kod isimli örgüt üyesi ile tanıştığı, Mesut'un talimatı ile tekrar İran'a gittiği, buraya gelen Mesut ile buluştukları, İran'da askeri bir kampta eğitim gördükleri bu kampta bulunan örgüt üyeleri Akif kod isimli Mehmet Aslan ve Kemal kod isimli kişiler ile tanıştığı, iki ay kadar kaldıkları bu kampta silah ve patlayıcı maddeler konusunda çalışmalar yaptıkları, İstanbul'a dönen sanığın Mesut tarafından kiralanan İlçemiz Kadıköy Bostancı Tahir Yazmacı Sokaktaki eve yerleştiği, Mesut'un talimatı üzerine maktûl Çetin Emeç'in evinden iş yerine gidiş yolu

üzerineki istihbarat çalışmalarına, Mesut, Kemal ve Arif kod isimli kişilerle birlikte katıldığı, 06.03.1990 tarihinde, Mesut'un sanık Mehmet Ali Peker'e, 07.03.1990 günü Çetin Emeç'e eylem yapacaklarını, kendisinin Bostancı Demiryolu alt geçitinden sonraki sol tarafta bulunan sokağın başında beklemesini, eylemden sonra o tarafa kaçacakları ve silahları kendisine teslim edecekleri konusunda talimat verdiği, sanık Mehmet Ali Peker'in talimat uyarınca anılan yere ve kararlaştırılan 09.00 -10.30 saatleri arasında beklediği, ancak Mesut'un gelmediği, evine dönen sanığı, Mesut'un telefon ederek, eylemi gerçekleştirdiklerini, eylemde kullanılan, kaçtıkları otonun lastiğinin patladığını bu nedenle buluşma yerine gelemediklerini, açıkladığı, 7.3.1990 tarihinde, evinden iş yerine gitmekle bulunan Çetin Emeç ve şoförü bulunan Aydın Sinan Ercan'ın açık kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından ölürlükleri; 11.12.1991 tarihinde kod Mesut'un talimatı ile sanığın saatli bomba hazırladığı, Kanlıca'da Mesut ile buluştukları, bombayı patlaması için Saat: 10.00'a ayarlayan sanığın bombayı Mesut'a verdiği, Mesut tarafından bombanın mezarlığa yerleştirildiği, amaçlarının bu yerde mezarı bulunan Sedat Simavi'yi anma törenine katılacak olan kişileri öldürmek olduğu, bombanın belirlenen saatten önce patlaması nedeniyle, ölen veya yaralanan herhangi bir şahsın bulunmadığı; 11.10.1991 günü sanıklar Mehme Ali Peker, Kudbettin Gök ve yakalanamayan kod Kemal, Arif kod Mehmet Aslan'ın birlikte soygun yapmak amacı ile, 34 YAF 47 sahte plakalı Toyota marka oto ile bankaların çevresinde dolaştıkları, örgüte ait MP-5 tam otomatik tabanca ile iki adet susturuculu 7.65 mm. çapındaki tabancaları arka koltuğa gizledikleri, İlimiz Gayrettepe Yapı Kredi Bankası önünde durdukları, sanığın, Mehmet Ali Pekir'in banka şubesine girdiği, bu sırada görevli trafik polisinin oto içinde bulunan kod Kemal'den ehliyet ve ruhsatını istediği, kod Kemal'in "Nezih Beyret" adına düzenlenmiş, kendi fotoğrafı yapışık sahte sürücü belgesini görevli polise verdiği ve otodan

birlikte inerek, bankadan çıkan sanık Mehmet Ali'nin yanına giderek durumu açıkladığı ve olay yerinden, ve silahları bırakarak kaçtıkları, otoda ve tabancalara takılmak üzere imal edilen susturucu üzerinde elde edilen parmak izinin, sanık Mehmet Ali Peker'e ait olduğunun belirlendiği, 04.09.1990 günü İlimiz Kadıköy İlçesinde Turan Dursun'un öldürülmesi olayında ele geçirilen yedi adet 7.65 mm. çaplı mermilerin, terkedilen bu otoda ele geçirilen lama marka 515427 seri sayılı otomatik tabanca ile atıldığına da 660 sayılı ekspertiz raporu ile belirlendiği, sanık Mehmet Ali'nin beyanına göre Turan Dursun'un, Kemal, Arif ve Mesut kod isimli örgüt üyeleri ile sanık Kudbettin Gök tarafından öldürüldüğünün ileri sürüldüğü;

05.06.1992 tarihinde, sanığın kod Mesut'un talimatı ile hazırlanmış bulunuğu uzaktan kumandalı bombaları, Hasan kod isimli örgüt üyesi ile birlikte İlimiz Pişli Dr. Hüsnü İsmet Öztürk Sokakta bulunan müşteki Esmael Gosabei'ye ait 34 B 5598 plaka sayılı, Pişli Kocamansur Sokakta bulunan müşteki Masum Pahit'e ait 67 DT 165 plaka sayılı otoları sağlayarak yerleştirdiği, 34 B 5598 plaka sayılı araca yerleştirilen bombanın sarkması nedeniyle sanığın bombayı patlatamadığı, 67 DT 165 plaka sayılı araç çevresine emniyet görevlilerinin gelmesi üzerine sanığın, bu bombayı da patlatamadan olay yerinden ayrıldığı, bombaların Emniyet görevlilerince gerekli önlemler altında patlatılarak, imha olundukları, onbeş gün kadar sonra sanığın kod Mesut tarafından Yalova İlçesinde kiralanan örgüt evine çağrıldığı, örgüt üyelerince kaçırılan ve sorgulanması sonucu bu evde öldürülen İran uyruklu Ali Akbar Gorbani'nin evde bulunan cesetini Kemal kod, sanık Mehmet Zeki Yıldırım ile birlikte Yalova Çınarcık Bucağı ormanlık alanına götürerek gömdükleri, daha sonra sanığın, Mehmet Zeki Yıldırım ile birlikte bu yeri görevlilere gösterdikleri ve cesedin anılan yerde bulunduğu, sanığın, kod Mesut'un talimatı ile Hürriyet gazetesi yazarlarından Oktay Ekşi ve iş adamı Jak Kamhi haklarında istikbarat çalışmaları yaptığı, sanığın, İlçemiz Kadıköy

Bostancı Tünel Caddesi Tekfer Sitesi B Blok 10/7 sayılı örgüt evinde birlikte kaldıkları sanıklar Abdulaziz Ocakhanoglu, Mehmet Can Direk, Yusuf Altun, Mehmet Pah Çınar'a örgütsel eğitim verdiği, bu evde ele geçirilen silah ve malzemelerin örgüte ait bulunduğu, sanığın, Pile İlçesi yakınlarında ormana gizlediği örgüte ait silahlar, patlayıcı maddeler ve diğer malzemelerin de yerlerini görevlilere gösterdiği ve bunların ele geçirildiği, sanığın örgütün bombacısı olarak görevli bulunduğu, örgüt içinde "İsa" kod adını taşıdığı;

Sanık Kudbettin Gök'ün, Batman İlinde okul arkadaşları bulunan sanıklar Mehmet Zeki Yıldırım, Mehmet Ali Peker, Mehmet Kaya, Adnan Günaydın ve yakalanamayan Ekrem Baytap ile birlikte Türkiye'deki laik düzene karşı örgütlendikleri, 1991 yılı Nisan ayı başında Ekrem'in talimatı ile örgütsel çalışmalarda bulunmak üzere İstanbul'a geldiği ve Mesut kod isimli örgüt üyesi ile buluştukları, Mesut tarafından temin olunan "Penol Devrim" adına düzenlenen sahte sürücübelgesini kullandığı, Mesut tarafından çalınan arabalarda sürücü olarak görev yaptığı, örgüt adına üç adet oto çaldığı, 1992 Kasım ayı içinde İlçemiz Kadıköy'de bulunan Galeksi spor mağazasında, örgüte, gelir sağlamak amacı ile hırsızlık yaptıkları, sanığın, kod Mesut'un talimatı ile 26 aralık 1992 tarihinde Yalova ilçesindeki örgüt evinde yapılan örgütün Pura toplantısına katıldığı, örgütün "Ameliyat" olarak nitelenen silahlı biriminde görev alan sanığın, 1990 sanıklar Mehmet Ali Peker, Mehmet Zeki Yıldırım ile birlikte, İran'a giderek askeri ve teorik eğitim gördüğü, kod Mesut'a bağlı olarak faaliyet gösterdiği, 04.09.1990'da İslam dini aleyhine kitap yazdığı ve dini kötülediği için örgüt tarafından öldürülmesine karar verilerek, öldürülen Turan Dursun'un evi civarında sanığın, olay öncesi kod Mesut'un talimatı ile istihbaata çalışması yaptığı, geliş ve gidiş saatlerini belirlediği ve topladığı bilgileri kod Mesut'a verdiği, maktûlün Arif, Kemal ve Mesut kod isimli örgüt üyelerince öldürüldüğü, bu olayda kullanıldığı ekspertiz raporu ile belirlenen 7.65 mm.

aplı Lama marka 515527 seri sayılı tabancanın 11.10.1991 tarihinde, daha önce açıkladığı gibi İlimiz Gayrettepe semtinde sanıklar Mehmet Ali Peker, Gudbettin Gök ve Kemal, Arif kod isimli örgüt üyelerinin terkederek kaçtıkları 34 YAF 47 plaka sayılı Toyota marka otunun içinde ele geçirildiği, sanığın örgüt içinde "Musa-Pahin" kod isimlerini taşıdığı, örgüt evinde 23.01.1993 günü çok sayıda silah ve örgütsel belgeler ve malzemeler ile birlikte yakalandığı;

Sanık Mehmet Kaya'nın anılan örgüte, 1987 yılında Batman İlinde Ekrem Baytap, Abdullah Yiğit isimli kişiler ile birlikte katıldığı, örgütün yönetim kadrosunda yer aldığı, 6 Aralık 1990 yılında Yalova İlçesinde yapılan örgütün genel kurul toplantısına katıldığı bu toplantıda örgütün "Yasama" şurasına seçildiği, 29 Aralık 1992 tarihinde yapılan "İcra Purasının" belirlendiği ve Zübeyir Gümüş, Abdullah Yiğit, Ekrem Baytap ve Mustafa Kayacan'ın ye seçildikleri bu toplantıya da katıldığı, sanıklar Hn Yazgan, Mehmet Zeki Yıldırım, Mehmet Ali Peker, Kudbettin Gök, Ayhan Usta, Fahrettin Baytap ile örgütsel ilişkide bulunduğu, örgüt içinde "İdris" kod adını taşıdığı;

Sanık Fahrettin Baytap'ın anılan örgüte ağabeyi Ekrem Baytap aracılığı ile katıldığı, Batman İlinden, Mesut'un talimatı ile İstanbul'a geldiği, şkdar Emniyet Mahallesindeki rgt evine yerleştirildiği, sanıklar Ayhan Usta, Mehmet Zeki Yıldırım, Serdar Altun, Adnan Günaydın ile örgütsel ilişkide bulunduğu, masraflarının ve ihtiyaçlarının sanık Mehmet Zeki tarafından karşılandığı, 1987 yılı içinde ağabeyi Ekrem Baytap tarafından İran'a gönderildiği, burada katıldığı kampta eğitim gördüğü, Mesut tarafınan temin olunan "Aziz Yakut" adına düzenlenen sahte sürücü belgesini kullandığı, örgüt adına hırsızlık yaptığı, örgüt içinde "Aziz" kod adını taşıdığı;

Sanık Ali Akyüz'n, anılan örgüte, evlerinde kiracı olarak oturan sanık Mehmet Kaya'nın aracılığı ile katıldığı, Yalova İlçesinde yapılan örgüt toplantısında yer aldığı, kendisine "Cesur" kod adının verildiği;

Sanık Mehmet Sait Ekmen'in anılan örgüte, sanık Mehmet Kaya aracılığı ile girdiği, kendisine "Erdal" kod adının verildiği, sanık Mehmet'e ait basımevinde sanıklar Muhyettin Yıldırım ve Habib Yıldız ile birlikte çalıştıkları ve bu iş yerinde barındıkları;

Sanık Muhyettin Yıldırım'ın 1988'de İstanbul da sanık Mehmet Kaya ile tanıştığı, üç ay kadar yanında çalıştığı, daha sonra Batmana döndüğü, 1990'da tekrar İstanbul'a gelerek, sanıklar Mehmet Sait Ekmen ve Habib Yıldız ile birlikte çalışmaya başladığı sanık Mehmet Kaya'ya ait basım evinde sanıklar Mehmet Kaya tarafından kendisine "Davut" kod adının verildiği ve bu iş yerinde barındığı;

Sanık Habib Yıldız'ın, 1992 Eylül ayı içinde arkadaşı sanık Mehmet Sait Ekmen'in daveti üzerine Batman'dan İlimize geldiği ve sanık Mehmet Kaya'ya ait basımevinde çalışmaya başladığı, kendisine "Emin" kod adının verildiği, sanıklar Mehmet Sait ve Muhyettin ile birlikte örgütün eylem yapacağı kişiler hakkında yer alan yazıları arşivledikleri;

Sanık Abdülaziz Ocaklı'nın anılan örgüte Batman İlinde tanıştığı Metin Yardımcı isimli örgüt üyesinin aracılığı ile katıldığı, bu kişi tarafından örgütsel çalışmalarda bulunması için sanıklar Mehmet Pah Çınar, Mehmet Can Direk, Yusuf Altun ve İsmet kod ile birlikte İstanbul'a gönderildiği, ilimizde sanık Mehmet Ali Peker tarafından karşılandıkları, sanığa "Eşref" kod adının verildiği, ilimiz Kadıköy Bosancıda kiralanmış örgüt evine yerleştirildikleri , geçimlerinin sanık Mehmet Ali Peker tarafından sağlandığı ve bu kişi tarafından silah konusunda eğitildikleri;

Sanığın, 04. 02. 1991 tarihinde, İlçemiz Bayrampaşa Kartaltepe Mahallesi Fevzipaşa Caddesi 26 sayılı yerde bulunan Puayip Kut'a ait kuyumcu dükkanına üç arkadaşı ile birlikte geldiği, silah tehditi ile iş yerinde bulunan altınları gasp ederek birlikte kaçtıkları, anılan suçun örgüte gelir sağlamak amacıyla işlenmiş bulunduğu;

Sanık Mehmet Pah Çınar'ın anılan örgüte arkadaşı Abdülaziz gibi Metin Yardımcı isimli örgüt üyesinin aracılığı ile katıldığı, sanıklar Abdülaziz, Mehmet Can Direk, Yusuf Altun ile birlikte İstanbul'a geldikleri sanık Mehmet Ali Peker ile buluştukları, İlimiz Bostancı'da bulunan örgüt evine yerleştirdikleri, örgütsel çalışmalarda bulundukları, örgüt içinde kendine "İzzet" kod adının verildiği; Sanık Mehmet Can Direk'in anılan örgüte 1990 yılında, Batman İlinde tanıştığı sanık Abdülaziz tarafından tanıştırıldığı Metin Kod isimli kişinin aracılığı ile katıldığı, 1992 Aralık ayı sonlarında arkadaşları ile birlikte yukarıda açıklanan şekilde İstanbul'a geldikleri, örgüt evine yerleştikleri, silahlı eğitim gördükleri, örgüt içinde "Rafet" kod adını taşıdığı;

Sanık Yusuf Altun'un örgüte Batman'da tanıştığı sanık Abdülaziz aracılığı ile katıldığı, yukarıda açıklanan şekilde arkadaşları ile birlikte İstanbul'a geldiği, örgüt evine yerleştiği, silahlı eğitim gördüğü, örgüt içinde "İsmet" kod adını taşıdığı;

Sanık Hüsnü Yazgan'ın sanık Mehmet Kaya ile öğrencilik yıllarında tanıştıkları, daha sonra Ekrem Baytap, Abdullah Yiğit, Mustafa Kayacan "Mesud Kod Mehmet Zeki Yıldırım, Kudbettin Gök, Muhsin Aslan, Zübeyir Gümüş, Sait Engin, Ali Akyüz isimli örgüt üyeleri ile tanıştığı, laik düzene karşı dini esaslara dayalı bir düzen kurulması konusunda görüş birliği içinde bulundukları, 26.12.1992'da Yalova İlçesinde örgütün düzenlendiği toplantıya katıldığı ve bu toplantıda yapılan seçim sonucu örgütün "Yasama şurası" üyeliğine seçildiği, 29.12.1992 tarihinde örgüt üyesi Pefik Polat'ın evinde yapılan toplantıya da katıldığı ve bu toplantı sonucu Ekrem Baytap, Zübeyir Gümüş, Abdullah Yiğit ve kod Mesut'un örgütün "İcra Purası" üyeliğine seçtikleri, sanığın örgüt içinde "Azat" kod adını taşıdığı;

Sanıklar Adnan Günaydın ve Serdar Altun'un 1992 Aralık ayı sonlarında, Batman İlinden İstanbul'a geldikleri, sanık Mehmet Zeki Yıldırım ile buluştukları İlimiz Üsküdar Emniyet Mahallesi Aziziye Sokak 11/4 sayılı yerde bulunan örgüt

evine yerleştirdikleri, aynı evde kalan sanıklar Ayhan Usta ve Fahrettin Baytap ile tanıştırdıkları, sanık Mehmet Zeki Yıldırım tarafından, sanık Adnan'a "Habip", sanık Serdar'a "Cumhur Ergin" kod isimlerinin verildiği;

Sanık Ayhan Usta'nın 1991 yılında sanık Mehmet Kaya'nın işyerinde çalıştığı, bazı örgüt üyeleri ile tanıştığı, bir süre sonra işten ayrılan sanığın Akif Yıldırım'a ait evde örgüt üyeleri ile birlikte kaldığı daha sonra buluştuğu sanık Mehmet Zeki Yıldırım tarafından İlimiz Üsküdar ilçesi Emniyet Mahallesiindeki örgüt evine yerleştirildiği, bu evde sanıklar Adnan, Serdar, Fahrettin ile birlikte kaldıkları, örgüt adına değişik tarihlerde hırsızlık yaptığı, örgüt için'de "Mehmet -Sedat Kosova" kod isimlerini taşıdığı;

Sanık Hasine Yağmur'un, örgüt üyesi Mesut kod isimli Mustafa Karacan ile dini nikahlı evli bulunduğu, Mustafa Kayacan tarafından kendisine "Hatice Aksoy" kod adının verildiği, evinde yapılan aramada tabanca mermilerinin ele geçirildiği;

Sanık Sait Engin'in anılan örgüte sanıklar Mehmet Kaya ve Hüseyin Yazgan'ın aracılığı ile katıldığı, Bingöl ilinde örgüte üye kazandırmak amacı ile görevlendirildiği, 24 Aralık 1992 tarihinde, Yalovada düzenlenecek örgütün toplantısına sanık Mehmet Kaya tarafından çağırıldığı, İstanbul'a gelen sanığın sanıklar Hüsnu Yazgan ve Mehmet Kaya ile buluştukları, 25.12.1992 günü Hüsnu Yazgan, Mehmet Kaya ve diğer örgüt üyeleri ile birlikte Yalova İlçesine gittikleri, burada düzenlenen genel kurul toplantısına katıldığı, İstanbul'a döndükleri, sanığın bir gece Hüsnu Yazgan ile birlikte kaldığı daha sonra Bingöl İline gittiği, kendisine örgüt içinde "Salih" kod adının verildiği;

Sanık Nazlı Baytap'ın, örgütün icra şurası üyesi bulunan, yakalanamayan Ekrem Baytap'ın karısı bulunduğu, Yalova İlçesinde, maktül Ali Akbar Gorbani'nin sorgulanması için kiralanın evin, kiralanması sırasında kocası Ekrem ile birlikte bulunduğu ve evi birlikte kiraladıkları, villayı kiraya veren Ergin Barman isimli komisyoncusun sanık Nazlı ve kocası Ekrem'i fotoğraflarından

teşhis ettiği, sanığın örgüt içinde "Fatma-Nur" kod isimlerini taşıdığı,

09.02.1993 günü Ankara'da yakalandığı;

Türkiye'de laik Anayasal düzeni zor yoluyla yıkıp yerine dini esas ve inançlara

dayalı teokratik bir rejim getirmek amacı taşıyan, silahlı çete niteliğindeki

"İslami Hareket" üyesi oldukları anlaşılan sanıklar Mehmet Ali Peker ve

Gudbettin Gök'ün açıklanan eylemlerinin, işlenme şekli zamanı, örgütsel

bağlılığı, vehamet derecesi ve toplumdaki etkinliği göz önüne alınarak bir bütün

halinde TCK. 146/1 maddesinde öngörülen Anayasal düzeni zorla değiştirmeye

teşebbüs etmek suçunu oluşturduğu, açıklanan şekilde sanıklar Mehmet Ali Peker

ve Gudbettin Gök'ün Anayasal düzeni zorla değiştirmeye teşebbüs etmek, sanıklar

Mehmet Kaya ve Hüsnü Yazganın laikliğe aykırı olarak Devlet nizamını dini esas

ve inançlara uydurmak amacını taşıyan yasa dışı silahlı çetede "İslami Hareket"

hususî bir vazifeyi haiz olmak, Terörle Mücadele Kanununa aykırılık, sanıklar

Mehmet Zeki Yıldırım, Fahrettin Baytap Ali Akyüz, Mehmet Sait Ekmen, Nuhrettin

Yıldırım, Habib Yıldız, Abdülaziz Ocakhanoglu, Mehmet Pah Çınar, Mehmet Can

Direk, Yusuf Altun, Adnan Günaydın, Serdar Altun, Ayhan Usta, Sait Engin ve

Nazlı Baytap'ın, yasa dışı silahlı çetenin "İslami Hareket " sair efradı olmak,

Terörle Mücadele Kanununa aykırılık suçlarını işlemiş bulundukları, "Deliller

bölümünde açıklanan, birbirini doğrulayan ve tamamlayan delillerle anlaşılmış

bulunduğundan, duruşmann, CMUK. nun EK- Madde-1 hükmü uyarınca 3005 S. K.

Hükümlerine göre yapılarak;

Sanıklar Mehmet Ali Peker ve Kudrettin Gök'ün hareketlerine uyan TCK. 146/1

maddesi;

Sanıklar Mehmet Kaya ve Hüsnü Yazgan'ın hareketlerine uyan TCK. 168/1,

31,33,36,40 ve 3713 S. K.5 maddeleri;

Sanıklar Mehmet Zeki yıldırım, Fahrettin Baytap, Ali Akyüz, Mehmet Sait Ekmen,

Muhyettin Yıldırım, Habib Yıldız Abdülaziz Ocakhanoglu, Mehmet Pah Çınar, Mehmet

Can Direk, Yusuf Altun, Adnan Günaydın, Serdar Altun, Ayhan Usta, Sait Engin ve Nazlı Baytap'ın hareketlerine uyan TCK. 168/2, 31, 33, 36, 40 ve 3713 S.K.5 maddeleri;

Sanık Hasine Yağmur'un hareketine Uyan TCK. 169. 55/3, 40, 3713 S.K. 5 maddeleri;

Gereğince ayrı ayrı cezalandırılmalarına karar verilmesi iddia olunur.

15.03.1993

İrfan Özliyen

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi

Cumhuriyet Savcısı

20894

Not: 1) Yakalanamayan sanıklar hakkındaki soruşturma dosyası ayrılmıştır.

2) Bir kısım sanıkların, üzerlerine atılan hırsızlık suçları Mahkememizin görevine girmediğinden, gereği için ilgili Makamlara yazı yazılmıştır.

3)"İslami Hareket" üyesi olmak suçundan sanık Erdiñ Ülüş ve Çetin Emeç'in öldürölmesine ilişkin birleştiren soruşturma dosyasında adı geçen sanıklar hakkında ekli Takipsizlik Kararı verilmiştir.

4)Sanık Abdölaziz Ocakhanöğlü'nun üzerine atılan silahlı gasp suçu Mahkememizin görevine girmediğinden, gereğinin yapılması için Eyüp C. Başsavcılığına yazı yazılmıştır.

5) 11.10.1991 günü sanıklar Mehmet Ali Peker ve Kudbettin Gök ile Kemal ve Arif kod isimli örgüt üyeleri tarafından Gayrettepe semtinde terkedilen 34 YAP 47 sahte plakalı otoda ele geçirilen bir adet MP-5 tam otomatik tabanca ile iki adet susturuculu 7.65 mm. çapındaki tabancaların "515427 seri sayılı Lama marka tambancanın Turan Dursun'un öldürölmesi olayında kullanıldığı anlaşılmıştır."

İstanbul Emniyet Müdürlüğünde bulunduğı bildirildiğinden, gönderilmeleri için

yazı yazılmıştır.

6) Sanıklar Hüsnu Yazgan, Mehmet Zeki Yıldırım, Adnan Günaydın gözaltında işkence gördüklerini ileri sürdüklerinden, ifade tutanağı örnekleri gereği için İstanbul C. Başsavcılığına gönderilmiştir.

EK-3

İsviçreli Savcıların Karapara Operasyonunda Kendi El Yazılarıyla Muhammed Celal

Zehebi'yle İlgili Olarak Interpol Kanalıyla Türkiye'ye İlettikleri Belge;

EK-4

İslami Hareket Örgütünün daha çok bir parti tüzüğünü andıran ve İrfan Çağrııcı (kod Mesut-Mustafa Kayacan) tarafından hazırlandığı belirtilen tüzüğü İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi savcılarının iddianamesindeki şekliyle şöyle:

OLUPUM

1984'de İran rejiminiden etkilenen ve o dönemde başkan olan aynı zaman da Batman'da Cem Kitapevini çalıştıran (Deniz kod) adlı Ekrem Baytap ile (Hamza kod) adlı Abdullah Yiğit sahte kimlikli Mehmet Ali Bilici tarafından "İslami Hareket" adı altında diğer radikal islamcı gruplardan ayrı olarak bir örgüt meydana getirilmesi ileri sürülmüş, 2 yıllık bir çalışmadan sonra ilk toplantısını Batman ilinde yaparak örgütün yayılmasını sağlamak için kişilerin seçimini gerçekleştirerek aynı fikre sahip olan Mehmet Kaya ve Veysi Yıldırım gibi şahısları da yönetici kadroya seçerek önceleri örgütün felsefe ve stratejisini aşağıdaki şekilde belirtmişlerdir.

- 1) Oluşum aşaması(Yani Çekirdek Kadronun Oluşumu),
 - 2) Siyasi aşama (Halka Açılma Aşaması),
 - 3) Askeri aşama (Silahlanma Aşaması),
 - 4) Hükümlerin uygulanması aşaması olarak bu dört sayfayı strateji olarak belirlemişlerdir.Belirledikleri bu aşamalardan;
- 1) Çekirdek kadrosunun oluşumu (3-4 yıl)
 - 2) Eski düzen ile yeni düzen arasındaki çatışmalar (8-9)

3) İslam devletinin oluşumu ve silahla savaş (10 yıl) safhalarının gerçekleşeceğini ileri sürerek bu planların çerçevesinde Yalova ve İstanbul'da toplantı yaptıkları, en son olarak da 26 Mayıs 1992 tarihinde İstanbul ili Yalova ilçesi Karamürsel Yolaltı'ndaki Pınar sitesinde Genel Kurul Toplantısı yaptıkları bu toplantıya 25 üyenin katıldığı, toplantıya katılan Genel Pura Üyeleri'nin isimleriyle Yasama ve İcra Pura üyelerinin isimleri daha önce 23.

01. 1993 tarihinde örgütle ilgili operasyon başlatılmış, 8 Pubat 1994 tarihinde örgüt militanları ile ilgili hazırlanan tahkikat evrakında yasama şurasına seçilenler ve icra şurasına seçilenler liste halinde bildirilmiş, olayla ilgili tahkikat evrakı makamımızın aynı tarih ve hazırlık 1993/112 sayısına kayden işlem görmüştür.

Bu defa örgütün imamı olan ve halen firarda bulunan Mesut kod adlı İrfan Çağrıçı operasyonlarda darbe yiyen örgütü yeniden hayata geçirmek üzere illegal olarak faaliyete geçmiş olup örgütün amaç, ilke, hedef, örgütün yapısı, metodu, meselelere bakışı, ekonomi görüşü, politikası, şiarlar ile ihtilaf konularını bir tüzük şekline dönüştürerek aşağıda izah edildiği şekilde yeniden yapılanmasını oluşturmuştur.

1) AMAÇ:

İslami inanç edinmenin yüklediği sorumlulukları yerine getirmek, bu sorumluluklarda ancak islamın gerekli kıldığı bir hareket amacıyla gerçekleşebilir tezini ileri sürerek hareketin amacı olarak da islam dininin hakimiyeti hedefine dayalı olarak islamın sıhhatli anlaşılması, bu anlayışla bütünleşen yeterli ehil kadrolarının oluşturulması ve eleman yetiştirilmesi, bundan hareketle islamın tabiyatının kaçınılmaz neticesi olan cahiliye düzeni ile yapılacak mücadeleye hazırlanmak olarak belirlenmiştir.

2) İLKELER

1) Meselelerin bütünlükle Kuran ve sünnete bağlılık

2) İstişare

3) Tavizsizlik

4) Mahremiyet

a- Özeli aşan her şey mahremdir

b- Cemaat bütünüyle mahremdir

c- Bilinmesi gerektiği kadar bilmek

ç- Mahremiyet mesuliyetlerle kayıtlıdır

5) Silahlı mücadele

6) Ümmet anlayışı

7) Bağımsızlık

3) HEDEFLER

Aşağıdaki hususlar islam ve güç nispetinde gerçekleştirilmeye çalışılır.

1) Fikri temelde bir mücadele için çalışma

a- Kapsayıcı bir kültür ve eğitim programı

b- Eğitim kurumlarının tesisi

c- Gereken sahalarda profesyonel eleman yetiştirmek

ç-Askeri alanda gerekli hazırlık ve eğitimi

gerçekleştirmek

2) Bulunan coğrafyada islami mücadelenin tek

önderliğe

bağlı bir hareket olarak oluşumunu sağlamak

3) Dünya müslümanları ile irtibat ve dayanışma

4) Dava, süreç itibarıyla en özlü şekliyle bütün insanlara

götürülür.

HAREKETİN YAPISI

1) Yapılanma:

Yasama şurası, imam, imama bağlı icra şurası, icra şurasına bağlı mesuliyet şuraları, bunlara bağlı alt sorumlulukları ile şekillenir.

Hareket tarafından benimsenen örgütlenme, çalışma şekli çerçevesinde mesuliyetler icra şurasına bağlı olarak işlem görür. İcra şurası bölge şuralarını, bölge şuraları icra şurası ile istişare ederek mahalli şuraları, mahalli şuralar bölge şuraları ile istişare ederek alt sorumlulukları belirleyip tayin eder. Her sorumluluk bir alt sorumluları belirlemede, bir üst sorumluluğun onayını alır.

2) Seçim:

İcra yönünden etkin sorumluluğa ve işlevi bulunan hareket elamanları (Ön belirleme ve bildirimle) bir toplantı (Kongre) aracılığıyla bir araya gelir.

Yasama şurasını seçerler. Yasama şurası imamı belirler (Tayin eder). İmam yasama şurasından (Veya yasama şurasının) belirlediği kişilerle icra şurasını oluşturur. Yasama ve icra şurası elamanları sayısı ihtiyaca göre belirlenir.

İdari yapının seçimi hakkında en az bölge sorumluluğu düzeyinde yetkili bulunan beş elemanın ortak teklifi ile öneriler gündeme alınır. Seçim kararı halinde seçim gerçekleşinceye kadar gerekli işlerin takibi ve kontrolü için bir heyet görevlendirilir.

3) Yasama şurası:

a- Yetki:

1) Yasama şurası seçim bölümünde belirtilen usul ile teşekkül eder.

2) Hareketin esas ilke ve hedeflerinde bağlı kalacağı hususları belirler.

3) Yasama yetkisi yasama şurasını aittir.

4) İstişare hareketi esas planda ilgilendiren

konularda olacaktır.

b- Karar:

1) Yasama şurasında çoğunluğun kararı geçerlidir.

2) Görüşler eşit olduğundan imamın bulunduğu tarafın görüşü geçerlidir.

3) Pura tasdik makamı değil müzakere makamıdır.

4) İstişarede bulunanları aşan meselelerde ehline, kaynaklara müracat edilir.

5) Muvafık fikirler kadar muhalif fikirler de dinlenmelidir.

6) Hakkında hüküm bulunan meselelerde istişare yoktur.

4- İmam ve İcra şurası:

a- Yetki:

1) İcra şurası seçim bölümündeki usul ile teşekkül eder.

2) İcra yetkisi icra şurasına aittir.

3) Genel icrai mesuliyeti ilgilendiren işleri düzenleme ve tasarrufta bulunma hususunda imam tam yetkiye sahiptir.

4) İstişare sonucunda imam çoğunluğun görüşüne uymak zorunda değildir. Kararverme (Son sözü söyleme yetkisi imama aittir)

5) İmamın bulunmadığı hallerde görevlendireceği şahıs yetkilidir.

6) İmam şartlara ve konuma göre genel ihtiyaçlar için belli miktar maddiyatı tasarruf yetkisine sahiptir.

b- Karar:

1) İcra şurası sorumluluklarını yerine getirirken benimsenen anlayış çerçevesinde ve yasama şurasının belirlediği esaslara bağlı kalır.

2) Görev ehil olana verilir.

3) Bütün meseleler en ince noktasına kadar icra şurasına açıklanmalı.

4) İslama muhalif olmadıkça alınan kararlara uymalıdır.

5) Mesuliyet şuraları:

a- Yetki:

1) Mesuliyet şuraları seçim maddesindeki usul ile teşekkül eder.

2) Mesuliyet (Bölge, birim, mahalli) şuraları, kendi mesuliyetindeki işleri düzenleme ve tasarruflarda bulunma, gerek ilgi ve gerek bağlı elamanların seviye ve yetkilerini belirlemek amacıyla çeşitli ünvanlara (Müsait, nasır, nasir, müntesip) vasıflandırılabilir.

b- Karar:

1) Görev ehil olana verilir.

2) Mesul yetkileri mahallindeki işleri düzenlemeye yetkilidir. Her elaman (Yetkili bulunmadığında) karşılaştığı sorunu karara bağlamalıdır.

6) Eleman:

a- İlişki süreci:

Müsait kabul edilen fert ile onu yapıya kazandırmak için oluşturulan ilişki boyutunun bütünü. İlişki

kurulacak elamanda aranacak hususlar:

1) Dini endişe

2) Bu endişesini bir organizasyon içinde yerine

getirme inancı

b-Akid ve biat:

Akid: İlişki sürecinde kendileri ile bir yere gelinmiş fertlerle bu ilişkinin daha sağlıklı devamı için bir düzey (Statü) oluşturmak akid ile mümkündür. İlişki sürecinin hareket amacı ihsas ettirilerek sürdürülmesi ve akidte belirtilen esaslara bağlılık istenmeli.

Esaslar:

1) İtaat: Temel bağlayıcı esas islamdır. İslam ifadesini kuran (Ve sabit sünnet) da bulur. Bu nedenle islama aykırı olmayan herşeyde uyum gösterilmeli. İtaatin sınırı islama aykırı olmaması şartıyla sınırlı görülmeli bunun dışında kabul edilmemeli.

2) Mahremiyet: Oluşturulan ilişkiyi ilgilendirir. Ferdi aşan herşey bu çerçevede mütala edilmeli. Meselelerde samimiyet değil ilişki hasıl olmalı. Basit de olsa bir bilgi başkasına aktarılmalı. İcap etmedikçe bir işten başkasını haberdar etmemek gereklidir.

3) Maddi ve manevi yardım. Bir davanın ancak onun uğrunda gösterilecek fedakarlıklar oranında yürüyebileceği gözönünde bulundurularak mümkün olan yardımdan kaçınılmamalı verilen sorumlulukları ve görevlerini yerine getirmek infak bulunmak, imkan tedariki için çaba sarfetmek katılımcı, üretken olmak.

4- İstihbarat: Küçük büyük her görülen ve duyulana bildirmek, bu tür şeyleri önemsememezlik etmemek işinin özel hayatı dışında kalan herşey bildirilmeye çalışılmalı. Akid esnasında meskur maddelerin anlaşılması sağlanmalı ve buna kani olunmalı.

Biat:

İlişki süreci sonunda akidli elaman ile cematın resmi üyesi olmak üzere biat yapılır.

Biat Metni:

Sevdiğim ve sevmediğim hususta, darlıkta ve varlıkta, neşeli ve kederli zamanlarımda, bana tercih yapıldığında dinleyip itaat edeceğime, emirlik hususunda Emir olanla ihtilaf etmeyeceğime, Allah hakkında hiç bir kınayıcının kınamasından korkmayacağıma, cemaatin mahremiyet anlayışına bağlı kalacağıma, gücüm dahilinde bunlar üzerine biat ederim. Biat ettiğim hususlara bağlı kalacağıma Allah adına yemin eder, bu sözleşme ve yemine aykırı davranırsam öncelikle ilahi cezaya islamin cemaata verdiği yetki ve otorite çerçevesinde uygun görülen ceza ile cezalandırılacağımı biliyor, hiç bir baskı ve zorlamaya maruz kalmadan hür irademle kabul ediyorum.

7) Vasıf belirleme:

a- Müsait: İlgilenme ve ilişkiye uygun fert.

b- Nasır: Akid ilişkiyle bağlı fert.

c- Nasir/ Müntesip: Harekete alma sürecinde bulunan fert.

ç- Müntesip: Kendisinden biat alınmış harekete mensup fert.

8) Faaliyet şekli:

1) Birleşme: Siyasi, askeri, tedarukat

2) Legal: vakıf, dernek, yayınevi, kitap kulübü,

yayıncılık vesaire hareket çalışmalarında bulunandan istifade edebilir.

3) İllegal: istihbarat, askeri ve hertürlü irtibat ve işleyiş.

9) Eleştiri:

1) Yapılacak eleştiri, bulunulan durumun bir muhasebe

ve tahlili şeklinde olacak. Geçmişte yapılan hatalar sorun olacak şekilde gündeme getirilip, tenkit edilmeyecek.

2) Elemanların birbirine ve bir üste karşı uyarı ve ikazda bulunmaları ölçü dahilinde esastır.

3) Yapıyla ilgili tenkit ve eleştiriler öneri şeklinde sunulur.

4) Doğru olanı ortaya koyarak yanlış gösterme planı esas alınmalı.

10- Toplantılar:

1) Altsorumlulukları da kapsayan yıllık bir toplantı yapılır.

2) İcra şurası yılda bir kere bölge şuralarını da kapsayan genel bir muhasebe ve muhakeme için toplanır.

3) Yasama şurası dört ayda bir esas belirleme ve gözden geçirme için.

4) İcra şurası 45 günde bir raporların değerlendirilmesi ve muhasebesi için

5) Alt mesuliyetler ayda bir değerlendirme ve rapor için 6)

Üsreler haftada en az bir ders ve sohbet için

7) Olağanüstü durumlarda her zaman toplanılabilir.

METOD

Vahiy kaynaklı islami mücadele süreci 4 aşamadan oluşmaktadır.

1) Oluşum: Mevcut cahili güce mukavemet edecek bir seviyeye gelmek, mukavemet akide temelinde fikir, teşkilatlanma ve teknik donanımda şartlar açısından yeterli hale gelmek.

2) Siyasi: Kimliğin belirgenleşmesi saflaşma ve tağüt (La sürtüşme) akidevi

kimliğini belirginleştirememiş bir hareketin neyin savaşını verdiği belli

değildir. İslami harekt için kimliğini kazanmak herşeyden daha çok önemlidir.

3) Askeri: Tağüt yokoluncaya veya yokoluncaya kadar sürecek savaş, müslümanın

savaşı günübirlik bir savaş olmayacağına göre ancak yokolmalarıyla mücadeleleri

biter. Sürecin tabii gidişatında bir ihmalkarlık yoksa muvaffakiyet sünnetullah

gereğidir.

4)Hüküm: Gerekli elaman ve organizasyonun sağlanması, bunun için özellikle çağın

gidişat ve gereksinimini daha önceki devrim hareketlerinin ciddi bir kritiğini

yaparak özelde bir taslağın oluşturulması zorunludur.

MESELELERE BAKIP

1) Din anlayışı: Dini anlama ve belirlemede ölçü. Dinde

temel kaynak sadece Kurandır.

a- Esas ve mahiyet olarak belirleyici kaynak Kurandır

b- Kuranın anlaşılmasında meşru vasıtalardan istifade

edilebilir.

1) Dil (Arapça),

2) Tefsir (Kesin kayıtlılık getirmemesi şartıyla),

3) Sebebi hazul bildiren eserler,

4) Kuran üzerine yapılan çalışmalar.

2) Resulün dindeki yeri

a- Kendisine indirileni tebliğ edici

b- Kendisine indirileni mücmel olanı beyan edici

ç- Amel hususunda önderlik teşkil edici

d- Partları itibarıyla (İçtihadı olarak) helal ve haramı

belirleyici

3- Din kültürü,

4- Dini akide,

TAĞUT VE TAĞUT İLE MÜNASEBET

Üstlendikleri misyonla Tağut'un varlığı ve devrimin teminatı durumunda olan kurumlarla vücut bulur. Meri cahili rejimin temeli mahiyetinde olan birinin yıkılması ile varlığın tehlikeye gireceği kurumlarla

1- Yasama ve yargı kurumları

2- Güvenlik Güçleri

3- Diyanet kurumu

4- Eğitim kurumları

5- Ekonomik kurumlar

Tağut ile münasebet: Tağut ilişkide takınılacak tavır, müslümanların gücü ve içerisinde yaşadıkları şartlar belirler. Özel görevlendirme hariç şurada yer alanlar, Tağut'un kurumlarında yer alamazlar. Diyanet için özel görevlendirme olamaz.

5- Ekonomi

1-Gelirler

a- Müesseseseleşme

* Ekonomik ihtiyaçların karşılanması amacıyla

müesseseseleşmeye gidilir.

** Yapının ihtiyaç ve faaliyetlerini finanse edecek

sabit gelir kaynakları oluşturulmalı.

b- Aidat:

Herkes gelirinin yüzde 5-20 arasındaki miktarı

aidat olarak ödemeli.

c- Diğer: Ganimetler, infak, zekat.

ç- Gelen gelirden sabit ve önceden belirlenmiş

giderden çıktıktan sonra kalan merkezi kasaya

aktarılır.

2- Giderler

a- Yetki sınırı

* İmama (Ve sınırlı tasarruf yetkisine sahip

sorumluluklar) hariç kimse kendi başına tasarrufta

bulunmaya yetkili değildir.

** İmam harcamalarında serbest, gerektiğinde

(Sadece) oraya hesap verir.

b- Harcamaların türü

* Sabit giderler

** İş giderleri

*** Yatırımlar

6- Politika

7- Piarlar

8- İhtilaflar.

